
КАРА МАЙ

 18

том
Избрани произведения

КРЕПОСТТА В СКАЛИТЕ

Издателство
Отечество

КАРЛ МАЙ

КРЕПОСТТА В СКАЛИТЕ

Превод: Веселин Радков

chitanka.info

Крепостта в скалите се намира високо там горе в планините Сонора и крие ужасна тайна, която трябва да доведе до гибелта на немските имигранти, тръгнали да дирят своето щастие по тези земи. Олд Шетърхенд заедно със своя кръвен брат Винету започват борба против безскрупулния престъпник Хари Мелтън и неговия брат Томас.

„Крепостта в скалите“ е първа част от трилогията „Сатана и Юда Искариотски“. Следващите томове са: „Крюгер бей“ (Band 21), „Сатана и Юда“ (Band 22).

ПЪРВА ГЛАВА

МОРМОНЪТ

Ако някой ме попита кое е най-скупното селище на земята, без да се колебае дълго, ще му отговоря: Гуаймас в Сонора, най-северозападният щат на република Мексико. Но това е само мое лично мнение, някой друг може би ще го оспори, обаче в този град аз прекарах двете най-безсъдържателни седмици от моя живот, прахосвайки времето си единствено в мързелуване и игра на карти.

Издигащите се в източната част на Сонора планини крият богати находища от благородни метали, мед и олово, а почти във всички реки и потоци се среща злато, което се добива чрез промиване. Но по онова време добивът беше твърде малък, защото тамошната територия бе твърде опасна поради набезите на индианците и затова нагоре в планините дръзваше да потегли само някоя доста многочислена група. Само че откъде да се вземе толкова работна ръка? Мексиканецът е всичко друго, но не и добросъвестен работник. На индианеца и през ум не му минава срещу някаква си надница да разкопава тези съкровища, които и до ден-днешен (Романът е написан през 1893 година. Б. изд.) смята за своя законна собственост. Китайски кули можеха да се съберат достатъчно, но хората не обичаха да се занимават с тях, защото който веднъж пусне този дух да излезе от бутилката, не може да го върне обратно.

Но някой ще каже: защо не се наемаха на работа гамбусиноси и проспектори, които са всъщност истинските златотърсачи и минни работници? Много просто, затова защото точно тогава наоколо не беше останал нито един от тях. Всички се бяха втурнали към Аризона, където, както разказваха, имало цели купища злато. Затова по онова време цели области от Сонора почти се бяха обезлюдени, ала те останаха такива и дълги години по-късно, понеже заради страха от индианците не само минното дело, а и скотовъдството бе силно западнало.

И аз имах желание да предприема пътуване до Аризона, но не защото бях обзет от треска за злато, а от силен интерес към самобитния живот, който кипеше край златните находища. Но тъкмо тогава избухна бунтът на мексиканския генерал Харгас. Издателят на един вестник в Сан Франциско ме попита дали бих отишъл като негов кореспондент на мястото на метежа, за да пиша статии. С радост се съгласих да използвам тази възможност да се запозная с един край, който иначе едва ли щях да видя някога през живота си. Е, Харгас нямаше късмет. Беше победен и разстрелян, а след като изпратих и последния си репортаж поех обратно през Сиера Madre, за да се върна в Гуаймас. Там се надявах да намеря кораб, който да ме закара до някой град разположен колкото се можеше по на север в Калифорнийския залив, защото се канех да се отправя към Рио Хила, където имах среща с моя приятел Винету, вожда на апачите.

За съжаление завръщането ми не стана тъй бързо, както желяех. Докато все още се намирах в пустата и безлюдна Сиера имах нещастие конят ми да се спъне, да падне и да си счупи един преден крак. Нямаше как, трябваше да го застрелям и да продължа пътя на собствените си крака. Дни наред не ми се мярна жив човек, а още по-малко пък такъв, от когото можех да си купя кон или муле. Много се пазах от среща с плячкосващи индианци, защото нищо нямаше да спечеля от нея, а можех само да изгубя. Това беше много дълго и изморително странстване и ето защо си отдъхнах с облекчение, когато най-сетне се спуснах в образуваната сред трахити (Вид вулканични скали. Б. по.) котловина, където е сгушено пристанищното градче Гуаймас.

Макар че вече бях достигнал отдавна желаната цел, аз в никакъв случай не останах възхитен от гледката, която представляваше градът под слънчевия пек. По онова време жителите му едва-едва наброяваха две хиляди души, а къщите му бяха кирпичени и нямаха истински прозорци.

В околностите му не срещнах жив човек, а когато се озовах между първите къщи, ми се стори, като че в тях нямаше никакъв живот. Впрочем впечатлението, което аз щях да направя в Гуаймас, сигурно нямаше да е по-добро от впечатлението, което градът остави в мен, защото в никакъв случай нямах вид на джентълмен или както там се изразяват — на кабахиеро. Дрехите, за които бях платил преди

отпътуването си от Сан Франциско — осемдесет долара, лека-полека така се бяха изпокъсали, че май повече се виждаха различни телесни части от моята персона, отколкото плат, на който всъщност бях поверил задачата да ги покрива. Ботушите ми също беряха вече душа. Бях изгубил тока на десния, а на левия беше останал само половината ток. Погледнех ли отпред усмихнатите им върхове, нямаше как да не си помисля за широко отворени патешки човки. Ами какво да кажа за шапката! Наричана в по-добри времена сомбреро, което ще рече „даряващ сянка“, сега тя най-безотговорно напълно се беше отказала от това почтено име. Някога толкова широката периферия постепенно се бе смалявала и най-сетне беше изчезнала напълно, а онова, което се мъдреше все още върху главата ми като безценна реликва, имаше формата на турски фес и беше великолепно пригодено за промиване на злато. Само коженият ми колан, моят дългогодишен спътник, и този път показва непоклатима устойчивост на характера. Да споменавам за състоянието на косата си, за цвета на кожата и други по-интимни подробности, би означавало да се лиша от уважението, което всеки дължи на собствената си личност.

Докато бавно вървях по улицата и се оглеждах ту на дясно, ту на ляво, за да открия някое човешко същество, аз забелязах една постройка, от чийто нисък покрив стърчаха два пръта, на които бе закачена фирмена табела от дърво. Върху тъмен фон с вече размити и полуизтрити букви, които някога са били бели, се четяха примамливите думи *Meson de...* Другото вече не си личеше. Докато се мъчех да разчета останалата част от надписа, зад гърба си долових човешки крачки. Обърнах се и видях един мъж, който се канеше да мине покрай мен. Учтиво го поздравих и попитах коя странноприемница ще ми препоръча в този хубав град. Той посочи към постройката пред мен и отговори:

— Няма смисъл да вървите по-нататък, сеньор! Този хотел е най-изисканият, който имаме. Вярно че сега на табелата последната дума „Мадрид“ не се чете, ала на вас нищо няма да ви липсва, ако се обърнете към собственика му, дон Херонимо. Можете да се позовете на моята препоръка, понеже аз съм ескрибаното (Градски писар. Б. изд.) на Гуаймас и тук познавам всички хора. Разбира се, при условие, че сте в състояние да си платите.

Докато назоваваше своята тъй важна служба, човекът изпъчи гърди и ми хвърли такъв поглед, който ясно ми показва какво мисли за мен, а именно, че навярно по-скоро мястото ми е в градския затвор, а не в хотела. После с достолепна крачка се отдалечи.

Изпълнен с упование в препоръката на една толкова знатна личност, аз се насочих към отворената врата на странноприемницата. Тъй като бях изморен и нямах желание да продължавам да се пържа на непоносимия слънчев пек, аз и без друго щях да отседна тук.

Най-изисканият хотел в града! Meson de Madrid! (Хотел Мадрид. Б. по.) Хубави стаи, чисти легла и вкусни ястия! Усетих как слюнките ми потекоха. Прекрачих прага и веднага се озовах във... „всичките помещения“. А това ще рече, че странноприемницата се състоеше от едно-единствено помещение. Отпред се влизаше откъм улицата, а една врата отсреща водеше към двора. Изобщо нямаше други врати или прозорци. Близо до задната врата имаше одимено огнище, иззидано от камъни, което бе замислено толкова „хитро“, че димът му направо да се измъква през изхода. Подът беше от добре трамбована глина. Няколко забити в земята колове с наковани върху тях дъски представляваха масите и пейките. Столове нямаше. Покрай стените се полюшваха хамаци, които служеха като легла за гостите, но иначе можеха да бъдат използвани от всеки отбил се човек. До дясната стена се намираше „бюфетът“, скован по всяка вероятност от различни сандъци. Наблизо се виждаха други хамаци, които очевидно играеха ролята на „bien getiro“ (Приятно кътче за отмора, вила, частна стая. Б. изд.) за семейството на ханджията. В един от тях спяха три момчета, чиито ръце и крака бяха така оплетени и объркани, че едва след по-продължително и основно проучване човек би могъл да каже кои крайници и кое тяло образуват едно цяло. Във втория хамак си почиваше дъщерята на собственика, сеньорита Фелиса. Както сама ми каза на следващия ден, тя беше на шестнайсет години, но хъркането ѝ можеше да се сравни с шума от шестнайсет дъскорезници. В третия хамак стопанката доня Елвира се бе отдала на следобедна дрямка. Дължината на тялото ѝ наистина възлизаше на не по-малко от два метра. По-късно съпругът ѝ ми довери, че била извънредно енергична дама, но тъй като колчем я видех, тя или дремеше, или дълбоко спеше, за съжаление така и нямах щастието да присъствам на някое вулканично изригване на нейния огнен темперамент. В четвъртия

хамак открих някакъв предмет, облечен в сиво ленено платно с формата на кравай, който за малко щях да взема за спасителен пояс, каквито се срещат по корабите. Но при по-внимателен оглед стигнах до убеждението, че от този „пояс“ може да се „излюпи“ и нещо значително по-благородно. Ето защо аз леко го потупах с длан. „Спасителният пояс“ веднага се размърда и изгуби кръглата си форма. Появиха се ръце и крака, че даже и глава. Скоро „поясът“ се изправи напълно, изскочи от хамака и се превърна в дребно слабичко човече, облечено в сиви ленени дрехи, което изненадано ме огледа от глава до пети, а после укорително ме попита:

— Сеньор, какво искате? Защо смущавате моята сиеста? Защо изобщо не спите, а будувате? Та нали всеки разумен човек спи в тази убийствена жега!

След като учтиво поздравих, аз казах името си и добавих:

— Бих искал да поговоря със съдържателя на хотела.

— Това съм аз. Името ми е дон Херонимо.

— Току-що пристигам в Гуаймас и търся удобен кораб. Мога ли да отседна при вас?

— После ще видим! А сега спете! Ей там в един от онези хамаци!

При тези думи той посочи към отсрещната страна.

— Изморен съм — отвърнах аз, — но преди всичко съм гладен.

— После, после! Спете сега! — настоятелно ме подкани човечето.

— Жаден съм!

— Добре, добре! За всичко ще се погрижим, но сега трябва да спите, да спите!

Отначало Херонимо говореше тихо, но постепенно беше повишил тон. Другите хамаци се оживиха, размърдаха и ето защо той предупредително ми прошепна:

— Не приказвайте повече, иначе доня Елвира ще се събуди! Спете, спете!

Той отново се настани в хамака и пак се сви на кравай. Какво ли можех да направя? Оставих „спасителния пояс“ и семейството му да спят. За да не събудя никого, съвсем тихо се измъкнах през задната врата навън и се озовах в голям двор. В един отдалечен ъгъл бе направен навес от пръти и царевична шума, под който се съхраняваха

различни инструменти. До купчината царевична шума лежеше едро куче, вързано на верига.

Във всички случаи една постеля от тази шума щеше да е далеч по-удобна от хамаците в стаята. Приближих се до купчината малко обезпокоен, че е възможно кучето да вдигне шум и да събуди доня Елвира. Но се оказа, че тревогата ми е неоснователна, понеже... кучето също спеше! Вярно че за миг-два то поотвори очи, но после веднага ги затвори и не издаде нито звук, когато от шумата започнах да си правя постеля и след това се изтегнах върху нея. Оставих двете си пушки съвсем близо до мен и задряхмах. Понеже бях много изморен, спях здраво чак докато нечия ръка ме хвана за рамото и ме разтърси. Беше вече късен следобед. Пред мен стоеше дребничкият ханджия.

— Сеньор, ставайте! Време е да вземем решение.

— Какво решение? — попитах аз и се изправих.

— Дали ще можете да останете при мен или не.

— Защо е необходимо подобно решение?

Задах му този въпрос, макар че ми беше съвсем ясно какво искаше да каже. Сега огледах човечето по-подробно, отколкото имах възможност да го сторя по обед. То беше дребно и ужасно кльощаво. Косата му беше съвсем късо подстригана и главата му изглеждаше кажи-речи като бръсната. Но острите му черти излъчваха добродушие.

— Доня Елвира настоява да приемам в хотела си само кабахиероси — отвърна човечето, — и сигурно ще признаете, че с външността си вие не оставяте такова впечатление.

— Наистина ли? — попитах аз, като не успях да сдържа усмивката си, поглеждайки го отвисоко. — Да не би да смятате, че кабахиеро е само онзи, който е облечен в нови дрехи?

— Не, понеже понякога и някой изискан човек може да бъде принуден да занемари красивата си външност, ала доня Елвира има много изтънчено чувство за тази красота и не ви е намерила особено привлекателен.

— Че кога ме е видяла? Нали дамата спеше, когато пристигнах.

— Вярно, че спеше. Тя изобщо много обича да спи, когато няма друга работа. Но после е излязла на двора, за да ви огледа, и щом видяла дрехите ви, ботушите, шапката, си каза... е, сеньор, едва ли е нужно да се изразявам още по-ясно, а?

— Не, и така ви разбирам, дон Херонимо. Тъй като не допадам на донята, ще взема да потърся някоя друга странноприемница.

Обърнах му гръб и се наках да си тръгна, ала той ме задържа.

— Стойте! Почакайте малко! Човек се чувства толкова самотен, когато в къщата му няма гости, а и вие все пак не ми приличате на скитник, от когото да имам основание да се страхувам. Ще се застъпя за вас пред доня Елвира. Но за да постигна целта си, е необходимо да съумея да докажа, че ще ми бъдете от полза. Играете ли на домино?

— Да — отвърнах слисано.

— Добре! Хайде да влезем вътре! Ще направим един опит. Херонимо закри напред, а аз го последвах във вътрешността на „хотела“. Доня Елвира лежеше в своя хамак. Сеньорита Фелиса седеше при „бюфета“ на чаша ром. Трите хлапета не се намираха в стаята. Те бяха навън на улицата, където заедно със свои връстници се развличаха, като се замеряха с гнили портокали. Дон Херонимо донесе доминото и ме покани да седнем на една от масите. Когато зачаткахме с пуловете, доня Елвира се размърда, а когато съпругът ѝ ми каза: „Вземете шест пула, играта започва най-големият чифт“, тя дори надигна глава. Сеньорита Фелиса взе чашата си, приближи се и седна при нас, за да гледа. Разбрах с какви хора си имах работа. Ако не играеха домино, тези хора спяха, а не спяха ли, играеха домино. При това Херонимо едва ли можеше да се нарече и посредствен играч. Спечелих първата игра, втората и третата — също. След първата си загуба човечето се зарадва, след втората се учуди, а след третата възхитено извика:

— Que alegría! (Каква радост! Б. по.) Дон Карлос, вие сте истински майстор! Трябва да останете при нас, за да мога да науча нещо от вас. Никой досега не ме е бил три игри подред.

Истината беше, че изобщо не се бях престаравал, но Херонимо играеше толкова лошо, че не бе необходимо кой знае какво напъване на ума, за да го победя. Той стана от мястото си, приближи се до жена си и припряно нещо ѝ зашепна. После отиде зад бюфета, взе някаква книга и една огромна мастилница, след което тържествено постави двата предмета пред мен.

— Доня Елвира бе тъй добра да даде съгласието си да останете тук. Затова напишете си името ей в тази книга за регистрация на гостите!

Разтворих книгата. Тя съдържаеше все имена, цифри и дати. При последната изписана страница бе пъхнато перото, едно прастаро гъше перо, чийто връх бе силно разчекнат и зееше кажи-речи като подметките на ботушите ми. На всичко отгоре то бе покрито с дебела кора от засъхнало мастило.

— С това перо ли да пиша? — попитах го развеселен.

— Sin duda — несъмнено, дон Карлос. Нямаме друго, а сигурно вие не носите перо в багажа си.

— Но това е невъзможно!

— Как така? Ще ви кажа, че откакто съм собственик на този хотел, а оттогава изминаха почти десет години, всички мои гости са се записвали с това перо и с това мастило.

Мастилото отдавна беше изсъхнало.

— И как е ставало?

— С малко вода, както лесно можете да се досетите, ако поне донейде сте запознат с изкуството на писането. Накисне ли се перото в гореща вода, става тъй меко, сякаш е ново, че даже и много по-меко. А налее ли се гореща вода в мастилницата, се получава изключително хубаво мастило. И понеже хотелът ми се радва на голям наплив от посетители и всеки гост трябва да отбележи своите данни, тук пада невиджано писане. Следователно не бива да съм разточителен нито с перата, нито с мастилото. Тъй като както изглежда не сте на „ти“ с писането, аз ще се заема с тази работа вместо вас.

— Направете го, дон Херонимо, много ви моля! Така камък ще ми падне от сърцето.

— Esta bien — много добре! Е, не може всички хора да са учени. Ей сега веднага ще стане, само трябва първо да сгорещя вода.

Дребосъкът се насочи към бюфета. Видях как в една лампа наля спирт, а може би даже и ром, запали я и поднесе току над самия й пламък тенекиен съд. С „мъдрата“ си пестеливост той в продължение на десет години беше карал своите гости да си служат с това мастило и с това перо и също така от „мъдра“ пестеливост всеки път изразходваше спирт за един грош. Измина поне четвърт час, докато водата завря. През цялото време човечето търпеливо държеше съда над лампата, а после натопи вътре перото и след като го подържа така няколко минути, изля водата в мастилницата и енергично започна да я бърка с перото.

— Тъй, ето че работата ни може да започне. Готов съм. Херонимо постави книгата пред себе си, нагласи мастилницата да му е по-удобно под ръка, предприемчиво се покашля, посегна към перото, пак се покашля, сбърчи чело, побутна книгата малко настрани, премести и мастилницата, настани се по-удобно на стола, накратко, държеше се така, сякаш се канеше да се залови с най-голямото произведение на изкуството, каквото може да си представи човек.

Само с невероятно усилие на волята успях да остана сериозен и вече можех да си обясня защо книгата за записване на гости изглеждаше така. Докато чакахме водата да заври, аз я прелистих. Шрифътът по последните страници беше тъмножълт, но колкото по-напред я разгръщах, буквите избледняваха все повече и накрая дори не се четяха. Най-предните страници даже бяха толкова избелели, сякаш никога не е било писано по тях.

— А сега внимавайте, сеньор! — каза ханджията. — Трябва да нанеса деня и годината на пристигането ви тук, вашето име, занятие или професия и целта, с която идвате. Надявам се, че ще ми отговорите на всички тези въпроси съобразно истината.

Дадох му желаните сведения и той ги изрисува в толкова ясни букви, че човек нямаше какво да възрази. Човечето изписваше думите с такава съсредоточеност и всеотдайност, които бяха достойни за някое друго далеч по-важно занимание. След като постави и последната чертица, той направи доволна физиономия, побутна книгата настрани и ме попита:

— Харесва ли ви почеркът ми, дон Карлос? Виждали ли сте някога такива букви, такъв краснопис?

— Не, никога — отговорих самата истина. — Вашите букви имат толкова ясен рисунък.

— И никак не е чудно, нали почти всички имена съм ги записвал все аз, защото повечето гости също като вас не умеят да си служат с мастило и перо. Благодаря ви за вашите сведения. Всичките са лесно разбираеми, само едно нещо ми е необяснимо. В графата за професия споменавате, че сте писател. Такава работа чувам за пръв път. Туй нещо занаят ли е, военен чин ли е, или става най-общо дума за търговия или пък може би в частност за продаване на дребни стоки по къщите, а?

— Нито едното, нито другото. Писателят е онова, което в испански език се нарича с думите автор или „escritor“. Човечето ме погледна изненадано и попита:

— Богат ли сте?

— Не.

— Тогава дълбоко ви съжалявам, защото с вашата професия неизбежно ще умрете от глад.

— Защо, дон Херонимо?

— И още ме питате? О, много добре знам как живеят тези хора, понеже тук в Гуаймас също имаме един „ескритор“. Той е богат човек и пише за един вестник, който излиза в Ермосильо. Сигурно плаща много пари, за да види отпечатани своите изпратени материали до редакцията. При тази работа има големи разноси и никаква печалба. Че как можете да живеете? Какво ядете и пиете и как се обличате? Страшно ми е жал за вас. Ами ще можете ли да платите онова, което ще получите тук при мен?

— Да. За толкова все ще ми стигнат парите.

— Много се радвам, Хмм, ескритор значи! Тогава никак не е чудно, че имате толкова ужасно западнал вид. Просто не мога да проумея как така въпреки всичко изглеждате съвсем добре и направо прашите от здраве. Но... карамба! Чак сега ми хрумна. Щом сте ескритор, би трябвало да можете да пишете, а?

— Ами да.

— Но въпреки това ми предоставихте тази тежка работа. Защо скрихте от мен, че владеете туй изкуство?

— Защото щеше да е неучтиво да ви противореча, когато ме обявихте за човек, който не умее да си служи с перо.

— Justo — вярно! Вашата учтивост просто ви служи за препоръка. Ще ми разрешите ли да ви попитам откъде идвате?

— Прехвърлих Сиера Мадре!

— Пеша? Бедничкият!

— Имах кон, както можете да разберете от шпорите, които временно нося окачени на колана си. Конят ми падна и си счупи един крак. Наложих се да го застрелям.

— Защо не взехте юздите и седлото?

— Защото не исках дни наред да мъкна такъв товар в ужасната жега.

— Но нали можехте да продадете нещата и от получените пари да живеете цели два дена! Жал ми е за вас. По-добре да не бяхте мъкнали тези две стари пушкала, дето ги виждам тук. Те не струват и половин долар. Изработката им е съвсем допотопна. Разбирам от такива неща.

Херонимо взе в ръка карабината „Хенри“, огледа я и поклати глава. Изглежда особената конструкция на затвора му направи впечатление. После посегна и към стария Мечкоубиец. Понечи да го вдигне, ала веднага го пусна, защото беше толкова тежък, че с една ръка не успя да го вдигне.

— Я го хвърлете този боклук! — посъветва ме той. — С него само си отежнявате пътуването. Накъде ще се отправите от Гуаймас?

— Ще продължа с кораб на север през остров Тибурон.

— В такъв случай може дълго да чакате. Рядко са корабите, които отиват толкова далеч.

— Тогава ще яздя.

— Ще трябва да си купите кон или муле, но ви уверявам, че сега и за цял куп пари няма да намерите такова животно. Ако имате време да чакате, бихте могли по-късно да използвате железницата, която отива до Ариспе.

— И кога пътуват влакове до там?

— Влакове ли? Личи си, че сте чужденец, дон Карлос. Железопътната линия все още не е готова. Казват, че ще я завършат след три, четири или пък пет години, ала от тези неща вие и представа си нямате. Не би трябвало да пътувате из страна, която не познавате и която е толкова далеч от родината ви. При вашата бедност туй е опасно начинание. Споменахте, че сте роден в Сахония (Саксония. Б. по.). Къде се намира този град?

— Това не е град, а кралство и е част от Алемания.

— Точно така. Е, човек няма как да натъпче в главата си всички географски карти. И така, можете да останете при нас. Заради бедността ви и защото като превъзходен играч на домино сте и отличен компаньон, аз ще проявя разбиране и ще ви определя най-ниската възможна цена. Ще получите подслон и най-хубавата храна за едно песо на ден. Това е сума, която сигурно и вие самият ще намерите за твърде малка.

— Благодаря ви, съгласен съм — заявих напълно сериозно. Едно песо беше равно на четири марки и половина. Но добре можех да си представя „най-хубавата храна“, която несъмнено отговаряше на условията на живот в „хотела“.

Херонимо кимна доволно, бутна книгата настрани и отново посегна към пуловете на доминото.

— Тъй като сте гладен и жаден, Фелиса ще ви приготви нещичко за хапване и пийване, а междувременно ние можем да направим още няколко игри. Да започваме!

Дребосъкът изобщо не ме попита дали имам желание за игра. Изглежда за него бе напълно естествено да съм също тъй страстен играч на домино като него. Започнахме, понеже не исках да проявя нелюбезност. Имах желание да го оставя да спечели, но така и не успях да го изпълня, защото той действително играеше твърде лошо. При третата игра откъм огнището, където шеташе сеньоритата, започна да се разнася миризма на изгоряло брашно. Но четвъртата игра бе прекъсната от човечето най-неочаквано. То се плесна с длан по челото и възкликна.

— Как можах да забравя! Сеньор, нали искате да заминете далеч на север от остров Тибурон, а аз изобщо не се сетих, че за вас съществува една изключително удобна възможност. Дон Енрико очаква един кораб, който ще хвърли котва тук, а после ще опъне платна на север към Лобос.

— Наистина е много удобно за мен и това селище е точно в моята посока. Но що за човек е този дон Енрико, за когото споменахте?

— Той е също мой гост и името му е преди вашето в книгата за посетители. Не го ли видяхте?

Не го бях видял. Взех книгата и прочетох: „Хари Мелтън, светец на последните дни“. Тези думи бяха написани на английски. Значи мормон! Откъде ли се беше взел тук!? Каква ли работа може да го е довела от големия град край Соленото езеро толкова далеч на юг в Гуаймас?

— Защо се взирате тъй замислено в книгата? — попита ме ханджията. — Има ли нещо по-особено в написаното?

— Всъщност няма. Прочетохте ли го?

— Да, но нищо не разбрах. Сеньорът е толкова сериозен, толкова горделив и тъй набожен, че не ми се искаше да му досаждам с

въпроси. Вероятно съм изговарял името му неправилно, понеже той ми обясни, че Хари съответствало на испанското име Енрико. Затова го наричам така.

— Значи живее при вас, нали?

— Той спи тук. Сутрин излиза много рано и се връща чак вечерта.

— И какво прави по цял ден?

— Не знам. Нямам време да се занимавам с всичките си гости. Да наистина, дребосъкът играеше домино и спеше, спеше и играеше домино, така че му беше невъзможно да отдели по-особено внимание на някой от гостите си.

— Знам само името му, както и че чака някакъв кораб, който ще отплава за Лобос — продължи Херонимо. — Сеньорът говори твърде малко. Набожността му е похвална. Жалко само, че не играе домино!

— А как разбрахте, че е набожен?

— Ами когато минава покрай иконата ей в онзи ъгъл, никога не забравя да се поклони и да потопи пръстите си в съда със светена вода, поставен до вратата.

Понечих да направя една забележка, но после предпочетох да си замълча. Многоженство и светена вода! Канонът на мормоните и кланяне пред икони! Несъмнено този човек беше някой лицемер, а лицемерието му сигурно си имаше причина.

Не ми беше възможно да продължа тези свои мисли, защото сеньорита Фелиса ми донесе голяма чаша с някаква кафява доста гъста течност и ми пожела добър апетит. Тъй като и ханджията се присъедини към пожеланието й, предположих с пълно право, че трябваше да изсърбам съмнителното съдържание. И тъй, поднесох съда към устата си и опитах кафявата течност, а после още веднъж и още веднъж, докато накрая моят език ми каза, че ставаше дума за смесица от вода, мед и прегоряло брашно.

— Какво е това? — попитах аз.

При въпроса ми Фелиса смаяно плесна с ръце.

— Възможно ли е, дон Карлос? Нима никога досега не сте пили течен шоколад?

— Шоколад ли? — попитах аз, при което лицето ми едва ли е имало кои знае колко одухотворено изражение. — Ами да, често съм пил.

— Ето, това е съвсем същото!

— Шоколад? Наистина ли? Никога нямаше да се сетя!

— Нали? — зарадвано ми кимна Херонимо. — Да, моят шоколад е известен надлъж и нашир! Кой знае каква помия сте пили другаде! А моят шоколад е толкова истински, тъй единствен по рода си, че всеки, който за пръв път отседне при мен, се учудва и не иска да повярва, че е шоколад. По това можете да разберете, че всичко при мен е с отлични качества.

Бях на друго мнение, но сметнах, че е излишно да го казвам, и ето защо само се осведомих:

— А какво ще ми сервирате за вечеря, дон Херонимо?

— За вечеря ли? — изненада се човечето и после, посочвайки към чашата, ми обясни. — Ами ето го на, това е то!

— Аха, тъй, тъй! И какво давате за закуска? — Чаша от моя ненадминат шоколад.

— А за обяд?

— Пак такава чаша. Това е най-хубавото нещо, каквото може да се поднесе.

— Ами ако някой поиска хляб и месо или нещо подобно?

— Ще трябва да отиде при лекаря и месаря.

— Тогава ми кажете дали имате вино. Шоколадът не утолява жаждата.

— О, и то превъзходно вино! Желаете ли една чаша?

— Да. Колко струва?

— Трийсет сентавосо.

Превърнато в немски пари това правеше половин талер. Дон Херонимо ми оказа честта сам да донесе виното, но вместо на мен подаде чашата първо на дъщеря си. Сеньорита Фелиса я изпи дополовина без да й мигне окото и след това ми я подаде с пленителна усмивка. Отпих една глътка и незабавно получих силен пристъп на кашлица. „Виното“ беше като сярна киселина.

— Пийте по-бавно! — предупреди ме ханджията. — Виното ми е твърде силно за вас. Правено е от най-чудесното грозде.

— Да, наистина е твърде силно за мен, дон Херонимо — кашляйки, казах аз. — Позволете ми да отида до хлебаря и до месаря.

— Значи няма да допиете чашата си, така ли? — попита сеньоритата.

— Не. За съжаление трябва доста да се съобразявам със здравето си.

Тогава Фелиса поднесе чашата до розовите си устица, изпразни я пак без да ѝ мигне окото и след това поверително ме помоли:

— Щом ще ходите до пекаря и до месаря, донесете нещичко и на мен, дон Карлос! Изисканите и внимателни гости винаги постъпват така.

Никак не беше лошо! Да платиш четири марки и половина, а в замяна да получиш три пъти дневно брашньана водича с малко мед, едно място в хамак, който вероятно бъкеше и от други „гости“ и на всичко отгоре да снабдяваш семейството на „хотелиера“ с хранителни стоки! Meson de Madrid! Най-добрият хотел в града! О, градски писарю, градски писарю, моите почитания към хубавия ти съвет и към препоръката ти, обаче все пак ще се огледам за някакъв друг подслон!

Тръгнах без някому да издавам коварните си намерения. Цели два часа търсих някоя друга по-своятна странноприемница, но най-сетне стигнах до убеждението, че градският писар бе имал право, защото в сравнение с онези бърлоги и дупки, които видях, Meson de Madrid беше разкошен дворец.

Непременно трябваше да си набавя нови дрехи. Но умората и напрежението през последните седмици ме бяха тъй изтозили, че вече ми бе станало напълно безразлично какво впечатление правеше настоящето ми облекло. И тъй, купих месо за едно песо, взех от хлебаря няколко сплескани царевични питки, които тук се ядяха вместо нашия хляб, и заради тези провизии бях посрещнат в „хотела“ с голяма признателност. Без много-много да пита, милата Фелиса незабавно взе всичко от ръцете ми и запали огън в огнището, за да изпече месото. Трите хлапета си присвоиха царевичните питки, които захрупаха между зъбите им така, сякаш трошаха кокали, а доня Елвира се надигна в хамака си, събудена от аромата на печеното, започнал да се разнася навсякъде. За съжаление не можех добре да различа лицето ѝ, понеже единствената лампа в помещението бе поставена върху масата, където седях доста далеч от нея. Ханджията любезно се присъедини към мен и ми побутна пуловете на доминото.

— Още няколко игри преди да ядем, дон Карлос! Няма какво друго да правим.

И тъй играхме домино докато масата бе сложена, тоест, докато сеньорита Фелиса остави пред мен парче месо без чиния и без каквото и да било друго, но затова пък с най-слънчевата си усмивка. С учудваща бързина другите парчета противно на първоначалното си предназначение и за съжаление на прегладнелия ми стомах изчезнаха в друга посока. Бях се превърнал, или по-скоро бяха ме превърнали, от гост в домакин.

Тъкмо когато след последната си хапка избърсах ножа в ръкава и пак го Натъкнах в колана си, в стаята влезе онзи, чието появяване очаквах с голямо любопитство — мормонът. Светлината от лампата стигаше до вратата и понеже седях точно срещу нея, го видях да влиза. Той направи поклон към ъгъла, където висеше иконата, после потопи върховете на пръстите си в котлето със светена вода и едва тогава се обърна към нас, за да ни поздрави много сдържано. Щом забеляза, че има непознат, той се спря за няколко секунди да ме поразгледа. После с бързи крачки се приближи, отвори книгата за посетители, която все още лежеше върху масата, хвърли поглед на последните изписани редове и след като ни пожела лека нощ, се оттегли в сумрака където се намираха определените за гости хамаци.

Всичко това стана толкова бързо, че няхах никаква възможност добре да огледам лицето му. В този момент пролича какво голямо страхопочитание бе съумял да внуши на ханджията, тъй като с приглушен глас дон Херонимо каза на своите близки:

— Дон Енрико иска да спи. Лягайте и вие и пазете тишина! Входната врата бе подлостена с голямо резе, а задната, която водеше към двора, остана отворена. Доня Елвира отново отпусна глава върху възглавницата си и зае хоризонтално положение. Хлапетата се покатериха в големия си и широк хамак. Сеньорита Фелиса ми подаде ръка и се настани в своята постеля от коноп. Ханджията ми пожела приятни сънища, духна и изгаси току под носа ми лампата и пропъзля в люлката си където зае формата на спасителен пояс. Останах сам да седя в тъмнината доста слисан от начина, по който се проявяваше „най-изискано“ внимание към новия гост. Но все пак цялата работа ме забавляваше. Поседях още малко така без да мога да реша къде да се хвърля в обятията на съня. Скоро долових мощното хъркане на милородната щерка. Майката пък изпускаше въздуха на равномерни интервали с такова пуфтене, което много наподобяваше шума при

гасенето на свещ. Бащата издаваше ръмжащи звуци, които досущ можеха да се сравнят със злобното бръмчене на разлютен стършел. Струваше ми се невъзможно да заспя при този концерт. Ето защо се отказах от всичките хамаци и излязох на двора, за да използвам отново моята постеля от царевична шума. Отначало кучето малко поръмжа срещу мен, но изглежда скоро позна съществото, което същия ден беше вече търпяло до себе си и лека-полека се успокои. Тикнах в шумата моите две пушки, от които по стар навик никога не се отделях, легнах на земята и... се събудих едва когато утрото беше вече отдавна настъпило.

В „гостната“ хлапетата се боричкаха около пейките. Доня Елвира още лежеше или пък отново беше легнала в хамака си. Край огнището сеньорита Фелиса вареше незаменимия шоколад, който този път не ухаеше на прегоряло брашно, а на изкипял сироп, а Херонимо светкавично донесе доминото, за да продължим заниманието си от миналия ден.

Мормонът седеше на една от масите и изглежда очакваше появяването ми, защото видях, че веднага внимателно ме заглежда. Не му позволих да разбере, че и аз правех същото с него, ала ми беше много трудно да извърна очи настрана, понеже този мъж бе извънредно странна и забележителна особа.

Той имаше стройна фигура и бе грижливо облечен, а лицето му — гладко избръснато. Но Боже мой, какво лице беше това! Още от пръв поглед се сетих за онези необикновени и оригинални черти, които майсторският молив на Гюстав Доре бе придал на дявола. Приликата беше толкова голяма, че човек не можеше да се отърве от мисълта, че мормонът е позирал на Доре за въпросната илюстрация. Този мрачен човек едва ли имаше повече от четирийсет и две, четирийсет и три години. Над високото му и широко чело падаха гарвановочерни къдрици, които отзад се спускаха на вълни почти до плещите му. Косата му беше наистина великолепа. Големите катраненочерни очи имаха онази бадемова форма, която изглежда природата е запазила само за ориенталската красота. Носът му беше леко извит, но не и прекалено остър, а леко потреперващите светлорозови ноздри издаваха темпераментен нрав. Устата му кажиречи приличаше на устата на жена, но все пак не беше нито женствена, нито издаваше мекушавост. Леко извитите ѝ надолу ъгълчета

свидетелстваха по-скоро за силен характер. Брадичката му бе нежно оформена но и волева, такава каквато се среща най-често в хора, чиито дух властва над ниските страсти и инстинкти. Всяка отделна част от главата, чието лице можеше да се нарече красиво, беше също красива но само сама за себе си, защото на тези отделни части липсваше хармонията на цялото. А там където нея я няма, не може и дума да става за красота. Не съм в състояние да кажа дали и с други хора би станало същото, но аз долових в него нещо отблъскващо. Свързването на отделни красиви форми в едно цяло, на което липсваше съзвучие, остави в мен впечатлението за нещо противно и грозно. Към всичко това се прибави и една друга „подробност“. Приликата с картината на Доре веднага ми направи впечатление, но колкото по-често поглеждах към този човек, толкова по-ясно чувствах, че вече бях виждал някога и някъде това лице и то при не особено препоръчителни за него обстоятелства. Ала колкото и да размислях, не успях да стигна до никакъв по-определен резултат нито що се отнасяше до мястото, нито относно времето, нито пък до самото лице. Също и през следващите дни, когато се срещах с мормона най-редовно, и сутрин, и вечер ми беше невъзможно да си припомня каквото и да било, макар в мен все повече да укрепваше убеждението, че някога съм се срещал с човек, който много му приличаше, и че този човек се е държал враждебно или към самия мен или към някой мой приятел.

Винаги когато Хари Мелтън ме виждаше, ме измерваше с остър изпитателен поглед. Както изглеждаше в очите му се таеше само любопитство, обаче все не можех да се отърва от чувството, че той старателно полагаше усилия да не ми покаже неприятното впечатление, което му правех.

Както вече споменах аз чаках някой удобен случай, за да отпътувам от градчето, а според казаното от ханджията мормонът очакваше пристигането на някакъв кораб. Въпреки това аз не се обърнах към него за сведения. Имах странното чувство, че ако влезех веднъж в някакви отношения с мормона, повече нямаше да мога да се отърва от него. Та нали беше ясно, че е достатъчно само да попитам капитана, за да получа разрешение да се кача на борда като пътник! Ала не стана тъй както си мислех. Когато вечерта на петнайстия ден Мелтън прекрачи прага на странноприемницата, той не се насочи право към своя хамак както обикновено правеше, а дойде и седна при

нас, тоест, при мен и ханджията, защото естествено ние двамата пак седяхме на масата и играехме домино. След продължителни и напразни усилия току-що най-сетне ми се беше удало да загубя една игра. Дребничкият Херонимо бе направо възхитен и възторжено извика:

— Вече се отпуши, дон Карлос! Сигурно ще признаете, че всъщност играя далеч по-добре от вас, обаче през цялото време няхах никакъв късмет. На вас винаги се падаха най-хубавите пулове, а аз получавах все такива, с които изобщо нищо не можеше да се направи. Но сега всичко ще се промени и аз ще ви покажа колко много ви превъзхождам. Веднага започваме нова игра!

Той обърна пуловете и започна да ги разбърква. Аз не му отговорих и имах намерение, ако съществуваше и най-малката възможност, пак да го оставя да спечели, ала ето че в този момент мормонът за пръв път взе думата.

— Какви ги дрънкате, сеньор! Та няма не забелязахте, че вашият противник полагаше големи усилия да прави грешка след грешка само и само да ви позволи да спечелите играта? И през целия си живот няма да се научите да играете тъй добре като него.

Това беше голяма грубост. Още повече че мормонът си послужи с далеч по-простичката дума „сеньор“, докато дребосъкът беше свикнал да се обръщат към него с „дон Херонимо“. Но колкото и учтив да бе иначе ханджията, колкото и голямо да беше уважението му към мормона, в този случай той му отговори доста остро. От другата страна последва също остър отговор. Между двамата се завърза спор и в резултат от него Херонимо прибра пуловете на доминото, стана от масата и отиде да си легне в хамака. Мормонът го проследи с доволен поглед, от което си извадих заключението, че нарочно беше започнал тази свада само и само да накара ханджията да се отдалечи и ние двамата да останем сами.

И наистина, веднага щом дребосъкът се сви на кравай в своя хамак, Мелтън се обърна към мен:

— Вие живеете тук вече от петнайсет дни. Възнамерявате ли да останете и по-дълго в Гуаймас?

Тонът му не беше особено учтив. Чувствах, че се мъчеше да бъде любезен, но това просто не му се удаваше и въпросът му прозвуча като въпрос на началник, обърнал се към някой от своите подчинени.

— Не — отговорих аз. — Тук нямам никаква работа.

— Накъде се каните да тръгнете?

— Може би към Ла Либертад.

Назовах този град, понеже се намираше недалеч от Лобос, накъдето както бях чул щеше да отплава очакваният кораб.

— А откъде идвате?

— Спуснах се от Сиера Мадре.

— Какво правихте там? Навярно сте търсили злато, а? Намерихте ли?

— Не — отвърнах в съответствие с истината без повече подробности.

— Тъй си и мислех. Просто ви личи, че сте един клет бедняк. Но изобщо сте си избрали много загубена професия.

— Защо?

— Ами нали прочетох в книгата за посетители, че сте ескритор и знам, че с този занаят се занимават само нещастни и мизерстващи бедняци. Как сте могли да се осмелите да пътувате из тези земи? Вие сте немец. Ако си бяхте останали във вашето отечество, там щяхте да пишете писма и да изготвяте сметки за хората, които не умеят да си служат с перото. С тези и други подобни работи щяхте да печелите поне толкова, колкото да не ви се налага да гладувате.

— Хмм! — промърморих аз като се мъчех да скрия колко много ме развеселяваше. — Писането на писма не е чак толкова доходен занаят както изглежда си мислите. С него човек може така да гладува, че свят да му се завие.

— И не ви е хрумнало нищо по-добро от това веднага да хукнете по чужди земи и още повече да ви се завие свят, нали? Не ми се сърдете, ама сте постъпили глупаво. Не всеки има такъв късмет като вашия адаш, който впрочем още преди да тръгне по широкия свят е бил професионален ловец, а не ескритор.

— Мой адаш ли? Кого имате предвид? — престорих се на учуден.

— А-а, бях си помислил, че вече сте били поне веднъж в Съединените щати, там в западните прерии. Но вашият въпрос ми подсказва, че не е така, защото иначе все щяхте да чуete за Олд Шетърхенд.

— Олд Шетърхенд ли? Това име ми е познато. Четох някакъв вестник, може би е било пътепис, където се срещаше името на този човек. Изглежда е ловец или следотърсач, или още както там наричат подобни хора, а?

— Да, такъв е. Случайно научих, че е немец и понеже вие имате същото име в самото начало ми хрумна мисълта, че може би пред мен е именно онзи Олд Шетърхенд, ала скоро разбрах заблудата си. Вашето окаяно положение събуди състраданието ми и тъй като имам добро сърце ще ви помогна да си стъпите на краката, но при условие, че разполагате с достатъчно разум да се хванете по-здраво за спасителното въже, което ще ви подхвърля.

Всъщност трябваше да се изсмея в лицето на мормона, но все пак реших да запазя скромното си поведение. Високомерният самоуверен начин, по който разговаряше с мен Мелтън, бе напълно достатъчен да ме ядоса, но от друга страна ми се струваше твърде забавно да го оставя в собствената му заблуда.

— Че защо да нямам достатъчно разум? Не съм дете, което да не може да оцени предложеното му благодеяние.

— Добре! Съгласите ли се с предложението ми, всичките ви грижи изведнъж ще се изпарят и вие ще станете заможен човек.

— Де да можех да ви повярвам! Моля ви незабавно да ми направите предложението си!

— *Lento, lento* — по-полека, по-полека! Първо ми кажете какво смятате да правите в Ла Либертад!

— Ще си търся работа, ще се огледам за някакъв подслон. Тъй като тук в Гуаймас нищо не намерих, надявам се там да имам по-голям късмет.

— Лъжете се. Вярно, че и Ла Либертад се намира на брега на океана, но изглежда по-мизерно и от Гуаймас. Стотици гладни индианци се скитат наоколо, без да могат да си намерят работа. Там вие ще сте къде-къде по-зле. Цяло щастие е за вас, че Провидението ви изпречи на пътя ми. Сигурно сте чули, че съм от Светците на последните дни. Моята религия ми повелява всяка заблудила се в пустинята овца да- изведа до цъфтящите поля на щастие, така че мой дълг е да се заема с вас. Можете ли да пишете и да говорите английски?

— Горедолу.

— Това е достатъчно. А можете ли да пишете и на испански, тъй както го говорите?

— Да, но не мога да се оправям много-много с препинателните знаци, понеже на испански въпросителната и удивителната се поставят не само зад, но и пред изречението.

— Е, това все ще се нареди някак си — снизходително се усмихна Хари Мелтън. — От вас няма да искам кой знае какво езиково майсторство. Имате ли желание да станете *tenedor de libros*? (Счетоводител. Б. нем. изд.)

Мормонът ми зададе този въпрос с такова изражение, сякаш ми предлагаше цяло княжество. Затова радостно му отвърнах:

— *Tenedor de libros*? С какво удоволствие бих приел подобна работа, само че не съм търговец. Вярно, чувал съм, че има обикновено и двойно счетоводство, ала иначе нищо не разбирам от тези неща.

— И не е необходимо да разбирате, защото няма да бъдете назначен при някой търговец, а в една асиенда. Вярно, че не съм в състояние да определя съвсем точно размерите на вашето възнаграждение, понеже това си остава работа на асиендерото, но ви уверявам, че несъмнено ще се разберете с него. Всичко ще ви бъде осигурено безплатно и освен това съм убеден, че месечно няма да получавате по-малко от сто песос. Ето ви ръката ми. Съгласете се! После още тази вечер ще изготвим съответния договор.

Мелтън ми подаде ръка и аз направих движение като че се каня да я стисна, но след кратко колебание бавно отдръпнах десницата си.

— Наистина ли предложението ви е напълно сериозно, или само искате да се пошегувате с мен? Струва ми се цяло чудо, че правите такова великолепно предложение на един съвсем непознат човек, който едва успява с дрипите си да прикрие голото си тяло.

— Кажете-речи наистина е цяло чудо и затова ви съветвам бързо да се възползвате от случая.

— Така и ще направя както сам лесно можете да си представите, но първо ми се иска да науча и някои подробности. Къде се намира асиендата, където искате да ме изпратите?

— Няма да ви изпратя, а сам ще ви заведа.

— Още по-добре. Много пари ли ще струва пътуването?

— Няма да дадете и един сентаво, защото аз плащам всичко. Щом дадете съгласието си, вие се освобождавате не само от всякакви

разноски, но дори ще ви предложи известна „prenda“, предплата. Асиендерото е мой приятел. Казва се Тимотео Прухильо и е собственик на Асиенда дел Аройо, разположена отвъд Урес. Оттук тръгваме с кораб до Лобос, а после до целта ще ни отведе един чудесен път по сушата. Това ще е много приятно пътуване, по време на което хем ще научите полезни неща, хем няма да скучаете, още повече че ще бъдете в компанията на доста голяма група от ваши сънародници.

— Група мои сънародници ли? Как така?

— Да. Индианецът не е издръжлив и благонадежден работник и затова тук се чувства нужда от хора, които да са годни за работата типична за една асиенда. Ето защо дон Тимотео реши да докара преселници от Германия. Това са четирийсет работници, които пристигат утре тук и в по-голямата си част водят със себе си своите жени и деца. Те са подписали вече договорите си и в скоро време ще станат заможни хора. Асиендерото ме изпрати да ги посрещна в Гуаймас и през Лобос да ги заведа до имението му.

— От кой край на Германия идват?

— Не знам, но предполагам, че са от Поления или Померания. Струва ми се, че са събрани от близките околности на някакъв град с името Кобили.

— Не знам да има там град с такова име. Хмм! Померания или Полша! Да не би да имате предвид Кобилин? (Град в окръг Позен. Б. нем. изд.)

— Да, да, тъй звучеше както го казахте! Та нашият посредник завел хората в Хамбург и там ги качил на един параход. С него те стигнали до Сан Франциско, откъдето утре пристигат тук на борда на малък ветроход. Корабчето ще спре тук само, за да ме вземе, а после отново ще отплава. Ако искате още да си помислите, мога да ви дам време до изгрев слънце. Ако и дотогава все още не сте решили, ще оттегля предложението си и вие ще останете да киснете тук колкото ви душа иска.

— Надявам се, че капитанът ще ме вземе до Лобос, а?

— Не, даже срещу много голямо възнаграждение няма да ви вземе, защото корабът е нает само за тези преселници и не бива да допуска на борда си други пътници. Защо се колебаете все още? Ще бъде чиста лудост да отхвърлите подобно предложение.

Мелтън ме погледна очаквателно, явно убеден, че ще получи положителен отговор. Намирах се в трудно положение. Бях имал намерение първо да го изслушам, а после да му се изсмея. Но вече трябваше да се откажа от подобно поведение. Че как ли иначе щях да отпътувам от този град? Само по тази причина се налагаше да не му отказвам, но аз имах и друго важно основание, за да поема на път заедно с него. Той очакваше пристигането на мои съотечественици вероятно от провинция Позен, които някак си бяха подлъгани да сключат договори и да прехвърлят океана. И макар че и само това обстоятелство ми стигаше, за да се заинтересувам най-живо за тяхната участ, към него се прибавяше и странната посока, в която той се канеше да се отправи с тях. Знаех, че Урес, в чиято близост била разположена асиендата, се намираше край Рио Сонора. Следователно най-краткия и най-удобен път би трябвало да води първо нагоре по брега на река Сонора през Ермосильо, ала мормонът искаше да стигне до Лобос, а това ще рече да продължи плаването с около трийсет испански мили (Всъщност испанската миля е равна на морската миля, възприета още от римско време и възлиза на 1.852 м. Б. по.). А пътят по сушата оттам до асиендата ми беше описан като твърде привлекателен, ала предполагах, че това бе лъжа. Но дори и да беше истина в случая ставаше въпрос за едно значително заобикаляне, зад което подозирах да се крие някаква по-особена причина и понеже подобно заобикаляне не се предприема току така с хора, повели със себе си жените и децата си, аз се видях принуден да предположа, че мормонът имаше не дотам чисти намерения. В резултат на всичко това ми хрумна мисълта, че над преселниците е надвиснала някаква опасност и чувствах задължителната необходимост да я разкрия и да ги предупредя. Обаче това нямаше да ми е възможно, ако останех в Гуаймас. Следователно трябваше да тръгна с него. Но как? В никакъв случай не желаех да се обвързвам и то още по-малко пък с писмен договор. Освен това ми се струваше подозрително и обстоятелството, че мормонът просто ей така ми подхвърляше такова примамливо назначение, на мен, човека, когото смяташе за пропаднал. Сам по себе си този факт предполагаше вече някаква цел, едно намерение, което засега за съжаление все още не можех да прозра. Трябваше да се опитам да спечеля време. Ето защо отговорих уклончиво:

— Прав сте, дон Енрико. Би било най-черна неблагодарност от моя страна, ако не се възползвам от вашата доброта. Затова незабавно бих казал „да“, ако не изпитвах твърде основателни съмнения.

— Съмнения ли? Много ми се иска да разбера от какъв ли характер ще са те.

— Никога досега не съм водил счетоводство и никога не съм живял в асиенда, затова се съмнявам, че ще мога да задоволя очакванията на асиендерото.

— Я ги оставете тези работи! — прекъсна ме той. — Нали ви казах, че всичко, което ще вършите, е детински лесно. Направо играчка. Ще записвате добивите от портокаловите градини и от нивите, както и сумите, които дон Тимотео ще получава за тях. Освен това ще отбелязвате колко жребчета и телета са се родили. Туй е всичко, което ще се иска от вас.

— И в замяна ще получавам безплатна храна както и по сто песос на месец, така ли?

— Най-малко по сто.

— Тогава наистина искам да си стиснем ръцете в знак, че сме се споразумели, но предпочитам първо да разбера дали ще успея да заслужи подобно възнаграждение.

— С тези думи доказвате, че сте истински немец. Като Светец на последните дни за мен богобоязливостта и почтеността са над всичко, но пък и вашите представи за честност отиват твърде далече.

— Възможно е, дон Енрико, но бъдете тъй добър да отбележите, че не отхвърлям предложението ви. Ще дойда с вас, но мога окончателно да се обвържа едва след като се убедя, че действително ще съм в състояние да изработвам и да заслужи онова, което ще ми се заплаща.

— Щом така желаете, нека го уредим и по този начин. Но как стои въпросът с кесията ви, чието дъно навярно се вижда, а? Тъй като ще тръгнете с мен при определено условие, няма защо да се чувствате твърдо обвързан, а в такъв случай и аз нямам задължението да плащам вместо вас. Единственото, което мога да ви предложа при тези обстоятелства, е безплатното пътуване с кораба.

— Това ме задоволява. За щастие имам още няколко песос, които предполагам ще ми стигнат докато пристигнем в асиендата.

— Но невъзможно е да ви взема в сегашното ви облекло. Ще можете ли да си купите нови дрехи?

— Да, защото и без друго при тази жега човек си купува леки и евтини неща.

— Тогава погрижете се за това утре още в ранни зори, за да не се налага да ви чакам. Лека нощ!

Хари Мелтън ми кимна сдържано и се отправи към своя хамак, без да ми подаде ръка. Децата вече спяха. Сеньорита Фелиса хъркаше, доня Елвира пуфтеше, а дребничкият Херонимо, потънал в дълбока дрямка, издаваше такива звуци, които много приличаха на скърцането на отдавна несмазвана врата. Духнах пламъка на лампата и се отправих към моята постеля от царевична шума на двора, където свикналото с мен куче ме посрещна с радост и близна няколко пъти ръката ми с език.

Въпреки че на следващото утро се събудих твърде рано и когато влязох в „гостната“ цялото семейство на ханджията все още спеше, продължавайки да озвучава помещението по гореописания начин, мормонът беше вече излязъл. Къде ли се губеше през целия ден? Никой не знаеше. Този факт също ми правеше силно впечатление, защото който върви по правия път няма нужда да се обгръща с такава тайнственост.

След като събудих сеньорита Фелиса, за да получа прочутия утринен шоколад, направих за съжаление малко късното откритие, че миловидната девойка приготвяше това питие с водата, с която измиваше нежните си пръстчета и прелестното си лице. Отдадох необходимото признание на тази тайна пестеливост в домакинството на „хотела“ като заявих, че ме боли стомахът и затова се налага да се откажа от шоколада. Сеньоритата ме ощастливи със закачлив поглед, поднесе чашата до устата си, изпи я, с опакото на ръката си изтри карминените си устни и с дълбоко затрогващ тон ми каза:

— Дон Карлос, вие сте най-изисканият кабахиеро, който някога е прекрачвал прага ни и когато се ожените сигурно ще направите щастлива вашата сеньора. Страшно жалко, че заминавате. Не можете ли да останете тук?

— Да не би да го желаете? — попитах закачливо.

— Да — отвърна Фелиса и леко се изчерви.

— И коя е причината за това ваше желание, сеньорита? Щастието, за което току-що споменахте, или пък шоколадът, който с такава готовност ви отстъпих?

— И двете — промълви тя с пленителна искреност. Вероятно девайчето очакваше, че ще доведе започнатия утринен разговор до щастлив край. Но за съжаление смятах набавянето на нови дрехи за далеч по-наложителна работа от един набързо стъкмен годеж и ето защо отидох да се огледам за някой „горего“ (Търговец на дрехи. Б. нем. изд.). Магазинчето му приличаше на вехтошарски склад, но все пак за щастие намерих каквото търсех — панталон, жилетка и яке от небелено платно както и сламена шапка с толкова широка периферия, че ако бях склонил да изпълня очакванията на сеньорита Фелиса, под нея щяхме да намерим място не само ние двамата ами и всичките сватбари. Купих и едно парче евтин ленен плат, за да направя един общ калъф за двете пушки. Още известно време мормонът трябваше да ме смята за човека, за който ме беше взел. Тъй като изглежда бе слушал доста да се приказва за Олд Шетърхенд, беше напълно възможно да знае какви пушки носи със себе си този ловец и ето защо не биваше да му позволявам добре да ги огледа. Купих си и чифт груби и здрави кожени обувки. И когато най-сетне се върнах в странноприемницата издокаран тъй изискано, от удивление дон Херонимо плесна с ръце и извика:

— Какво виждам! Да не сте внезапно забогатял? Така можете спокойно да се появите редом с всеки старокастилски благородник, дон Карлос. За съжаление твърдо сте решили да заминете, но ако ви бях видял още преди в тези дрехи, щях да ви предложа мястото на махордомо (Майордом, домоуправител. Б. по.) в моята странноприемница, а не беше изключено да станете и мой съдружник.

Изглежда моят външен вид наистина бе очарователен, понеже сеньорита Фелиса притисна с длан сърцето си и изпусна продължителна въздишка, а дори доня Елвира се понадигна в своя хамак, за да ме дари с един поглед и после с одобрително сумтене отново да се отпусне в хоризонтално положение. Сякаш изведнъж бях станал изключително опасно същество за женския свят и тъй като ми се струваше невъзможно да го отдам нито на вътрешните си, нито на външните си достойнства, бях склонен да го припиша на чародейната сила на новите ленени дрехи, които, превърнато в немски пари,

струваха единайсет марки. За съжаление те ми служиха вярно твърде кратко време, защото много скоро се разпраха, изпокъсаха се на парчета и парцали с различна големина и направо ги изпогубих в четирите посоки на света. Сигурно иначе щях да си набавя нещо похубаво и по-трайно, но не исках Хари Мелтън да разбере, че притежавам по-значителни парични средства.

Към обяд мормонът дойде в странноприемницата да ме вземе, понеже корабът беше пристигнал. Без да влиза в пристанището платноходът беше легнал на дрейф в открито море, така че трябваше да си послужим с лодка, за да се качим на борда му.

Раздялата с милото семейство на ханджията беше трогателна. Дон Херонимо събра сили да ми предложи като спомен доминото, ала хлъцна от възторг когато отказах да приема тази жертва. Трите хлапета се сбогуваха с мен като обвиха с ръце краката ми и избърсаха нослетата си в новите ми панталони. Сеньорита Фелиса понечи да изтрие очи с носната си кърпа, но понеже в момента държеше в ръка черния парцал от огнището, в голямата си мъка тя размаза доста сажди по намокреното си от сълзи лице, което ми направи къде-къде по-дълбоко впечатление, отколкото ако беше използвала истинска носна кърпичка. А доня Елвира пък се надигна толкова много в хамака си, че аха-аха да видя цялото ѝ лице и уморено ми помахаша с дясната си ръка за сбогом. За кучето бях донесъл парче салам, което исках да му дам на тръгване, понеже имах основание да предположа, че никога през живота си не беше опитвало такова нещо. Херонимо и Фелиса излязоха заедно с мен на двора. Когато измъкнах парчето салам от джоба си и го подадох на кучето, сеньоритата го изпревари. Със светкавично движение тя изтръгна от ръката ми моя дар и нацупено каза:

— Какво правите, дон Карлос! Струва ми се, искате да прахосате това лакомство, давайки го на кучето! Но то е мое и аз ще го изям като спомен за вас.

Но Фелиса не остави на „спомена“ никакво време да встъпи в законните си права, а незабавно здравата заби зъби в него, което даде повод на баща ѝ бързо да посегне, за да ѝ изтръгне салама и също да вземе участие в консумацията на спомена. Но с изплашен вик тя побягна, а той хукна да я гони, което ми даде възможност да напусна този гостоприемен дом, без да се излагам повече на опасността да

бъдат атакувани нито запасите ми от колбаси, нито пък моето сърце. Е, кучето трябваше да се задоволи с погалване по главата, което далеч не е така хранително като прощалния му подарък, отмъкнат по такъв разбойнически начин. После се забързах към Мелтън, чакащ ме пред странноприемницата и заедно се отправихме към пристанището, където се качихме в една лодка, за да ни откара до кораба. Това беше малка шхуна от онези, които по онова време янките умееха добре да строят. Беше бърз ветроход с толкова много платна по мачтите, че даже и при най-лекия вятър нямаше опасност да остане на едно място. Когато лодката ни спря до самата шхуна и отгоре ни хвърлиха въжената стълба, видях множество глави да надничат над борда и любопитно да ни оглеждат. Изкачихме се горе. Първата персона, която ми се мерна пред очите щом стъпих на палубата, беше едно около осемнайсетгодишно изключително красиво девойче с ориенталски черти, облечено много изискано в изящни дрехи. То носеше ботушки с дълги връзки, бели чорапи, червена пола обшита с черно кадифе по долния ръб и синьо елече, което се закопчаваше с кукички от сребърна тел и бе украсено с верижка от същия метал. На главата ѝ имаше малка шапчица с едно перо, а по гърба ѝ се спускаха две тежки дебели плитки. Това облекло навярно щеше да подхожда повече на някой бал с маски, отколкото на палубата на американска шхуна, превозваща преселници. До момичето стоеше кльощав възрастен мъж, чието лице имаше подчертано еврейски черти. Облеклото му не оставяше място за съмнение, че беше полски евреин. Веднага щом погледът му падна върху мормона, от устата му неволно се отрони полувисокото възклицание: „Диабел!“ Макар да не владее полски език и от него да знам само десетина думи, се досетих, че това възклицание означава „Дявол!“. Следователно мормонът бе направил и на евреина същото впечатление както и на мен и то, въпреки че по лицето му не можеха да се забележат никакви следи от онова, което необразованият човек си представя под думата „дяволски“ или „сатанински“.

Другите пътници бяха все бедни хора, което си личеше от пръв поглед. Те знаеха, че на борда се качваше настоящият им водач и започнаха да измерват Мелтън с любопитни очи. Нямаше как да вземат мен за очаквания човек, понеже външността ми беше твърде непретенциозна. Несъмнено капитанът познаваше Мелтън, защото се насочи към него, поздрави го и така му разтърси ръката както не се

прави с непознати. Двамата се отправиха към задната палуба, за да разменят помежду си необходимите въпроси и отговори. С бавна крачка аз се отдръпнах встрани, облегнах на мачтата моите пушки, които бяха вече в ленения си калъф, и седнах наблизко върху едно навито на руло корабно въже. След като преброих пътниците разбрах, че сред тях има трийсет и осем мъже и юноши, четиринайсет жени и по-големи девойчета, както и единайсет деца, а това ще рече, че общо бяха шейсет и трима души.

Когато горе-долу задоволиха любопитството си към мормона, те насочиха вниманието си към мен. Видях как тихо разменяха мненията си относно моята персона. Явно не знаеха за какъв да ме смятат и за да си изяснят нещата, натовариха евреина със задачата да ме поразпита. Той се приближи до мен, свали малката си шапчица от черно кадифе, която скриваше силно оредялата му коса и ме заговори на една смесица от испански и английски думи, научени навярно по време на пътуването, която обаче бе пълна загадка за мен. Ето защо прекъснах усилията му да се разбере с мен с въпроса:

— Да не би да идвате от околностите на Кобилин в Позен?

— Си, си — да, да! — бързо отговори той като по лицето му се изписа голяма изненада.

— Тогава навярно знаете немски и не ви е нужно да се измъчвате с други чужди езици.

— Боже на моите деди! — възкликна той и плесна с ръце. — Значи имам както радостта, тъй и честта във ваше лице да се запозная с един господин от германско потекло, а?

— Да, немец съм — кимнах аз, малко поучуден от начина, по който си служеше с моя роден език.

— Това ме радва до дълбините на моята душа! Ще ми разрешите ли да ви задам най-учтиво въпроса в коя страна и в кой правителствен окръг сте преживели радостта от раждането на вашата скъпоценна личност?

— Саксонец съм.

— Много добре, много хубаво! Познавам и съм заобичал вашето отечество, тъй като съм идвал да пътувам често на панаира в Лайпциг, за да се възползвам от възможността за търговия и печалба на Брюл, както и на много други улици. Бъдете тъй благосклонен да чуете, че от

дете търгувам и имайте добрината да ми отговорите обяснително, с какъв вид работа сте бил тъй любезен да се заловите!

— Аз съм това, което на полски наричат „prywatny uczony“ (Частен учен. Б. нем. изд.). Не се занимавам с търговия, а тръгнах да пътувам по непознати страни с изследователска цел. Винаги може да се случи, човек да остане без средства. Понастоящем това сполетя и мен, тъй че се видях принуден да тръгна към Асиенда дел Аройо, за да потърся там работа.

Отговорих му така, защото не сметнах за нужно веднага да му казвам истината.

— Значи възнамерявате да пътувате до същата асиенда, която е и краен прицел на нашето плаване и където сме възприели назначението за редица години да печелим и пестим. И на вас ли са ви дали постоянна работа както и обяснението, в какво ще се състои професионалната ви дейност?

— Предложиха ми мястото на счетоводител, но все още не съм дал окончателното си съгласие. Ще се реша едва след като се запозная с тамошното положение на нещата.

— Счетоводител ли? Това е изискана служба. Ще бъдете от началниците на работниците и аз ще си позволя, уважаеми ми господине, да ви давам един процент, не два процента, а даже и три като комисиона за всичко, каквото благоволите да купите от моя магазин.

— Какво? Каните се да откриете магазин в асиендата?

— Да. Отвъд океана на Стария континент пада толкоз малка печалба, че човек трябва от ден на ден все повече да затяга колана си, а в Америка, дето тук се нарича Мексико и Сонора, песосите и доларите лежат просто ей тъй на пътя, но само за онзи, който има очи, за да ги види и прибере.

— Хмм! Кой ви го каза?

— Посредникът, който дойде да ни наеме. Той беше човек с голям опит и познание както и с голяма духовна сила.

— Аха! Е, ами този господин сигурно знае как стоят нещата. Няма какво да му се възрази. Той склучи ли писмен договор с всеки един от вас?

— За всеки поотделно изготви документ с печат и подпис. После ни откара до пристанището, за да ни качи на един параход и да

прекосим най-голямото море на света. Плавахме около американския нос на южното полукълбо, което трая много много седмици, докато стигнахме в Сан Франциско, където ни прехвърли на този по-малък кораб, а после спряхме тук да вземе водача и сега ще продължим за Лобос, където ще започнем нов по-добър живот и ще натрупаме състояние заедно с лихвите и лихвите на лихвите.

— С какво са се занимавали вашите спътници в родината си?

— Или са били занаятчии, или са имали малко парче земя под аренда, или са притежавали къщичка с някоя нивица или зеленчукова градина. След като ще са изминали няколко години всеки от тях ще е станал собственик на асиенда с величествени насаждения и пасища. Туй ни го каза и се закле посредникът и ми даде дори една книга, дето е напечатано черно на бяло. Групата се събра заедно, за да ме избере и обяви за предводител, който по-късно ще се нарече кмет на Асиенда дел Аройо. И ако тогава имате някакво желание или молба, ще можете спокойно да се обръщате към мен и аз с радост и готовност ще ви бъда на разположение.

— Водите ли с вас и семейството си?

— Само моята дъщеря., Ребека, обичаната ми съпруга, още преди четири години си отиде от тази земя, тъй че ми остана само Юдит, детето от нашия брак, единствената дъщеря на моята душа. Ето я там, стои и ни гледа. Тя е девойче с красива фигура и мил характер. Тялото е наследила от майка си, а силата на духа — от баща си. Тя отсега е вече наследница на всичко каквото имам и скоро ще бъде толкова богата дама, че изисканите господа ще протягат към нея ръце, за да станат годеници на моето хубаво дете. Тя ще си избере най-изискания и най-знатния, който ще има благородство в семейството, а и състояние. Че какво ще е тогаз в сравнение с него този Херкулес, дето я последва, дето дотърча подир нея чак до Мексико, макар да е от друга вяра и едва ли притежава и една десета от парите, които бих могъл да дам още днес на моята душичка Юдит, стига само да поискам!

— Херкулес ли? Кого имате предвид?

— Онзи вагабонтин, дето се е облегал там отпред на бушприта и не отвърща очи от нея, макар тя да не иска вече да го знае.

— Вече ли? Значи преди, е била на друго мнение, така ли?

— За най-голямо страдание на сърцето ми — да! Тя беше на гости на своя братовчедка в Позен. Купили си билети да отидат на цирк, където можело да се види страшната сила на един Херкулес, който си играел с големи тежести и железни гири. Та тоя Херкулес и моята хубава дъщеря се зърнали и се влюбили. Без моето знание тя му обещала ръката си и той решил сам да основе цирк, за да стане самостоятелен както и прочут цирков директор. Ама аз като научих тази работа, кажи-речи за малко да получа нервен припадък и къде с добро, къде с лошо опитах да разубедя мойта дъщеря от туй намерение, дето нищо друго не можеше да ѝ донесе освен петстотин процента загуба. Моите молби и закани останаха безплодно напразни, щото тя се беше вкопчила в Херкулес с упорство и инат, докато най-сетне се появи един лейтенант с благородна осанка, с червена яка и лъскави копчета. Пред името му се мъдреше едно голямо „фон“ и след като ѝ предложи ръката и сърцето си, надеждите на Херкулес фалираха. Ала лейтенантът взе все да отлага годеча и скоро узнахме, че е затънал до гуша в дългове и Юдит му отрязва квитанцията и гордо му обърна гръб. Тогаз се появи посредникът на преселниците и ни описа великолепната страна Мексико, дето мините били пълни със злато и сребро, а кабаиеросите яздели разкошни жребци с червени хубави парадни покривала. Дамите се излежавали в хамаци и пушели ароматни цигари. След туй мойта единствена дъщеря непрекъснато взе да сънува само тази страна, все ѝ се искаше и тя да стане доня и да лежи в хамак и аз отстъпих пред волята ѝ, продадох къщата и магазина и поех на път, за да стана тук човек влиятелен и с голямо състояние. Тъй като и вие ще дойдете в Асиенда дел Аройо, сам ще видите как ще растат моето значение и мойта тежест. Ала щом разбра, че ще пътуваме през океана, Херкулес също отиде при посредника и подписа договора, за да остане близо до своята обожавана любима и въпреки всичко да я вземе за жена. Той си прибра спестяванията, тайно напусна цирка и когато се качихме на кораба страшно се ядосахме, като видяхме, че този човек ще е наш спътник в пътешествието ни към страната, дето текат не само мед и мляко, ами и злато, и сребро, за да влязат в джобовете на онези, които умеят да ги отворят, когато му е времето и където му е мястото. Ако желаете да бъдете представен на дъщерята на мойто сърце, можете още сега да отидете при нея, но първо ще трябва най-поверително да ми дадете обещанието, че ще се

откажете от всякакви опити да спечелите сърцето и любовта ѝ, ръката и състоянието ѝ.

Този човек беше кръгъл глупак и имаше голяма слабост към дъщеря си, чиято мания и суета да се харесва можеха да се сравнят единствено с нейната безскрупулност. Въпреки това не ми се искаше да го засегна с отрицателен отговор, но пък и не желяех „да ѝ бъда представен“. От неудобното ми положение ме отърва мормонът, който тъкмо в този момент ми направи знак да отида при него, за да ми каже, че ще получа място където да ношувам на кораба.

Под палубата имаше малки каюти, всяка от които беше обзаведена за двама души. Морякът, отговарящ за тях, ме заведе до моята каюта, където едното място бе вече заето.

— Кой е настанен тук с мен? — попитах го.

— Заедно сте с високия як немец, на когото му викат Херкулес — гласеше отговорът.

— Що за птица е този човек?

— Много е спокоен. По-добър спътник едва ли можете да си намерите. Изглежда този клетник здравата е хлътнал по Юдит, защото не я изпуска из очи, макар тя да не му обръща внимание.

Сведенията му ме задоволиха. Цяло безумие беше от страна на този здравеняк да хукне подир това момиче, но изглежда той бе почтен човек. Освен това беше облечен по-хубаво и по-чисто от останалите и въпреки своя занаят, подвеждащ често към по-лекомислен начин на живот, имаше известни спестявания, което бе добра препоръка за него. Ето защо ми се струваше, че ще прекараме в разбирателство краткото пътуване до Лобос.

Тъй като люкът бе отворен, в каютата беше далеч по-приятно, отколкото горе на палубата, където човек почти нямаше къде да се скрие от безмилостното слънце. Затова аз се отпуснах върху обикновената койка и реших да лежа докато ме повикат. Но само след някоя и друга минута вратата се отвори и вътре влезе Херкулес. Той ми хвърли мрачен поглед и каза:

— Току-що морякът ми съобщи, че ви е настанил тук, макар да съм платил цялата каюта. Но понеже както чух сте немец, ще гледам да ви изтърпя, ала само при условие, че не ме ядосвате.

Добрят човек беше съвсем откровен, и го извиних с любовната му мъка и дружелюбно му отговорих:

— Ще се постарая да ви бъда добър другар, защото предпочитам да пътувам заедно с вас, отколкото с когото и да било от другите преселници.

— Защо? Та вие изобщо не ме познавате! Защо е това ласкателство? Не обичам такива неща.

— Но е самата истина. Евреинът ми разказа за вас. Сигурно е, че няма да имате основание да се оплаквате от мен.

— Ако наистина желаете да е така, тогава да не сте посмял да ухажвате Юдит! Ще счупя главата на всеки, който се осмели да направи подобен опит!

— Не се тревожете! — засмях се аз. — По такива криви пътища едва ли ще се сблъскаме с вас. Но защо на времето не „счупихте и главата“ на лейтенанта?

— Защото ми беше жал за онова човече. Просто щеше да се разпадне на парчета в ръцете ми, а и знаех, че не личността му, а пъстрата му униформа беше виновна за изневярата на Юдит. Да не говорим повече за това, оставете го стария да си дрънка! Знам какво да правя и не искам да чувам и дума по този въпрос!

— И аз не изпитвам особено желание да си губя времето с подобни разговори, но я ми кажете поне как се казва старият и с каква търговия се е занимавал!

— Най-често търгуваше с тютюн, цигари и пури, а редом с това имаше и доста доходна заложна къща. Така е успял да натрупа малко състояние, което му е завъртяло глупавата глава.

— Мисли за кратко време в Мексико да стане богат като Крез. Да не би и вие да сте обзет от същата мания?

— И през ум не ми е минавало. Не съм толкова лековерен като Якоб Зилберберг, както се казва старият. По-скоро съм убеден, че посредникът е мошеник и че клетите измамници от него хорица отиват право към голяма опасност, за която дори и не подозират. Затова и тръгнах с тях. Искам да закрилям Юдит и съм сигурен, че после тя все ще се вразуми.

Атлетът се отпусна на мястото си и млъкна. Не направих опит да продължа нашия разговор... По-късно когато шхуната бе подгонена от сравнително силен бриз, благодарение на което слънчевият пек стана по-поносим, аз се върнах на палубата и седнах на едно по-спокойно местенце, откъдето несмуцавано започнах да наблюдавам всичко

наоколо. Скоро при мен дойде Зилберберг, за да поднови бръщолевениците си за своята дъщеря, обаче аз ясно му дадох да разбере, че никак не държа да слушам подобни неща и той побърза да се отдалечи без отново да ме попита дали желая да бъда представен на неговата любимка.

За кратко време се появи и мормонът, за да размени с мен няколко думи. После той взе да се разхожда насам-натам по палубата, приближаваше се ту до един, ту до друг човек и с всички разговаряше най-приветливо. Ту на един, ту на друг даваше пура, а децата галеше по бузките, изобщо правеше всичко възможно само и само за да спечели доверието и симпатиите на преселниците.

Най-дълго се задържа при Юдит, с която оживено бърбиха доста време. Херкулес стоеше до люка, водещ към кабините, и непрекъснато ги наблюдаваше. Веждите му бяха смръщени, а устните — здраво стиснати.

На кораба се бяха погрижили добре за пътниците. Те не живеяха нагъсто наблъскани един до друг, както често става, и получаваха достатъчно чиста питейна вода, както и хубава храна. Никой нямаше причина да се оплаква и всички гледаха на бъдещето изпълнени с надежда. С изключение на Херкулес аз бях единственият, който мислеше иначе. Дали все пак не бях несправедлив към мормона? Канех се да прехвърля границата и да отида при Винету, а Лобос се намираще точно в тази посока. Пътуването ми беше безплатно — това не ми ли бе достатъчно? Не беше ли по-добре в Лобос да поема по моя път, без да ме е грижа повече нито за мормона, нито за съдбата на неговите наемни земеделски работници?

Ето тези мисли и въпроси не ми излизаха от главата, но колкото и да размислях не можех да се отърва от предчувствието, че преселниците отиваха към своята гибел. А когато малко по-късно тръгнах да се разхождам към задната палуба, капитанът ме спря и ме заговори:

— Позволете ми да ви поздравя, сър! Мелтън ми каза, че ще ви назначи като счетоводител. Не изпускате този случай, защото такава служба едва ли ще ви се предложи скоро!

— Нима сте запознат тъй добре с тази работа, капитане?

— И още как! Асиендерото е тъй да се каже мой стар приятел и е един много богат и почтен човек. Назначи ли веднъж някого при себе

си, той се грижи за него и щедро го възнаграждава.

— Значи смятате, че вашите пътници ще живеят добре при него?

— Не само смятам, ами съм напълно убеден.

Капитанът ми изглеждаше честен човек. Нямахме как да не му повярвам.

— Хмм... но не трябва ли хората да са крайно предпазливи когато сключват подобни договори?

— Какви ги приказвате! Ей сега ще видите колко почтени са намеренията на дон Тимотео спрямо неговите нови работници.

Той подкани един от наблизко застаналите преселници да донесе своя договор. Човекът го носеше у себе си и веднага ми го показа. Документът беше подписан от него, от посредника и от властите. Съдържаше един-единствен пасаж, който беше твърде кратък и приблизително гласеше следното: работникът получава безплатно пътуване и хубава храна до местопредназначението си, а се задължава по осем часа на ден да работи в имението на дон Тимотео Прухильо, респективно и на неговия евентуален правоприемник, срещу надница от песо и половина, както и безплатно жилище. Договорът изтичаше след шест години.

Бях изненадан. Условиата бяха много прилични, защото с такава надница работникът беше в състояние всяка година да спестява към две хиляди марки. Сега вече не ме учудваше обстоятелството, че посредникът бе успял да събере шейсет и трима души за работа в тази толкова затънтена асиенда. Разбрах, че подозренията ми са били неоснователни. Но дали наистина бяха неоснователни? Явно Прухильо имаше почтени намерения, ала дали и мормонът беше честен човек? Защо не? Разполагах ли с някакви доказателства срещу него? Дали пък богатият ми дългогодишен опит не ме беше направил прекалено предпазлив и мнителен? Нима Мелтън не се канеше да ми направи благодеяние и нима не му дължах благодарност дори и в случаи, че нямаше да приема предложената ми служба? Чувствах се объркан и привечер най-сетне реших да сляза в Лобос и сам да продължа пътя си, понеже преселниците щяха да бъдат на сигурно място в асиендата. Но ето че тъкмо тогава се случи нещо, което коренно промени както мнението ми, така и вече взетото решение.

След вечеря ми направи особено впечатление, че преселниците бяха поканени да се разотидат по каютите си. От тази мярка не бях

изключен и аз. Тъй като се беше свечерило и вече подухваше прохладен ветреца, на хората много им се искаше да останат още малко на палубата, но нямаше как, бяха принудени да се подчинят. По учудените им физиономии разбрах, че тази мярка бе съвсем нова за тях, а че дотогава са могли да стоят на открито и вечерта и през нощта колкото си искат, научих веднага щом се върнах в моята каюта където ме посрещна навъсеният атлет с думите:

— Какво го прихваща мистър Мелтън, та ни кара да киснем в каютите! Имате ли представа защо го прави?

— Не.

— Да го вземат дяволите! Ако цял ден си се пържил на слънце, или ако си бил принуден да киснеш долу в тази задушна дупка, е цяла благодат и дори необходимост вечерно време да излезеш на открито да подишаш свеж въздух. Преди винаги сме имали тази възможност.

— Тъй ли? Значи това разпореждане е нещо ново?

— Да. И съм убеден, че е работа на Мелтън.

— Защо мислите така?

— Първо, защото ни отпращат долу откакто той се намира на борда и второ... но по-добре да си мълча.

— Искате да си мълчите, понеже ми нямате доверие, нали?

— А вие какво очаквате? Само преди някой и друг час се настанихте тук при мен, тъй че не можете да искате веднага да споделя с вас всичките си мисли.

За мен бе твърде важно да узная именно неговите мисли и затова отвърнах:

— Значи се страхувате от мормона и мълчите само защото смятате, че веднага ще му съобщя какво сте ми казали.

Не се бях излъгал в реакцията му, понеже щом изрекох тези думи той ми се сопна:

— Какви ги дрънкате! Аз да се страхувам! Много ми се иска да видя човека, който би могъл да ме изплаши! А да не говорим, че съвсем не мога да изпитвам страх от този тип, който само гледа да се докара пред хората и още от самото начало започна да ухажда Юдит, а не е нищо повече от един изпечен мошеник.

Този изблик на гняв ми показа, че Херкулес ревнуваше Юдит от мормона. Следователно съществуваше надеждата при определени обстоятелства да намеря в негово лице съюзник и по тази причина

можех да бъда към него малко по-откровен, отколкото имах навик да съм към хора, които познавах едва от няколко часа.

— Защо не искате да разговаряте с мен откровено, след като най-открито ви заявявам, че въпреки очебийните усилия на мормона да спечели симпатиите на хората, аз не го смятам за почтен човек?

— Наистина ли? Така ли мислите? — бързо попита той. — Освен пресилената му любезност имате ли и други причини? Вие дойдохте с него на кораба, преди това сте били заедно с него и следователно сигурно го познавате по-добре. Впрочем както лесно може да се досетите тъкмо това за мен е също причина да ви нямам доверие.

— Възможно е, но не заслужавам подозренията ви. Вярно че с Мелтън живяхме две седмици в една и съща странноприемница, ала без да общуваме помежду си. Само през последния ден разговаряхме известно време когато разбра, че съм безработен бедняк и ме попита дали искам да стана счетоводител в Асиенда дел Аройо. Съгласих се, имайки предвид сегашното си положение, и днес той ме взе на кораба.

— Значи познавате Мелтън колкото и аз. Защо тогава казвате, че не е свестен човек?

— Не го твърдя въз основа на никакви факти, а защото някакво неопределено чувство ме предупреждава да внимавам. Имам предчувствието, че трябва да се пазя от него.

— Хмм! И аз изпитвам същото. Този тип не ми е сторил нищо лошо и все пак не мога да го понасям. Лицето му никак не ми харесва. Към всичко това се прибавят и странните погледи, които си разменя с моряка, дето отговаря за каютите.

— Така ли? Не съм забелязал подобно нещо.

— Да, хвърляха си един на друг скришом погледи, сякаш са стари познати, а същевременно се преструват, като че никога не са се виждали.

Това наблюдение беше извънредно важно. Изглежда ревността бе изострила зрението на Херкулес. Но не беше изключено и да се е излъгал. Ето защо го попитах:

— Дали не сте се заблудили? В сравнение с мормона онзи моряк стои толкова по-ниско, че почти трябва да изключим подобна интимна близост, каквато предполагате да съществува между тях според забелязаните тайни знаци или намигване. Възможно е да се познават

от по-рано и това да е всичко. Може би погледите, които сте наблюдавали, са били просто един поздрав.

— Я оставете това! Ако тези типове са искали да се поздравят, можеха да го сторят съвсем открито. Но ако не са желали този поздрав да бъде забелязан и от други, значи сигурно имат някаква причина да държат в тайна познанството си, а тази причина в никой случай не може да е почтена.

— Прав сте. От утре ще наблюдавам двамата по-внимателно.

— Наблюдавайте ги! Сигурно има нещо гнило в тази работа. Между Мелтън и стюарда съществува някаква връзка и ако ни засяга, едва ли ще е нещо, което ще ни хареса. Може би трябва да подозираме и капитана. Защо още когато мормонът стъпи на борда той го отведе към задната палуба? За да си побъбри с него? А защо да не чуем и ние за какво имат да си говорят?

— Считам капитана за честен човек. Убеден съм, че не се лъжа. Че защо трябва да разисква търговските си работи и въпросите по корабоплаването пред нашите очи и уши? Но ако действително е вярно, че мормонът и стюардът са съзаклятници, страшно много ми се иска да узная тайната им и имам голямо желание още начаса да ги подслушам.

— Но това е лудост! Нима знаете кога и къде ще разговарят? А на всичко отгоре се намираме на кораб, а не в гората, където можете да се скриете зад някой храст.

— И така да е. Но що се отнася до времето и мястото, то са ми известни и двете. Времето е днес, а мястото е горе на палубата. Ако мормонът иска тайно да разговаря със стюарда, това ще стане след като се стъмни и само ако е сигурен, че никой няма да ги забележи. Той е настанен в каютата до капитана, който навярно скоро ще си легне да спи. Известно е колко са тънки междинните стени. Ако мормонът накара стюарда тайно да се вмъкне в каютата му, съществува реална опасност капитанът да ги види и чуе. Следователно е принуден да избере друго място.

— Къде ли ще е то? — попита атлетът.

— Нима не видяхте, че преди малко горе издигнаха малка палатка? За кого ли може да е тя? Единствено за мормона. Сигурно е казал, че предпочита да спи на палубата отколкото долу в задушната каюта.

— И там ли искате да ги подслушате?

— Да. Забелязахте ли, че палатката е направена от резервното платно за гротмачтата?

— Не знам как се казват всички платна и мачти, ала видях, че то е толкова голямо, че не само е стигнало за палатката, ами и зад нея е останала част от него навита на руло. Значи сигурно е най-голямото платно.

— Точно него имах предвид. За палатката е стигнало половината платно. Другата половина е останала отзад навита на руло. Та там под платното човек спокойно може да се скрие и ако нямате нищо против смятам да спя под него.

— Какво безумно хрумване! Щом се закашляте или кихнете ще ви открият.

— Ще гледам да не кашлям и да не кихам.

— Изглежда сте много сигурен в носа си. Но даже и да не ви заловят, усилията ви просто ще са напразни. Все още изобщо не знаете, дали палатката действително е определена за мормона, а и в случай че предположението ви се окаже вярно, си остава твърде въпросително дали стюардът ще отиде точно там.

— Нямам друг избор освен да се примиря с такава възможност, но ми се струва, че усилията ми няма да са безрезултатни. Имам едно определено предчувствие, а от опит знам, че предчувствията ми рядко ме лъжат.

— Е, тогава няма нито да ви убеждавам, нито да ви разубеждавам. Ако вашето хрумване ви донесе един хубав моряшки бой, то няма да го понесе моят гръб.

Признавам, че това което атлетът нарече „безумно хрумване“, бе твърде несигурно начинание. Но някакво шесто чувство ми подсказваше, че трябва да приведа в изпълнение този план. Задачата ми не беше лесна. Една от друга, а и от тесния коридор, по който трябваше да мина, каютите бяха отделени с тънки стени и хората в тях лесно можеха да ме чуят. Но това все още не беше нищо. Много опасна щеше да е срещата ми с някого от екипажа или с един от двамата, които се канех да подслушвам. Ала без да се натъкна на когото и да било успях да стигна до люка, който водеше на палубата и се отваряше навън. Спрях се на стъпалата и предпазливо подадох само

главата си. Макар да не беше кой знае колко светло можах добре да огледам разстоянието до палатката. То беше свободно.

На кърмата капитанът даваше указания на щурмана какво да прави през нощта. Значи се канеше да отиде да си легне да спи. Долових и гласа на мормона. Той също се намираще при руля. Отпред почти на самия нос на кораба бърбореха и се смееха няколко моряци. Те не можеха да ме видят. Бързо изскочих от люка и се втурнах към палатката, за да се скрия под останалата излишна част от платното. Това не ми отне повече от минута. Вярно че лежах върху твърдата палуба, но иначе се настаних доста удобно. Платното ме скриваше така, че никой не можеше да ме забележи. Мястото се оказа превъзходно и не вярвах да ме сполети някоя беда. В най-лошия случай само търпението ми щеше да бъде подложено на изпитание.

Легнах така, че да мога да провра главата си във вътрешността на палатката и протегнах ръка. Напипах някаква тънка, но мека постеля, направена както изглеждаше от одеяла. Не бях в състояние нищо да различа.

Не след дълго чух как капитанът пожела на мормона лека нощ и се прибра в каютата си. Мелтън остана да се разхожда по палубата още около четвърт час, а после влезе в палатката и си легна. Значи предположението, че палатката е направена за него, се оказа вярно. Сега важното беше да изчакам да видя дали стюардът щеше да дойде.

Измина един час и още един. Стана полунощ. Бърборенето на моряците отдавна беше престанало. Възцари се такава тишина, че ясно се долавяше шумът от вълните, които корабът оставяше зад себе си. Веднъж се разнесе гласът на един моряк, който подвижна нещо на щурмана. Внезапно долових някакво раздвижване в палатката, но не беше шумът от обръщането на спящ човек, а ми се стори, че мормонът се изправи. Проточих врат, за да мога по-добре да чувам. В същия миг той драсна клечка кибрит, проблясна малко пламъче и на неговата светлина видях, че е седнал на постелята си и пали пура. Значи чакаше някого и все още не беше заспал.

Отново измина доста време докато най-сетне долових тихия въпрос:

— Санди Уелър, ти ли си?

— Йес, сър! — гласеше също тъй тихият отговор на английски.

— Тогава бързо влизай, за да не те види някой! Ще се преместя по-близо до входа.

Значи стюардът се казваше Александър Уелър. Той изпълни желанието на Мелтън.

— Не се безпокой, сър! Освен щурмана и вахтения на палубата няма жив човек, а и тези двамата са на такива места, че не могат да ни забележат.

Възцари се кратко мълчание. Мелтън правеше място на госта си, а той пък бавно се настани до него. После мормонът се обади:

— Лесно можеш да си представиш, че изгарям от любопитство. Качих се на борда, изпълнен с напрегнато очакване, защото не знаех дали си на кораба.

— Що се отнася до това, сър, не беше никак трудно да получа тук мястото на стюард.

— Да не би капитанът да те познава?

— Нищо подобно.

— И не е разбрал, че с теб сме познати, нали?

— Да не съм луд да раздрънкам подобно нещо! За съжаление ме наеха не само до Лобос, а и за обратното плаване до Фриско.

— Няма значение, защото никак няма да ти е трудно в Лобос да избягаш от кораба.

— И аз така мисля и затова взех възможно по-малко вещи със себе си, за да мога незабавно да сляза на сушата без да ми се налага да оставям на борда каквото и да било.

— Само така! Но какво става с нашата работа? Кога тръгна твоят старец?

— Три седмици преди мен. Непременно е стигнал вече целта си. Той е бил там толкова често и толкова добре е запознат с всички обстоятелства, с всички хитри трикове, че всичко ще мине като по вода.

— Но дали индианците ще се съгласят с предложението му?

— Убеден съм, че да. Когато става дума за такава плячка никой червенокож няма и да помисли да откаже.

— Това ме успокоява. Остава само открит въпросът дали достатъчно бързо ще пристигнат, за да са на наше разположение.

— Сигурно е, че вече са на път. Но нима работата е толкова бърза, мистър Мелтън? Можем да свършим всичко съвсем спокойно и

без никакво препиране.

— И аз си мислех така преди, ала вече не съм на същото мнение.

— Защо? Случило ли се е нещо?

— Да. Срегнах един човек.

— Че няма тази среща може да има чак толкова значение за нашите планове?

— Дори изключително голямо, Санди! Беше истинска изненада за мен да срещна този човек толкова на юг и ако чуеш името му сигурно и ти ще бъдеш не по-малко учуден от мен.

— Кажи ми тогава кой е той!

— Всъщност би трябвало вече да знаеш, защото ти го видя тук на кораба.

— Значи може да е само онзи мъж, който ще работи като счетоводител. Така ли е?

— Разбира се! Че нали освен него никой друг не се качи на борда с мен в Гуаймас! И действително ли не го позна? Вече си се срещал с него и то при такива обстоятелства, че е направо учудващо да го вземеш за непознат. Бях убеден, че ще го разпознаеш и затова няколко пъти ти дадох знак да си предпазлив и колкото е възможно по-малко да му се мяркаш пред очите, защото и той би могъл да се сети кой си и къде те е виждал.

— Забелязах знаците ти, ама не ги разбрах. Някакъв си скитник, който сигурно се радва, че му се предлага случай да стане писар в една затънтена естансия, не може да има каквото и да било значение за нас.

— И аз бих казал същото, ако този изключително опасен човек наистина имаше намерение да стане счетоводител. Я си спомни за форт Уинтах и за твоите преживелици там!

— Не беше кой знае колко весело. Беше толкова време, когато там страшно много се играеше хазарт. Бях завъртял хубава търговия и бях спестил пълна кесия с долари, обаче всичко загубих в Уинтах само за няколко часа. За мое щастие там беше брат ти Томас, който ми подари цяла шепя долари и после се застъпи за мен пред кръчмаря, та си намерих работа като келнер. Оттогава не съм го виждал. Нали знаеш защо ми се наложи тъй внезапно да изчезна. Човек не обича да говори за тези неща.

— Че защо не, Санди? На всеки човек, а нали всички ние сме хора, нищо човешко не му е чуждо. Впрочем Том се измъкна жив и

здрав от онова толкова напечено положение.

— Вярно. Мистър Том Мелтън бе прибрал в джоба си вече доста хубава сумичка, когато ненадейно нещо прихвана офицера и той взе да твърди, че брат ти бил играл нечестно. Стигна се до кавга. Настояха мистър Мелтън да върне печалбата си, ала той просто застреля офицера и офейка. Двама войници, дочули разправията, се опитаха отвън да го спрат, но улучени от куршуми рухнаха на земята като пънове. Брат ти се измъкна от форта, яхна един от пасящите наблизко коне и си плю на петите. Беше истински подвиг при онези обстоятелства да избяга от едно укрепление.

— Да избяга ли? Е, Томас избяга от Уинтах...

— И не само оттам ами и по-късно пак се измъкна — прекъсна го Уелър. — Вярно, че се размина на косъм от бесилото, но изобщо никога нямаше да го заловят, ако Олд Шетърхенд не тръгна да го преследва. Ама какво зрение трябва да има този човек! Четири дни бяха по петите на брат ти, а не го намериха. И тъкмо тогава било писано да се появи Олд Шетърхенд и да чуе тази история. Застреляният офицер се оказа негов добър познат и затова той яхна коня си с намерението да залови брат ти.

— Да, цели четири дни по-късно и то след като никой от войниците и следотърсачите не беше успял да открие каквато и да било диря. Но този негодник има нюх на ловджийска хрътка. Той намери следите и гони брат ми чак до форт Едуардс където го предаде на коменданта. И клетникът наистина щеше да бъде обесен, ала стана така, че през последната нощ успя да избяга в дрехите на своя пазач, който бе имал глупостта да му се остави да го удуши. Та ти си виждал Олд Шетърхенд навремето във форт Уинтах, нали?

— Само като премина покрай мен на кон. Нямаше и половин час откакто се беше появил, когато научи за убийството и побърза веднага да тръгне. Тъкмо тогава стоях на прага на вратата и от съседа чух, че този уестман бил току-що пристигнал във форта.

— Е, в такъв случай не е никак чудно, че днес не го позна.

— Днес ли? — смаяно попита стюардът. — Какво искаш да кажеш? Да не би тъй нареченият счетоводител да е Олд Шетърхенд?

— Да, точно това искам да кажа.

— Човекът с глуповатата физиономия, когото ми наредиха да настаня в каютата на Херкулес, бил Олд Шетърхенд? Всеки, който е

видял този ловец и дори само, когато бързо преминава на кон, знае много добре, че е невъзможно да има каквото и да било общо с подобен писарушка. Сър, всичко друго ще ти повярвам само това не, никога!

— Имам необорими доказателства, Санди. Видя ли го каква пушка има?

— Не, но изглежда са две и са скрити в един общ калъф от ленено платно.

— Наистина са две и всеки знае, че Поразяващата ръка винаги носи и двете си пушки — Мечкоубиеца и карабината тип „Хенри“. В странноприемницата не ми убягна, че той не искаше да ги видя, обаче аз накарах ханджията да ми ги опише. Там уестманът се представяше за някакъв оголял и обосял несретник, а даваше от храната си на ханджията и на цялото му семейство. Ако наистина е такъв човек за каквото иска да мине, той веднага и с радост трябваше да се съгласи с предложението ми. Но взе че си послужи с най-смешния претекст каквото може да има, за да спечели уж време за размисъл. Никога не ме е виждал и въпреки това непрестанно ме наблюдаваше. Не му дадох да разбере, че съм го забелязал. Приликата ми с моя брат му е направила впечатление. Спуснал се е от Сиера Мадре. През онези пусти и опасни местности няма да дръзне да мине никой обикновен човек, още по-малко пък някакъв чужденец, който не познава страната, още повече че отвъд планините наскоро имаше метеж и там никак не беше безопасно. По този път ще се осмели да тръгне само смел и опитен мъж, който може да разчита както на себе си, тъй и на своите оръжия. Не забравяй, че не е имал никакви придружители!

Лесно можете да си представите, че следях този разговор с извънредно голямо любопитство и напрежение. Моето предчувствие ми беше направило както на мен, така вероятно и на други значителна услуга. Сега вече изведнъж разбрах, защо лицето на мормона ми беше направило такова впечатление, което не можеше да се дължи само на липсата на хармония в чертите и на особения му израз. Причината се криеше и в приликата му с неговия брат, който на времето се наричаше иначе. Аз тъй и не научих истинското му име. Дружбата ми с убития офицер бе за мен достатъчен повод, за да тръгна да преследвам престъпника, когото гоних до форт Едуардс и там го залових. Вече знаех как стоят нещата. Мормонът беше брат на онзи комарджия,

мошеник и многократен убиец, а начинът, по който се изразяваше за злодеянията му, бе достатъчно доказателство, че и самият той не беше в особено добри отношения със законите.

Разбрах, че за съжаление съм разкрит. Щуравата идея на странния собственик на „хотела“ в Гуаймас да води книгата за посетителите си, където бях вписал и моето име, беше виновна мормонът да отгатне моята самоличност. Към това се прибавяше и бърливостта на ханджията, който беше описал пушките ми и беше казал различни други неща, споменати и изброени от Мелтън преди малко. Той не забрави даже и факта, че не съм спал в стаята, а на двора, защото като уестман съм бил свикнал така. Изобщо успя толкова добре да изтъкне доводите си, че накрая стюардът също стигна до убеждението на мормона. След като изрази съгласието си с него той продължи:

— И така, нека допуснем, че наистина си имаме работа с Олд Шетърхенд. Каква причина би могъл да има, за да идва с нас в асиендата?

— Сигурно основанията му са най-различни. Ако е разбрал, че съм братът на онзи комарджия, той ще го търси там където съм и аз. Значи ще се лепне за мен. Освен това като на опитен човек няма как да не му направи впечатление целта, мястото накъдето поне привидно са се отправили хората от кораба. След всичко което съм чувал за него, това несъмнено ще го наведе на мисълта да се присъедини към преселниците, та в случай на нужда да им помага и да ги съветва. Той избягна да подпише договора, за да остане свободен. Следователно трябва много да внимаваме с него, и макар да не смятам, че ще може да осуети плановете ни, все пак очаквам да ни създаде значителни затруднения, които страшно ще ни забавят.

— Тогава си направил огромна грешка като си го взел. Изобщо не биваше да се занимаваш с него, а трябваше просто да го оставиш да кисне в Гуаймас.

— Така и щях да постъпя, ако дон Херонимо не беше толкова бърлив да му разкаже всичко за мен и за кораба, който очаквах. Наистина, аз казах на Олд Шетърхенд, че без мен няма да го пуснат на борда, но съм убеден, че капитанът, който е глуповат и честен тип, а и изобщо не е запознат с истинските ни цели, щеше и без друго да го вземе. Но дори и уестманът да не беше заминал с нас, от него като

нищо може да се очаква да използва още следващия кораб, за да стигне до Лобос и оттам да поеме подир нас. В такъв случай нямаше да се чувстваме нито за миг спокойни.

— Как е възможно да се страхуваме от този единствен човек, когато сме толкова многобройни? Звучи ми пресилено макар да е Олд Шетърхенд. Един-единствен куршум може да ни отърве от него.

— Да, но ако се изложи на куршумите ни, а това и през ум няма да му мине. Направих най-умното. Ако той е известен като хитра лисица, аз ще му покажа, че някои други хора могат да са по-хитри и от него. Именно защото се кани да ме надхитри, самият той трябва да бъде надхитрен. И така, аз се престорих, че наистина го смятам за някакъв пропаднал чужденец. Предложих му работа, за да го подлъжа да тръгне с мен. Така винаги ще го държа под око и мога да му тегля куршума когато си поискам. А оловото тъй и тъй няма да му се размине, защото имам да му отмъщавам за брат си, когото той преследва като убиец и в крайна сметка го принуди да напусне страната. Това трябва да бъде отмъстено и понеже този тип бе толкова глупав или пък дързък сам да ми падне в ръцете, аз няма да пропусна тъй изгодния случай и ще извърша онова, което смятам за мой дълг, за мое кръвно задължение.

Той изрече тези думи с ярост и известна тържественост, сякаш полагаше клетва. Бавно и замислено стюардът му отвърна следното:

— Да се надяваме, че тъй ще стане! Но нещата с този човек стоят твърде особено. Получаваш чувството, като че ли е в съюз със самия сатана. В колкото по-голяма опасност е изпаднал, толкова по-бързо се измъква от нея.

— Този път няма да е така. Докато сме на път не бива да го закачаме, защото това би събудило подозренията на останалите, но нека само веднъж стигнем асиендата и там ще си разчистим сметките! Изобщо не е нужно самият аз да посягам на него. Индианците ще свършат тази работа.

— Ами ако им избяга? Колко често се е намирал в ръцете на кръвожадни червенокожи племена и или им е офейквал, или по съвсем необясним начин е съумявал от най-върли врагове да ги превърне в свои най-добри приятели. Та нима не се е бил и с Винету на живот и смърт? А сега и двамата са готови да пожертват живота си един за друг!

— Това са били други хора при други обстоятелства. Не съм бил аз там. Държа го в ръцете си и когато си поискам ще му извия врата. Аз ще...

В силната си възбуда Хари Мелтън скочи на крака, при което главата му се блъсна в изпънатото корабно платно. Върлините бяха само подпрени върху дъските на палубата, не успяха да устоят на предизвиканото разклащане и изпопадаха в различни посоки, а тежкото платно погребва под себе си мормона и стюарда и... самия мен.

Ако исках да не ме открият бе много важно никак да не се бавя. Чевръсто си пробих път и се измъкнах навън изпод гънките на струпалото се върху мен платнище и се втурнах към люка. Когато слязох по стъпалата достатъчно ниско, аз леко подадох глава и видях как двамата също изпълзяха от рухналата палатка и то без да забележат, че съвсем наблизо е имало и трети човек. За подслушване не можеше повече и дума да става. Отидох да си легна в моята койка. Херкулес спеше като пор и понеже се постарях да не вдигам шум, той не ме усети. И добре че не прекъснах съня му, защото в този момент не знаех какво да отговоря на въпросите му. Едно беше ясно — не биваше да му казвам истината, понеже в противен случай непременно можех да очаквам от него да ми създаде големи неприятности. И така, легнах си, но не за да спя, а за да размисля над току-що чутото. Когато най-после затворих очи, през малкия люк вече нахлуваше дневна светлина.

Значи негодникът имаше намерение да ме убие! Това звучеше опасно, ала не ме тревожеше. Нали вече знаех в какво положение се намирах и във всички случаи щях да внимавам. Обаче иначе стояха нещата с надвисналата над преселниците опасност, да, повече нямаше никакво съмнение, че те се намират в опасност и тя беше толкова по-голяма, колкото по-малко знаех в какво се състоеше и кога и как щеше да ги връхлети.

Докато пътувахме, което ще рече до асиендата, нямаше да се случи нищо. Това бе сигурно. Мормонът беше казал, че дотам не бива да се предприема нищо срещу мен, защото иначе в другите щели да се събудят подозрения. Значи до асиендата и тях не ги заплашваше опасност. Ами после? После какво? Двамата споменаха за индианци, които щели да изпълнят отмъщението на мормона и да ме убият. Несъмнено те бяха същите, които застрашаваха и живота на преселниците. Значи индианско нападение. Не ми изглеждаше кой знае

колко опасно. Но защо ли трябваше да нападнат немските работници? С изключение на поляка те бяха толкова бедни, че нямаше какво да се вземе от тях. Сигурно имаше и нещо друго, което в момента не бях в състояние да прозра, защото както дотук наученото тъй и наблюденията ми не бяха достатъчни. Обаче се надявах по време на пътуването ни да видя и чуя достатъчно, за да попадна на истинската следа.

По време на пътуването ни ли? Че нима трябваше да пътувам до естансията с мормона и хората му? Бях ли длъжен? Всъщност не. В Лобос можех да сляза на сушата и да изчезна. Но в такъв случай преселниците нямаше да избягнат злата си участ и ако тя ги връхлетеше, това щеше да тежи на моята съвест. Тази мисъл ме накара да реша да продължа заедно с мормона, а освен това с моята енергичност и дееспособност за мен щеше да е цяло удоволствие да разкрия коварните кроежи на Мелтън както и да ги осуемя. Той беше казал: „Именно защото се кани да ме надхитри, самият той трябва да бъде надхитрен“. Е добре, значи хитрост срещу хитрост, нека бъде така!

Когато се събудих атлетът беше вече на крака и ме попита:

— Спах дълбоко и не съм чул кога сте се върнали. Да не би да са ви спипали?

— Не.

— А научихте ли нещо?

— Нищо важно — казах с безразличие.

— Тъй си и мислех — засмя се той. — Впрочем предрекох ви го. Само станяхте за смях.

— Ами смейте ми се, но имайте добрината да мълчите, за да не ми се смеят и други.

— Да не би да ме смятате за дърдорко? — навъсено ме попита той. — Никога не съм бил клюкар и през ум не ми минава заради вас тепърва да ставам такъв. Тъй че няма да ви издам, още по-малко пък на онези двама негодници, които и без друго не мога да понасям. Отдавна имам предчувствието, че рано или късно здравата ще се спречкаме с мормона. —

Лобос отдавна беше останал зад нас. Бяхме преминали вече покрай Сан Мигел де Оркаситас и пътувахме към Урес, главния град на едноименния окръг.

Бяха се погрижили никой от преселниците да не върви пеша. Нашият асиендеро дон Тимотео Прухильо беше изпратил да ни посрещнат индианци от племето яки с коли, впрегнати в животни и ездитни коне, които заварихме да ни чакат в Лобос. Цялата работа до най-малките подробности беше организирана толкова добре, че всичко премина гладко без каквито и да било затруднения.

Колите приличаха на онези тронави и безформени превозни средства, с които на времето преселниците пресичаха североамериканските прерии. Те бяха предназначени за жените и децата, а освен това бяха натоварени с оскъдните вещи на немските семейства както и с предметите, които водачът на кервана бе закупил в Лобос по нареждане на асиендерото. Общо взето ездитните коне не струваха, обаче все щяха да свършат работа, още повече че пътуването бе толкова кратко. Водачът беше опитен вакеро или главен ратай с вече посивяла коса, мълчалив и мрачен човек, който с никого не разговаряше и изглежда изпитваше някакво уважение най-много единствено към мормона. Двамата яздеха един до друг начело на кервана. Аз се бях присъединил към атлета и се преструвах, че изобщо не се интересувам от другите хора. Но скришом вниманието ми беше насочено и към най-незначителните неща, защото иначе едва ли щях да изпълня задачата, с която се бях нагърбил. Херкулес беше добър ездач, тъй като често беше работил в циркови трупи, където бе имал възможност да се упражнява в езда. Той често се усмихваше на начина, по който седях на седлото — наведен напред, привидно без особена устойчивост, какъвто бе маниерът на опитните прерийни ловци, които по време на обикновена езда изглеждат заедно с коня си като задрямали, докато някоя случка ненадейно така оживи и ездача, и животното, че и двамата начаса се превръщат в съвсем други същества. Атлетът критикуваше лошата ми, на пръв поглед несигурна стойка и когато най-сетне видях, че забележките му нищо не променят, кажи-речи ме наруга:

— Човече, като че ли досега говорих на вятъра! Каквито и усилия да полагам, от вас и до края на живота ви няма да излезе дори посредствен ездач. Клечите върху гърба на крантата си като някое хлапе на своето дървено люлеещо се конче. Срам и позор!

От Херкулес не биваше да очаквам любезности, но все пак бях забелязал, че към мен не проявяваше вече онова безразличие та даже и

неприязън, както през първия ден на нашето запознанство. Често когато го изненадвах с някой бърз поглед, забелязвах в очите му израз на дружелюбие и топлина. Но тогава той бързо ги свеждаше, сякаш се срамуваше, че за някоя и друга секунда беше забравил своята ярост и своя гняв.

Стюардът Санди Уелър беше останал на кораба, ала не се съмнявах, че много скоро след слизането ни на сушата той беше избягал, за да служи някъде и някак на тъмните цели на мормона.

Вярно, че Мелтън все още се отнасяше към преселниците с онова внимание, което те смятаха, че могат да очакват от него, имайки предвид задълженията му към тях. Но откакто бяха стъпили на брега той вече не проявяваше онази пресилена любезност, с която бяха свикнали още от първите дни на борда. Колкото повече се отдалечавахме от брега на океана и колкото по-сигурно му бяха в ръцете, толкова повече намаляваше учтивостта му към хората.

За пръв път идвах по тези места и не познавах разположението на окръжния град Урес, през който всъщност трябваше да минем. Но знаех, че се намира на Рио Сонора, южно от Ариспе. Градът се е разпрострял на левия бряг на реката в плодородна равнина и е обграден от великолепни градини. Затова предварително се радвахме на пристигането си в това селище, още повече че дотогава бяхме пътували най-често през диви и пустинни земи, а в Урес се надявахме да имаме един ден почивка. Предполагах, че се приближавахме към града, понеже отдавна бяхме прекосили Рио Сан Мигел, приток на Рио Сонора и с всеки изминал час зачестяваха признаците, че пред нас се намираще някое по-значително населено място. Все повече ставаха и пътищата, или поне това, което там се разбира под понятието „път“. Покрай нас минаваха отделни пътници, най-често ездачи, тук-там се появяваше по някоя асиенда или естансия, които обаче ние винаги заобикаляхме.

Нямаше как да не ми направи впечатление, че мормонът все се стараеше да не даде възможност на пресрещащите ни хора да разговарят с нас. Той неизменно се насочваше към въпросния човек и започваше настоятелно да му приказва, докато керванът ни отминеше. Или не биваше да бъдем предупредени да се пазим от нещо, или пък мормонът не желаше никой да узнае какви сме и накъде сме се отправили. Поведението му затвърди в мен убеждението, че той

даваше на всички лъжливи сведения. Към това се прибави и обстоятелството, че промени посоката, към която се бяхме придържали дотогава, насочвайки се на североизток. Във всеки случай Урес не се намирал там. Бях решил пред Мелтън да не давам никакъв израз на подозренията си, но този път смуших коня си да се приближи до него, за да го попитам най-учтиво къде се намира градът и кога ще пристигнем там. Той ме измери с отровен поглед и ми отговори:

— Какво ви интересува Урес, сър? Нима съм казал, че ще влезем в това селище?

— Казахте, че Асиенда дел Аройо се намирала зад Урес и аз си помислих...

— Помислили сте, помислили сте! — прекъсна ме той. — Да, асиендата е зад Урес, но не в права посока а малко встрани. Да не би да искате заради вас да се отбиваме от пътя си?

— Нямам такова намерение. Впрочем сигурно ще признаете, че въпросът ми беше съвсем естествен и ни най-малко нахален.

Обърнах му гръб. На зададения ми на испански въпрос Мелтън беше отговорил на английски, за да го разбере само аз. Много вероятно и старият пеон или вакеро, който яздеше до него, също не биваше да узнае каквото и да било от тайните му планове. А освен това предполагах, че мормонът искаше да избегне Урес, за да не разберат жителите му, че голяма група преселници са се отправили към Асиенда дел Аройо. Нещо се кроеше срещу тези хора и то трябваше да остане в тайна.

Още същия ден привечер стигнахме до Рио Сонора, но както предполагах доста над града. Брегът се спускаше постепенно надолу, а водата не беше дълбока, тъй че сравнително лесно се прехвърлихме отсреща. Всъщност трябваше да спрем на отвъдния бряг, понеже вече беше станало късно, а дългият преход бе изморил и хора, и животни. Въпреки това Мелтън заяви, че се налагало да продължим още час нататък докато сме стигнали до някакво място, където можело да бивакуваме много по-добре, отколкото на брега на реката.

Струваше ми се, че имах основание да се усъмня в твърдението му. Вярно че край водата имаше комари, които щяха да смущават почивката ни, ала това беше и единствената причина да избегнем реката, чиито бряг иначе ни предлагаше всичко от каквото се нуждаеха хора и животни. Несъмнено мормонът преследваше определена цел

като искаше да ни отдалечи от реката и да ни заведе на едно място, където нямаше вода, До което заключение стигнах, понеже преди да поемем отново на път той нареди всички животни да отидат на водопой. Още повече, че започна да се стъмва.

Тъй като при тръгването ни от реката бе паднал вече пълен мрак, нямаше как да оглеждам местностите, през които минавахме. Наблизо не се виждаха дървета или гора, не забелязвах и ниви. От време на време яздехме по трева, но най-често конете ни газеха пясък, в който както копитата им, тъй и колелата на колите дълбоко потъваха. Скоро на тъмния небосклон се появиха звезди и с помощта на светлината им разбрах, че пътят ни водеше вече на югоизток. Малко преди да достигнем града ние се бяхме отклонили на североизток, а ето че сега свърнахме на югоизток. Следователно беше ясно, че Урес се е намирал точно на най-краткия ни път, а мормонът го беше заобиколил по някаква неизвестна за мен причина, която се надявах скоро да узная.

Вместо след един, ние спряхме едва след два часа, и то на сред открита равнина, където се виждаха само няколко храста, но не и поток или каквато и да било застояла вода. Странно беше, че не се настанихме на лагер до споменатите храсталаци, а доста далеч от тях. Без някаква основателна причина никой пътник няма да се откаже от удобствата, предлагани от такива храсти. Колите бяха подредени една до друга, после свалиха хамутите на впрегатните животни, както и седлата на конете и ги повериха на грижите на няколко индианци, за да попасат през нощта под техния надзор от оскъдната тревица наоколо. Направи ми впечатление и обстоятелството, че мормонът не накара индианците да отидат с конете и мулетата при храстите, а ги изпрати точно в противоположната посока. Изглежда никой от нас не биваше да се приближава до въпросните храсталаци. Ето защо реших тайно да посетя онова място.

Хората бяха много изморени и скоро се завиха в одеялата си, за да спят. И аз направих същото, обаче не затворих очи. Луната все още не беше изгряла. Малкото звезди по небето пръскаха оскъдна и несигурна светлина, на която не се виждаше на повече от десетина крачки.

Внимателно наблюдавах мястото, където Мелтън лежеше сам и встрани от нас. Изглеждаше, че спи, ала след около три четвърти час забелязах как се раздвижи, отметна одеялото и се изправи на крака.

След като постоя кратко време наострил слух, аз си помислих, че ще се отдалечи нанякъде. Но не стана така, а тихо и бавно се насочи към мен. Когато се озова доста наблизко, клекна и безшумно допълзля до главата ми, за да се вслуша в дишането ми. Положих всички усилия да дишам бавно, леко и равномерно като човек, който спи дълбоко. Изглежда той остана доволен, защото се изправи и се насочи към храстите.

Поведението му доказваше първо, че ми нямаше доверие и че се боеше от моята предпазливост и бдителност, и второ, че кроеше нещо, което никой не биваше да узнае. Но аз трябваше да науча какво е то. След като се отдалечи толкова, че бе невъзможно да ме чуе, аз скочих на крака и се забързах към храсталаците, за да го изпреваря.. Но не се втурнах подир него, а описах дъга, която ме отведе на изток от храстите, докато той се приближаваше към тях от юг. От само себе си се разбира, че не се осмелих да стигна до самите храсталаци, защото беше близо до ума предположението, че там някой очакваше Мелтън. Когато ми останаха около четирийсет или петдесет крачки до целта, аз легнах на земята и пълзейки, изминах още около половината от това разстояние.

Бях се придвижил толкова бързо, че въпреки значителното заобикаляне изпреварих мормона. Едва след като залегнах и зачаках, аз долових стъпките му. Той премина толкова близо до мен, че успях ясно да го разпозная и дори ме обзеха опасения да не би да ме открие. Скоро той спря и цъкна с език. Веднага откъм храстите долетя в отговор същият сигнал и оттам се появи някакъв силует, който не можех добре да разгледам. Този човек зададе на английски следния въпрос:

— Ти ли си брате Мелтън?

— Йес-чу се в отговор.

— All right! Ела, приближи се! Всичко е наред.

— Сам ли си, брате?

— Не, и вождът е тук. От това можеш да разбереш, че съм подхванал нашата работа точно както трябва. Всичко върви като по вода.

— Значи твоего момче те е срещнало, нали?

— Да. Ела между храстите! Налага се да сме предпазливи, защото при теб е Олд Шетърхенд, което обаче все още хич не ми се

вярва.

— Той е. Мога да ти се закълна, защото...

По-нататък не успях да чуя нищо, понеже докато говореше Мелтън пристъпи до другия и двамата изчезнаха сред храсталаците.

Какво ли трябваше да предприема? Да ги подслушам? Лесно е да се каже, обаче беше трудно, ако не и невъзможно за изпълнение, както скоро сам се убедих. Храсталакът никак не беше голям, а не беше и гъст и на всичко отгоре току-що на небето се появи и лунният сърп. Тук растяха най-много десетина петнайсет храста, ала нямах представа зад кой от тях трябваше да търся мъжете, които в момента бяха поне трима. Непременно щяха да ме видят даже да имах и по-тъмно облекло. А тъй като дрехите ми бяха доста светли щеше да е чиста глупост да искам да се промъкна до тях. Ето защо направих единственото, което ми беше останало — запълзях обратно докато найсетне отново можех да се изправя на крака и се върнах в бивака, където всички спяха и никой не беше забелязал отсъствието ми. Пак се увих в одеялото си и започнах да премислям видяното и чутото.

Кой ли беше човекът, с когото се срещна Мелтън? Отговорът не беше чак толкова труден. Двамата се обръщаха един към друг с „брате“. Невъзможно беше да е Томас Мелтън, понеже той беше напуснал страната и се намираще далеч оттук. Следователно непознатият също беше мормон и това изглеждаше толкова вероятно, защото не си бе послужил с обичайния по тези земи испански, а с английски език. И друго — Мелтън го беше попитал дали го е срещнало „момчето му“. Под това „момче“ несъмнено имаше предвид стюарда на нашия кораб Санди Уелър. Докато подслушвах разговора му с мормона в палатката на палубата стюардът беше споменал, че баща му отдавна бил тръгнал на път към индианците. И ето че сега заедно с тези двамата между храстите имаше и някакъв индиански вожд. Без съмнение днешната среща е била уговорена дълго преди това. След слизането ни на сушата Санди бе избягал от кораба и бе отишъл при баща си, за да му съобщи, че преселниците идват и че той трябва вече да отиде на определената от Мелтън среща. Тъй като е бил сам, Санди е имал възможност да пътува много по-бързо от нас и с доста голяма увереност можех да предположа, че в момента тук се бяха събрали старият Уелър, Мелтън и някакъв индиански вожд. Може би и Санди беше при тях. Вероятно заедно с вожда имаше и други

индианци. Следователно бях постъпил съвсем правилно, като бях решил да не се излагам на опасността да ме открият.

Оставаше важният въпрос от кое ли племе бяха тези индианци. Който е запознат с тогавашния живот в Мексико и преди всичко с положението в провинция Сонора, той сигурно знае колко много племена се срещаха по онова време из тези земи. Там живееха индианците опата, пима, собайпури, тарахумара, кауенча, папаго, юма, тепехуана, кахита, кора, колатлан, яки, упангуайма и гуайма, които най-често се скитат без посока из Сонора или по границите на този щат. И това са само най-известните племена.

Не бях успял да видя вожда, а още по-малко пък да го чуя да говори, тъй че нямах никаква представа към кое ли племе можеше да се числи. А щеше да ми е от голяма полза да го знам. Но още по-важен беше въпросът, каква бе целта на тази среща. Не бе никак трудно да се досетя, че се касаеше за преселниците, но не можех да отгатна повече подробности колкото и да напругах ума си и макар че с цялата си проницателност премислях и най-малките забелязани подробности, за да преценя и сравня всички известни ми факти.

От вълнение бях изпаднал в особено трескаво състояние и трябваше да положа всички усилия, за да запазя самообладание и да остана спокойно да лежа, още повече че изминаха не по-малко от два часа преди мормонът да се върне и да легне да спи. Естествено за мен нямаше никакъв сън. Над нас бе надвиснала някаква опасност и аз не бях в състояние да кажа каква беше тя и кога щеше да ни връхлети. Тези мисли не ми позволиха да мигна. Да ни връхлети? Е, навярно първо щеше да връхлети преселниците, но щом веднъж се бях заел да помогна на тези хора нямаше никакво съмнение, че тяхната участ бе и моя участ и затова щях да остана при заплашените от голяма беда хора докато възелът се разплетеше.

Като предпазлив човек си зададох и въпроса дали бе по силите ми да се изправя сам срещу опасността, защото нали не биваше да споменавам пред никого за нея. Смелост не ми липсваше, но какво бе положението с отговорността? Ако ме обезвредяха, вероятно всички преселници щяха да са загубени. И така, най-напред трябваше да помисля за собствената си безопасност и отнякъде да доведе помощ. Но как? Може би беше уместно да се уведомят властите в Урес. Но кой ли щеше да го направи? Можех само аз. И кога? Възможно по-скоро.

Значи още рано сутринта. Ала тъй като никой не биваше да го узнае, а още по-малко пък мормонът, трябваше да се отдалеча от кервана по такъв начин, който нямаше да събуди никакви подозрения. Как ли можеше да стане? Да попитам за разрешение? Но в такъв случай щях да съм принуден да обясня къде искам да отида. Тайно да изчезна? Тъкмо това щеше неизбежно да събуди подозренията, които толкова ми се щеше да избегна. Докато размислях над този проблем ми хрумнаха думите на Херкулес, че и през целия ми живот от мен нямало да излезе свестен ездач. Ето кое щеше да ми помогне да осъществя моя план. Конят ми трябваше да се подплаши и лудешки да препусне с мен напосоки.

Тази спасителна мисъл напълно ме задоволи и толкова ме успокои, че все пак най-сетне заспах и се събудих едва, когато другите вече се готвеха да тръгнат на път.

Мормонът подготвяше потеглянето с очебийна припряност и на мен никак не ми беше трудно да отгатна причината. Неговите стъпки се бяха отпечатали в мекия пясък толкова дълбоко, че лесно можеха да се проследят с поглед до самите храсти. Тъй като беше разкрил, че съм Олд Шетърхенд, той се опасяваше да не би да обърна внимание на тези дири и да ги проследя. В такъв случай неминуемо щях да открия и следите на хората, с които се беше срещал и преговарял през нощта. За да избегне тази опасност, той препираше преселниците да тръгнат на път час по-скоро.

Без дори да подозира, аз си имах същите тревоги като него, понеже и отпечатъците от моите крака се забелязваха не по-малко ясно от неговите. Невъзможно беше да не ги е видял, ала изглежда си беше помислил, че ги е оставил някой от неговите съюзници, промъкнал се през нощта до лагера ни без по-късно да го е споменал по време на разговора им.

Когато взех да слагам сбруята на моя кон, поставих няколко дребни но остроръбести камъчета между кожата на животното и седлото, а после силно затегнах ремъка. След като го възседнах аз се поизправих на стремената, за да намаля възможно повече тежестта си, тъй че отначало жребецът да не изпита болки. Но когато след известно време седнах както трябваше, той почувства камъчетата и започна да не ми се подчинява. Привидно полагах всички усилия да го успокоя, но безрезултатно. Опитваше се да ме хвърли на земята, а аз се

преструвах, че напрегам последните си сили, за да се задържа върху седлото. Най-накрая конят ми стана толкова опърничав, че привлече вниманието на всички, в това число и на мормона.

— Какво го прихваща този звяр? — попита Херкулес, който пак яздеше редом с мен.

— Знам ли? Иска да ме хвърли. Сигурно нищо друго.

— Тогава хванете по-късо юздите на туй добиче и му забийте шпорите си, че да изпитва уважение! Е, наистина не е никак чудно, че не иска да ви знае, защото един кон с характер и чувство за чест предпочита да има добър ездач. А вие сте... охо... е-хей... накъде?

Последвах неговия съвет и забих шпорите си в слабините на коня. Той се вдигна на задните си крака, след това хвърли къч, после скочи едновременно с четирите си крака във въздуха. Взе да се изправя на задните си крака, опитвайки се да ме хвърли ту от лявата, ту от дясната си страна, ала безуспешно. Извадих краката си от стремената, плъзнах се малко назад и после почти легнах върху гърба на животното, обгръщайки с две ръце врата му и разбира се не паднах. Всички, които видяха това, се разсмяха и техният силен ехтящ кикот съвсем раздражни жребеца. Той препусна в права посока през откритата равнина. Макар да изглеждаше като чиста случайност, че в бесен галоп конят се насочи на югозапад, все пак това беше мое дело.

Когато се огледах назад видях, че неколцина ме последваха, ала скоро се отказаха и се върнаха. Най-дълго язди подир мен Херкулес. Той се тревожеше за мен, но не успя да ме догони. След десетина минути не го виждах повече. Спрях и скочих на земята, за да избавя клетото животно от острите камъчета и от болките му. После продължих все на югозапад, в която посока трябваше да търся града.

Бях взел това решение по две причини. Първо, исках да уведомя тамошната полиция за пристигането на преселниците и за подозренията ми и второ, беше необходимо да си купя нови дрехи. При очакващите ме перипетии и продължително пътуване, облеклото, което носех в момента, сигурно щеше съвсем да се разпадне на парцали, а освен това ме смущаваше и светлият му цвят, който през миналата вечер ми беше попречил толкова много. Тези дрехи ги бях купил в Гуаймас само защото там нямаше по-хубави за моя ръст, а и нали желяех мормонът да ме помисли за изпаднал бедняк. Но тъй като ме

беше прозрял, не виждах защо и с външността си да не признаех, че не бива да ме причисляват към тъй наречените „скитници“.

Още предишния ден в мен се беше породило предположението, че сме прехвърлили реката на няколко мили по-горе от Урес. Скоро се оказа, че преценката ми е била напълно вярна. Не беше изминал и час когато околностите взеха да придобиват съвсем друг вид. Колкото повече напредвах, толкова по-оживени ставаха местностите. Започнаха да се появяват чифлици, копитата на коня ми стъпиха на добре утъпкани пътища. После навлязох между градини и най-сетне стигнах града, който ми направи далеч по-добро впечатление, отколкото изглежда направих аз на неговите жители, които срещах, понеже забелязах, че ми хвърляха погледи, изпълнени с всичко друго, но не и с почит или уважение. Попитах един от тях къде е Casa de Ayuntamiento (Кметство. Б. по.), а когато се озовах пред сградата, скочих от коня, завързах го наблизо с юздите му, прекрачих прага и се осведомих от един безделничещ полицай за alcalde del distrito (Окръжен съдия. Б. по.). Човекът ме препрати към дон Антонио Риего, посочвайки ми да вляза във вътрешния двор, където забелязах врата, чиито надпис ме просветли, че този най-висш окръжен чиновник се намираше във въпросната служебна стая. Когато почуках, отвътре ми отговориха да вляза и аз прекрачих прага. Веднага се поклоних много дълбоко, защото се бях озовал пред една дама.

Наоколо не се виждаше абсолютно нищо от онова, което някой европеец би свързал в съзнанието си с представата за служебно помещение. Стените бяха варосани. В твърдо утъпкания глинени под бяха забити четири кола, боядисани в бяло, червено и зелено — националните цветове на страната, на които висяха два хамака. В предния хамак лежеше млада жена и пушеше цигара. Беше облечена в не дотам чист пеньоар. Нейната все още невчесана коса вероятно се намираше в това състояние още от предишния ден. Вързан за верижка, кацнал на хамака над главата ѝ, се мъдреше един папагал, който ме посрещна с ядни кръсъци. Едва по-късно забелязах, че вторият, позадният хамак не беше празен. И тъй, поклоних се и най-учтиво попитах дали ще ми бъде разрешено да разговарям с alcalde del distrito. Дамата ме огледа с остър и изпитателен поглед, после направи в посока към мен такова движение с ръка, сякаш бях въздух и извърна

глава без да ми отговори. В замяна на това папагалът се накокошини, широко разтвори кривата си човка и ми кресна!

— Eres pícaro!

В превод този поздрав означаваше: „Ти си негодник“! Донята погали птицата заради духовитото ѝ възклицание, а аз повторих въпроса си със същата учтивост както и преди.

— Eres pícaro! — пак изкрещя папагалът докато донята упорито запази мълчание.

Отново повторих въпроса си.

— Eres pícaro, pícaro, pícaro! — продължи да ме ругае пернатият клеветник, а дамата най-сетне си направи труда да махне с ръка по посока на вратата и по този дълбокомислен и деликатен начин да ми намекне, че желае да освободи и себе си и своя папагал от присъствието ми.

Но вместо да си тръгна аз най-спокойно облегнах пушките си на стената, надникнах през вратата навън, за да видя къде е полицаят, който ми беше посочил тази стая. Понеже той гледаше на другата страна, аз пъхнах пръста си в устата и пронизително изсвирих. Папагалът също изсвири, дамата изкрещя, доста добре наподобявайки папагал, а полицаят се обърна към мен. Направих му знак да се приближи и го попитах:

— Наистина ли тук е служебната стая на *alcalde del distrito*?

— Да, сеньор — беше отговорът.

— Ами къде е дон Антонио Риего?

— Че. къде ще е, там в стаята!

— Но не го виждам, а сеньората не ми отговаря.

— Не съм виновен за това, тогава нищо не може да се направи. С достолепна крачка той се отдалечи. Отново се обърнах към дамата и повторих въпроса си, но този път не чак толкова учтиво. Тогава тя се надигна от хамака, черните ѝ очи ме пронизаха с гневен поглед и изфуча:

— Вън, веднага, иначе ще заповядам да ви затворят! В какви дрехи ми идвате! Още в първия миг си проличава, че не можете да платите каквато и да било административна услуга.

Папагалът плясна два-три пъти с криле, посегна към мен да ме клъвне с клюна си и изкрещя:

— Eres pícaro, eres pícaro!

Аз обаче спокойно измъкнах кесията си от джоба, извадих от нея няколко златни монети и без да продумам започнах да ги прехвърлям от едната си длан на другата и да ги броя. Незабавно папагалът имитира звъна на златото смайващо сполучливо, а дамата се обърна към другия хамак и с възможно най-милият гласец изчурулика:

— Надигни се, мили! Дошъл е един кабахиеро, който много спешно иска да говори с теб. Аз ще му свия цигара.

Точно под мястото на папагала беше поставена дървена кутия, където имаше тютюн и цигарена хартия. Донята лепна на езика си края на една от тези хартийки, за да го навлажни със слюнка, после постави върху нея щипка тютюн. С миловидните си пръстчета я усука във формата на гъсеница, запали гъсеницата с помощта на своя фас и с очарователна усмивка ми я подаде.

Хмм! Това навлажняване! Тези пръстчета, чиито сиво-кафеникав цвят ме затрудняваше да реша дали бяха в ръкавици или пък бяха покрити с нещо друго! И на всичко отгоре мястото където се намираще тютюнът — точно под папагала! Накратко, аз взех цигарата с дълбок поклон, но не посмях да я сложа в уста.

Междувременно зад нея бях доловил някакво раздвижване, което привлече вниманието ми в тази посока. Вторият хамак се разлюля и от него се източи, напълно съзнателно използвам тази дума, та от него се източи едно невероятно дълго и кльоцаво тяло, което с безшумни крачки и призрачни движения се приближи до мен и с глухия глас на ветрилоквист (Човек, който умее да говори с корема си. Б. по.) ме попита:

— Каква съдебна такса сте готов да заплатите, сеньор?

— Плащам според стойността на отговорите, които получавам, дон Антонио — отвърнах аз.

Невижданият дългуч се обърна към младата си жена и с най-ужасни гримаси, които сигурно трябваше да представляват дружелюбна усмивка, й каза:

— Чу ли, гълъбчето ми? Той плаща според стойността и тъй като всичко което казвам има висока стойност, моля те да свиеш на сеньора още една цигара.

С видимо удоволствие тя изпълни желанието му и докато държах между пръстите си двата запалени от нея тютюневи глисти, които и без друго веднага угаснаха, доблестният ѝ съпруг ме подкани:

— Хайде, доверете ми вашите желания, сеньор! Тук сте пред най-добрия си приятел.

Папагалът издаде толкова нежни гукащи звуци, че бях обзет от неопишуемо блажено чувство. Намирах се вероятно пред двама от най-благородните хора и пред един от най-любвеобилните папагали. Ето защо с подкупваща откровеност се осведомих:

— Сеньор съдия, известно ли ви е името дон Тимотео Прухильо?

— Не. А на теб, гълъбчето ми?

— Не — отговори гълъбчето.

— Търся някаква Асиенда дел Аройо, която изглежда се намира недалеч от Урес. Може би сега сте в състояние да ми дадете някои сведения, а?

— Не. А ти, гълъбчето ми?

— Не — отвърна като ехо гълъбчето.

— Дон Тимотео Прухильо е поискал да му изпратят немски преселници, за да работят в неговата асиенда. Кой ще трябва да защитава тези хора в случай, че той няма почтени намерения към тях?

— Не и аз, сеньор.

— Ами кой тогава? — изразих учудването си.

— Родината им чрез своите консулства и представителства.

— В този град има ли изобщо някакво консулство?

— Не.

— Но ако тези хора изпаднат в беда или в опасност, нали тук все пак трябва да се намери някой, който да ги защити?

— Не, няма такъв човек.

— Но дон Антонио Риего, даже и ако допуснем, че тези хора са без права и без закрила, защото в този окръг няма представител на тяхната родина, все пак нали може да се очаква, че ако някой мексиканец се отнесе към тях нечестно или още по-лошо, той ще бъде привлечен под отговорност от местните власти?

— Не, сеньор. Хич не ме засяга какво става с чужденците.

— Ами ако някой жител от вашия окръг убие един немец какво бихте направили, сеньор съдия?

— Нищо. Моите поданици ми създават толкова главоболия, че няма кога да се занимавам с работите на чужди страни. Невъзможно ни е да се разправям с чуждестранни персони и въпроси. Желаете ли още нещо, сеньор?

— Не, досегашните ви отговори направиха безпредметни всички други мои въпроси, дон Антонио.

— Тогава ще ви освободя да си вървите веднага щом признаете голямата стойност на моите сведения.

— Да, веднага щом я признаете — съгласи се сеньората с очарователния си глас, а към нея се присъедини и папагалът, издавайки най-нежни звуци.

— Най-съвестно ще ви разясня каква е тази стойност — отвърнах аз. — Тъй като все ми отговаряте с „не“, за мен вашите отговори нямат абсолютно никаква стойност.

— Как? Какво? Да не би да искате да кажете, че няма да ми платите пукната пара?

— Естествено.

Риего отстъпи две крачки назад, измери ме с гневен поглед и заплаши:

— Сеньор, мога да ви принудя!

— Няма как! Аз също съм немец. В себе си имам само чуждестранни пари и понеже според собствените ви думи не мога да очаквам от вас да се занимавате с чуждоземни дела и чужденци, а пък парите ми сигурно също спадат към чуждоземните неща, то ми е просто невъзможно да извърша такъв тежък грях към вашето родно самоуважение, предлагайки ви чужди монети.

Сеньората захвърли своята цигара и започна да хапе устните си. Папагалът разпери криле и широко разтвори човка. Съдията отстъпи още една крачка назад и със задавен от ярост глас попита:

— Значи само чужди пари, а?

— Да. Единствените местни неща, които мога да ви подаря са ето тези две цигари. Оставям ги в кутията с тютюна.

Хвърлих цигарите върху тютюна, при което папагалът се опита да ме клъвне по ръката.

— Значи действително не искате да платите? — изръмжа съдията.

— Не.

Аз взех пушките си и бързо се отдалечих.

— Скъперник, безчестен тип! — прогърмя зад мен гласът на дългуча.

— Чужденец, голтак, скитник! — гневно изпищя донята зад гърба ми.

— Eges ricaro, eges ricaro, ricaro — ти си негодник, негодник, негодник! — дочух крясъците на папагала докато с бързи крачки прекосявах двора, за да изляза на улицата. Но там стоеше и явно ме чакаше полицаят. Щом ме видя той протегна разтворената си длан.

— Подарете ми нещо за сведението, което ви дадох! Заплатата ми е малка, а аз трябва да храня жена и четири деца.

— Не съм виновен за това, нищо не може да се направи — отговорих му с неговите собствени думи, развързах коня, метнах се на седлото и се отдалечих. Ако настроението ми беше малко по-добро, поне той щеше да получи нещичко.

Надеждите за помощ, които бях възлагал на градските власти, се оказаха напразни. При подобни порядки, които в днешни дни навярно са се променили, най-добре беше да се действа винаги според мъдростта „на вълка вратът е дебел, защото сам си върши работата“. И така, край на разчитането на чужди хора и на чужда помощ!

След като се отдалечих достатъчно от кметството, аз слязох пред един „хотел“, за да хапна и пийна нещо, да поискам да напият и нахранят коня ми и да се осведомя къде мога да намеря магазин за дрехи. Такъв имаше съвсем наблизо и макар на безбожна цена там получих хубав мексикански костюм, който ми стоеше като направен по поръчка. Грижата за близкото бъдеще ме накара да се презапася с муниции. Завързах увитите в одеяло дрехи отзад за седлото и яхнал коня, в добро настроение, аз излязох от града където бях загубил една моя малка надежда, но в замяна на това житейският ми опит бе значително обогатен.

Докато бях в странноприемницата разпитвах за Асиенда дел Аройо и узнах, че тя се намира на цял ден езда на изток от града между обраслите с гори планински склонове на брега на един поток, който подхранвал неголямо езеро. Бяха ми описали както местността, тъй и пътя до нея толкова подробно, че нямаше как да се заблудя. Същевременно бях научил и някои неща за живота, качествата и характера на собственика на асиендата.

Дон Тимотео Прухильо бил честен човек, по-рано бил един от най-богатите хора в тази провинция, но честите политически промени и метежи, както и индианските нападения, му нанесли значителни

щети, тъй че по това време той минавал само за заможен човек. От няколкото, големи чифлици му останало едно-единствено имение — Асиенда дел Аройо. Освен това дон Тимотео бил собственик на живачни мини, за чието местоположение не успях да узная нищо определено. Хората знаеха само, че се намирали далеч, далеч отвъд асиендата в някаква неплодородна местност и че по-рано носели богати добиви, ала поради липса на работна ръка и заради скитащите се наоколо индианци се отказали от експлоатацията им и ги изоставили.

Няма какво по-особено да кажа за пътя, изминат от мен този ден. Бях сам и минавах през скучни местности. Пренощувах в една долина, обградена от голи склонове. Но по нейното дъно растеше достатъчно трева, за да може конят ми да се напаса до насита. Докато от Урес до тук не ме беше срещал жив човек, то на следващия предобед имах една среща, която при дадените обстоятелства бе изключително важна, среща, при която за съжаление било писано да се пролее кръв.

Яздех през дълга тясна долина. Образувайки многобройни завои, тя се изкачваше нагоре в планината. По околните върхове не се виждаше нито едно дърво, а по-надалеч зад тях се издигаха още по-високите планини, където трябваше да търся асиендата. Те бяха скалисти и имаха толкова странни и загадъчни форми, че тук-там ми напомняха за далечните „Bad lands“ (Букв. „лоши земи“, намират се в Уайоминг. Вж. т. 35 „Сред лешояди“. Б. нем. изд. Б. по.). Много рядко се мяркаше по някое дърво с прекършена корона или самотен храст, стърчащ от една или друга пукнатина където бе намерил оскъдна влага за жалкото си съществуване. Спомних си за моите приключения в онези „Bad lands“, за схватките със сиусите, с които се бях сблъскал там. Въобразих си, че чувам пронизителните им бойни крясъци както и пукота на техните пушки. Но я чакай... дали това беше само илюзорен спомен, или бе действителност? Беше се разнесъл изстрел. Спрях коня си и се ослушах. Беше чиста действителност, понеже в следващия миг точно пред мен, нейде зад най-близкия завой на долината изтрещя втори, а веднага и трети изстрел.

Пришпорих жребца си, но веднага щом стигнах до завоя проявих достатъчно предпазливост да спра. Исках преди всичко да разбера с кого си имах работа. Затова слязох от седлото, оставих коня където си беше и пеша се отправих към образувания от скалата ъгъл,

за да хвърля поглед зад завоя. След като свалих шапката си, защото широката ѝ периферия лесно можеше да ме издаде, внимателно надникнах иззад скалата и видях, че от другата ѝ страна долината се разширяваше, тъй като под прав ъгъл с нея там се отваряше странична клисура. Долу в средата на самото дъно на главната долина стояха двама мъже и зяпаха нагоре към скалата, образуваща ъгъла, където се срещаха голямата долина и тясната клисура. Бяха бял и индианец и държаха пушките си в ръце. Тъкмо в този момент те ги вдигнаха в положение за стрелба, прицелиха се някъде нагоре и натиснаха спусъците. Изстрелите почти се сляха в един.

По кого ли стреляха двамата мъже? Наблизо стояха три коня. Значи с тях имаше и трети човек. Но къде ли се намираше? Подадох глава малко по-напред и долу съвсем близо до ъгловата скала видях да лежат още три коня, които изглежда бяха мъртви, понеже изобщо не се движеха. Може би на двайсетина метра над тях на едно място на канарата, до което можеха да стигнат само добри катерачи, и където един издатък на скалата ги пазеше от вражеските куршуми, се бяха сгушили трима души, една жена и две момчета. Може би ще е по-правилно да кажа двама юноши. Не ми беше възможно добре да различа чертите на лицата им. Не бяха въоръжени с пушки, а само с лъкове, с които от време на време изпращаха срещу нападателите си по някоя стрела, но тя все не достигаше до тях.

Мъже срещу момчета и една невъоръжена жена! Пфу! Какви мъже можеха да са те? Само хора без чувство за чест! Мигновено реших да се притека на помощ на момчетата, понеже ми стана ясно, че искаха да ги убият. За да се изложа на възможно по-малка опасност, трябваше да надхитря двамата нападатели, трябваше да ги изненадам в онзи момент, когато пушките им бяха празни. Завтекох се обратно към коня си и го яхнах. Извадих пушките от калъфа им, преметнах Мечкоубиеца през рамо, взех карабината „Хенри“ в ръка и зачаках. Разнесе се изстрел и веднага след него още един. В същия миг излетях с коня си иззад скалата и препуснах към двамата. Те ме видяха и замръзнаха на местата си. Неочакваното ми появяване съвсем ги изненада.

Белият беше човек със среден ръст и нито слаб, нито особено широкоплещест. Носеше дрехи от лек плат с обичайната за страната кройка и вид. Лицето му имаше остри характерни черти, които не

можеха лесно да се забравят. В колана му бяха затъкнати пистолет и нож, а в десницата си държеше едноцветна карабина, с която току-що бе стрелял.

Облеклото на индианеца беше почти същото, само че той нямаше шапка и в дългата му права коса беше затъкнато перо, символът на достойнството на вождя. От пояса му стърчеше само дръжката на нож. Пушката му също беше едноцветна и в този миг — празна.

Добро утро, сеньори! — поздравих ги аз, като спрях коня си пред тях, а десницата ми застрашително взе да си играе с карабината „Хенри“. — С какъв лов се занимавате тук?

Те не ми отговориха. Престорих се, сякаш едва в този момент съзирам мъртвите коне и възкликнах:

— Ха! По коне ли стреляте? Та животните са оседлани! Значи сте хвърлили око на ездачите им, така ли? Къде са хората?

Червенокосият посегна към торбичката с патрони, за да зареди отново. Белият направи същото като започна да ругае:

— А вас това какво ви интересува? Я изчезвайте! Гледайте си вашата работа!

— Така ли? Не ме интересува? По това може да се поспори. Но онзи който срещне на пътя си мъже, които стрелят по момчета и жени, навярно има право да попита за причината, предизвикала подобно поведение.

— И какъв ли отговор ще получи?

— Ами онзи, който поиска, стига само да умее да зададе въпроса си със съответната настойчивост.

— И за такъв човек ли се мислите? — попита язвително белият докато индианецът хладнокръвно уви около един куршум парче пластир и после се нагани да го пъкне в цевта на пушката си.

— Да — отвърнах аз.

— Я не ме карайте да се смея, а бързо изчезвайте иначе ще се запознаете с куршумите ни...

— С вашите ли куршуми бе, негоднико? — прекъснах го аз и насочих дулото към гърдите му. — Първо ще се запознаеш с моите! Знаеш ли колко куршума има в карабина тип „Хенри“? Незабавно хвърлете пушките си, иначе ще ви надупча главите с олово!

— Карабина... „Хен... ри“?! — процеди през зъби белият като втрени в мен широко отворените си очи и пусна пушката си на земята.

Защо ли думите „карабина Хенри“ го изплашиха толкова много? Изглежда индианецът бе твърде далеч от мисълта да изпада в такъв ужас. Най-хладнокръвно той преценяваше положението. Дулото ми не беше насочено към неговите гърди, а към белия, но въпреки всичко не биваше да поема риска да довърши пълненето на пушката си. Но все пак имаше едно средство бързо да ме обезвреди. Просто по лицето му прочетох, че бе готов да го използва, и бях нащрек. Със светкавично движение той дръпна пистолета от колана на белия и се прицели в мен. Но с не по-малка бързина и аз насочих дулото на моята карабина към ръката му и преди да успее с палеца си да запъне петлото на пистолета изстрелът ми изтрещя и куршумът се заби в свитата му длан. Миг-два той остана като вцепенен, вперил поглед в кървящата си десница, която изтърва пистолета. После погледът му се премести върху мен.

— Таве шала!

След като изрече тези две думи без дори да погледне към пушката и пистолета, които лежаха на земята, индианецът се втурна към конете, скочи върху един от тях и препусна в галоп.

— Таве шала! — повтори белият, който до този момент не се беше помръднал, а после продължи: — The devil (По дяволите! Б. по.), къде ми бяха очите! Вождът има право!

Мигновено той се озова при втория кон, метна се на седлото и запраши подир червенокожия. Той също заряза пушката си. И през ум не ми мина да задържа единия или другия. Какво ли означаваха двете думи „таве шала“? Те бяха от някакъв език, който не ми беше познат.

След като двамата препуснаха и изчезнаха, горе откъм скалата се разнесе трикратен тържествуващ вик. Жената и момчетата видяха, че са спасени и по този начин дадоха израз на радостта си. Но те крещяха и ликуваха твърде рано, понеже в същия миг отдолу забелязах нещо, което те нямаше как да видят.

Точно над тях на най-високото място на скалата се показва човешка глава, а после се появи дулото на двуцевка както и ръцете, които я държаха. Човекът се канеше да стреля отгоре по тримата. Жената и момчетата се намираха в непосредствена смъртна опасност. Думите, които тържествуващо ми подвикваха, бяха от езика на

мимбрехосите, който знаех, защото го бях научил от вожда на апачите Винету. Затова им извиках на същия език:

— Owan sah arhonda, akayia to-sikis-ta — притиснете се до скалата, над вас има враг!

Те незабавно се подчиниха и се отдръпнаха толкова плътно до самата канара, че отдолу изобщо не можех да ги виждам. Изглежда, че така се изгубиха от полезрението на застаналия горе човек, но той не се отказа от намерението си, а изчезна за няколко мига и после пак се появи на едно друго място, където скалата се издаваше напред почти във формата на амвон. Както ми се стори оттам той имаше възможност да ги вижда и да ги улучи с куршумите си. Ставаше въпрос да се спасят три човешки живота. Ала това нямаше как да стане, ако исках да пощадя другия. Трудно беше да се улучи цел на такава височина. Може би куршумът на карабината „Хенри“ нямаше да стигне дотам, а не улучех ли първия път, човекът щеше да има време да изпълни подлия си замисъл. Конят ми не беше спокоен. Затова скочих от седлото, захвърлих карабината „Хенри“ и взех в ръка Мечкоубиеца. Тъкмо когато го вдигнах в положение за стрелба, онзи негодник насочи пушката си надолу. Прицелих се бързо, но сигурно — и натиснах спусъка. Изстрелът изтрещя и ехото го повтори. Тук между склоновете на долината гърмежът на старата тежка пушка много приличаше на тътена на гаубица. Тялото на човека остана да лежи горе върху скалата. Бях имал възможност да се прицеля само в главата или ръцете му, защото само тези части се виждаха и то поради голямото разстояние не съвсем ясно. Стори ми се, че при изстрела ми главата му потрепна и се изви настрана, ала той не се отдръпна и ръцете му продължаваха да стискат насочената надолу пушка. Ето защо реших да изпратя и втори куршум. Човекът не се скри, но и не стреля. Затова побързах пак да заредя Мечкоубиеца. В същото време видях, че хората, които бях взел под моя закрила, отново пристъпиха напред и едно от момчетата ми извика:

— Не стреляй повече! Той е мъртъв. Ей сега ще се спуснем при теб.

Не веднъж се е случвало след някоя битка да намират труповете на убити войници в същото положение както ги е улучил куршумът. Дали и в този случай не бе настъпило подобно мигновено вцепеняване? Видях, че тримата слязоха от канарата, отправих се

натам и се срещнах с тях в подножието на скалата. Жената бе все още млада и според индианските представи беше много красива. По бегла преценка едното момче беше около петнайсетгодишно, а другото — около седемнайсетгодишно. По дрехите им си личеше, че от доста време се намират на път. Подадох на всеки от тримата ръка и понеже според индианските обичаи е по-добре да се обърнеш към някое момче, отколкото към жена, попитах по-голямото от тях:

— Познаваш ли тези ваши врагове?

— Само двамата червенокожи мъже, белия не. Възрастният беше Вете-иа, вождът на племето юма, а другият беше неговият син Гати-иа (Голямата уста и Малката уста. Б. нем. изд.)

Тъй като въпреки младостта им не исках да бъда неучтив и да ги разпитвам кои са, що са, още повече че едва ли имаха бойни имена, на първо време се осведомих за следното:

— Не познавам нито Голямата нито Малката уста и никога не съм чувал за тях, но каква причина имат тези червенокожи мъже, за да искат да ви убият?

— Преди много луни те дойдоха, за да нападнат и ограбят нашето племе, макар че живеехме с тях в мир. Но ние узнахме плановете на юмите навреме и ги победихме. В схватката пленихме и вожда им. Налгу Мокаши (Силния бизон. Б. нем. изд.), чиито синове сме ние, му предложи да се бият за честта си и го победи. Но вместо после да го убие, той го пусна да си върви. Това е голям позор, понеже е израз на пренебрежение, ала ти едва ли ги знаеш тези неща, защото си бледолик.

— Знам ги, много добре съм запознат с нравите и обичаите на червенокожите мъже. Дълги лета и зими съм общувал с най-храбрите племена, а с вашия баща, Силния бизон, съм пушил лулата на мира.

— Тогава не може да си обикновен бледолик и сигурно имаш прочуто име, защото нашият баща е храбър воин и пуши калюмета само с прославили се мъже.

— Ще научите името ми, но най-напред ми разкажете как се срещнахте тук с двамата юми и с белия!

— Тази скуоу е шилар (Тази жена е моята по-голяма сестра. Б. нем. изд.). Когато беше още момиче, дойде един вожд на опатите, за да я поиска за жена. Баща ни ѝ позволи да го последва. След време на нас двамата ни домъчня за нея и тръгнахме да я посетим. Две луни

останахме при опатите, а когато решихме да се върнем, тя поиска да ни придружи, за да види баща ни.

— Колко непредпазливо!

— Извинявай, но не е така! Ние живеем в мир с всички племена. На известно разстояние бяхме изпратени от един отряд опати и когато се разделихме и те и ние бяхме убедени, че не ни заплашва никаква опасност. Юмите живеят далеч оттук и не можехме да подозираме, че вождът им се навърта по тези места. Всеки воин с чувство за чест минава покрай жените и момчетата без да ги закача, ала Голямата уста ни позна и започна да стреля по нас. Ние все още не сме воини и нямаме имена. Вържени сме само със стрели и нямаше как да се защитаваме. Затова бързо скочихме от конете и избягахме на скалите. Успяхме добре да се прикрием и ако враговете ни бяха дръзнали да се покатерят подир нас, щяхме да ги избием със стрелите си. Въпреки всичко щяхме да загинем, ако ти не ни беше избавил, защото щом Голямата уста видя, че сме в безопасност от куршумите им, той нареди на своя син, Малката уста, по заобиколен път да се изкачи по-високо от нас и да ни обстрелва отгоре.

— И белият ли стреля?

— Да, макар че не го познаваме и никога не сме му причинявали зло. Той дори отстъпи на Малката уста своята пушка, понеже има две цеви и с нея можехме да бъдем убити по-бързо. Но затова ще трябва да умре веднага щом го срещнем. Много добре запомних лицето му!

При тези думи юношата извади ножа си и направи с него такова движение, сякаш го забиваше в нечие сърце. Разбрах, че заканата му бе съвсем сериозна. В същия миг ми хрумнаха двете думи, извикани от Голямата уста, когато куршумът ми улучи неговата ръка. Ето защо попитах:

— Ти знаеш ли езика на юмите?

— Известни са ни много думи от него...

— Тогава можеш ли да ми кажеш значението на думите "таве шала?"

— Да, чувал съм ги. Означават „съкрушаващата ръка“. Това е и името на един прочут бял ловец, който е приятел на прославения вожд на апачите Винету. Бледоликите го наричат Олд Шетърхенд и веднъж нашият баща се сражава рамо до рамо с него, срещу команчите и

дватамата изпушиха калюмета на мира и на вечното приятелство. Къде си чул тези две думи?

— Извика ги Голямата уста, когато куршумът ми го рани в ръката.

— Защото си постъпил също като Олд Шетърхенд. Той не убива враговете си щом може да ги обезвреди само с някоя лека рана. Куршумите му никога не пропускат целта. Той ги изпраща или от своя шошсестех (Мечкоубиец. Б. нем. изд.), с който е възможно да си служат само извънредно силни мъже или пък от късата си карабина, която има толкова много патрони, че човек може да стреля с нея без...

Момчето изведнъж млъкна, огледа ме от глава до пети, а после извика към брат си и сестра си:

— Уф! Очите ми са били слепи! Този бял воин улучи врага ни от толкова голямо разстояние! Погледнете тежката пушка в ръката му! Там където той стоеше преди, лежи другата му пушка, с която прониза юмрука на Голямата уста. Вождът на юмите го е нарекъл Таве шала. Нека моят по-малък брат и моята по-голяма сестра отстъпят в страхопочитание назад, защото пред нас е онзи силен бледолик воин, за когото нашият баща, който също е голям герой, каза, че не може да се сравнява с него.

Това бе чисто индиански начин на изразяване, с който нещата доста се преувеличават, но момчето бе напълно искрено. И тримата отстъпиха назад и се поклониха, ала аз отново им подадох ръка и казах:

— Да, аз съм човекът, когото наричат Олд Шетърхенд. Вие сте децата на моя храбър и прославен приятел и сърцето ми е изпълнено с радост, че дойдох навреме, за да прогоня вашия смъртен враг. Дясната му ръка е осакатена така, че никога вече няма да може да размахва томахавака. А сега ще получите по един спомен за деня, когато го видяхте да бяга като голям страхливец. Елате да отидем при конете!

Те ме последваха до мястото, където стоеше моят жребец, а недалеч от него беше и конят на Малката уста. Там лежеше и моята карабина „Хенри“, която бях набързо захвърлил, а също и двете едноцевни пушки заедно с пистолета. По него разбрах, че куршумът от карабината ми първо се е ударил в дръжката на пистолета и оттам е попаднал в юмрука на червенокожия — значи беше рикоширал. В следствие на това бе причинил далеч по-лоша рана, отколкото ако

просто беше пронизал дланта. Двете едноцевки бяха собственост на индианците. Белият беше отстъпил двуцевката си само временно на Малката уста, за да устрои вече споменатата засада, а за себе си беше задържал едната едноцевка. Всъщност плячката се падаше на мен. На всяко от момчетата подарих по една пушка, а на по-голямото дадох и пистолета. Несъмнено те бяха възхитени от постъпката ми, защото много рядко в ръцете на индиански юноша попада огнестрелно оръжие, но двамата ги приеха мълчаливо, тъй като червенокожият умее да се владее и потиска както болката, така и радостта си.

Конят на Малката уста беше красиво животно. Подарих го на младата скуоу. Мъжкото седло не беше никаква пречка за нея, защото индианските жени седят на коня също като мъжете.

Отправихме се към трите застреляни животни, които както вече споменах, лежаха близо до самата скала. Нападателят не бяха посмели да се приближат до това място, понеже там щяха да ги достигнат стрелите на момчетата. По тази причина от товарите на конете нищо не липсваше. Там имаше както подаръци за двамата братя от техния зет, така и дарове, които жената беше получила за нейния баща. Заедно със седлата и оглавниците трябваше разбира се да вземат и тези предмети.

Беше вече време да се изкатеря горе на скалата, за да видя какво е станало с Малката уста. Момчетата ме помолиха да им разреша да дойдат с мен, а жената остана долу в долината като пазач. Лесно намерихме следите на сина на вожда. Когато стигнахме горе, пред очите ни се разкри зловеща картина. Мъртвецът лежеше проснат по корем. Главата му стърчеше извън ръба на канарата, двете му ръце до лактите висяха надолу, а пръстите им стискаха двуцевката все още толкова здраво, че и в смъртта си той не я беше изпуснал. Надвесих се доста напред, за да прибера най-напред пушката, а после издърпах и трупа по-назад.

— Уф, уф! — възкликнаха двете момчета, като посочиха главата на застреляния индианец. И двата ми куршума я бяха пронизали. При тази височина и това разстояние изстрелите ми не можеха да бъдат точни.

Позволих на момчетата да вземат всичко, каквото мъртвецът имаше по себе си. Оставихме трупа където си беше. После се спуснахме долу. Нямахме причина да се бавим по-дълго в тази

местност, още повече че очаквахме двамата бегълци да се върнат, за да потърсят Малката уста.

Вероятно Голямата уста беше предполагал, че синът му ще ме види отгоре и бързо ще се оттегли на сигурно място. Несъмнено някъде беше спрял и го чакаше. Не се ли появише синът, бащата щеше да се върне, щеше да открие трупа и можех да бъда уверен, че по петите ми щеше да тръгне един неумолим върл неприятел.

Много ми се искаше да разбера кой беше белият спътник на Голямата уста. Двучевката беше собственост на този човек. Огледах я по-внимателно и върху долната част от приклада намерих издълбани две букви — едно Р и едно У. Навярно „Р“-то беше началната буква на собствено име, а „У“-то — на фамилното. Нямахме как веднага да не се сетя за името Уелър. Та нали Уелър се казваше бащата на стюарда от кораба! Завчера вечерта този човек заедно с един индиански вожд се беше срещнал с мормона Мелтън. Всичко съвпаднаше изненадващо. Нямахме съмнение, че онзи вожд е бил Голямата уста, а белият, когото преди малко също бях принудил да избяга, беше непознатият от завчера, който се бе обърнал към мормона с думата „брате“. Сигурно и Малката уста е бил заедно с тях. Нямахме защо да се учудвам, че ги бях срещнал тук, понеже долината се намираще на пътя за Асиенда дел Аройо, а както изглеждаше точно тя беше обект на коварния план, измъдрен явно на онази среща завчера вечерта. Ако тези мои разсъждения бяха верни, то можеше по-нататък да се извади и заключението, че наблизо се намираще и отряд на юмите, с чието съвсем скорошно появяване трябваше да се съобразявам. И така налагаше се без никакво бавене да напусна долината и да се отправя към асиендата.

Тя не се намираще в посоката, в която бяха поели индианката и двете момчета, но въпреки това те бързо се решиха да тръгнат по този заобиколен път, защото се надяваха в асиендата да си набавят два коня, без които не можеха. Жената яхна животното, което беше моя законна плячка и което ѝ бях подарил, а самият аз се метнах на моя жребец. Двата коня носеха и вече споменатите предмети. Момчетата бяха принудени да вървят пеша.

Яздех начело, а тримата ме следваха на известно разстояние. Никак нямаше да ми е неприятно да си поговоря с тях, ала не подобаваше на воин с моя ранг да се впуска в приказки с една скуоу и

две червенокожи момчета. Ако чуеше подобно нещо, цялото племе на апачите мимбренхо щеше да плесне с ръце и да опули очи от слисване.

ВТОРА ГЛАВА

АСИЕНДА ДЕЛ АРОЙО

Ако в Урес ми бяха казали, че оттам до асиендата имало един цял ден езда, то сигурно хората бяха имали единственото намерение да не ме обезсърчат. Обед дойде и отмина и едва през следобеда забелязах пред мен описаните ми гористи планински склонове. След изгарящата утринна жега, на която се бяхме пържили, прохладата под короните на дърветата ни се видя много освежителна и приятна. Даденото описание на пътя не ме подведе нито за миг, само дето ми бяха казали доста по-кратко време. Горедолу два часа преди свечеряване стигнахме до малкото езеро, където се вливаше споменатият аройо (Поток. Б. нем. изд.). И този път получих ново доказателство за огромната издръжливост на индианците. Двете момчета не бяха изостанали нито веднъж и абсолютно нищо не издаваше да са се изморили от продължителното ходене и тичане. С голямо удоволствие бих слязъл при потока, за да пийна от прохладната му вода, ако не ме беше срам от тях, защото те се държаха така, сякаш не го виждаха и не чуваха примамливото му ромолене.

Езерото беше разположено в долния край на обрасла с гъста гора долина, която нагоре значително се разширяваше, достигайки такива размери, че за да бъде пресечена от едната страна до другата бе необходим около половин час. Покритите с гори склонове затваряха помежду си дълга сочна зелена морава, чиито килим от трева и цветя често се изпъстряше и от разцъфнали храсти. Тук пасяха много говеда и коне, надзирани от пастири на коне и пастири без коне, но още от пръв поглед си проличаваше, че хората не достигаха. Щом ни зърнаха те се втурнаха към нас и ни поздравиха най-сърдечно. От тях научих, че Мелтън и керванът все още не бяха пристигнали. Впрочем никак не беше чудно, че бях изпреварил преселниците, понеже заради тежките коли те се придвижваха твърде бавно.

По-нагоре пасищата свършваха и отстъпваха място на нивята. Видях памук и захарна тръстика, засадени на дълги широки редове.

Между тези площи имаше и други с индиго, кафе, царевица и пшеница, но всички посеви се намираха в такова състояние, което ясно издаваше недостиг на работна ръка. После се появи голяма овощна градина, където бяха представени всички овошки на Европа и Америка, ала тя беше толкова запусната и подивяла, че човек можеше да го заболи сърцето. И когато отминахме тази градина най-сетне зърнахме пред нас постройките на асиендата.

Заради несигурния живот по онези земи по-големите асиенди и естансии се строят подобно на укрепления. Там където има достатъчно камъни жилищната постройка се обгражда с дебели зидове, които не могат да бъдат така лесно преодолені от нападатели. Ако камъни липсват, тогава се засаждат дебели и гъсти плетове от кактуси и други бодливи растения, които се оставят да се развиват на воля. Обикновено тези плетове успешно изпълняват предназначението си, ала умният нападател едва ли ще ги сметне за непреодолима преграда.

Асиендата дел Аройо се намираше сред планините и следователно наоколо имаше камъни колкото щещ, толкова много, че всъщност се изразих неправилно когато казах, че пред нас зърнахме постройките на асиендата. В действителност видяхме само плоския покрив на главната сграда, а всичко друго остана скрито зад каменния зид, който като нищо беше висок поне пет метра. Той образуваше огромен квадрат, чиито страни бяха разположени така, че сочеха в четирите посоки на света. През този квадрат протичаше потокът, който влизаше под северния зид, а изтичаше под южния. Както видях покъсно едноетажната главна сграда се намираше в средата съвсем близо до потока, над който минаваше мост, водейки в западна посока, където беше голямата порта. Освен това зидът обграждаше и редица по-малки постройки, където живееха слугите и ратаите. Там щяха да бъдат настанени и очакваните работници. Имаше и един дълъг склад за прибиране на реколтата от нивите и овощната градина, както и няколко открити навеси, построени само от подпорни диреци, които носеха покривите, под които можеха да се подслонят застрашените стада в случай на нападение. Голямата порта беше направена от дебели талпи и беше обкована с ламарина.

Тъй като идвахме от юг, трябваше да завием около югозападния ъгъл, образуван от зидовете и, яздейки покрай западната страна на квадрата, да се доберем до входа. Двете крила на портата стояха

широко отворени, тъй че никой и нищо не ни попречи Да влезем в двора. Направи ни впечатление, че той бе пуст. Просто в асиендата имаше по-малко хора отколкото бяха необходими. Не се мяркаше жив човек.

Скочихме от седлата. Подадох юздите на моя кон на едно от момчетата да ги държи и се насочих към моста, за да стигна до господарския дом. Тъкмо когато се намирах над потока вратата на къщата се отвори. Появи се някакъв мъж, чието подпухнало лице с белези от едра шарка не правеше особено приятно впечатление. Той ме изгледа надменно и ми извика:

— Стой, спри! По моста могат да минават само кабалиероси. Какво търсиш тук?

Въпреки това продължих да вървя. Когато мостът остана зад гърба ми, а аз се изправих пред човека, попитах:

— Сеньор Тимотео Прухильо у дома ли си е?

— Сеньор ли? Та той е дон! Запомни го! Титлата сеньор е за мен. Казвам се сеньор Адолфо и съм махордомо в тази асиенда. Всички са ми подчинени.

— И асиендерото ли?

Той ми хвърли укорителен поглед и се похвали:

— Аз съм дясната му ръка и въплъщението на неговите желания. Значи той е дон, а аз — сеньор, ясно ли е?

Признавам, че имах голямото желание да го нагрубя, но вродената ми добродушност ме накара да продължа все така любезно:

— Както желаете, сеньор. И тъй ще имате ли добрината да ми кажете дали дон Тимотео си е у дома?

— Тук е!

— И следователно човек може да поговори с него, нали?

— Не, за такива хора го няма. Ако имаш някаква молба, то само аз съм човекът, пред когото трябва да я изложиш. Кажи ми какво искаш?

— Моля тази нощ да ме подслоните заедно с две индиански момчета и сестра им, с които дойдох дотук.

— Да ви подслоня ли? А може би дори да ви дам нещо за ядене и пиене? Само това липсваше! Ей там отсреща извън асиендата има място колкото щеш за такива дрипльовци. Бързо се омитайте и то не само от двора, ами изобщо от земите на имението ни!

— Много сте коравосърдечен, сеньор! Помислете си само, че съвсем скоро ще се свечери и тогава ние...

— Мълчи! — прекъсна ме той. — Наистина си бял, но по външността ти веднага си личи, че си скитник и негодяй. А за червенокожите да не говорим! Нашата асиенда не е приют за разбойници!

— Добре, тръгвам си! Но сеньор Мелтън, който ми обеща мястото на *tenedor de libras* в тази асиенда едва ли е на мнение, че назначаването на моя милост крие някаква опасност за вас.

Обърнах му гръб и бавно закрачих обратно по моста. Тогава той извика подир мен:

— Сеньор Мелтън ли? *Tenedor de libras*? За Бога, накъде тръгнахте? Останете де! Влезте вътре!

Въпреки това продължих да вървя и тогава той ме догони и ме улови за ръката.

— Щом ви изпраща сеньор Мелтън, в такъв случай не бива да ви пусна да си отидете. Навярно ще признаете, че вашето облекло не буди кой знае какво доверие, и ако се погледнете в огледалото сигурно ще разберете, че лицето ви хич не прилича на лицето на почтен човек. Но понякога дрехите лъжат и също така се е случвало да срещнеш някой с физиономия на мошеник, който обаче все още нищо да не е откраднал през живота си. И тъй, останете!

Какво ли можех да си мисля за този махордомо? Дали беше нещо мръднал, както обикновено се изразяваме? Но едно неопределено чувство ме караше да отхвърля това предположение. Изразът на лицето му говореше за лукавство и притворство, а погледът на малките му миши очички беше толкова коварен, че не беше възможно да се касае само за някаква дребна безобидна чудатост. Въздържах се и от всякакви забележки за това, че отначало се обръщаше към мен на „ти“ и кажи-речи всяка негова дума беше обида за мен. Запазих предишния си любезен тон и го попитах:

— А вашата покана отнася ли се и до спътниците ми?

— Все още не мога да ви отговоря, защото първо трябва да попитам дон Тимотео.

— Но струва ми се това съвсем не е необходимо, понеже според собствените ви думи нали тъкмо вие сте човекът, към когото би трябвало да се обръщат хората по подобни въпроси?

— Да, но само когато става дума да се изгони някой. Но тъй като ви подканих да останете, а вие искате да сте заедно с индианците, се налага първо да разговарям с дон Тимотео. Почакайте ме тук! Ей сегичка ще ви донеса отговора.

Понеже се бях върнал обратно с Адолфо, в момента двамата се намирахме пред вратата. Той се канеше да влезе вътре, а аз трябваше да го чакам отвън, но това хич не ми харесваше.

— Аз не спадам към обществената прослойка, състояща се от хора, които обикновено оставят да киснат пред вратите — подхвърлих аз. — Ето защо ще вляза заедно с вас и вие ще ме пуснете да мина пръв.

С тези думи аз прекрачих прага, а той ме последва по петите без да обели и една дума. Когато се обърнах забелязах, че по лицето му се бяха изписали гняв и смайване. Той се отправи към една врата и изчезна зад нея. Съвсем скоро пак се появи и ми направи знак с ръка да вляза. Самият той остана отвън.

Коридорът в къщата беше нисък, но широк. Вратите от двете му страни бяха от гладко рендосани дъски, но не бяха боядисани. Също така естествена и семпла се оказа и подредбата на стаята, в която се озовах. Тя имаше два малки прозореца с мръсни стъкла, почти изгубили своята прозрачност — единствените стъкла в цялата къща. До едната стена беше поставена лакирана маса. Компания ѝ правеха три груби стола, които явно не бяха сковани от ръката на майстор. В единия ъгъл висеше хамак. Три от бяло варосаните стени бяха голи, а на четвъртата бяха окачени различни оръжия. Но затова пък толкова по-претенциозна беше външността на човека, който при влизането ми се надигна от стола си и тъмните му очи ме огледаха и учудено, и любопитно. Той беше облечен толкова разкошно и изискано, че бе необходимо само да се качи на кон, за да предизвика възхищението на хората по някоя от прочутите луксозни улици на столицата Мексико.

Дрехите му бяха от тъмно кадифе и всичките им краища бяха обшити със златни ширити и шнулове. Коланът му беше направен от широки сребърни халки и в него бяха затъкнати един нож и два мексикански пистолета, по чиито дръжки се виждаха скъпи инкрустации. Широкополата му шапка върху масата бе изработена от най-нежните листа на *Carludovica palmata* (Ветрилообразна трева със сравнително къси стебла. Б. по.), а плетката ѝ бе толкова изкусна, че

сигурно не беше струвала по-малко от пет-стотин марки. Шпорите на асиендерото имаха колелца от назъбени североамерикански златни двайсетдоларови монети.

Естествено че в сравнение с човек с подобна бляскава външност аз наистина приличах на скитник. Ето защо никак не се учудих когато асиендерото поглади с длан гарвановочерната си голяма брада, смръщи вежди и без да скрива изненадата си, като че на себе си каза:

— Докладват ми за пристигането на *tenedor de libros*, а кого виждам да влиза? Един човек, който...

— ... който като нищо може да изпълнява службата на *tenedor de libros*, дон Тимотео — прекъснах го аз.

Неговият „сеньор Адолфо“ с подпухналото лице дете стоеше отвън можеше да се държи грубо с мен без да се почувствам обиден, но не биваше да търпя подобно неуважение от собственика на асиендата. Ето защо не го оставих да се доизкаже. Опитвайки се да ме иронизира, в престорена уплаха той отметна глава, отново ме огледа от глава до пети и явно развеселен, усмихнато каза:

— Ха, значи сме чувствителни! Ами всъщност какви сме, що сме?

Той нарочно ме заговори в тази подигравателна форма на първо лице множествено число. Дали трябваше да се покажа обиден? Дон Тимотео не приличаше на някой парвеню, на надут богаташ, а по-скоро имаше вид на добродушен кабахиеро, който живее добре и не пропускаше възможността да се позабавлява с този или онзи обикновен човечец.

— Можем да сме какво ли не, за което вие изобщо не подозирате, дон Тимотео — отвърнах му по същия начин и със същата усмивка като него, — и може да излезе, че сме толкова важни хора за вас, че да имате всички най-основателни причини да ни поздравите с големия си късмет, че сме ви посетили.

— *Cielo!* (Небеса, о Боже! Б. по.) — разсмя се той вече гръмогласно. — Да не би да идваме, за да съобщим на собственика на тази асиенда, че ще бъде провъзгласен за владетел на Мексико?

— Тъкмо обратното. Идвам, за да ви кажа, че вероятно в съвсем скоро време няма да бъдете господар дори и на собствената си асиенда.

— Добре! — продължи да се смее Прухильо като отново седна и ми посочи един друг стол. — Хайде да седнем! И защо няколкото мои

подчинени ще искат да ме свалят от трона ми?

— За това ще говорим малко по-късно. Първо прочетете този документ.

Извадих от портфейла си и му подадох моята легитимация, издадена ми от мексиканския консул в Сан Франциско. Когато Прухильо я прочете и ми я върна закачливо-присмехулният израз на лицето му беше вече изчезнал.

— Сеньор, какво ви води при мен? Защо се представяте за мой *tenedor de libros*?

— Защото Мелтън ми обеща това място.

— За пръв път чувам подобно нещо. Изобщо нямам нужда от счетоводител. Със собственото си перо и собствената си ръка изписвам малкото капки мастило, които се налага да се изразходват в моята асиенда.

— Така си и мислех.

— И въпреки това дойдохте?

— Да, въпреки това и то по много основателна причина. Тя е толкова важна, че съм принуден да ви помоля за пълна дискретност.

— Звучи доста тайнствено! Кажете-речи сякаш се намирам в опасност.

— Действително смятам, че над вас надвисва нещо неприятно.

— Ами тогава моля говорете!

— Най-напред искам да ми дадете дума, дон Тимотео, че от онова, което ще споделя с вас, поне в близките дни никой друг няма да узнае каквото и да било!

— Давам ви я. А сега говорете!

— Възложили сте на Мелтън задачата да ви доведе работници от Германия, нали?

— Да.

— Кому хрумна най-напред тази идея, кой беше инициаторът? Самият вие или той?

— Хари Мелтън. Той ми обърна внимание на голямата изгода, която съм щял да имам от наемането на немски преселници на работа и тъй като същевременно ми предложи да се погрижи за всичко, аз му дадох неограничени пълномощия да действа от мое име.

— Нима го познавате толкова добре, че постъпихте така?

— Да. Защо е този въпрос?

— Защото ми се иска да знам дали го смятате за честен човек.

— Разбира се. Той е почтена личност и вече неведнъж ми е правил значителни услуги.

— Значи го познавате от дълго време?

— От години. Мелтън ми беше препоръчан от един човек, чиято дума има за мен висока стойност и затова до ден-днешен се радва на пълното ми доверие. Изглежда обаче, че вие го преценявате иначе.

— Съвсем другояче! Нека ви разкажа.

Прухильо се настани на стола си още по-удобно с израз на напрегнато очакване и голямо любопитство и аз го осведомих за преживяванията си както в Гуаймас, така и след това. Споделих с него всичките си наблюдения, а и изводите които си бях направил. Той ме изслуша без да ме прекъсне и без да направи никаква гримаса. Но когато свърших по лицето му се плъзна подигравателна усмивка. След като ме измери с невярващ поглед, той каза:

— От легитимацията, която ми показахте, разбрах, че пишете репортажи за един вестник.. А написали ли сте вече и някой роман?

— Да.

Щом чу отговора ми Прухильо скочи на крака и се изсмя.

— Тъй си и мислех! Един романсеро (Автор на романи, романист. Б. по.) като вас навсякъде вижда такива неща, каквито съществуват единствено в неговото въображение. Мелтън, най-достопочтеният, най-благочестивият кабахиеро, когото познавам, бил негодник! Това може да твърди само някой, който живее в съвсем чужд и непонятен свят за обикновените смъртни. Сеньор, вие ме забавлявате, страшно много ме забавлявате!

Той закричи нагоре-надолу из стаята, взе доволно да потрива ръце и да се смее като човек, който чудесно се развлича. Изчаках малко докато кикотът му попреемина и с безразличие подхвърлих:

— Нямам нищо против моят разказ така хубаво да ви забавлява, но дано само тази ваша веселост не се превърне по-късно в горчиво разочарование.

— Бъдете спокоен, не се тревожете за мен, сеньор! Всъщност от безобидната муха правите много опасен слон.

— Ами Санди Уелър, стюардът на кораба?

— Просто се казва Санди Уелър и е стюард! Нищо повече.

— А разговорът му с мормона?

— Погрешно сте го чули и разбрали. Вашето въображение ви е накарало да повярвате в невероятни неща.

— Ами баща му, с когото мормонът се срещна при онези храсти?

— Също съществува единствено във вашето въображение. Та вие само предполагате, че там е бил възрастният Уелър.

— И какво ще кажете за присъствието на индианския вожд?

— Сигурно ще се окаже, че е било най-невинна случайност.

— А срещата ми с вожда на юмите както и с бели, на чиято пушка имаше гравирани инициалите Р. У.?

— Но какво ме засяга това? Съществуват хиляди имена, които започват с буквата У. Защо пък трябва да е тъкмо Уелър? Каква причина сте имали изобщо да се намесвате в онази престрелка?

Благодарете на Бога, че сте се отървали здрав и читав! Писарушката съвсем не е човек, който ще се сражава с индианците. Предоставете тези неща на нас, хората дето живеят из тези нецивилизовани земи. Ние добре познаваме червенокожите и умеем да си служим с оръжията.

Не беше изключено асиендерото да бе чувал името на Олд Шетърхенд, но по време на разказа си не го бях споменавал пред него. А след като ми се присмя, съвсем пък нямах намерение да го сторя, понеже предполагах, че пак нямаше да ми повярва. Външно той беше красив и изискано облечен мъж, ала духовно явно беше ограничен, което се потвърждаваше и от факта, че вземаше логичните ми изводи за плод на разюздана фантазия. Разбрах, че едва ли щях да успея да разклатя доверието му към Мелтън, и че единствено очакваните събития можеха да му докажат правотата на предположенията ми. Ето защо се отказах да го убеждавам и само повторих молбата си за дискретност, на което той ми отговори с уверението:

— Що се отнася до това, няма защо да се тревожите, понеже и без друго не изпитвам никакво желание да ставам за смях. Сеньор Мелтън ще си помисли, че съм се смахнал. И така, ще мълча. Само едно искам да ви попитам. Как стои въпросът с назначението ви като счетоводител? Действително ли Мелтън ви е обещал подобно нещо?

— Да.

— Невероятно! Той знае не по-зле от мен, че не се нуждая от счетоводител.

— Значи целта му е била единствено да ме подмами да дойда тук.

— Но защо? За какво сте му тук?

— Знам ли?

— Предполагам, че и службата на счетоводител съществува просто само във въображението ви. ,

— Дон Тимотео, та вие така ме обявявате за луд!

— Е, чак луд — не, но смятам, че някоя малка дъсчица ви хлопа. Съветвам ви да отидете да се прегледате в някоя болница.

— Благодаря ви, дон Тимотео. Както виждам още по рождение главата на единия от нас работи по-добре и по-бързо от главата на другия, а от това може да възникне много забавно положение — другият да упрекне първия в твърде развита фантазия, а пък първият да упрекне втория в бавно мислене. Ето защо се отказвам от мястото на счетоводител.

— Това ме радва, сеньор, защото след като споменахте за забавено мислене, разбирам, че с вас няма да се погаждаме. Кога си заминавате?

— С ваше разрешение утре в ранни зори.

— Разрешавам ви да си тръгнете още днес.

— Означава ли това, че ме гоните от дома си?

— Не само от дома, ами и извън границите на моята естансия.

— Дон Тимотео, това е такава грубост, която противоречи на обичаите в тази страна.

— Съжалявам, но сам сте си виновен. Привидната ми грубост не е нищо друго освен предпазна мярка. Предупредихте ме да се пазя от индианско нападение, съществуващо единствено във вашето въображение. Такова нападение може да стане действителност само ако останете тук с придружителите си. Застреляли сте сина на вождата на юмите и бащата ви преследва. Разреша ли ви да пренощувате тук ще си имам големи неприятности с цялото племе. Следователно сигурно разбирате, че се налага да ви отпратя, нали?

— Ако искате да кажете, че постъпвате според вашите предположения, тогава не възразявам и ще си тръгна.

— Чий е конят, на който яздите?

— В Лобос Мелтън ми го даде за временно ползване.

— Значи е мой и ще го оставите тук. Тъй като преди малко споменахте, че спътниците ви били дошли дотук само за да си набавят коне, съм длъжен да ви кажа, че не мога да им предоставя нито едно животно. При други обстоятелства бих им дал на заем без каквито и да било пари, каквито те сигурно нямат, дори няколко коня, понеже мимбрехосите са почитени хора и скоро щяха да ми върнат животните или да ми предложат някакво заплащане. Но сега не бива да им оказвам никаква помощ, защото така юмите ще станат мои върли врагове.

— Проявявате похвална предпазливост, дон Тимотео. Ще ви попитам само накъде да тръгна, та час по-скоро да напусна имението ви.

— Що се отнася до това, ще ви дам водач, защото иначе вашето нечувано въображение лесно може да ви подведе и заблуди. Сам виждате колко съм загрижен за вас.

— Може би в замяна на това някой път ще ми бъде отредено удоволствието и аз да проявя загриженост за вас. Аз съм признателен човек.

— В случая не е необходимо. Отказвам се от признателността ви, понеже изобщо не се сещам как ли един такъв окаян клетник като вас, който даже няма кон, би могъл да прояви благодарността си към мен, богатия асиендеро.

Прухильо плесна с ръце, след което махордомото се появи толкова бързо, че сигурно беше подслушвал разговора ни зад вратата. Когато подпухналият „сеньор Адолфо“ получи поръчението да ни изпроводи отвъд границата на имението и да се погрижи конят ми да остане в асиендата, аз излязох от стаята, а той ме последва по петите. Навън пред входната врата на къщата ми каза злорадо:

— Значи нищо не излезе от службата на *tenedor de libras*, а? Не съм се излъгал, че не си нищо друго освен един скит...

— А ти си най-големият глупак, който съм виждал през живота си — прекъснах го аз, — но за твоето дружелюбно *hablar de tu* (Обръщам се към някого на „ти“. Б. нем. изд.) ще получиш моето признание. Ето го!

Първо го зашлевих по лявата страна така, че залитна на дясно, а после му ударих по дясната буза двойно по-силен шамар в резултат на което той падна на земята. Може би нямаше да постъпя така, ако не

бях видял, че асиендерото беше отворил прозореца, за да наблюдава как щях да си тръгна. Несъмнено беше чул думите на своя махордомо и затова трябваше не само да чуе, но и да види бързия ми отговор. „Сеньор Адолфо“ незабавно скочи на крака, извади ножа си (нали там всеки има затъкнат нож в колана) и обзет от ярост се нахвърли върху мен.

— Негоднико, как се осмели! Сега ще ми платиш!

С лекота парирах удара като същевременно избих ножа от ръката му, после здраво го хванах през кръста, повдигнах го и го хвърлих в потока до моста. Плисналата нависоко вода го скри от погледа ми, ала той бързо се появи и като пръхтеше и плюеше се изкачи на брега.

Може би Адолфо щеше отново да ме нападне, след което сигурно пак щеше да се озове в потока, ако в този миг не се бе случило нещо съвсем неочаквано.

Докато хвърлях махордомото във водата естествено се бях обърнал с лице към потока и с гръб към къщата. Тогава погледът ми падна върху отворената порта, през която тъкмо в този миг видях да влиза Мелтън. Той веднага разбра какво ставаше, зърна и застаналия на отворения прозорец асиендеро и бързо смуши коня си да се приближи до нас.

— Какво се разиграва тук? Струва ми се има сбиване! Сигурно се дължи на някакво недоразумение, което незабавно ще разясня. И тъй, мирувай! По-спокойно!

Последните му думи бяха отправени към махордомото. После Мелтън се обърна към мен на испански:

— Напразно ви търсихме. Как дойдохте до тук?

— Много лесно — отвърнах аз. — Нали знаете, че конят ми се подплаши и препусна напосоки. Така стигнах до асиендата.

— Странно! По-късно ще ми разкажете за тази необикновена езда.

— Няма да имам нито време, нито възможност, защото трябва да се махна оттук. Изгониха ме.

— И заради това ли си правите удоволствието да хвърляте хората във водата?

— Ами да. Имам тази малко особена привичка, от която не мога да се откажа.

— Ще трябва да разбере какво се е случило и тогава сигурно всичко ще се изясни. Почакайте малко да поговоря с дон Тимотео! Стойте тук, ей сега ще се върна!

Хари Мелтън скочи от коня и влезе в къщата. Мокрият махордомо закуцука подир него, без да ме удостои с честта и удоволствието да ме погледне.

Дали трябваше да остана да чакам Мелтън или да си тръгна? Вече бях решил да напусна асиендата, ала бях твърде любопитен да разбере какво щеше да предприеме мормонът, за да ме задържи в имението. Нали бях твърдо убеден, че съвсем не влизаше в плановете му да ме пусне да си вървя. И така, не си тръгнах веднага, а се отправих към коня си, за да отвържа от седлото пакета с моите нови дрехи. Пушките ми също висяха закачени на седлото. Взех и тях. Същевременно уведомих двете момчета и жената за случилото се:

— Моите млади братя и моята сестра видяха, че не ме посрещнаха приятелски. Асиендерото не желае да оставаме тук, понеже се бои от отмъщението на вожда на юмите. Затова ще продължим пътя си и ще пренощуваме в гората.

— А кой е ездачът, който пристигна току-що и с когото Олд Шетърхенд разговаря? — попитахме по-възрастният от братята.

— Той е приятел на Голямата уста и е зъл човек, от когото трябва много да се пазим.

Налагаше се конят на жената да носи и трите индиански седла. Вързахме ги по-здраво върху гърба му и ето че и четиримата станяхме пешеходци. В този момент от къщата излезе мормонът, бързо мина по моста и се отправи към нас.

— Сеньор — поде той, — всичко се оправи. Оставете в асиендата.

— Как така?

— Досега на дон Тимотео наистина не му е бил нужен счетоводител и докато е разговарял с вас изобщо не е помислил, че след пристигането на толкова много работници няма да може да мине без услугите на такъв човек, тъй че елате да се върнем в къщата! Той ще ви назначи. Можете да останете.

— Така ли? Значи мога да остана. Обаче съвсем не става въпрос дали мога, а дали искам!

— Е, добре и така да е! Но мисля, че сигурно все още искате.

— Не, вече не искам. Нали виждате, че се каним да тръгваме на път!

— Не вършете такава грешка! — припряно ме предупреди той. — Нали сте наясно в какво безпомощно състояние се намирате, а тук ви се предлага блестящо бъдеще и...

— Моля ви, оставете тези приказки! — прекъснах го аз. — Добре знам как стоят нещата.

— Надявам се, че сте убеден в честните ми намерения. Останете ли, ще могат да останат и тримата ви спътници, на които изглежда държите.

— Значи си мислите, че ще се съглася да приема една дългогодишна служба в асиендата само и само, за да ми се разреши да прекарам тук една-единствена нощ, така ли?

— Говорите изпълнен с гняв, а гневът е лош съветник. Та помислете и за вашите съотечественици! Аз избързах напред, за да уведомя асиендерото за пристигането им. Всички те ви обикнаха и са разтревожени за вас. Вие ще бъдете тук център на внимание, около който преселниците ще се обединят. Помислете за разочарованието на тези добри хорица когато научат, че сте отказали предлаганата ви работа и сте си отишли без дори да се сбогувате с тях!

Мелтън търсеше и привеждаше всички причини и основания, които по един или друг начин му се струваха подходящи да ме склонят да остана, ала всичко беше напразно. След като разбра, че не може да ме разколебае, той смени тона и ядосано каза:

— Е, щом желаете да плюете на щастието си, не съм в състояние нищо да променя. Но във всички случаи проявявате неблагодарност към мен. Смилах се над вас и ви доведох безплатно дотук, а ето че когато човек иска да види плодовете на собствената си доброта, вие просто му обръщате гръб и си отивате.

Можех да отговоря нещо съвсем друго на Мелтън, но предпочетох само да го попитам доста нелюбезно:

— Да не би да искате да ми натрапите тъй нареченото от вас щастие?

— Не. Нямам нищо против, вървете си в името на дявола! Ако не мога да ви придумам поне ще ви придружа на известно разстояние.

— Защо?

— Щом не искате да останете, сам чухте от дон Тимотео, че той няма да ви търпи в своето имение. Канеше се да нареди на ратаите си да ви изпроводят отвъд границите на асиендата му. Но тъй като веднъж съм се заел с вас, ще ви спестя този позор и сам ще ви придружа. Надявам се няма да имате нищо против.

— Тъкмо обратното — страшно се радвам на честта, която ми оказвате. Но нима познавате околностите толкова добре, че знаете къде точно преминават границите на асиендата?

— Ще се ориентирам даже и през нощта.

— И най-вероятно вече ще е тъмно когато стигнем границата. Денят бързо си отива. И тъй нека не се бавим повече, а да тръгваме!

Той се приближи до своя кон, който все още стоеше на двора, и го възседна без да подозира, че го бях прозрял. Нарочно го бях попитал дали знае къде са границите на асиендата. Неговият положителен отговор означаваше, че познава гората много добре и никак нямаше да му е трудно дори и през нощта да намери някое място, което да е подходящо за неговия план.

Но какъв беше планът му? В мен отдавна се беше породило определено предположение, превърнало се вече в сигурност.

Мормонът знаеше кой съм и се страхуваше от мен. Беше убеден, че присъствието ми прави твърде въпросителен успеха на строежите му относно преселниците. Беше ме взел със себе си, за да ме държи под око и при удобен случай да ме пречука. Но тъй като не бях пожелал да остана, му се налагаше да действа бързо. Бях му в ръцете само до границата на асиендата. Следователно нямаше време за отлагане и всичко трябваше да се реши сега. Той искаше да ме убие и когато тръгнахме на път бях убеден, че смъртта ме дебне на всяка крачка.

А не беше ли от мен безразсъдно да вървя заедно с този човек? Не, разумът ми повеляваше да приема неговата компания. Ако му бях отказал да ме придружава, той щеше тайно да ме последва и във всеки момент можеше да ми изпрати някой куршум. А ако бяхме заедно аз имах възможност да го наблюдавам, да предвидя мига на нападението и да осуетя подлите му намерения.

След като напуснахме дома на асиендерото ние отново поехме покрай потока. От двете му страни се простираха открити обширни поляни и само тук-там се виждаха отделни храсти и дървета. Този терен не беше подходящ за убийство от засада. Тъй като Мелтън не

биваше да допуска моите придружители да станат свидетели на злодеянието, предполагах, че покушението щеше да бъде извършено едва след като той се сбогуваше с нас. Докато бяхме заедно животът ми не беше в опасност. По-нататъшното развитие на събитията си го представях по следния начин: той щеше да се престори, че се връща обратно, ала всъщност тайно щеше да избърза напред до някое подходящо прикрито място, което вече беше избрал. Там щеше да залегне, да ни пропусне да минем покрай него и да ме застреля като куче. Кой можеше да докаже после, че той е убиецът? Вероятно беше някъде да ме дебне и вождът на юмите, за да отмъсти за смъртта на сина си.

Понеже Мелтън яздеше бавно, аз крачех спокойно до него, сложил длан върху задницата на коня му. Така се намирах съвсем близо зад гърба му и можех много добре да го наблюдавам. Не продумвахме нито дума. Тримата червенокожи ни следваха. Едното от момчетата водеше за юздите нашия кон.

Слънцето беше вече залязло. Бързо се стъмни и най-сетне се възцари пълен мрак. Откритите поляни останаха зад нас. Вдясно потокът лъкатушеше между храсти, сред които се извишаваха все почесто корони на дървета. Това ме накара да предположа, че пред нас отново имаше гора, което пък ме наведе на мисълта, че решителният миг едва ли можеше да е много далеч.

Не след дълго стигнахме до края на гората. Тук потокът правеше завой — водите му идваха от североизток, а покрай западната страна на гората поляните продължаваха във вид на по-тясна ивица.

„Тук ще да е!“ — помислих си аз. „Сигурно ще ни каже да продължим направо покрай гората, после ще слезе от коня си, ще го върже и ще побърза да ни изпревари под короните на дърветата, за да ни причака на избраното от него място.“

Както и подозирах мормонът спря коня си, и посочвайки с ръка напред, каза:

— Територията на асиендата се простира до тази гора, тъй че вече изпълних задачата си. Всъщност не би трябвало да добавям нищо друго, но понеже веднъж ви бях взел под грижите си, ще ви кажа къде можете да намерите чудесно място за пренощуване. Тръгнете от тук от лявата страна на дърветата и след около четвърт час отново ще се натъкнете на потока, който прави широк завой. Там има чиста вода за

пиене, висока мека трева за постеля както и скали, които ще ви пазят от студения нощен вятър. Все ми е едно дали ще се вслушате в съвета ми или не.

— Благодаря ви, дон Енрико, ще се вслушам.

— Тогава внимавайте и вървете по-бавно. Пролетните дъждове и прииждащите води са издълбали големи ровове, в които лесно можете да паднете. Аз се връщам. Вие съвсем лекомислено проиграхте късмета си и съм убеден, че той повече никога няма да ви споходи.

— Не ми е нужен вашият късмет. Скоро ще разберете, че предпочитам да разчитам на самия себе си.

— Нямам никакво желание пак да се срещам с вас. Вървете по дяволите!

Мелтън обърна коня си и се престори, че поема по обратния път. Ние продължихме да вървим в указаната ни посока, при което тихо обясних на спътниците си:

— Сигурно сега бледоликият ще навлезе в гората, за да ни изпревари. Той иска да ме застреля. Но аз ще избързам да стигна въпросното място преди него и да му докажа, че с Олд Шетърхенд шегата не бива. Нека моите братя се отдалечат малко от края на гората и продължат пътя си малко по-наляво и то така, че бледоликият да не може да забележи отсъствието ми. Нека моите братя вземат и пушките ми, понеже само ще ми пречат. Ако до няколко минути не ви извикам, нека отидат до мястото, което ни описа белият и останат там да ме чакат.

Тримата бяха доста изненадани от моето съобщение, но взеха пушките ми без да продумат. Вързопът с новите ми дрехи беше на гърба на коня, тъй че ръцете ми бяха свободни. С бързи крачки се отдалечих, а червенокожите се отклониха малко по-наляво и после бавно продължиха пътя си. Без да ги подсецам те съвсем разумно вървяха на такова разстояние от гората, че шумът от стъпките им да достига между дърветата.

Казах, че крачките ми бяха бързи, защото и през ум не ми минаваше да се съобразявам с предупреждението на мормона. Забележката му за дълбоките ровове нямаше нищо общо с истината, а имаше за цел да ни накара да се придвижваме възможно по-бавно, за да може да ни изпревари въпреки пречките и трудностите, които щеше да срещне в гората. Бях убеден, че щеше да ми постави засада.

Придържайки се все покрай дърветата, вървах около десетина минути като непрекъснато внимателно се вирах, за да открия някое място, което можеше да е пригодено за целите на негодника. Звездите се бяха появили на небето и различавах предметите на повече от трийсет метра. Ето че по едно време, нарушавайки правата линия на края на гората, група дървета се връзваха в откритата тревна площ, образувайки остър ъгъл. Короните им бяха много гъсти, а между тях растяха ниски храсти. Ако не се бях излъгал в намеренията на мормона, то сигурно това беше мястото където смяташе да изпълни коварния си план. Тук имаше възможност да се прикрие много добре, а ние щяхме да минем толкова близо край ъгъла на гората, че куршумът му непременно щеше да ме улучи. Претърсих храсталаците и с поглед и с ръце, защото исках да си изясня точно къде щеше да се притаи Мелтън. Това не беше толкова трудно. Той трябваше да има отлично прикритие за самия себе си, добра видимост към откритата тревна ивица покрай дърветата откъдето щяхме да минем, за да може безпогрешно да се прицели в мен. След като открих подобно място аз пропъльзах под гъстите клони на близкия храсталак, който напълно ме скри. Клонките му бяха толкова гъвкави и жилави, че нямаше защо да се боя от издйнически шум, ако ми се наложеше да направя някое непредвидено движение.

Защо всъщност залегнах точно там, за да заловя неприятеля на местопрестъплението? Та това начинание съвсем не беше безопасно! Много лесно можех да избегна покушението като просто избех някоя друга посока, а не указаната ни от мормона. Тогава засадата му щеше да се провали. Ако искам честно да отговоря на този въпрос след толкова време, трябва да призная, че причината се криеше единствено в моята суетност, която ме караше да предпочета активните действия пред спокойното и безопасно оттегляне. Страшно ми се искаше да покажа на Мелтън, че много ме е подценил.

След като се разположих по-удобно под клоните на храсталака, аз притиснах ухо към земята и внимателно се заслушах. Дали щеше да дойде или не? Намирах се в трескаво очакване. Ето че по едно време дочух стъпки, шумоленето на клони, които мормонът докосваше или огъваше, спъването му в изскочилите корени, та даже и блъскането му в дънерите на дърветата, които в тъмната гора не успяваше винаги да различи. Мелтън бързо приближаваше. Долових вече и шумното му

дишане, защото се беше запъхтял. Ето че в този момент той свърна към споменатия ъгъл, образуван от гората, пропълзя между дърветата до самия му връх, после се спря и внимателно подаде глава, за да се послуша.

— s death (Проклятие, по дяволите! Б. по.) — полугласно изруга Светецът на последните дни. —

Хиляди дяволи! Тъй съм се запъхтял, че нищо друго не мога да чуя. Да не би онзи мерзавец да е минал вече оттук? Невъзможно! Тичах като луд, а те вървят бавно, за да не паднат в рововете. Ха-ха-ха-ха! Но тихо, струва ми се, че идват!

Той се отпусна на дясното си коляно, подпря левия си лакът върху лявото бедро и вдигна пушката в положение за стрелба. Виждах го съвсем ясно, понеже беше приклепнал точно на едно място където между клоните на дърветата се прокрадваше звездната светлина. Бях предположил, че ще заеме позиция малко по-наляво и следователно, за да се приближа до него трябваше да се промъкна в съответната посока. Причинях ли някой по-лек шум той навярно нямаше да го чуе, тъй като цялото му внимание беше насочено напред към откритата тревиста ивица пред гората.

В този миг долових стъпките на индианците. —

— По дяволите! — прошепна Мелтън. — Подлеците минават подалеч от гората отколкото си бях мислил. Ще трябва да се целя много внимателно.

Съвсем не ме учудваше, че мормонът говореше сам на себе си. Знаех, че колкото са по-силни вълнението и възбудата, толкова е по-склонен човек да търси отдушник в думи. Той ту вдигаше, ту сваляше дулото на пушката, за да се прицели във въображаема цел, търсейки най-удобното положение. Налагаше се незабавно да действам, защото не беше изключено да вземе някое от момчетата за моя милост и да го застреля. Изправих се зад гърба му, стиснах го за врата и го съборих на земята. Мелтън извика и изпусна пушката си. Тъй като главата му попадна между краката ми, аз притиснах с колене раменете му и го сграбчих за юмруците, с които се опитваше напосоки да раздава удари. Хванах по-здраво дланите му, извих ги, чу се изпукване и вик на болка... последва още едно изпращяване и още по-силен рев... и той остана да лежи под мен почти беззащитен, защото му бях изкълчил китките. Сега можеше само да рита с крака. Нямаше как да се изправи,

понеже бях коленичил върху него с цялата си тежест. Е, вярно че движеше ръце, ала с неестествено изкривените си китки не бе в състояние да ми окаже каквато и да било съпротива. Но в замяна на това използваше гласа си толкова по-енергично. Крещеше от ярост, страх и болка така, сякаш го набиваха на кол.

Докато го притисках към земята успях да забележа, че въпреки неговия рев индианците спазваха указанията ми и се канеха най-спокойно да отминат нататък. Затова им извиках:

— Нека моите млади братя побързат да дойдат тук, а сестра им да остане при коня!

Те незабавно се отзоваха на поканата ми и вързаха ръцете и краката на мормона. После го изнесохме от гората където можехме по-ясно да различаваме лицето му. Беше престанал да вика и лежеше съвсем кротко.

— Е, мистър Мелтън — заговорих го на английски, — наистина ли лекомислено проиграх късмета си и никога ли няма пак да ме споходи?

— Проклет мерзавец! — изсъска той през зъби.

— Не стана ли точно тъй както ти предрекох? — продължих аз. — Не разбра ли след съвсем кратко време, че много добре мога да разчитам сам на себе си? Още преди час долових свистенето на куршума, който беше предопределил за мен. Беше си въобразил, че ще успееш да ме заблудиш и измамиш, ала въпреки въображаемата си хитрост си толкова глупав, че ми е безкрайно лесно да разгадавам намеренията ти. Още в Гуаймас те прозрях.

— Но и аз теб! — скръцна зъби мормонът. — Ти си Олд Шетърхенд!

— Съвършено вярно! Разбрах, че си ме разпознал, но не го издадох. А ти се държа направо като хлапак. Онзи, който иска да надхитри Олд Шетърхенд, трябва да постъпва далеч по-разсъдливо и находчиво. Какво си замислил да правиш със заселниците?

— Нищо.

— Знам, че няма да ми кажеш. Не ти зададох този въпрос, защото вярвам да получа искрен отговор. Искях само да ти обърна внимание на това, че хората са под моя закрила. Нямам намерение да ти говоря надълго и нашироко за онова, което знам и мисля. Желая единствено ясно да разбереш, че всяка подлост, извършена от теб

спрямо тях, като бумеранг ще се стовари върху собствената ти глава. Току-що сам преживя един такъв пример. Искаше да ме убиеш, обаче самият ти попадна в ръцете ми. Нека това ти бъде като обица на ухото! Бъди сигурен, че следващия път няма да си отървеш кожата. Както предвидих твоята засада, така предвиждам и много други неща. А ти си в състояние да прозреш нещата най-много от днес за утре, защото престъплението замъглява разсъдъка и погледа на човека.

Обърнах му гръб и направих знак на двете момчета да се отдалечат малко от него, понеже исках да им кажа някои неща, които той не биваше да чуе. Като предпазлива индианка жената остана при пленника, за да го надзирава най-внимателно, макар да беше вързан.

— Нека моите млади червенокожи братя чуят какво имам да им казвам — подех аз. — Ние сме четирима, а разполагаме само с един кон. Необходими са ни още три животни, които се налага да откънем. Не съм крадец, но тъй като при тези обстоятелства непременно трябва да се сдобием с коне, се виждам принуден да забравя всякакви колебания и скрупули. Когато говорих с асиендерото по този въпрос той отказа да ми изпълни молбата, защото се страхува от юмите. Следователно се налага да взема от него това, което сам не ми дава. Сега ще се върна в асиендата, за да отведе от пасището три животни. Нека междувременно моите братя пазят пленника. Макар да ни е в ръцете и да съм убеден, че по това време никой няма да мине през тази усамотена местност, все пак предпазливият човек никога не бива да изключва възможността от изненади. Много е важно в никакъв случай да не бъде освободен преди завръщането ми.

— Поразяващата ръка може да разчита на нас — увери ме по-възрастният от братята. — Ще изпълним заповедта му, макар че ни обижда като иска сам да се промъкне обратно в асиендата.

— Защо?

— Защото така моят бял брат все едно ни казва, че сме неопитни хлапета, които не умеят даже да откънат един кон.

Достатъчно добре познавах схващанията и нравите на индианците, за да разбера, че двете момчета се чувстваха пренебрегнати. Дадените обстоятелства ми налагаха да се съюзя с тяхното племе и ето защо смятах, че е разумно да проявя повече доверие към тях и да им угодя.

— Видях колко храбро се защитавахте срещу вашите неприятели и ви считам за смели момчета. Не се и съмнявам, че редом със смелостта притежавате и необходимата сръчност, тъй че ще ви попитам дали искате вие да вземете конете.

— Искаме! — прозвуча радостният им отговор.

— Добре! Значи не е нужно да ви обяснявам накъде да се отправите, така ли?

— Не е. Видяхме животните, нали минахме покрай тях. Никак няма да е трудно да откънем две.

— Две ли? Необходими са ни три!

— Та нали пленникът има кон. Ще го принудим да ни каже къде го е вързал.

— Няма да вземем това животно. Мормонът го язди още от Лобос. То е изтощено, а на пасището ще намерим коне със свежи сили. Тръгвайте веднага! Ще ви чакам тук.

Двамата незабавно се отдалечиха, без да благоволят да кажат на сестра си и една дума. Изтегнах се в тревата до Мелтън. Бях много любопитен да разбера как момчетата щяха да изпълнят своята задача. Мормонът лежеше съвсем неподвижно като мъртвец. Гордостта не му позволяваше да проговори. От време на време дишането му ставаше доста шумно и тежко. Сигурно изкълчените му ръце го боляха.

Не се тревожех заради двамата индианци. Задачата им беше лесна. Само някои извънредни обстоятелства можеха да я затруднят или да осуетят изпълнението ѝ. Но в такъв случай щяха просто да се върнат с празни ръце. Иначе нямаше от какво друго да се опасявам, понеже никак не беше вероятно да допуснат да ги заловят.

След около два часа на не повече от четири-пет крачки от мен от тревата се надигна някакъв тъмен силует. Скочих на крака, за да заловя човека, ала веднага отпуснах протегнатите си ръце, защото разпознах по-големия от двамата индианци.

— Моят брат се върна — казах аз. — Но защо идва толкова тайно?

— За да покажа на Поразяващата ръка, че ако пожелае, никой не може нито да ме види, нито да ме чуе.

— Стъпките ти са безшумни като летяща пеперуда. Ще станеш славен воин. Къде е брат ти?

— Избързах напред, за да те попитам дали пленникът може да види конете?

Юношата зададе въпроса си тихо, а аз му отговорих на висок глас:

— Нека брат ти ги доведе! Забелязаха ли ви?

— Пастирите бяха слепи и глухи. Даже имахме време да изберем най-хубавите коне.

Той изсвири с уста и веднага след това долових тропот от копита. Животните са били доведени съвсем наблизко, без да чуя какъвто и да било шум. Двете момчета бяха извънредно горди, че това им се беше удало. Когато огледах конете доколкото бе възможно в нощната тъмнина, сам се убедих, че никак не бяха лоши. Освен това забелязах, че един от тях имаше седло. Попитах по-възрастния мимбрехо откъде са го взели и той ми отговори:

— Поразяващата ръка няма седло и затова потърсихме коня на пленника и взехме неговото седло. После го натирихме да върви накъдето иска, защото и без друго белият с изкълчените си ръце няма да може да го възседне и управлява.

Значи двамата бяха намерили и това животно и се бяха погрижили да ме снабдят с необходимата за ездата сбруя, което беше едно доказателство, че можех да изисквам от тях да решават далеч по-трудни задачи, отколкото обикновено се възлагат на момчетата в такава възраст.

— Конекрадец! — презрително ми подвикна мормонът. — Прочутият Олд Шетърхенд не е нищо друго освен един най-обикновен негодник!

Вместо да се почувствам обиден аз го развързах и му казах:

— Връщам ти свободата, мистър Подъл убиец. Омитай се оттук и съобщи на асиендерото, че неотложната нужда ме принуждава да взема тези коне назаем! Вероятно или ще ги получи обратно, или ще му бъдат платени. Ако случайно това не стане, тогава нека запише тази незначителна загуба на собствената си сметка. На самия теб ти давам съвета възможно най-скоро да накараш някого да ти намести китките и да им направи по-стегнати превръзки, иначе като нищо ще вземеш да осакатееш и няма да можеш да си служиш с ръцете. За твое добро ти пожелавам никога повече да не се виждаме, защото съм убеден, че срещата ни ще има твърде лоши последици за теб.

— Или пък за теб! Пази се от мен и бъди проклет, подлецо! След като ме обсипа с тези ядни думи Мелтън побърза да се отдалечи. Ако бях пронизал с един куршум този престъпник, щях да предотвратя много нещастия и беди. Но нима биваше да застрелям един човек като хищно животно? Той беше без оръжия. Аз му ги бях взел. Всичко друго бе останало непобутнато в джобовете му.

Преди всичко оседлахме конете. После ги смушихме и тръгнахме, защото първо трябваше да напуснем мястото където скоро се очакваше да има твърде неприятно посещение. Не е от значение в каква посока се отправихме, понеже бях твърдо решил да остана в тази местност и да изчакам развоя на събитията. Докато конете ни в бавен тръс напредваха през високата трева, аз се осведомих:

— Ако моите червенокожи братя яздят бързо, кога ще стигнат в лагера на своите воини?

— След три дни — отвърна по-голямото момче. По-малкото си отваряше устата само тогава, когато специално се обръщах към него. Това е в съответствие с привичките на индианците, при които по-възрастният винаги се ползва с предимство пред по-младия. Дори в повечето индиански диалекти има отделни думи за по-възрастен и по-малък брат, както и за по-възрастна и по-млада сестра. Също и думите за „син“ се различават в зависимост от това дали се изговарят от бащата или от майката. Така например в езика на навахите „моят по-възрастен брат“ се означава с думата „шинаи“, „моят по-млад брат“ — с думите „се тсела“. „Моят син“, казано от бащата, се изразява с „ши йех“, а казано от майката — със „се тсе“. „По-възрастна сестра“ означава „ше ла“, а „по-млада сестра“ — „етет“.

— Вашият баща, Силния бизон, сега при своето племе ли е? — продължих да питам.

— Да. Той ще се чувства горд, ако Поразяващата ръка отиде при него.

— Ние ще се поздравим, макар да ми е невъзможно да посетя вожда на мимбрехосите. Налага се да го помоля той да дойде при мен. Нека неговите храбри синове му разкажат онова, което сега ще им съобща. Отвъд Голямата вода тук са дошли мъже, жени и деца от моето отечество, които ще работят в Асиенда дел Аройо. Белият, който беше наш пленник се казва Мелтън, крои някакъв пъклен план във връзка с тези хора, но за съжаление все още не мога да го разгадая.

Вероятно той е повикал вожда на юмите, за да нападнат асиендата. Бях при асиендерото, за да го предупредя, ала дон Тимотео ми се изсмя. Тъй като изпълних дълга си, повече нямаше да се интересувам за участието му, ако не се налагаше да избявам от опасност моите бели братя и сестри заедно с техните деца. Съвсем сам няма да се справя. Затова искам от мое име да помолите вашия баща, вожда на мимбренхосите, да ми се притече на помощ и се надявам, че няма да откаже да изпълни моето желание.

— Силният бизон незабавно ще се втурне насам, защото е пушил лулата на приятелството с Поразяващата ръка и ако не се озове на призива ти, ще бъде презиран от всички. Освен това нали моят прочут бял брат знае какво се случи. Вождът на юмите Голямата уста ни нападна, за да ни убие. Не успя да постигне целта си, понеже Поразяващата ръка ни спаси, но въпреки това юмът ще трябва да плати с кръвта си този коварен опит. И тъй, приятелството и отмъщението ще са водачите, подир които ще тръгне нашият храбър баща, за да дойде до тук.

— Значи мислиш, че след шест дни е възможно да се появи в тази местност?

— Да, три дни от тук до там и три обратно. Колко воители да вземе със себе си?

— Не знам колко души ще доведат юмите, но за да нападнат едно имение като Асиенда дел Аройо ще са нужни навярно около стотина мъже. Значи ще са ни необходими и толкова ваши воители. Искан ми се да се запасят със сушено месо, защото няма да имат време да си набавят храна чрез лов.

— Къде ще се срещнат с Поразяващата ръка?

— Никога не съм бил по тези земи и в момента не мога да определя пригодно за целта място. Но преди да се разделим ние ще намерим нещо подходящо. Имам още едно поръчение. Моят млад брат знае, че подарих живота си на Винету, великия вожд на апачите и в замяна получих неговия живот. Двамата се уговорихме не след дълго да се срещнем на едно определено място, но аз няма да мога да се появя навреме, защото съм обвързан със събитията в асиендата. Затова ще помоля твоя баща да изпрати на Винету доверен вестоносец, който да го уведоми, че не съм в състояние да дойда и да му обясни причината.

— Ако Поразяващата ръка пожелае да ми посочи мястото на срещата, пратеникът сигурно ще намери вожда на апачите. Нека моят по-млад брат и нашата сестра също чуят описанието, за да го предадат съвсем точно на нашия баща.

— Те двамата ли? А ти не? Защо?

Той позабави отговора си, после смутено се покашля и каза:

— Моят по-млад брат и сестра ми ще отидат при нашето племе, а аз оставам тук.

— Какво си намислил?

— Да издиря къде е вождът на юмите и после да не го изпускам из очи, за да мога още с пристигането на нашите воители да ги уведомя къде се намира.

— Всичко това ще свърша самият аз!

— Знам. Поразяващата ръка е велик воин, а аз съм още едно момче и дори нямам име. Ето защо трябва да постъпвам както ми нареди Поразяващата ръка. Ако ме изпрати при нашето племе, ще отида. Но сърцето ми много ще се натъжи, защото искам неотклонно да следя Голямата уста докато си отмъстя. Искам да си спечеля име с което да ме назовават когато се върна при вигвамите на моите съплеменници. Нека моят бял брат ми разреши да остана! Вярно, не бива да се надявам, че двамата винаги ще бъдем заедно, защото той не се нуждае от мен, но ако бъде тъй добър да ми позволи да се скитам наблизко като негова сянка, то бих могъл поне да се грижа за коня му, когато животното няма да му е необходимо и само ще му пречи.

Той изрече всичко това колебливо. Вярно, желанието му беше необичайно, но именно защото дръзна да го изкаже, това бе нещо като препоръка в моите очи. Някой друг индианец би изчакал да види дали щях да го подканя да остане при мен, но този юноша прояви достатъчно смелост да изложи молбата си. Много добре разбирах колко важно бе за него да му я изпълня. Ако му разреших да остане, това щеше да е такова отличие, за което всички мимбренхоси сигурно щяха да му завиждат. Синът на вожда ми харесваше, а баща му ми беше приятел и тези две причини бяха достатъчни, за да не му дам отрицателен отговор. На всичко отгоре можех и добре да го използвам. Възнамерявах тайно да обикалям около асиендата, за да разбера какво става там, и естествено никой не биваше да ме открие. Конят ми беше необходим, за да се придвижвам бързо от едно място до друго в случай

на нужда, но иначе щеше доста да ми пречи. Сигурно щеше да ми се наложи с дни да дебна в непосредствена близост на асиендата, а конят лесно можеше да ме издаде. И тъкмо тогава момчето щеше да ми е много полезно.

— Харесваш ми, а баща ти сигурно ще се зарадва когато чуе, че съм те задържал при себе си. Съгласен съм. Ти можеш да ми помогнеш. И най-невзрачният на пръв поглед човек е възможно да направи някому голяма услуга. Много от онова, което си чувал за Винету и мен, е могло да бъде изпълнено с помощта на хора без известни имена. За нас се разказва какво ли не, а за тях никой не споменава. Дано се сбъднат надеждите ти при мен скоро да се сдобиеш с подходящо име! Струва ми се всички предпоставки са налице.

Лесно можете да си представите колко голяма беше радостта му когато чу, че ще изпълня желанието му. Но той не каза нито дума. Брат му издаде само едно доброжелателно „уф!“, а сестра му леко плесна с ръце от възхищение.

— Но дали брат ти и сестра ти ще успеят безпрепятствено да стигнат до племето ви щом няма да си с тях? — продължих аз. — Изключително важно е нейде по пътя да не го сполети беда.

След тези мои думи по-малкият брат се обади с глас, в който се долавяше скромност, но и увереност:

— Нищо лошо няма да ни се случи, защото имам пушка и не се боя от никого. Освен това вярвам, че до нашата цел няма да срещнем никакви врагове.

В този момент ние отново се натъкнахме на потока и следователно се бяхме озовали на мястото където мормонът ни беше посъветвал да пренощуваме. Продължихме нататък. Тъй като асиендата се намираще на юг, на мен не ми се искаше да отивам твърде далеч на север, но пък от друга страна не биваше все още да спирам, защото трябваше да стигна до такова място, което ми гарантираше, че следите ми нямаше да бъдат открити. Яздихме докато полунощ мина и тогава забелязах, че сме се озовали в една местност, която беше изключително подходяща за целите ни.

Луната беше изгряла и ни позволяваше да виждаме далеч наоколо. Земята бе камениста и следователно по нея не оставаха отпечатъци. На северния хоризонт изплува неясна тъмна линия. Когато се приближихме разбрахме, че това е гора. Почти в самия ѝ край

високо над всички останали дървета се издигаше короната на едно могъщо дърво.

— Уф! — обади се по-големият брат. — Отново сме в позната местност. Това е гората с големия дъб. Сега вече моят по-малък брат ще знае в каква посока да язди и не е възможно да се заблуди.

— Добре — кимнах аз. — Тук ще се разделим. И нека този огромен дъб бъде мястото където пак ще се видим. След шест дни отново ще съм тук, за да чакам пристигането на баща ви и на неговите воини.

Дадох необходимите указания на по-малкия брат. Много точно и подробно му описах мястото където щеше да ме чака Винету. Накрая му предадох и оръжията на мормона. Наредих му да ги връчи на баща си като подарък. Юношата ме увери, че двамата със сестра си ще яздят без да спират чак до следващата вечер. Искаше да се опита да измине разстоянието за два вместо за три дни.

Преди да се сбогуват с опатите тримата се бяха запасили със сушено месо. Сега тези провизии бяха поделени. Това ми беше добре дошло, защото така получих храна за двама души и то за два дни и през това време не беше необходимо да ходя на лов. Та нали трябваше да се съобразявам с обстоятелството, че всеки изстрел можеше да ме издаде. След като по-малкият брат и сестрата се скриха от погледите ни, ние вързахме нашите коне за юздите им в края на гората и легнахме да спим до зазоряване. Почивката ни беше много необходима, понеже не знаехме дали следващата нощ щяхме да имаме време за сън. Вероятно на това място нямаше защо да се страхуваме от неприятна изненада, така че не беше нужно някой от нас да стои на пост.

Щом настъпи утрото ние се видяхме изправени пред две важни задачи. Първо, трябваше на всяка цена на открием къде са юмите, а това можеше да стане най-добре през деня. Второ, исках да се промъкна до асиендата, за да потърся преселниците и по възможност да разговарям с Херкулес. Но за постигането на втората цел се налагаше да изчакам вечерта.

За изпълнението на първата задача реших да посетя мястото, където вождът на юмите беше нападнал двамата братя и сестрата. Както споменах, той навярно се беше вече връщал до там и се надявах да откроя някакви следи, които да ми издадат накъде се е насочил.

Яхнахме конете, но не се върнахме по права линия през асиендата, а избрахме друг път в югозападна посока, по който нямаше защо да се боим от неприятни срещи. По обед бяхме вече в долината. Колкото повече се приближавахме до въпросното място, толкова по-предпазливи ставахме. Трупове на трите убити коня все още лежаха там. Лешоядите усърдно късаха месото от кокалите им като от време на време се счепкваха за някоя мръвка. Останах долу при конете като държах в ръце карабината „Хенри“ готова за стрелба и внимателно се оглеждах на всички страни, а момчето изпратих да се изкачи горе на скалата, където куршумите ми бяха уллучили Малката уста. Когато се върна то ми съобщи, че трупът бил преместен настрани и бил затрупан с голяма купчина камъни. По каменистата земя не беше забелязало никакви отпечатъци от стъпки.

Не бях и очаквал горе да открием някакви дири. Дотам нямаше как да се стигне с коне, а понеже вождът несъмнено беше дошъл на кон, сигурно бе оставил животното в долината, след което се е изкачил на скалата при сина си, после се е спуснал и излязъл от долината пак на кон. Дали е бил сам или не, това тепърва предстоеше да разбере. И тъй започнахме да търсим следи и момчето ми помагаше.

За съжаление земята беше твърда, така че едва ли можеше да има ясни отпечатъци от човешки стъпки или копита. Някои незначителни белези като оставени тук-там драскотини или камъчета, разместени от предишното им положение, можеха да минат за следи, но не беше изключено да са резултат от нашето присъствие през предишния ден. Индианецът много се стараяше и напрягаше зрение. Колко ли щеше да се гордее, ако успееше да забележи някоя макар и съвсем дребна диря. Ала всичките му усилия бяха напразни. Ето защо най-сетне той недоволено възкликна:

— Били са тук, сигурен съм! И все пак нищо не се вижда. Сякаш днес очите ми са ослепели. Нека Поразяващата ръка не си мисли, че винаги е така!

— Утеши се с обстоятелството, че и очите на Олд Шетърхенд също не откриват нищо — отвърнах аз. — Но има два вида зрение, едното е на тялото, а другото е на духа и разума. И ако някой път едното от тях страда макар от временна слепота, тогава се налага толкова повече да се изостри другото.

— Зрението на моя дух вижда също тъй малко, както и зрението на тялото ми.

— Защото вероятно го отправяш в погрешна посока.

— Тогава нека Олд Шетърхенд ми каже накъде би трябвало да насоча мислите си!

— Подир вожда на юмите.

— Така и направих, ала не успях да открия накъде е тръгнал.

— Защото изхождаш от днешния ден. Започни от вчерашния и ще имаш успех. Когато двамата нападатели избягаха след появяването ми, ти стоеше високо горе върху издадената скала и можеше да виждаш по-добре и по-надалеч от мен. Те препуснаха през долината. Ние поехме в същата посока, но нито ги забелязахме, нито открихме каквато и да било диря от тях. Защо ли?

— Навярно още при първата подходяща възможност са излезли от долината.

— И аз мисля така. Скалите са стръмни. Може ли по тях да се изкачи ездач?

— Не. Следователно сигурно са свърнали в някоя странична клисура.

— Да. Виждам, че моят млад брат правилно умее да използва очите на своя разум. Но двамата бегълци не са навлезли напосоки в коя да е клисура.

— Не са. Там са ги очаквали техните хора.

— Съвършено вярно! А може ли моят млад брат да ми приведе и някоя друга причина, която го кара да мисли така?

— Не — отвърна ми той след като напразно размисля минута-две.

— Тогава аз ще му обясня. Предполагам, че юмите се канят да нападнат асиендата и че вече се намират в околностите ѝ и изчакват подходящ момент. Естествено те няма да се покажат, а ще се крият. През тази долина минава част от пътя, който води от Урес до асиендата. Тъй като всеки час и всеки миг е възможно някой да го използва, юмите не е бивало да остават тук и тъкмо това е другата причина, която имам предвид. Вождът и неговият бял придружител са дошли вчера в долината на разузнаване и са се натъкнали на вас. А там където има съгледвачи с право може да се предположи, че недалеч се намират и други воители от тяхното племе. Като казвам „недалеч“ нямам

предвид някое съвсем незначително разстояние, защото ако юмите са бивакували толкова наблизно, то сигурно вождът им незабавно щеше да ги доведе, за да ни заловят или поне да ни преследват. Юмите са се скрили в някоя странична клисура най-малко на около един час път на кон от тук. Ще ми каже ли моят млад брат как би трябвало да изглежда въпросната клисура?

— Би трябвало да е обрасла с по-гъста растителност, да има дървета, зад които човек да може да се скрие както и трева за конете.

— Съвършено вярно. А спомня ли си моят млад брат, че вчера минахме покрай входовете на три странични клисури? На какво разстояние от тук беше първата от тях?

— До нея може да се стигне за време, което белите наричат половин час.

— Ами другите?

— Втората е на още четвърт час път по-нататък, а третата се намираше значително по-далече.

— Да, толкова далеч, че направо отпада от сметките ни. А сега нека моят брат си припомни как изглеждаха входовете на първите две клисури! Издаваха ли с нещо, че оттам започват дефилета, които се връзват поне на половин час път навътре в планините?

— Не — отвърна индианецът без да се замисли, а това показваше, че има много добра памет за местности. — Първата клисура изглеждаше тясна и къса, а входът на втората беше значително по-широк.

— Тогава вероятно ще трябва да търсим юмите във втората клисура и тази вероятност ще се увеличи още повече, ако се окаже, че не е гола, а е обрасла с разнообразна растителност. Точно това ще проверим още сега.

С тези думи се метнах на седлото. Индианецът направи същото и придавайки си типична за неговата възраст важност, каза:

— Но ще трябва да сме извънредно предпазливи, защото е възможно зад дърветата, които смятаме, че ще видим, да се крият воини на юмите.

— Тъкмо това ми се иска — засмях се аз. — Много ще се радвам, ако се намират точно там, а не другаде.

— Но нали в такъв случай ще ни забележат!

— Ще се погрижим никой да не ни види. Начинът, по който се отнасях с момчето, му придаде смелост да подхвърли следната забележка:

— Нека Поразяващата ръка не забравя, че търсим дървета! В открита и равна местност човек може да ги открие още отдалеч, ала ние се каним да навлезем в клисура, която вероятно има много завои. А в такъв случай ще открием гората едва когато се изправим пред самата нея и ако врагът се е скрил там като нищо може да стане така, че изобщо да не ни остане време да се върнем.

— Моят малък брат говори като възрастен и опитен следотърсач. Може би ще бъде тъй добър да не забравя, че завоите на една клисура, зад които наистина лесно може да дебне опасност, същевременно предлагат на предпазливия воин и прикритие. Завоят, зад който се намира неприятелят, му пречи да ме види. Впрочем ще ти дам едно сравнение: който иска да открие огън, е необходимо да се огледа само за светлината му, но не и да отива до самия него и да протяга ръка към пламъците му, та след като се изгори да се убеди, че той наистина съществува. Вероятно изобщо няма да навлизаме във втората клисура, където предполагахме, че се крият враговете ни.

С това разговорът ни приключи. Само един негов поглед ми показва, че правилно бе разбрал моите изводи. Продължихме нататък по същия път както и предишния ден. Яздех пръв като винаги насочвах коня си така, че да стъпва само по камениста земя и копитата му да не оставят следи. Тази езда никак не беше безопасна, защото всеки миг можехме да се натъкнем на юмите. За щастие опасенията ми не се оправдаха. След около половин час стигнахме до първата странична клисура, която също както и втората водеше наляво. Свърнах в нея. Индианецът се поколеба миг-два, ала после ме последва без да каже нито дума. Явно не бе в състояние да проумее действията ми, но предпочете да замълчи, за да не си навлече пак някой укор от моя страна. Щом бяхме убедени, че трябва да търсим юмите във втората клисура, защо тогава навлизахме в първата? Ето какъв въпрос си задаваше той. съвсем скоро мимбрехото щеше да получи отговор.

Проломът беше точно такъв, какъвто предполагахме — тесен и плитък. Бързо се издигаше нагоре и след около десетина минути стигнахме до неговия край. Горے се озовахме на платото. Всичко наоколо чак до хоризонта се виждаше ясно като на длан. На юг, запад и

север се простираха равнини, а на изток имаше планини. Платото беше голо с изключение на едно място, намиращо се в северозападна посока. Там личеше тъмна ивица. Предположих, че е гора. Посочих с ръка натам и попитах:

— Какво ли има ей там зад онази тъмна черта?

— Гора.

— Не, защото тази черта е самата гора. Тя опасва височините около търсената от нас втора клисура. Сега моят млад брат сигурно вече знае, защо яздихме през първата клисура. Долу ни заплашваше голяма опасност, а тук открихме гората без скрилите се в нея хора да могат да ни забележат. Ако юмите са там, те несъмнено очакват появяването на незвани конници само откъм главната долина и сигурно са оставили постове единствено в тази посока. Ако искаме да разузнаем как стоят нещата там, то можем най-спокойно да яздим до гората без да се опасяваме, че враговете ще ни забележат. Навярно моят млад брат вече разбира какво имах предвид с думите, че за да може да открие къде има огън, човек не е необходимо да си изгори ръката на пламъците му.

— Нека Поразяващата ръка не ми се сърди — помоли смирено той. — Аз съм все още момче. Ще отидем ли до гората?

— Да, защото трябва да узная какво е положението. Искан ли моят млад брат да остане тук и да ме чака?

— Идвам с теб, ако ще там да се намира цялото племе на юмите — заяви той с искрящи очи. — Но ако Поразяващата ръка ми заповяда, ще трябва да остана тук.

— Ще ме придружиш, обаче се надявам, че няма да направиш някоя грешка. Знаеш колко е опасно посред бял ден да се промъкваш към вражески бивак.

Пришпорих коня в галоп, защото колкото по-бързо прекосяхме открития терен, толкова повече намалявахме възможността да бъдем забелязани. Щом стигнахме гората скочихме от седлата и вързахме юздите на животните за първите дървета. Преди всичко трябваше да претърсим началото на леса. След като не открихме нищо подозрително, преместихме конете сред много гъсти храсталаци, където щяха да останат скрити даже и за острото зрение на индианците.

— Иска ли моят брат да пази конете или ще дойде с мен? — попитах аз.

— Идвам с теб.

— Или може би предпочиташ да действаш самостоятелно? Ако се разделим ще постигнем целта си за двойно по-кратко време.

— Ако Поразяващата ръка ми има доверие, нека само ми каже какво да направя.

— Тогава ела! Най-напред трябва да стигнем до самата клисура. Навлязохме навътре в гората и скоро се добрахме до мястото, където склонът на клисурата се спускаше стръмно надолу. Започнахме да слизаме докато най-сетне видяхме, че дъното ѝ представляваше зелена морава, през която криволичеше малко поточе. И от двете страни височините бяха покрити с гъста гора.

— Сега ще се разделим — казах му. — Аз ще вървя около четвърт час надолу, а ти ще вървиш същото време нагоре по клисурата. След това ще се върнем пак на това място, за да споделим наблюденията си. Ако не забележим нищо, ще продължим търсенето или докато открием юмите, или докато претърсим цялата клисура. Но гледай в никакъв случай да не вдигаш шум, а да не говорим за стрелба!

Изрекох това предупреждение, защото все пак не можех да очаквам момчето да притежава самообладанието и разсъдливостта на възрастните, а и за да обуздая жаждата му за отмъщение в случай, че пред него се изпречеше Голямата уста.

Извървах споменатото разстояние без да забележа нещо особено. Вярно че точно по средата на дъното на клисурата, през тревата минаваше тъмна черта, която можеше да бъде диря, оставена както от дивеч, така и от хора, но предпазливостта не ми позволяваше да се приближа до нея, за да я разгледам.

Когато се върнах на мястото където се бяхме разделили, момчето го нямаше, ала скоро се появи и съобщи:

— Не видях жив човек, но през клисурата минава някаква диря.

— И аз я забелязах.

— Но после носът ми откри нещо повече от моите очи. Надуших огън. Сигурно е запален някъде по-нагоре от мястото, откъдето трябваше вече да се връщам.

— Тогава ела да видим как стоят нещата!

Втурнахме се между дърветата като непрекъснато внимателно се взирахме напред. Мимбрехото се спря на мястото докъдето беше стигнал преди малко, започна да души въздуха и ме погледна в очакване. Кимнах му и продължихме да се промъкваме нататък. Да, наистина миришеше на дим и колкото повече напредвахме, толкова по-силна ставаше тази миризма. След известно време момчето ме дръпна за ръката, накара ме да спра и ми прошепна:

— Дали не са бели?

— Едва ли.

— Но мирише ми на наоатли! (Боб. Бел. нем. изд.)

— Индианците също го ядат. Хайде да продължаваме! Скоро и аз долових миризмата на варен боб. От това растение се приготвява едно от любимите ястия на мексиканците, а и мексиканските индианци го ядат с голямо удоволствие. Но на мен ми беше твърде странно, че тъкмо тук в тази толкова затънтена гора се готвеше такава гозба. Провизии от боб за червено-кожи, тръгнали на боен поход?! За него обаче бяха необходими котлета, тенджери или гърнета, както и панички, а това беше признак, че в този грабителски поход едва ли участваха само индианци.

Ето че не след дълго миризмата на пушек се засили още, а после изведнъж забелязахме право пред нас значително повече хора, отколкото бяхме очаквали. Мислех си, че ще заваря отряд червенокожи, разположили се на бивак в гората кой както може и където свърне, ала тук се намираще добре организиран лагер от палатки с всички удобства, които си позволява индианецът, когато се чувства в безопасност.

Преброихме около двацет шатри от дебело грубо ленено платно, които бяха тук-там поизкърпени. Палатката на вожда се различаваше по трите орлови пера и беше издигната в средата. Пред нея на хоризонтално поставени пръти над шест огъня висяха също толкова железни котлета където вреше бобът. Една по-ниска палатка, издигната малко настрани, изглежда служеше за складово помещение. Червенокожите лежах в и край шатрите или пък седяха на отделни групички. Неколцина от тях се суетяха около котлетата като от време на време разбъркваха съдържани- ето им, за да не загори.

— Ето — прошепна ми момчето, — ето ги във втората клисура, точно както предполагаше Поразяващата ръка. Да ги преброя ли?

— Не, сега е невъзможно, понеже мнозина са в шатрите. Но преброй конете! Сигурно са малко по-нагоре, защото нали на идване от долу никъде не ги забелязахме.

Оставих го да отиде сам, за да му доставя удоволствието самостоятелно да свърши нещо, а и да се порадва на доверието, което обикновено се оказва само на опитни воители. Когато се върна той няколко пъти сви и разпери пръсти, за да ми покаже броя на животните.

— Видях два пъти по пет по десет и още три коня. Почти няма свободни индианци, които да умеят да броят до сто. За много племена най-голямото число, с което си служат, е десет, а за други то дори е пет. Това бе причината за странния начин на изразяване на моя мимбренхо. Той беше преброил сто и три животни. Тъй като между тях сигурно имаше и известен брой товарни коне, то приблизителната численост на индианците бе около деветдесет. Нямахме жени. Както изглеждаше всички воители без изключение бяха въоръжени с пушки.

Въпреки значителния им брой в бивака цареше пълна тишина. Макар да се чувстваха на сигурно и безопасно място, те явно не пренебрегваха необходимата предпазливост. В този момент забелязах, че един от суетящите се около котлетата мъже влезе в шатрата на вождата. Вероятно съобщил, че яденето е готово, понеже когато излезе оттам, той плесна няколко пъти с ръце и на полу-висок глас извика:

— Миушиаме, ма — елате, яденето е готово! Намиращите се в шатрите индианци изскочиха навън с паничките си, другите пък побързаха да влязат в тях и да вземат своите съдове за храна и всички се отправиха към огньовете, за да хапнат боб. Само двама се чувстваха твърде горди, за да участват в общото хранене, и това бяха Голямата уста и един бял. Те излязоха от шатрата на вождата и като се изправиха пред входа, се зазяпаха в суетнята около котлетата. Нямахме как да видя кой беше белият, защото бе с гръб към нас. Малко по-късно когато се извърна настрани го познах — беше Санди Уелър, нашият стюард от кораба.

Оставаше открит само въпросът къде ли се намираше баща му. Сигурно не беше в лагера, понеже иначе все някъде щеше да се мерне. За броени минути деветдесетте мъже се нахраниха, а после отново се отдадоха на безделие. Наблюдавахме лагера още известно време, но не забелязахме никакви признаци, че този ден възнамеряваха да

предприемат каквото и да било. По-късно вождът и белият пак излязоха от палатката. По един знак на Уелър доведоха кон, който той явно се канеше да възседне.

— Бързо! — прошепнах на мимбрехото. — Трябва да тръгваме! Вероятно в посока към асиендата.

Промъкнахме се обратно по пътя, по който дойдохме и преди още да се бяхме изкачили до горе, видяхме Уелър да се спуска с коня си по клисурата. Беше сам. С удвоена бързина продължихме нагоре към нашите коне. Измъкнахме ги на открито, възседнахме ги и в галоп поехме обратно към първата странична клисура. Щом я стигнахме, ние се притаихме зад една скала съвсем близо до входа ѝ и зачакахме. Ако Санди беше тръгнал надолу по долината, той непременно щеше да мине покрай нас. Не се ли появи, значи се беше отправил нагоре и несъмнено отиваше в асиендата.

Въпреки че чакахме около четвърт час Уелър не дойде и аз реших също да поема нагоре, за да го проследя. В главата ми се породиха какви ли не предположения. Преди всичко се питах дали стюардът имаше намерение да се появи най-открито в асиендата, или искаше тайно да се промъкне в имението. По-вероятна ми се струваше втората възможност, защото сигурно той играеше ролята на вестносец между вожда и мормона. Не се ли лъжех в догадките си, Уелър щеше да се срещне с Мелтън на някое по-уединено място. Ако знаех къде е то, можех да ги подслушам и да узная целия им план. Питах се дали все пак не бе възможно някак си да разбере къде ще се срещнат. Да, възможно беше, но не биваше да се бавя.

И така напуснахме първата странична клисура и препуснахме нагоре по долината. Минахме покрай входа на втората клисура и продължихме нататък. Бях твърдо убеден, че Санди Уелър е някъде пред нас, но въпреки всичко бях длъжен да се уверя дали все пак не се заблуждавах. При това трябваше да съм много предпазлив, защото важното бе да го видя без той да ме забележи.

За щастие каменистият терен скоро свърши и меката земя вече заглушаваше тропота на конете ни. Върху нея ясно си пролича и следата, оставена от самотен конник. Както разбрах от самата диря той яздеше бавно и следователно сигурно съвсем скоро щяхме да го догоним. И наистина! Преди още да се бяхме добрали до третата странична клисура ние стигнахме до един завой, иззад който най-

напред внимателно надникнахме. И ето че видяхме Уелър най-много на триста крачки пред нас. Нямаше никакво съмнение, че отиваше в асиендата. До този момент мимбрехото яздеше мълчаливо, но тъй като вече не можеше да овладее младежкото си нетърпение, ме попита:

— Защо следваме този бледолик? Ще ми отговори ли Олд Шетърхенд?

— Защото е пратеник на Голямата уста.

— И къде отива?

— Предполагам, че ще се срещне с Мелтън, който вчера беше наш пленник. Вероятно ще се видят тайно и ще разговарят за нападението, което ми се иска да осуетя. Ако ги подслушам, мога да науча какво кроят.

— Но Поразяващата ръка не знае Мястото на срещата.

— Надявам се да разбере къде е.

— Тогава не би трябвало да изпускаме бледоликия от очи. А обърне ли се, сигурно ще ни забележи.

— Ще тръгна по петите му едва след като се стъмни, така че няма да може да ме види. А сега ще го изпреварим като тръгнем по друг път.

— В такъв случай ще открие следите ни.

— Ще помисли, че са минали двама от пастирите на асиендерото. А може би ще се натъкне на дирята ни след смрачаване и няма да успее да я различи. Вероятно ще язди до езерото където се влива потокът. Ако го изчакаме там, сигурно няма да го изпуснем. И времето ще е много подходящо, защото докато стигнем несъмнено вече ще се е стъмнило.

— И откъде ще заобиколим?

— Все още не мога да кажа, понеже местностите са ми непознати. Ще навлезем в третата клисура и ще видим къде ще ни отведе.

— Много добре знам къде води, тъй като тъкмо през нея минава пътят, който мислех да използвам. Но с брат ми и сестра ми се отклонихме от него само защото се надявах в асиендата да сменим изморените си коне.

— Е, къде ще се озовем ако тръгнем през тази клисура?

— Ще излезем на обширна открита равнина, където само нарядко се срещат самотни малки хълмове.

— Открита равнина ли? Значи няма какво да ни пречи на бързата езда, така ли?

— Няма. Яздим ли после все направо, ще стигнем до гората с онзи огромен дъб, където искаме да се срещнем с нашите воители. А за асиендата трябва да се свърне надясно. Само че не мога да кажа как изглежда пътят до там, защото още не съм яздил по него.

— Не е толкова важно, понеже онова, което ми съобщи, е напълно достатъчно. Сега знам, че ще стигнем при малкото езеро съвсем навреме. Хайде, да побързаме!

Докато траеше този кратък разговор, Санди Уелър беше вече изчезнал. Можехме да продължим. Отначало поехме бавно, за да не се приближим пак твърде много до него, но след като свърнахме в третата клисура пришпорихме конете, щом се озовахме горе в равнината, препуснахме в галоп като само от време на време давахме възможност на нашите животни малко да си поемат дъх, а ездата забавихме едва когато видяхме, че поради бясното пришпорване на жребците имаше опасност да пристигнем твърде рано при езерото. Нали в никакъв случай не биваше да се мяркаме там по светло!

Точно когато слънцето потъна зад западния хоризонт, видяхме на изток да се появява гора.

— Сигурно това са дърветата, растящи по склоновете на долината, където протича потокът — предположи мимбренхото.

Бях на същото мнение и затова се насочихме към гората. Вече се смрачаваше, когато се добрахме до нея. Скочихме от седлата и поведохме конете за юздите. Дърветата не растяха нагъсто. Не беше трудно да се движим между тях. След известно време теренът започна да се спуска надолу и скоро от лявата си страна видяхме да блестят водите на езерото. Санди Уелър трябваше да се зададе от дясно. Най-напред беше необходимо да скрием нашите животни така, че никой да не може да ги открие, но същевременно да не им липсва нито трева, нито вода. Не след дълго намерихме такова място. Оставих конете под надзора на индианеца, когото нямаше как да взема със себе си. Поверих му и двете си пушки, защото само щяха да ми пречат. Наредих на момчето в никакъв случай да не се отдалечава от животните и се отправих към другата страна на езерото, откъдето трябваше да мине Уелър. Там залегнах в тревата зад няколко храста и зачаках идването му. Според изчисленията ми скоро щеше да се появи.

И мястото където лежах, и скривалището на мимбрехото ни бяха посочени сякаш от Провидението, защото нито той, нито аз бяхме обезпокоени от пастирите, които пазеха конете и говедата на асиендерото. Като се изключи тихият шепот на листата около мен цареше дълбока тишина, тъй че непременно щях да доловя и най-леките шумове, които не бяха обичайни за нощния живот на гората.

След като чаках около половин час, най-сетне долових стъпки, приближаващи се от ляво. Именно от тази посока очаквах да дойде стюардът. Той се появи по пътя, който водеше край самото езеро, така че трябваше да мине покрай мен. Но това не бе някой утъпкан път, както да речем образувалите се пътеки в оживените местности, а просто беше покритият с трева бряг на езерото. През деня сигурно можеше да се забележи, че от време на време оттам минаваха хора, ала през нощта той по нищо не се отличаваше от околната морава. Земята беше навсякъде еднакво мека и само благодарение на острия си и трениран слух успях да доловя стъпките му още отдалече.

Тъй като идваше пеша, той сигурно беше оставил коня си на някое скрито място. Вървеше бавно и от време на време се спираше, за да се послуша. Това ми даде възможност незабелязано да го следвам по петите. Промъквах се приведен подир него, спирах се когато не чувах стъпките му и пак тръгвах когато и той продължеше. Така езерото остана зад нас и скоро се озовахме при потока, който се вливаше в него.

На около петдесетина крачки по-нагоре от устието му, съвсем близо до водата, се издигаше висока елша с широка корона, в чиято близост не се виждаха храсталаци, тъй че мястото около нея беше открито. Останах зад последния храст, понеже стъпките на Уелър не се чуваха. Сигурно той се беше спрял под клоните на елшата. Известно време напругах слух, но тъй като не долових никакъв шум, предположих, че е уговорил срещата си тъкмо при това дърво. Не се зарадвах особено, защото нямаше как незабелязано да прекося откритото пространство между мен и елшата. Под короните на дърветата както и сред храсталаците беше тъмно. Макар луната още да не беше изгряла, точно пред мен бе толкова светло, че той непременно щеше да ме види още повече като се има предвид, че носех старите си почти бели дрехи. Новото ми облекло все още беше във вързопа на седлото ми. Но тъкмо това обстоятелство ме подсети как да постигна

целта си. Бреговете на потока бяха високи и по неговото корито можех да се добера съвсем близо до елшата. Ако бях облечен в новите си скъпи дрехи едва ли щеше да ми хрумне мисълта да ги намокря във водата.

Изпразних джобовете си, свалих колана заедно с всичко каквото имаше по него, после скрих всичките вещи сред храсталаците и внимателно се спуснах във водата. На това място, близо до устието потокът беше толкова дълбок, че потънах до раменете. Беше необходимо само малко да клекна, за да се скрия във водата до носа си. Освен това брегът бе висок почти метър, тъй че можех да бъда открит само от човек, който се намираше до самата вода и зорко се взираше в повърхността ѝ.

Започнах да напредвам бавно крачка по крачка, за да не предизвикам появяването на вълни. С всеки изминат метър ставах все по-предпазлив и все повече се потапах във водата. От време на време се спирах да се ослушам. И ето че най-сетне долових гласове. Двама души разговаряха шепнешком. След някоя и друга минута достигнах дървото, без да бъда открит и вече се намирах в относителна безопасност, защото едва ли щяха да ме забележат в сянката на широката му корона.

Протегнах нагоре ръце, здраво се залових за ръба на високия бряг и бавно започнах да се измъквам от водата докато очите ми се показаха над брега. Най-много на три метра от мен, облежнати на ствола на елшата, седяха двама мъже и аз добре можех да чувам разговора им. Единият от тях беше предишният стюард, а другият бе баща му, а не Мелтън. В този момент старият Уелър каза на сина си:

— Прухильо не прояви никакво желание да приеме предложението ми.

— Навярно е искал да получи нещо повече, а? — попита Санди.

— Изобщо не се стигна дотам да говорим за пари, защото той просто каза, че не вижда причина да продава имението си. Обаче след като го посетят индианците, сигурно ще запее друга песен.

Даже и да беше изявил желание да продава, щях да му предложа толкова малко, че никога нямаше да се съгласи. Не виждам защо сега да му предлагам може би три четвърти от стойността, когато не след дълго ще мога да получа всичко за не повече от една четвърт от цялата сума.

— Едва ли ще ти я даде чак толкоз евтино.

— О, като нищо. Асиендата ще бъде в такова състояние, че ще е необходимо инвестирането на капитали, каквито Прухильо няма вече да притежава. Ето как ще се види принуден да я продаде, ако не иска да стигне до просяшка тояга.

— Ами ако някой му даде тези капитали назаем?

— Я не си въобразявай подобни неща! На никой мексикански богаташ няма да му хрумне да рискува парите си, влагайки ги в такъв недвижим имот. Той е твърде опитен търговец, за да направи подобна грешка. Преди време ни прогониха от Ноуву и не е дотам трудно да се предвиди, че все някога ще се наложи да напуснем и Съединените щати. Губим Юта, а не след дълго и нашият хубав голям град край Соленото езеро ще падне в ръцете на нечестивците. Просто многоженството е в разрез с тъй наречения християнски морал и тъй като ние няма да се откажем от него, то сигурно ще се стигне до нашето преселване, което по своята грандиозност няма да има равно на себе си в цялата човешка история. Че какво ще е изселването на децата Израилеви от Египет в сравнение с невиджданото всенародно преселение, когато Светците на последните дни тръгнат заедно с жените и децата, както и с целия си имот да напускат Щатите? Питали сме се — накъде? На Север? Към Канада? Не, защото Канада е английска, а благочестивата Англия съвсем няма да търпи многоженството. На изток или на запад, което ще рече отвъд океана? Също не. Значи — на юг! Там се намира Мексико със своите обширни незаселени райони и с големите си възможности да се разпростира все по на юг. Законите на Мексико не споменават многоженството. Там то не е забранено и следователно е разрешено. Попадне ли веднъж управлението на Мексико за по-продължително време в здрави ръце, тази страна ще се разрасне далеч на юг и ще се превърне във велика средноамериканска световна държава, която няма да позволява на Съединените щати да ѝ се бъркат в работите. Там е нашето място, там ще са домовете на нашите следващи поколения, които ще се намножат като пясъка в морето. Значи там ще трябва овреме да се заселим и затова най-напред сме пуснали пипалата си да разберем с какво ще трябва да се съобразяваме и на какво можем да разчитаме.

Имаме нужда от тази асиенда, защото е голямо и богато имение и е разположена толкова удобно на пътя ни. Трябва да я притежаваме, а

тъй като собственикът ѝ не желае да я продава, ще го принудим. Това е първата стъпка, която предприемаме отвъд границата. Излезе ли успешна, скоро ще ни последват много други наши братя.

Това бе направо цяла лекция, която този човек прочете на сина си, истински доклад за плановете на мормоните. Двамата Уелър искаха да принудят Прухильо да извърши продажбата. А как ли? Изглежда с помощта на индианците. Според думите на стария Уелър имението щеше да изгуби много от стойността си и за това щяха да се погрижат червенокожите. И така планираха разоряването на асиендерото. Много вероятно ставаше въпрос за нападение в резултат на което щеше да последва опустошаването на хубавото имение. Не ми остана време да продължа размишленията си, понеже Уелър отново поде:

— Началото е поставено, а скоро ще има и нови действия. Всичко беше тъй добре и хитро скроено и щеше да протече толкова гладко и безпрепятствено, ако изведнъж не се беше появил проклетият немец. Макар никой да не бе смятал за възможно подобно нещо, този човек е в състояние съвсем сам да направи на пух и прах хубавия ни план. Та кой ли можеше да си представи, че Олд Шетърхенд...

— А наистина ли той е Олд Шетърхенд? — прекъсна го Санди. — Това би трябвало първо да се докаже. Възможно е да се лъжем.

— Вече е изключено да се заблуждаваме. Вчера получихме и доказателство. Самият той признал, че е Олд Шетърхенд. Представи си само, между него и Мелтън е имало схватка!

— The devil! Как го е допуснал Мелтън? Не му ли е минало през ума, че ако този немец действително е Олд Шетърхенд, изобщо не може да се мери с него! Какво го е подлъгало да извърши толкова непростимо голяма непредпазливост?

— Не е било непредпазливост. Мисля, че и аз на негово място също бих постъпил така. Кажичи-речи немецът го е бил вече прозрял. Изиграл му онзи номер с коня само и само да отиде до Урес. И сам знаеш какво се случи после. Той отърва тримата мимбренхоси, когато ги нападнахме и застреля сина на Голямата уста. След това се отправил към асиендата, за да предупреди собственика ѝ. Говорил му за предстоящото нападение на юмите и нарекъл Мелтън измамник.

— Това наистина е много опасно за нас! Продължавай, продължавай!

— За щастие асиендерото му се изсмял. Нали знаеш, че когато Мелтън си постави за цел да спечели доверието на някого, успехът винаги му е сигурен. И този колкото добър, толкова и глупав дон Тимотео Прухильо действително храни такова доверие към него, което никой и нищо не е в състояние да разклати. Той просто посъветвал немца да напусне асиендата му. Олд Шетърхенд се канел да възседне коня си тъкмо когато Мелтън пристигнал. Той го накарал малко да почака, бързо отишъл при Прухильо и от него научил дума по дума всичко каквото му казал немецът. Налагало се да действа. Онзи тип трябвало да изчезне. И тъй Мелтън решил да го изпрати на известно разстояние, после двамата се сбогували, ала вместо да се върне, нашият брат тайно избързал напред, за да се скрие нейде в гъсталака и да го застреля като псе. Обаче когато стигнал до избраното за целта място Олд Шетърхенд бил вече там.

— Невероятно!

— Да, и ето как се стигнало до схватката между двамата, при което Олд Шетърхенд изкълчил китките на Мелтън. Така нашият приятел доста време няма да е в състояние да си служи с оръжие.

— И тая не е малка! Чувал ли е някой подобно нещо? Но Мелтън не е пострадал повече, нали?

— Не. Немецът го пуснал да си върви, но преди това го предупредил. От думите му става ясно, че смята да напусне тази местност, ала има твърдото намерение пак да се върне.

— Накъде мисли да се отпрати?

— Сигурно ще отиде при мимбрехосите, за да ги извика на помощ срещу нашите юми.

— Дяволите да го вземат! Ако наистина има такова намерение и успее да го изпълни, можеш да отпишеш плана ни.

— Не, все още не. Че нима трябва да чакаме докато доведе помощ? Мисли се за изключително умен, а е постъпил страшно глупаво, когато е дал да се разбере, че подозира какво сме замислили. Ако аз бях на негово място щях да очистя Мелтън. Имал е пълно основание за това. Вярно че сега Мелтън няма да може лично да участва в схватката, но изкълчените му китки няма да му попречат да поеме ръководството.

— За схватка едва ли може да става дума. На немците, които тъй хубавичко ни попаднаха в клопката, едва ли ще хрумне да се

съпротивляват, още повече като разберат, че нямаме намерение да ги избиваме. А ако няколкото гаучоси рекат да се намесят, за една минута ще ги пречукаме. Но трябва да бързаем!

— Точно това и аз имах предвид, а и Мелтън е напълно съгласен с мен. Няма да изчакаме толкова дълго както предвиждаше планът ни, а ще трябва да действваме колкото е възможно по-скоро. След нападението нека Олд Шетърхенд дойде с колкото си иска мимбрехоси. Нищо няма да може да ни стори и пак ще му се изсмеем.

— Прав си. Сега важното е да определим часа. Да съобщя ли нещо по-конкретно на вожда относно времето?

— Не, защото без него не можем да вземем никакво решение. Ще трябва двамата да поговорим и да уточним часа на нападението. Кажу ми, че утре ще дойде в лагера им! Ще бъде там малко преди смрачаване.

— Че ще можеш ли да напуснеш асиендата без това да направи някому впечатление?

— Защо не? Ще кажа, че отивам на лов. И какво ли още не мога да използвам като претекст.

— Ами ако вечерта не се върнеш?

— На сутринта ще излъжа, че съм се заблудил и съм бил принуден да пренощувам в гората. По-скоро ще направи впечатление сегашното ми отсъствие от асиендата и затова искам по-бързо да се върна. Имаш ли да ми съобщаваш още нещо?

— Не.

— И аз. Значи се разбрахме. Лека нощ, Санди!

— Лека нощ, тате! На Мелтън пожелавам час по-скоро да му оздравеят ръцете!

Двамата се разделиха. Бащата тръгна нагоре по потока към асиендата, а Санди — надолу, за да мине покрай езерото, да стигне до коня си и да се върне обратно при юмите. Аз се измъкнах от водата и след като взех всичките си вещи също поех надолу по потока, за да кажа на индианеца, че разузнаването ми е имало успех и че се налага да отида в асиендата.

Значи наистина ставаше въпрос за индианско нападение. То е било предвидено за по-късно, обаче заради мен щеше да бъде ускорено. Ето защо трябваше да предупредя моите съотечественици

макар от подслушания разговор да ставаше ясно, че не ги заплашваше непосредствена опасност.

Но точно това не го разбирах. Защо, както се изрази старият Уелър, тъкмо тях нямаха намерение да избиват? Защо щяха да „пречукат“ само гаучосите, ако им окажеха съпротива? Тук имаше нещо неясно, но колкото и да размислях не успях да стигна до някакъв по-определен резултат.

ТРЕТА ГЛАВА

ЕДНО ПЪКЛЕНО ДЕЛО

След като уведомих моя спътник, аз отново се насочих нагоре по потока като се стараех да избягвам всякакъв шум, за да не привлека вниманието на гаучосите. Все още не беше толкова късно и не беше изключено портата да е отворена. В такъв случай се надявах да се срещна с Херкулес без особено големи пречки. Не ми се искаше да се доверя на някой друг от преселниците. И без това той бе вече запознат с подозренията ми и макар да не можех да споделя с него всичко, все пак той най-много заслужаваше доверието ми.

За съжаление портата беше затворена. Извън зидовете бяха останали само гаучосите, към които не желяех да се обръщам и ето защо трябваше да вляза вътре. Имаше само един път, който вече бях използвал, а именно — водата на потока, преминаващ под северния и под южния зид на асиендата. Това никак не можеше да ми навреди, понеже и без друго бях вече добре „наквасен“, а след горещия ден мокрите дрехи ми бяха дори приятни.

Промъкнах се до южната стена и стигнах до мястото, където потокът излизаше от двора на асиендата. Там навлязох във водата. Пътят беше удобен. Дори не се наложи да се гмуркам, а само леко се наведох и така преминах под зида.

От другата му страна беше светло кажи-речи като посред бял ден. Бяха запалени няколко огъня, край които се суяха моите сънародници и си приготвяха вечерята. На възета праметнати върху хоризонтално поставени пръти висяха късове месо и се сушаха. Бяха заклани няколко говеда и свини и сега приготвяха запаси от сушено месо.

Силната светлина не беше благоприятна за моята цел и все пак само с нейната помощ ми бе възможно да открия Херкулес. Както обикновено той се беше отделил от другите, пушеше и се разхождаше нагоре-надолу. Нямахме как незабелязано да се промъкна до него. Трябваше да проявя търпение.

Преселниците бяха в много добро настроение. След като се нахраниха започнаха да пеят и то най-напред подеха една песен, която кажи-речи неизбежно може да се чуе в подобни случаи. Когато немецът е весел той неизменно запява: „Не зная какво означава, че толкоз печален съм аз“. (По Лорелай на Х. Хайне. Б. пр.)

Както видях и полякът Якоб Зилберберг също пееше заедно с другите. Никъде не зърнах дъщеря му, красивата Юдит.

Голиатът явно не се чувстваше привлечен от песента, напротив той се отдалечи още повече от певците и така се приближи до мен. Припрените му крачки и неочакваните остри завои, които правеше, издаваха, че е възбуден. Дали Юдит пак го беше ядосала? Нито асиендерото, нито Мелтън, нито старият Уелър се мяркаха наоколо. Само подпухналият махордомо Адолфо се разхождаше насам-натам между хората.

След доста време изглежда мислите на Херкулес взеха някаква по-определена насока, която се оказа благоприятна за мен. Той бавно се отправи към потока където все още стоях до гърди във водата. Най-сетне се спря на брега му на около петнайсетина крачки от мен. Сега важното беше да му обърна внимание върху себе си, без да ме издаде в изненадата си. Подвикнах полувисоко името му. Той се стъписа и наостри слух, но понеже не видя наоколо човек явно изпадна в недоумение. Пак подвикнах името му, после казах и моето, а накрая добавих:

— Не се плашете! Аз съм тук във водата и от доста време ви дебна, защото искам да говоря с вас. Елате насам!

Херкулес колебливо изпълни желанието ми. Все пак му се струваше твърде странно някой да го заговори откъм водата на потока. Изправих се в цял ръст, за да може светлината на огньовете да падне върху лицето ми. Тогава той ме позна и тихо попита:

— Вие тук? Да не сте се превърнали във воден дух или само ловите риба в мътна вода?

— Нито едното, нито другото. Елате, седнете тук в тревата! Ако стърчите така прав ще направите впечатление.

Той се вслуша в съвета ми, а после каза:

— Наистина имате пълно основание да се криете. Мернете ли се пред тези хора заради Мелтън не ви очаква нищо хубаво.

— Защо?

— Та нали сте го нападнали от засада и сте го ограбили! Взели сте му оръжията и парите. С голяма мъка успял да ви избяга, но пътьом в тъмнината конят му се спънал, паднал и той си изкълчил и двете ръце.

— А-а... тъй ли!

— Да, тъй! И на всичко отгоре сте откраднали и коне!

— Това вече е вярно. Признавам, макар че всъщност не го извърших аз. Бях само подстрекателят за тази кражба.

— Ама и вие сте ми един! Но шегата настрана! Къде се скитяхте досега и какво се случи, че не получихте мястото на счетоводител?

— Не го получих, защото сам се отказах от него. А се скитях там, където вероятно ще се скитам още известно време, а именно из околностите на асиендата.

— Защо? Все още ли таите някакви подозрения?

— Да. И подозренията ми се оказаха съвсем основателни. Предположенията ми се превърнаха в увереност. Асиендата ще бъде нападната от индианци и...

— Нека само да дойдат! Ще има да се чудят като се озоват между юмруците ми.

— Не гледайте толкова лекомислено на нещата! Говоря съвсем сериозно. Тук има ли някой си Уелър?

— Да. Пристигна днес към обед. Хората си шушукат, че Ралф Уелър имал намерение да купи асиендата, но на дон Тимотео и през ум не му минава да я продаде.

— Видяхте ли Уелър и Мелтън заедно?

— Не. И то по простата причина, че Мелтън изобщо никакъв не се мярка. Трябвало да лежи, понеже имал треска. Дяволите да я вземат тази треска!

— Защо само треската, а не и болния?

— Нямам нищо против да ги вземе и двамата. А ако вземе и вас, също няма да се разплача.

— Много съм ви задължен! И какво съм ви направил, че ми пожелавате толкова приятни неща?

— Как можете да се учудвате още! Не стига, че заради вас ще се пръсна от яд, ами ме и питате най-спокойно какво сте ми направили! Да знаете случайно къде е Юдит?

— Не. Че откъде да знам? Да не си е тръгнала?

— Да си е тръгнала? Тук е, и то как, съвсем си е на мястото тук!

— Та говорете по-ясно де! Къде е Юдит? Какво прави? Какво е станало с нея?

— Къде е, а? — скръцна със зъби той. — Вътре при Мелтън. Какво прави ли? Грижи се за него. И какво става с нея ли? Нищо не става, край, свършено е! Представете си само момичето като болногледачка на този човек! Можете ли изобщо да си го представите?

— Защо не? Или може би Юдит хич не я бива за болногледачка, а?

— Не ми задавайте такива глупави въпроси! Момичето го бива за всичко, но най-много го бива да подлудява мъжете!

— Тогава вероятно и вие сте малко луд, а?

— Много вероятно! И се опасявам, че в лудостта си ще направя нещо, което иначе човек не върши всеки ден — ще взема да извия врата на Мелтън.

— Но това лесно може да ви струва и собствената глава.

— Няма значение. И без друго вече наполовина съм я загубил заедно с ума си. Както виждате имам пълното право да съм ви разгневен. Ако не бяхте закачали Мелтън, той нямаше да се разболее и нямаше да му е необходима болногледачка.

— Нима съм виновен, че Юдит е толкова състрадателна? Защо се е съгласила да се грижи за него?

— Само за да ме ядоса, нали си я знам! А пък нейният баща и е разрешил, за да се подмаже на Мелтън. Искане ми се наистина да излезете прав с нападението на вашите индианци. Кажете-речи изпитвам желанието червенокожите да дойдат и да размажат цялата тази пасмина!

— Заедно с вас, нали? Впрочем в това отношение можете да не се тревожите. Вашето човеколюбиво желание ще бъде изпълнено, защото индианците сигурно ще се появят. Те дори са вече тук.

— Само се шегувате, нали?

— Не. Видях ги. С тях е и нашият стюард от кораба.

— Мътните го взели! Тогава предположението ви ще излезе вярно!

— Разбира се. Слушайте!

Разказах му колкото сметнах за необходимо от онова, което бях видял и подслушал и за мое задоволство забелязах, че съмненията му

се разсеяха. Започна да гледа много сериозно на цялата работа и когато свърших ми каза:

— Бога ми, вие сте много странен човек! Първо си помислих, че сте надарен с твърде много излишно въображение и в резултат на това виждате змейове там, където всъщност няма дори жаби. Но сега вече явно ще трябва да променя мнението си, понеже както разбирам умеете логично да разсъждавате и планомерно да действате. Моята сила се крие в юмруците ми и аз с радост ще ви ги предоставя на разположение.

— Добре, може да ми потрябват. Ще разсъждавам и вместо вас, ала дойде ли после време за действие, ще разчитам на вас.

— Със сигурност можете да разчитате на мен! Какво трябва да правя сега?

— На първо време нищо.

— Нищо ли? Но не бива ли да кажа на другите какво е положението?

— Не. Всичко каквото ви доверих трябва да остане тайна. Ако се издадем, че нещо знаем, мормонът така ще промени плана си, че ще изгубим всички предимства, които успех досега да спечеля. В момента той си мисли, че съм си тръгнал и се чувства в безопасност. Но поне едно можете да направите — да внимавате за всичко каквото става тук. Съобщавайте ми всичко, което ви изглежда и най-малко свързано с нас и нашия въпрос.

— Но кога и къде? Нали не искате да се мяркате тук!

— Идвайте всеки ден по няколко пъти до потока между свечеряване и полунощ! Когато пожелае да разговарям с вас ще бъда тук.

— Ами ако успеете да дойдете едва след полунощ? Ей там в ратайските къщи са ни отделили едно помещение. Нещо като обща спалня. Там няма как да влезете без да настъпите или ритнете един или друг и сигурно ще ви заловят. Ще се опитам да измисля някаква причина, за да спя на открито. Вярно че отсега не знам на кое място, но ще се погрижа лесно да ме намерите.

— Хубаво! И така засега си мълчете! Когато му дойде времето вашите съотечественици ще бъдат уведомени. Не и преди това. Налага се да сме предпазливи.

— Тогава и вие бъдете предпазлив и не отмъквайте повече коне! Иначе това би могло да ги наведе на мисълта, че все още се навъртате наблизо. Изобщо намирам изключително долно всякакъв вид „свиване“, а да не говорим за конекрадството.

Атлетът се засмя тихичко. Реших и аз да го подкача:

— Съжалявам, но се налага да ви кажа, че вашата греховност съвсем не е по-малка от моята. Вие също крадете.

— Никога!

— Тогава ще се изразя по-иначе: ще откраднете месо и то още тази вечер.

— Аха! Загрявам!

— Сам разбирате, че сега не мога да си губя времето в лов, а и изстрелите лесно биха ме издали. Днес тук са клали добитък. Ей там виси месото на въжетата. Ако сте...

— ... разбран човек, ще откраднете нещичко и за мен — прекъсна ме той. — Нали това искахте да кажете?

— Горе-долу. Трябва да наблюдавам индианците и винаги да се навъртам наблизо. Следователно крайно необходими са ми провизии. Опитайте се незабелязано да отмъкнете толкова месо, колкото ще е нужно на двама мъже за няколко дни ако се хранят умерено!

Той стана и с бавна походка, като че ли се разхождаше, се отправи към най-тъмното място от двора, където висеше месо. Макар да го наблюдавах не успях да видя какво правеше. Когато се върна той хвърли на брега пред мен няколко големи къса месо и после се отдалечи без да каже нито дума, отправяйки се отново към най-отдалечения ъгъл. Скоро пак се появи. Този път ми донесе няколко парчета шоколад.

Тъй като нямаше нищо друго съществено за обсъждане ние се сбогувахме и аз се измъкнах навън. На връщане имах да нося към десетина килограма провизии. Това щеше да ни стигне за четири дни и дотогава можехме спокойно да издържим на нашия наблюдателен пост. За мен бе много важно още преди зазоряване пак да се озова близо до индианския лагер. Ето защо не се бавихме край езерото, а веднага тръгнахме обратно по пътя, по който бяхме дошли, за да се върнем във вече толкова често споменаваната странична клисура.

Когато стигнахме целта си беше започнало да се развиделява. Най-напред потърсихме ново скривалище за нашите коне. То трябваше

да е по-голямо от предишното, за да имат достатъчно храна. Скоро намерихме такова място сред гората, което не можеше да бъде по-подходящо и там вързахме животните с ласа за околните дървета. Мимбрехото остана при тях. Той щеше да спи докато аз се отправих към нашия вчерашен наблюдателен пост. Стоях там докато превалява пладнe без да забележа нищо особено, освен че Санди Уелър пак дойде в лагера.

Тъй като почувствах нужда и аз малко да си почина, се отправих обратно към скривалището ни. Щом дадох необходимите указания за поведение на моя млад спътник за времето, когато щеше да стои на пост, той се отдалечи, а аз легнах на земята. Само за минута-две потънах в дълбок сън, което никак не беше чудно след голямата умора и преживяното напрежение. За да лежа по-удобно бях изпразнил джобовете си и бях свалил колана.

Събуди ме пронизителен протяжен вик. Скорих на крака и наострих слух. Викът се повтори. Познат ми беше, това бе победният вик на някой индиански воин. Веднага след това проехтя и трети, ала той звучеше съвсем иначе — беше викът за помощна нападнат човек. Идваше откъм местността където знаех, че се намира моят мимбрехо. Без съмнение той бе изпаднал в опасност. В случая беше скъпа всяка секунда. Затова не губих време да се навеждам за да взема някое от оръжията си, а незабавно хукнах към въпросното място. Не го видях там, но малко по-надолу в тревата и храстите кипеше отчаяна борба. Непредпазливият юноша изобщо не беше останал на поста си. Беше дръзнал да се приближи още до индианския бивак и явно е бил неочаквано нападнат. Трябваше да освободя момчето, защото задържаха ли го в плен, смъртта му бе неизбежна. Затова се втурнах по стръмния склон на клисурата, но не щеш ли едната ми шпора се закачи в издаден корен, аз изгубих равновесие и се прострях на земята. Преди да успея да се изправя на крака околните храсти прошумоляха и върху мен се нахвърлиха пет, шест, че и повече червенокожи. Понечих да стана, ала не ми се удаде да освободя крака си от корена, което се оказа фатално за мен. Ако бях откачил проклетата шпора, тогава все още щях да имам надежда да си пробия път с юмручни удари и да избягам, но така това беше съвсем невъзможно. Отбранявах се доколкото можех само с ръце, които бяха единственото ми оръжие, обаче противникът

бе твърде многоброен. Поражението ми беше неизбежно и скоро ме вързаха.

Притекоха се и други индианци. Един от тях ме огледа по-внимателно и с доволно ухилена физиономия каза:

— Таве-шала!

Както вече споменах на езика на юмите и на племето тонто това означаваше Поразяваща ръка.

— Таве-шала, Таве-шала! — разнесе се от уста на уста докато накрая всички закрещяха името ми, а ехото от склоновете на клисурата го повтори. Ликуването им нямаше граници. Викаха и крещяха, размахваха всевъзможни оръжия над главата ми и танцуваха около мен макар храстите да им пречеха. Спокойно понасях всичко и лежах напълно неподвижен, понеже и без друго нищо не можех да променя. Всички се бяха стекли и взаимно се избутваха, за да ме видят по-добре. Само двама не се приближиха — вождът и Санди Уелър. Тъй като вече се намирах във властта му, първият бе твърде горд, за да се завтече към мен, а Уелър трябваше да се съобразява с него и да прояви същата сдържаност, въпреки че навярно би предпочел и сам да затанцува от радост и да заликува. После малко разхлабиха ремъка на краката ми колкото да мога да правя малки крачки и ме отведоха в лагера където видях Голямата уста да седи пред шатрата си заедно със Санди. Бях застрелял сина му и затова най-отбраните и най-ужасни изтезания на кола на мъченията нямаше да ми се разминат. Но в момента друго ме тревожеше. Мислех си само за моя млад мимбрехо, когото бях решил на всяка цена да освободя и се зарадвах, тъй като никъде не се мяркаше. Вероятно все пак бе успял да избяга. Цяло щастие бе за мен, че преди малко бях оставил в нашето скривалище повечето от личните си вещи, че даже и часовника. В джобовете на панталоните ми имаше само някои дреболии, които лесно можех да прежаля. Там беше и кесията ми с моето „състояние“. Но тъй като наличните ми парични средства се състояха само от шепа песос и няколко долара, и тази загуба не бе в състояние да ме извади от равновесие. А що се отнасяше до опасността за живота ми, то тя наистина беше възможно най-голяма, но както добре знаех не ме заплашваше непосредствено. Обичаят на индианците да измъчват до смърт пленените врагове е извънредно неприятен и нежелан, но тъй като червенокожите рядко изпълняват подобни присъди на място, а предпочитат да замъкнат

пленниците си в своето село, за да предложат на племето си вълнуващо зрелище, то по този начин се дава известна отсрочка на победения, която той може да използва и да избяга в случай, че е предприемчив и решителен човек.

Нямаше съмнение, че като убиец на Малката уста бях осъден на много ужасна и бавна смърт. От само себе си се разбираше, че цялото племе трябваше да ме види как умирам. По тези причини в момента безспорно нямаше защо да се страхувам за живота си. Също така ми беше известно, че за момента индианците щяха да избягват по-големи жестокости и малтретиране, защото в противен случай нямаше да издържа продължителната езда до мястото където бивакуваше племето им. Ето защо поне на първо време животът ми и доброто ми физическо състояние не бяха особено застрашени.

Когато ме изправиха пред вождя по лицето му се появи израз на смъртна омраза и неутолима жажда за отмъщение. Той ме заплю и без да каже нито дума втренчи в мен мрачния си пронизващ поглед. Но пък в замяна на това Санди Уелър ме заговори с подигравателен тон:

— Добре дошъл, сър! През времето когато нямах щастието и привилегията да те обслужвам, си се разкрил като Олд Шетърхенд и си положил всички усилия да ни пречиш. Но сега си извън играта и съм много любопитен да видя какво ли ще направиш този път, за да се избавиш от смъртта на кола на мъченията.

И през ум не ми мина да отговоря на този човек каквото и да било, макар че именно заради язвителните му думи изпитвах голямо желание да му кажа, че съвсем не се смятах за загубен. Бил съм пленник на сиусите на север и на команчите на юг, както и на индианците врани и на индианците змии, но винаги ми се е удавало да се измъкна от капана, а тъй като нещастните юми в никой случай не могат да се сравняват със споменатите племена, и стоят много по-долу от тях във всяко отношение, то вярвах, че непременно щях да успея да им изиграя някой номер. Хари Мелтън бе далеч по-опасен от червенокожите. Ако му хрумнеше да ме поиска от тях и те се съгласяха, очакваше ме сигурна гибел. Но бях убеден, че вождът нямаше да ме отстъпи. Санди Уелър беше за мен кръгла нула. Думите му бяха и нахални, и смешни. Изглежда и вождът почувства това, защото със съвсем не почтителен тон го сряза:

— Мълчи! Приказките ти са като житен клас без зърно и като вода, в която, няма риба. Сигурно от теб пленникът няма да се изплаши. Знам, че са необходими очите и ръцете на всички нас, за да успеем да го задържим във властта си, но той няма да ни избяга, а много дни ще остане да виси вързан на кола на мъченията, защото уби сина ми.

Уелър ме беше заговорил на английски и аз се изненадах, че Голямата уста го разбра и че дори му отговори на смесица от английски, испански и индиански думи, използвана при общуването с червенокожите по бреговете на Рио Гранде и Рио Пекос. После вождът се обърна към своите хора, които ни бяха наобиколили в няколко полукръга:

— Поразяващата ръка ли е човекът, дръзнал да се промъкне толкова близо до нас?

— Не — отвърна му един от неговите хора, — не е той, а един червенокож, едно момче, толкова младо, че навярно още няма и име.

— Как изглеждаше?

Воинът, който му отговаряше, описа моя малък спътник.

— У ф! — възкликна вождът. — Това момче е от двамата мимбрехоси, които ми се изплъзнаха, понеже Поразяващата ръка ги защити. То също трябва да умре на кола на мъченията. Доведете го тук!

— Не можем да го доведем, защото не успяхме да го заловим — малодушно отговори индианецът.

— Какво? — попита Голямата уста слисан и разгневен. — Вие сте толкова много големи мъже, наричате се воини, а да ви избяга едно дете, което дори няма още име!

Червенокожият сведе очи и не отговори. Другите стояха наоколо не по-малко смутени. Затова вождът продължи:

— Значи все пак е истина! Всички старици ще ви се смеят, а децата ще ви сочат с пръст. Помислете си за подигравките на другите племена като чуят, че толкова много воини на юмите не са били в състояние да задържат едно нищо и никакво хлапе на мимбрехосите! Момчето е било заедно с Поразяващата ръка. То е същото, което заради този бял ми се изплъзна долу в онази долина, а това означава, че сигурно са наблизил и брат му, и сестра му, жената на вожда на

опатите. Претърсете цялата гора! Очаквам скоро да ми ги доведете. Трима или четирима от вас са достатъчни за охраната на лагера.

Голямата уста посочи воините, които трябваше да останат. Другите се отдалечиха, за да изпълнят заповедта му. Уелър също остана. Помислих си, че вождът ще започне да ме разпитва, обаче се излъгах. Той нареди да стегнат още повече моите ремъци и да ме вържат за основната върлина на шатрата. После си даде вид, че не иска да ме удостоява с нито един поглед, но забелязах, че всъщност не ме изпуска из очи.

За мен настъпиха много неприятни минути на мъчително очакване. Вероятността моят мимбрехо да бъде заловен беше равна на десет към едно. Твърде много бяха хрътките по следите му, за да мога да се надявам, че това неопитно момче ще им избяга. Пленяха ли го, тогава не само го очакваше гибел, но и моите скъпоценни пушки както и другата ми собственост щяха да паднат в ръцете на юмите.

Силни викове ми издадоха, че намериха дирята му. Крясъците се отдалечаваха все повече, което беше сигурен признак, че бяха започнали да го преследват. От този миг нататък измина доста повече от час докато най-сетне се завърна една многочислена група от червенокожите. Колко се зарадвах когато не зърнах сред тях мимбрехото! Побеснял от гняв, вождът ги посрещна с думите:

— Не го ли хванахте? Ослепяхте ли, че вече не сте способни да откриете следите на един човек?

— Воините на юмите не са слепи — отвърна му един от тях. — Ние намерихме следите на момчето.

— Но не и него. Иначе щяхте да го доведете.

— Скоро ще го видиш да стои пред теб. Следите му минават през гората до самия и край и оттам продължават през откритата равнина.

— Тъй като измина толкова кратко време той не е могъл да спечели голяма преднина. Следователно трябваше да го видите как бяга пред вас през равнината.

— Момчето е дребно и фигурата му се губи дори когато разстоянието не е особено голямо. Но дирята му беше съвсем ясна и несъмнено скоро ще ни падне в ръцете. И понеже за тази работа не са необходими много воини, останаха да го преследват неколцина, а ние се върнахме.

Вождът нищо не каза, обърна им гръб и явно се приготви за продължително чакане. Очевидно той беше просто бесен от гняв, но разбираше, че острите и груби думи нищо нямаше да променят както нямаше и да ускорят преследването. Моите надежди обаче растяха, защото поведението на момчето беше толкова умно, че и самият аз едва ли щях да постъпя по-добре. Той беше зарязал както конете, тъй и всичко каквото имахме при тях и от мястото, откъдето беше хукнал да бяга, се бе насочил нагоре към края на гората и оттам с всички сили се бе втурнал през равнината. По този начин беше отклонил преследвачите си от нашето скривалище. Конете и моите вещи се намираха все още там. Мимбрехото бе проявил достатъчно разум, за да поеме на юг, защото така първо отвличаше вниманието на враговете ни от северната посока, в която всъщност бе главната ни цел и второ, както сигурно сам беше забелязал, на юг имаше достатъчно скали и камениста земя където следите му щяха да изчезнат.

Следобедът измина и после се смрачи. Индианците запалиха няколко огъня, за да приготвят вечерята си. Мълчалив и неподвижен вождът все още седеше на предишното си място. Изглежда кипеше от гняв. Уелър беше отишъл някъде, навярно да се поразходи из гората и да разсее скуката си. В този момент той пак се появи. Голямата уста го посрещна намусено:

— Къде се губиш толкова дълго? Не знаеш ли, че вече е време да отидеш на уговорената среща с баща си, за да го доведеш?

Саркастичният Уелър отново се отдалечи. Малко след това се завърнаха и юмите, които бяха продължили преследването. Разбрах, че надеждите ми не са били напразни, защото те не доведоха мимбрехото. Когато и вождът видя това, той скочи на крака, сграбчи първият от тях за ръката и силно го разтърси.

— И вие ли идвате без момчето? Да не сте вонящи червеи, които ядат само нечистотии и се ровят под земята и затова нито чуват, нито виждат какво има и какво става на нея? Ще ви изпратя да си вървите у дома! Там можете да си навлечете женски фусти и да кърпите скъсани вигвами, нещо което правят само старите скуоу дете не ги бива за никаква друга работа.

Едва ли можеше да има по-голяма обида от тези думи. С тях Голямата уста далеч надхвърли своите права. Един индиански вожд притежава само такава власт, каквато неговото племе доброволно му

даде. Във всеки момент тя може да му бъде отнета. Ако покаже, че не заслужава, че не е достоен да бъде вожд, или ако злоупотреби с властта си, той може да бъде незабавно свален и тогава не е нищо повече от всеки друг свой съплеменник. Индианецът, към когото отпрати гневните си думи, енергично се освободи от ръката му и укорително му отвърна:

— Кой е разрешил на Голямата уста да ме хваща по такъв начин и така да ми говори? Ако съм постъпил неправилно, тогава нека се съберат старейшините на племето ни и произнесат присъдата ми, на която съм длъжен да се подчиня. А който ме обижда трябва да вземе ножа си и да се бие с мен. Нека Голямата уста не забравя, че като ме ругае така унижава всички воители, които са били заедно с мен.

Воините, за които той се застъпи, полугласно изразиха одобрението си. Вождът разбра, че увлечен от гнева си беше стигнал твърде далеч, промени тона си и примирително каза:

— Нека моят брат приеме, че не е чул от устата ми "моите думи, а гласа на гнева ми.

— Истинският мъж трябва да умее да овладява гнева си, но както и да е. Ще си представя, че нищо не сме си казали. Ако Голямата уста сам беше тръгнал да търси момчето, той също щеше да се върне с празни ръце.

— Но нали краката на едно дете са по-къси от краката на възрастните мъже! Във всички случаи трябваше да го догоните.

— Тичахме докато останахме без дъх, ала даже не успяхме да го зърнем, защото преднината му се оказа прекалено голяма. А после и следите му се изгубиха върху каменистата земя, която е толкова твърда, че по нея не остават никакви отпечатьци.

— Само неговата диря ли забелязахте или имаше и друга?

— Само неговата.

— Значи брат му и сестра му не са вече с него. Бил е заедно с Поразяващата ръка и затова белият ловец сигурно ще може да ни даде необходимите сведения.

След тези думи Голямата уста се приближи до мен и за пръв път ме заговори:

— Как дойдохте дотук с момчето, което търсим? Пеша ли вървахте или яздихте?

— Защо питаш? — отвърнах подигравателно. — Уж си вожд, а се нуждаеш от помощта ми за нещо, за което би се досетило всяко дете. Попитай не мен, а собствената си проникателност, разбира се ако имаш такава.

— Куче, значи не искаш да отговаряш, така ли? — избухна той.

— Можеш да лаеш колкото си искаш! От мен няма да узнаеш нищо.

Думата „лаеш“ го вбеси толкова много, че той измъкна ножа си от пояса. Но почти веднага пак го прибра, тегли ми един ритник и злобно каза:

— Е тогава мълчи! Скоро ще бъдеш принуден да закрепшиш и завиеш така, че ще те чуят през девет села в десетото.

— Сигурно няма да се уплаша толкова от един страхливец, който така хукна да бяга от мен, че в паническата си уплаха загуби своята пушка.

— Млък или начаса ще те понижа! — изфуча вождът и отново извади ножа си.

— Убий ме! И да ме накараш да замълча, пак няма да скриеш позора си. Пушката ти се намира в ръцете на мимбренхосите, които ти направи свои смъртни врагове. Как ли ще ти се смее племето им когато узнае, че ти, вождът на юмите, разтреперан от страх, си захвърлил оръжието си и си офейкал с бързината на вятъра!

Нарочно го дразнех, за да го накарам да се разприказва. Искаше ми се да разбера дали се кани да ме убие веднага или по-късно. Той беше толкова разгневен, че замахна с ножа. Но многогласният вик на неговите хора го принуди да се овладее. Отпусна ръка, изсмя се язвително и каза:

— Прозирам те. Искаш така да ме ядосаш, че в гнева си да те убия, ала няма да постигнеш целта си. При нас нищо няма да ти липсва, за да можем по-бързо и съвсем здрав да те отведем при нашето племе. Ще бъдеш добре охранен и силен, за да си в състояние двойно по-дълго време да понасяш мъченията, които ще ти определим. Дайте му на този пес да плюска, нека здравата се натъпче!

Незабавно изпълниха заповедта му. Яденето, бобено брашно варено с вода, беше готово и един доста възрастен и мърляв тип се накани да ме храни като малко дете, понеже не можех да използвам ръцете си. Той се настани до мен с една пълна паница, бръкна с ръка в

кашата и понечи да ми напъха в устата тази гадост. Възпротивих се. Когато вождът видя това, ухили се и каза:

— Този пес се смята твърде изискан, за да яде от храната на червенокожите воители. Развържи едната му ръка и му дай месо!

Сигурно ще му е по-вкусно. Обещах му да не го държим гладен. Но затова пък по-късно ще може толкоз по-силно да вие и скимти.

Възрастният индианец отиде до палатката с провизии и ми донесе голямо парче говеждо месо, което изядох след като ми освободи едната ръка. После отново ме вързаха.

Тъкмо когато индианците се нахраниха, откъм гората се появи Санди Уелър, който водеше баща си. Веднага щом поздрави вожда, старият побърза да дойде при мен, кимна ми подигравателно-любезно и каза:

— Добър вечер, сър! Как е скъпоценното ти здраве, мистър Шетърхенд?

Извърнах глава и нищо не отговорих.

— Аха, изглежда си доста горделив тип! Значи аз съм толкова незначителен, че смяташ за под достойнството си да ми отговориш на поздрава. Е, след време ще станеш по-учтив. Да ти представя моя великолепен син Санди. Голям артист е. Докато се представяше за стюард на кораба, ти едва ли си подозирал какъв е всъщност. Нали?

След като и този път не му отговорих той продължи:

— Безкрайно се зарадвах когато преди малко той ми каза какъв голям улов е паднал в ръцете на моите червенокожи приятели. Пъхал си си носа в работите на чужди хора дето хич не те засягат, а сега, когато загази, не можеш да оправиш самия себе си. Ама така става когато без някой да те е канил сам се провъзгласиш за адвокат на други хора. Но ще загубиш делото и ще трябва сам да заплатиш всичките съдебни разноски с живота си. Много щастие!

Ралф Уелър ми обърна гръб и отиде при вожда, който беше седнал на такова място, където останалите не можеха да чуват разговора им. Синът последва бащата и скоро тримата започнаха оживено да си шушукат. По израженията на лицата и по движенията им изглежда ставаше дума за нещо много важно. Веднага щом свършиха, те се изправиха. Голямата уста свика хората си, за да им съобщи резултата от съвещанието. Междувременно двамата Уелър

нарочно се спряха толкова близо до мен, че спокойно да мога да чувам всичко каквото си говореха. Стария каза на Санди:

— И така, сега се връщам обратно, а ти оставаш при индианците, които ще тръгнат почти веднага след мен. Оттук до Асиенда дел Аройо има точно толкова път, че да можете да проведете нападението още преди разсъмване.

— Но нали портата ще е затворена! — обади се синът с такъв тон, от който ясно пролича намерението му да ме ядоса.

— Какво от това? Бил съм на лов, заблудил съм се и затуй се връщам толкова късно. Ще тропам по портата докато събудя махордомото и той нареди да ми отворят.

— Адолфо живее в главната сграда и няма да те чуе.

— Тогава ще ме чуят немските преселници и все някой от тях ще ме пусне да вляза. Сигурно ще заварите портата отворена.

— Ами ако все пак не стане така, как ще проникнем в асиендата?

— По коритото на потока, който влиза в двора под един от зидовете, а под друг отново излиза навън. Отначало ти не бива да се показваш, защото така ще разберат, че си в съюз с червенокожите. Ще се появиш на коня си по-късно, едва когато юмите се оттеглят.

След като двамата размениха още няколко несъществени забележки, бащата се обърна към мен:

— Сър, сигурно се питаш защо допуснахме да чуеш разговора ни, а? Първо, защото положи доста усилия да ни се противопоставиш и сега трябва да проумееш, че всичките ти кроежи са отишли на вятъра. Въпреки всичко ще постигнем целта си.

— И второ — продължи Санди, — за да се убедиш сам, че си загубен и нямаш никаква надежда за спасение.

— Да, така е — потвърди старият. — Ако смятахме, че съществува и най-малката възможност да се избавиш, ние разбира се никога нямаше да допуснем да станеш свидетел на разговора ни. И тъй подготви се за най-ужасната смърт каквато може да има! Ще те отведат до пасищата на юмите и там ще те вържат на кола на мъченията, ще те изгорят жив или кой знае какво ще направят с теб. Но преди това нашият приятел Мелтън ще те посети, за да ти благодари за милото отношение към него. Китките му сигурно ще заздравеят по-бързо, ако те види така добре опакован с тези хубави ремъци. Сбогом! Тръгнеш

ли веднъж към селото на юмите, за съжаление няма да се видим повече.

Тъй значи! Сега знаех всичко, което те искаха да знам. Бяха сметнали за необходимо незабавно да проведат нападението на асиендата, планирано поначало за по-късно. Представете си положението ми! Известно ми беше какво предстоеше да стане, а не бях в състояние да предупредя моите съотечественици. Херкулес очакваше вести от мен, а аз не можех да отида при него!

След като Ралф Уелър си тръгна, индианците започнаха да вдигат лагера, за да се отправят към асиендата. Вързаха ме върху един кон и то така, че трябваше да стане цяло чудо, за да успея да освободя дори едната си длан. При това наредиха нещата така, че бях принуден да яздя между двама червенокожи, за чиито ездитни животни привързаха с ласа моя жребец. Само няколко минути живя надеждата ми, че ще мога да пришпоря ненадейно коня си и макар и вързан да избягам, от индианците. След взетите от тях мерки не ми остана нищо друго освен да се откажа от тази мисъл като напълно неизпълнима.

Съществуваше само още една последна възможност за спасяване на асиендата, но само в случай, че ме вземеха със себе си достатъчно близо до имението, за да мога с викове да предупредя хората. Твърдо реших да направя такъв опит без да се съобразявам с опасността за живота ми. Обаче когато ни оставаше още около четвърт час езда, бе наредено на петима души да спрат на едно определено място и да ме пазят докато другите продължиха напред. Дори не бяхме стигнали още до гората, а се намирахме пред нея в откритата равнина. Ако бяхме вече между дърветата може би все пак, въпреки ремъците щеше да ми се удаде случай да се шмугна и да изчезна в гъсталаците, ала на това място не можеше и дума да става за бягство. Въпреки всичко петимата червенокожи изпълняваха ролята на пазачи по един наистина съвършен начин. Те забиха колчета в земята и ме вързаха за тях така, че лежах като разпънат на кръст. После свалиха пакетите и вързопите от товарните коне, които бяха оставени при нас и така им дадох възможност да пасат на воля.

Никой не говореше. Но затова пък толкова повече измъчвах мозъка си да измисля някакъв начин за спасение. Напразно.

Времето минаваше. Нощта започна да отстъпва на деня. И ето че тогава долових далечни крясъци. Но колкото и далеч да бяха успях да

различа бойния вик на индианците, предизвестяващ нападението.

Невъзможно ми е да опиша обзелите ме чувства. Изпаднах в такава ярост, че трябваше да положа огромни усилия, за да остана поне външно спокоен. Трескаво напругах слух. Многогласният рев се повтори. Но той не изразяваше гняв, а победоносно ликуване. Червенокожите не бяха срещнали съпротива. Нападението беше приключило успешно.

Чакахме още час и два, без да се появи някакъв вестносец. Найсетне чак след три часа един от юмите дойде на галопиращ кон. Той съобщи, че всичко преминало по най-добрия начин и ни нареди да го последваме. Отново натовариха конете и поехме на път. В гората подминахме Санди Уелър, който се беше спрял на едно място. Беше завързал коня си наблизо и лежеше в тревата, ала щом ни видя, веднага скочи на крака и ми подвижна:

— Какво ще кажеш сега, мистър Шетърхенд? Асиендата е наша, а на теб ти остава да живееш броени часове.

Не ми се искаше да му отговарям, ала не успях да се сдържа и гневно му извиках:

— Може и твоите да са преброени! Щом се освободя ще те спипам!

— Спипай ме, спипай! — изсмя се той подир мен. — Сигурно ще е голямо удоволствие да бъда застрелян от Олд Шетърхенд.

Лесно му беше да се смее. Обаче въпреки тежкото и безнадеждно положение, в което се намирах, все пак изпитвах някакво неопределено чувство на сигурност, че съвсем скоро този човек щеше да застане пред дулото на пушката ми.

Ето че гората се спусна надолу и премина в многократно споменатата тревиста равнина, пресечена от потока, където бяхме видяли пасящите стада на асиендерото. Животните пак бяха там, обаче сега при тях стояха червенокожи пастири. Белите лежаха в тревата убити и скалпирани. Никой от тях не беше останал жив. Защо не ги бяха пощадили като всички преселници? Това ми стана ясно едва покъсно.

Спряхме на около един пушечен изстрел от асиендата. Там лежаха вързани на земята и всички немци, заради които бях брал такъв страх. При тях беше и асиендерото. Щом ме позна, той ми подвижна:

— Вие сеньор!? Че как се озовахте пак тук?

— Дойдох да ви спася, но за съжаление сам попаднах в ръцете на тези убийци. Сега признавате ли, че бях прав?

— Имахте право, но не съвсем. Това за нападението излезе вярно, ала както и сам можете да се убедите, сеньор Мелтън е невинен.

Прухильо ми направи знак с глава да погледна настрана. Там лежах Ралф Уелър и Мелтън с вързани крака и ръце. Разбира се това беше само театър, който трябваше да докаже, че двамата нямат нищо общо с кървавото дело на индианците. Понечих да го кажа на дон Тимотео, но моите пазачи поведоха коня ми нататък и го вързаха за забито в земята колче на такова разстояние, че не ми беше възможно да разговарям с Прухильо.

Пред очите ми се разкри много оживена сцена. Портата на асиендата стоеше широко отворена и през нея непрекъснато сновяха забързани индианци, заети с изнасянето на всичко, което не беше здраво заковано или занитено. Те придружаваха дейността си с възторжени викове. Онова което мъкнеха не оставяха в непосредствена близост на портата или пред зида, а се складираше по-надалеч. Това обстоятелство ми даваше основание за определени опасения, които за съжаление по-късно се оправдаха напълно. Асиендата щеше да бъде опожарена и заграбената плячка се струпваше по-надалеч, за да не я достигнат летящите искри от огъня.

Но защо щяха да подпалят постройките? Каква ли цел преследваше мормонът, който бе подстрекателят и организаторът на кървавото дело? И това щях да науча едва по-късно. Планът му беше направо сатанински.

И друго ми направи впечатление. Прухильо с жена си се намираще сред пленниците, но не видях някой от неговите хора, които бях забелязал по време на престоя си в асиендата. Нямаше го и сеньор Адолфо, подпухналият махордомо. Всички те бяха избити и то пак по същата причина, която в този момент все още не проумявах.

Плячкосването продължи почти до обед. После събраха всички стада на север от асиендата в една открита равнина, където ги пазеха известен брой индианци. След като свършиха тази работа, те довякоха труповете на убитите гаучоси. Внесоха ги в къщата, за да изгорят там. Скоро към небето се заиздигаха гъсти облаци дим — първо от главната постройка, а после и от по-малките къщички в

двора. Чух изплашените викове на асиендерото. Жената взе да му приглася с жалните си вопли.

Но бедите на дон Тимотео не свършиха дотук. Около четирийсет юми се метнаха на конете си и в галоп се пръснаха в различни посоки. След близо половин час на изток забелязах да се издига дим, после видях кълба тъмен пушек на юг, а скоро дим се появи и на север. Не можех да погледна на запад, защото главата ми бе здраво вързана, но сигурно и там ставаше същото. Без съмнение червенокожите бяха подпалили гората. Сухата трева и тръстика горяха като барут и по тези места огънят се разпространяваше с невероятна бързина, после се катереше по сухите клони, а от тях пламваха и зелените корони на дърветата. Прухильо ту се молеше, ту се вайкаше, ту ругаеше и проклинаше, но това нищо не му помогна. Четирийсетте индианци продължаваха да подклаждат огъня, за да не би на някои места сочната и по-пищна растителност да го задушеше. Те се върнаха едва когато пламъците се разгоряха толкова мощно, че вече не беше по силите на хората да ги спрат и загасят.

Горещината нарастна толкова много, че стана непоносима и принуди юмите да се отдалечат. Те сложиха товарните седла на конете, за да ги натоварят с плячката. После ги подкараха. Начело яздеше вождът, следван от петимата пазачи и мен. След нас пак имаше неколцина индианци, а по петите им идваха преселниците с асиендерото и жена му. Най-сетне подир тях пастири подкарваха плячкосаните коне, говеда, овце и свини. Керванът се насочи първо на север покрай потока, а после, когато водите му направиха завой надясно, поехме покрай левия край на гората и скоро спряхме на мястото където мормонът беше решил да ме застреля от засада. Самият той заедно с Ралф Уелър се намираха в момента до асиендерото. Разбира се и двамата бяха вързани също като другите пленници, но това бе естествено само привидно.

Моите пазачи ме отведоха малко настрана и ме завързаха за едно самотно дърво, откъдето имах възможност да наблюдавам построяването на лагера както и кипящото оживление в него.

Отделиха ме от другите пленници, защото единствено мен ме смятаха за способен да се освободя и после да отнема плячката на юмите. Ако бягството ми успееше, разчитах на помощта на

мимбрехосите, с които имах намерение да се срещна при големия дъб.

Индианците заклаха едно говедо, едно прасе и няколко овце. Изпекоха месото, от което погълнаха големи количества като не оставиха пленниците си да гладуват. На мен ми дадоха толкова много, че не успях да го изям. Пак ми бяха освободили ръката. Ако винаги постъпвах така докато се хранех, не беше изключено да намеря някакъв начин да избягам, но при тези обстоятелства всеки подобен опит можеше да ми струва живота. Ако ми бяха освободили ръцете пред очите на всички, трябваше да развържа краката си. Не успеех ли да свърша това неимоверно бързо, моите неприятели щяха да намерят време да ми попречат, а после щеше да е съвсем сигурно, че никога повече нямаше да ми освобождават ръцете. А дори и опитът ми да успееше, нямаше как сред толкова много червенокожи да побягна незабелязано и после по петите ми щяха да се втурнат многобройни преследвачи, от които няхах никакви шансове да се измъкна. Е да, ако поне крайниците ми бяха в нормално състояние! Ала поради силно стегнатите ремъци, нарушаващи кръвообращението, ръцете и краката ми бяха изтръпнали. Бяха станали почти безчувствени и без съмнение използването им щеше да е доста въпросително и несигурно. Но поне положението на ръцете си можех да пооблекча. Беше необходимо само когато отново ги връзваха след ядене така да ги държа, че да не позволя прекомерното стягане на ремъка. Така и направих. Опитът ми излезе успешен и вече можех да движа китките си, макар и да не ми беше възможно да ги измъкна от ремъците.

Свечери се. Този път никой не яде, понеже всички бяха все още сити от следобеда. Хората легнаха да спят сравнително рано, а пазачите ми взеха специални предпазни мерки. Увиха ме в едно одеало и после така ме стегнаха с ремъци, че останах да лежа в тревата безпомощно като пеленаче. В това положение изобщо не бях в състояние да се помръдна, но въпреки всичко спях добре, толкова добре, колкото е възможно при подобни обстоятелства.

Навярно щях да продължа да спя до сутринта, ако не бях събуден от едно особено усещане. Някой ме дръпна за косата и аз отворих очи. Наоколо цареше нощният сумрак, докато под короната на дървото където лежах беше съвсем тъмно. Въпреки тъмнината забелязах един от моите пазачи да седи пред краката ми на някакви си два метра.

Докато той бдеше, останалите лежаха около мен и спяха. Индианецът пушеше пура, а тя несъмнено беше от запасите на асиендата, които бяха плячкосани от юмите и разделени между воините им.

Кой ли ме беше дръпнал за косата? Едва ли беше някой юма, защото кой ли от пазачите ми ще вземе да ме буди по такъв начин? А дори и да го беше направил някой от тях, той все пак щеше да ми каже какво иска от мен, но всичко си остана тихо и спокойно. Същевременно се сетих за моя малък мимбренхо, обаче много внимавах да не издам какъвто и да било звук, а само няколко пъти раздвижих глава насам натам, за да покажа, че съм се събудил. Сигурно момчето лежеше нейде зад главата ми в тревата, която бе висока почти половин метър. Тя предлагаше достатъчно прикритие за едно толкова стройно момче като мимбренхото, тъй че в царящата около дървото тъмнина не можеше да бъде забелязан дори и от толкова близо седящия пазач. И все пак момчето бе проявило учудваща дързост и смелост, за да се промъкне между спящите червенокожи чак до главата ми.

След като направих споменатите движения с глава, долових зад мен съвсем тих шум от триене — също като че ли някой извънредно предпазливо пълзеше през високата трева. Този някой доближи главата си до моята, допря устни до ухото ми и едва доловимо прошепна:

— Аз съм, мимбренхото. Какви заповеди ще ми даде Поразяващата ръка?

Значи наистина беше той.

Преди да му отговоря аз напрегнах слух за да разбере дали все пак не беше забелязан от пазачите. Не долових нищо обезпокоително. Тогава извърнах лице към него и шепнешком попитах:

— Взе ли конете?

— Да — отвърна ми той също така тихо.

— И всички мои вещи ли?

— Всички.

— Къде са?

— От онази страна на асиендата където са скалите. Там не остават следи.

— Умно си постъпил. Как стигна дотук?

— Видях, че плениха Поразяващата ръка, понеже той искаше да ме спаси и предположих, че ще тръгнат да ме търсят и така ще открият

конете. Реших да отклоня враговете ни от животните и затова побързах да изляза горе от клисурата и хукнах през равнината. Тичах докато намерих скали където бях сигурен, че юмите ще загубят дирите ми. Хората от моето племе знаят колко са бързи краката ми. Юмите бяха далеч зад мен и никой не успя да ме догони. Когато следите ми не можеха вече да бъдат открити, описвайки голяма дъга, аз се затичах обратно към клисурата, където се скрих, за да наблюдавам какво ще стане. Видях как неприятелите ни се върнаха с празни ръце, но все още останах на мястото си. След като тръгнаха на път аз взех нашите животни и ги последвах, за да освободя Поразяващата ръка. С радост бих дал живота си за него, защото го плениха заради мен.

— Рискувал си много, но както разбирам си бил предпазлив и разумен. Мисля, че с твоята помощ скоро ще бъда свободен.

— Скоро ли? А защо не веднага? У мен са и моят и твоят нож и ей сега ще срежа ремъците.

— Няма да го направиш, защото така само и ти ще бъдеш пленен.

— Нека Поразяващата ръка не забравя, че всички спят с изключение на пазача пред него, ала той е като слепец и няма да ме види.

— А ти не бива да забравяш какво предстои да се направи преди да съм в състояние да се изправя на крака. Ще трябва да срежеш ремъците, с които през нощта стягат цялото ми тяло. Тъй като се налага тази работа да се върши извънредно предпазливо и бавно, ще продължи навярно към час. После ще трябва да се освободя от одеалото, което ако не искам пазачите ми да забележат нещо, ще ни отнеме около половин час, а премине ли успешно и това, все още ще са останали ремъците на ръцете и краката ми.

— С тях бързо ще се оправим. Всичко ще трае най-много два часа.

— Да, обаче нека моят млад брат преброи пазачите ми! Те са петима. Сменят се един друг. Преди да поеме поста от предишния пазач всеки от тях идва при мен да ме огледа, за да се убеди дали все още съм здраво вързан. Сам разбираш, че е невъзможно да избягам тази нощ.

— Поразяващата ръка е прав. Тогава ще дойда следващата нощ.

— Ще ме завариш в същото положение и пак ще трябва да ме оставиш в ръцете на юмите.

— Но колко дълго ще бъдеш в плен? Убият ли те, тогава никога няма да мога да се върна в нашите шатри. Там всички ще ме сочат с пръст, защото с лекомислието си съм изпратил на смърт Поразяващата ръка.

— Юмите все още няма да ме убият. Искат да ме запазят за покъсно и да ме вържат на кола на мъченията едва след като се завърнат у дома си.

— Това е добре, олекна ми на сърцето. Но как ще те освободя щом не бива пак да идвам при теб?

— Сам ще се развържа, но понеже краката ми са изтръпнали от ремъците и ще откажат да ми служат, ми се иска в мига когато се каня да избягам да си някъде наблизю, за да се метна на коня си.

— Ще следвам юмите и винаги когато бивакуват ще гледам да съм наблизю и да съм готов.

— Но трябва да знам горе-долу в коя посока се намираш. Бъди винаги подир тях! Искан ми се да знам по-точно и мястото където в случай на нужда да те търся.

— Как да ти го съобщя когато няма да мога да разговарям с теб?

— Ти учил ли си се да имитираш гласа на някоя птица?

— Жрецът на нашето племе умееше да наподобява гласовете на всички животни, а аз му бях ученик. Имаш ли някоя птица предвид?

— Трябва да изберем гласа на такова животно, което може да се чуе и през деня и през нощта, защото не знам кога ще реша да избягам. Като имитираш гласа на дадено животно ще ми издадеш къде точно се намираш.

— Но животните, чиито гласове се разнасят и през деня и през нощта, са рядкост. Не е ли по-добре да изберем едно животно за през деня и друго за през нощта?

— Щом смяташ, че това е по-разумно, може и така. Но да речем мексиканската зелена жаба живее както в гората, така и в полето, а гласът ѝ се чува по всяко време — и сутринта и по обед, както и вечерта и през нощта. Тя ще е най-подходяща.

— Както желае Поразяващата ръка! Мога да имитирам гласа на тази голяма жаба толкова добре, че ще измамя и най-острия слух.

— Това ме радва. Цяло щастие е, че донесох толкова месо от асиендата. Имаш какво да ядеш и ще можеш да насочиш цялото си внимание към твоята задача. Не знам кога ще тръгнем оттук и къде пак ще спрем да бивакуваме. Но при всички случаи ти ще ни следваш и щом се разположим на лагер ще си избереш такава скривалище, което да е не само възможно най-близо, но и да ти гарантира необходимата безопасност. Там ще изчакаш някой момент, когато в лагера ни се възцари тишина и спокойствие и тогава ще издадеш три пъти квакането на голямата жаба на интервали да речем от по десетина минути. След третия сигнал трябва да си готов да се метнем на конете и да препуснем.

— Ще внимавам толкова добре, че ще забележа приближаването ти, а видя ли те, веднага ще изляза от скривалището си.

— Хубаво. Конят ми трябва да е напълно готов, за да не губя нито миг, понеже преследвачите ще са съвсем близо по петите ми. И още нещо трябва да е готово а именно карабината „Хенри“. Това е по-малката моя пушка, с която мога да стрелям толкова много пъти без да се налага да я зареждам. Тя е у теб, нали?

— Да.

— Да не би да си пипал нещо по нея?

— Не. Че как бих посмял! Всички вещи на Поразяващата ръка са неприкосновени.

— Значи карабината ми е в добро състояние. Бъди готов веднага да ми я подадеш, за да мога с куршумите ѝ да възпра преследвачите си в случай, че се приближат твърде много. А сега трябва да си вървиш. Но преди това искам да ти обърна внимание на още едно изключително важно нещо. Предполагам, че юмите ще освободят другите пленници и най-вероятно те ще се върнат в асиендата. Внимавай това да не те заблуди. В никакъв случай аз няма да съм сред тях. А сега ми дай ножа! Нали каза, че си го донесъл.

— Как да ти го дам когато ръцете ти не могат да го хванат? Да го пъкна ли под одеалото, в което са те увили?

— Няма да стане, понеже са го стегнали много здраво с ремъци, а и когато призори ме развържат ще намерят ножа. Забий го ей тук в земята съвсем близо до десния ми лакът, но тъй че дръжката му да се подава едва-едва. Тревата е гъста и няма да я забележат.

— Ами ще съумееш ли с вързаните си ръце да го измъкнеш и да го скриеш?

— Да. А сега си върви! Твърде дълго разговаряхме и смяната на пазача може да последва всеки момент.

— Подчинявам се. Но преди това облекчи напълно сърцето ми! Извърших непростима грешка, но ти си достатъчно великодушен, за да не ме укориш дори и с една-единствена дума. Дали душата ти ще ми прости?

— Да. Ти прояви прекалено голяма смелост когато се промъкна толкова близо до юмите, но пък от друга страна пак на тази смелост трябва да благодаря, че си до мен в този миг. Ние сме квит. Не ти се сърдя.

— Благодаря ти. Животът ми ти принадлежи. Всеки ден ще си спомням с гордост думите на Поразяващата ръка, че сме квит.

Той заби ножа до мен в земята и после се оттегли толкова тихо, че макар да напругах слух и самият аз не долових никакъв шум. След известно време от доста далече се разнесоха глухите протяжни и груби викове на голямата зелена жаба, които трябваше да ми покажат, че оттеглянето на малкия мимбрехо бе приключило щастливо.

Вече знаех, че бягството ми щеше да се увенчае с успех и пак Заспах толкова спокойно, сякаш наистина се намирах на свобода. На сутринта ме събуди шумът от лагерния живот. Пазачите ме развързаха и захвърлиха настрани одеалото ми, защото тази предпазна мярка вече им се струваше излишна. Престорих се, че не мога тъй бързо да се разсъня, обърнах се на едната си страна и после се отдръпнах малко назад, за да мога да напипам с пръсти дръжката на ножа, който трябваше да се намира нейде близо до лакътя ми.

Както споменах по-горе, китките ми не бяха вече толкова здраво стегнати и можех по-свободно да движа пръстите си. След някоя и друга минута се отърколих по корем. С върховете на пръстите си затърсих ножа. Доста се измъчих докато най-сетне напипах дръжката му, от която стърчаха най-много четири-пет сантиметра. После изтече още повече време докато успея да измъкна ножа от покритата с трева земя. След това пак изминаха доста минути преди да ми се удаде с вдървените си пръсти да го пхна под жилетката си и да го наглася и прикрия така, че да не е възможно да го забележат.

Тъкмо когато свърших тази работа, пазачите ми се приближиха и ме обърнаха по гръб, за да ми развържат ръцете, защото предстоеше да се нахраня. Изобщо тази сутрин падна голямо ядене, след което индианците започнаха да се стягат за път. Събраха стадата от паша и ги подкараха напред. Червенокожите воители, които не бяха заети с животните, останаха още малко в лагера, защото и без друго лесно щяха да догонят бавно придвижващите се стада. След около два часа юмите се разделиха на два отряда. По-малкият остана да пази пленниците, които както узнах по-късно са били освободени едва след два дни, за да няма време асиендерото да потърси помощ и да отнеме плячката на индианците.

Начело с вождата по-големият отряд с бавна езда последва тръгналите напред животни. Вързан върху един кон и охраняван от петима нови пазачи аз се намирах сред воиците на този отряд. Когато потеглихме на път чух зад мен мормонът да вика:

— Farewell, sir! (На добър час, сбогом! Б. по.) Поздрави от мен сатаната, когато след няколко дни те посрещне в пъкъла с „добре дошъл“!

Дяволският му план, насочен срещу асиендата, беше успял и той явно беше убеден, че завинаги се е отървал от мен.

Насочихме се към гората с огромния дъб. Това ме изпълни с нова надежда, защото така се увеличаваше възможността да се натъкнем на бързащите да ни се притекат на помощ мимбрехоси, с които исках да се срещна при дъба. Ала при по-подробно размисляне ми дойде на ум, че при един сблъсък между юмите и мимбрехосите бих изпаднал в сериозна опасност. Нямах как да не си помисля, че ако бъдат нападнати, юмите ще предпочетат да ме убият, а не да ме освободят.

Дали подобна среща щеше да ми донесе щастие или нещастие не знаех, но скоро стана ясно, че тя е невъзможна, защото юмите свърнаха надясно и поеха в тази посока покрай гората, докато по-малкият от братята заедно със сестрата, моите пратеници, бяха тръгнали наляво. Те бяха заобиколили гората откъм западната ѝ страна, а ние се насочихме към източния ѝ край, а тъй като тя се простираше на доста голямо разстояние, както изглеждаше пътищата ни толкова се раздалечаваха, че едва ли можеше да се очаква сблъсък между моите приятели и враговете ни.

Свечери се, а все още не бяхме достигнали края на гората.

Наложи се да се разположим на лагер кажи-речи до самите дървета.

Зачаках сигнала на младия мимбрехо. Той се разнесе едва след като вечеряхме и аз отново бях здраво увит и вързан в одеалото. Явно и този ден нямах възможност да избягам, но за мен беше много окуражаващо да знам, че наблизо имаше човек готов да ми помогне, който освен това съвсем точно следваше указанията ми. Доколкото успях да се ориентирам по силата на звука той бе дръзнал да се промъкне доста наблизо. Това бе възможно само защото се намирахме на самия край на гората, която му предлагаше сигурно прикритие. На сутринта продължихме пътя си. Бавната езда със стадата започна да доскучава на вожда и той реши да избърза напред и да изчака останалите там, където щяхме да спрем да пренощуваме. Той взе със себе си половината от своите воители както и мен с петимата ми пазачи. По този начин много ми объркаха сметките. Мимбрехото имаше единствената възможност безкрайно предпазливо да язди подир стадата, но не и след този откъснал се напред отряд. Следователно момчето щеше да пристигне при новия ни бивак едва след ариергарда и не беше трудно да се предвиди, че аз пак щях да се намирам вързан в онова ужасно одеало и безпомощен като дете нямаше да мога дори да помисля за бягство.

Наистина стана така както предполагах! Още преди обяд гората свърши. До обяд яздихме ту по тревиста, ту по неплодородна твърда земя, а после спряхме за няколко часа да си починем и да се нахраним. Следобед минахме също през подобни местности, докато най-сетне спряхме сред обширна зелена равнина. Там ядохме и след това отново ме увиха в одеалото. Изобщо беше като предишната вечер, само дето мимбрехото не дръзна да се приближи толкова много заради открития терен.

Едва когато се стъмни започнаха да пристигат стадата. Малко по-късно долових трикратното квакане на голямата зелена жаба и то приблизително от някакви си триста крачки. Само благодарение на тъмната нощ момчето можеше да се приближи толкова много. Но още преди разсъмване то трябваше да се върне доста назад, за да не го забележат. Клетият мимбрехо жертваше съня си без каквато и да било полза за мен.

Същото се повтори и на следващия и на по-следващия, четвъртия ден. Настъпеше ли някой благоприятен момент, то мимбрехото не беше наблизо, а чуех ли сигнала му, удобният случай беше вече пропуснат. Ала писано било петият ден да е по-щастлив за мен.

Още от сутринта пътят ни водеше през скалисти хребети, през тесни дефилета и мрачни клисури. Там индианците нямаше как да се разделят на два отряда, защото беше необходим двойно по-голям брой пастири и пазачи на животните. Имах твърде натрапчивото предчувствие, че този ден щеше да се окаже решителен за моята участ. По време на бивакуването ни по пладне никога не ме бяха връзвали в одеалото, а характерът на околните местности беше такъв, че позволяваше на моя съюзник да се скрие толкова наблизо, колкото на мен ми се искаше.

Малко преди слънцето да бе достигнало зенита си, ние тъкмо пресичахме една трудно проходима клисура, която правеше многобройни завои, когато най-неочаквано видяхме, че тя излизаше на покрита с трева зелена равнина. Никой и нищо не бе в състояние да удържи добитъка. Животните се втурнаха навън от теснината и за броени минути така се разпръснаха по примамливата морава, че ездачите видяха и патиха докато успеят отново да ги съберат.

Голямата уста заповяда на пазачите ми да ме отвържат от коня и да ме свалят на земята. Те насядаха около мен. Тъй като се намирахме в средата на лагера, аз лежах сравнително близо до входа на клисурата и можех да го достигна с някакви си четиристотин крачки.

От заповедите, които даде вожда, разбрах, че този ден той нямаше намерение да продължим пътуването си. Плячкосаните стада бяха толкова изтощени от големите преходи през последните четири дни, че се налагаше да им дадат почивка поне до сутринта. Заради по-продължителния престой индианците разпънаха шатрите, нещо, което не беше правено през последните дни. Докато вършеха тази работа, вождът се приближи и седна точно пред мен. Тъкмо когато се беше вече настанил на мястото си, прозвуча първият вик на голямата зелена жаба без някой от юмите да му обърне каквото и да било внимание.

Голямата уста седеше на земята по турски, скръстил ръце на гърди. Първо очите му се спряха за кратко време върху ранената му десница, а после неговият пронизващ поглед се впи в лицето ми. Личеше си, че иска да ме заговори. Петимата пазачи гледаха в земята.

Не извърщаха очи нито към него, нито към мен. Страхопочтителното им очакване показваше, че разбираха важността на мига, когато вождът им желаше поне в словесен двубой да премери сили с Поразяващата ръка. Тъй като упоритото ми мълчание само щеше да утежни моето положение, реших да му отговарям. Той поде разговора с въпроса:

— Ти се наричаш Поразяващата ръка, нали?

— Не се наричам аз така, а това име са ми дали прочути бели и червенокожи воини.

— Но те не са били прави. Ето, ръцете ти са вързани и не могат да смачкат и червей, а камо ли човек. Виж колко се страхувам от теб!

След тези думи той ме заплю. Останах напълно спокоен.

— Ако името ми действително не отговаря на истината, то твоето напълно отговаря. Наричат те Голямата уста и наистина си толкова устат, че едва ли има друг човек, който да може да се мери с теб по приказки. Ала аз на твое място никак нямаше да се гордея с подобно качество. Не е никакво геройство да заплюеш един вързан пленник, защото той няма възможност да се защити. Я по-добре ми покажи истинската си смелост по друг начин! Развържи ме и се бий с мен! Тогава ще се види кой кого ще смачка — ти мене или аз теб.

— Мълчи! — ревна ми той. — Ти си също като жабата дете се обажда ей там. Хората презират квакането ѝ.

Току-що викът на голямата жаба се беше разнесъл за втори път. Думите на вожда ми дадоха повод спокойно да погледна към изхода на клисурата без да се опасявам, че така ще събудя подозрението на моите пазачи. По силата на звука предположих, че моят мимбрехо се намира много близо, сигурно беше нейде зад скалите в самото начало на теснината. Повдигнах още повече глава, за да може да забележи, че гледам натам и наистина зърнах една малка кафеникава момчешка длан, която се мерна за миг иззад ръба на голям каменен отломък, а после незабавно пак се скри.

В същия момент взех твърдото решение да не отлагам повече бягството си. След четвърт час трябваше да съм или свободен човек, или труп! Ето защо дадох такъв отговор, който иначе би бил направо смешен:

— Аз не презирам това квакане, а му се радвам. Ти знаеш ли гласовете на животните?

— Всичките ги знам.

— Нямах предвид това, а те попитах дали разбираш езика на животните.

— Няма човек, който да го разбира!

— Но аз го разбирам. Да ти кажа ли какво иска да ти съобщи жабата със силните си викове?

— Кажи ми де! — отвърна индианецът с презрителен смях.

— Жабата ти известява, че още днес ще преживееш някаква загуба и в резултат на това ще тръгнеш обратно по пътя, който те доведе дотук.

— Великият Дух ти е объркал и помрачил сетивата!

— Не, напротив, изострил ги е, защото чувам изстрели, чувам тропота на копитата на вашите коне и яростните крясъци на воините ти. Предстои ви да се сражавате срещу двама души, един по-възрастен и един съвсем млад, и няма да можете да ги победите. Ще се покриете с позор и после онези, на които сега се подигравате, ще ви се присмеят.

Вождът отвори уста, за да ми даде някакъв гневен отговор, но в последния миг размисли иначе, свали ръце от гърдите си, отпусна ги и ми отправи замислен поглед.

— Правилно ли те разбрах? Олд Шетърхенд не е някой глупак, а хитра лисица. Неговите думи имат смисъл даже и когато изглеждат неясни. Какво искаш да кажеш? За чий позор говориш?

— Помисли малко и ще разбереш! А пък ако не успееш, тогава изчакай малко и сам ще видиш!

Вождът се замисли толкова напрегнато и съсредоточено, че сякаш забрави да диша. Не след дълго възкликна:

— Сетих се! Вече знам! Вярваш, че можеш да избягаш и мислиш, че ще те преследваме чак до онази клисура отвъд асиендата, където младото куче на мимбрехосите навярно все още те очаква. Освен това си мислиш, че там ще се бием срещу вас двамата без да успеем да ви победим. Понеже силно копнееш за свободата си, просто я сънуваш с отворени очи. Разсъдъкът ти се е размътил и...

Изведнъж той млъкна. Беше му дошла някаква нова мисъл. Приблужи се до мен и внимателно огледа ремъците ми. След като се увери, че всичко е наред, отново седна на мястото си, усмихна се самоуверено и каза:

— Вече знам как стоят нещата. Поразяващата ръка иска да ме разгневи, за да ми се смее после като на дете, обаче това няма да му се удаде. Той иска да ни внуши несигурност и в тази несигурност да извършим някоя грешка. Да, той никога не върши каквото и да било без предварително обмисляне, но този път криво си е направил сметката.

— Уф, уф! — възкликнаха пазачите в знак, че са съгласни с вожда си. Обърнат към мен, той продължи:

— Поразяващата ръка уби моя син Малката уста и затова трябва да умре. Но той е храбър мъж и съм чувал, че винаги е бил приятел на червенокожите воини. Ето защо ще проявя към него известно милосърдие и ще му позволя сам да си избере каква да е смъртта му. Желаете ли да бъде разстрелян?

Знаех, че в думите му се криеше подигравка и затова отвърнах:

— Не, никак не ми харесва. Ще ми се да достигна възраст от девет пъти по десет години, после спокойно да заспя и да се събудя за отвъдния живот.

— Това е краят на страхливците! А Поразяващата ръка е достоен за съвсем друга смърт. Един такъв мъж трябва да опознае всички видове мъчения и то без окото му да мигне. Ти ще се покриеш с тази слава при нас. Най-напред ще ти счупим ръцете и краката, защото и ти си счупил ръцете на моя бял брат Мелтън.

Индианецът ме погледна изпитателно, за да разбере какво впечатление ще ми направи това любезно и човеколюбиво предизвестие.

— Много добре — кимнах усмихнато.

— После ще ти понижем с ножове мускулите на ръцете и краката и ще ти изтръгнем ноктите на всички пръсти.

— С радост го очаквам.

— След това ще те скалпираме докато си още жив.

— Съвсем правилно, защото ако съм мъртъв, изобщо няма да го почувствам.

— Междувременно винаги ще оставяме поредните ти рани да заздравяват, за да имаш сили да издържиш следващите мъчения.

— Това ме радва, защото иначе може би трудно ще понеса новите изтезания.

— Не се подигравай! Желанието ти за подигравки съвсем скоро ще ти мине, понеже нека ти кажа и това — ще ти изрежем клепачите на очите, тъй че няма да можеш вече да спиш. Ще поставим краката ти в огън, ще те обесим с главата надолу, ще хвърляме по теб ножове, ще...

— Спри, спри! — прекъснах го аз като избухнах в смях. — Нито една от тези заплахи няма да изпълните. Даже да имахте хиляда воители, пак щяхте да се окажете твърде малко, за да причините каквито и да било страдания на Олд Шетърхенд. За тази работа са нужни съвсем други хора. Преди малко ме сравни с жабата, която чухме. Аз мога да те сравня с какви ли не далеч по-отвратителни животни, но няма да го направя. Само едно ще ви кажа:

от мен трябва да се боите много повече, отколкото аз от вас.

В същия миг сигналът на мимбрехото прозвуча за трети път. Вождът яростно извика:

— Чуваш ли квакането й? Тъй квакаш и ти! Скоро ще разбереш кой от кого се бои. Отсега нататък ще бъда по-строг към теб, за да ти избия от главата всяка надежда за спасение. Колкото е вярно, че току-що доловихме гласа на голямата жаба, толкова е вярно и че гибелта ти е съвсем сигурна.

— Лъжеш се! Колкото е вярно, че чухме жабата, толкова е вярно и че не сте в състояние да ми причините каквото и да било зло.

— Е добре, тогава ще ти докажа, че съм прав. Отсега нататък винаги ще бъдеш увит и вързан в одеалото с изключение само на времето когато яздиш. Виж тогава как ще избягаш! Развържете му ръцете и му дайте месото, което му се полага, а после сам ще го „опаковам“ в одеалото. В бъдеще винаги самият аз ще върша тази работа, за да се откаже този пес от всяка надежда за бягство.

Споменавайки за намеренията си да офейкам, аз играех опасна игра, но бях твърдо убеден, че ще я спечеля.

Един от пазачите ми донесе месо, а другите ми свалиха ремъците от ръцете. Решителният миг приближаваше. Въпреки това бях напълно спокоен и така и трябваше да бъде. Онзи, който в подобен момент се разколебае или разтрепери, едва ли ще има успех.

Нарязаха ми парчето месо на тънки филийки, които можех лесно да сдъвча без да използвам нож. Започнах да се храня бавно и с голямо удоволствие, сякаш нищо друго не ме интересуваше. Бях седнал и

краката ми бяха в такова положение, че да мога мигновено да срежа ремъците. Животът ми зависеше от някакви си секунди.

Голямата уста ме наблюдаваше мрачно. Изглежда моето демонстративно нехайство, както и доброто ми настроение го възмути и той ми се сопна:

— Побързай! Нямам никакво желание да те чакам толкова дълго.

За да спечеля времето, необходимо да се наведе напред и да измъкна ножа, за да срежа ремъците на краката си, аз се престорих, че неочакваните груби думи на вожда ме стреснаха, изпуснах месото на земята и посегнах с лявата си ръка да го вдигна. Бях напълно сигурен, че очите на всички са се насочили към парчето месо и лявата ми ръка и ето защо в същото време спокойно бръкнах с десницата си под жилетката.

— Да побързам ли? — попитах аз. — Добре, ей сега. Внимателно гледай какво ще стане!

Още докато изговарях тези думи острият нож бе вече между краката ми — с енергично движение срязях ремъка, светкавично се изправих, стъпих с десния си крак върху рамото на вожда, прескочих го и с трескава бързина се втурнах към клисурата.

Когато след скока през главата на Голямата уста краката ми докоснаха земята, малко остана да се подкосят и да рухна там където си бях. Обаче знаех, че трябваше да продължа и това наистина ми се удаде. В първите секунди докато летях по меката трева с големи скокове зад гърба ми цареше пълна тишина, което беше резултат от изненадата на хората. Всички бяха като вкаменени от сливане, защото виждаха как смятаното от тях за невъзможно най-неочаквано ставаше действителност. Но съвсем скоро (бях изминал може би около седемдесет-осемдесет метра) индианците се отърсиха от вцепенението си и зад мен се разнесе такъв рев, сякаш закрепяха хиляди дяволи. Не се обърнах назад, а продължих да тичам. Налагаше се още от самото начало да напрегна всичките си сили, за да успея да се добера до коня си. В моето окаяно състояние сигурно нямаше да издържа дълго на подобна гонитба.

И ето че в този момент видях мимбрехото да излиза иззад скалата. В десницата си държеше своята пушка, а в протегнатата си към мен лява ръка видях да стиска моята карабина „Хенри“. Той не

остана на мястото си, а се втурна срещу мен. Преди още да се срещнем аз му подвикнах:

— Конете зад скалата ли са?

— Не. Зад първия завой.

— Колко крачки има дотам?

— Пет по сто пъти.

Лошо ми се пишеше! С изтръпналите си крака не можех да бягам още петстотин крачки без да бъда догонен. Следователно трябваше да потърся спасение в огнестрелното оръжие. Тичешком грабнах карабината от ръката на момчето, опипах затвора ѝ и след като се уверих, че всичко е в исправност, изведнъж се почувствах много спокоен и сигурен. Веднага спрях и се обърнах с лице към преследвачите си. Както видях те не бяха губили време да вземат своите огнестрелни оръжия. Крецейки един през друг, те тичаха без каквото и да било ред и порядък подир мен. Начело бяха моите пазачи заедно с вожда.

— Назад, ще стрелям! — извиках аз.

Юмите не обърнаха внимание на заплахата ми и се приближиха на някакви си стотина крачки от мен. Стрелях два пъти. Те дойдоха на деветдесет крачки — последваха още два изстрела. Индианците продължиха да се приближават — с още десет, двайсет, с трийсет крачки. На всеки десетина крачки стрелях по два пъти, а общо това направи десет куршума, всеки от които улучи някой от краката на преследвачите ми. Ранените падаха на земята. Останалите най-сетне се стъписаха.

— Назад! — отново им извиках. — Ще ви избия до крак!

Отново стрелях два пъти и улучих целта си. Смелият мимбрехо беше близо до мен и този път също стреля. Но докато аз само обезвреждах противниците ни, неговите куршуми убиха двама от тях. Преследвачите ни се спряха и не посмяха да продължат напред. Мнозина от тях се затичаха обратно към лагера си, за да вземат своите пушки. Но един от тях заслепен от своята ярост се хвърли срещу мен. Беше Голямата уста. Побеснял от гняв, той ревеше като диво животно и със здравата си лява ръка размахваше ножа — единственото оръжие, с което разполагаше в момента. От негова страна бе истинско безумие да се опитва да ме връхлети по този начин, беше чиста глупост и непредпазливост, които можеха да се обяснят единствено с обзелото го

силно вълнение. Беше съвсем ясно, че животът му е вече в ръцете ми, но аз нямах намерение да му го отнемам. Вече го бях лишил от възможността да използва десницата си, нека поне лявата му ръка останеше здрава. Ето защо реших да го поваля с удар по главата. Вдигнал високо ножа, за да го забие в мен, той бързо се приближаваше. В мига, когато острието му се насочи към гърдите ми, аз светкавично отскочих настрана и незабавно замахнах с обърнатата наопаки карабина. Ударът на ножа „прониза“ въздуха, ала прикладът ми го повали на земята с такава сила, че той остана да лежи неподвижно.

Щом видяха това, хората му закрепяха като луди, понеже си помислиха, че съм го съборил на земята, за да го убия. Онези от тях, които бяха изтичали за пушките си, вече започнаха да се връщат. Други, по-предвидливи от тях, се втурнаха към конете. Оставането ни на това място беше неразумно. И така ние се завтекохме към клисурата и когато навлязохме в нея, продължихме да тичаме, за да се доберем час по-скоро до конете. Момчето беше по-бързо от мен и ме изпревари. След като изминах около триста крачки, Мимбрехото изчезна вече зад първия завой. Почти веднага се появи яхнал коня си, водейки моя жребец за юздата. В галоп се приближи до мен. Метнах се на седлото тъкмо в момента, когато се появиха първите юми, въоръжени със своите пушки. Те стреляха по нас, ала в бързината не улучиха. Мигновено обърнахме конете си и ги пришпорихме да препуснат навътре в клисурата, поемайки обратно по същия път, по който бяхме дошли тук преди обяд.

И така вече бях свободен, но преди всичко трябваше да помисля за нещо друго. Тъй като Тимотео Прухильо беше разорен, ми се искаше да си получи обратно поне стадата. Но това можеше да стане само в случай, че очакваните мимбрехоси имаха време и възможност да ги отнемат от юмите. За съжаление не знаех къде се намираха понастоящем пасищата на враговете ни. Но понеже вождът им бе наредил да спрат да си починат един ден, вероятно в средата на времето, което им бе необходимо, за да се върнат при племето си, предположих, че юмите трябваше да яздят още четири дни докато се приберат у дома си. Ала този срок бе твърде кратък за мен и за мимбрехосите и едва ли щяхме да ги догоним преди това. Та нима нямаше някакво средство, с чиято помощ да забавим пътуването на

юмите? О, имаше разбира се, и то много просто средство, с което разполагахме по всяко време, защото въпросното средство бях самият аз. Трябваше да ги подмамня да тръгнат да ме преследват колкото бе възможно по-надалеч.

Беше близо до ума, че те щяха да положат всички усилия, за да ме заловят отново. Но щом като стотина души не успяха да ме задържат, то колко ли бяха необходими, за да ме пленят пак? Несъмнено повече. Само че тези хора липсваха. Дори воините им бяха намалели с четиринайсет. За дванайсетте ранени някой трябваше да се грижи. А откъде щяха да вземат хора, които да отведат стадата?

След като всички тези мисли ми преминаха през главата аз стигнах до убеждението, че щом дойдеше на себе си, Голямата уста щеше да даде следните разпореждания: на първо време стадата да останат там, където си бяха, и имаше достатъчно трева за тях. Ранените също щяха да останат там, а заедно с тях и още толкова воини, колкото бяха необходими както за надзираването на животните, тъй и за наглеждането на ранените. Но всички други трябваше да се втурнат по следите на Олд Шетърхенд и да го заловят, за да възстановят честта на племето. Така че беше твърде вероятно по петите ми да тръгнат между четирийсет и петдесет преследвачи.

Ако свърнех наляво или надясно можех веднага да им избягам, но това щеше да е грешка. Щом загубеха следите ми, индианците веднага щяха да се върнат при стадата и да продължат пътя си към своите вигвами, а асиендерото нямаше повече да види животните си. Но тъй като исках да спася стадата му, трябваше да подмамня преследвачите да продължат да яздят по ясно видимите мои дири.

За да постигна целта си, аз не се отклонявах от пътя за асиендата. Не биваше и да бързам кой знае колко много, защото колкото повече ме догонваха, толкова по-настървено щяха да продължават преследването, а в такъв случай и през ум нямаше да им мине мисълта да се върнат. И заварех ли после при големия дъб да ме чакат мимбрехосите, с тяхна помощ щях да успея да пленя целия отряд на юмите и да побързам да се върна в лагера им, за да взема плякосаните животни и да ги предам на законния им собственик. Едва ли можеше да има някакво съмнение, че без стадата си Прухильо щеше да се превърне в просяк. Къщите му бяха изгорели, горите и градините му бяха опожарени. Все още разполагаше с пасищата и

ливадите, ала без добитък те не можеха да му донесат и пукната пара. Освен това нали вече бях чул, че съвсем не е тъй богат, както е бил някога.

Докато бодро яздехме в бърз тръс по пътя си споделих всички тези мисли с моя млад спътник. Също като възрастен човек той прие обясненията ми с пълно разбиране и накрая ме попита по своя делови маниер:

— Значи Поразяващата ръка смята, че по следите ни препускат петдесетина юми, нали?

— Най-малкото са между четирийсет и петдесет — кимнах аз.

— Но толкова много няма да могат веднага да тръгнат подир нас. Вождът им лежеше в безсъзнание и воините му ще се видят принудени да почакаят докато се свести, за да чуят заповедите му.

— Прав си, но неколцина сигурно незабавно са препуснали по следите ни, за да открият накъде водят и така когато дойдат другите да не губят никакво време в търсенето им. Ще поговоря с първите преследвачи.

— Ще поговориш ли? — не скри учудването си момчето. — Наистина ли Поразяващата ръка смята да разговаря с тези копои, които искат да го разкъсат със зъбите си? Защо ще се излагаш на такава опасност?

— Много по-голяма беше опасността, на която се изложи ти, когато се промъкна до мен след опожаряването на асиендата.

— Трябваше някак да поправа голямата си грешка.

— А не ти ли се стори прекалено дълго времето през последните дни докато изчакваше удобен случай за бягството ми?

— Има ли човек търпение, никога времето не може да му се стори прекалено дълго, а щом един юноша иска да стане воин, освен с храбростта преди всичко друго е необходимо да се сдобие с търпение.

— Но ти нямаше възможност да спиш, защото нали през деня трябваше да ни следваш, а нощем всеки миг можеше да очакваш моето бягство!

— Един истински воин трябва да се стреми да се приучи да превъзмогва желанието за сън. Впрочем имах възможност да поспя достатъчно. Винаги когато тръгнахте на път лягах да подремна и едва след няколко часа пак поемах по следите ви. Стадата напредваха толкова бавно, че бързо успях да ги догоня.

— Ти доказа, че в недалечно бъдеще от теб ще излезе храбър воин и мъдър съветник, когато вождовете свикват своите съвещания. Желаш да имаш име. Още първия път когато седна с воините от твоето племе край огъня ще им кажа, че си достоен да носиш име.

— Уф, уф! — възкликна той и очите му радостно заблестяха, а гърдите му гордо се изпъчиха.

— Да, ще им предложи да ти дадат име.

— Ще го направиш ли? Благодарността ми ще е голяма като земята и ще трае докато съм жив!

— Решил съм да им го кажа.

— Но тогава те ще ме попитат какво име ми е посочил Великият Маниту и какъв амулет съм намерил. А аз няма да мога нищо да им отговоря.

Когато някой млад индианец възмъжее и усвои всичко каквото трябва да знае и може дотолкова, че вече пожелае да стане воин, неговото първо задължение е да си потърси име. Той се усамотява в някоя дива местност, за да гладува и да размисля над всички качества, които трябва да притежава един мъж, ако иска да стане истински воин и прочута личност. Самотата, гладуването и мечтите за велики дела го довеждат до особено превъзбудено състояние. Цялата му нервна система изпада в трескава и неконтролирана от волята дейност, тъй че най-сетне той получава какви ли не съновидения и халюцинации. Първият предмет, който му се появи, привиди или присъни в това състояние става негов амулет, негова светиня за целия му живот. Той се въръжжава, тръгва на път и не се връща преди да го е намерил, откраднал, завоювал или изобщо придобил независимо по какъв начин. Този предмет може да е голям или малък, може да е с най-странна форма, но независимо от това се зашива в кожа и се пази най-грижливо. Индианецът го взема със себе си по време на бойните си походи и го окачва на копие, което забива в земята пред вигвама си. За него този амулет е най-скъпото и свято нещо, което притежава. За да го запази той ще се бие отчаяно до последна капка кръв срещу когото и да било. Ето защо се смята за голяма чест и слава да отнемеш амuleта на своя враг. Но пък не по-малък е и позорът когато изгубиш собствения си амулет независимо дали е станало по време на битка или при други обстоятелства. „Човекът без амулет“ — няма по-страшна обида от това прозвище за един индианец. Един такъв

презрян и отритнат човек сигурно няма да намери покой докато не се сдобие с амулета на някой от враговете си. Тогава този амулет става негов, а изгубената му чест се смята за възстановена.

Щом намери предмета, тоест, своя амулет, който му се е присънил или привидял, най-често младият човек приема неговото име и именно заради това не са никаква рядкост такива най-странни прозвища като „мъртъв паяк“, „разкъсано листо“ или „дълъг конец“. Просто докато е търсил своя амулет съответният индианец най-напред е сънувал някакъв умрял паяк, разкъсано листо или дълъг конец и от този момент нататък той навсякъде носи със себе си въпросния предмет като свой амулет. Но има и други случаи когато някой младеж се отличи с една или друга смела постъпка и тогава той получава такова почетно име, което да напомня за нея. Едно подобно име се уважава много повече от обикновеното, дължащо се на амулета. Ето защо на последните думи на моя млад спътник отвърнах следното:

— Няма да е нужно да им отговаряш каквото и да било, понеже ако ти зададат такъв въпрос, аз ще им дам необходимите сведения.

— Ти ли? — попита той и страните му потъмняха от нахлулата в тях кръв.

— Да, защото вече съм ти избрал име.

Той сведе глава, за да прикрие голямата си радост. Сигурно страшно много му се искаше да попита за името, ала това щеше да е против всички правила и обичаи. Реших да задоволя любопитството му.

— Не можеш ли да се досетиш кое име имам предвид?

— Не.

— Тогава ми кажи, коя беше първата ти постъпка, с която се отличи!

Той въздъхна и ми отговори:

— Първото нещо с което се „отличих“ беше, че изпратих Олд Шетърхенд в ръцете на враговете ни.

— Тази грешка вече я изкупи. Първата ти истинска смела постъпка беше моето освобождаване. Какво мислиш ще кажат вашите воини когато го научат?

— Който освободи Поразяващата ръка ще стане прочут човек и никога няма да има нужда от амулет.

— Е добре, ти ми помогна да се освободя, при което застреля двама воители на юмите. Край огъня на съвещанието на вашите старейшини ще предложи да те нарекат Юма-Шетар (Убиец, изстребител на юми. Б. нем. изд.) и съм убеден, че ще се съгласят с мен.

— Сигурно! — извика той. — Та това ще е голяма слава за цялото племе на мимбрехосите! О, Маниту! Знаех си, че заедно с Поразяващата ръка много по-скоро ще се сдобия с име отколкото с когото и да било друг. Нашите воители ще ми завиждат, жените ще разказват за мен, а когато минавам между шатрите, дъщерите им тайно ще поглеждат подир мен през пролуките на входовете. Но преди всичко друго моят баща, Силния Бизон, ще ме притисне до гърдите си, а моят по-малък брат страшно ще се гордее с мен. О-о, де да можеше и той да остане при теб! Мисля, че също щеше да си спечели подобно име.

— Много вероятно. Впрочем този пропуск може да бъде наваксан, понеже съм убеден, че скоро ще видя брат ти. Ако си приличате с него, след пристигането си при вашето племе той сигурно не е мирясал докато не е получил разрешение от баща ви да вземе участие в похода срещу юмите.

— И аз така мисля. Моят баща, великият вожд на мимбрехосите, е много строг. Той обръща малко внимание на желанията на децата си, но сигурно ще изпълни една такава молба, която несъмнено ще го зарадва. Колко хубаво ще е, ако и брат ми едновременно с мен може да празнува получаването на името си!

По време на този разговор ние не само минахме през виещата се ту в една, ту в друга посока клисура, но оставихме зад гърба си и няколко от водещите към нея проломи, като преди всеки завой се оглеждахме назад, за да видим дали не са се появили вече преследвачите ни, ала до този момент не ги бяхме забелязали. Въпреки всичко бях убеден, че не са далеч и реших още при първия удобен случай да проверя дали наистина бе така.

Скоро стигнахме до малка прерия, която на ширина можеше да се измине за петнайсетина минути. След като я прекосихме се озовахме сред гъсти храсталаци, които ни предлагаха чудесно скривалище. Там дръпнах поводите на коня си и скочих от седлото.

— Нима Поразяващата ръка иска вече да почиваме? — попита ме индианецът.

— Не. Спираме само за кратко време, колкото да поговоря с юмите.

Очевидно моето намерение му се видя твърде странно, но той не каза нито дума. Отвързах от седлото на коня пакета с новите си дрехи, за да се преоблека. Поначало старите нищо не струваха, а и докато бях в плен се бяха изпокъсали и изцапали толкова много, че приличах на истински скитник. Колко по-различно изглеждах в новото си облекло! В характера ми няма и следа от суетност, но просто южноамериканските индианци обръщат много по-голямо внимание на външността от северноамериканските си братя — също както и мексиканецът се облича в много по-фрапиращи и пъстри одежди от прозаичния практичен и трезво мислещ янки. Сиусите или индианците врани никога няма да проявят презрение към някой бял ловец само защото се е появил пред тях в парцали. Но един пима или яки много трудно можеш да го накараш да се отнесе с уважение към зле облечения човек. А често е толкова важно първоначалното впечатление, което ще направиш на такива хора! Ако се бях появил в асиендата с новите си дрехи, вероятно Прухильо щеше да повярва на разказа ми и тогава нямаше да се видя принуден да удрия шамар на неговия нахакан махордомо и да го хвърлям в потока. Както става ясно дори и в онези затънтени краища „дрехите правят човека“.

След като се преоблякох, заприличах да речем на някой богат мексикански едър земевладелец, или на кабахиеро, тръгнал да посети дамата на своето сърце.

— Уф! — възкликна слисано мимбрехото, когато се появих иззад храста. — За малко да не те позная — рече той и се изчерви от смущение, но ние момчетата точно така си го представяхме Олд Шетърхенд когато слушахме да ни разказват за теб и Винету.

След като от устата му се изплъзна това необмислено признание, смущението му се засили още повече. За да му помогна да го преодолее аз му подадох моя Мечкоубиец с думите:

— Нека моят млад червенокож брат остане тук и държи тази пушка, която в момента не ми е нужна. Щом се появят юмите, аз ще тръгна с коня си срещу тях да ги пресрещна, за да разговарям с тях. Ако са толкова многочислени, че се осмелят да ме нападнат, ще бъдем принудени да се отбраняваме и скрити зад храсталака, ще се опитаме да ги отблъснем.

Застанах зад първите храсти така, че да имам възможност да наблюдавам пътя, по който току-що бяхме минали. Предположенията ми се оправдаха. Само след броени минути точно отсреща видях да се появяват трима конници, които в бавен тръс пресичаха прерията. Смуших коня си да тръгне срещу тях и заех стойката на човек, който най-безгрижно язди по пътя си. Тялото ми беше леко приведено напред и се преструвах сякаш съм много изморен и изобщо не обръщам внимание на ширналата се пред мен равнина.

Щом ме зърнаха, индианците се стъписаха. Но тъй като видяха, че съм сам скоро продължиха ездата. Нямахте защо да се страхуват от един-единствен конник. Преструвах се, че не ги забелязвам, но държах карабината „Хенри“ напреко на седлото така, че с едно бързо движение да мога да я вдигна в положение за стрелба. Бях убеден, че юмите нямаше да ме познаят веднага, понеже все още не ме бяха виждали в новите ми дрехи, а освен това държах с ръка краищата на пъстрата мексиканска кърпа, вързана на врата ми, пред устата си като скривах така брадата си. На всичко отгоре бях нахлупил широкополото си сомбреро толкова ниско над очи, че кажи-речи от лицето ми се показваше само носът.

Най-сетне съгледвачите се приближиха толкова, че тропотът от конските копита се чуваше съвсем отчетливо. И тогава вече нямаше как, аз се стреснах, изправих гръб, престорих се сякаш ги забелязвам едва в този миг и спрях жребеца си, който те впрочем също не бяха виждали. На около десетина-петнайсет крачки от мен юмите също дръпнаха поводите на своите животни. Бяха трима от моите последни петима пазачи. Един от тях ме заговори на обичайната смесица от испански, индиански и английски думи:

— Откъде идваш?

— От Асиенда дел Аройо — заявих с преправен глас, което не ми беше особено трудно, понеже и без друго кърпата закриваше почти цялата ми уста.

— А накъде си тръгнал?

— Отивам при Голямата уста, вожда на храбрите юми.

— В какво положение завари асиендата?

— Всичко е опожарено.

— От кого?

— От юмите.

— И ти какво ще търсиш при тях?

— Искам да се спазарим за стадата, които са отвлекли.

— Чия поръчка изпълняваш?

— Изпраща ме асиендерото. Готов е да откупи животните и вождът трябва да ми каже каква цена иска.

— Напразно си бил път, защото той няма да продаде животните.

— Откъде знаеш?

— Ние сме от неговите воини.

— Тогава наистина би трябвало да знаете какво смята да прави. Но все пак ми се иска да поговоря лично с него, понеже съм длъжен да изпълня възложеното ми поръчение.

— Изглежда ти дори не подозираш колко опасно е това! Воините на юмите са грабнали бойната секира и воюват срещу белите.

— Известно ми е, но не се тревожа, защото идвам като парламентъор и съм неприкосновен. Къде лагеруват сега воините на юмите, които са били в асиендата?

— Не е необходимо да го знаеш, понеже и без друго няма смисъл да яздиш толкова надалеч. Ако тръгнеш бавно по нашата диря съвсем скоро ще се натъкнеш на нашия вожд и петдесет негови воини.

— Благодаря ти. Сбогом!

Престорих се, че искам да продължа пътя си макар да бях убеден, че ще ми зададат и други въпроси. Именно тези въпроси бяха за мен от голямо значение, защото по тях можех да си направя заключение за онова, което исках да науча.

— Стой, чакай малко! — прозвуча заповеднически глас зад гърба ми. — Ти ни разказа само за асиендерото. Той е ходил до Урес заедно с един друг бледолик на име Мелтън, нали?

— Не видях бледолик с такова име.

— Но може би си срещнал друг, който се казва Ралф Уелър, или пък сина му Санди, а?

— Също не.

— Тогава навярно не си видял и отряда от наши воини, които трябваше да държат в плен тези бледолики в продължение на два дни?

— Не. Разговарях само с дон Тимотео.

— Къде?

— Сред развалините на неговия дом. Посетих асиендата, за да му върна парите, които му дължах и той пожела с тях да откупи своя

добитък. Помоли ме да препусна подир юмите и да се спазаря с тях.

— Къде са парите? В теб или в него?

— В него са.

Юмите все още не ме бяха познали. След моя отговор те се спогледаха. Личеше си, че са объркани. Без да се съобразява с присъствието ми, воинът, който бе разговарял с мен, със замислено изражение на лицето каза на другарите си:

— Сигурно се е случило нещо. Асиендерото е още тук, но другите бледолики не са вече при него. А и нашите воители никъде не са се мяркали, макар че трябва да са тръгнали на път, за да се присъединят към нас. Дон Тимотео иска да си откупи добитъка.

Той има пари. В такъв случай всичко може да се обърка. Ами къде ли са многобройните чужди бледолики с техните жени и деца, които са очаквани от нашите братя, за да бъдат отведени в планините?

Другите двама мълчаливо поклатиха глави. Тогава той отново се обърна към мен:

— Преди малко не срещна ли двама конници?

— Да. Един бял заедно с някакъв млад индианец.

— Как беше облечен, белият?

— Като скитник.

— Какви оръжия имаше?

— Видях две пушки.

— Вярно е. Онзи пес мимбрехото ги е взел и му ги е дал. Тези думи бяха предназначени за неговите другари. После той продължи да ме разпитва:

— Бързо ли язدهа?

— Не. — отвърнах аз като рязко дръпнах юздите на коня си, за да го накарам да отстъпи няколко крачки назад. — Бяха слезли от седлата.

— Къде?

— Ей там зад мен сред храстите.

— Уф! Тогава трябва бързо да се връщаме, понеже тежката пушка на бледоликлия бие чак дотук. Тя е мечкоубиец. А другата, полеката стреля без прекъсване. Ела с нас! Ще препуснем обратно. Ще пресрещнем вожда и ти ще можеш да говориш с него.

— Тази работа не е чак толкова спешна. Почакайте още малко! Искам да ми дадете нещо.

— Какво?

— Вашите пушки и коне.

— Защо? Откъде накъде? — попита индианецът и смаяно ме зяпна.

— Ето защо! — изсмях се аз като с лявата си ръка свалих кърпата от долната част на лицето си, а с дясната насочих карабината „Хенри“ към тях. — Самите вие казахте колко продължително и често мога да стрелям с тази пушка. Който от вас мръдне от мястото си ще получи куршум! А там в храсталака се е скрил мимбрехото с моя Мечкоубиец, чиито куршуми като нищо ще стигнат дотук.

От уплаха юмите се вцепениха и с широко отворени очи ме зяпнаха.

— Уф! Това е Поразяващата ръка! — процеди през зъби един от тях.

— Поразяващата ръка! Поразяващата ръка! — повториха другите двама.

— Да, аз съм Поразяващата ръка — кимнах, държейки дулото все още насочено към тях. — Не се опитвайте да обърнете конете си, иначе ще стрелям! Искате да ме заловите, а самите вие сте мои пленници. Но аз ще ви пусна и ще ви разреша да се върнете при вашия вожд. Хвърлете пушките си на земята!

Като всички индианци при среща с непознати и юмите бяха взели пушките си в ръка, но те не бяха подготвени за стрелба. Тримата не се осмелиха да насочат оръжията си към мен, но въпреки това не се подчиниха на заповедта ми веднага.

— По-бързо или ще стрелям! Няма да чакам! — викнах им аз. — Едно... две...

Преди да кажа „три“ те хвърлиха пушките си на земята.

— Слезте и отстъпете настрана! Те се подчиниха.

— А сега тичайте обратно! Който от вас се обърне ще бъде пронизан от куршумите ми!

Юмите се затичаха с все сила. Всъщност бе много смешно да ги гледа човек колко бързо си плюха на петите. Докато все още им бях в ръцете, те ми се подиграваха и присмиваха, но ето че сега бягаха като зайци пред дулото на пушката ми.

Скочих от седлото, за да събера пушките им и да задържа техните коне, които след офейкването на господарите си бяха станали

неспокойни. В същия миг видях мимбрехото в пълен галоп да изскача от храсталака. Идваше да ми помогне.

— Уф, уф! — извика той още отдалеч. — Поразяващата ръка е вълшебник. Всичко му се удава, дори и най-трудните магии!

— Това не беше никак трудно — засмях се аз.

— Без борба да обезоръжиш трима неприятели и на всичко отгоре да им вземеш конете? Че кой би си го помислил? Много се разтревожих когато ми каза, че искаш да разговаряш с тях!

— Имах и един съюзник — изненадата. Така страхът им от моите пушки се удвои. Но трябва да тръгваме, защото другите юми могат да се появят всеки миг.

Вързахме трите пушки за седлата на новите коне. Мимбрехото взе в ръка юздите на едно от животните, за да го води, а аз хванах поводите на другите две. После тръгнахме отначало бавно през храсталака, а когато го оставихме зад гърба си и пред нас се ширна открит Терен, преминахме в галоп. Поддържахме този бърз ход само докато се отдалечихме достатъчно, за да не се чувстваме непосредствено застрашени. Щом стигнахме до едно място, откъдето храстите се виждаха само като тънка ивица на хоризонта, ние спряхме, защото за нас бе важно да подмамим преследвачите да яздят по-дълго по петите ни и именно заради това трябваше отвреме навреме да им даваме възможност да ни виждат, което щеше да поддържа будно тяхното усърдие и да разпалва настървението им.

Докато седяхме спокойно на конете, застанали близо един до друг, забелязах, че мимбрехото често ми отправяше скрити погледи. Досетих се, че сигурно искаше да научи за какво бях разговарял с тримата юми. Казах му. След като свърших, момчето помълча малко със замислен поглед, а после рече:

— Когато си при Поразяващата ръка с всеки изминал час научаваш все повече нови неща. Ето че малко след като узнах как един воин трябва да използва спечелените предимства, чувам и виждам как да постъпя, ако искам да изтръгна от някого нещо, което той не желае или не бива да ми каже. Сега вече знаем почти всичко.

— О, все още далеч не всичко. Най-важното си остана за мен неясно. На първо време узнахме, че по петите ни идват петдесет преследвачи, начело на които е самият вожд. Какво заключение можем да си извадим от този факт?

— Че стадата и ранените воители ще останат там където си бяха до завръщането на петдесетте юмита.

— Правилно! Освен това сега знаем, че Мелтън и двамата Уелър са вече свободни и че асиендерото не е повече пленник, а знаем и че дори белите преселници са пуснати на свобода.

— Нима не научихме достатъчно?

— Не.

— Но нали за теб най-важното бе само да ги спасиш! Е, те са вече свободни.

— Свободни са, но къде са? Както разбрахме ще бъдат отведени в планините от братята на юмитите, тоест, от някакви други юмита. Всичко това ми се струва подозрително. Кои планини се имат предвид? Какво ще правят тези хора там? Та нали са напуснали родината си, за да дойдат тук и да работят в Асиенда дел Аройо! Защо тогава ще ги водят в някакви си дива и непознати планини? И то враждебно настроени към тях индианци?

— Не мога да ти кажа — отвърна момчето с комична искреност.

— Успокой се, и аз не знам, но няма да намеря покой докато не разбере. И още нещо! Асиендерото се е канил да ходи с Мелтън до Урес. Какво ли ще правят там двамата? При други обстоятелства едва ли щях да проявя някакво подозрение към това пътуване, обаче именно Мелтън е подлъгал индианците да дойдат тук, да нападнат асиендата, да я оплякосат и опожарят. А ето че сега тръгва да язди за Урес заедно с разорения и собственик, докато неговите немски работници ще бъдат отведени от някакви индианци в планините. Прухильо е обвързан с тези преселници и мястото им е при него. Защо тогава ги разделят?

— Мислиш ли, че ще можеш да намериш отговорите на тези въпроси?

— Да. Веднага щом върнем стадата непременно ще отида в Урес. И най-накрая — къде са юмитите, оставени да надзирават пленените бели там, където Мелтън се опита да ме убие? Ако пленниците наистина са вече свободни, пазачите им спокойно могат да последват вождата и своите съплеменници, поели на път доста преди тях. Те ще имат възможност да яздят бързо, докато ние със стадата напредвахме значително по-бавно. Та тези индианци би трябвало да са вече нейде наблизо.

— Може би ще ги срещнем още днес. ,

— Не е изключено и затова ще трябва да сме много предпазливи, за да не им паднем в ръцете. Но я погледни зад нас! Виждаш ли преследвачите ни?

— Да, идват. Излезли са от храсталаците и са се спрели пред тях. Дали са ни забелязали?

— Разбира се. Сигурно ни виждат също тъй добре както и ние тях. Внимавай! Те ще се втурнат в галоп подир нас. Пак можем да препуснем напред, защото след като са ни забелязали и през ум няма да им мине да се върнат обратно преди да са ни догонили. Най-много да са били принудени да изпратят в лагера си онези тримата, на които взехме конете и затова е немалко как да участват в преследването.

Продължихме да препускаме по вече наполовина прекосената равнина, после минахме през няколко клисури, прехвърлихме някакви ниски планини и отново излязохме на открит равнинен терен. Там се простираше гора, край която бяхме лагерували на идване и която смятахме да достигнем привечер. Но този път ние двамата изминавахме съвсем по-други разстояния отколкото преди, когато пълзахме като охлюви заедно със стадата, чиито следи все още се виждаха съвсем ясно. Дирята им бе толкова отчетлива, че кажи-речи образуваше добре очертан път.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ВИНЕТУ

Времето минаваше, на запад слънцето се спускаше все по-ниско. Вече почти докосваше хоризонта и едва ли можеше да сме кой знае колко далеч от онази гора. Но ето че в този момент момчето протегна ръка напред и каза:

Погледни, ей там се задават юмите, които са били оставени при пленените бледолики! Нали не биваше да се мяркаме пред очите им!

Той беше прав. Пред нас наистина се появиха конници. Беше доста многоброен отряд и хората яздеха в безпорядък. Поради голямото разстояние не бе възможно да се различи от колко души се състоеше, но твърде вероятно срещу нас да идваха онези юми, които бързаха да се присъединят към своя вожд. Ето защо, за да избегнем срещата с тях, ние свърнахме под остър ъгъл надясно и пришпорихме конете да препуснат с всички сили. Тайно се надявах, че приближаващите се ездачи все още не са ни забелязали, обаче съвсем не беше така. Докато следвахме новата си посока, аз няколко пъти се обърнах назад и видях, че един конник, отначало голям колкото малка черна точка, се отдели от отряда и се отправи към нас. Не бях взел предвид залязващото слънце. Ярката му светлина падаше в гръб на отряда, докато слънчевите лъчи така добре ни осветяваха точно пред очите на появилите се срещу нас ездачи, че навярно е било неизбежно първи да ни видят. Но все пак успокоително беше обстоятелството, че конниците не промениха първоначалната си посока, а изпратиха само един-единствен човек, който едва ли щеше да успее да ни настигне.

Отрядът продължи да язди по-бавно от запад на изток вероятно за да изчака връщането на самотния конник. И така нашите пътища образуваха прав ъгъл или двете страни на правоъгълник, по чийто диагонал се движеше споменатият ездач. Следователно той трябваше да измине най-дългото разстояние, но въпреки това учудващо бързо напредваше. Бях помислил, че ще е невъзможно да ни догони при нашия енергичен галоп, ала фигурата му ставаше все по-ясна и по-ясна

толкова бързо, че скоро бях принуден да призная заблудата си. Ако отначало ни беше изглеждал като малка точка, не след дълго нарасна до размерите на тиква, а после започнахме да различаваме и отделните части както на неговото тяло, тъй и на коня му, който първо имаше големината на малко кученце, но бързо наедря колкото овчарски пес. Той се приближаваше все повече и повече, макар че ние изобщо не намалявахме бързината си. Моят спътник неколкократно издаде едно смаяно „уф!“, а и аз бях не по-малко удивен от невероятната бързина на това животно. В други страни и континенти съм виждал много благородни бегачи от чистокръвна раса, но тук в Северна Америка имаше само два такива коня, известни с подобна нечувана бързина, и това бяха двата врани жребеца, на чиито седла заедно с Винету толкова често бяхме гонили вятъра по прериите.

Винету! Неволно спрях коня си и засенчих очи с ръка. Ездитното животно на бързо приближаващия се индианец беше вран жребец. По тялото на ездача се виждаше нещо да се червене. Зад него сякаш се развяваше тъмен воал и в същия миг забелязах как по приклада на пушката му искреше нещо металическо. Сърцето ми заликува. Червеният цвят беше от шарките на салтилското одеяло, което Винету винаги носеше около кръста си като шарф. Тъмният воал беше неговата дълга черна коса, а металическият блясък идваше от големите сребърни гвоздеи, с които бяха обковани дървените части на прочутата му Сребърна карабина, всяваща ужас сред враговете му.

Бях облечен по мексикански и ето защо все още нямаше как да ме познае, ала той познаваше много добре гласовете на моите пушки. Аз също различавах острия гръм на неговата Сребърна карабина и понякога се бяхме намирали един друг само с помощта на нашите пушки. Все още той бе толкова далеч, че не бе възможно да се различат нито отделни подробности от стройното му тяло, нито чертите на неговото лице. Тогава аз взех Мечкоубиеца и стрелях във въздуха. Тъй както препускаше в бесен галоп, ездачът дръпна поводите на жребеца си толкова рязко, че животното мощно се изправи на задните си крака и малко остана да се преобърне и да падне по гръб. Но после ездачът му отново го пришпори, изправи се на стремената и ликуващо извика:

— Шарли, Шарли!

Когато използваше английски език, апачът беше свикнал по този начин да изговаря името ми Карл.

— Винету, Винету, н'шо, н'шо — Винету, Винету, колко хубаво, колко хубаво! — отвърнах аз, насочвайки коня си към него.

Той се понесе срещу мен като вихрушка и в този миг много приличаше на някой митичен герой. Изпънал снага, Винету седеше гордо на гърба на летящия вран жребец, подпрял на бедрото си обкования с гвоздеи приклад на Сребърната карабина. Благородното му лице с бронзов оттенък и почти римски черти сияеше от радост. Слязох от седлото. Апачът изобщо не си направи труда да спре галопиращия жребец, а пусна карабината си на земята и докато враният кон прелиташе покрай мен, той се изхвърли като пружина от гърба му и се втурна с широко разтворени ръце да ме прегърне.

Да, ние бяхме приятели в пълния смисъл на тази дума. Неговият живот ми принадлежеше, както и моят беше негов. Мисля, че с това всичко е казано. И ето го сега пред мен в своето полуиндианско облекло, което му стоеше толкова добре. Докато се поздравявахме, неговият вран жребец потича още малко, а после като послушно и вярно куче се върна при него. Щом чу гласа ми, конят радостно изцвили и потърка изящната си глава в рамото ми.

Погледът на Винету падна върху моята кранта и по иначе толкова сериозното му лице пробягна лека усмивка.

— Клети Шарли! — каза ми той. — Къде си бил, какво си правил, че не се е намерило за теб нещо по-добро? Но още от днес ще имаш далеч по-хубав кон.

— Какво? — бързо го попитах. — Нима Хататитла е с теб? Хататитла (Светкавица) се казваше моят вран жребец, а конят на Винету носеше името Илчи (Вятър, Вихър).

— През цялото време докато те нямаше, съм се грижил за него, а когато тръгнах, го взех със себе си, понеже очаквах да те срещна.

— Чудесно! С тези коне превъзхождаме всичките си неприятели. Но как се озова в Сонора? Нали искахме да се срещнем на север край Хила?

— Наложих ми се да отида при някои от племената на индианците пима, за да уредя възникналите помежду им спорове, и тогава се сетих за моя храбър червенокож брат Налгу Мокаши, вожда на мимбрехосите, когото не бях виждал толкова отдавна. Отидох да го посетя и докато седях край неговия огън, се завърна по-малкият му син заедно със сестра си. По-големият не беше с тях. Момчето ни събщи

какво се е случило, каза ни, че си искал помощ от мимбрехосите срещу техните врагове юмите. Незабавно събрахме сто и още половината от сто воители, запасихме се с месо за много дни и само три часа след като получихме вестта от теб, поехме на път. Доволен ли е Шарли?

— Благодаря на моя брат Винету! А дойде ли с теб и моят приятел, вождът на мимбрехосите?

— Как би могъл да остане у дома си, щом го призовава на помощ Олд Шетърхенд, с когото е пушил лулата на приятелството и който съвсем наскоро е избавил и трите му деца от смърт? С нас дойде и малкият му син. Не пожела да остане във вигвама си, защото брат му бил при теб. Ние двамата-имаме да си казваме толкова много неща, но сега се мятай пак на седлото, за да поздравиш първо Силния бизон и неговите воители!

Бих предпочел макар и набързо да си поговоря с Винету, ала това щеше да е против индианските обичаи. И така, възседнахме конете. Междувременно мимбрехосите бяха вече подминали мястото, откъдето бях свърнал в северна посока. Винету стреля веднъж с карабината си и нейният силен и рязък пукот достигна до тях. Те видяха, че се приближаваме най-миролюбиво, и спряха да ни изчакат. Зад нас яздеше моят малък мимбрехо, който не се бе осмелил да каже нито една дума, ала изпълненият му с възхищение поглед не се откъсваше от прочутия вожд на апачите.

Отдалече не беше възможно да се определи дори и приблизително броят на мимбрехосите, но след като се приближихме достатъчно, видях, че са около сто и петдесет ездаци, всичките въроръжени с пушки. Пред тях се беше спрял Налгу Мокаши, Силния бизон, моят верен, макар и малко суров и грубоват приятел. И той, и воилите му бяха покрили лицата си с жълти и тъмночервени черти, техните цветове на войната, което показваше колко сериозно бе намерението им да ме подкрепят срещу юмите с всички сили и средства.

Вождът имаше здраво сложена кокалеста фигура. Очакваше ме пред хората си яхнал як сиво-жълтеникав кон. Беше отправил към нас изпълнения си с нетърпеливо очакване поглед, понеже отдалече не бе успял да ме познае. Когато се приближихме достатъчно, въпреки

изрисуваното му с бои лице забелязах, че по него се изписа радостна изненада.

— Уф, уф! — възкликна той. — Та това е Поразяващата ръка, приятелят на нашите сърца, когото не сме виждали вече толкова много луни! Побързахме да дойдем тук, за да му помогнем в борбата срещу онези песове юмите.

Индианецът е свикнал да овладява и прикрива вълнуващите го чувства. Но радостта на мимбренхосите беше толкова голяма, че те й дадоха израз във всеобщо шумно ликуване. Силния бизон скочи от седлото, за да ме поздрави. Той явно очакваше да сторя същото. Според индианските обичаи ние бяхме длъжни да слезем веднага от конете, за да изпушим на място лулата на поздрава. Но аз останах да седя на коня си и само му подадох ръка.

— Душата ми е радостна да види Силния бизон, както и лицата на неговите храбри воители. Искан ми се да им кажа много неща и да им задам много въпроси, ала ние трябва да се махнем от това място, понеже юмите ще се появят всеки миг. Нега моите братя поемат с конете си в обратна посока.

— Нима тези кучета са по петите ти? Ще ги изчакаме тук, за да им вземем живота.

— Ако останем тук, те ще офейкат, щом ни забележат. Ето защо нека вождът на мимбренхосите постъпи както му казах. Препуснем ли бързо към гората, покрай която моят червенокож брат е преминал преди малко, ще можем да ги изчакаме, без изобщо да ни видят. Наистина те ще открият следите на моите червенокожи братя, обаче няма да успеят ясно да ги разчетат, понеже ще се погрижим поне донякъде да заличим дирята.

Преди вождът на мимбренхосите да може да ми отговори каквото и да било, получих отговор от съвсем друга страна. Неиде иззад ездачите се разнесе силно и радостно цвилене. Там един индианец държеше юздите на коня, който Винету бе довел за мен. Жребецът ме беше познал по гласа и ето че сега правеше усилия да се изтръгне от ръцете на воина и да дойде при мен.

— Хататитла! — извиках аз. — Пусни коня!

Червенокожият изпълни желанието ми. Вярното животно се втурна към мен, започна да ме души, а след като го погалих по

стройния и красив врат и по дългата лъскава грива, то направи няколко скока около мен, изпръхтя и най-сетне се спря само на крачка.

— Уф, уф! — завикаха индианците, трогнати от тази сцена на силна привързаност. Да, това беше моят „Светкавица“, конят, който не веднъж и дваждж беше спасявал от опасности и чиято бързина и интелигентност много пъти ми бяха спасявали живота. Той имаше същата индианска сбруя, която винаги бях използвал.

Метнах се направо на гърба му и стъпалата ми още не бяха докоснали стремената, когато животното подскочи едновременно и с четирите си крака във въздуха. После се затича насам-натам като куче, обзето от радостна възбуда, започна да описва кръгове и полукръгове, като ту се вдигаше на задните си крака, ту хвърляше къч. Оставих го кратко време да се налудува, но щом го притиснах по-силно с бедра, жребецът незабавно ми се подчини и спря точно пред Винету и Силния бизон, който отново беше яхнал коня си.

— Не бива да се бавим тук повече — предупреди Винету, — защото, юмите може да ни видят. Какво е разстоянието между Олд Шетърхенд и преследвачите му?

— Вероятно е толкова малко, че е възможно да се появят всеки миг.

Всеки друг на негово място би попитал най-напред за числеността на неприятелите ни. Обаче това дори не мина през ума на гордия Винету. Той взе ласото си и върза за него своето салтилско одеяло така, че да го влачи подир коня си, а после даде знак на воините да направят същото. Одеята щяха доста да заличат следите ни, макар и не чак дотам, че напълно да изчезнат. Който яздеше подир нас, щеше да забележи, че някъде по-напред има конници, взели тази предпазна мярка, но нямаше да е в състояние да определи броя им. Юмите сигурно щяха да забележат дирята ни, но в никакъв случай нямаше да разберат колко ездачи са минали оттук.

Продължихме в лек галоп. Аз яздех между Винету и Силния бизон. Вождът не беше поздравил сина си нито с дума, нито с поглед, макар несъмнено да предполагаше, че момчето бе преживяло необикновени приключения. Такъв е индианецът. Сигурно мимбрехото обичаше детето си не по-малко, отколкото и всеки бял обича своето дете, но ако някой въпрос беше издал, че се е тревожил за сина си, това щеше да накърни достойнството му на мъж и вожд.

Скоро пред очите ни, но малко встрани, изплува вече многократно споменаваната гора. Насочихме конете си така, че тя да остане от дясната ни страна. Най-важното беше да се скрием от погледите на юмите и да ги изчакаме в засада. Удобно за нашата цел скривалище ни предложи самата гора, която на едно място се връзваше в равнината, образувайки по този начин остър ъгъл. Ние го заобиколихме и спряхме зад него.

И в този случай пак се прояви силното влияние, което Винету имаше върху всички хора. Силния бизон, както и мнозина от воините му, бяха по-високи от Винету. Сред тях се намираха не един и двама сурови бойци, от които другите се страхуваха, и все пак след като спряхме, всички погледи се отправиха към Винету в очакване на неговите разпореждания. Без да се споменава каквото и да било по този въпрос, хората го признаваха за свой предводител, макар че той изобщо не беше от племето на мимбрехосите. На Налгу Мокаши и през ум не му минаваше да проявява каквато и да било завист. Просто където и да отидеше Винету, навсякъде правеше все същото впечатление и имаше все същото влияние — даже и сред враждебно настроените към него племена, даже и сред белите, които иначе никак не бяха склонни да се подчиняват на някакъв си червенокож.

Винету никога не вземаше едно или друго важно решение, без предварително да се е споразумял с мен. Но който искаше да забележи как се разбираме, трябваше дяволски внимателно да ни наблюдава. Най-често достатъчен беше по един разменен поглед. Ако ли пък не, тогава някой знак с ръка ни казваше необходимото. Толкова бяхме свикнали един с друг, че взаимно си четяхме мислите. Често когато бяхме сами, изминаваха часове, без да разменим нито дума. Но когато с нас имаше и други хора, ние не бяхме чак дотам мълчаливи и се налагаше да разговаряме, за да се разберем и с останалите. В такива случаи Винету дори се впускаше в по-подробни обяснения, а и тогава рядко говореше дълго, а даваше нужните сведения под формата на въпроси и отговори, които разменяше с мен. Обикновено подобен разговор съдържаеше за другите слушатели някаква поука, която те възприемаха от прочутия вожд на апачите с почиттелно мълчание.

И ето че в момента, когато видях погледите на всички отправени към себе си, включително й въпросителния поглед на вожда на мимбрехосите, Винету се обърна към мен:

— Олд Шетърхенд смята това място за подходящо, така ли? Кимнах му и скочих от седлото.

— Ще са достатъчни ли двама души на пост?

— Докато е още светло стига даже и един-единствен пост.

— Тогава нека воините на мимбрехосите разседлят конете си и ги пуснат да пасат. Само Олд Шетърхенд и Винету няма да постъпят така.

Той скочи на земята и праметна юздите през главата на жребеца си точно както и аз бях вече направил с моя. Видях, че неговото нареждане предизвика всеобщо учудване. Мимбрехосите си бяха помислили, че ще останем да чакаме юмите на конете, скрити зад образувания от гората ъгъл и после внезапно ще изскочим и ще се понесем срещу тях. Даже и вождът им споделяше това мнение и затова той веднага попита Винету:

— Защо моят брат иска да пуснем конете да пасат на свобода? Нали щом се появят юмите, трябва да сме готови незабавно да се метнем на седлата?

По устните на Винету за миг се появи онази лека тъй добре позната ми усмивка на превъзходство и той съвсем приятелски отговори на въпроса с въпрос:

— Моят брат мисли ли, че юмите ще дойдат?

— Да, защото Поразяващата ръка каза така.

— Е да, ще дойдат, но не и дотук. Щом забележат следите ни, ще се върнат, ала само привидно. Изчезнат ли на изток от полезрението ни, ще опишат дъга, за да заобиколят гората и да ни нападнат в гръб откъм запад. Следователно все още не бива да ги очакваме и спокойно можем да пуснем конете за някой и друг час на свобода.

— И Поразяващата ръка ли е на същото мнение? — попита ме Силния бизон.

— Да — кимнах аз — Моят брат Винету е отгатнал мислите ми.

— Ами ако все пак юмите се осмелят да се приближат?

— В такъв случай ще са загубени. Именно затова ще предпочетат да не го правят.

След като той ме погледна невярващо, аз продължих:

— Мислиш ли, че юмите няма да обърнат внимание на мястото, където ви срещнах?

— Тъй като не са слепи, сигурно ще видят дирите и ще разберат какво е станало, обаче няма да знаят нито кои сме, нито колко сме.

— Лъжеш се. От следите ни юмите ще разберат, че съм се присъединил към вас доброволно и следователно сигурно сте мои приятели. А те знаят също и че синът ти е с мен и навярно ще отгатнат кои сте.

— Ами броят на нашите воини?

— Вярно, няма как да го изчислят съвсем точно, но ако си напрегнат мозъците малко повече, догадките им няма да са далеч от истината. Когато се срещнах с вас, воините ти бяха спрели на конете си в голяма група, която бе доста разпръсната, така че отпечатъците от конските копита покриват твърде обширна площ.

— Но нали ги заличихме!

— Да, обаче следите от това заличаване все още се виждат и колкото по-широка е тази диря, толкова повече ездачи е имало на онова място. Ако юмите не стигнат до това заключение, заслужават да навлекат женски дрехи, а аз съм убеден, че ти ще схванеш по-лесно от тях за какво става въпрос.

Вождът на мимбрехосите се почувства малко засрамен и бързо отговори:

— Отдавна знаех, че така стоят нещата, но заговорих за това само за да го чуят и моите воини. Но защо Винету каза, че няма да разседлавате вашите два коня?

— Той смята, че юмите ще се опитат да ни заблудят, като си дадат вид, че се връщат, а после тайно ще заобиколят и ще ни нападнат в гръб. Винету иска да ги наблюдава, за да се убеди дали предположението му е вярно. Аз ще го придружавам. Ето защо нашите жребци, които и без друго са най-бързи, ще останат оседлани.

— Уф! Моите двама братя са прави. Нека постъпят както са решили!

По време на този разговор Винету беше седнал на земята. Силния бизон и аз се настанихме до него. Индианците разседлаха конете си, пуснаха ги да пасат на свобода и насядаха в кръг около нас, като не изпускаха животните из очи, за да не би някое от тях да се покажеше иззад образування от гората ъгъл. В такъв случай съществуваше опасност да бъде забелязано от юмите. Един от воините

се скри между храсталаците в самия край на споменатия горски ъгъл, за да следи кога очакваните врагове щяха да се появят.

Ако ние двамата с Винету не бяхме при мимбрехосите, навярно те всичките щяха да залегнат в засада. Макар че полагаха усилия да не забележим, че съвсем не бяха толкова спокойни, все пак вълнението им си личеше. А Винету изглеждаше така, сякаш изобщо не мислеше повече за юмите. Въпреки че се канеше да ги наблюдава и те можеха да се появят всеки миг, той без да бърза, извади своята лула на мира, което означаваше, че щеше да последва тържественото поздравяване, а то винаги отнема много време. Затова не беше никак чудно, че мимбрехосите слисано го зяпнаха. Но без да им обръща внимание, той отвърза от колана си красиво извезаната торбичка с тютюн, натъпка украсения с перца от колибри калюмет и се обърна към мен с думите:

— Тъй като ни се наложи да изчезнем толкова бързо от онова място, не можахме веднага да поздравим моя бял брат. Но сега имаме време и затова нека той изпуши с нас лулата на мира и на приятелството.

Докато още беше зает със запалването на тютюна, постът дотича и ни съобщи:

— Юмите се приближават толкова бързо, че съвсем скоро ще бъдат тук!

Воините около нас наскочаха, вождът им също понечи да се изправи на крака, но с укорителен тон апачът смъмри поста:

— Как си позволява мимбрехото да смущава Винету, когато той се кани да запали лулата на мира! Кое е по-важно — свещеният дим на калюмета или появяването на няколко кучета на юмите, които от страх веднага ще си подвият опашките и ще избягат?

Индианецът наведе глава.

— Нека мимбрехото се върне на мястото си и продължи да наблюдава враговете ни, за да ми каже по-късно, след като поздравим Олд Шетърхенд, че са изчезнали.

Постът бавно се отдалечи. Неговите другари нямаше какво друго да направят, освен отново да си седнат по местата, макар никак да не им беше лесно да овладеят обзелото ги вълнение. Вождът им навярно тайно се радваше, че поне той не беше веднага скочил на крака и не се бе изложил пред нас като тях.

Пушенето на лулата на мира е описвано толкова често, че тук спокойно мога да пропусна подробното му повторение. Искане ми се само да спомена, че измина доста време, преди повторно натъпканият с тютюн калюмет да обиколи от уста на уста всички присъстващи. Винету, Силния бизон и аз трябваше да държим прави и по една кратка реч. Дръпвахме силно по шест пъти от лулата и издихвахме дима към небето, земята и в четирите посоки на света. Другите индианци дръпваха само по два пъти и издихваха дима право в лицето на двамата си съседи.

И все пак не всички имаха право да вземат участие в тази церемония. Изключение правеха двете момчета на вожда. Те не се числяха към воините, все още нямаха имена и стояха прави извън кръга на мимбренхосите. Както споменах и преди, приемането в съсловието на бойците е свързано със спазването на строги условия и само в редки случаи някои от тях може и да не се изпълнят. Не по-малко обстоятелствена е и процедурата, по която трябва да мине новоизпеченият воин, за да изпуши за пръв път лулата на мира. Всъщност по правило той би трябвало сам да отиде да си донесе червена глина от Свещените глинени находища за направата на лулата. Но естествено живеещите далеч на юг племена нямат възможност да изпълнят това условие, ала в замяна им се поставят нови изисквания, които изпречват пред тях други, едва ли по-лесно разрешими трудности.

Човекът, който по някакъв начин дръзне да заобиколи тези условия, трябва да има някое много известно име и да е сигурен в себе си. Той се излага на опасността да изгуби живота си или поне завинаги да бъде прогонен от собственото си племе. Въпреки всичко бях твърдо решил да предприема тази рискована крачка и бях доста сигурен в успеха си.

Ставаше дума за по-големия син на вожда, който се бе държал толкова храбро. Момчето беше убедено, че ако е заедно с мен, ще се сдобие с име много по-бързо, отколкото където и да било другаде, и никак не ми се искаше да го разочаровам.

След като Винету получи обратно калюмета си от последния мимбренхо, който пуши от него, и се нареди отново да окачи на колана си везаната торбичка с тютюн, аз взех и двата предмета от ръцете му с думите:

— Нека моят червенокож брат ми позволи да използвам неговата лула на мира. Тук има още един човек, който не е вкусил дима на калюмета, а той е достоен да е измежду първите, взели го в ръка.

Думите ми предизвикаха учудване, но мимбренхосите помислиха, че имам предвид поста, който се намираще в края на гората и не беше взел участие в церемонията. Сигурно доста странно им се виждаше, че не само се бях сетил за него, ами и че дори го нареждах сред най-достоините. Натъпках лулата, изправих се, излязох от кръга на мимбренхосите, хванах момчето заръката, заведох го до моето място и обръщайки се към седящите наоколо индианци, подех:

— Тук стои Олд Шетърхенд. Нека моите червенокожи братя чуят и видят какво ще им каже и какво ще направи. И ако после някой не е съгласен с него, нека му излезе на двубой на живот и смърт!

В очакване на думите ми наоколо се възцари силно мълчание. Сякаш някаква магическа сила прикова всички погледи върху мен и сина на вожда. Ръката на момчето трепереше в моята. То подозираше колко важен и решителен миг от неговия живот беше настъпил.

— Нека моят млад брат бъде смел и прави онова, което му кажа.

След като му прошепнах, тези думи, той също тъй тихо ми отвърна:

— Ще изпълня всичко, каквото ми заповяда Поразяващата ръка. Тогава аз запалих лулата, дръпнах веднъж и издухах дима към небето.

— Този облак от свещен дим отива при Маниту, Великия дух, който знае всичките ни мисли и отбелязва както подвизите на най-възрастния воин, тъй и делата на най-младия юноша. Ето тук седи Налгу Мокаши, прославеният вожд на воините на мимбренхосите. Той е мой приятел и брат, а животът ми му принадлежи. Тук пък до мен е застанал неговият син. По годините си той е още момче, но по подвизите си е вече опитен воин. Ще го подканя да последва примера ми и да изпрати на Великия дух свещен дим от калюмета.

При последните си думи подадох лулата на юношата. Той веднага пъкна мундщука ѝ в устата си, дръпна продължително от нея и после издуха дима към небето. От моя страна това бе твърде рискована стъпка, а от негова — голяма дързост, за която обаче можеха да държат единствено мен отговорен. Последствията се проявиха незабавно. Това, което ставаше пред очите на мимбренхосите, беше нечувано. Едно момче без име пушеше лулата на мира индианците наставаха и се

развикаха. Вождът им също скочи на крака и втренчи сличания си поглед в мен. Само Винету остана спокойно да седи на мястото си. По излятото му като от бронз лице не си личеше и следа нито от одобрение, нито от несъгласие. Направих им знак с ръка да млъкнат, отново взех лулата, дръпнах още пет пъти от нея и пак я върнах на момчето. Но тогава избухнаха силни крясъци. Заваляха гневни възклицания. Явно постъпката ми се смяташе за престъпление, спрямо свещените обичаи на индианските племена. Очите на всички засвяткаха яростно. Засвиваха се юмруци, заизваждаха се ножове, а измежду виковете, които чувах най-често, се повтаряше следният:

„Едно момче без име!“

Макар да ставаше дума за собствения му син, Силния бизон съвсем не беше съгласен с действията ми. Той хвана момчето за рамото и го избута настрани.

— Как се осмелява Поразяващата ръка! Ако беше някой друг, щях да го убия на място! Да дадеш калюмета на едно момче! Това се наказва със смърт. Племето ще те съди, въпреки че си мой приятел и брат. Аз нямам властта да те защитавам.

Когато чува вожда да говори, хората му се укротиха. След тези негови думи през тълпата премина одобрително мърморене. Момчето стоеше до баща си, а изпълненият му с упование поглед не се отделяше от мен. Наканих се да отговоря, но тъкмо в този момент от мястото си стана Винету, махна пренебрежително с ръка и след като твърдият му поглед се плъзна по всички лица, той каза със своя звучен и плътен глас следното:

— Силния бизон нямам властта да защити Олд Шетърхенд? Нима някой е споменавал, че той се нуждае от нечия защита? Ако му беше необходима закрила, то Винету щеше да се бие за своя бял брат. Но кой ще дръзне да каже, че Поразяващата ръка не е в състояние сам да си помогне? Той ще поеме отговорността за постъпката си. Само онези хора нямат право да пушат калюмета на мира, които са без име. А дали това момче наистина няма име? Попитайте Олд Шетърхенд! Той ще го знае по-добре от воините на мимбренхосите.

Проницателността на апача му бе позволила да отгатне истината — на мен и през ум нямаше да ми мине да дам лулата на мира в ръцете на юношата, ако вече няха готово име за него.

— Вождът на апачите е съвсем прав! — провикнах се аз. — От чия лула пушихме? От неговата! Следователно кой има право да ме упреква? Единствено той! А прави ли го? Не, понеже ме познава и е убеден, че Поразяващата ръка не действа необмислено. Да не би човекът, когото вие наричате момче, да е от някое чуждо племе? Не! Значи би трябвало да се гордеете, че Олд Шетърхенд пуши калюмета заедно със сина на вашия вожд. Ала вместо да е така, изпадате в гняв.

— Но той няма име! — заподвикваха ми.

— Кой го твърди?

— Всички, а също и аз! — отвърна Силния бизон. — Аз съм бащата на момчето и сигурно е, че най-добре знам.

— Макар да не съм му баща, изглежда знам повече и от теб. Я ми кажи колко дълго той не е бил при вас? Какво се е случило междувременно? Знаеш ли? Мълчиш. Тогава ми кажи дали Поразяващата ръка има право да дава някому име!

— Поразяващата ръка има такова право.

— Ти би ли се почувствал обиден заради някакво дадено от мен име?

— Не, всеки воин на мимбрехосите с радост би се отказал от името си, за да получи друго от Олд Шетърхенд, което ще носи с гордост.

Тогава отново улових ръката на момчето и със силен глас извиках:

— Чухте думите на вашия вожд, а сега чуйте какво ще ви кажа и аз! Пред вас се намира Олд Шетърхенд, а до него е застанал младият му приятел и брат Юма-Шетар. Той рискува живота си за мен и аз ще дам моя за него. Вижте! Оръжията, които носи, са негова плячка. Юма-Шетар ще стане прочут воин на своето племе.

Както вече споменахме, Юма-Шетар означава „Изстребител на юми“. Очите на моя млад приятел заблестяха от радост и гордост. Винету се приближи до него и сложи ръка на рамото му.

— Юма-Шетар е гордо име. Щом Олд Шетърхенд ти го е дал, сигурно го заслужаваш. Винету е твой приятел и ще изпуши с теб калюмета. Дай ми го!

Той взе лулата от юношата, запали я и я размени с него по същия начин, както бях постъпил и аз. Вождът стоеше наблизко и мълчеше. Видях как от голямото вълнение устните му потрепераха. Изразът по

лицата на мимбренхосите се бе коренно променил. Винету беше хванал едната ръка на Юма-Шетар. Аз го улових за другата и казах:

— Воините на мимбренхосите виждат тук трима братя, които винаги ще си бъдат верни един на друг: Винету, Юма-Шетар и Поразяващата ръка. Изтребителя на юми се изложи заедно с мен на смъртна опасност. Когато ме осъдиха да умра на кола на мъченията, той ме последва, за да ме спаси. В мига на моето бягство бе до мен и уби двама от противниците ми, които се опитаха отново да ме заловят. Той не се отдели от мен до мястото, където се намирам и в момента. С очите си го видях храбро да се бие и умело и хладнокръвно да преследва враговете. Не един и двама от възрастните воители нямаше да се справят толкова добре. Ето защо взаимно бихме пожертвали живота си един за друг, а Винету, вождът на апачите, също е негов верен приятел.

След тези думи вождът на мимбренхосите не можа да се сдържи. Той издаде едно възклицание, изразяващо голямата му радост и гордост, бързо измъкна ножа от пояса си и извика:

— Юма-Шетар се казва храбрият воин, чийто баща съм аз! Чухте ли? Юма-Шетар! Поразяващата ръка, великият бледолик, му е дал това име, а Винету, най-прочутият апач, се нарече негов приятел и брат. Кой от вас има нещо против името му? Кой от вас все още се гневи, че Олд Шетърхенд и Юма-Шетар заедно пиха дима от лулата на мира? Ако има такъв, нека дойде при мен и извади ножа си! Така ще разпорят тялото му, че душата му ще отлети от него.

В продължение на няколко мига цареше пълно мълчание, но после някой извика „Юма-Шетар!“ и тогава след него всички зареваха „Юма-Шетар“, „Юма-Шетар!“, без да помислят за юмите, които сигурно не бяха много далеч. Мимбренхосите се притекоха, за да стиснат ръка на новия най-млад воин. От предишното им неодобрение не остана и следа. Вождът им хвана и двете ми ръце и се накани Да започне някакво благодарствено слово, обаче Винету му попречи:

— Нека моят брат каже по-късно какво изпитва сърцето му. Сега нямаме нужното време. Денят преваля и скоро ще се стъмни. Ей там се е изправил нашият съгледвач, който иска да говори с нас. Настъпва часът, когато трябва да се заемем с проследяването на враговете.

Постът стоеше пред храстите. От поведението му можеше да се заключи, че вече няма какво да наблюдава, но заради предишните

остри упреци индианецът не смееше да се приближи без разрешение. Едва след като Винету му махна с ръка, той дойде и ни извести:

— Юмите се появиха, но после пак се върнаха в посоката, откъдето и дойдоха.

— Докъде се осмелиха да се приближат?

— Двамата, които яздеха пред другите като съгледвачи, се спряха на мястото, където срещнахме Олд Шетърхенд. Там те изчакаха останалите юми, които после дълго оглеждаха всичко наоколо. Неприятелите ни продължиха още малко нататък по дирите ни, за да ги разчетат по-добре, а след това бавно поеха обратно.

Винету му кимна и се обърна към вожда:

— Силния бизон току-що чу, че съм бил прав. Юмите са се върнали, но само привидно, за да ни заблудят. Нека воините на мимбренхосите останат тук, докато ние двамата с Олд Шетърхенд се завърнем.

. Метнахме се на жребците си и тръгнахме на път тъкмо когато се беше смрачило вече толкова, че конските отпечатьци се различаваха много трудно. И тъй поехме в настъпващата нощ да наблюдаваме един неприятел, за когото само предполагахме, че не се намира вече в посоката, в която се бе отдалечил.

Колко често съм предприемал заедно с Винету подобна езда привидно напосоки, но благодарение на неговата невероятна способност да предугажда нещата винаги сме достигали целта си! Предварително се радвах на възможността и този път да се възхищавам на направо смайващата му интуиция.

Юмите се бяха върнали на изток. Но на нас и през ум не ни минаваше да ги следваме в същата посока, защото и аз като Винету бях твърдо убеден, че скоро са свърнали настрани. Представете си една гора, която на дължина може да се измине на кон приблизително за около два часа, а на ширина — за около половин час. Тя се простираше в посоката изток — запад. От южната и страна, близо до източния ѝ край се намираше онзи често споменаван ъгъл, зад който бяхме оставили мимбренхосите, и следователно можеше да се очаква, че от първоначалната си посока юмите ще свърнат на запад, ще заобиколят гората покрай дългата ѝ северна страна, ще се отправят на юг, а после ще тръгнат покрай южната ѝ страна, за да ни нападнат в гръб откъм запад. Ние искахме да ги открием, да ги проследим и да ги

наблюдаваме. Ето защо, стигайки до югоизточния край на гората, завихме на север и яздохме чак до североизточния ѝ край. Там спряхме. До този момент изобщо не бяхме разговаряли. Сега попитах съвсем кратко:

— Кой ще продължи — ти или аз?

— Както желае Шарли — отвърна апачът.

— Тогава нека Винету язди нататък. Той има по-остър слух от мен.

— Безпогрешното ухо на „Светкавицата“ ще помага на моя приятел. Какъв сигнал ще уговорим?

— Няма да използваме обичайния крясък на орела, защото по тези места не гнездят орли.

— Нека Шарли имитира пумата, която особено през нощта тук често се среща.

След тези думи той смуши коня си и се отдалечи толкова тихо, че едва долових стъпките на Илчи. Разделихме се, понеже не знаехме дали юмите щяха да се придържат близо до гората или не. Ето защо един от нас се налагаше да се отдалечи от другия по-навътре в равнината. Самият край на гората образуваше многобройни завои, които юмите сигурно нямаше да следват. Трябваше макар и приблизително да се опитаме да предугадим линията, по която се движеха неприятелите ни, а за това бяха необходими опит, остри сетива и интуиция. Ако се намирахме твърде далеч от тях, те щяха да преминат без да ги забележим.

Смуших коня, бавно се отдалечих на известно разстояние от гората, после спрях на едно място и слязох от седлото, за да легна на земята. Моят вран жребец започна да пощипва трева.

— Хататитла, итешкош — Светкавица, легни! — заповядах му аз.

Той се подчини и повече не откъсна нито стръкче трева. Шумът, който причиняваше докато пасеше, щеше да ми попречи да доловя далечните и съвсем тихи звуци. Лежах до самия кон, за да мога по-добре да наблюдавам и чувам всичко. Нали Винету беше казал, че слухът на Хататитла ще ме улесни, а и аз знаех, че мога да разчитам на него.

Умното животно лежеше с глава, обърната на изток, откъдето очаквах юмите. От време на време то я вдигаше и, душейки

внимателно, поемаше по-дълбоко въздух през ноздрите си. И ето че след като лежахме така около четвърт час, тихото дишане на коня изведнъж премина в силно пръхтене. Той наостри уши и изви глава по онзи особен начин, който означаваше само едно — напрегнатост. Самият аз все още нищо не чувах.

В този миг жребецът изпръхтя още по-силно, но не и страхливо, както би направил ако се приближаваше някое хищно животно.

Идваха хора. Сложих длан върху ноздрите на врания жребец и леко ги притиснах. Тогава вече знаех, че животното нямаше да издаде никакъв звук, а и нямаше да помръдне от мястото си.

Сравнително ясно можех да виждам само на десетина крачки и ми оставаше единствено да си пожелаая посоката, в която се движеха приближаващите се хора, да не води право към мен. За малко опасенията ми да се оправдаят. Долових глух шум от множество конски копита.. Те идваха все по-близо и по-близо и то както изглеждаше право към мен. После смътно се открии тъмната маса, образувана от коне и ездачи. Вече нямаше как да се изправя и да се отдалеча, понеже щяха да ме забележат. И така прилепих се плътно до моя жребец и здраво натиснах муцуната му към земята.

Ето че силуетите им изплуваха и то за щастие не чак толкова близо, както се опасявах първоначално. Първият от тях мина на коня си на около трийсетина крачки от мен. Подир него последваха и останалите, яздейки по повече хора един до друг. Не можех ясно да различавам фигурите им, но броят им горе-долу бе същият-това бяха юмите.

Най-накрая идваха още двама позакъснели конници, които се бяха отклонили малко по-наляво от другите и следователно щяха да преминат може би на някакви си петнайсетина крачки от мен. Моят жребец и собственото ми тяло образуваха в гъстата трева ясно открояваща се тъмна маса, която от толкова малко разстояние лесно можеше да бъде забелязана. И наистина — двамата спряха конете си и се загледаха в посока към мен. Останех ли да лежа неподвижно, те сигурно щяха да се приближат. Трябваше да ги изплаша. В случая най-доброто средство щеше да е уговореният с Винету сигнал. Ами ако наистина ме помислеха за някой ягуар и стреляха по мен? Но надеждата ми се градеше именно върху това, че нямаше да стрелят, защото, от тук изстрелът лесно можеше да стигне до мимбрехосите.

Ето че единият от индианците насочи коня си към мен. Тогава аз се полуизправих, за да си придам по възможност големината и силуета на животното, което исках да имитирам, и изревах кратко и гневно като раздразнена пума, приготвила се за защита. Човекът извика от уплаха и светкавично дръпна коня си назад. А когато изревах повторно, двамата побързаха да изчезнат подир другарите си. Слава Богу, че моят хитър номер мина толкова успешно! А колко лесно ревът на пумата можеше да подмами всички юми да се върнат!

Те едва си бяха отишли и аз току-що пак бях възседнал жребеца си, когато Винету се появи.

— Къде са? — кратко попита той.

— Ей там пред нас.

— Защо моят брат Шарли изрева два пъти? Веднъж щеше да е достатъчно.

— Защото юмите ме видяха и трябваше да ги подплаша.

— Уф! Тогава Олд Шетърхенд е имал голям късмет! После дълго време не разменихме нито дума. Мълчаливо следвахме индианците. Докато се държахме на такова разстояние, от което все пак успяхме да ги различаваме, макар и като неясни силуети, те нямаше как да ни открият. В никой случай не можеха да доловят стъпките на конете ни.

Така продължихме да яздим около два часа покрай северната страна на гората а после минахме край западната ѝ граница и най-сетне свърнахме на юг. Изричайки собствените ми мисли, Винету каза:

— Тъй като юмите не знаят къде точно се намират мимбрехосите, скоро ще изпратят съгледвачи.

— Моят брат е прав. После ние бързо ще ги изпреварим, за да заловим разузнавачите.

Понеже ширината на гората не беше значителна, скоро стигнахме до югозападния ѝ ъгъл. Там юмите спряха, за да избегнем каквато и да било среща с тях, ние се върнахме малко назад.

— Нека Шарли вземе юздите на моя кон — обади се Винету. — Трябва да видя къде са се разположили юмите на лагер и какво правят.

. Той скочи от седлото и бързо и безшумно се отдалечи. Останах да го чакам на около четиристотин крачки от неприятелите ни. От лагера им не се чуваше или виждаше каквото ѝ да било, защото те не посмяха да запалят огън. Дори не подозираха, че мимбрехосите, от които толкова се пазеха да не ги забележат, са на два часа път от тях.

Винету се върна скоро. И въпреки това беше открил бивака на юмите и беше видял как са изпратили двама разузнавачи.

— Ще ги пленим, нали? — попитах аз, но той изобщо не ми отговори, понеже сметна въпроса ми за излишен.

За да не ни чуят неприятелите, най-напред се отдалечихме още малко от гората и едва тогава свърнахме към южната ѝ страна, покрай която трябваше да минат и съгледвачите. След около четвърт час отново насочихме конете си да се приближат към гората и когато я стигнахме, скочихме от седлата. Щом вързахме жребците за дърветата, ние се върнахме малко назад и легнахме на земята на едно подходящо за целта ни място. Според предположенията ни двамата червенокожи трябваше да се промъкнат точно оттам.

Ако това излезеше вярно, те нямаше как да ни се изплъзнат, защото сигурно щяхме да ги забележим. Междувременно бе станало малко по-светло, тъй като луната беше изгряла, макар че все още не я виждахме, понеже се намираше зад гората, която хвърляше дълги сенки.

Може би бяхме прекарали около десетина минути в напрегнато очакване, когато най-сетне откъм дясната ни страна се разнесоха стъпки, съгледвачите идваха и то като вървяха толкова близо покрай гората, че ясно различавахме силуетите им. Промъкнаха се един подир друг. Фигурата на първия ми се стори позната. Той бе по-висок и поширокоплещест от другия.

— Аз ще се заема с първия, а ти — с втория! — прошепнах на Винету.

Ето че вече стигнаха на няколко метра от засадата ни. Бавно, оглеждайки се много предпазливо, те се плъзнаха край нас. Когато ни отминаха, ние изскочихме от храстите. Направих три бързи скока и щом настигнах втория, го повалих с един удар на земята, за да улесня задачата на Винету, после с две ръце сграбчих първия за врата, ударих го с коляно в кръста и мощно го дръпнах назад, за да го просна по гръб. И когато след секунди притиснах с коляно гърдите му и приближих лицето си до неговото, аз го познах. Беше самият вожд на юмите. Десницата му беше превързана и затова дори и да не го бях стиснал толкова здраво за врата, сигурно пак нямаше да може да се защитава достатъчно енергично само с лявата си ръка.

Един поглед, хвърлен към Винету, ме убеди, че първият ми удар му беше свършил голяма работа. Той притискаше с коляно другия индианец на земята и със собственото му ласо връзваше ръцете му на гърба. Червенокожият бе в безсъзнание. След малко Винету дойде при мен, свали ласото от пояса на Голямата уста и докато го държах здраво, го върза по същия начин, както и неговия придружител. В това време и той успя да разгледа лицето на пленника. Щом го позна, изненадано се изправи и възкликна:

— Уф! Шарли, видя ли кого сме заловили?

— Да — отвърнах аз и пуснах гърлото на Голямата уста. — Направихме добър улов.

Най-сетне вождът отново имаше възможност дълбоко да си поеме дъх. Той скръцна със зъби, очите му замаяха мълнии и просъска:

— Поразяващата ръка! Само злият дух може да те е довел тук!

— Не ме доведе злият дух, а воинът, когото виждаш при мен — отговорих аз, посочвайки апача. — Познаваш ли го?

Тъкмо в този миг луната изплува иззад горските върхари и меката ѝ светлина падна върху нас, разбира се, и върху моя червенокож приятел.

— Винету! Уф, уф! Вождът на апачите! — процеди Голямата уста.

— Да, Винету е — кимнах аз. — Сега сигурно ще проумееш, че няма да успееш да се измъкнеш. Който е попаднал в плен на Винету, получава свободата си само ако апачът доброволно му я върне.

— Лъжеш се! — изфуча той. — След броени минути пак ще съм свободен! — каза ни заканително.

— Нима?

— Моите воини ще ме освободят. Ние двамата избързахме напред и те ни следват по петите. Загубени сте! Но ако ни развържете, съм готов да ви пусна да си вървите.

— Ако говореше на някои неопитни мъже, хитростта ти можеше и да има успех, но тъй като пред теб сме ние двамата с Винету, е направо смешно да се опитваш по такъв глупав начин да ни сплашиш. Знаем, че юмите са се разположили на лагер и че двамата сте тръгнали да търсите мен и моите спътници. Вие сте разузнавачи и воините ви

изобщо не са по петите ви, а най-спокойно си лежат в бивака и очакват завръщането ви.

— А аз пък ти казвам, че се лъжеш. Развържете ни, иначе след няколко минути войните ми ще дойдат и ще ни освободят! После няма да мога да им попреча да ви убият.

— Не се страхуваме от тях — отвърна Винету. — Ще заловим всичките ви воители също както и вие двамата ни паднахте в ръцете.

— Те ще се защитават и ще ви унищожат — заплаши Голямата уста.

— Думите ти са празни като торбичка за барут, където няма останало и едно зрънце. Уверявам те, че самият ти ще дадеш заповед на войните си да не се съпротивляват срещу нас.

— Никога!

— Никога ли? Ще го направиш още преди разсъмване. Знам го толкова сигурно, че всичко каквото имам да обсъждам с моя брат Олд Шетърхенд ще си го кажем най-открито пред теб. Можеш да го чуеш.

Й обръщайки се към мен, той продължи:

— Кой ще се върне с двамата пленници при нашите приятели, за да ги доведе? Единият от нас трябва да остане тук, за да наблюдава юмите и да разузнае околността на бивака по-подробно, отколкото успяхме да го сторим досега.

— Нека Винету реши кой да остане.

— Тогава аз оставам, а ти ще яздиш. Ще ме завариш пак на това място. Нека пленниците седнат на моя кон и там ще ги вържем. На всеки опит за съпротива ще отговорим с ножовете си.

Доведох нашите врани жребци.. Двамата юми разбраха, че трябва да се подчинят. Сигурно не им минаваше и мисълта да викат за помощ, понеже бяхме толкова далеч от бивака им, че и най-силните крясъци нямаше да бъдат чути там.

Накарахме Голямата уста да възседне жребеца на Винету и го вързахме на гърба му. Другият индианец се качи на коня зад него и също беше вързан. После с техните собствени ласа стегнахме глезените им под корема на животното и то така, че десният крак на вожда бе вързан с левия на неговия воин, а левият на вожда — с десния крак на воина. Хванах юздите на Илчи в ръка, метнах се на Хататитла и препуснах на изток, където се намираха мимбренхосите.

Тъй като не исках излишно да се бавя, яздех в галоп. Луната осветяваше пътя ни. Пленниците дълго мълчаха, но най-сетне вождът не можа да се сдържи и ми зададе въпроса, който от доста време му беше на езика:

— Кои са мъжете, при които отива Поразяващата ръка?

— Мимбрехоси са — отвърнах му кратко.

— Уф! — изплашено възкликна той. — Винету ли ги предвожда?

— Не. Той се намира сред тях само като гост.

— Кой е техният вожд?

— Налгу Мокаши.

— Уф! Тъкмо той ли трябваше да бъде!

— Ти се изплаши? Не знаеш ли, че един истински воин не бива да се плаши пред никой човек?

— Не съм се уплашил! — гордо ме увери той. — Силния бизон е най-върлият ми враг. Колко воини води със себе си?

— Много повече от твоите.

— Знам, че ще поиска смъртта ми. Ти ще ме закриляш ли?

— Аз ли? Този въпрос може да ми зададе само някой умопобъркан. Ти искаше да ме умъртвиш на кола на мъченията, а сега ме питаш дали ще те закрилям. Ако не се бях освободил сам, ти в никакъв случай нямаше да ме пуснеш да си вървя.

— Нямаше, обаче се отнасях добре с теб. Нито си гладувал, нито си жадувал, докато беше мой пленник. Не е ли редно да си ми благодарен.

— Може ли някой да каже, че Поразяващата ръка е бил някога неблагодарен?

— Тогава и аз ще разчитам на твоята благодарност.

— Имаш това право. Готов съм да сторя за теб същото, което и ти направи за мен. Силния бизон ще поиска твоята смърт. Той ще те отведе в шатрите на мимбрехосите и там ще трябва да умреш на кола на мъченията. Но аз ще се погрижа по пътя да се отнасят добре към теб и да не страдаш нито от глад, нито от жажда.

Той почувства подигравката, която се криеше в думите ми, и млъкна. Но аз предполагах, че мълчанието му няма да продължи дълго. По отношение на качеството смелост мексиканските индианци не могат да се сравняват с индианците от Северна Америка. Един апач, команч или пък дакота би сметнал за голям позор да подемем разговор с

мен. Мълчаливо и с привидно безразличие той ще се примири с участта си като стръвно и неотклонно ще дебне и най-малката възможност, за да избяга. Не му ли се предложи такава, той хладнокръвно ще посрещне най-страшните мъчения и смъртта, без да каже нито дума и без да му трепне окото. Индианците от юга съвсем не са такива храбреци. Е да, и те се опитват да се представят за смелчаци, но станели положението по-сериозно, тогава край на престорената безчувственост и добре изиграното хладнокръвие. Вождът на юмите знаеше, че не може да очаква никаква милост от Силния бизон, знаеше, че единствената възможност за спасение можеше да се търси в моето станало вече известно снизхождение. И ето че след няколко минути той отново поде разговора:

— Голямата уста е чувал, че Олд Шетърхенд е приятел на червенокожите мъже. Така ли е?

— Приятел съм и на червенокожите, и на белите, но съм враг на всеки лош човек независимо дали цветът на лицето му е светъл или тъмен.

— Мен за лош човек ли ме смяташ?

— Да, но може би ще намеря някакъв начин да се застъпя за теб.

— Тогава говори! Какви са условията ти?

— Готов съм, доколкото е възможно, да смекча участта, която те очаква. Може би ще се застъпя и за освобождаването ти, но в замяна настоявам да ми кажеш самата истина.

— Каква истина?

— Ще те разпитам какво знаеш за Мелтън и Уелър и съдбата ти ще зависи от искреността на твоите отговори.

— Питай! Готов съм да ти дам всички сведения.

— Само че не сега, а по-късно, понеже вече се намираме пред нашата цел.

Наистина беше така, както му казах. Благодарение на бързите като вятър жребци почти неусетно бяхме изминали разстоянието до мимбрехосите. Вече се приближавахме до бивака им. Затова дръпнах поводите на конете и забавих техния бяг. Продължихме ходом. Скоро пред и около мен изникнаха силуетите на няколко индианци, които насочиха пушките си към мен и ми заповядаха да спра.

— Олд Шетърхенд е! — подвикнах им. Тогава те свалиха оръжията си и ни пуснаха да минем.

Без да палят огън, мимбрехосите се бяха оттеглили в гъстия мрак на гората. Щом чуха името ми, неколцина от тях се притекоха, за да ме водят, защото постовеите трябваше да си останат по местата, а иначе никак нямаше да ми е лесно да намеря мястото, където седеше вождът. След като забеляза двата коня, той си помисли, че се завръщам заедно с Винету. Но когато спрях пред него и скочих от седлото, Силния бизон видя, че на другия жребец седят някакви други хора, и ме попита:

— Връщаш се без вожда на апачите? Къде е той и кои са двамата мъже, които ми водиш? Защо не слизат от коня?

— Защото не могат. Тук сред дърветата е съвсем тъмно и ти няма как да забележиш, че са вързани върху жребеца.

— Вързани ли са? Тогава са пленени кучета на юмите, а?

— Да.

— Много добре! Никога вече няма да се видят свободни, а се надявам, че и Голямата уста също ще ни падне в ръцете. Свалете ги от коня и ги вържете на близките дървета!

След като издаде тази заповед, мимбрехото се наклони да обърне гръб на пленниците, но аз го подканих:

— Ти спомена за вожда на юмите. Няма ли да огледаш пленниците малко по-внимателно?

Вождът се приближи до Илчи, вдигна поглед към предния ездач и сепнато направи крачка назад.

— Уф! Голямата уста! Чуйте, храбри воители на мимбрехосите, Голямата уста е наш пленник!

— Голямата уста! Голямата уста! — разнесоха се викове сред червенокожите. Те се забутаха един през друг и се скупчиха около врания жребец, за да се убедят с очите си, че казаното е истина, а от устата им се посипаха ругатни и проклетия. Въпреки че вождът на юмите беше вързан върху коня, те като нищо щяха да го смъкнат на земята, ако не им бях попречил!

— Назад! — извиках им повелително. — Този пленник е мой. Свалете ги и двамата, но веднага ги вържете всеки върху отделен кон, защото се налага без бавене да тръгнем срещу юмите, които лагеруват зад онзи ъгъл, образуван от врязалата се в равнината гора. Винету е съвсем близо до бивака им и ги наблюдава.

— Ще ги нападнем ли? — осведоми се Силния бизон. — Вероятно не. Мисля, че не е необходимо да се бием. Нямах време, да се посъветвам с Винету, но той сигурно споделя мнението ми, че ще успеем да пленим неприятелите си, без да се пролива кръв било от тяхна, било от наша страна.

— Толкоз по-добре, защото после всичките ще умрат на кола на мъченията и във вигвамите на мимбрехосите ще настане голяма радост. Чуйте, вие воини, Поразяващата ръка нареди да тръгваме!

След две минути индианците бяха на седлата и в галоп поехме обратно по пътя, по който току-що бях дошъл. Не се интересувах повече за пленниците, но бях убеден, че зорко ще ги пазят. Докато яздох начело заедно със Силния бизон, аз му разказвах какво се беше случило.

— Моят брат Олд Шетърхенд се е намирал в голяма опасност — каза той, щом свърших. — Воините на мимбрехосите знаят, че пумата даже и през нощта няма да нападне конник. Тях не би могъл да излъжеш. Успял си да се изплъзнеш от онези песове юмите, защото кратуните им са пълни с мухлясала слама. Значи мислиш, че няма да се наложи да се бием, а?

— Да.

— Юмите са страхливи жаби, но понеже са многочислени, съм убеден, че ще се защитават.

— Онзи, който се защитава, трябва да е бил нападнат, а ние няма да ги нападаме.

— И въпреки това ще се предадат, тъй ли?

— Да. Всичко останало ще научиш по-късно, когато разговаряме с Винету. А сега нека побързаме да отидем при него!

Полетяхме в галоп покрай гората и така препускахме чак до мястото, където се бях разделил с Винету. Той стоеше там изправен на лунната светлина и ни чакаше. Слязохме от седлата. Вързахме конете за най-крайните дървета, а пленниците бяха поставени под най-строг надзор. Червенокожите налягаха на по-тъмни-те места, където лунната светлина не достигаше, и скоро наоколо се възцари такава тишина, че само някой много добър и опитен разузнавач на юмите би успял да ни открие.

Винету, Силния бизон и аз насядахме един до друг, за да обсъдим предстоящите си действия. Никой от останалите не дръзна да се

приблужи до нас толкова, че да може да чува думите ни. Индианецът е свободен воин, но към своите предводители проявява такова уважение, което едва ли е по-малко от уважението, оказвано от по-низшите офицери към генерала.

Силния бизон беше много по-възрастен от Винету или от мен, но въпреки това бе значително по-нетърпелив от нас. Веднага щом насядахме на земята, той поде:

— Тези песове юмите ни се изпречиха на пътя. Няма да им позволим да се завърнат в бърлогите си.

Ние двамата не му отговорихме веднага. Както винаги бях решил да съдействам за помирение между приятели и неприятели, за да избегнем ненужното кръвопролитие. Винету бе съгласен с мен. Само че трябваше да подходим внимателно, за да не засегнем Силния бизон, който жадуваше за отмъщение.

Тъй като се забавихме с отговора си, вождът на мимбренхосите продължи:

— Чуха ли моите двама братя думите ми? Защо не отговарят? Олд Шетърхенд не желае да се бием. Какво ще правим тогава? Ще ми каже ли Винету?

— Да, ще ти кажа — отвърна апачът.

— Ушите ми са отворени за думите ти и съм нетърпелив да ги чуя.

— Юмите ще се предадат, без да се бием с тях.

— Не ми се вярва. Ако го направят, значи са още по-големи страхливци, отколкото предполагам в презрението си към тях.

— Не е ли възможно и някой храбрец да се види принуден да се предаде без бой? Умният воин е не само смел, но е също разсъдлив и предпазлив. Кой може да каже за Винету и Олд Шетърхенд, че някога са губили кураж или са проявили страх? И въпреки това се е случвало да се предадат на неприятелите си без съпротива. Ако се бяха били с тях, щяха да паднат убити, без да постигнат целта си. Затова доброволно ставаха техни пленници, но по-късно винаги са успявали да избягат и да си отмъстят. Е, кое е за предпочитане — сляпата храброст или прозорливото благоразумие?

— Благоразумието — видя се принуден да отговори мимбренхото.

— Съвсем същото ще си помислят и юмите, когато се убедят, че всяка съпротива ще е напразна.

— Винету ще може ли да ги накара да стигнат до това заключение?

— Да, но ако воините на мимбрехосите му помогнат.

— Тогава нека каже какво е замислил!

— Ще обградим юмите. Докато Олд Шетърхенд отсъстваше, аз добре огледах бивака и неговата околност. Юмите са много изморени и спят в тревата до самия край на гората. Те явно разчитат на двамата си съгледвачи и не са разставили постове. Само при пасящите наблизко коне има двама воители, които имат за задача да внимават животните да не се пръснат надалеч. При тези условия няма да ни е лесно да обградим спящите неприятели?

— Откъм гората ще е лесно, но не и от другата страна. В гората е тъмно. Там спокойно можем да се промъкнем и да заемем удобна позиция, без да ни забележат. Но навън на открито е светло, защото луната е изгряла. Пазачите при конете ще ни видят и ще вдигнат тревога.

— Да, луната наистина осветява всичко, но не помага на Силния бизон да разбере мислите ми. Невъзможно е юмите да забележат приближаването ни. Ще оставим конете си нейде по-назад и предпазливо ще се промъкнем към бивака им. Ако пълзим по корем сред висока трева, никой няма да ни види.

— У ф! Щом Винету е на това мнение, аз не мога да не се съглася с него. Но какво ще правим, след като обкръжим врага? — Ще ги подканим да сложат оръжие.

— Моят брат наистина ли вярва, че ще го направят? Е да, юмите ще разберат, че са обградени, но ще си пробият път и лесно ще се измъкнат.

— Нека Силния бизон ми каже защо смята, че ще им е чак толкоз лесно да офейкат! Ще могат ли да избягат в гората?

— Не, защото нашите воители ще се прикрият зад дърветата и всеки от тях ще може да убие по десетина неприятели преди единадесетият да стигне до него. Следователно юмите ще се видят принудени да се насочат към другата страна.

— Но нали и там ще има наши воители!

— Няма значение, защото тези мъже ще убият неколцина неприятели, ала другите ще избягат. И най-бързokraкият воин не може да догони конника.

— У ф! Значи Силния бизон мисли, че юмите ще яздят?

— Да. Веднага щом видят, че са обградени, ще се метнат на конете си и ще си пробият път към равнината.

— Но те няма да имат коне — отвърна Винету с присъщата му непоклатима увереност.

Тогава най-сетне мимбрехото започна да схваща какво замисляше апачът. От учудване той тихо подсвирна.

— Нима Винету иска да им отнеме конете? Няма да е лесно.

— Напротив. А останат ли юмите без коне, няма да могат да направят пробив. Сигурно ще се опитат, но ще заплатят с кръв.

— Тогава няма да правят подобен опит, но няма и да се предават. Какво ще направи Винету в такъв случай?

— Ще ги подканя да сложат оръжие. Голямата уста ще заповяда на хората си да се предадат.

— Смяташ ли да го принудиш да даде тази заповед, като го заплашиш със смърт?

— Можем да опитаме.

— Макар да е страхливец, няма да имаш успех. Той знае, че няма да го убием толкова бързо, а ще го вземем с нас, за да умре на кола на мъченията. Сигурно ще си въобрази, че нейде по пътя ще може да ни избяга.

— Моят брат го смята за съвсем плиткоумен човек, но той не е такъв. Нима Голямата уста би допуснал да застреляме всичките му воини и да го поведем съвсем сам към кола на мъченията? Дали няма да предпочете всички негови мъже да го придружат макар и като пленници? Ако те са заедно с него, то бягството му ще е значително по-лесно, отколкото ако е сам.

— Но нали в такъв случай и ние ще сме много по-предпазливи и по-внимателни! Ако е сигурен в успешното си бягство, бих повярвал, че поне привидно ще се съгласи с нашите условия.

— Значи нужно е само някак да му вдъхнем тази увереност и аз знам един човек, който лесно би се справил с такава задача. Това е Олд Шетърхенд.

— Олд Шетърхенд? Как ли ще успее да подлъже Голямата уста, че ако се предаде с всичките си воители, после ще избяга и то при положение, че ще трябва да умре, ако не се съгласи?

— Сам го попитай! Докато разговарях с теб, той обмисляше точно това. Поразяващата ръка знае, че Голямата уста ще се опита да го измами и тъкмо заради това ще му е лесно да го надхитри.

Наистина беше учудващо как Винету успяваше да прочете мислите ми. Не бях правил пред него никакви намеци, а и не знаеше за какво бях разговарял пътно с Голямата уста. Въпреки всичко апачът говореше за мислите ми с такава сигурност, сякаш те не бяха мои, а негови.

— Вярно ли е предположението на Винету? — попита ме мимбренхото.

— Да — кимнах аз. — Голямата уста ще подкани хората си да се предадат.

— И ти ли ще го накараш?

— Да, като изляза на хитростта с хитрост, понеже той има намерение да ме измами. Впрочем не е нужно още отсега да говорим по този въпрос. Достатъчно е, че знам какво ще стане, какво трябва да направя и какво да кажа. Моят брат Винету е отгатнал мислите ми, а аз от своя страна разбрах, че неговият план е единствено правилният. Да не губим повече време, нека го изпълним! Полунощ мина, а още преди зазоряване трябва да сме обградили юмите.

— Вие говорихте и това е вашата воля. Нека бъде така. Винету и Поразяващата ръка винаги знаят какво правят, тъй че няма да съм против, макар да не разбирам съвсем намеренията им. Хау!

Заловихме се с необходимите приготовления. Петима воители трябваше да останат при двамата: пленници. Шейсет червенокожи щяха да се промъкнат в хресталака зад бивака на юмите, за да не пропуснат нито един да мине оттам. Другите трябваше да навлязат в равнината, за да затворят възможно по-плътнo веригата около лагера и от тази страна. В гората щеше да командва Винету, а навън в откритата прерия ръководството щеше да поеме Силния бизон. Всичко останало се предоставяше на мен. На пръв поглед не изглеждаше да е много и все пак то можеше да се окаже извънредно важно, понеже не беше изключено всичко да се провали и от най-дребното обстоятелство, на което пропуснех да обърна внимание.

На първо време най-важното беше шейсетте воители да стигнат незабелязано до храсталаците зад бивака. Винету имаше Тази грижа като предводител на въпросния отряд. Но преди да тръгне, за да изпълни тази задача, той ме подкани:

— Нека моят брат Шарли ме придружи, защото предпочитам заедно с него да отида при конете! Взема ли някой друг, ще трябва да убием пазачите.

Нямах нищо против и се присъединих към него. Никак не беше трудно да обезвредим двамата юми при конете, но това трябваше да стане извънредно предпазливо, понеже и най-незначителният подозрителен шум можеше да ни издаде и да провали изпълнението на плана ни.

Вървахме покрай гората, докато стигнахме близо до онзи връзвач се в равнината ъгъл. Тогава навлязохме между дърветата и с изключителна предпазливост продължихме напред. В момента се намирахме откъм западната страна на леса и скоро се озовахме на едно място, откъдето до лагера на юмите имаше съвсем малко разстояние. Още повече забавихме крачка и Винету започна през десетина метра да оставя по един човек. Когато и последният от тях застана на мястото си, шейсетте мимбрехоси бяха образували между дърветата полукръг, който обграждаше от тази страна бивака на неприятеля. Всеки воин се настани на поста си така, че беше много трудно да бъде открит, но самият той имаше възможност зорко да държи под око околния терен. Всички мимбрехоси бяха получили вече точни указания за начина си на поведение.

Останах сам с Винету между последните дървета, откъдето можех добре да огледам какво е положението. От тази страна нямаше лунна светлина, но все пак бе възможно да различим всеки един от легналите юми. Някои от тях се бяха тръшнаи на земята там, където бяха слезли от конете си, но другите спяха един до друг в редица. Всеки беше сложил оръжието до себе си. Вдясно от тях пасяха конете и двама червенокожи крачеха насам-натам край тях, за да връщат обратно онези животни, които се отдалечаваха твърде много. Винету посочи към двамата и ми прошепна:

— Нека моят брат Шарли се заеме с единия, а аз — с другия. Той понечи да се промъкне към пазачите, но аз го задържах:

— Винету може би забеляза, че тези постове се сменят на всеки час, а?

— Да.

— Тогава ще ни открият твърде рано. Трябва да почакаме.

— Шарли е прав. Едва след като пръстенът около лагера се затвори, може да ни е безразлично дали ще ни открият, или не. Нека моят бял брат се върне и каже на Силния бизон да тръгва с хората си.

— Добре! Аз ще го придружа. Тъй като знам къде са застанали последните постове от нашата верига, ще мога да му покажа къде точно да затвори кръга. ,

— После пак ще дойдеш при мен, нали?

— Да. Къде ще те намеря?

— Ще те чакам тук на това място.

Докато се връщах, прибъгвайки от човек на човек, аз се уверих, че всеки от нашите шейсет воини е на мястото си. Невъзможно беше за юмите да направят пробив откъм тази страна.

Щом пристигнах при Силния бизон, той веднага даде заповед за тръгване. Всеки взе юздите на коня си в ръка и се подредихме в дълга върволица, начело на която застанахме ние двамата с вожда. И този път най-напред стигнахме до горския ъгъл, а после започнахме да се подреждаме в голям полукръг, чийто диаметър представляваше линията, образувана от края на гората, а центърът — бивакът на юмите. От време на време на равни интервали оставяхме по един човек заедно с коня му и продължихме така, докато и последният индианец зае мястото си.

Този полукръг беше отдалечен от лагера толкова, че оттам до мимбрехосите не можеше да достигне куршум. Всеки от воините трябваше най-напред да завърже своето животно за забито в земята колче, после да пропълзи напред около двеста крачки, да остане легнал на мястото си и там да изчака настъпването на деня. Този отряд беше взел конете си, за да могат хората незабавно да преследват неприятелите, които евентуално успееха да си пробият път през веригата. Ездитните животни на шейсетимата, залегнали в гората, бяха оставени по-назад под надзора на онези петима мимбрехоси, които имаха и задачата да пазят пленниците.

Тези двеста крачки, с които воините напреднаха, затвориха кръга. Двамата крайни червенокожи от единия полукръг влязоха в

допир със съответните двама свои другари от другия полукръг. Конете на юмите също останаха затворени в кръга от мимбрехоси. Налагаше се да ги измъкнем оттам и тогава юмите ни бяха сигурно в ръцете.

Легнах на земята и на ръце и крака запълзях към мястото, където ме очакваше Винету. Той ме видя и също пълзешком тръгна да ме пресрещне.

— Само преди броени минути пазачите се смениха — съобщи ми той. — Предишните двама веднага си легнаха и сигурно вече са заспали.

— Тогава можем да започваме. Къде ще отведем тези двама пленници?

— В гората при нашите хора, които ще ги надзирават. —

— Не ми се иска. Онези воини трябва да насочат цялото си внимание към бивака, а ако им възложим и да пазят пленниците, е твърде възможно да намалят своята бдителност. Предостави тези двамата мъже на мен! Ще ги събера с вожда им, където няма да могат с нищо да ни напакостват, докато тук като нищо е възможно да ни издадат с викове за помощ.

— Шарли е прав. Нека той се заеме с човека, който се приближава ей там, водейки коня.

Един от двамата пазачи бавно връщаше някакъв жребец, отдалечил се твърде много от другите животни. По посоката, в която крачеше, горе-долу можеше да се прецени накъде се е отправил. Запълзях натам и на едно удобно място останах легнал на земята между два коня. Човекът се приближи, спря се недалеч с гръб към мен и вдигна поглед към небето.

Пропълзях под корема на един от конете и щом се озовах съвсем близо зад пазача, светкавично се изправих, с лявата си ръка го стиснах за гърлото, а с десния си юмрук го ударих в слепоочието. Той рухна на земята и аз го завлякох настрани.

Огледах се за другия пазач, Винету го беше вече сграбчил и повалил. Апачът допълзя при мен, влачейки своя пленник след себе си също като мен. Замъкнахме юмите до двамата най-близо стоящи постове на мимбрехосите и на първо време им ги предадохме да ги пазят. Следващата ни работа беше да отведем конете. Това не беше трудно, понеже навсякъде докъдето им бяха позволили да се движат, те бяха вече опасли тревата и явно имаха голямо желание за нова паша.

Като вървахме възможно по-приведени, ние подкарахме две от животните към линията на нашите постове, зад която те веднага пак започнаха да пасат. Лека-полека и другите коне доброволно ги последваха. Щом забелязаха, че никой не ги спира, те се отдалечиха толкова много, че накрая стигнаха чак до нашите коне, където от само себе си се спряха и останаха.

И така номерът ни успя. Апачът се върна на своя пост. Сега вече, когато бяха обградени, а конете им — отведени, юмите можеха да се събудят. Нашите бяха готови да се сражават. Оставаше ми само да пренеса двамата пленени пазачи при техния вожд. Отначало и единият, и другият бяха в безсъзнание, но междувременно бяха дошли на себе си. Бях ги поверил в ръцете на опитни воители, но те не бяха успели да ги вържат. С нож в ръка мимбрехосите седяха пред юмите, за да ги принудят да мълчат. Необходима беше помощта ми, за да завържем ръцете им на гърба. Използвахме собствените им ласа. Забраних им да издават каквито и да било звуци и ги накарах да ме последват. Те не се възпротивиха, понеже нямаха възможност да се защитават, а и изпитваха страх от револвера в ръката ми.

Тръгнахме да обхождаме полукръга, образуван от нашите постове, и така се добрахме до южната страна на гората, където Голямата уста и другият пленен воин се намираха под зоркия надзор на петимата мимбрехоси. Изглежда той се разгневи немалко, като видя, че вода вързани още двама от неговите хора. Най-важното беше да му докажем, че воините му са обградени и че нямаше да успеят да си пробият път през веригата на мимбрехосите. За тази цел трябваше да му покажа нашите позиции. Ето защо освободих краката му, един подълъг ремък стегнах около кръста му, а после вързах другия му край за колана си и тогава му казах:

— Сигурно Голямата уста много иска да види своите воители. Нека дойде с мен и аз ще му ги покажа.

Изненадан, той ми хвърли кажи-речи радостен поглед, но после изглежда се сети за предпазните мерки, които току-що бях взел, за да съм сигурен, че няма да ми се изплъзне, и като смръщи вежди, недоволно измърмори:

— Накъде ще ме влачиш? Да не би да отиваме в нашия лагер?

— Не съвсем, но ще стигнем близо до него. Все пак се надявам още преди обяд да изпълня желанието ти и да те заведа при твоите

хора.

В своето незавидно положение Голямата уста не можеше да направи нищо друго освен да ме последва. Най-напред го отведох до мястото, където в самия край на гората стоеше първият ни пост, а оттам продължихме между дърветата. Докато вървахме, го предупредих:

— Запомни какво ще ти кажа! Отсега нататък докато не ти разреша, да не съм чул нито дума от теб. При първия ти опит да си отвориш устата острието на ножа ми ще се забие в сърцето ти! Ето, чувстваш ли го?

Извадих ножа си и през дрехата леко го боднах в гърдите. Той се изплаши и с приглушен глас умолително каза:

— Недей! Ще мълча. Няма да чуеш от мен нито звук. Вождът на юмите беше видял първия пост залегнал на земята. Отправихме се към втория. Тъй като там под короните на дърветата беше съвсем тъмно и не беше изключено мимбренхото да ме вземе за неприятел, на няколко метра от него аз тихичко му подвикнах:

— Аз съм, Олд Шетърхенд. Случили се нещо?

— Не, юмите все още спят.

Продължих заедно с Голямата уста от един пост до друг, разменяйки с всеки от тях по някоя дума, за да разбере вождът на юмите по какъв начин хората му са обградени. При другия край на веригата от постове в гората се натъкнах на вожда на апачите. Щом видя кого водя, той незабавно отгатна намеренията ми.

— Идваш, за да се убедиш, че никой от враговете ни няма да успее да се измъкне оттук, нали? Какъв срам и позор да си предводител на толкова за нищо негодни хора! Събудят ли се, ще изпаднат в ужас, защото ще разберат, че ако не се предадат, ще ги избием до крак!

Пак продължихме нататък от пост на пост, но вече на открито през равнината, докато накрая обходихме и този по-голям полукръг. Там се срещнахме със Силния бизон, който командваше тази част от войните си. Той не беше толкова проникателен като Винету и не се досети защо съм взел със себе си Голямата уста. Затова ме попита навъсено:

— Защо Поразяващата ръка влачи това куче със себе си? Да не би да искаш да му дадеш възможност да избяга? Остави го при

неговите петима пазачи! Ти имаш само две ръце и две очи, а техните са десет.

— Моите две очи струват не по-малко от техните десет, а ти сам знаеш, че двете ми ръце са свършили повече работа от техните. Защо се сърдиш? Преди не казали и ти самият, че Поразяващата ръка добре знае какво прави?

— Това е вярно, но ако идваш, за да се убедиш, че сме бдителни, няма никакъв смисъл да мъкнеш тук и пленника.

— Идвам по друга причина. Ти мислиш ли, че макар и един-единствен воин на юмите ще успее да се измъкне от обкръжения бивак?

— Защо ме питаш, след като знаеш не по-зле от мен, че е невъзможно. Опитат ли се да си пробият път, ще ги застреляме.

— Това исках да чуя. Действай тъй както каза! И ако почувстваш да те обзема чувство на състрадание, потисни го! Колкото повече от куршумите ви улучат своята цел, толкова по-малко работа ще ни остане за после.

— Състрадание ли? — изсмя се язвително той. — А този пес прояви ли състрадание към децата ми? Ако не се беше появил ти да ги спасиш, той щеше да ги убие. Как може тогава да ти хрумне да ми говориш за състрадание? Докато на този свят има живи мимбрехоси, никой юма няма да намери при тях състрадание.

Той се извърна, заплю в лицето Голямата уста и се отдалечи. Съдейки по впечатлението, което решителното и яростно поведение на Силния бизон несъмнено направи на вожда на юмите, реших, че вече е време да му позволя да говори.

— Сега пак можеш да приказваш. Вече знаеш, че воините на мимбрехосите са по-многочислени от твоите. Показах ти какви позиции са заели. Всичките им пушки са готови за стрелба. Много от хората ти ще умрат още при първия залп, а другите могат да спасят живота си само като се предадат.

— Те ще си пробият път!

— През нашата гъста верига? И сам не го вярваш.

— Убеден съм в това. Ако най-неочаквано се втурнат на конете си в галоп срещу вас, навярно куршумите ви ще улучат неколцина от тях, но другите ще избягат.

— На конете си? Че къде са те?

— Ей там — отвърна той, посочвайки към мястото, където на лунната светлина се виждаше пасящото стадо.

— Там, да там! Но къде е бивакът ви? Нима Докато вървахме не забеляза, че конете ви с хитрост са отведени доста настрани?

— Уф! — слисано възкликна Голямата уста, понеже едва в този момент откри тази промяна.

— Погледни натам и сам се убеди, че нашите воители се намират между твоите юми и конете им! Значи съвсем напразни са надеждите ти, че обградените хора ще успеят да разкъсат веригата ни.

Той замълча и заби поглед в земята. Едва след известно време пак вдигна глава.

— Ако мимбрехосите започнат веднага да стрелят, това ще е чисто убийство, понеже моите воители нищо не подозират.

— Нали ти нападна и разруши селата на мимбрехосите? Те нищо не знаеха за вашия грабителски поход и също нищо не подозираха. Нима не се канеше да убиеш двамата сина и дъщерята на Силния бизон? Те не знаеха, че се намират в долината и нищо не подозираха. Нима не нападна, не ограби и не опожари Асиенда дел Аройо и нима не нареди да избият мнозина от обитателите й? И те нищо не знаеха за намеренията ти, и те нищо не подозираха. Това че противниците ти не са подготвени и нищо не подозират, за теб не е причина за пощада. Следователно и за мен няма да е! Като оставим настрана грабежа и плячкосването, извършеното от вас е многократно подло убийство и ако решим да ви избием, това ще е справедливо наказание за вашите позорни престъпления. Можеш ли да ми възразиш макар и с една дума?

Вождът нищо не каза, затова замълчах и аз. Луната се бе издигнала вече в зенита си и хвърляше меката си сребриста светлина върху бивака на юмите. Виждаха се отделните воители да лежат на земята. Изпълненият с боязън поглед на Голямата уста напрегнато се взираше ту надясно, ту наляво, ту направо. Той напрягаше ума си, за да намери някакъв спасителен изход и аз не прекъснах размислите му, понеже трябваше сам да стигне до заключението, което ми се искаше да му внуша. Ето че по едно време той внезапно изпъна врат.

— Уф! Сега, ей сега! — полугласно възкликна той. Проследих посоката на погледа му. Тя водеше към бивака, където видях, че един от юмите бе станал и се оглеждаше на всички страни. Воинът не откри

конете там? където всъщност трябваше да се намират, а доста далеч от лагера. Той забеляза и нашите животни. Макар че те стояха поединчно и образуваха полукръг, чиято правилност всъщност би трябвало да му направи впечатление, изглежда у индианеца не се породиха никакви подозрения и той просто ги взе за коне на юмите, понеже не събуди никого, а се отдалечи от бивака в посока на мястото, където в момента пасеше най-голямата група животни. Юмът си мислеше, че там ще намери двамата пазачи, и искаше да им обърне внимание на тяхната небрежност.

— Загубен е — процеди през зъби вождът. — Ей сега някой изстрел ще го просне на земята!

— Няма — отвърнах аз. — Ще го пленят също както и аз плених тебе.

— Но той сигурно ще се съпротивлява и ще вдигне шум.

— Няма да може. Нали знаеш къде е застанал Винету. Твоят воин ще мине близо край него и вождът на апачите ще го нападне в гръб и ще го залови, както и аз постъпих с теб. Внимавай!

Случи се точно така, както бях предвидил. Юмът продължи да върви най-безгрижно, но после видяхме как зад него светкавично се изправи апачът. След това двамата бързо изчезнаха, защото паднаха в тревата. Малко по-късно Винету отново се появи. Беше сграбчил противника си и заедно с него изчезна между дърветата.

— Плени го — изръмжа Голямата уста.

— И то толкова безшумно, че хората ти нищо не забелязаха. Сам виждаш колко безпогрешно се действа от наша страна. И все пак бих предпочел този човек да беше имал възможност и време да се развика.

— Защо?

— Защото в такъв случай вече щеше да е настъпил решителният миг. Кому е нужно това дълго чакане? Нашите воители са нетърпеливи да чуят сигнала за нападение.

Приблжих два пръста към устата си, сякаш се канех да свирна. Тогава вождът на юмите побърза да ме помоли:

— Стой! Недей още! Почакай малко!

— Защо? Не можете вече да избегнете участта си.

— Може би ще можем! Нали ти сам спомена нещо подобно, докато отивахме при мимбренхосите.

— Не си спомням.

Разбира се, само се преструвах, за да засиля тревогата му. Той продължи по-настойтелно:

— Невъзможно е да си го забравил — нали поиска да ти кажа истината!

— Истината ли? Ах да! Спомних си! Но тя няма да може да ви спаси, защото ти няма да направиш каквото ще поискам от теб.

— Какво е то?

— Да подканиш воините си да сложат оръжие и да се предадат. Изпаднал в затруднено положение, той сведе поглед към земята. Аз обаче нарочно засилих смущението му с думите:

— Но подобно обещание от твоя страна ще е безсмислено. Нямам ти доверие и предполагам, че замисляш някаква коварна хитрост и затова ще дам сигнала. Нека сражението започне.

— Почакай още малко и чуй какво искам да ти кажа!

— Тогава говори, но по-бързо! Нямам намерение да си губя времето напразно.

— Съществува ли възможност воините ми да бъдат пощадени и ако се предадат, да им върнете свободата?

— Ще ти отвърна само едно: може би.

— А също и аз да остана жив и да ме пуснете на свобода?

— Това е далеч по-трудно. Вината на хората ти е по-малка от твоята. Извършил си толкова тежки злодеяния, че е необходима някаква извънредно важна причина, за да се избавиш от участието си. Силния бизон в никакъв случай няма да пожелае да те помилва. Към него изобщо не би трябвало да се обръщам.

— Но към теб и към Винету мога, нали?

— Пак ще кажа — може би. Първо искам с най-големи подробности да узная как си се запознал с двамата бледолики, които се наричат Мелтън и Ралф Уелър, защо те накараха да нападнеш Асиенда дел Аройо и какви са намеренията им относно белите преселници. Готов ли си да ми отговориш на всички тези въпроси?

— А ти готов ли си да ме спасиш?

— Да, стига да ми е възможно.

— Тогава ще ти кажа каквото искаш да знаеш. Само че сега нямаме време. Събуди ли се още някой от воините ми, не бива да очакваме, че пак ще бъде заловен все тъй тихомълком. А вдигне ли се шум, воините ви сигурно ще стрелят.

— Прав си!

— А видят ли веднъж мимбренхосите кръв, после ще ти е много по-трудно, ако не и невъзможно, да ни спасиш!

— И аз съм убеден в това — обадих се с безразличие.

— Затуй побързай! Преди всичко гледай да предотвратиш кръвопролитие! После ще ти разкажа всичко. Кълна ти се!

— На клетвата ти мога да повярвам само ако я подкрепиш с лулата на мира.

— Сега нямаме време да пушим калюмета. Може да го направим и по-късно.

— Много добре, но едва ли е възможно да ти имам доверие.

Помисли само колко трудно ще ми е да те спася, тъй като Силния бизон сигурно решително ще се възпротиви!

— Не е речено, че ще узнае нещо, ако през нощта тайно прережеш ремъците ни.

— Хмм! Може би ще го направя, понеже съм християнин и ми е неприятна мисълта за смъртта дори на най-върлия ми неприятел.

— Тогава побързай и не ме карай да чакам по-дълго!

Явно той се беше разбързал повече отколкото преди малко бих сметнал за възможно. Аз обаче продължих най-невъзмутимо:

— Най-напред трябва съвсем сигурно да знам какво да очаквам от теб. Ти искаш тайно да ви пусна да избягате, а в замяна ми обещаващ, че сега войните ти доброволно ще се предадат. Така ли?

— Да, да!

— И без да ме лъжеш ще ми обясниш всичко за споменатите двама бледолики с такива подробности, че ще мога да прозра намеренията им?

— Да.

— Тогава ела да отидем при Силния бизон и Винету, за да им кажеш, че ще изпратиш до твоите воители заповедта да се предадат.

— Да я изпратя ли? Смяташ при тях да отиде някой вестносец? Но моите воители се подчиняват само на мен и няма да обърнат никакво внимание на думите на някакъв си пратеник.

— Не аз, а ти ще си виновен, ако те не обърнат внимание на твоя заповед, която им изпратиш по някой човек. Би трябвало да им внушиш по-голямо уважение към себе си, както и безпрекословно

подчинение на заповедите ти, независимо дали са дадени лично, или не.

С искането да пусна самия него да отиде при воините си той явно преследваше някаква коварна цел. Щом разбра, че оставам неумолим, Голямата уста отстъпи, но възрази следното:

— Как можеш да искаш от тях да се подчинят на някакъв си пратеник от мимбрехосите?

— Нима някой е казал, че той ще е мимбрехо? Да не би ти да си единственият наш пленник? Воинът, когото заловихме с теб, язди заедно с нас двамата и видя броя на нашите хора. Двамата пазачи на конете ви, които доведох, обходиха с мен цялата верига от постовете ни в равнината и знаят не по-зле от теб, че твоите юми са загубени ако ни принудят да използваме пушките си. Изпратя ли тези трима мъже да отидат в бивака ви да отнесат там твоята заповед, аз съм убеден, че непременно ще им повярват.

— Добре, съгласен съм. Заведи ме при тримата пленници!

— Почакай още малко!

Отидох с него до най-близкия пост и му наредих да потърси Силния бизон и Винету и да им каже, че Голямата уста е готов да подкани воините си да сложат оръжие. После се върнах с вожда на юмите до другата страна на гората, където бяха пленниците. В мое присъствие той трябваше да им даде съответната заповед и аз много внимавах докато им обясняваше съображенията си да не би коварно да им подхвърли някоя опасна за нас дума. Съвсем тихо, за да не го чуят пазачите мимбрехоси, той им съобщи и обещанието ми после тайно да освободя всички пленници. И накрая с натъртване добави:

— Нали всички знаете, че Поразяващата ръка винаги държи на дадената дума! Никога не е нарушавал обещанията си.

— Ще изпълня всичко, каквото съм ви обещал — потвърдих аз. Освободихме краката на тримата, докато ръцете им все още оставихме вързани. Когато заедно с тримата юми и техния вожд се върнахме в ограденото от нашите постове място, с нас дойдоха и двама от петимата пазачи. Там намерих Винету и Силния бизон. Приблжих се до тях. На вожда на мимбрехосите явно е било много трудно да повярва на моята вест и щом ме видя с припрени крачки той побърза да ме посрещне.

— Вярно ли е, че това куче на юмите ще ни предаде хората си заедно с оръжията им?

— Да.

— Тогава ти или си извършил цяло чудо, или в тази работа има някаква измама, която не си успял да прозреш. Нека Поразяващата ръка внимава!

След него със спокойния си глас се обади Винету.

— Никой от юмите не може да измами Олд Шетърхенд. Голямата уста остава при нас, а тримата други юми навярно ще отнесат заповедта му в бивака, а?

— Така е — кимнах аз.

— Те знаят ли какво точно да кажат там?

— Трябва да им заповядам само още две неща.

— Какво още? — побърза да попита Голямата уста, който се опасяваше да не би да поставя някакви нови неизгодни за него условия.

— Нещо много просто, което досега не беше споменавано, понеже се разбира от само себе си. Преди малко ти и без друго се беше разбързал толкова, че едва ли ще имаш нещо против, ако поискам воините ти да се подчинят на твоята заповед, без много-много да се колебаят и бавят.

— Какъв срок ми даваш?

— Половин час. Няма да се откажа от това условие и вярвам, че ще се съ согласиш с него.

— Принуден съм. Но ти спомена за две неща. Кое е второто?

— Отнася се за предаването на оръжията. Веднага щом воините ти заявят, че ще се подчинят на заповедта ти, ще накарам нашите мимбрехоси да образуват кръг близо до лагера ви. Всеки от юмите трябва да влиза в него поединично, да оставя оръжията си и после незабавно да се връща при своите. Едва ли ще сметнеш това условие за несправедливо.

— Съгласен съм.

— Е, добре! Но ти заявявам, че всеки юма, у когото намерим някакво скрито оръжие, ще бъде разстрелян като предател.

— Условията ти са твърде сурови! Да предадем всичките си оръжия! Ами какво ще стане с конете, както и с другите предмети, собственост на моите хора?

— Конете са наши. Освободим ли по-късно някой от вас, то сами ще решаваме дали да му подарим неговото ездитно животно или не. Внимателно ще прегледаме всичко друго, каквото притежавате. Нямаме намерение да се обогатяваме с другата ваша собственост. Но ще ви отнемем всичко, което сте ограбили при нападението си над Асиенда дел Аройо и ще го върнем на дон Тимотео. Имаш ли още въпроси?

— Не.

— Тогава нека тримата пратеници тръгват! А ти ще седнеш ей тук и няма да мърдаш от мястото си, преди да сме ти разрешили.

Юмите се отдалечиха, за да изпълнят неприятната си задача. Голямата уста се настани на земята, а по мой знак от двете му страни заеха местата си двамата пазачи, които нямаше да го изпускат из очи. Погледнах часовника си, понеже в случай че след изтичането на половин час все още не бяхме получили отговор, имах намерение първо да дадем няколко предупредителни изстрела и едва тогава да наредя да стрелят на месо.

Както видяхме, червенокожите стигнаха бивака и разбудиха спящите хора. Отначало настана голяма суматоха, после юмите се скупчиха в тесен кръг около пратениците, а след не повече от минута проехтя яростен рев. Вестоносците бяха изпълнили поръчението си. Резултатът беше напълно според очакванията ни — сред индианците настана необикновено силно вълнение, което всъщност представляваше единственият наистина опасен миг за нас. Ако този критичен момент се разминеше без в раздражението си юмите да се увлекат да започнат необмислени враждебни действия, успехът ни беше сигурен.

Заедно с Винету и вожда на мимбрехосите се отдалечих малко от Голямата уста, за да не може да чува разговора ни. Когато откъм неприятелския лагер се разнесе онзи гневен рев, Силния бизон предупреди:

— Ей сега юмите ще ни връхлетят. Личи си по крясъците им. Но ние ще ги посрещнем както трябва.

— Само в момента изглежда така — отвърнах аз. — Щом разберат, че са обградени, Ще си подвият опашката.

— Не ми се вярва. Юмите заспаха с мисълта, че на зазоряване ще ни нападнат и унищожат. А ето че сега след като се събудиха, научават, че са обкръжени и трябва да се предадат. Почти сигурно е, че във възбудата си ще грабнат оръжията.

— Бързо ще се вразумят, понеже им изпратих такова известие, което ще ги успокои и ще им даде надежда.

— Да не би да си им дал надежда, че ще ги освободим?

— Да. Всички воини, а също и вожда им?

— На него специално му обещах.

— Да не си луд? Никога няма да дам съгласието си!

— Не ми е необходимо. Обещах им и нещо повече.

— Нещо повече ли? Какво?

— Тайно да освободя Голямата уста и всичките му хора, като им прережа ремъците.

— И това ли им обеща? И това ли? — яростно ми извика той. — Как можеш без съгласието ни да...

Вождът на мимбрехосите не успя да продължи, понеже Винету така го стисна за ръката, че от болка той забрави какво искаше да каже. А апачът на свой ред го попита:

— Защо Силния бизон се е развикал като някоя старица, която има зъбобол? Да не би да иска Голямата уста да чуе за какво говорим? Да ти е казал някой, че Олд Шетърхенд е постъпил необмислено когато и да било? Щом веднъж е дал някакво обещание, той сигурно ще го изпълни. Или някога си чувал моят бял брат да е давал на някой червенокож или бял дума, която после да е нарушавал?

— Поразяващата ръка винаги изпълнява обещанията си.

— Ако са изпълнени условията, при които ги е дал... — Тъй! Условията! — все още разгневено промърмори вождът. А после заядливо ми се сепна: Запази условията за себе си! Хич не искам и да ги знам!

С тези думи той сърдито ми обърна гръб, отдалечи се малко и се тръшна в тревата. По лицето на Винету се плъзна лека усмивка, ала той нищо не каза. Тъй като смятах, че му дължа известно обяснение, аз подхвърлих:

— Дадох това обещание, защото знаех много добре...

— Pshaw! — прекъсна ме той. — Каквото направи Олд Шетърхенд е добро. Не е необходимо да ми се извинява. Знаем, че ще

надхитри вожда на юмите, защото той се кани да го измами. Силния бизон е храбър воин, но мислите му не стигат по-надалеч от хвърления томахок. Гневът му бързо се разпалва, ала и бързо угасва. Сърцето му е добро. Той ще помоли Олд Шетърхенд да му прости.

Когато говореше Винету, всякакъв гняв неизбежно отстъпваше и всяка обида бързо изчезваше. Той се зае да наблюдава неприятелския лагер, където вълнението и възбудата се бяха уталожили. Събралите се юми спокойно се съвещаваха, като от време на време се обръщаха ту на една, ту на друга страна, за да хвърлят по някой поглед към позициите ни. Все още уговореният половин час не беше изтекъл, когато единият от тримата пратеници се върна и съобщи следното:

— Тримата най-възрастни воини на юмите желаят да разговарят с Поразяващата ръка, Винету и Силния бизон. Ще им разрешите ли да дойдат?

— Да, но ако са невъоръжени.

— Ами ако не се споразумеете и те предпочетат да се бият, тогава ще могат ли свободно да се върнат при нас, без да им се случи нещо лошо?

— Те са парламентъори и ще могат да се върнат откъдето са дошли.

Човекът се затича към лагера, за да предаде това съобщение и не след дълго видяхме тримата юми да се отправят към нас. Те бяха оставили одеялата си и дори се бяха съблекли голи до кръста, за да ни покажат, че не носят скрити оръжия. Когато Силния бизон разбра какво предстои, той отново се присъедини към нас.

Тримата пратеници минаха покрай своя вожд, без да го погледнат, което обаче в никакъв случай не беше признак на презрение. Те идваха просто като пълномощници на своите съплеменници и поне в този момент той не беше техен вожд. Щом спряха пред нас, тримата ни поздравиха. После един от тях, вероятно най-възрастният, се обърна към мен със следните учтиви думи:

— Вождът на юмите Голямата уста е пленен и ни заповяда да се предадем. Поразяващата ръка е уговорил с него условията. И най-възрастните ни воини не си спомнят подобен случай. Ето защо юмите се събраха на съвещание без вожда си, за да вземат някакво решение. Те ни изпратиха при теб, за да се уверим дали получената заповед все пак не може да се промени. Ти и твоите двама прочути червенокожи

братя ще ни разрешите ли да видим воините, които са ни обградили, както и да огледаме какви позиции са заели?

— Уважавам съображенията ви и знам, че за вас няма никакво спасение — отвърнах им аз. — Затова ще изпълним желанието ви. Винету, великият вожд на апачите, ще ви вземе под закрилата си, за да не би някъде по пътя да ви се случи нещо лошо. А сега вървете, но гледайте да се върнете най-късно след четвърт час, за да ми съобщите решението си! Това е последният срок, който ви давам.

Те ми обърнаха гръб и последваха Винету, за да обходят цялата верига от наши хора. Завърнаха се, когато зората вече надвиваше лунната светлина. По лицата на тримата мъже се виждаше, че в тях се води вътрешна борба, чиито външни следи се мъчеха да скрият, което обаче не им се удаваше изцяло. Това беше борба между гордостта и чувството за неизбежно унижение. Със сведени към земята погледи те мълчаха минута-две, а после най-възрастният се обади:

— Олд Шетърхенд беше наш пленник и все пак нищо лошо не му се случи. Нима сега ще се отнесе към нас с цялата си строгост?

— Не е ваша заслугата, че не ми се е случило нищо. Но защо си хабим думите на вятъра? Нека воините на юмите ми кажат какво са решили!

— Разбрахме, че нашият вожд Голямата уста не е могъл да даде друга заповед. От всички страни дулата на пушките ви са насочени към нас, а докато сме спели, сте ни взели и конете, чиято бързина можеше да ни спаси.

— Значи се предавате, така ли?

— Ние сме твои пленници.

Той наблегна на думата „твой“. Искаше да бъде мой пленник, понеже бях обещал да ги освободя.

— Тогава вървете да предадете оръжията си! Но един по един! Никой не бива да се приближава, преди да сме свършили с предишния.

— А ще ни разрешите ли да задържим поне амулетите си?

— Великия дух пожела да ни паднете в ръцете. Той е отвърнал лицето си от вас, тъй че и без друго вашите свещени амулети са останали без никаква стойност, но въпреки всичко ще ви спестя това голямо унижение и ще ви позволя да запазите вашите амулети и калюмети.

Това бе поне известна утеха за съкрушените им сърца. Те се приготвиха да се върнат в лагера си. След като изминаха десетина-петнайсет крачки, индианецът, с когото бях разговарял, се спря, обърна се и ме погледна. В погледа му прочетох няма подкана да се приближа, тъй като изглежда имаше да ми казва нещо. Знаех какво е то и се отправих към него.

— Нека Поразяващата ръка ми прости, че пак ще говоря! — каза той. — Но знам, че другите двама ваши предводители не бива да чуят думите ми.

— Говори, но бъди по-кратък!

— Вярно ли е, че Олд Шетърхенд е обещал тайно да ни пусне на свобода?

— Да, но ако вашият вожд изпълни обещанието си.

— Какво е то?

— Не ми е разрешил дави го казвам.

— Ами ако не го изпълни?

— В такъв случай ще приема, че и аз не съм давал никакво обещание.

— Тогава ще му напомним, че трябва да удържи на думата си. Хау!

След тази потвърждаваща дума той се наклони да си тръгне, но пак се спря и попита:

— Накъде ще ни отведете?

— Все още не сме решили. А сега стига толкова приказки. Нека най-сетне приключим с тази работа!

Докато тримата старейшини се връщаха, ние избрахме трийсет мимбрехоси, които да образуват кръга, където юмите щяха да оставят оръжията си. Добре въоръжени, нашите воители застанаха един до друг на около петдесетина крачки от бивака. Едва бе образуван кръгът, когато индианецът, с когото бях разговарял, се приближи пръв, за да предаде оръжията си, както и някои други предмети. Стоях наблизко и за да съкратя цялата процедура, побързах да извикам още няколко мимбрехоси, които получиха задачата да претърсват джобовете на юмите и да проверяват съдържанието им. Щом видях какво правим, Винету се притече с неколцина други, за да сложи точка на предаването на врага, като връзваха обезоръжените юми и ги слагаха легнали в тревата. Така постъпвахме с всеки от противниците си и

работата вървеше бързо. Самите юми имаха достатъчно ремъци и ласа, които използвахме. Трудно беше само да различим дали даден предмет от джобовете им е лично тяхна собственост или произхождаше от асиендата, още повече че често на бял свят се появяваха неща, за които бих могъл да се закълна, че са откънати от асиендата, обаче собствениците им заявяваха, че са амулети, а нали им бях обещал да им оставя тези свещени за тях дреболии.

Голяма част от предобедата бе вече изминала, когато най-сетне приключихме. Юмите лежаха един до друг като чували в картофена нива. Оръжията им образуваха голяма купчина и щяха да бъдат разпределени между победителите още сутринта. Беше се събрало доста голямо количество от предмети, за които предполагах, че са собственост на асиендерото. Дадохме ги на един мимбрехо да ги пази.

После седнахме да се нахраним. Никой не остана гладен, понеже и едните, и другите носеха хранителни провизии. Тъй като все още не бяхме спали, решихме по време на горещите обедни часове да почиваме. Привечер щяхме да потеглим на път, и то към мястото, където оставените от юмите пазачи лагеруваха при плячкосаните стада и ранените. Смятахме да пленим воините, а стадата да върнем на асиендерото.

Разпределянето на оръжията премина твърде оживено и шумно. Всеки искаше да получи пушка, а тъй като пушките на юмите не струваха кой знае колко, често избухваха спорове и кавги. За да въведем спокойствие и ред, се налагаше да се намесваме енергично с някоя и друга строга дума.

Образуваният от воините ни кръг отдавна беше разтурен и ние лагерувахме на сянка в края на гората. Всеки, който не беше на пост, спеше, за да събере сили за продължителната езда, понеже мислехме да спрем чак при целта си. При големия брой на пленниците се налагаше да бдят на пост десет души едновременно. На всеки час ги сменяха други воини. Винету, Силния бизон и аз се сменяхме от своя страна също на всеки час, за да проверяваме дали десетте пазачи си вършеха съвестно работата.

Бях поел първата стража, а след мен идваше редът на Винету. Когато по-късно вождът на мимбрехосите отново ме събуди да застана на пост почувствах се кажи-речи още по-изморен, отколкото

бях преди, и станах, за да се поразкърша. Десетте поста се разхождаха нагоре-надолу и толкова строго надзираваха пленниците, че сигурно никой от тях нямаше да успее да направи дори и опит за бягство. Понеже беше вожд, за Голямата уста бяха избрали едно място малко настрана, където той лежеше неподвижно и изглежда спеше. Но когато преминах за втори път край него, той отвори очи и ме повика. Приблжих се и го попитах какво иска. Вождът не скри учудването си:

— Как може Поразяващата ръка да ми задава такъв въпрос! Имам едно-единствено желание — да бъда свободен!

— Вярвам ти! Когато бях твой пленник и аз го имах.

— Но сега си на свобода. А кога и аз ще бъда? Още днес ли?

— Още днес? — попита учудено. — Ти беше заспал и навярно продължаваш да сънуваш, а?

— Съвсем не сънувам. Освен теб са будни само десет войни. Че кой ще ти попречи да срежеш ремъците ми? Направиш ли го, ще скоча върху гърба на най-близкия кон, ще препусна в галоп и ще изчезна, преди някой да се е сетил да ме преследва.

Това нахално искане ми се стори толкова забавно, че избухнах в смях, от който се събудиха някои от спящите индианци, а всички постове обърнаха погледи към мен.

— Защо се смееш? — гневно ми се сопна той. — Нали ми обеща!

— Обещах да освободя и теб и воините ти, а не само теб. Ще бъдеш свободен само заедно с тях.

— Тогава намери по-бързо удобен случай! Длъжен си да спазиш веднъж даденото ни обещание.

— Разбира се, но как стоят нещата с твоето?

— Ще го изпълня веднага щом и ти изпълниш обещанието си.

— Навярно мислиш, че ти е хрумнала страшно умна идея, ала по този начин няма скоро да бъдеш свободен. Няма да те пусна, преди да си отговорил на въпросите ми.

— Ще ти отговоря само като свободен човек.

Вече бях отворил уста, за да се изсмея повторно, но веднага пак станах сериозен, понеже в същия миг Силния бизон, който лежеше наблизо и се преструваше на заспал, скочи на крака и ми подвикна:

— Олд Шетърхенд ще има ли време да ми отговори на един въпрос?

— Да — кимнах аз.

— Тогава нека дойде с мен!

Отидох при него, а той ме отведе малко настрани, където никой не можеше да ни чуе и с гневно святкащи очи ми каза:

— Олд Шетърхенд разговаря с Голямата уста. Думите не разбрах, но отгатвам смисъла им.

— Щом е така, не разбирам защо не остана да лежиш на мястото си. И за теб сънят е също тъй необходим, както за всички други.

— Как мога да спя, когато виждам, че сред нас има предател?!

— Предател? Ще ми каже ли моят червенокож брат кого смята за предател?

— Самият теб!

— Мен ли? Аз предател? Ако Силния бизон нарича предател Олд Шетърхенд, който не може да бъде обвинен от никого в каквато и да било измяна, то единствено възможната причина се крие сигурно в това, че Великия дух е объркал ума му. Към теб изпитвам състрадание и понеже съм твой приятел и брат ме боли сърцето да ти кажа, че се налага да те изключим от нашия съвет, докато размътеният ти разсъдък отново се оправя.

След тези думи го зарязах и продължих по пътя си, обаче той бързо ме догони и с разкривено от ярост лице ме сграбчи за ръката.

— Какво каза? Че съм си загубил ума ли? Да не мислиш, че като си много силен и сръчен можеш не само да побеждаваш враговете си, ами да обиждаш дори и приятелите си? Извади ножа си и се бий с мен! Такава обида се измива само с кръв!

Не само думите му, но и потъмнялото му от гняв лице ми доказваха, че този сприхав човек действително бе изпаднал в необузdana ярост. Беше извадил ножа от пояса си и точно пред мен зае позата на боец, готов да се впусне в двубой на живот и смърт. Аз обаче останах спокоен и невъзмутимо казах:

— С какво ще бъде изкупена подобна обида мога да определя единствено аз, понеже самият аз бях обиден. Ти ме нарече предател. Нима за един воин има по-голяма обида? Ако някой непознат ми каже такава дума в лицето, ще го просна с юмрук на земята. Но направи ли го приятел, няма как да не предположа, че внезапно се е умопобъркал. Ако чувстваш засегната честта си, вината не е моя, а твоя, защото самият ти ми даде повод да помисля подобно нещо за теб.

— Но аз имам право! Ти искаш да освободиш Голямата уста! Как да не ми се стори подозрително, че стоиш при него и преговаряте докато всички други спят?

Тежко сложих ръка върху рамото му и строго казах:

— Когато бди Олд Шетърхенд, останалите могат спокойно да спят. Запомни го! Хайде да забравим тази работа! Отново понечих да си тръгна, но той пак ме задържа и изкрещя:

— Не, няма да забравим! Трябва да се биеш с мен! Вземи ножа си, иначе ще те прониза тъй както си стоиш!

Крясъците на вожда събудиха индианците. Винету също се събуди. Той се приближи и попита:

— Защо моят червенокож брат предизвиква Олд Шетърхенд да се бие с него?

— Защото ме обиди. Каза, че разсъдъкът ми се е помътил — сърдито избоботи Силния бизон.

— И защо твърди подобно нещо?

— Защото го нарекох предател.

— Каква причина имаше вождът на мимбренхосите за това?

— Поразяващата ръка беше застанал до Голямата уста и разговаряше с него.

— Уговаряха ли двамата някакво предателство?

— Да. Поразяващата ръка заяви, че иска да го пусне на свобода.

— И това ли е единствената причина за твоето поведение? Аз ти казвам, че моят брат Шетърхенд винаги знае какво прави. Всеки друг може да стане предател, но той — никога!

— Ти си мислиш така, но аз съм убеден в обратното. Той ме обиди и ще трябва да се бие с мен!

Наистина бе цяло удоволствие да се види погледът, с който Винету измери стария вожд от глава до пети, както и после да се чуе тонът, с който го попита:

— Нима моят брат иска да стане за смях пред своите хора?

Тези думи още повече разлютиха Силния бизон. Той изрева като побеснял:

— И ти ли искаш да ме дразниш? Я виж тялото ми, виж мускулите ми! Мислиш ли, че ще ме победи?

— Да, тъй мисля! Поиска ли, още с първия удар Олд Шетърхенд ще забие острието на ножа си в сърцето ти, но той едва ли го желае.

— Ако продължи да се колебае дали да се бие с мен, или не, значи е страхливец и аз ще го понижа с ножа си!

След тези думи веждите на Винету се смръщиха, а по лицето му се изписа онзи израз, който познавах много добре и който ми издаваше, че за апача случаят е вече приключен. Той леко вдигна едното си рамо и отсече:

— Силния бизон е решил да стане за смях. Олд Шетърхенд ще се бие с него. Какви условия ще постави моят брат?

— Двубоят ще е на живот и смърт.

— С ножове ли ще се биете?

— С ножове!

— Кога?

— Веднага.

— По какви правила ще се използват ножовете?

— По никакви правила. Ще замахвам и ще удрям с него както си искам:

— А какво ще стане, ако нечий нож отхвъркне? Другият ще има ли право да пониже обезоръжения?

— Ако може, защо не? Но тогава противникът му ще има право да се защитава с юмруци, да го убие с удари или да го удуши.

— Моите двама братя сигурно ще ми разрешат да бъда съдия. Аз съм готов и двубоят на живот и смърт може да започва.

Очите на стария навъсен вожд направо заблестяха от желание час по-скоро да започне кървавата схватка. Той ме познаваше добре, ала в тези мигове изобщо не помисли за онова, което бе преживял заедно с мен. Когато беше разгневен Силния бизон изобщо нито се колебаеше, нито се замисляше много-много. Но преминеше ли му гневът, той се превръщаше в най-дружелюбния и мил човек, тоест, толкова дружелюбен и мил, колкото може да бъде един индианец. Вярно че неговата раздражителност вече неведнъж му бе създавала неприятности и навярно влиянието му сред неговите съплеменници отдавна да се беше изпарило, ако иначе той не бе способен предводител и не притежаваше исполинска сила. Вождът приближаваше шейсетте години, но въпреки това все още не беше изгубил нито силата си, нито своята бързина и подвижност, което го отличаваше от връстниците му. Следователно в негово лице имах напълно равностоеен противник. Всъщност дори бях в по-неизгодна позиция, понеже той

възнамеряваше да води схватката съвсем сериозно и до край, а аз си бях наумил да го щадя.

С най-голямо удоволствие бих се отказал от този двубой, ала в такъв случай Силния бизон веднага щеше да се нахвърли с ножа си върху мен и тогава щях да се видя принуден да се защитавам. Ето защо и аз изразих готовността си, като се изправих срещу него и стиснах дръжката на ножа си в лявата ръка, понеже исках десницата ми да е свободна. В яростта си моят противник изобщо не забеляза това.

Мимбрехосите видяха и чуха какво предстоеше да става и се приближиха да гледат. Пленените юми се опитаха доколкото им бе възможно да вземат такова положение, че да не пропуснат зрелището. По всички лица се четеше изразът на най-голямо напрежение. Само синовете на вождя се опитваха да скрият тревогата си. Излезех ли аз победител щях да убия баща им, а спечелеше ли той двубоя, с мен щеше да е свършено, а нали на мен дължаха толкова много. Бяхме се изправили на пет крачки един срещу друг. Всеки стискаше ножа си в ръка и внимателно се гледахме в очите. Преди да даде знак за започване на двубоя Винету попита:

— В случай че умре има ли вождът на мимбрехосите някакво желание, което да изпълним?

— Няма да умра! — злобно се изсмя той. — Само дай знак и ножът ми веднага ще изяде Поразяващата ръка!

— А моят бял брат има ли да ни поръчва нещо? — попита апачът и мен.

— Да. Ако Силния бизон ме убие, тогава му кажи, че съм спасил децата му и че съм дал име на сина му. Може би после ще стане по-предпазлив с общуването си с приятели, на които дължи благодарност.

Мислех, че това напомняне ще вразуми стария вожд, ала се видях излъган, понеже той избухна още по-гневно:

— Един предател никога не може да претендира за благодарност. Искам да се пролее кръв, кръв!

Стана ми ясно, че двубоят е неизбежен и ако до преди малко бях решил да не се отнасям особено грубо към стария, то почувствах как вече и моята кръв кипва и си наумих да му дам един добър урок. И тъй кимнах на Винету. Той вдигна ръка и каза:

— Никой от зрителите да не напуска мястото си, докато не му разреша! Нека двубоят започне! Хау!

Кой ли щеше да нападне пръв? Не и аз! Но бях твърдо решен още при първото нападение да обезвредя вожда. Не биваше да се колебая нито да протакам нещата, защото колкото по-дълго стоях изложен на ударите на ножа му, толкова по-голяма беше и опасността да ме рани.

Силния бизон се бе изправил пред мен като статуя. Дали и той не желаше да нападне пръв? Но колкото и неподвижно да беше тялото му вътре в него вреше и кипеше. Трескавият му поглед ми издаваше, че той стоеше като истукан само за да отслаби вниманието ми и изненадващо да се нахвърли върху мен. Скоро разбрах, че не съм се излъгал, защото изведнъж в очите му се появиха опасни пламъчета и убеден, че в същия миг ще ме връхлети, точно тогава аз пуснах ножа си на земята. Вождът на мимбрехосите наистина бе вдигнал вече единия си крак, но веднага пак го отпусна и извика:

— Видяхте ли, че Поразяващата ръка се страхува? Изтърва ножа си, понеже пръстите му треперят от уплаха.

Вместо да му отговоря, аз се наведох, сякаш исках да вдигна ножа. Знаех, че Силния бизон ще използва за нападение именно този миг, когато се намирах в това неизгодно и уязвимо положение. И той действително незабавно направи решителния скок, решителен, защото с него предреши поражението си. След като приклегнах, за да ме пониже, той също трябваше да наведе високата си фигура и да насочи удара с ножа към приведения ми гръб. Обаче аз светкавично се извъртях настрани и бързо се изправих. Така се озовах до вожда, докато той, наведен напред, замахваше да ме пониже, но в този миг не бях вече на предишното си място. Изправен, можех да използвам цялата си сила и с юмрука на дясната си ръка така го ударих в тила, че той се просна на земята като подкосен. С бързо движение изтръгнах ножа от ръката му, после го обърнах по гръб, притиснах гърдите му с коляно, канейки се да допра до неговото гърло острието на собствения му нож. Но това се оказа излишно. Очите му бяха широко отворени, а погледът им — изцъклен. Устата му също беше отворена. Тъмното му обветрено й сурово лице изглеждаше някак изведнъж окаменяло. Нито един мускул по тялото му не трепваше. Изправих се на крака и казах на Винету:

— Вождът на апачите вижда Силния бизон да лежи на земята, а ножът му е в ръката ми. Нека моят брат реши кой е победителят!

Винету се приближи и коленичи до мимбрехото, за да го прегледа. Когато се изправи, лицето му бе много сериозно и ми се стори, че гласът му леко трепереше.

— Вождът на апачите каза, че Силния бизон може още днес да отиде във Вечните ловни полета, и излезе, че е бил прав. Юмрукът на Олд Шетърхенд е като гранит и поразява смъртоносно дори и тогава, когато той не е искал да убива.

Винету каза самата истина, понеже действително не бях имал никакво намерение да убивам Силния бизон. Един по-як човек като нищо може с юмручен удар да повали в безсъзнание някой друг, макар после ръката да го боли няколко часа. Но пък чак да го умъртви? Това е възможно да стане единствено тогава, когато е улучено някое твърде чувствително място. Зрителите бяха занемели. Неподвижно и мълчаливо стояха и синовете на победения вожд, до когото аз също клекнах, за да проверя какво е състоянието му. Отначало изцъклените му очи приличаха на очите на мъртвец, а отворената му уста ме наведе на мисълта за парализа. Почувствах, че сърцето му слабо биеше. Значи още беше жив. Опитах се да затворя клепачите му и в този миг той раздвижи очи така, сякаш търсеше някого и най-накрая погледът му се спря върху мен. Същевременно по лицето му се изписа израз на уплаха. Устните му ту се затваряха, ту се отваряха, по крайниците му започнаха да преминават конвулсивни тръпки, което показваше, че поваленият вожд полагаше всички усилия да преодолее парализата си. Изправих се и съобщих на индианците:

— Вождът не е мъртъв. Душата му все още не е отлетяла. Но ще трябва да изчакаме да видим дали тялото пак ще започне да му се подчинява.

Ето че в този миг проснатият на земята вожд нададе протяжен пронизителен вик, после бързо скочи на крака и енергично размаха ръце.

— Жив съм, жив съм! Мога да говоря, мога да се движа! Винету взе ножа от ръката ми, подаде му го и попита:

— Признава ли се Силния бизон за победен? Олд Шетърхенд можеше да го пониже, но не го направи.

Мимбрехото бавно вдигна ръка и някак непохватно и вдървено я задържа насочена към мен. Същевременно по лицето му се изписа израз на ужас. С явно усилие той проговори:

— В юмрука на този бледолик се крие смъртта. Какво ужасно чувство е да усещаш, че си жив и все пак да си мъртъв. Нека Поразяващата ръка забие ножа в сърцето ми, но така, че после да не мога повече нито да чувам, нито да виждам!

Той застана пред мен в позата на човек, който очаква смъртоносния удар. Аз го дръпнах за ръката и го отведох при синовете му и обръщайки се към по-младия, казах:

— Твоят по-голям брат получи от мен име, на теб ти предлагам друг не по-малко ценен дар — твоя баща. Приеми го, но му кажи, че никога повече не бива да се съмнява в Поразяващата ръка!

Старият вожд беше втренчил въпросително поглед в лицето ми, ала като чу думите ми, сведе очи.

— Това е кажи-речи по-лошо и от смъртта! Даваш живота ми на едно дете! Стариците ще ме сочат с пръст и от беззъбите им уста ще се разпространи вестта, че съм бил победен от теб и съм станал собственост на едно хлапе, което дори няма име. Така ще продължа да живуркам в позор, докато угасна.

— Нищо подобно! Да те победят в двубой не е никакъв позор, а скоро твоят по-малък син ще има някое прочуто име също като своя по-голям брат. Честта ти не е опетнена. Попитай Винету, а и старейшините на племето си! Те ще потвърдят казаното от мен.

Аз се отдалечих, а той се върна на мястото си и седна тъжен на земята. Другите налягаха кой както можеше по-удобно, но мнозина не успяха да заспят тъй скоро. Когато след определеното време Винету дойде да ме смени, той ме попита:

— Нанасял ли е моят брат Шарли и друг път подобен удар, от който не се губи съзнание и все пак се лишава душата от властта ѝ над тялото?

— Не.

— Беше страшно за гледане! Можеше ли това вцепеняване да продължи и по-дълго?

— Разбира се. И седмици, и месеци, и години.

— Тогава нека моят бял брат по-добре веднага да убива враговете си! Силния бизон няма вече да те принуждава да му излизаш на двубой. Досещам се за какво си разговарял с Голямата уста. Той искаше да го освободиш още днес, нали?

— Да.

— Но не ти каза каквото искаше да знаеш? Няма и да ти каже, а ще те излъже. Какво решение взе за съдбата му?

— Същото каквото е взел и моят брат Винету.

— Ти отгатваш мислите ми. Олд Шетърхенд и Винету не жадуват за кръв, но въпреки това не могат да спасят Голямата уста. Решим ли да му върнем свободата, върху нас ще се стовари цялата вина за всички злодеяния, извършени от него по-късно. Той е смъртен враг на мимбрехосите. Нека го вземат със себе си и го съдят според собствените си закони и обичаи!

Тъй неочаквано наложеният ми двубой съвсем не бе в състояние да ме лиши от моята почивка. Скоро заспах толкова здраво, че на сутринта се наложи да ме будят. Тръгнахме на път точно в предварително определения час. Ездата ни премина, без да се случи нещо, което заслужава да бъде споменато.

Вече се свечеряваше, когато се добрахме до тясната клисура, която водеше до бивака на оставените при стадата юми. Следователно трябваше да сме предпазливи и да изпратим напред един съгледвач, само че заради разнасящия се надалеч конски тропот той не биваше да язди. Поради важността на тази задача, а и понеже вече бях запознат с клисурата, реших самият аз да се нагърбя с ролята на разузнавач. Веднага щом моят млад приятел, Изтребителя на юми, разбра какви намерения имам, той дойде при мен и с известно страхопочитание ми каза:

— Олд Шетърхенд се кани да отиде на разузнаване срещу врага. Аз също добре познавам местностите. Ще ми разреши ли да дойда с него?

— Наистина ще ми е необходим придружител, за да го използвам като пазач, но ти свърши вече достатъчно работа и си спечели име. Сега ти е отворен пътят за подвизи, защото си станал истински воин. Вече нямаш нужда от мен и затова предпочитам да откроя пътя към славата и за някой друг. Изпрати ми твоя брат! Нека той ме придружава!

— Сърцето на Олд Шетърхенд е пълно с доброта. Моят по-малък брат ще се покаже достоен за неговото доверие.

Нашата колона трябваше да спре, защото някой от юмите, които искахме да изненадаме, като нищо можеше да се намира в клисурата или по някаква друга причина да беше навлязъл в теснината, тъй че

най-неочаквано да се натъкнем на него. И така, слязохме от седлата и заедно с по-малкото момче на вожда продължих пеша напред. То крачеше подир мен и не обелваше нито дума. От време на време се обръщах назад и се наслаждавах на израза, изписал се по лицето му. Момчето съзнаваше важността на нашата задача и ето защо все още детински меките черти на лицето му излъчваха радост и самочувствие.

Голямата разлика между мен, опитния воин, и него, никому неизвестния юноша, не му позволяваше дори да си помисли да върви редом с мен. Но аз ясно забелязах, че от време на време той неволно ускоряваше крачките си, но после веднага пак изоставаеше. Очевидно искаше да ми каже нещо, обаче не се осмеляваше да завърже разговор с мен. Затова позабавих ход и окуражаващо го подканих:

— Нека моят млад брат се приближи и върви до мен! Той се подчини незабавно.

— Моят червенокож брат има желание да разговаря с мен — продължих аз — Знаем какво му тежи на сърцето. Да му кажа ли?

— Поразяващата ръка може да говори когато поиска!

— Отнася се до баща ти, Силния бизон. Прав ли съм?

— Поразяващата ръка винаги отгатва истината.

— Искаш да ме попиташ, защо подарих живота му на теб, нали? Сега можеш спокойно да разговаряш с мен като със свой другар.

— Щом Поразяващата ръка ми разрешава, тогава ще му кажа, че баща ми ще умре!

— Защо мислиш така?

— Просто му личи, а и Юма-Шетар смята така. Той ще се самоубие, понеже не може да понесе двойния позор.

— Не е позор да бъде повален от мен на земята. Преди да станем братя, аз победих Винету. Защо не го попиташ дали се срамува? Поговори с баща си! Но ти спомена за двоен позор. Имаш предвид това, че ти подарих живота му, нали?

— Да.

— Постъпих така, за да му спестя срама, който щеше да изпита в случай че направо аз му го бях подарил. В гнева си той беше решил да ме убие. Ако ме беше победил, баща ти нямаше да ме пощади. И така, за него щеше да е позорно, ако лично аз му бях подарил живота. Но сега той е твоя собственост и понеже си негово дете, Силния бизон може да го приеме от теб, без да се черви от срам. Не го ли схващаш?

Момчето размисли минута-две, а после въздъхна с облекчение.

— Сърцето ми беше натъжено заради моя баща, но сега почувствах как ми олекна. Думите на Поразяващата ръка са мъдри. Баща ми ще може да живее, без да се срамува. Ще му го кажа. Но в замяна на това, че прочутият ми бял брат подари на мен живота на моя баща, от днес нататък животът ми му принадлежи. Нека Поразяващата ръка ми каже само една дума и за него съм готов незабавно да отида на смърт!

— Но аз искам да живееш, за да станеш храбър воин и добър човек. Аз не мога да те направя добър човек. Самият ти трябва да се стремиш никога да не вършиш неправди. Виж, ще ти помогна от теб да излезе храбър воин. Ще имам грижата винаги да бъдеш близо до мен през времето, докато все още съм по тези земи.

След последните ми думи момчето хвана един пръст от ръката ми, допря го до гърдите си и с преливащо от радост сърце каза:

— Преди малко обещах на моя прочут брат да пожертвам живота си за него, но сега ми се иска да имах няколко живота. Тогава всичките щяха да принадлежат на Поразяващата ръка!

— Знам! Ти си благодарно момче, а благодарният човек винаги върви по пътя, който е осеян и с всички други добродетели. Възприеми ги овреме, защото колкото е по-дълъг този път, толкова по-нарядко ще ги срещаш и толкова по-трудно ще ти бъде да привикваш на тях!

Младият мимбрехо пое дълбоко дъх. Думите ми бяха стигнали до сърцето му и там бяха намерили благодатна почва. Винаги съм слушал с голямо удоволствие една такава освобождаваща въздишка, понеже тя е сигурен признак на силно разтърсващо вълнение.

Денят бързо преваляше. В клисурата бе станало вече доста тъмно. Трябваше да сме двойно по-предпазливи. Добре че моят спътник се беше научил вече да стъпва съвсем безшумно. От най-ранна възраст индианците започват да се упражняват в това изкуство. Използвам тази дума, защото това наистина е цяло изкуство.

Оказа се, че в клисурата нямаше нито един неприятел. Стигнахме при изхода ѝ, когато денят вече гаснеше, но оскъдната светлина все пак ни позволи горе-долу добре да огледаме околността. Докато бях пленник на юмите бивакът им беше разположен близо до входа на клисурата, но междувременно плячкосаните стада бяха опасли тревата наоколо и пазачите им са се видели принудени да ги

откарат на друга паша. Сега те бяха толкова далеч, че конете и кравите изглеждаха като малки кутрета.

В този момент един от юмите се насочи към входа на клисурата. За да изпитам качествата на младия мимбренхо, го попитах:

— Виждаш ли ей онзи юма, който се приближава към нас? Дали ще навлезе в самата клисура или преди това ще се върне?

— Ще дойде дотук, ще застане наблизко на пост и ще зачака воините, втурнали се подир теб да те преследват.

— Няма ли да е излишно?

— Не. Когато се появят, той ще им каже къде се намират другарите им след като са се преместили.

— Нали хората ще намерят братята си и без такива специални указания, понеже пазачите на стадата сигурно ще запалят огньовете.

— Те ще бъдат достатъчно предпазливи да не палят огън. Нали не знаят дали преследвачите са успели пак да те заловят, а Олд Шетърхенд е опасен противник.

— Хмм! Но защо този човек идва едва сега? Защо не са изпратили тук пост още през деня?

— Защото по светло очакваните воители и без друго са щели да забележат пасящите в далечината стада и те щяха да им послужат за ориентир.

— Това е вярно. Ти ми даде добри отговори. Но не е достатъчно само да знаеш кое как е. Необходимо е и да умееш да действаш.

— Нека Поразяващата ръка ми каже какво трябва да направя! Всичко ще изпълня.

— Искан ми се да заловя този юма.

В резултат на вълнението, което предизвикаха у него думите ми, бронзовото лице на момчето придоби още по-тъмен цвят.

— Стига само Олд Шетърхенд да протегне ръка и воинът на юмите няма да може да му избяга.

— А ти нямаш ли ръце?

Той вдигна към мен светналия си от радост поглед, но позабави отговора си.

— Но това са ръцете на момче, което в присъствието на един прочут воин няма право да действа самостоятелно.

— Този воин ти разрешава да действаш. Трябва да докажеш на баща си, че си бил заедно с мен на това разузнаване.

— Тогава ще застрелям приближаващия се пост!

— Не. Нали братята му ще чуят изстрела. Казах ти, че искам да го пленим.

— Нека Поразяващата ръка ми обясни какво точно иска от мен! Начаса ще го изпълня.

— Би трябвало сам да знаеш какво трябва да се направи. Ако ти е необходим съвета ми, заслугата за извършеното няма да е изцяло твоя. И така, побързай с решението си, преди да е станало твърде късно!

Той хвърли предпазливо поглед към мястото, където в момента се намираще постът на юмите, после внимателно се огледа около нас. По лицето му се четеше предприемчивост и решимост.

— Знам как ще постъпя — обади се той след малко. — Тук сме застанали близо до изхода на клисурата и надничаеме иззад ъгъла, образуван от скалите. Юмът няма да остане отвън, а ще навлезе в теснината.

— И аз смятам, че е твърде вероятно.

— Набелязах си едно място, където ще се скрия, докато той премине покрай мен. После ще се промъкна подир него и ще го ударя с приклада на пушката си по главата така, че да се просне на земята. Тогава ще го вържа с ласото си.

— Ако скривалището е сигурно, планът ти не е лош. Къде е то?

— Непосредствено зад нас върху скалата.

Бяхме се прикрили близо до входа на клисурата. На десетина крачки зад гърба ни скалата изскачаше малко напред и после на височина по-голяма от човешки бой пак отстъпваше назад с около два метра. Ако някой легнеше горе и плътно се притиснеше към каменната площадка, не можеше да бъде забелязан от преминаващите отдолу хора. Попитах момчето:

— А можеш ли да се покатериш горе? Скалата е гладка.

— Това е нищо работа! — отвърна безгрижно той. — Ако се наложи, ще се изкача и много по-нависоко.

— Но нали когато скочиш долу юмът ще те чуе!

— Няма да скачам, а без шумно ще се спусна.

— Тогава давай бързо нагоре. Няма време!

— Къде ще се скрие Поразяващата ръка, докато свърша?

— Това е моя грижа. Не разчитай на мен, няма да мога да ти помогна! Не действаш ли бързо и решително той ще те убие.

— Юмът няма да убие един мимбрехо! — гордо ми отвърна момчето. — Ще го пленя и после ще умре на кола на мъченията.

Синът на вожда беше добър катерач и чевръсто като катеричка се озова горе на издадената част от скалата, където така се притисна към каменната площадка, че се изгуби от погледа ми. А нищо неподозиращият човек, който минеше отгук, съвсем пък нямаше да може да го забележи.

Вече беше крайно време да се оттегля, защото за да стигне до нас, на юма му оставаха най-много триста крачки. Завтекох се назад до един голям каменен блок, зад който се скрих. Въпреки присъствието ми това начинание не беше безопасно за младия храбрец. Ако юмът го забележеше преждевременно и се стигнеше до схватка, нямаше да мога да му се притека на помощ достатъчно бързо, защото не биваше да стрелям. Ето защо очаквах с напрежение следващите мигове, още повече че аз бях инициатор на тази история и отговорността за последствията падаше единствено върху мен.

Изпълнението на плана ни беше улеснено от това, че междуременно бе станало още по-тъмно и че се появи едно ново обстоятелство, което не бях предвидил. Когато стигна до входа на клисурата, юмът не навлезе в нея, а остана на пост близо до образувания от скалите ъгъл, откъдето допреди малко го бяхме наблюдавали. Там той започна бавно да се разхожда насам-натам. При това юмът на няколко пъти се приближи до издадената скала, на чиято площадка лежеше момчето, но все пак не се озова толкова близо до него, че синът на вожда да може отгоре да го удари с приклада на пушката си.

Казах си, че младият мимбрехо ще изчака, докато най-сетне постът се приближи достатъчно, и търпеливо зачаках. Тъй изминаха пет минути. Стана толкова тъмно, че едва се виждаше на двайсетина крачки. Напрегнах слух и тъкмо реших съвсем тихо да се промъкна до входа на теснината, за да съм наблизко в случай на нужда, когато долових някакъв шум, който много приличаше на удар с тояга върху тиква или диня. Сигурно бе ударът, който трябваше да получи юмът. Спрях на място и се ослушах още по-внимателно. Последва хъркащ стон, а след това отново чух същия шум. Постът беше получил и втори

удар с приклад. Вече нямаше защо да се тревожа за спътника си. Зачаках да видя какво щеше да предприеме по-нататък. След някоя и друга минута долових стъпки и мимбрехото полувисоко подвикна името ми. Отправих се към него и щом го видях, попитах:

— Е, как изпълни задачата си моят млад брат? Успя ли?

— Да. Юмът крачеше насам-натам под скривалището ми и в един удобен момент му нанесох удар, който го повали на земята. Той застана и се опита да се изправи на крака. Скочих долу, ударихте още веднъж и тогава юмът се просна вече неподвижно в подножието на скалата. Вързах го с ласото си. Не знам дали е още жив или съм го убил.

— Ела да проверим!

Отидохме до мястото, където лежеше юмът, за да го прегледам. Той беше в пълно съзнание. Явно ударите го бяха зашеметили само за няколко кратки минути. Не беше викал за помощ, защото знаеше, че виковете му нямаше да стигнат до неговите другари. Всичко каквото притежаваше бе законна плячка за неговия победител, но тя се оказва твърде незначителна. Джобовите на поста бяха съвсем празни, а въоръжението му се състоеше само от един нож, лък и колчан, в който имаше няколко стрели. Искаше ми се моят малък храбрец да беше получил нещо повече, защото при червенокожите важи правилото: колкото повече е плячката, толкова по-голямо е геройството.

Разузнаването ни беше приключило успешно. Вече трябваше да се връщаме и да помъкнем с нас и пленника, понеже не биваше да го оставяме да лежи на това място. Сигурно беше, че по някое време щеше да бъде сменен от друг пост, и се налагаше пак да се върнем, преди да се е появил и да го заловим, за да не вдигне тревога, щом забележи, че предшественикът му е изчезнал. Ето защо попитах пленника:

— Познаваш ли ме?

— Поразяващата ръка! — изплашено възкликна индианецът. — Да, познавам те.

— Ако ти е мил животът, отговаряй на въпросите ми, без да лъжеш! Присъединиха ли се към вас и други юми, след като избягах?

— Не.

— Кога ще те сменят?

— След като изтече два пъти времето, което бледоликите наричат един час.

— Сега ще дойдеш с нас. Ще ти освободя краката, за да можеш да вървиш.

Отвързах ласото от глезените на червенокожия, но стегнах ръцете му плътно притиснати до тялото, а освен това го завързах и за китката си, за да съм сигурен, че няма да ми избяга. После въпреки тъмнината тръгнахме обратно по-бързо, отколкото бяхме дошли през деня, понеже тогава бяхме принудени да се промъкваме внимателно и бавно, за да се оглеждаме за нашите врагове.

След като споделих с Винету наблюденията ни, той каза:

— Няма да е трудно да ги заловим, само че не бива да вземаме с нас пленниците, понеже не е изключено да ни издадат. Колко ли мимбрехоси ще са необходими, за да изненадаме и пленим неприятелите, без да ни се изплъзне нито един?

— Половината от воините ще са достатъчни, но по-добре е да са с неколцина повече, защото човек винаги трябва да се съобразява с възможността да бъде изненадан от най-неочаквани инциденти.

— А другата половина ще стигне ли за охраната на пленниците ей на това място?

— Да

— Кой ще я командва?

— Силния бизон. Винету и аз ще присъстваме на нападението. Дори ще е необходимо първо тайно да се промъкнем до бивака на юмите, за да разузнаем как стоят нещата. Тази работа трябва да свършим ние двамата. Тя ще е особено трудно, понеже нали не са запалили огньовете.

— Предпочитам Силния бизон да ми е пред очите. След двубоя с моя брат Шетърхенд той се промени. Очите му вече нищо не виждат, защото е зает само със собствените си мисли. Изобщо не обръща внимание на онова, което става около него.

— Това не пречи да му възложим да надзирава пленниците. Не се е интересувал за тях, защото не е било нужно, но ако нас ни няма, сигурно ще бъде бдителен. Тъкмо двубоят дойде в резултат на омразата към юмите. Той вярваше, че искам да им помогна да избягат. Или че ще Освободя поне вожда им. А тъй като много иска да умрат на

кола на мъченията, Силния бизон едва ли ще допусне грешка. Ще поговоря с него.

Вождът на мимбрехосите не чу разговора ми с Винету, понеже не беше при нас. Взех с мен сина му и пленника и отидох при него.

— Защо Силния бизон не седи при Винету? — попитах аз. — Апачът има да му съобщава нещо важно.

— Че какво по-важно може да има за мен от моята слава, която загубих? — мрачно отвърна той.

— Не е ли също тъй важна за теб и славата на синовете ти?

— За Юма-Шетар ли говориш?

— Не, за по-малкия ти син.

— Той няма нито име, нито слава. Няма какво да мисля за него.

— Заблуждаваш се. Той ще стане прочут воин. Току-що ми даде доказателство за това.

— Искаш да кажеш дето е тръгнал с теб? Да види дали юмите са в клисурата или не? Това не е никакво геройство. Всяко хлапе на мимбрехосите може да шпионира врага.

— А да повали на земята и да плени врага — и това ли може всяко от вашите хлапета? Твоето момче го направи. Ето, тук пред теб е застанал юмът, когото синът ти залови. Аз се бях отдалечил в друга посока. Той издебна врага, повали го с приклада си и го върза със своето ласо. Когато се върнах, всичко беше свършило, тъй че за мен не остана никаква работа.

След тези мои думи сърцето на стария вожд все пак трепна. Той стана на крака и сложи ръка върху главата на сина си.

— Ти си моят по-малък син, но няма защо да завиждаш на поголемия си брат заради неговото име и заради неговата смелост, понеже Поразяващата ръка е при нас и той ще ти посочи пътя, по който и ти ще спечелиш подобно име. Пленникът е твой и на кола на мъченията ти ще му нанесеш последния смъртоносен удар.

— Имай грижата всички те наистина да стигнат до кола на мъченията! — предупредих го аз. — Налага се да оставим пленниците под твоя надзор. За тази цел ще разполагаш с половината от воините си.

— А с другата половина ще заловите юмите, така ли? Защо трябва аз да остана тук и да не взема участие в нападението?

— Защото се налага един от нас тримата да бъде тук, а ние знаем, че омразата ти ще засили твоята бдителност. Пленниците са твои и следователно твое задължение е да ги пазиш. Бъди готов да ни последваш веднага щом ти изпратим вестоносец!

С леко кимване той изрази съгласието си.

Определихме кои индианци да ни придружават, после се метнахме на конете и яздихме до изхода на споменатата клисура, където слязохме от седлата и предадохме животните на неколцина пазачи. Яздихме, за да стигнем по-бързо целта си иначе щяхме да закъснеем за смяната на поста и изчезването му щеше да вдигне тревога в бивака на юмите. Следващият пост трябваше да се появи скоро. Тъй като не беше изключено този човек да чуе някакъв шум, причинен от конете ни, ние двамата с Винету се промъкнахме напред да го пресрещнем. Посоката ми беше известна. Спряхме на неколкостотин крачки пред входа на теснината и зачакахме. Не изминаха и две-три минути, когато доловихме приближаващи се стъпки. Безшумно се разделихме с Винету, като аз се шмугнах наляво, а апачът надясно и веднага щом юмът се опита да мине между нас, ние се нахвърлихме върху него от двете му страни, сграбчихме го и без да вдигаме шум го завлякохме в клисурата при пазачите на конете.

След това с Винету се промъкнахме до лагера на юмите. Те все още не бяха запалили огън. Въпреки това, когато се върнахме, за да дадем указания на нашите хора и да ги поведем, беше изминал едва половин час. Неприятелите ни бяха улеснили. Всички бяха насядали заедно приблизително в средата на новото пасище и само четирима от тях обикаляха около животните, за да не им позволят да се разпръснат. Ако успеехме безшумно да обезвредим четиримата, съвсем лесно можехме да обкръжим другите и да ги принудим да се предадат без съпротива. В противен случай щеше да ни се наложи да стреляме по тях.

За щастие се оказа, че това не бе необходимо. Пленихме четиримата без никакви трудности. Казах на един от тях какво се е случило и след като вече бяхме обградили останалите, го изпратих при тях в ролята на парламентьор. Дадох им десет минути, за да се предадат, но те изпълниха искането ми дори преди да изтече този срок.

Най-напред запалихме няколко огъня и доведохме конете си, а после изпратихме вестоносец до Силния бизон, за да му съобщи, че

вече може да дойде заедно с другите мимбренхоси и пленниците. Скоро закипя трескаво оживление в големия бивак. На плячкосания от юмите добитък гледахме като на собственост на асиендерото, но въпреки това си позволихме да заколим няколко животни, за да имаме какво да ядем. Струваше ни се, че имаме право на тази малка жертва от негова страна, защото бяхме спасили стадата му. Уговорихме се с Винету на сутринта незабавно да потеглим за асиендата заедно с добитъка. Когато съобщихме решението си на вожда на мимбренхосите, той попита:

— А какво ще стане с пленниците?

— Те са твои. Прави с тях каквото искаш — отговори му Винету.

— Тогава незабавно ще ги отведа до пасищата на моето племе, където ще ги съдим.

— За целта ще са ти необходими хора, а аз и Поразяващата ръка не можем сами да закараме стадата до асиендата!

— Ще ви дам петдесет воини да ви помагат.

Бяхме очаквали това предложение и го приехме. За мен бе особено важно да поговоря с Голямата уста и да се опитам да науча нещо важно за мормона и неговите намерения. Вярно, бях убеден, че той едва ли щеше да ми каже истината, но се надявах да узная поне някои макар и на пръв поглед незначителни подробности, които да ми позволят със собствени изводи и заключения да попълня цялостната картина. Дадох си вид, че искам да проверя ремъците на пленниците и така лека-полека стигнах до него. Докато опипвах ремъците му, той изръмжа:

— Защо нападна воините ми?

— Защото са наши врагове.

— Но защо го направи, след като трябва да изпълниш обещанието си да ни освободиш?

— Исках да им отнема отвлечените животни и да ги върна на асиендерото.

— На дон Тимотео Прухильо ли?

— Да.

— Та той изобщо не е вече асиендеро! — ухили се вождът.

— Тогава кой е асиендеро?

— Бледоликият, дето му викат Мелтън.

— Мелтън ли? Че как е станал асиендеро?

— Просто купи асиендата от дон Тимотео. Да не би да искаш на него да върнеш тези животни?

— И през ум не ми минава! Ще ги закарам на Прухильо.

— Няма да го намериш. Замина.

— Откъде знаеш?

— От Мелтън. Той и Ралф Уелър решиха тази работа.

— Значи сега Хари Мелтън живее в асиендата като неин собственик?

— Той не е там.

— А къде е?

— Отиде... във...

Голямата уста заекна и млъкна. Беше размислил иначе и явно не желаше да ми отговори. Когато повторих въпроса си, той рече:

— Не знам.

— Но току-що понечи да ми кажеш! Тогава обясни ми, поне какво е станало с немските преселници!

— Те трябва... те са... намират се...

Вождът отново млъкна.

— Говори де! — подканих го аз.

— И това не знам.

— Но просто ти личи, че знаеш.

— Невъзможно е да знам. Тези хора бяха мои пленници, но ги пуснах да си вървят. Откъде да знам какво са правили после и къде са в момента?

— Сигурно знаеш, понеже са ти известни плановете на Мелтън. Нали той те накара да нападнеш асиендата.

— Кой ти каза тази лъжа?

— Истина е. Докато Мелтън пътуваше с преселниците, ти и Ралф Уелър се срещнахте с него и се уговорихте какво да правите.

— И това е лъжа!

— Не отричай! Самият аз ви наблюдавах.

— Тогава очите тиса те излъгали.

— Моите очи никога не ме лъжат. Твоето непрекъснато отричане няма да ти донесе никаква полза. Непременно трябва да узная какво се е случило с преселниците след опожаряването на асиендата.

— Но аз не мога да ти кажа, защото и сам не го знам.

— Знаеш го. Ти обеща да ми дадеш тези важни за мен сведения.

— А ти ми обеща да ни освободиш. Но вместо да изпълниш обещанието си пленяваш все повече и повече от моите хора.

— Ще го изпълня, стига и ти да удържиш дадената дума.

— Удържах я, казах ти всичко каквото знам.

— Не е вярно, но нека сега не спорим! Щяхме да сме квит, ако всеки беше спазил обещанието си, но и така също сме квит, защото никой от двамата ни не го стори. Тази нощ сме за последен път заедно. Утре още в ранни зори се разделяме със Силния бизон, който ще ви отведе до пасищата на племето си, където всички ще умрете от бавна и мъчителна смърт.

Престорих се, че се каня да си тръгна. Това даде резултат.

— Почакай! — извика той след като се отдалечих само на няколко крачки.

— Какво? — попитах, обръщайки се отново към него.

— Наистина ли ще ни освободиш, ако ти кажа всичко?

— Да. Но нали нищо не знаеш.

— Знам. Само че Мелтън ми нареди да мълча.

— Тогава отвори си най-сетне устата! И тъй, Мелтън ли те накара да нападнеш асиендата?

— Не.

— А двамата бледолики Уелър в съюз ли са с Мелтън?

— Не.

— Значи Мелтън е купил асиендата, а?

— Да

— Какво възнамерява да прави с преселниците?

Вождът на юмите пак позабави отговора си, като че се мъчеше някак си да се измъкне от отговора или пък да събере нужната смелост, за да каже някоя лъжа. Едва след като повторих въпроса си, той призна:

— Мелтън иска да ги продаде.

— Да ги продаде ли? Да продаде хора? Невъзможно е!

— Възможно е. Ти трябва да го знаеш по-добре и от мен, защото си бледолик, а само бледоликите купуват и продават хора.

Или ще отречеш, че и чернокожите са хора? Нима не са търгували с тях като с роби?

— Но в случая не става въпрос за чернокожи. Говоря ти за бледолики, които не можеш-току-така да спазариш като роби.

— И все пак ще ги продадат! Чувал съм, че има капитани на големи канута, които са зли хора и не могат да си намират моряци. Когато един такъв капитан има нужда от хора, той или ги краде, или ги купува.

— А-а! Да не би да искаш да кажеш, че белите преселници са продадени на такъв капитан?

— Да.

— От кого?

— От Мелтън. Те са били негова собственост и той е могъл да прави с тях каквото си поиска. Взел ги е от тяхната страна и там е платил сума пари за тях.

— Но тези пари не са били негови, а на Прухильо.

— После Мелтън е купил асиендата заедно с белите. Искал е да си върне парите и понеже чужденците не са били в състояние да му ги дадат, той ги е препродал на вожда на голямо кану.

— Откъде знаеш всичко това?

— От самия него. Преди да го освободя, ми каза, че ще ги продаде.

— Къде се е срещнал с вожда на това кану?

— В Либертад. Вече ти съобщих всичко каквото знам. Желанието ти е изпълнено и настоявам да изпълниш и моето.

— Наистина ли искаш подобно нещо? Историята, която ми разказа е измислица от начало до край. Вождът на голямото кану съществува единствено в главата ти. Впрочем би трябвало да знаеш, че никой капитан на кораб не купува жени и деца, за да ги прави моряци.

— Значи не ми вярваш, така ли? Тогава жалко за всяка моя дума. Всичко, което ти казах, съм го научил от самия Мелтън. Аз изпълних обещанието си и сега е твой ред да удържиш на дадената дума!

— Да, дадох ти дума да те освободя, ако ми кажеш истината. Но понеже ме излъга, мога и да не спазвам обещанието си.

Ако имаше възможност от ярост вождът щеше да скочи на крака. Но и така, макар да беше вързан с ремъци, той успя да се надигне и да седне и със задавен от злоба глас просъска:

— Наричаш ме лъжец, но самият ти си най-безсрамният измамник, какъвто може да има! Ако ми бяха свободни ръцете, щях да те удуша и...

— Млъкни! — прекъснах го. — С теб си нямам вече никакво вземане-даване. Ще ти кажа само едно — все пак ти ми издаде някои неща и вече знам какво е положението. А ти още рано сутринта ще тръгнеш на път заедно със Силния бизон.

— Нищо не знаеш, абсолютно нищо, а и никога нищо няма да узнаеш! — изхили се той злобно и язвително.

Отдалечих се, но след малко спрях, защото докато разговарях с Голямата уста, зад храста, до който лежеше, бях забелязал нещо да се движи. Някой се беше скрил там. Предполагах кой е и когато хвърлих поглед към мястото, където беше седял Силния бизон, не го видях вече там. След като се взрях в храста още по-внимателно, различих някаква човешка фигура, която ниско приведена се оттегляше от скривалището си. Щом се настаних до Винету, по устните му заигра лека усмивка и той ми каза:

— Шарли разговаря с Голямата уста. А наблюдава ли по-старателно храста, до който лежеше вождът на юмите?

— Да.

— А също и човека, скрил се зад него?

— Да.

— Силния бизон все още храни подозрения, но сигурно вече е разбрал, че не е прав.

Ето колко проникателни бяха мислите на Винету. Той бе само видял, че разговарям с вожда на юмите, но не беше чул нито дума и все пак знаеше, че между мен и Голямата уста всичко бе решено.

Силния бизон крачеше между отделните групи от своите воители и изглежда се канеше да ни подмине. Но Винету го повика:

— Нека моят брат седне при нас. Трябва да обсъдим с него нещо важно.

— Готов съм да чуя какво е това толкова важно нещо — заяви мимбрехото и се настани до двама ни.

— Моят брат Шетърхенд — продължи Винету, — е узнал от Голямата уста такива неща, които се налага незабавно да обсъдим.

И тези думи бяха доказателство за прозорливостта на апача. Но с незлоблива ирония той зададе и следния въпрос:

— Не видях Силния бизон на мястото му. Навярно бе отишъл да потърси някой храст, а?

— Не разбирам какво иска да ми каже вождът на апачите — отвърна мимбрехото явно смутен.

— Храст, зад който може да се скрие, за да разбере за какво ще разговарят Олд Шетърхенд и Голямата уста, нали?

— Уф! Значи Винету ме е наблюдавал?

— Видях как Силния бизон първо пропълзя до храста, а после и как се отдалечи. Той сигурно вече знае, че несправедливо обиди моя бял брат. Олд Шетърхенд е честен човек. Но когато някой извърши несправедливост спрямо друг и разбере това, трябва да го признае, иначе няма да е истински мъж.

Подканата, която се криеше в последните думи на Винету, явно още повече засили смущението на мимбрехото. Минута две той води вътрешна борба със своята гордост, после дружеските чувства, които изпитваше към мен, взеха връх и той призна:

— Да, отнесох се към Поразяващата ръка много несправедливо. Нарекох го предател. Това е най-тежката обида, която можеш да нанесеш на един воин. Невъзможно е да ми бъде простена!

— Прощавам ти — успокоих го аз. — Ти си избухлив човек, но имаш добро сърце. Щом признаваш, че не си бил прав, не мога повече да ти се сърдя. Тази история е вече минало. Нека я забравим!

— Добре, да не говорим повече за това. Грешката ми няма да се повтори. Подозренията ми отпаднаха, макар че някои неща от разговора ти с вожда на юмите са ми неясни.

— Голяма част от казаното и за мен си остава загадка.

— Значи не вярваш на разказа му за вожда на голямото кану?

— Не.

— Тогава белите преселници не са продадени, а?

— Не, поне не в смисъла, който имаше предвид юмът. Не са продадени, но най-позорно са измамени. От Мелтън и двамата Уелър.

Тъй като Винету предполагаше само в общи линии как стоят нещата, аз му предадох с подробности разговора. Той ме изслуша внимателно, после се замисли минута-две и накрая ме попита:

— Кой е повикал чужденците да дойдат — Тимотео Прухильо или Мелтън?

— Прухильо.

— Мислиш ли, че намеренията му към тях са били почтени?

— Убеден съм в това. Самият той е бил измамен. — Мелтън е откупил асиендата му, нали? — Сега вече съм склонен да го повярвам. Но преди да сключи сделката е наредил да я нападнат, да я ограбят и опожарят, за да я получи съвсем евтино.

— А заедно с асиендата купил ли е и преселниците?

— Така мисля, защото в договорите им имаше една точка, в която се казваше, че те са обвързани и с наследника на Прухильо.

И тъкмо това ме изпълва с голяма тревога за участта им. Ако техен господар е станал Мелтън, тогава лошо им се пише.

— Едно не мога да проумея. Той е наредил опустошаването на асиендата, за да я обезцени, а после въпреки всичко я купува. Следователно независимо от опожаряването ѝ тя все пак има стойност и значение за него.

— Точно така, но и за мен нещата не са по-ясни. След като всичко е изгорено и унищожено, той с години не ще може да развива там нито земеделие, нито животновъдство. Значи замисля да я използва по някакъв друг начин, да я използва за нещо, в което принудително ще участват и преселниците. Убеден съм, че е имал готов план още когато е увещавал дон Тимотео да си достави работна ръка чак от Европа. Несъмнено става въпрос за някакво пъклено дело и много ми се иска да помогна на преселниците, които са мои сънародници.

— Винету също ще им предложи своя ум и своята десница.

— Благодаря ти! Над тях е надвиснала опасност. Не бива да се бавим, а не можем и да пътуваме заедно със стадата, които искаме да върнем на дон Тимотео. За да стигнем с тях до асиендата, ще са ни нужни повече от четири дни.

— Не, ще яздим сами. Какво смята да прави Силния бизон? Ще ни придружи ли?

— Бих дошъл с вас — отвърна вождът, — но моите братя сигурно разбират, че ще е по-добре да остана при пленените юми. Моите воители се нуждаят от предводител, още повече че се налага да ги разделя. Пленниците трябва да бъдат отведени, а също така е важно и стадата да се върнат в асиендата. Петдесет от моите хора ще са достатъчно, за да откарат добитъка. За предводител ще им дам един опитен воин. Ще им заповядам когато стигнат в асиендата, и ако се нуждаете от тях, да ви се подчиняват също като на мен. С помощта на

останалите ще отведе юмите. Колкото повече ги отдалеча от асиендата, толкова по-малко основание имате да се страхувате, че ще успеят да ми избягат и да се върнат, за да отвлекат повторно добитъка или да ви напакостят по какъвто и да било друг начин.

Думите му бяха съвсем разумни. Освен това не държах особено много на компанията на избухливия вожд. Бях убеден, че само с Винету щях да постигна целта си далеч по-лесно. Затова се съгласих с предложението му, а и апачът ме подкрепи:

— Силния бизон каза мъдри думи. Може би ще ни потрябват петдесетте воини след като докарат и предадат стадата. Но ако избързаме сами напред, навярно ще се наложи да им изпратим някакво важно съобщение. За тази цел ще ни е необходим още един воин, който да ни придружава и да ни служи като вестносец. Използвах този случай, за да се застъпя за моите двама млади приятели, които бях взел под покровителството си.

— Предпочитам да помоля Силния бизон да ни даде двамата си сина. Те са умни и смели и вече ми доказаха, че са подходящи за ролята на пратеници. Съгласен ли е и моят брат Винету?

— Нека бъде както казва Поразяващата ръка! — кимна апачът. Мимбрехото също не възрази. Дори се гордееше, че въпреки младостта си синовете му получаваха такова голямо отличие, и ни обеща да избере за тях два издръжливи коня. Това ни зарадва, защото в противен случай двете момчета сигурно щяха да изостанат.

След като обсъдихме още някои подробности, ние легнахме да спим, за да успеем да се събудим навреме. Едва се беше зазорило, когато се запасихме с провизии, понеже не знаехме дали в опожарената и разграбена асиенда щяхме да намерим нещо за ядене, след което се метнахме на конете. Мимбрехосите се сбогуваха с нас с неподправена сърдечност. Пленените юми ни изпратиха с мрачни погледи. Предводителят им, Голямата уста, извика подир нас:

— Предателите и трикратните лъжци си тръгват! Ако не бях пленник, щях да ги просна на земята и да ги заплюя!

Да, той беше пленник и нямаше никакви изгледи да си възвърне свободата. Въпреки всичко ни беше писано твърде скоро пак да се срещнем с този опасен човек!

ПЕТА ГЛАВА

PLAYER

По време на ездата ни си пролича, на какво са способни добрите коне. Страхувах се за преселниците и затова здравата пришпорвахме нашите животни. Нали вярвахме, че по-късно след пристигането в асиендата, ще имат възможност хубаво да си отпочинат. Резултатът бе, че още през следобеда на следващия ден се добрахме до границите на имението. Вярно че конете на двете момчета бяха окъпани в пот, но нашите жребци бяха тъй свежи и бодри, сякаш продължителната ни езда току-що започваше.

Пак използвахме потока за водач и скоро видяхме пред нас зидовете, които обграждаха изпепелените от пожара постройки. Нямахме кой да ни попречи да влезем. Въпреки това не бързах да нахълтаме в двора. Винету веднага разбра колебанията ми.

— Нека първо Шарли отиде сам да се огледа! Асиендата е била нападната от червенокожи мъже. Ако вътре има някакви хора и ни видят заедно, не е изключено да ни помислят за юми и да избягат, а така няма да има кого да разпитваме и няма да получим никакви сведения.

И така, смуших коня и се озовах сам в двора. Пред мен се откриха купища почернели от пламъците и дима останки от стени, които претърсих, без да се натъкна на жива душа. Върнах се и се опитах да намеря някой човек извън зидовете. Веднага щом завих зад югозападния ъгъл, зърнах някакъв мъж, един бял, който с бавни крачки идваше точно срещу мен. Той носеше дълго тъмно палто и то кажи-речи му придаваше вид на свещеник. Щом ме забеляза човекът изненадано спря.

— Buenos días (Добър ден. Б. пр.)! — поздравих аз. — От хората на тази асиенда ли сте, сеньор?

— Да — отвърна той като ме прониза с острия си поглед.

— Кой е собственикът й?

— Дон Енрико Мелтън.

— Значи съм на прав път! Търся го. Той е мой познат.

— Съжалявам, че не го заварвате. Заедно с дон Тимотео Прухильо, предишния собственик, той тръгна за Урес, за да узаконят покупко-продажбата по съдебен ред.

— Но неговите приятели са все още тук, нали?

— Двамата сеньори Уелър ли? Не. Потеглиха нагоре към Фуенте де ла Рока (Извора в скалите. Б. нем. изд.)!

— Ами немските работници?

— Водени от двамата сеньори и те поеха нагоре, където ги очакват индианците юма. Вие сигурно сте приятел на дон Енрико Мелтън, тъй като разпитвате за тези лица. Ще ми позволите ли да се осведомя кой...

Внезапно той млъкна. Междувременно беше продължил да върви, а аз бавно яздех до него. В този миг ние завихме край ъгъла и той зърна тримата индианци. Сепнато се спря, млъкна, изплашено втренчи поглед в апача, а после, макар дотогава да си беше служил с испански, възкликна на английски:

— Винету! Bless my eyes (Бога ми, за Бога! Б. пр.)! Самият сатана го е довел тук!

Още докато изричаше последните думи той се обърна, затича се и със смел скок прелетя над потока, а после като подгонен заек хукна по покритата с пепел земя, от която стърчаха пъновете на изгорелите дървета и храсти. Винету също го видя и чу думите му. Той смуши своя Илчи, мина покрай мен и прескочи потока, за да последва беглеца. Несъмнено той познаваше този човек и то се беше запознал при такива обстоятелства, които, при сегашното положение на нещата явно налагаха да бъде заловен.

Обаче това се казва не дотам лесна работа. Тъй като имаха същия цвят като дълбоката една педя пепел, безбройните пънове от опожарената гора не се различаваха добре при бързото препускане и лесно можеха да препънат коня или да наранят краката му така, че да стане негоден за езда. След като Илчи се спъна няколко пъти, Винету забеляза тази опасност. Той спря коня, скочи на земята и продължи преследването без него.

Ако знаех кой е този човек, както и че непременно трябваше да го задържим, то още в момента когато побягна за мен беше съвсем лесно да го рания с куршум в крака. Но вече бях принуден да се откажа

от подобна мисъл, като освен това си казах че и без друго Винету ще го направи, ако сметнеше за необходимо. Апачът беше отличен бегач, но в случая бе в по-неизгодно положение, понеже карабината и цялото му снаряжение му пречеха, докато другият не носеше нищо, а страхът му придаваше такива сили, че бягаше невероятно бързо. На Винету не се удаваше да скъси преднината му, но все пак знаех много добре, че при по-продължително преследване той неминуемо щеше да го догони, тъй като никога не можеше да се мери с него по издръжливост.

Беглецът се насочи към хълма, който се намираще зад постройките на асиендата и беше съвсем оголен от пожара. Той се добра горе до върха му цяла минута преди апача и изчезна от другата му страна. Когато Винету изкатери височината, видях, че в първия миг и той понечи да продължи нататък, но после се спря, размисли, прецени разстоянието до беглеца и вдигна Сребърната карабина. Беше решил да стреля, но съвсем скоро наведе дулото и, махна с ръка, сякаш искаше да каже „не, отказвам се“, обърна гръб и бързо се спусна от възвишението. Когато стигна до врания си жребец, който не се беше помръднал от мястото си, апачът отново го възседна, пак прескочи потока и се приближи до нас.

— Винету предпочете да остави бледоликия да избяга — каза той. — Отвъд в другата долина пак започва гора, която не е изгоряла. Той ще стигне до нея преди мен и там не бих могъл вече да го заловя.

— Но все пак моят брат би го догонил.

— Да, но щеше да ми струва доста време, може би повече от ден, тъй като щях да съм принуден да разчитам дирята му, а това щеше да ме забави. Не си заслужава загубата на толкова време.

— Моят брат Винету се канеше да стреля: Защо се отказа?

— Защото исках само да го раня, а разстоянието беше толкова голямо, че не бях сигурен в точността на изстрела си. Несъмнено щях да го улуча, ала не желяех да го убивам, защото макар да знам твърде лоши неща за него, все пак не са достатъчни, за да имам правото да му отнема живота.

— Моят брат го познава, нали?

— Да. Навярно Шарли все още не го е виждал, но е чувал името му. Този човек е от онези хора, които се наричат мормони. Та той се числи към светците на последните дни, ала и предишният и сегашният му начин на живот показват, че е много опасен тип. Дори е убиец. Но

тъй като не е убил нито един от моите братя, нямам право да му отнемам живота.

— И все пак тръгна да го гониш! Следователно си на мнение, че ще имаме някаква изгода от залавянето му.

— Да, подобна мисъл ми хрумна веднага. Щом се намира тук в асиендата, той сигурно е в съюз с Мелтън.

— И кой е този човек, когото ти нарече опасен, че дори и убиец?

— Винету не знае истинското му име. Обикновено хората го наричат Player (Играч, актьор, в случая нечестен комарджия. Б. нем. изд.).

— Комарджията! А-а! Разбира се, че за него съм слушал предостатъчно. И ти знаеш, че Хари Мелтън има брат на име Томас, който си е спечелил лошата слава на комарджия-мошеник. Във форт Уйнтах той застреля един офицер и двама войници и аз го гоних до форт Едуардс. Задържах го и го предадох на властите, ала по-късно той успя да избяга. Та с брат му Том Комарджията е много добър познат. Дълги години двамата заедно са се занимавали с тъмни гешефти и хората си шушукат, че са вършили не само обири и грабежи, но също така и убийства. Известни са ми два-три случая, когато главният виновник е бил този Комарджия. И значи негодникът му с негодник е тук! Тогава наистина е в съюз с Хари Мелтън, с когото сигурно се е запознал чрез брат си Томас. Страшно жалко, че успя да избяга.

— Ще го преследваме ли? Шарли ще открие следите му също тъй лесно както и аз. Няма да може да ни се изплъзне..

— Убеден съм в това, но Винету е прав, че за преследването му ще изгубим много време, а то ни е необходимо за по-важни дела. Комарджията ме взе за някой добър познат на Хари Мелтън и ми съобщи някои интересни неща, за което сега сигурно се разкайва. Трябва да ги споделя с моя червенокож брат.

Разказах му каквото бях чул. Когато свърших, апачът замислено повтори:

— Двамата Уелър са тръгнали с преселниците нагоре към Фуенте де ла Рока, а Мелтън и Прухильо са препуснали за Урес. Какво ли ще търсят сънародниците на Олд Шетърхенд при Фуенте?

— Де да знаех! Известно ли е това място на Винету?

— Веднъж когато се намирах на път от Чиуауа за Сонора ловувах там горе два дни, а нощите прекарвах при Фуенте. Познавам

местността тъй добре, сякаш често съм ходил там. Но немците не са тръгнали нагоре заради лова, а по онези диви земи няма никаква полска работа. Ако ставаше въпрос за такава работа, те щяха да останат тук, където трудът им е далеч по-необходим.

— Тогава тази история е истинска загадка, чието разрешаване може би ще е възможно единствено, ако се вземе предвид обстоятелството, че те възнамеряват да се срещнат при Фуенте с юмите, тоест със съюзниците на Мелтън, чиито братя по неговото разпореждане са причинили тук ей това опустошение.

— Но кой ли юми ще са те? Нали не са юмите от отряда на Голямата уста, които пленихме?

— Не. Явно става дума за друга шайка, която обаче е в приятелски отношения с хората на Голямата уста. Дори допускам, че той е знаел за присъствието ѝ при Фуенте и струва ми се мога да твърдя, че това присъствие е в тясна връзка с нападението и опожаряването на асиендата. Както нападението бе едно позорно дело, тъй може да се очаква че и горе при Фуенте се подготвя някакво друго престъпление.

— Шарли изговаря мислите на Винету. Твоите сънародници отново се намират в опасно положение и аз съм готов незабавно да тръгна към Фуенте.

— И аз не бих се колебал веднага да се отправя натам, но нали моят брат чу, че Мелтън и дон Тимотео са поели за Урес, за да узаконят пред съда покупко-продажбата. Успеем ли да осуетим намерението на онзи негодник, ще го лишим от базата му, където смята да крои и изпълнява престъпните си планове.

— Значи моят брат предпочита да тръгне за Урес, така ли? Но нали в такъв случай ще изостави в беда своите съотечественици!

— Няма да ги изоставя. Мелтън е движещата сила на всичко което се случи и което предстои да се случва. Двамата Уелър са негови подчинени и сигурно ще могат само да подготвят нещата. Но същинските действия ще бъдат предприети едва в присъствието на Мелтън. А ние имаме възможност не само да осуетим или анулираме продажбата на асиендата, но и да тикнем Мелтън в затвора. Успеем ли да го обезвредим, двамата Уелър и юмите напразно ще има да го чакат горе при Фуенте.

— Значи моят бял брат мисли, че от Урес Мелтън няма намерение да се върне тук, а направо ще продължи да язди към Фуенте, така ли?

— Да.

— Но какво прави Комарджията в опожарената асиенда? Няма ли да го чака там?

— Едва ли. Сигурно Комарджията играе роля на нещо като охраняващ пост. Нямам представа откъде е дошъл. Изглежда цялата работа се подготвя твърде отдавна и то с голяма предвидливост и съобразителност. Става въпрос за това, че мормоните имат намерение да се „окопаят“ в тази местност и да превърнат асиендата в свое свърталище. А че всичко се върши по такъв престъпен начин, е навярно единствено дело на Мелтън и не става по заповед от големия град край Соленото езеро. Той има поръчение да пусне тук корени, но го изпълнява по свой собствен маниер. Двамата Уелър и Комарджията му помагат, бащата и синът го правят активно, а картоиграчът по-скоро пасивно, като е останал в асиендата на пост, за да им осигури спокойствие горе при Фуенте.

— Вероятно мислите на моя брат Шарли отгатват истината. Подготвя се престъпление, юмите ще помагат при извършването му, но белите са подстрекателите. Винаги е било така. Червенокожите мъже се изстребват, защото ги упрекват в извършване на злодеяния, главна вина за които носят само белите. А на всичко отгоре нямаме работа с обикновени бледолики, а с хора, които се преструват на извънредно благочестиви и набожни и сами са си дали прозвището Светци на последните дни.

За съжаление вождът на апачите имаше право. Щом като мормоните не само приемат и търпят в редиците си люде като Мелтън, двамата Уелър и Комарджията, но и дори ги изпращат с мисията да основават техните нови селища, то сектата им много прилича на червив плод, който не може да узрее на дървото, а му е съдено да падне на земята и там да изгние.

— Колко време трябва да яздим, за да стигнем до Фуенте де ла Рока? — попитах аз.

— С нашите врани жребци ще са ни нужни два дни, а ако тръгнем от Урес, ще са три.

— Значи няма да заобикаляме кой знае колко, ако не тръгнем направо от Урес, а минем оттук през асиендата, така ли?

— Най-много да загубим няколко часа — каза апачът.

— Тогава можем пак да се върнем тук, а не е изключено и Мелтън да постъпи така. В такъв случай, ако е свършил своята работа в Урес и ако е поел обратно, сигурно ще го срещнем нейде по пътя. Мисля, че няма да се колебаем. Нямаме време за губене.

— Нека Шарли не забравя, че животните имат нужда от почивка. За ден и половина езда изминахме път, за който обикновено са необходими най-малко четири дни. Навярно жребците ни ще издържат и пътуването до Урес, ала конете на мимбрехосите са толкова изморени, че не можем да искаме от тях да продължат да напрягат сили без никаква почивка.

— Но аз и не го искам. Ще яздим само ние двамата, а мимбрехосите ще останат тук, където тяхното присъствие ще ни е от полза, докато ако дойдат с нас само ще ни пречат.

— Моят брат мисли да им нареди да потърсят Комарджията, нали?

— Да. Той сигурно ще се върне макар и съвсем предпазливо. Мен не ме познава и следователно не знае, че се намираме тук с враждебни намерения. Навярно ще сметне присъствието ни за чиста случайност и няма веднага да хукне нагоре към Фуенте, за да им съобщи, че ни е видял. Вярно че се страхува от теб и ще се върне тайно, за да провери, дали си все още тук или си си отишъл. Ако не ни види, ще си помисли, че е в безопасност и двамата мимбрехоси ще могат спокойно да го наблюдават и да разберат какво върши и каква работа го задържа тук в опустошената асиенда.

— Нека стане както каза моят брат Шарли. Нека двамата следят действията на Комарджията, но да внимават самият той да не ги открие. Когато се върнем от Урес, ще могат да ни кажат къде се крие и ние ще го заловим, за да го принудим да ни издаде всичко каквото искаме да знаем. Хау!

И така Винету беше съгласен с мен. Не беше необходимо тепърва да съобщаваме решението си на мимбрехосите, тъй като те бяха чули думите ни. Все пак при тяхната младост се разбираше от само себе си, че получиха необходимите указания за поведението си. Винету и аз

отведохме враните си жребци при потока на водопой, а после без да почиваме, веднага поехме за Урес.

Пътят ми беше познат. Докато беше светло яздехме възможно най-бързо. След като се смрачи позволихме на конете да си починат три-четири часа докато изгрее луната. После отново се метнахме на седлата. Можехме да благодарим само на издръжливостта на нашите жребци, че успяхме да стигнем целта си още по обед на следващия ден. Но не биваше да искаме от тях да напрягат повече сили, защото бяха толкова изтощени, че ни носеха през тесните улички като се препъваха и затова, без да избираме много-много, слязохме от седлата пред първата срещната кръчма. Колкото и мизерен да беше външният ѝ вид, все пак получихме вино ѝ тортиля (Царевични питки. Б. пр.) за нас, както и царевица и вода за конете. Нямаше защо да се тревожа за плащането на сметката. Вече споменах в какво състояние се намираше кесията ми, ала Винету винаги разполагаше със златен прах и нъгитс, тъй че в неговата компания не можех да изпадна в парични затруднения.

Къде ли трябваше да търсим Мелтън и Прухильо? Излишен въпрос! Онзи, който в дивата пустош съумява да открие и проследи всякаква дияра, той сигурно лесно може да намери в едно градче с девет хиляди жители двама души, които без съмнение като чужденци бяха привлекли вниманието на хората върху себе си. Изобщо не ми мина през ума да се впусна в продължително търсене, а веднага щом се погрижихме за конете си и изядохме подобните на плоски питки тортили, двамата с Винету се отправихме към дома на знаменития чиновник при когото бях ходил при първото си посещение в този хубав град. Полицаят, който ме беше упътил тогава, пак безделничеше пред канцеларията му, а когато влязохме в помещението, сеньората пак лежеше в хамака си. Както и преди, зад нея висеше в своя хамак нейният съпруг, ала този път имаше окачен и трети хамак, в който за моя радост седеше един от двамата търсени от нас хора. Това беше дон Тимотео. Между устните му беше залепнала една от онези прекрасни, свити от пръстчетата на сеньората цигари. Той доволно се люлееше в хамака и както изглеждаше се чувстваше отлично до също така пушещата дама. Щом ни видя да влизаме, без да изчака какъвто и да било поздрав, асиендерото възкликна: ,

— Valgame Dios (Боже мой! Б. пр.),- немецът! Че какво правите тук? Мислех си, че сте пленник на индианците! Как така са ви освободили?

— Вие също бяхте пленен — отвърнах му аз, — а ето че ви виждам свободен. На кого или на какво благодарите за свободата си?

— Благодарността ми е изцяло за сеньор Мелтън, без когото и до този час щях да съм в плен, а може би щях да съм и мъртъв. Той съумя да внуши на индианците толкова голям страх от последиците на подобно насилие, че те ни освободиха. И вие ли имахте някой такъв застъпник?

— Да, моя нож.

— Какво означава това?

— Означава, че сам се освободих. Не се нуждая от застъпник като Мелтън. Впрочем ако си мислите, че дължите избавлението си на него, вие се лъжете. Предупредих ви да се пазите от него и излезе, че съм имал пълно право.

— Искате да кажете, че не сте имал никакво право! Дон Енрико Мелтън постъпи като човек на честта и след всичко, което направи за мен, опитите ви да продължавате да го клеветите са вече кажи-речи чиста злонамереност.

— Ако тъкмо него наричате човек на честта, тогава значи и най-големият негодник да е кабахиеро. Действително ли смятате, че е някаква голяма почтеност да насъска индианците срещу вас и да ги накара да опустошат имението ви?

— Той ли? Веднъж вече изказахте пред мен тази невероятна мисъл и понеже както си личи предишният ми отговор не ви е направил никакво впечатление, сега ще ви докажа най-убедително, колко сте несправедлив към този свестен човек. Да оставим настрана въпроса, откъде накъде се намесвате в личните ми работи и си позволявате да ми давате съвети, които изобщо не съм ви искал! Но ще ви кажа само, че той купи от мен моята асиенда.

— Вече го знам!-кратко отговорих.

— Тъй ли? И въпреки това дръзвате да подозирате сеньора! Не разбирате ли колко благородно постъпи като се реши на тази покупка?

— Благородно ли? Защо?

— След опожаряването моето имение почти изгуби стойността си. Ще са необходими много големи суми, за да се възстанови в

предишния си вид. Изведнъж се превърнах в бедняк. Никой нямаше да ми предложи и един сентаво за асиендата. Но безпомощното ми състояние толкова дълбоко трогна сърцето на този господин, че след като ни пуснаха на свобода, той ми предложи да я купи.

— Тъй! И вие страшно се зарадвахте на това милосърдие?

— Не се подигравайте! — възпротиви се дон Тимотео. — Наистина бе проява на милосърдие от негова страна да ми изплати такава сума, която и след десет години не би могъл да си възвърне чрез този имот. През този дълъг период той ще трябва да влага много пари, без да спечели и един сентаво.

— Ще ми разрешите ли да попитам колко ви даде?

— Две хиляди песос. С тези пари ще мога да започна отначало, докато в опустошената асиенда ме очакваше гладна смърт.

— Покупко-продажбата оформена ли е вече юридически? Не може ли да се анулира?

— Не може. Впрочем щях да съм най-големият глупак в света, ако през главата ми минеше подобна мисъл.

— Мелтън плати ли вече двете хиляди песос?

— Да, веднага след като се споразумяхме за тази сделка.

— Значи, това не стана тук в Урес след съдебното и уреждане, а преди това, така ли?

— Да, преди това, веднага след освобождаването ни. И то ми бяха наброени звънтящи златни монети. И именно фактът че ми плати преди още покупката да беше узаконена по съдебен ред, е още едно доказателство, че има добро сърце и е почтен човек.

— Хмм, ще ми се да имах възможността лично да кажа мнението си на Мелтън за неговото добро сърце и за почтеността му. Дано все още е тук в града.

— Не е. Замина още вчера.

— Накъде тръгна?

— Към асиендата. Ако желаете да му поискате прошка за несправедливите си обвинения към него, както и за причиненото му зло, ще трябва да отидете там.

— Сигурен ли сте, че Мелтън се е отправил към асиендата?

— Да. Че къде ли другаде ще отиде? Канеше се незабавно да започне възстановяването на имението.

— Но за тази цел там му липсва всичко необходимо. Следователно предполагам, че си е набавил най-нужното тук в града.

— Какво имате предвид?

— Преди всичко работна ръка.

— Но той я има. Нали там са вашите сънародници, които по мое искане бяха прехвърлени от Германия през океана.

— А също сечива и различни инструменти. Навярно вашите са унищожени от огъня. Освен това са необходими семена, запаси от храни, зидари, дърводелци и други занаятчии, за да вдигнат нови постройки както и да направят много други неща. Мелтън успя ли да си осигури всичко това?

— Не съм му задавал подобни въпроси. Асиендата вече не е моя собственост и не ме интересува. Знам само, че замина.

— Навярно веднага след съдебното уреждане на продажбата, нали?

— Веднага. Не се бави дори и час.

— Новият асиендеро сам ли си тръгна оттук?

— Разбира се! Изобщо не виждам защо трябва да отговарям на въпросите ви, за които нямате никакъв повод. Сигурно сте тук по други причини и се налага да ви помоля да ме оставите на спокойствие.

Прухильо рязко се обърна настрана, за да ми покаже, че не желае да си има никаква работа с мен. Не се смутих и продължих:

— За съжаление все още не мога да ви осигуря спокойствието, за което копнеете. Дойдох тук с единствената цел да ви посетя, за да обсъдя с вас именно този въпрос.

След тези думи дамата гневно ме схока:

— Какво нахалство! Сам чухте, че дон Тимотео не иска вече да ви знае и следователно трябва да си отидете.

— Зablуждавате се, сеньора! Дон Тимотео трябва да ме изслуша. Ако в това време вие ще скучаете, сте напълно свободна да излезете от стаята.

— Да изляза? Какво ви прихваща! По думите ви си личи, че сте немец, истински варварин. Дон Тимотео е наш гост и ние ще се погрижим да не му досаждаме. Не аз ще изляза, а ще ви заповядам вие да напуснете това помещение, и то незабавно.

— Намирам се в служебната стая на алкалда. Вие нямате никаква работа тук, докато аз имам, защото съм дошъл да се възползвам от услугите му като служебно лице. И ако някой от нас двамата има право да подкани другия да напусне това помещение, то този някой съм аз.

По изражението и си личеше, че след това скастрияне се канеше гневно да избухне. Обаче размисли иначе, махна презрително с ръка и се обърна към своя съпруг:

— Изхвърли тези хора!

Тогава властелинът на Урес се измъкна от своя хамак, изтъпанчи се пред мен във величествено-повелителна стойка и посочи към вратата с думите:

— Сеньор, ще си тръгнете ли незабавно? Или ще наредя да ви затворят за неподчинение?

Преди да успее да му отговоря с две бързи крачки Винету пристъпи към него, хвана го под мишниците, вдигна го, занесе го до неговия хамак, внимателно го положи вътре и предупредително му каза:

— Нека моят бял брат остане тук и спокойно изчака докато го заговорим. А жена му нека мълчи, когато говорят мъже. Мястото на една скуоу е при децата, но не и в съвета на възрастните мъже. Ние дойдохме, за да поприказваме с асиендерото и той ще трябва да ни изслуша независимо от това дали желае, или не. Ето тук е застанал моят брат Олд Шетърхенд, а аз съм Винету, вождът на апачите, чието име е известно и в Урес!

Да, той явно беше известен и на тези хора, защото едва бе изрекъл последните си думи, когато въпреки нанесената и от него обида „изисканата“ дама възкликна и продължи вече със съвсем по-друг тон:

— Винету! Вождът на апачите! Прочутият червенокож воин! Истина ли е?

Апачът беше твърде горд, за да обърне внимание на думите ѝ, затова вместо него отговорих аз:

— Да, той е, сеньора. А сега въпреки някои наши по-особени привички, които може би не ви се харесват, сигурно няма да имате нищо против да останем и да обясним до края какво ни води тук. Ако ли пък не, ще се изложите на опасността Винету да ви изнесе навън,

също както занесе съпруга ви до неговия хамак. Тогава тя радостно плесна с ръце и възкликна:

— Какво преживяване само! Винету да ме носи на ръце! Целият Урес ще има да говори за това и да ми завижда! Иска ми се да опитам!

— Не ви съветвам, сеньора. Да ви носят на ръце и да ви изхвърлят на улицата са две съвсем различни неща. Я разгледайте по-подробно моя приятел, за да можете после да го опишете на приятелките си! Това е най-добрият съвет, който съм в състояние да ви дам. Обаче ако се опитате отново да вземете думата, незабавно ще изгубите извънредно рядката възможност да се намирате тъй близо до него.

Тя си запали нова цигара и после се настани най-удобно в хамака си с любопитното изражение на човек, който се намира в цирка и очаква да види най-голямото чудо на света. И нейният почитаем съпруг също оглеждаше вожда с видимо задоволство, очевидно, без да му се сърди за решителните му действия към него. Що се отнася до Прухильо, името Олд Шетърхенд му беше съвсем безразлично както и на другите двама, ала за Винету бе слушал да се говори толкова много, че името на апача направи и на него силно впечатление. Вече и не помисли да ни подкани да си вървим.

В никакъв случай не беше някакво чудо, че тук в Урес моят приятел минаваше за прочута личност. Апачите се скитат далеч на юг и то особено често отвъд Сиера в Чиуауа, където навлизат даже в Коауила. И понеже от време навреме Винету посещаваше всички тези племена на своя народ, подвизите му се бяха разчули далеч на юг, и то не само сред червенокожите, но и сред белите. Дори сред бледоликите името му се беше прочуло повече отколкото между неговите съплеменници и нерядко съм имал възможността сам да се убеждавам, че особено нежният пол много обичаше да слуша истории за него. Той бе красив мъж и легендите, които се носеха за неговата първа и единствена любов, успяваха лесно да спечелят сърцето на всяка сеньорита.

Извънредно доволен от успеха, постигнат от внезапната намеса на Винету, аз се обърнах към Прухильо:

— Дон Тимотео, вие сметнахте въпросите ми за напълно излишни. Но за мен те са извънредно важни и само след секунди и на вас ще ви се видят не по-малко важни. Юмите разрушиха вашата

асиенда и взеха всичко. Мисля, че са претърсили дори джобовете ви и са откъмнали цялото им съдържание, нали?

— Така е.

— Изпразниха ли и джобовете на Мелтън?

Да.

— Ами тогава как е могъл да ви плати две хиляди песос в лъскави златни монети?

Благородният дон направи слисана физиономия, а после бавно и смутено отвърна:

— Ами да... откъде ли е взел... тези пари?

— По-скоро попитайте: защо индианците са му оставили тези пари!

— Ascuas (В случая: „по дяволите!“ Б. пр.)! Не помислих за това! Смятате, че парите са били у него, така ли?

— Или в него, или в някой от двамата Уелър. Две хиляди песос в златни монети не могат тъй лесно да се укрият от очите на индианците, а да не забравяме, че за всеки червенокож, даже да е и най-заможният вожд, те представляват цяло богатство, което той сигурно няма да допусне да му се изплъзне. Щом Голямата уста се е отказал от златните монети, несъмнено е имал някаква твърде важна причина. Можете ли да се досетите каква ли е била тя? —

— Не.

— Тя е само една-единствена. Никой индианец няма да остави на врага си толкова съкровище. Следователно Мелтън трябва да е добър приятел на Голямата уста, негов верен съюзник.

— Не го вярвам.

— Казах ви, че червенокожите ще дойдат да нападнат асиендата и ви предупредих да внимавате. Не ми повярвахте, но излязох прав. И сега също така не се лъжа, въпреки че пак не ми вярвате.

— Мелтън постъпи с мен много великодушно. Съвсем невъзможно ми е да допусна, че се е съюзил с индианците. Ако не се лъжа, вие предполагайте дори, че той е бил и подстрекателят за нападението.

— Не си спомням точно думите, които съм ви казал, но ако тогава все още не съм могъл да го твърдя със сигурност, то сега мога.

— Заблуждавате се! Мелтън ми е приятел. Доказа го и с тази сделка.

— Да, Хари Мелтън доказва, но не че ви е приятел, а че е подъл предател. Каква бе стойността на асиендата ви преди нападението?

— Хич не ми се иска да го споменаваме. Не желая да говоря за тази ужасна загуба.

— А бихте ли продали имението си преди пожара?

— Не, и през ум нямаше да ми мине подобна мисъл.

— Е, тогава всичко става от ясно по-ясно. Мормонът е получил поръчението някъде в този район да се сдобие със земя. Вашата асиенда му се видяла подходяща, обаче била твърде скъпа за него. Подготвил опустошаването ѝ, за да загуби стойността си. Договорът, който сключил с Голямата уста гласял следното: всичко заграбено да е за индианците, а той да закупи опожареното имение за някаква мизерна сума. Нападението завършило с успех. Тъй като плячката била много ценна, червенокожите можели да му оставят парите. Не схващате ли как стоят нещата?

— Не, защото подобна низост би била нещо чудовищно. И освен това размислете следното: каква ли полза ще има той от тази земя след като е опустошена и е загубила всякаква стойност?

— Отново ще започне да я обработва!

— Това ще му струва далеч повече, отколкото струваше асиендата преди. Изобщо да не говорим за годините, които ще трябва да изчака да минат докато вложените пари започнат да му носят печалба.

— И аз това си казвам. Тук сигурно има нещо друго, което все още не мога да отгатна, но не се съмнявам, че ще го разбере. Вие си мислите, че Мелтън се е върнал в асиендата, но не е така, защото ние идваме оттам и би трябвало да го срещнем. Междувременно той е оставил в имението ви свой човек на пост.

— Искяхте да кажете двама души, сеньорите Уелър, нали?

— Не. Те са заминали, но затова пък там има един друг човек. Чували ли сте за някакъв янки, мормон, когото наричат Комарджията?

— Не.

— Както сам ще разберете, той е извънредно съмнителна персона. Е, него заварихме в асиендата. Той ни каза, че Мелтън тръгнал заедно с вас за Урес да уреди покупко-продажбата по съдебен ред. Сигурно Мелтън му го е съобщил, за да го знае. Разговарял е с

него и то зад гърба ви. Не е бивало да научите абсолютно нищо за присъствието на Комарджията в имението ви.

— Хмм! Наистина странно.

— Когато тръгнахте от асиендата с Мелтън, двамата Уелър и немците бяха ли все още там?

— Да. Нали заедно с имението той получи от мен и преселниците. С тяхна помощ се кани да го възстанови, да създаде нови нивя, ливади и пасища, да засади нова гора. Двамата Уелър бяха наети от него като надзиратели.

— Но те не са вече там. Веднага след вашето тръгване са поели нагоре към Фуенте де ла Рока.

— Към Фуенте ли? — учуди се Прухильо.

— Да, двамата Уелър заедно с немците. А горе ги очаква индиански отряд от племето юми.

— Нима е възможно? Откъде го знаете? — попита той като бързо изскочи от хамака.

— От Комарджията, който ме помисли за приятел на Мелтън и затова ми разказа всичко.

— Към Фуенте! — повтори Прухильо и силно възбуден започна да кръстосва стаята нагоре-надолу. — Това ме кара да се замисля, наистина ме кара да се замисля, ако не са ви заблудили, сеньор.

— Не са, истина е. Комарджията ми довери тези тайни ходове на Мелтън единствено благодарение на първоначалната си изненада. После той позна Винету и избяга. Явно има нечиста съвест. Ето откъде смятам да започна да разплитам кълбото. Дори и в сегашното си окаяно състояние по някаква неизвестна за мен причина вашата асиенда има голяма стойност за Мелтън. Именно затова дойдох в Урес да потърся и него, и вас. Намерих само вас, но не и него, защото несъмнено е поел нагоре към Фуенте де ла Рока, за да се присъедини там към двамата Уелър.

Докато говорех асиендерото не преставаше да крачи насам-натам. Щом свърших той внезапно се завъртя на пети и се изправи пред мен.

— Сетих се, сеньор! Ако действително е тръгнал към планините, вече знам с какво асиендата има голяма стойност за него, въпреки опожаряването ѝ.

— Е? — попитах с напрегнато любопитство.

— Освен асиендата моя собственост беше и една живачна мина, която обаче не се експлоатира, защото не можах да намеря работна ръка, а и индианците правят онези райони твърде опасни.

— И това го чух и...

Аз млъкнах, понеже в мен се породих една мисъл, която направо ми парализира езика, но като се имаше предвид що за човек беше Мелтън, макар и ужасна, тя бе напълно вероятна. Най-сетне в главата ми се проясни, ала заедно с тази яснота се увеличи и тревогата ми за моите съотечественици. Попитах асиендерото:

— Къде се намира мината?

— Горе в планините, отвъд Сиера Мадре, на цели пет дни усилен езда отгук.

— А дали Фуенте де ла Рока е на пътя за мината?

— Да, разбира се, разбира се! Ето това е то, което ме озадачава в действията на сеньор Мелтън.

— А-а, все пак у вас се породиха подозрения, така ли? Вече знам как стоят нещата. Мелтън е хвърлил око особено на живачната мина. Намерят ли се тъй необходимите работници, там могат да се печелят милиони. А вие излязохте тъй неразумен да му продадете асиендата, мината, както и правата над шейсетте и тримата работници за някакви си мизерни две хиляди песос. Е, ще продължавате ли да твърдите, че той е почтен човек, един истински кабахиеро?

— Подлец е той, мерзавец, крадец и мошеник, разбойник и сатана! — яростно изкрещя дон Тимотео Прухильо. — А аз съм най-големият глупак какъвто има на земята!

— Дон Тимотео, аз ви предупреждавах!

— Да, вярно е! — възкликна той, като се удари с юмрук по челото. — Де да ви бях повярвал!

— Тогава щяхте да си седите в асиендата, а ние щяхме да отблъснем юмите, нанасяйки им кървави загуби.

— Да, щяхме, щяхме! А сега те ми отмъкнаха стадата и вече нямам нищо, ама нищичко!

— О, имате! Имате две хиляди песос както и...

— Не ми се подигравайте, сеньор!

— Не ви се подигравам. Освен тези две хиляди песос имате още и вашите стада заедно с всичко друго, което юмите ви бяха отмъкнали. Аз не само избягах от враговете ни, но заедно с мимбрехосите, с

които Винету ми се притече на помощ, дори ги и пленихме. Принудихме ги да върнат всичко и в момента ги отвеждат към вигвамите на мимбрехосите, за да понесат там наказанието си. А петдесет мимбрехоси връщат вашите стада в асиендата. Ние двамата избързахме напред и дойдохме тук, за да ви съобщим тази новина. Разбира се не подозирахме, че ще продадете асиендата.

Слисан от тази радостна вест, той стоеше като вцепенен и успя само да изпелтечи:

— Юмите пленени...! Наказание...! Петдесет... мимбрехоси... на път за асиендата... с моя добитък!

После Прухильо изведнъж сграбчи ръката ми и взе да ме дърпа към вратата.

— Елате! Трябва да тръгнем за асиендата! Веднага!

— Казвате „да тръгнем“? Че аз каква работа имам там?

— Не говорете така де, дон Карлос! Добре знам, че имате най-основателни причини да ми отговаряте така. Аз не ви обърнах внимание, засегнах ви, обидих ви. Къде ми бяха очите? Но сега ще... а-а, дон Антонио Риего — прекъсна се сам Прухильо като се обърна към алкалда, — хрумна ми една мисъл. Дали не е възможно да си върна обратно асиендата заедно с работниците и мината? Сделката окончателно ли е сключена?

— Да — заяви чиновникът.

— И все пак може би ще се намери някоя грешчица, мъничка грешчица, която да ни остави откrehната някоя вратичка, откъдето бих могъл да пропълзя обратно до моето имение?

— Не. Самият вие ме помолихте да подхожда към тази работа най-внимателно — и да не допусна и най-малката грешка. Нали искахте на всяка цена да измъкнете от Мелтън тези две хиляди песос.

— Ще задържите парите и ще си получите обратно асиендата — успокоих аз мексиканеца. — Мелтън ще бъде принуден да ви върне имота, а вие ще поискате и двете хиляди песос като компенсация за щетите, нанесени ви от пожара.

— Дали ще е възможно?

— Дори и много повече ще е възможно. Мога да твърдя, че цялата покупко-продажба ще бъде анулирана. Само ще трябва да докажем, че Мелтън е накарал индианците да опустошат асиендата.

— А ще успеете ли да намерите такова доказателство, дон Карлос?

— Много вероятно. Поне се надявам. Тук се намеси Винету:

— За моя брат Поразяващата ръка няма нещо невъзможно, щом иска да го направи. Той беше в плен и го бяха повели към кола на мъченията, но ето че е свободен и успя да залови своите мъчители.

— Не аз, а Винету ги залови — възразих аз.

— Да, сигурно е бил Винету, той го е извършил! — извика „очарователната“ дама, която бе във възторг от запознанството си с апача. Неговите красиви сериозни черти, гордата му осанка и неговата сякаш излята от бронз фигура явно й бяха направили огромно впечатление.

— Както и да е било, все едно, важното е, че отново си върнах моята собственост! — обади се асиендерото, който мислеше повече за имотите си, отколкото за някаква си благодарност.

— Не, искам да чуя как по-точно са били пленени юмите! — заинати се сеньората.- Винету ще има добрината да ни разкаже всичко. Каня го да седне до мен ей в този хамак!

С тези думи тя посочи към висящия до нея хамак, където беше лежал Прухильо.

— Винету не е жена — отвърна вождът. — Той няма да легне в тази мрежа и няма да говори за делата си.

Тогава донята подкани мен да разказвам и аз удовлетворих желанието й, като накратко описах случилото се, наблягайки повече на участието на апача. Когато свърших, възхитената жена възкликна:

— Та всичко това ми напомня на някой роман! Е да, там където се появи вождът на апачите Винету, такива приключения са неизбежни. Ако бях мъж, винаги щях да яздя заедно с него.

— А пък Винету щеше да е жена, ако би търпял подобно нещо! — отговори вождът на апачите и излезе от стаята. Такава похвала от устата на такава жена му беше неприятна.

— Какво му става? — учуди се сеньората. — Винаги ли е в толкова заядливо настроение?

— Не-рекох аз и се засмях, — но любезност като вашата, може да го прогони през девет села в десето. Ако човек иска да го задържи до себе си, трябва да мълчи и да не го зяпа непрекъснато.

— Ще положи всички усилия да се държа така. Кога заминавате?

— Утре.

— Къде ще отседнете?

— Все още не сме решили.

— Лесно ще намерите за вас нещо подходящо, а Винету го каня да бъде наш гост. Ще му предоставя на разположение нашите две най-хубави стаи. Какво ще кажете?

Значи тя искаше да подслони в дома си апача, а аз можех да отседна където намерех за добре. Това ми се видя забавно и затова развеселено и отвърнах:

— Сеньора, смятам идеята ви за превъзходна.

— Нали? Клетият туземец е принуден непрекъснато да се скита из горите и да ноцува под открито небе. Поне веднъж ми се иска да му предложи едно изискано жилище, но в замяна на това се надявам да прояви готовност да прекара вечерта в моя салон за гости.

— Опитайте си късмета, попитайте го!

— Не искате ли да го направите вместо мен?

— Ако ставаше, сеньора, с удоволствие, но някак не върви. Сама разбирате, че подобна покана не бива да се отправя чрез посредник. Изречена от вашите красиви устни, тя ще има двойна стойност. Несъмнено смятате да поканите вечерта някои дами във вашия дом, нали?

— Разбира се! Да мога да им представя прочутия Винету, ами че това ще е такава чест за мен, че всички мои приятелки ще ми завиждат.

Значи ставаше въпрос за нещо като „излагане на експонат“ и аз предварително се радвах на отговора на апача. Впрочем веднага бе повдигнато възражение и от двете страни. А именно от алкалда, който навярно беше забелязал какво впечатление бе направил красивият индианец на жена му и изглежда бе обзет от пристъп на ревност. Той се приближи до нея и започна тихо и настоятелно да ѝ шепне нещо в ухото. Без да го остави да се доизкаже, тя просто го избута назад и го накара да се отдръпне. Другото възражение дойде отстрана на Прухильо, който ми каза:

— Искате да останете тук до утре? Невъзможно е! Още днес трябва да тръгнете с мен за асиендата.

— Трябва ли? Кой го твърди? Не признавам никакво „трябва“.

— Не исках да го кажа точно така, но съобразявайки се със собствената си чест и с моето положение, не бива да се бавите нито

миг да довършите онова, което вече сте започнал.

— Не е нужно да ми напомняте, какво дължа на честта си. Съвсем няма да я опетня, ако сега реша да не се интересувам повече от асиендата ви. Освен това приказвате и за някакво съобразяване с положението ви. Всъщност какво ме задължава да се съобразявам с вас? Аз дойдох при вас и ви предупредих, а вие ме изгонихте. Дори със сила трябваше да се защитавам срещу обидите на вашия безсрамен махордомо, докато вие без да кажете нито дума само гледахте от прозореца. Помолих ви да не споменавате пред Мелтън, че съм ви предупредил да се пазите от него, а вие веднага щом той дойде, първата ви работа беше да му докладвате всичко дума по дума.

— Защо са всичките тези упреци? — попита той. — Те не могат вече нищо да променят.

— Вярно, нищо от случилото се не могат да променят, обаче несъмнено ще окажат влияние върху онова, което предстои да се случи. От моя разказ знаете, какви усилия ми струваше всичко и на какви опасности се изложих, за да пленим юмите и да им отнемем пляката. И след като го разбрахте, най-настойчиво ме подканяте да продължа да ви помагам. Не ме молите, не, а настоявате. А аз ви питам, какво ме засягат вашите работи? Чухте, какво сме направили за вас, но няма ни казахте една-единствена благодарствена дума? Вижте как сам ще се оправяте по-нататък!

Никак не ми се иска вместо благодарност за добрините, които съм сторил, да слушам да ми напомнят за моя дълг и за моята чест.

Престорих се, сякаш се каня да си тръгна. Тогава той ме хвана заръката.

— Останете де, сеньор, останете! Каквото съм пропуснал да кажа или да направя, е станало поради голямата ми разсеяност.

— Струва ми се, че погрешно оценявате поведението си. Причината не е във вашата разсеяност, а в нещо друго. Мислите си, че стоите толкова високо над някакъв си немски варварин, а също и над човек като Винету, че не е нужно да ни молите, а само да ни заповядвате. Я прехвърлете океана и отидете в Германия, за да видите, че всяко хлапе е научило повече неща, отколкото ще научите през целия си живот! Я посетете, дами и господата, дето се излежават и люлеете тъй удобно тук във вашите хамаци, мрачните и кървави земи на Дивия запад, за да стигнете до убеждението, че дори в малкото

пръстче на Винету се крие повече сила, сръчност и благородство, отколкото може да се намери в целия ваш Урес! Не само днес, но и от преди тук се отнасят към мен високомерно. Я сега разсъдете по-обективно и кажете дали нямам основание да ви правя упреци! Потърсих тук закрила за преселниците, но ме изгониха. Вие заключихте вашата сделка и по този начин предадохте тези свестни хорица заедно с децата им в ръцете на един престъпник. Е, обяснете ми тогава, как би трябвало да постъпя след всичко това!

Не получих отговор. В същия момент вратата се откряна и апачът надникна в стаята.

— Свърши ли моят брат? Винету няма никакво желание да се бави повече тук.

Асиендерото бързо пристъпи до него, хвана го за ръката и с умолителен глас каза:

— Елате пак при нас, сеньор! Настоятелно ви моля. Нали знаете, че без вашия съвет нищо няма да мога да направя.

Апачът влезе в стаята и като му отправи строг поглед, попита:

— Бледоликият благодари ли на Поразяващата ръка? Без да беше чул и една дума от предишната ни разправа, с краткия си въпрос, той изрази същината на моите упреци към Прухильо.

— Досега все нямах удобен случай, но ще наваксам пропуснатото — извини се асиендерото. — Искате да останете тук до утре, нали?

Винету кимна.

— Но така ще измине скъпоценно време, в което бихме могли да свършим много важни неща — напомни дон Тимотео.

— Най-важното е нашите коне да си възстановят силите — отговори Винету. — За какви други неща говори бледоликият? Поразяващата ръка и Винету нямат нищо против, ако той е решил още днес да отхвърли някоя работа.

— Нали ви казах, че без вашата помощ нищо няма да направя.

— Тогава нека бледоликият помоли Поразяващата ръка. Ще постъпя както постъпи и той.

Трудно му беше на мексиканеца да моли за нещо, но нямаше как, дори си наложи и още нещо — благодари ни за стореното до този момент, ала не го направи от сърце, а само съобразявайки се със своята изгода, която се надяваше да извлече с наша помощ. Но в крайна

сметка човекът не беше виновен, защото просто му липсваха сърце и душа. Не всеки ги има. И без друго нямаше да го оставя на произвола на съдбата, и без това тревогата ми за участието на моите съотечественици щеше да ме принуди да следвам Мелтън по петите. Ето защо в отговор на молбата му заявих:

— Добре, ще се заемем с вашите работи както беше и досега. Но я ни кажете какво трябва да предприемем според вас?

— Мисля, че се налага незабавно да тръгнем на път, за да заловим Мелтън.

— Конете ви ще рухнат под нас, а освен това не бива да забравяте, че и самите ние сме били на път също тъй дълго както и нашите животни. За два и половина дни изминахме такова разстояние, за което обикновено са необходими цели шест дни и съвсем не мисля, сеньор, че след подобно рекордно постижение и от ваша страна ще сте в състояние веднага да започнете тежката езда към Фуенте и нагоре в планините. Ако бързате толкова много, можете и без нас да тръгнете напред. Вземете и няколко полицаи!

При тези думи сеньората плесна с ръце и каза:

— Великолепна идея! Да избърза напред и да вземе няколко полицаи! Ти какво ще кажеш, мъжленцето ми?

— Ако на теб ти харесва, тогава тази идея наистина е много хубава — нежно прошепна благодарният блюстител на правовия ред в градчето.

— Нима нямаш свой „ayuda“ (Помощник, заместник. Б. нем изд.), който може да изпълнява всички твои задължения, тъй че спокойно да направиш едно малко пътуване?

Навярно от дълго време алкалът не бе имал щастието да не чувства стегнатите юзди, с които го водеха красивите й ръце.

Лицето му засия от удоволствие, но все пак той предпазливо се осведоми:

— Накъде искаш да пътуваме душичке? Алкалът подчерта думата „пътуваме“ по особен начин. Но неговата съпруга набързо премахна опасенията му като се усмихна и каза:

— Аз ще си остана у дома.

Лицето му бе озарено от направо неземно блаженство.

— И къде трябва да отида?

— Давам ти възможност да се покриеш със същата слава каквато си е спечелил Винету. Тъй като дон Тимотео желае да разполага с няколко полицаи, ти ще го придружиш като вземеш под командването си няколко „guardas de la policia“ (Полицаи. Б. пр.).

Физиономията на дон Антонио изведнъж помръкна, челото му се покри с мрачни бръчки и долната му челюст увисна. С кажи-речи разтреперан глас отвърна:

— Самият... самият аз ли да тръгна към планините... и то на кон?

— Разбира се, няма да вземеш да биеш този път пеша, я!

— А не смятате ли, че тази езда ще е доста... доста изморителна, а може би дори и малко опасна, а?

— За един кабалиеро опасностите просто не съществуват. И така?

Тя му хвърли повелителен поглед, след което клетникът можа да отговори само следното:

— Да, щом тъй мислиш, сърце мое, ще тръгна с него!

— Разбира се, че така мисля! Само за час ще ти приготвя всичко необходимо: бельото, коня, цигарите, сапун за миене, два пистолета, ръкавици, нужните пари, с които ще те запаса предостатъчно, шоколад, пушка и една възглавница, за да не ти е твърде ниско главата, ако ти се наложи да спиш в някое неудобно легло, защото така ще сънуваш лоши сънища. Виждаш колко се грижа за теб, но и ти се погрижи да не ме разочароваш! Върни се покрит със слава! Това няма да е чак толкова трудно за един jurisconsulto (Учен юрист. Б. нем. изд.) като теб. Не сте ли на същото мнение, сеньор?

Този въпрос беше отправен към мен. Привидно приех цялата работа съвсем насериозно.

— Напълно съм съгласен с вас, сеньора, особено що се отнася до това, че при подобна езда познаването на правните науки страшно много помага.

— Чуваш ли? — попита тя мъжа си. — Сеньорът е съгласен с мен. Кога ще тръгнете, дон Тимотео?

— След един час — отвърна Прухильо, който сигурно предпочиташе много повече да язди с мен и Винету, отколкото с този мъж под чехъл.

Юрисконсултото направи такава физиономия, която можеше да разсмее всеки. Хубавото малко пътуване се бе превърнало в опасна изморителна езда. Възглавницата, която щеше да получи, едва ли бе в състояние да намали разтърсващия го ужас. Изглежда дон Антонио Риего усети, че му съчувствам, защото ми хвърли умолителен поглед с надеждата, че ще се застъпя за него и ще накарам съпругата му да се откаже от този налудничав план, ала се видя излъган. По изключение останах неумолим. На нас нищо нямаше да ни навреди, ако властелинът на Урес поне веднъж тръгнаше на кон към планините, за да се покрие със слава, макар че в резултат на това щеше да се върне у дома си със схванат гръб и до кръв прожулена кожа по краката. Ето защо не се застъпих за него, а казах на асиендерото:

— Вероятно ще заловите Мелтън преди да сме ви догонили. Но ние ще сме ви необходими като свидетели. Къде ще се срещнем?

— Ще ви чакаме при Фуенте де ла Рока.

— Откъде ще минете?

— През асиендата.

Това никак не ми харесваше. Той можеше да се натъкне на нашите двама мимбрехоси или на Комарджията и така да провали целия план. Но и през ум не ми мина да го разубеждавам, защото добре знаех, че ще постигна целта си далеч по-лесно и по-сигурно, ако привидно започна да го увещавам да постъпи точно така, ала същевременно му представя цялата работа във възможно най-опасна светлина.

— Много добре, дон Тимотео! Така ще ни спестите една трудна задача, защото Комарджията, за когото ви разказах, несъмнено все още се навърта там. Той трябва да бъде задържан, и понеже е дързък тип и умее да си служи добре както с пушката, тъй и с ножа, това начинание е свързано с опасност за живота ви. Този негодник ще се защитава отчаяно и понеже знам, че като нищо може да се разправи с трима яки мъже, аз се радвам, че ще поемете тъкмо по пътя през асиендата. Ще пристигнете там преди нас, ще го заловите и когато дойдем всичко ще е приключило. Но внимавайте да не ви застреля от засада! Всичките си убийства е извършил по подъл и коварен начин.

Явно думите ми не останаха без резултат, защото дон Тимотео пребледня, а лицето на дон Антонио придоби пепеляв цвят. Бях

убеден, че старателно щяха да заобиколят асиендата. Ала сеньората подвикна на своя подопечен властелин или овластен подопечен:

— Чу ли? Ето това е едно дело, достойно за теб. Надявам се със собствените си ръце да заловиш опасния престъпник, а да не го предоставяш на други. Тогава ще ти разреша да пушиш на ден по две цигари повече.

Риего направи такава физиономия, сякаш току-що самият той бе заловен и арестуван. Съпругата му не Забеляза този израз на лицето му и след като ми хвърли кажи-речи състрадателен поглед, каза:

— Изглежда и вие не сте онзи герой, за който ви мислехме, сеньор, иначе не бихте се радвали толкова много, че Комарджията ще бъде задържан преди да стигнете до асиендата.

— Наистина се радвам. Човекът е повече опасен, а всеки куршум, който улучи, прави дупка в тялото.

— И навярно вие не сте любител на подобни дупки, а?

— Не съм, защото ако са малко по-дълбоки, това означава край на живота.

— Тогава ще ви посъветвам много да се пазите да не би някой да одраска кожата ви. Обаче дон Антонио знае, че светът принадлежи на смелите. Моята душа ще пърха около него и ще го закриля. Нали си на същото мнение, скъпи съпруже?

— Да — кимна Риего с такава физиономия, сякаш току-що беше съдъквал шепа зърна чер пипер.

Тя се измъкна от хамака си и мина покрай мен без да ме погледне. В нейните очи бях просто едно страхливо нищожество. Но пред Винету тя се спря и го дари с най-лъчезарната си усмивка.

— Дон Винету, действително ли имате намерение да пренощувате тук в Урес?

Трудно е да опиша изражението на Винету, когато я погледна. В очите му се четеше състрадание както й учудване, че жената бе дръзнала направо да го заговори. Добре разбирах недоволството му и затова отвърнах вместо него:

— Да, до утре ще останем тук.

— Защо се обаждате вие? Оставете Винету да отговори! — каза жената като ми хвърли презрителен поглед. — Той вече знае, че го обожавам и сигурно няма да има нищо против да чуя гласа му.

Тя повтори въпроса си и тъй като моят приятел се видя принуден да даде някакъв отговор, той и кимна потвърдително.

— Тогава имам честта да ви поканя да бъдете мой гост — продължи тя. — Ако приемете поканата ми, ще ме направите извънредно щастлива.

— Нека моята бяла сестра бъде щастлива в своя дом — отговори апачът с безизразно лице.

— А мога ли да поканя и други изискани дами, за да отпразнуват тържествено присъствието на Винету? ,

— Винету е чувал, че бледоликите затварят мечки, за да ги показват на другите хора... само че той не е мечка.

— Значи няма да има празненство, така ли? — попита мексиканката страшно разочарована.

— Няма — каза той, обърна ѝ гръб и излезе навън. Последвах го и двамата се отдалечихме без нито една дума за сбогом. Нямахме повече никаква работа в Урес. Купихме няколко дреболии, после взехме нашите врани жребци и ги изведохме извън града, където се чувствахме по-добре. Там имаше едно поточе и сочна трева. Легнахме на земята, за да се насним здравата. Още преди сънят да затвори очите ни, недалеч от нас видяхме героите да, преминават на своите коне. Малкият отряд се състоеше от пет човека асиендерото, трима полицаи и юрисконсултото. Четиримата служители носеха униформите си, което предизвика усмивка дори по лицето на сериозния Винету. Конете им бяха добри. Прухильо и тримата полицаи бяха горе-долу свестни ездачи, ала *alcalde del distrito* представляваше не дотам пленителна гледка, Той беше завързал една възглавница под себе си и друга зад кръста си. И двете се светлееха отдалече. Сигурно имаха калъфки от бял ленен плат. Всеки, който тръгне да язди нагоре из дивите планини с подобни предмети, той ще извърши всичко друго, само не и героични дела. „Щастливо пътуване, пълководецо мой!“ помислих си аз и затворих очи с твърдото убеждение, че петимата ездачи нямаше да се препъват на всеки метър по своя път в безкрайна върволица от успехи, почести и слава.

Без някой да ни смути ние проспяхме остатъка от следобед, както и цялата нощ. Не бяхме вързали жребците, понеже бяхме сигурни в тях. Двете животни бяха верни и бдителни като кучета. Те не се отделяха от нас и без съмнение даже щяха да ни събудят, ако

наблизо се появи човек. Слънцето току-що изгряваше, когато отново се метнахме на седлата. Бяхме бодри и отморени, а и жребците също си бяха отпочинали. Радостното им цвилене огласяше свежото утро.

Поехме обратно към асиендата и през първия час просто следвахме дирята на нашите петима герои, оставена през миналия ден, която все още горе-долу добре се различаваше в тревата. Но после тя се отклони от нашата посока, завивайки рязко на дясно.

— Шарли излезе прав — обади се Винету. — Те няма да минат през асиендата, защото се страхуват от Комарджията. Бялата скуоу няма да разказва славни истории за своя мъж, но навярно тези хора ще ни създадат доста ядове.

— Възможно е! — отвърнах аз. — Но няма да са кой знае колко големи, а аз съм съгласен да си имам малко ядове стига само да мога да си кажа, че неблагодарният асиендеро и този комичен блюстител на правовия ред са тръгнали към собственото си наказание.

Пътуването ни премина, без да се случи нещо, което заслужава да се отбележи. Сега не бързахме толкова много както на отиване в града и през нощта не се лишавахме от необходимата ни почивка. Достигнахме границите на асиендата малко преди смрачаване. Унищожителният огън не беше стигнал до мястото, където спряхме. Там имаше храсталаци, които бяха подходящи за скривалище и точно това бе мястото за среща, което бяхме уговорили с нашите двама мимбрехоси. Заедно с конете си те се намираха там и щом ни чуха да се приближаваме, изпълзяха навън от храсталака.

— И двамата ли сте тук? — попитах аз. — Това означава, че няма нужда да наблюдавате Комарджията. Тук ли е някъде или замина?

— Тръгна нанякъде, но после се върна и сега е легнал да спи недалеч оттук край потока — отговори Изребителя на юми.

— Не знаете ли колко далече е ходил?

— Знаем, защото приблизително пресметнахме. След като Поразяващата ръка и Винету се отдалечиха, поверих на моя брат конете ни и проследих дирята на бледоликия, когото наричат Комарджията. Моите прочути братя знаят, че следите му се изкачват по хълма и после се спускат от другата страна и водят в гората. Там бледоликият бе оставил коня си. Незабавно се метна на него и

препусна колкото можеше по-бързо. Следвах го до края на гората, и видях, че е продължил да язди в галоп.

— Как изглежда теренът оттатък?

— С изключение на няколко ниски хълма той е равнинен и е покрит с трева.

— А дирята образуваше ли права линия като на беглец, който гледа час по-скоро да офейка?

, — Не, а правеше много завои между хълмовете.

— Тогава стремежът му да ни избяга не е бил единствената причина, за да язди в галоп. Ако е бил гонен единствено от страха си, то пътят му щеше да е като полета на куршум, който не се отклонява нито наляво, нито надясно. Но който бърза толкова, без да вижда преследвачи зад себе си, той сигурно знае, че пред него има някакъв човек или хора, при които иска да стигне възможно по-скоро. Следователно в посоката, в която е препуснал, се намират хора, на които е трябвало да съобщи за срещата си с нас.

— Да. Отказах се да проследя дирята му отвъд гората, защото на връщане той сигурно щеше да забележи моите следи. Отидох при моя по-малък брат, за да скрием най-напред конете си, а след това да се върнем при мястото, където дирята на Комарджията излизаше от гората. Там залегнахме в засада на по-голямо разстояние един от друг, за да можем да държим под око по-значителната част от околността.

— Моите млади братя видяха ли го да се връща?

— Да, вчера, тъкмо когато слънцето бе достигнало най-високата си точка на небето.

— Значи е било сряда по пладне, а ние го срещнахме тук в понеделник. Следователно мястото където е бил, се намира на един ден езда оттук. А в каква посока?

— На изток.

— Значи към Фуенте. Надявам се да разберем дали там има само един пост или са няколко. Изглежда са поставили цяла верига от свои хора в тази посока, за да могат в случай на някакви важни събития по-бързо да препредават една или друга вест.

— Сигурно там, където е ходил, се намират повече юми, защото на отиване Комарджията е яздил на бял кон, а се върна на вран жребец.

— На бял ли? Но нали не си го видял?

— Не, ала там където е бил вързан в гората, на един клон се беше закачил бял косъм от конска опашка, който може да е останал само от бял кон. А на връщане той яздеше вран жребец с индианска сбруя.

— Хмм! Тогава наистина постът, при който е ходил, е от няколко индианци. Оставил е там изморения кон като го е сменил за животно със свежи сили, за да се върне възможно по-бързо. Вестта, която им е занесъл, е трябвало да бъде предадена по-нататък също на гърба на отпочинал кон. От всичко това следва, че при онзи пост е имало няколко животни със свежи сили, както и неколцина ездачи... Значи моите братя знаят къде се намира Комарджията в момента?

— Да. Видяхме къде легна и понеже беше много изморен, сигурно е все още на онова място и дълбоко спи.

— Заведете ни при него да го изненадаме!

Вързахме нашите жребци за околните клони и тръгнахме подир двамата братя в посока на зидовете, оцелели от асиендата. Вече се смрачаваше и скоро съзряхме облечения като свещеник негодник да лежи на земята близо до един от завоите на потока. Мястото бе избрано твърде сполучливо, защото там лесно можеха да се доловят шумовете, долитащи от всички посоки. Комарджията беше подложил едно одеало под главата си, а до него лежеше пушка, която не бяхме забелязали при първата ни среща. Явно спеше дълбоко. Приблжихме се с безшумни стъпки и насядахме около него. Взех пушката му и я оставих настрана, така че да не може да я достигне. Ние разполагахме с доста време, понеже конете ни непременно трябваше да си отпочинат и зачакахме, без да го будим. Тъй като дългото му палто не беше закопчано, видяхме, че отдолу носеше широк колан, където беше затъкнат закривен ловджийски нож. Оттам стърчаха и дръжките на два едрокалибрени револвера.

С бавни и много предпазливи движения ми се удаде да измъкна ножа и един от револверите. Но другият бе затъкнат по-здраво и човекът ме усети. Бързо и без да прояви дори следа от сънливост, също като истински уестман, той се надигна, седна и двете му ръце светкавично посегнаха към колана, откъдето в този миг успях да измъкна и другия револвер. Но все пак негодникът не беше толкова хладнокръвен и съобразителен, както например би бил в подобно положение един Винету. Той ни зяпна с широко отворени очи и отвори уста да каже нещо, ала не бе в състояние да изрече и една дума.

— Good morning, мистър Плейър! — поздравих го аз. — Ти спа много добре и мисля, че напълно си го заслужил след продължителната и тежка езда, която започна още в понеделник.

— Какво... знаеш... за моята езда? — успя най-сетне да изломоти.

— Не задавай такива глупави въпроси! Сигурно е, че хора като нас ще знаят къде си бил. Отишъл си горе при червенокожите, за да съобщиш кого си срещнал тук и да размениш белия си кон срещу врания жребец.

— Наистина знае! Какво търсиш тук, сър? Защо се скиташ из тази тъжна местност, където не е останало нищо нито за хора, нито за животни?

— И аз бих могъл да ти задам същия въпрос, но няма да го направя, защото е без значение. Но ми се иска да се представя. Или вече ти казах името си още в понеделник?

— Не е нужно да го казваш, защото където видиш Винету, най-често там е и Олд Шетърхенд. Не се сетих в понеделник веднага за това.

— Вярвам ти, понеже ако се беше сетил, нямаше да си плюеш на петите. Сигурно вече си чул колко добър приятел съм на Мелтън и двамата Уелър, и тъй като си в тесни връзки с тези джентълмени, бягството ти беше всъщност чиста глупост. А беше и излишно да препускаш като вестоносец чак до индианците. Самите ние можем да свършим тази работа много по-добре от теб, понеже и без друго също се каним да тръгнем нагоре.

— Към Алмаден алто ли? — изплъзна му се от устата. Това беше името на живачната мина, която бяха нарекли така по прочутата испанска живачна мина Алмаден. Алмаден алто означава „горната, високата Алмаден“. Та нали мястото се намираще високо в планините!

— Да, към Алмаден алто — потвърдих аз, — а преди това към Фуенте де ла Рока, за да направя посещение на моя приятел Мелтън. Както знаеш ръцете му са наранени. Някакъв тип е бил тъй брутален да му изкълчи китките и аз като добър приятел съм задължен да отида при него, за да се осведомя за състоянието му.

Комарджията знаеше много добре какво се беше случило. И естествено възприемаше думите ми като подигравка. Разбираше, че се намира в твърде неприятно положение. Но макар да беше убеден, че от

Винету не можеше да очаква нещо добро, все пак той не бе давал никакъв повод на апача за лично отмъщение, а пък с мен съвсем не бе имал никакво вземане-даване. Ето защо не се боеше поне за живота си и сигурно смяташе, че ще е по-уместно да не прояви страх, а да играе ролята на изненадан и невинен човек.

— Какво ме интересуват отношенията ти с Мелтън? Че си негов приятел, си помислих още в понеделник, понеже взе да питаш за него, а знаеше и за присъствието ми тук. Но ме интересува нещо друго — какво искаш от мен! Промъкнали сте се тайно дотук, обградили сте ме и сте ми взели оръжията. Защо? Винаги съм смятал Олд Шетърхенд за честен човек.

— Наистина съм такъв и затова станах толкова близък приятел на Мелтън и на двамата Уелър. Те сигурно са ти разказвали много хубави и приятни неща за мен, нали?

— Наистина ми говориха за теб. Чух, че си бил пленник на юмите и е трябвало да умреш на кола на мъченията, ала за мое учудване виждам, че пак си на свобода.

— О, това не бива да те учудва. Първо избягах на юмите, а после се върнах и ги плених.

Разказах му от разигралите се събития колкото сметнах за Нужно. Резултатът не закъсня.

— Какво? Мимбренхосите идват насам? — едва промълви той и лицето му посивя.

— Да, идват. Ей тук при мен виждаш вече двама от младите им войни. Изглежда това те плаши. Вероятно си в малко напрегнати отношения с мимбренхосите. Ако е така, с удоволствие ще те взема под закрилата си, за да не могат да ти сторят нищо лошо.

— Много бих се радвал! — увери ме той припряно. — Нямам желание да се срещам с тях.

— Хубаво! Ще ти помогна като те взема с нас и те заведа горе в планините при нашия приятел Мелтън.

Смуцението му се засилваше. Той много добре знаеше, че се подигравах с него и че и дума не можеше да става да го закрилям. За да подразбере по-ясно намеренията ми той каза следното:

— Сър, приеми моите благодарности за любезността си! Но ако наистина не ми мислиш злото, защо тогава не ми върнеш оръжията?

— Правя го за твое добро, мистър Плейър. Ако мимбренхосите се появят преди още да сме тръгнали на път, колко лесно твоята всеизвестна храброст може да те подведе да използваш оръжията си най-ненужно. А това би разлютило индианците и би ги настроило срещу теб. Ето защо на първо време ги взехме единствено от съображения за безопасността ти. Ние и занапред ще се грижим за твоето добро, като тъй малко те вържем, за да не би от несръчност или невнимание да раздразниш мимбренхосите. Ще претърсим и джобовете ти, защото в тях лесно би могло да има нещо, което да ядоса червенокожите.

— Сър, сериозно ли говориш? — кипна той. — Какво съм ви направил, та ме нападате тук, а дори искате да ме претърсите и вържете?

— На нас ли? Нищо не си ни направил! Днес имам едва за втори път удоволствието да те видя. Какво ли би могъл да ми сториш? Но тъй като искаш да сме искрени един към друг, ще ти кажа най-откровено какво желая. Бил си горе в Алмаден алто, нали?

— Не, все още не съм бил там. —

— А аз ти казвам: бил си горе и понеже не искаш доброволно да говориш, то аз ще ти отворя устата. Ако си мислиш, че ще можеш да ме излъжеш, ще ти хвърлим такъв бой, че свят ще ти се извие! Вържете го!

Още докато подхвърлях на двамата мимбренхоси последните думи, аз го сграбчих с едната си ръка за гърлото, а с другата за колана, съборих го на земята и го притиснах така, че да не може да ми се изплъзне. Той закрепя с все сила, заудря с ръце наоколо, зарита с крака, ала само след броени секунди бе здраво вързан.

— Какво ви прихваща! Какво съм ви направил? — извика той. — Аз съм мормон и съм от Светците на последните дни! Вече знаете как подобава да се отнасяте към мен.

— Да, вече знаем! — засмях се аз. — Тъй като с Мелтън сте едновременци, ще трябва да се отнасяме и към двама ви по един и същ начин.

— Боже милостиви! — запищя той. — Да не би да искаш и на мен да ми счупиш ръцете?

Поначало бях замислил да го наложим с някоя по-жилава пръчка, което обаче е твърде мъчително за гледане. Да пердашиш възрастен

човек като някой немирнен хлапак просто не ми е по вкуса. Тъй като самият той ме наведе на една по-добра мисъл, аз се възползвах от нея и хванах вързаните му ръце. Страхът от счупването или изкълчването на ставите оказа върху него далеч по-силно въздействие от цяла дузина удари по гърба му. Веднага щом стиснах малко по-яко китките му, той ужасен изрева:

— Чакай, не ги чупи, не ги чупи! Всичко ще ти кажа!

— Добре, ще проявя снизходителност и ще изчакам още малко. Отговори ми самата истина! Излъжеш ли ме, костите ти веднага ще започнат да пращат. И така, бил си горе в Алмаден алто, а също и при Фуенте да ла Рока, нали?

— Да.

— Познаваш ли местностите толкова добре, че да можеш да ни бъдеш водач?

— И още как! Често съм посещавал онези места и то преди още Мелтън или двамата Уелър да бяха ходили там.

— Значи ти си първият истински разузнавач, който е бил изпратен от мормоните по тези места?

— Да, аз съм. Аз насочих вниманието на Мелтън към асиендата и към мината.

— Немските преселници ще бъдат отведени до Алмаден алто и там ще ги принудят да копаят под земята, така ли?

— Да.

— Това е било решено още когато са били наемани отвъд океана в тяхното отечество, нали?

— Да.

— Горе има ли юми?

— И в Алмаден и при Фуенте. А също и по пътя на всеки ден езда има постове от по пет души.

— Какво правят юмите в Алмаден?

— Имат задача да се грижат за прехраната на хората и затова им се плаща от приходите на мината.

— Какъв е техният брой?

— Триста са разположени в Алмаден, двайсет стоят при Фуенте, а на четири места по пет са оставени като постове от тук догоре.

— Кога ще пристигнат преселниците в мината?

— Сигурно са вече там.

— А колко от тях ще слизат под земята?

— Всички.

— Но не и децата, нали?

— Също и те.

— Мили Боже! Тогава нямаме никакво време за губене! Трябва веднага да тръгваме. Моят брат Винету готов ли е?

— Винету ще направи всичко, което Шарли смята за необходимо — отговори апачът.

— Нямаме време за дълги съвещания. Слушайте какво трябва да предприемем преди всичко друго!

Отдръпнахме се настрани, за да не може Комарджията да чува какво Си говорим и се обърнах към по-малкия син на Силния бизон:

— Моят млад червенокож брат чу какво отговори Комарджията на въпросите ми. Затова нека бързо се метне на своя кон и тръгне на път, за да изпълни поръчението ми! Най-напред трябва да обезвредим четирите поста на юмите по пътя, а освен това и двайсетте мъже, които се намират при Фуенте. За тази цел ще ни стигнат трийсет войни на мимбрехосите. Моят брат ще отиде при хората, които карат стадата и ще вземе трийсет войни от тях. Нека бързо ни последват по петите! При стадата ще останат деветнайсет души, а един воин ще отиде при Силния бизон, за да го помоли да ни даде сто бойци, които възможно най-бързо ще поемат по следите ни към Алмаден. А сега тръгвай!

Смелото момче се втурна към коня си като стрела и само след две минути препускаше вече в галоп. Половин час по-късно и ние потеглихме на път. Вързаният върху коня си Комарджия яздеше между нас. И така, на първо време бяхме трима души срещу повече от триста и четирийсет неприятели, но нали ставаше въпрос да избавя моите съотечественици от ужасна участ! А в такъв случай нямаше място за страхливо колебание и обмисляне на неблагоприятните обстоятелства.

Вече се намирахме на път към старата живачна мина Алмаден алто и трябваше да минем през Фуенте да ла Рока. Фуенте означава извор, а рока — скала, следователно Фуенте де ла Рока има приблизително значение на Извора в скалите. Тъй като той бе известен на Винету, нямахме причина да се безпокоим, че Комарджията щеше да ни поведе в погрешна посока. Нямаше начин да се заблудим. Но по отношение на намиращите се на пътя ни постове трябваше да се осланяме на неговите сведения. Вярно че при всеки отделен пост

имаше само по петима индианци и от толкова малко войни изобщо нямаше защо да се страхуваме стига само да знаехме къде точно трябваше да ги търсим. Ако Комарджията ни посочеше съвсем други места, те лесно можеха да ни нападнат. Ето защо важно беше непрекъснато да поддържаме страха в него буден, за да не посмееше да ни измами.

Фуенте, където имаше двацет юми, беше отдалечен на два дни езда. Освен това по пътя дотам се намираха още четири поста с по петима воители на всеки от тях. Тъй като от Урес до Алмаден алто се отиваше за пет дни, а за нас от асиендата оставаха само четири дни път, то постовете отстояха един от друг само на три-четвърти дни път и ако яздехме така, както бяхме свикнали с Винету, щяхме още същия следобед да се натъкнем на първия пост, ала това не влизаше в плановете ми. Искаше ми се да изненадам петимата червенокожи вечерта по тъмно, тъй че се налагаше или да яздим бързо и някъде да спрем и да изчакаме, или пък да преминем в толкова бавен ход, че да стигнем до поста едва след смрачаване. По твърде основателни причини избрах бързата езда.

Що се отнасяше до мимбренхосите, на чиято помощ разчитах, то лесно можеше да се изчисли кога щяха да пристигнат при нас. Трийсетте мъже, които бяхме поискали, щяха да се доберат до асиендата за един ден, а оттам, до което и да било място, където щяхме да ги очакваме, на тях щеше да им е необходимо точно толкова време колкото и на нас, за да стигнем от асиендата до въпросното място на срещата ни.

Не ни беше известно дали знаеха пътя, но спокойно можехме да разчитаме на тяхната находчивост. Въпреки това се стремяхме да правим такава диря, която и след дни щеше да е все още ясно забележима. Погрижихме се да оставяме различни знаци, по които без труд можеха да разберат, че се намират по следите ни. За такива знаци използвахме камъни, които подреждахме по пътя си по твърде очебиен начин, както и клони, които чупехме на лесно забележими места, а после ги закрепвахме по дървета от някой съвсем друг вид.

Комарджията яздеше между мен и Винету, а Юма-Шетар ни следваше по петите.

Мога да си спестя описанието на местностите, през които минавахме. Теренът се изкачваше към високата Сиера Мадре, а по-

нагоре гората ставаше все по-гъста и по-внушителна. Изобщо не чувствахме липсата на вода, защото макар да се срещаха тук-там неплодородни каменисти плата, ние скоро ги оставяхме зад гърба си.

Комарджията сигурно се досещаше, че знаем пътя, понеже не го попитахме нито веднъж. Но подобни въпроси бяха излишни, защото все още си личаха следите, оставени от него през миналия ден. Съмнявам се, че и той самият можеше да ги забележи, тъй като на доста дълги разстояния те бяха толкова мъчно различими, че за тази цел бе необходимо зрението на Винету.

По обед спряхме за малко край една река, за да напоим конете, а после продължихме докато следобедът се преполови. Тогава спряхме до един образуван от гората ъгъл, защото там имахме открит изглед в три посоки. Свалихме Комарджията от коня и го сложихме да легне в тревата. Насядахме до него, за да се нахраним като и той получи своя пай. Пътъом не бяхме разменили с него и една дума. Предполагахме, че вече сме се озовали близо до първия пост. Много важно беше да разберем къде точно се намираше той и затова наруших мълчанието:

— Когато си минавал вчера оттук, навярно не си и помислил, че още днес за втори път ще дойдеш тук и то като пленник, нали?

— Аз да съм минавал оттук!? — отвърна той. — Страшно много се заблуждаваш, ако мислиш така.

— Я не го усуквай! Знаем не само, че си бил тук, ами от следите ти разбирам също, че ей тук си обърнал коня си, за да се огледаш назад. Я си спомни! Ти си голям дявол и си надхитрявал вече не един и двама, ала при нас номерата ти няма да минат. Ще признаеш ли, че тук си спирал?

Той не знаеше дали трябва да признае, или да отрече и затова си замълча.

— Ние знаем, че се намираме близо до първия пост — продължих аз. — И без теб ще го открием. Нужно е само да продължим да следваме дирята ти, обаче ще спестим време, ако ти ни го издадеш.

— Нямам това право. Би било предателство — отвърна той.

— Я не си придавай вид на човек с чест и съвест! Който е обременил съвестта си с толкова много грехове като теб, на него му е все едно дали ще са с един повече или по-малко. Впрочем това, което искам от теб, не е нещо лошо или незаконно, а е едно добро дело! Ако

си готов да ни се подчиняваш, говори! Иначе ще видиш какво ще ти се случи! И така, ще ни кажеш ли къде е постът?

При този въпрос аз го хванах за едната от китките му и здравата я стиснах.

— Спри!-извика той. — Ще ти кажа!

— Хубаво! Но говори самата истина! Досега нямахме причина да посягаме на живота ти и затова те уверявам, че нямаме намерение да ти причиняваме зло. Обаче в случай че с лъжите си ни докараш неприятности, тогава ще ни дадеш все още липсващия ни повод и наградата ти ще бъде острието на ножа! Къде се намира постът?

— Недалеч оттук — отговори той, втренчил поглед в ръката ми, с която все още здраво стисках китката му.

— Колко ни остава да яздим до него?

— Не по-малко от половин час.

— Опиши ни местността!

— Оттук тръгвате през поляните, които виждате пред вас, После пак ще стигнете до гора, която покрива нагоре целия планински склон. Прехвърлите ли височината, от другата ѝ страна ще видите малко езерце. Точно край него са се разположили постовете.

— Гъста ли е гората?

— Да. Но една гола ивица, приличаща почти на истинска просека, води през нея нагоре по възвишението и стига чак до езерцето.

— А от височината може ли да се наблюдават откритите тревисти поляни, през които се налага да яздим?

— Не. Дърветата са твърде високи.

— Петимата индианци при езерцето ли трябва да стоят?

— Да, но тъй като са принудени да си набавят месо чрез лов, е възможно някой от тях да се намира нейде по отсамния склон на възвишението и да ни види.

— С какво са въоръжени?

— С копия и стрели.

— Как се казва предводителят на всички тези юми а също и на онези триста индианци, които са в Алмадед?

— Не знам кой ги командва в момента. По-късно щеше да дойде Голямата уста, с когото Мелтън е сключил договор.

— Това ми е достатъчно. В момента не ми е нужно да знам повече за Мелтън. Ти си бил вече в Урес и знаеш пътя, по който трябва да се тръгне оттам за Алмаден алто.

— Да.

— Навярно и той също води покрай езерцето, където са се разположили постовете, а?

— Така е, там се слива с пътя, идващ от асиендата.

Въпросите ми преследваха определена цел. Мислех си за дон Тимотео Прухильо, за дон Антонио Риего и тримата полицаи, които както сега ставаше ясно, трябваше да минат край поста и много вероятно вече се намираха в плен на индианците. Явно на Винету бе хрумнала същата мисъл, защото щом чу отговорите на Комарджията, той стана и отсече:

— Трябва да тръгваме да спасим белите мъже, които не са достатъчно опитни, за да забележат опасността, дебнеца ги по пътя им.

— Значи моят червенокож брат мисли, че... Не доизрекох въпроса си и хвърлих многозначителен поглед към Комарджията. Винету ме разбра.

— От страх пред силата на Поразяващата ръка този бледолик ни каза истината. Винету знае гората и възвишението и езерцето, което би намерил дори и през нощта.

— Но засега все още остава доста голяма част от деня. Ако тръгнем веднага и яздим през откритата прерия като нищо може да ни забележат.

— Винету не е толкова непредпазлив, за да се покаже на юмите. Той ще заобиколи на юг. От същата посока са пристигнали и петимата бели от Урес. Необходимо е да разгледаме дирята им преди да се е стъмнило.

Той беше прав. Отново вързахме Комарджията върху коня му и напуснахме мястото, където почивахме, отклонявайки се от предишната си посока на юг. Покритите със сочна трева поляни, които трябваше да прекосим, се простираха далеч и на тази страна. ,

Както бяхме научили, езерцето се намираше на половин час път от изток. След като яздихме поне също толкова дълго на юг, се оказа, че апачът не се беше излъгал, защото се натъкнахме на широка следа,

която продължаваше на североизток. Винету слезе от коня, огледа я и заяви:

— Петима ездачи. Те са съвсем неопитни бели, понеже са се движили един до друг. Вождът на апачите мисли, че пред нас са мъжете от Урес.

— Колко стара е дирята? — попитах аз.

— Около един цял ден. Когато тръгналите срещу индианци бледолики оставят толкова широка и ясно видима следа, то те отиват на сигурна гибел. Ние открихме дири, а скоро ще намерим и тях самите.

Той пак възседна жребеца си и ние поехме по оставените от петимата бледолики отпечатъци, убедени, че щяхме да видим тези непредпазливи хора като пленници на индианския пост.

Заобиколния път, по който бяхме тръгнали, образуваше остър ъгъл, обърнат на юг. Така вместо от запад ние се добрахме до гората, зад която се намираше езерцето, от юг-югозапад и смятахме, че имаме големи изгледи да не бъдем открити. Самият край на гората беше обрасъл с гъсти храсти, сред които навлязохме, и се спряхме едва след като намерихме едно място, което бе подходящо за скривалище на конете ни. Там ги спънахме, свалихме Комарджията от седлото и вързахме ръцете и краката му за две дървета. После Винету се обърна към младия мимбренхо:

— Поразяващата ръка и Винету ще отидат при езерото. Но моят брат Юма-Шетар ще остане тук, или докато се върнем и двамата, или докато някой от нас дойде да му каже какво е станало. Той ще забие ножа си в сърцето на този бледолик, ако се опита да избяга. Случи ли се нещо непредвидено, то въпреки младостта си моят брат е достатъчно решителен и умен, за да знае и сам как да постъпи. Хау!

По изражението на юношата си пролича с каква гордост го изпълни тази похвала. Той извади ножа си и без да отговори на апача седна до пленника. Двамата с Винету навлязохме дълбоко в гората, която почти веднага се изкачваше стръмно нагоре. Не след дълго апачът ме попита:

— Колко ли са юмите при езерото?

— Трима — отвърнах без замисляне.

— Поразяващата ръка е прав. Значи сме двама срещу трима и лесно и бързо ще освободим петимата бледолики.

Не беше никакво изкуство човек веднага да се досети колко са индианците пред нас. Тук беше идвал Комарджията, за да им съобщи, че ни е видял при асиендата, след което един от петимата се е метнал на коня си и е отишъл до Фуенте де ла Рока да занесе тази вест. Следователно след връщането на Комарджията са останали четирима. Тогава са се появили петимата ездаци от Урес и са били пленени. Отново един вестоносец е поел към Фуенте, за да съобщи горе важната новина. Така че при езерцето бяха останали само трима воители. Петимата пленени любители-ездаци се бяха запасили пребогато с хранителни провизии. Естествено индианците им бяха отнели храната и се разбираше от само себе си, че на никой от тримата юми, които трябваше да охраняват петима пленници, и през ум нямаше да мине да отиде на лов, за да набави месо.

Под гъстите корони на дърветата се изкачвахме нагоре толкова тихо, че стъпките ни не можеха да се чуят даже и на два метра. Скоро се озовахме на хребета на височината, който не беше широк и от другата страна се спускаше доста полегато. Винету пълзеше между дърветата с такава сигурност, сякаш бе идвал по тези места доста често. По едно време той легна в мъха и наостри слух. Както неговото поведение, тъй и обстоятелството, че вече миришеше на вода, бе сигурен признак, че се намираме близо до езерцето.

Внимателно продължих да се промъквам напред, изравних се със залегналия Винету и под най-ниските клони, които почти допираха земята, успях да хвърля поглед към малка горска поляна, чиято среда бе заета от неголям воден басейн с неподвижна повърхност. Несъмнено там имаше изворче, но то бе толкова слабо, че кажи-речи веднага се губеше в рохкавата горска почва. Мястото бе обградено от три страни с дървета и храсти, а откъм четвъртата беше открито. Точно там край него преминаваше пътят от Асиенда дел Аройо към Фуенте де ла Рока. Ние лежахме в края на храсталаците от отсамната страна, после следваше тясна ивица земя обрасла с тръстика и след това идваше езерцето. Отвъд него при дърветата седяха трима индианци, а вързани за най-близките стволи стояха прави белите от Урес. Заварихме точно такова положение на нещата, каквото бяхме очаквали.

Червенокожите разговаряха с белите и то на онази езикова смесица, с която си служат двете раси, населяващи тамошните земи. Ако искахме да освободим белите, трябваше да се прехвърлим на

отсрещната страна. И така, пак запълзахме, описвайки полукръг около полянката, и скоро се озовахме толкова близо до тях, че можехме да разберем всяка дума от разговора им.

Както очаквахме тук нямаше никакъв вожд, нито някой що годе по-знатен и опитен воин. Никой от юмите не притежаваше пушка. Конете бяха вързани за околните дървета и пощипваха листата от младите клонки. Двама от индианците се бяха настанили върху облечените в бели калъфки възглавници на бюстителя на правовия ред в Урес и с видимо удоволствие си похапваха от храната, която жена му беше грижливо опаковала за него. В парадната си униформа дон Антонио изглеждаше невероятно смешен. Тя никак не подходдаше на обстановката и на положението, в което се намираше. Съвсем ясно изписаният страх по лицето му абсолютно не отговаряше на задачата, с която неговата сенъора го беше изпратила в планините. Стори ми се дори, че забелязах капчици пот по челото му. Неговите подчинени, полицаите, се намираха в същото унило настроение, а и асиендерото не правеше впечатление на герой, който можеше да гледа с презрение на ремъците на ръцете и краката си. Индианците бяха изпразнили джобовете им и им бяха отнели всичко. Всички тези предмети бяха струпани на една купчина.

Изглежда от страна на юмите думата беше взел онзи индианец, който беше научил най-много испански думи. От начина по който водеше разговора ставаше ясно, че си беше поставил за цел още повече да изплаши белите. Тъкмо когато се бях настанил зад един храст така, че да мога да подслушвам по-спокойно, го чух да казва:

— Както ви гледаме, разбираме, че сте много храбри воини, но добре стана, че не се съпротивлявахте, защото иначе щяхме да ви убием. А така ще можете да поживеете още няколко дни. После ще ви одерем кожата на ивици, за да направим от нея ремъци.

— Кожата ни... на ивици ремъци! — изкрещя алкалдът. — Всемогъщи Боже! Та това е убийство, това са най-големите мъки каквито може да има!

— Нима ти не си най-важният човек в града, наречен Урес?

— Да, така е. Вече ви го казах, драги ми сенъор.

— Тогава знай, че при нас важи следният обичай: колкото е познатен човекът, толкова по-големи са мъките, при които той трябва да умре. А какви са тримата мъже, които те придружават?

— Те са полицаи, мои подчинени.

— Тогава тях няма да ги измъчваме толкова. Първо ще ги скалпираме, а после ще им избодем очите.

Тримата извикаха от ужас. Индианецът се захили подигравателно и обръщайки се към асиендерото, продължи:

— А ти си дон Тимотео, един много богат човек. На теб ще ти отрежем ръцете.

— Ако ме освободите, ще ви платя откуп.

— Червенокожите мъже не се нуждаят от пари. Цялата страна им принадлежи. А каквото притежавате вие, белите, сте го заграбили от тях. Не е необходимо да им го подарявате, защото те сами пак ще си го вземат, а вие ще трябва да умрете.

— И аз ще платя откуп! — извика дон Антонио Риего. — Ще ви дам сто пиастри!

Индианецът се разсмя.

— Двеста пиастри!

— Ти си най-богатият човек в Урес, а даваш толкова малко?

— Тогава ще дам триста, петстотин пиастри, драги ми сеньор.

— Нали чу, че нямаме нужда от пари! Изпратил съм вестоносец и още днес тук ще пристигне Бързата риба й той ще нареди от каква смърт да умрете.

При тази закана на Прухильо му хрумна една мисъл и за да сплаши червенокожия, той веднага си послужи с нея:

— Ако ни причините и най-малкото зло, това ще доведе до собствената ви смърт. Ние имаме могъщи приятели, които ще отмъстят за нас.

— Презираме вашите приятели. Няма такъв бледолик, от когото да се страхуват воините на племето юма.

— И все пак има! Всички вие се страхувате от него и това е Олд Шетърхенд.

Индианецът направи презрително движение с ръка.

— Поразяващата ръка е бледолик пес, който ще убием с един удар по муцуната, ако се осмели да дойде при нас. Но той едва ли ще се появи, защото е далеч оттук.

— Лъжеш се. Беше в моята асиенда, а после разговарях с него в Урес. Кани се да отиде до Фуенте и до Алмаден алто, за да освободи чуждите работници.

При тези думи индианецът се превърна цял в слух. Изглеждаше така, сякаш погледът му искаше да прониже асиендерото, но все пак някак невярващо каза:

— Искаш да ни изплашиш, но един юма не знае що е страх.

— Казвам истината. Дон Антонио, потвърдете думите ми!

Властелинът на Урес се хвана за сламката, на която смяташе, че виси животът му, и увери индианеца:

— Дон Тимотео Прухильо не лъже. Олд Шетърхенд беше и при мен, а заедно с него беше и Винету, вождът на апачите.

— Уф, уф! — възкликна индианецът и скочи на крака. — Винету е бил при вас в Урес? И Поразяващата ръка е бил заедно с него?

— Да. Поразяващата ръка беше даже два пъти при мен, драги ми сеньор. Дватамат прочути мъже ще минат през Асиенда дел Аройо, за да ни догонят.

Тогава индианецът протегна ръка към двамата си другари и каза:

— Моите братя чуха ли думите на бледоликия? Трябва веднага да напуснем това място, да заличим всички следи, да се скрием и да изпратим един от нас да пресрещне Бързата риба, за да го предупреди. Тези двама бели воители са по-опасни от стотина други. Комарджията ни разказа, че Голямата уста бил пленил и отвел със себе си Поразяващата ръка. Но щом белият ловец е бил в асиендата, значи сам се е освободил и от жажда за отмъщение ще сумти като див бизон, който побеждава дори мечката от планините. Намираме се в голяма опасност и...

Той не можа да продължи. Съвсем не беше очаквал, че ще бъде прекъснат по такъв начин. При последните му думи Винету изскочи като светкавица, втурна се към него, сложи длан върху рамото му и с типичното за него спокойствие рече:

— Значи преди малко воинът на юмите излъга, когато каза, че един юма не знаел що е страх. Канеше се да убие Поразяващата ръка като пес с удар по муцуната, а след като научи, че белият воин се намира наблизо, иска страхливо и позорно да се скрие някъде.

Това беше пак един от онези мигове, когато вождът на апачите се показваше в своята покоряваща величественост. В ръцете си нямаше никакво оръжие. Неговата Сребърна карабина висеше праметната на гърба му, а ножът му затъкнат в пояса, но въпреки това стоеше тъй гордо изправен пред юма, гледаше го с толкова заплашително святкащи очи и дланта му лежеше толкова тежко върху рамото на

индианеца, че той сякаш си глътна езика. Неговите двама другари също бяха скочили на крака и от слисване също стояха като каменни статуи. Но ето че по едно време изненаданият юма се поокопити и възкликна:

— Непознат воин! Кой... кой...

Той искаше да попита кой е непознатият индианец, но асиендерото го изпревари с отговора като тържествуващо извика:

— Това е Винету! Слава Богу, спасени сме!

— Ви... Винету? — простена юмът, заеквайки. — Този ли е апачът? Уф! Воини, грабвайте оръжията и се защитавайте, защото...

Той посегна към ножа си. Другите двама не бяха тъй бързи. Страхът сковаваше движенията им. С крак Винету изрита техните копия и стрели във водата и му викна:

— Мълчи, юма, и не мърдай! Ето къде е Поразяващата ръка! Може би ще опиташ да го удариш по муцуната, а?

Този израз ме беше само развеселил, но Винету се беше ядосал толкова много, че го споменаваше вече за втори път. Докато изговаряше последните си думи, сочейки към мен, аз се показах от храстите. В десницата си държах насочен към воина на юмите револвер.

— Този... този ли е... Олд Шетърхенд? — попита юмът, тъпо втренчил поглед в мен.

От него очаквах по-голяма съпротива, отколкото от останалите двама и затова трябваше да обезвредя първо него. Ето защо бързо се приближих и казах:

— Да, аз съм Поразяващата ръка и ти веднага ще го почувстваш.

Като стиснах здраво дръжката на револвера аз го ударих с оръжието по главата така, че човекът рухна на земята и повече не помръдна. После кряснах на другите двама:

— Хвърляйте ножовете, иначе незабавно ще ви застрелям!

Те се подчиниха.

— Лягайте на земята и не мърдайте!

И тази заповед те изпълниха бързо и без каквито и да било възражения. Тогава най-сетне освободихме петимата пленници и ги накарахме да вържат индианците със същите ремъци, с които до този момент бяха вързани самите те. Лесно можете да си представите с каква бързина и готовност се отзоваха на тази подкана. Страхливият

като заек юрисконсулто се нахвърли върху изпадналия в безсъзнание индианец, защото изобщо нямаше от какво да се бои, и стегна с ремъци ръцете и краката му с усърдието на палач.

— Да, ще го вържем като бясно куче този мерзавец! Ще го закарам в Урес целия окован, за да видят хората, че в рицарска схватка съм се изправил срещу най-дивите зверове на планините и съм ги победил!

Колкото и смешно да беше това самохвалство, то все пак ме ядоса, защото този човек говореше за собствената си слава без да каже и една дума за благодарност на спасителите си. Ето защо му се сопнах не дотам учтиво:

— Мълчи, престани с тези хвалби! Кой повали този индианец, ти или аз? Бъди тъй любезен да ми благодариш за стореното!

Тогав дон Антонио Риего се изпъчи и къде обидено, къде укорително подхвърли:

— Сеньор, аз съм... е, нали знаете кой съм аз, а вие направихте само онова, което ви повеляваше дългът. Признавам ви го най-приятелски, ала не е необходимо да ви благодаря за това. Нали, дон Тимотео?

— Съвсем правилно, съвсем правилно! — закима благородният асиендеро. — Ние сме достатъчно на брой смели мъже и нямаме нужда от други хора, които знаят само да ни се бъркат в работите.

Е, това беше вече прекалено! Трябваше да повикам на помощ цялото си самообладание, за да не му отговоря така както заслужаваше. Спокойно му обърнах гръб, ала се намери друг мой защитник, който също като мен болезнено възприемаше цялата низост на тези хора, само че в случая прояви по-малко търпение от мен. Едва бяха изречени горните думи, когато дочух зад гърба си шум от два удара. Бързо се обърнах и видях както Прухильо, тъй и Риего да лежат на земята. Винету ги беше повалил с приклада на пушката си, а в момента се канеше да направи същото и с полицаите, които изплашени от бързите му и решителни действия дори не мислеха за бягство или съпротива.

— Чакай, тези хора не! — извиках аз като го хванах за ръката. — Те нямат никаква вина.

Апачът свали приклада, но очите му все още хвърляха мълнии.

— Добре! Ще ги пощадим, но само ако се оставят спокойно пак да ги вържем за дърветата, иначе ще им смажа главите! — В същото време той застана между полицаите и пушките им. Много рядко съм виждал Винету толкова разгневен както в този момент. Единият от полицаите пристъпи напред и ми протегна ръцете си.

— Да, вържете ни, сеньор. Няма да се съпротивляваме. Знам, че няма да ни направите нищо лошо, а всичко това става само, за да покажете на двамата неблагодарни сеньори, с кого си имат работа. Дано не са мъртви. Но на мен ми се струва, че ние ще можем по най-добрия начин да ви докажем благодарността си като се подчиним на вашето искане. —

— Добре! Заради вашия началник съм принуден да ви вържа и вас, иначе би могъл да ви нареди да го освободите. В такъв случай би трябвало да се подчините, а аз не мога да допусна подобно нещо. Тъй че елате, и без друго скоро ще бъдете пак свободен!

Там, където се намират индиански коне, никога не се чувства липса на ремъци. Тримата полицаи бяха принудени да последват своя началник в планините въпреки явната му некадърност. Неговото незнание и неговата несръчност ги бяха направили пленници на индианците, а ние ги бяхме освободили. Те с радост щяха да ни изкажат благодарността си, ала не бяха посмели да го сторят пред него. Поведението му сигурно ги беше възмутило и без съмнение се радваха на удара с приклад, който той получи. Отново ги вързах и тримата. Дон Тимотео и дон Антонио лежаха в безсъзнание. Повлякох ги към дърветата, за да ги вържа пак за стволите им, а Винету отиде да доведе Юма-Шетар, Комарджията и конете. Скоро се върна заедно с тях. Не беше нужно да казвам каквото и да било на мимбрехото, защото апачът го беше осведомил вече за развоя на събитията.

Вързахме конете и оставихме нашия млад червенокож спътник да пази пленниците, а ние двамата с Винету се отдалечихме. Ставаше въпрос да заловим двамата юми, които бяха изпратени като вестоносци до Фуенте и чието завръщане се очакваше скоро. Трябваше да ги пресрещнем нейде по пътя преди да бяха стигнали до бивака ни. Ако бяхме останали да ги чакаме намясто, не беше изключено да ни забележат първи и да офейкат. Поехме по пътя, по който трябваше да се появят очакваните от нас индианци. Пушките си поверихме на мимбрехото.

Вървахме по естествена тясна просека, която се спускаше по отвъдната страна на възвишението през гората и излизаше долу на открития тревист терен. Там където свършваше гората ние се скрихме между дърветата. Вече започваше да се смрачава и бяхме принудени да се осланяме повече на слуха си отколкото на зрението си.

Откакто му бях попречил да повали полицаите с приклада си, Винету все още не беше проговорил нито дума. Сега най-сетне попита:

— Шарли гневи ли ми се още, че ударих с приклада си бледоликите по главите?

— Не — отговорих му. — Вождът на апачите постъпи съвсем в духа на моите разбирания. —

— Само белите могат да са такива. Дори да е някой от моите най-опасни неприятели, един червенокож воин ще ми подари живота си, ако го освободя от плен. Ала бледоликите само говорят красиви думи, а вършат злодеяния. Какво ще правим с тези неблагодарници?

— Каквото реши Винету.

Тъй като той нищо не каза, замълчах и аз. Смрачи се и ние внимателно се заслушахме в идващите от далечината шумове. Вторият пратеник беше тръгнал доста време след първия, но въпреки това очаквахме, че ще се върнат заедно. Предположението ни се сбъдна. Най-сетне доловихме тропот от копитата на два коня. Напуснахме скривалището си и излязохме на пътя. Ездачите бяха вече наблизо. При възцарилия се мрак все още не можехме да ги различим, но както чухме, те яздеха един до друг.

— Нека Винету се заеме с човека от тази страна, а аз ще се справя с другия — прошепнах аз.

Като безплътна сянка се плъзнах към отвъдната страна на пътя. Юмите се приближиха. Не ни забелязаха и се канеха да минат покрай нас, обаче конете ни усетиха с острите си сетива. Те започнаха да пръхтят и отказаха да вървят нататък. Ако Винету и аз бяхме на мястото на юмите, щяха да ни обземат подозрения и незабавно щяхме да обърнем конете и да се върнем на известно разстояние назад. После пеша щяхме отново да се промъкнем напред, за да огледаме въпросното място. Ала тези индианци бяха или неопитни хора, или пък в тази затънтена местност се чувстваха в пълна безопасност и изобщо не допускаха, че е възможно наоколо да се навъртат неприятели. По-скоро си помислиха, че конете им са се подплашили от

някое диво животно и започнаха да викат, за да го прогонят. В този момент аз се озовах на няколко крачки зад коня на „моя“ индианец, скочих на гърба на животното зад ездача, сграбчих го с лявата си ръка за гърлото, а с дясната изтръгнах юздите от неговата ръка. От изненада той онемя. Не извика и неговият спътник, с когото Винету се справи по същия начин. Юмите бяха толкова изплашени, че не помислиха за съпротива, а когато осъзнаха в какво положение се намират, вече беше твърде късно — бяхме ги изтласкали от седлата, самите ние стабилно седяхме на тях, държейки пленниците си напреко на конете пред нас, като продължавахме здраво да ги стискаме за гърлата. Забихме пети в слабините на животните и препуснахме обратно към възвишението.

Мимбрехото бе проявил достатъчно съобразителност, за да запали огън, тъй че да не ни се налага дълго да търсим бивака. Скочихме от конете без да пускаме пленниците си, а нашият малък червенокож спътник побърза да ги върже. Намирахме се в особено положение. Ние тримата имахме единайсет пленници:

петима юми, Комарджията, *alkalde del distrito*, асиендерото, както и тримата полицаи, а искахме да обезвредим още и двайсетте юми при Фуенте де ла Рока.

Двамата току-що заловени индианци можеха най-сетне спокойно да си поемат дъх. Както вече отбелязах, мексиканските индианци не могат да се сравняват с червенокожите рицари на Севера. Ако беше на мястото на юмите някой индианец от племето на сиусите или на Змиите, той нямаше да си губи времето в празни приказки, а щеше да започне да търси изход за спасение. Но юмите бяха съвсем различни. Едва бяха успели да си поемат дъх и веднага взеха да ругаят и да настояват да ги освободим.

При други обстоятелства нямаше да получат никакъв отговор, ала от съображения, които скоро ще станат ясни, ми се искаше да науча имената им, както и имената на тримата юми, пленени от нас още преди настъпването на вечерта. Ето защо отвърнах на червенокожия, говорил последен, с думите:

— Изглежда си мислиш, че устата е дадена на човека само за да приказва, но умният мъж добре знае, че може да я използва и за да мълчи.

Винету ми хвърли учуден поглед, но не каза нищо. А пленникът гневно отговори:

— Ние сме воини на племето юма и живеем с белите в мир! Как смеете да посягате на нас?

— Всеки може да твърди, че е воин. Но дали това е истина, е съвсем друга работа. А кое е прославеното име, което носиш?

— Не се подигравай! От името ми се страхуват всички мои врагове. Наричат ме Черния лешояд.

— А как се казват четиримата ти братя? Той изброи имената им и добави:

— Те са също тъй прочути като мен и ще се каеш горчиво, че си посегнал на тях.

— Устата ти е по-голяма от твоите дела. Никога не съм чувал имената ви, а ако бяхте толкова прочути хора, нямаше тъй слепешката и толкова глупаво да ни паднете право в ръцете.

— Беше тъмно, нямаше как да ви видим и тъй като живеем с всички червенокожи и бели в мир, и през ум не ни мина, че тук ще се натъкнем на някакви неприятели. Настоявам незабавно да ни освободите!

— Почакай още малко! Ти твърдиш, че юмите живеели в мир с всички хора. Е как се случи тогава така, че Голямата уста нападна и опустоши Асиенда дел Аройо? А действително ли живеете и с всички други индианци в добри отношения? Знам например, че сте врагове на мимбрехосите. Тъй че не преувеличавай! Говориш с мъже, с които не можеш да се мериш. Погледни този прочут воин, застанал до мен! Това е Винету, вождът на апачите, а аз самият се наричам Поразяващата ръка.

С тези думи му обърнах гръб. Юма-Шетар се наклони да завлече и него, и спътника му до мястото, където лежаха другите три Ма юми. Но понеже имах основателни съображения му дадох знак да не го прави.

Бях накарал юма да млъкне, но ето че ми се отвори работа с други пленници. Дон Тимотео и дон Антонио се бяха съзели от ударите с приклад и в този момент блюстителят на правосъдието разгневно ми кресна:

— Сеньор, как така допусна да ме ударят и пак да ме вържат? Ще се видиш принуден да отговаряш на съответното място!

— Я не дрънкай такива глупости! — срязах го аз. — Аз не съм те удрял, а ти сега се намиращ в същото положение, в което те заварих тук. За каква отговорност може да става дума тогава?!

— Междувременно бях освободен, но ти си наредил пак да ни вържат. Това е противозаконно отнемане на свободата. Повтарям, че в Урес ще бъдеш привлечен под отговорност.

— Вашият красив Урес няма да има щастието пак да ме види и поздрави сред своите зидове, а също така съм убеден, че и ти никога няма да видиш града, защото краткото време, което ти остава още да живееш, ще прекараш вързан ей на това дърво.

— Ти да не си се побъркал? Значи не искаш да ме освободиш?

— Не. Веднъж вече бях тъй глупав, да го направя, но пожънах само толкова черна неблагодарност, че и през ум не ми минава да извърша повторно подобна щуротия. Ще се опитам да я компенсирам като просто възстановя онова положение на нещата, което заварихме тук при нашето пристигане. Нека всичко си бъде по старому. Още утре в ранни зори ще си тръгнем, а ти ще останеш вързан на дървото.

Всъщност аз чаках само да чуя от него да ни помоли. Но изглежда и на двамата все още им бе трудно да изговорят подобни думи. Дон Антонио дори ми подвикна:

— Прави каквото искаш, сеньор! Няма да постигнеш целта си, а още по-малко пък ще се изплъзнеш от наказанието си. И да ни оставиш вързани тук, все ще се намерят хора, които да ни освободят веднага щом си тръгнеш.

— Кои ли ще са тези хора?

— Индианците, дето лежат тук.

— Ние ще вземем червенокожите с нас, понеже са наши пленници, докато с теб си нямаме никаква работа.

— Но ние също сме пленени!

— Да, но не от нас. Вие двамата сте пленници на юмите, и понеже презряхте помощта ни, се намирате пак в същото положение, както преди нашето появяване.

— Сеньор, ти си чудовище, изверг!

След тези думи не можех повече да се сдържа, приближих се до *alkalde del distrito* и му се изсмях в лицето:

— А ти си най-тъпоумният глупак, какъвто съм виждал през живота си!

Изглежда той най-после проумя, че поведението му е съвсем погрешно и млъкна, а аз отидох при Винету й мимбрехото, за да ям. Нахранихме Комарджията, асиендерото и юрисконсултото като деца,

тъй като бяха вързани, но освободих ръцете на тримата полицаи, за да могат сами спокойно да ядат. Щом свършиха отново ги вързахме, ала без да стягаме прекалено ремъците им, за да не попречи на съня им. След като ние тримата поседяхме още малко заедно и определихме реда, по който щяхме да стоим на пост, Винету се обърна към мен:

— Моят брат надви своята гордост и разговаря с тези хора. Защо не отговори на Черния лешояд с мълчание?

— Исках да узная имената на юмите.

— Каква ли полза ще има Шарли от имената им?

— Ще ми се да разбере каква ли вест е изпратил Бързата риба от Фуенте де ла Рока. Винету чу, че той е предводител на намиращите се там двацет юми. Двамата пратеници са били при него. Той е узнал, че сме се мернали в асиендата и че петимата бледолики са били пленени тук. За нас е важно да научим какво ще предприеме той. Вестоносците няма да ни го кажат доброволно. Трябва да използваме хитрост.

Апачът ме погледна изпитателно, но този път не успя да отгатне мислите ми. Затова продължих:

— Вождът на апачите разбира езика на юмите. Ще се радвам, ако той умее да го говори тъй добре, че да може да мине за юма.

— Винету говори този език също като юмите.

— Това е добре. Нарочно отделих двамата пратеници от другите юми. Не бива да имат възможност да си шушукат. Моят брат чу имената им. Единият вестоносец се казва Черния лешояд, а онзи от другите трима, който ми се струва най-подходящ за моята цел, защото несъмнено е най-тъпият от тях, се нарича Тъмния облак. Ще оставим огъня да угасне, тъй че да стане съвсем тъмно. После Винету ще се промъкне до Черния лешояд, ще се представи за Тъмния облак и ще...

— Уф! — прекъсна ме апачът. — Сега разбирам моя брат. Аз съм Тъмния облак и съм успял да се освободя от ремъците. Искам да развържа и моите червенокожи братя. Докато се преструвам, че се опитвам да освободя Черния лешояд от ремъците му, той ще ми каже, какво е решил Бързата риба при Фуенте. Когато хората шепнат всички гласове си приличат.

Заради този план престанахме да хвърляме дърва в огъня. Винету също легна на земята като мен и след броени минути се престори вече на заспал. Мимбрехото застана пръв на пост и нарочно седна с гръб към Тъмния облак. Докато пазеше юношата, щеше да

изглежда далеч по-вероятно, ако някой от пленниците успееше да се освободи, отколкото докато бдеше Винету или пък Олд Шетърхенд, още повече ако постът бе с гръб към него. Юма-Шетар изпълняваше своята задача много умно. Той се престори на крайно изморен, скоро също легна като опря лакът в земята, сложи глава върху дланта си и след няколко мними опита да остане буден, най-сетне затвори очи.

Моите клепачи бяха полуотворени и забелязах, че юмите зорко наблюдаваха момчето и си разменяха многозначителни погледи. Видях също й как полицаите си шепнеха с Риго й Прухильо. Пламъците ставаха все по-малки и по-малки. Юмите започнаха да опъват ремъците си, опитвайки се да ги разкъсат. Най-сетне огънят угасна и стана толкова тъмно, че човек не можеше да види дори собствената си ръка.

Винету ме побутна, за да ми подсказе, че се кани да тръгва. Изчезна, пълзейки с такава сръчност, че слухът ми нищо не успя да долови. Той бе свалил от себе си всичко, което можеше някак да го издаде и като безплътна сянка се плъзгаше към мястото, където Черния лешояд лежеше до своя другар. Апачът леко докосна с ръка юма и му прошепна:

— Тихо! Нека Черния лешояд не се плаши и не издава никакъв звук!

Индианецът бе съвсем изненадан от неочаквания допир, защото измина доста време преди да се овладее. После също така тихо попита:

— Кой си ти?

— Тъмния облак.

Ето в този миг трябваше да се реши дали хитростта ни щеше да се увенчае с успех, или не. Тогава Черния лешояд прошепна:

— Почувствах допира от ръката на моя брат. Нима тя е свободна?

— И двете ми ръце са свободни. Тъмния облак не беше много здраво вързан и успя да се освободи.

— Нека тогава Тъмния облак побърза да освободи и мен! Тези кучета спят. Ще ги връхлетим и ще ги избием!

Винету започна да подръпва ту тук, ту там ремъците на пленника.

— Няма ли да е по-добре да ги оставим да живеят? Бързата риба ще се зарадва, ако му паднат живи в ръцете.

— Тъмния облак не е умен. Мъже като Поразяващата ръка и Винету трябва да се убиват, ако човек иска да не изпадне в опасно положение. Бързата риба не може да тръгне веднага с нас. Ще пристигне тук още преди обед с петима воители, за да отведе белите пленници. Но защо Тъмния облак не побърза? Не е толкова трудно да се развърже един възел!

— Възелът е разплетен, само че той е по-друг от този, за който си мисли Черния лешояд.

След тези думи Винету безшумно изчезна, върна се при нас и ни разказа какъв резултат бе имал неговият номер. Тъй като бяхме постигнали целта си, Юма-шетар започна да раздухва пепелта. Появи се скоро малко пламъче, върху него сложихме по-тънки клони и скоро огънят се разгоря.

Винету отново лежеше до мен. Престорихме се, че спим. Забавно беше да гледаме какви погледи хвърляше Черния лешояд към Тъмния облак. Той видя, че неговият съплеменник е вързан. Това сигурно го озадачи, но скоро загриженият израз изчезна от лицето му, понеже изглежда бе намерил обяснение на загадката. Навярно задремалият мимбрехо се беше събудил и се беше раздвижил. Тъмния облак е чул движенията му и бързо се е върнал на мястото си и криво-ляво пак си е нахлузил ремъците, за да изчака да види дали пазачът отново щеше да разпали огъня или не.

Скоро след това заспах. Юма-Шетар беше поел първия пост, Винету — втория, а аз трябваше да бдя през третата част от нощта. Когато ме събудиха, видях, че светлината идваше от два източника — огънят все още гореше, а над нас грееше луната. Най-напред погледнах към Черния лешояд. Той се преструваше, че спи, но беше буден, понеже все още очакваше помощ от Тъмния облак. Седнах с гръб към Облака и с тайно удоволствие започнах да наблюдавам скритите яростни погледи, които от време на време Лешояда хвърляше към своя другар, чието поведение той не знаеше вече как да си обясни.

Денят настъпи и аз събудих Винету и Юма-Шетар. Черния лешояд не бе повече в състояние да прикрива яростта си. Лицето му бе разкривено от гняв, а очите му хвърляха мълнии към неговия съплеменник, който не се беше помръднал през нощта. Винету също забеляза какви чувства бушуваха в него, приближи се и леко усмихнат му каза:

— Черния лешояд все още не се е научил да прикрива мислите си. По лицето му мога да прочета, че се гневи на Тъмния облак.

— Вождът на апачите вижда неща, които не съществуват.

— Каквото вижда Винету, то съществува. Защо Тъмния облак не уби пазача? Трима души бяха на пост и то седяха с гръб към Тъмния облак. Той можеше да ги удари или прониза изотзад, а после да освободи другите юми.

— Винету говори думи, които не разбирам.

— Черния лешояд ме разбира много добре. Тъмния облак беше при него, за да развърже ремъците му, обаче после го заряза, за да си легне пак да спи. Хубавият сън е по-добро нещо от свободата.

След тези думи Лешояда яростно процеди през зъби:

— Тъмния облак не е воин, не е мъж, а е стара жена, която хуква да бяга от всяка жаба!

Хуленият човек дочу тези думи. Той се понадигна доколкото му позволяваха ремъците и му подвикна:

— Какво каза Черния лешояд? Че съм бил стара жена ли? Та нали самият той е познат на цялото ни племе като най-страхливата баба! Ако беше истински мъж, нямаше снощи да се остави така безславно да го заловят.,

— Но нали заловиха и теб! — разлюти се другият. — Ти защо допусна да те хванат? И това ти се случи не вечерта, а посред бял ден! Какво малодушие само! Да се освободиш от ремъците и после пак сам да си ги нахлузиш, защото си се разтреперил от страх!

Между двамата се започна разгорещен словесен двубой. Но Винету побърза да сложи край на тази сцена, като обясни всичко на юмите.

— Ти ли си бил? — заекна от смайване Лешояда. — Невъзможно е! Познах Тъмния облак по гласа.

— Тогава си бил все още сънен. Аз бях човекът, който те заговори, за да изтръгна от теб каквото исках да знам.

— Чувате ли? — извика Тъмния облак. — Той е помислил, че аз съм бил при него, като ме е объркал с вожда на апачите и му е издал тайните ни. Позор за него! Трябва да бъде изгонен от племето!

— И ти също няма да посмееш да се върнеш при племето си — скастри го Винету, — понеже ще загубите амулетите си. А сега трябва да тръгваме.

Заплахата му толкова изплаши юмите, че те млъкнаха, обаче в замяна на това проговори Риего. След като чу последните думи на Винету, с боязлив и умолителен глас той се обърна към мен:

— Сеньор Шетърхенд, действително ли ще помъкнете индианците със себе си?

— Да — потвърдих аз.

— Но преди това ще ни освободите, нали?

— Не. Вече ти казах, че и дума не може да става.

— Но размислете де, драги ми сеньор, че така ще се превърнете в наш убиец!

— Ами ти как постъпи? Впрочем настоятелно те моля да ме пощадиш с твоето „драги ми сеньор“. Отказвам се от подобни любезности, които преди малко използва, обръщайки се към един юма. Изглежда можеш да си учтив само когато те гони голям страх.

— Освободите ли ни, повече няма да чуете от нас нито една неподобаваща дума! Разбирам, че сме били неблагодарни и че без вас бяхме просто загубени. Асиендерото също го проумя. Нали, дон Тимотео?

— Да, сеньор Шетърхенд — потвърди мексиканецът. — През последната нощ размислих и вече знам, че всичко, което ме сполетя, нямаше да се случи, ако се бях вслушал в предупрежденията ви.

Тонът и на единия, и на другия беше умолителен. Прекараната на дърветата нощ ги бе сломила напълно. Тъй като бях постигнал вече целта си, попитах най-сетне по-дружелюбно:

— И какво ще правиш, ако те освободя?

— Ще тръгнем с вас за Алмаден алто, за да накажем там онзи измамник.

— Да, ще дойдем с вас — потвърди юрисконсултото. — Ще потърсим отговорност от негодника и ще извършим велики дела, сражавайки се срещу юмите.

— В такъв случай предпочитам да ви оставя тук, защото съм убеден, че много по-лесно ще постигнем целта си, ако не сте при нас. Та нали пак ще извършите нови щуротии.

— Не, не! Обещаваме нищо да не правим без предварителното ви разрешение.

— Ако имате твърдото намерение да спазите това обещание, ще отстъпя на молбите ви, но само при две условия: първо ще подпишеш

няколко реда, които ще нахвърлям в моя бележник, за да разполагам с тях в случай на нужда. Съдържанието им ще е, че ни дължиш благодарност, защото сме ти спасили живота.

— Ще подпиша. А второто условие?

— Да се обърнеш и към Винету. Сега засега ти помоли само мен да ви освободя, а той има същото право да решава както и аз.

Те направиха каквото им казах. Апачът не им отговори, ас пренебрежителен тон се обърна към мен:

— Бледоликите са като бълхите, които не носят никаква полза, а само досаждат на онези, по които се загнездят. Щом Олд Шетърхенд е решил да мъкне със себе си такива гадини, това си е негова работа. Вождът на апачите няма нищо против.

Развързах ремъците на мексиканците. Стана ясно, че наистина са брали голям страх, когато ми хванаха ръцете, за да ми благодарят. Не се наложи сам да се отърся от тях, защото благодарствените им излияния бяха прекъснати от един друг човек, когото най-малко очаквах да видя в момента. Точно на мястото, където предишния ден двамата с Винету бяхме излезли на езерцето, клоните на храстите се разтвориха и се появи по-малкият мимбрехо, когото бях изпратил да доведе петдесетте воители, останали при стадата. Но тъй като се връщаше толкова бързо, сигурно се беше случило нещо непредвидено. Той се приближи до Винету и мен и започна да ни докладва:

— Моите Двама големи братя са оставили толкова ясни дири, че никак не ми беше трудно да ги следвам. За съжаление снощи се смрачи преди още да се добера до това място и за да не изгубя следите бях принуден да спра и да изчакам утрото толкова близо пред целта.

— Моят млад брат — отвърнах аз, — сигурно скоро след като ни напусна е тръгнал обратно насам. Изпратих го да пресрещне братята си. Защо не е изпълнил поръчението ми?

— Но той го изпълни! Как би могъл да постъпи против заповедите на Поразяващата ръка и Винету! Аз се срещнах с моите братя и ги доведох.

— Невъзможно! Стадата могат да пристигнат в асиендата най-рано утре.

— Нашите воители дойдоха по-рано, защото са били принудени да изоставят стадата. Били са нападнати от юмите.

— Какво? Имам чувството, сякаш целият район направо гъмжи от воители на юмите. Първо, срещу нас се изправи Голямата уста с хората си, второ, горе при Алмаден алто се намират триста воители, а ето че има и трети отряд, който е нападнал стадата. Струва ми се доста странно!

— За Поразяващата ръка ще е още по-странно, че този отряд е бил Предвождан от Голямата уста.

— Но нали Голямата уста се намира в ръцете на баща ти и заедно с другите пленени юми е на път за пасищата на мимбренхосите!

— Да, така беше, но е успял някак си да се освободи. После е нападнал стадата с много воители на юмите.

— Придружителите на добитъка оказали ли са съпротива?

— Само кратко време. Били са петдесет души, а Голямата уста е имал неколкостотин воители. Неколцина от мимбренхосите са били убити, а други ранени. Скоро са разбрали, че съпротивата им няма да доведе до нищо добро и са побягнали към асиендата, където знаели, че се намират Поразяващата ръка и Винету. Ето защо са пристигнали там по-рано, отколкото е допускар мой велик бял брат.

— Защо са избягали в тази посока, а не на север, където са знаели, че ще намерят твой баща?

— Защото Голямата уста им е препречил онзи път и освен това асиендата е била наблизо. А и мислели, че Поразяващата ръка и Винету имат нужда от тях. Натъкнах се на нашите воители още преди да бях стигнал до гората с великанския дъб и бързо поех обратно заедно с тях, за да ги доведе при моите двама прочути братя. Сега те чакат долу в края на гората, където следваната от нас диря излиза между дърветата. Предполагах, че първият пост на юмите се намира тук и се промъкнах сам напред, за да разузная какво е положението.

— Значи не се знае по какъв начин Голямата уста е успял да се освободи?

— Не.

— Тогава може би баща ти и неговите воители се намират в опасно положение. Кой знае какво ли го заплашва! Проявихте ли достатъчно съобразителност, за да изпратите няколко съгледвачи да видят как стоят нещата?

— Да. Двама тръгнаха да потърсят баща ми, а други двама поеха право към нашите пасища, за да съберат набързо още двеста воители и с

тях да се отправят към Алмаден алто.

— Доведи братята си! Те ни идват като по поръчка, макар причината за бързото им появяване да е доста тъжна.

Никой от пленниците не чу дори и една дума от разговора ни, защото предпазливо се бяхме оттеглили на по-голямо разстояние от тях. Бяхме се въздържали в присъствието на юношата от каквито и да било укори, но след като той се отдалечи, по лицето на Винету се изписа такова сурово изражение, каквото рядко съм виждал.

— Силния бизон заслужава да бъде изгонен от редиците на вождовете. Смята ли Олд Шетърхенд за възможно онова, което чу?

— Всъщност не, обаче въпреки това нашият приятел го е направил възможно. Колко силно го разгневи мисълта, че бих могъл да пусна Голямата уста на свобода! А ето сега самият той го е оставил да избяга!

— Нека Шарли не забравя, че всички юми бяха вързани и нямаха оръжия. ,

— И че бяха пазени от толкова много мимбренхоси! Въпреки всичко най-знатният измежду тях, който за нас е най-важен, е офейкал.

— Може би не само той.

— Да, дори е твърде вероятно същевременно да са се освободили и всички негови хора. Тъй като се е впуснал подир стадата с далеч повече воини отколкото са пазачите им, предполагам, че доста многочислен отряд от юми се е натъкнал на мимбренхосите и е освободил пленниците.

В този момент се появиха мимбренхосите. Наброявах четиридесет души. Неколцина от тях бяха ранени. Понеже четирима са били изпратени като вестоносци, следователно при сблъсъка с Голямата уста те бяха изгубили шестима убити.

Много ми се искаше веднага да потегля към Фуенте, но първо трябваше да изчакаме и заловим Бързата риба с неговите петима воини. Изпратих Юма-Шетар да отиде на пост на мястото, където предишната вечер бяхме пленили с Винету двамата пратеници. Там той имаше открит изглед далеч на изток.

Беше към девет сутринта когато Юма-Шетар се появи тичешком, за да ни съобщи, че е забелязал шестима ездачи. Заедно с петнайсет мимбренхоси бързо се спуснах по склона на възвишението и долу залегнахме в засада. Видяхме шестимата да се приближават в тръс.

Когато стигнаха до подножието на възвишението, те накараха конете да преминат в по-бавен ход, което улесняваше изпълнението на нашия план. Изскочихме от храсталаците от двете им страни и ги връхлетяхме, смъкнахме ги от конете и ги обезоръжихме преди да се опомнят. После ги отведохме при езерцето, чиито покрити с трева брегове едва-едва можеха да поберат толкова много хора.

Вече нищо не ни пречеше да потеглим към Фуенте. Колкото по-скоро успеехме да освободим преселниците, толкова по-кратки щяха да са страданията им. Вярно че бе малко съмнително дали с малобройните мимбрехоси щях да съумея да изпълня тази задача. Предстоеше ни да се справим още с три поста от по пет души, а след това и с намиращите се при Фуенте да ла Рока юми. Даже и да имахме успех, то после щяхме да влачим с нас и да надзираваме повече пленници, отколкото наброявахме самите ние, а освен това ни предстоеше да се разправяме и с Мелтън, с двамата Уелър, както и с онези триста юми, които бяха в Алмаден алто. Единствената ни надежда беше, че извиканите на помощ мимбрехоси щяха да пристигнат своевременно.

Тъй като отстъпвахме далеч по численост, бяхме принудени да търсим спасение преди всичко в използването на хитрост и затова насочих вниманието си към Комарджията. Ако му обещаех да бъдем снизходителни към него, можеше да се очаква, че с радост щеше да се възползва от този случай, за да си върне свободата. При тръгването ни се разпоредих да го отделят от юмите и с него да язди само Юма-Шетар като пазач.

ШЕСТА ГЛАВА

КЪМ ОПАСНИ ПРИКЛЮЧЕНИЯ

Всъщност само трима бяха мъжете, на които можех да се осланям безрезервно на Винету и на двамата синове на Силния бизон. Можеше да се очаква, че останалите мимбрехоси щяха да изпълняват задълженията си според своите сили и възможности, но именно в тези сили и възможности нямах особено доверие. Съмнявах се, че ще съумеят да се справят със задачата, която предстоеше да изпълним. А що се отнасяше пък до петимата мексиканци, то аз бях убеден, че с присъствието си по-скоро щяха да ни пречат, отколкото да ни помагат.

И през ум не ни мина да попитаме юмите за пътя. Изобщо не биваше да знаят доколко сме осведомени за положението на нещата и доколко сме в неведение. Винету бе запознат с разположението на Фуенте, както и с околностите му и безпогрешно се движеше по най-краткия път. Изглежда той разгада мислите ми по погледите, които от време на време хвърлях напред, защото при един от тези случаи ми каза:

— Моят брат няма защо да се безпокои, че ще се разминем с Фуенте. Ще го намеря с такава сигурност с каквата и куршумът ми винаги намира целта.

— Убеден съм в това — отвърнах аз, — но въпросът е дали ще успеем да стигнем там навреме, защото днес можахме да тръгнем на път твърде късно?

— Нека Шарли бъде спокоен. Вярно, ще стигнем там едва през нощта, но в тъмнината ще останем незабелязани и така ще изненадаме юмите, че никой от тях няма да ни избяга и няма да може да разнесе вестта за нашето появяване.

Пътят беше удобен. Той водеше с часове през обширна равнина, покрита с къса трева. Тъмни ивици, появяващи се ту на северния, ту на южния хоризонт, загатваха, че равнината бе обградена с гора. Почвата съдържаше необходимата влага, за да поддържа растежа на тревата, а тук-там минахме и покрай поточета и малки езера.

На обед спряхме на брега на една река, за да си отпочинат конете и да попасат трева. После продължихме. Макар и не дотам забележимо, равнината постоянно се издигаше нагоре докато най-сетне свърши пред широколистна гора, която опасваше склоновете на полегати възвишения. Започнахме да яздим между тях. Скоро те преминаха в планини, покрити с гъсти иглолистни гори. Долините им бяха пресечени от малки поточета и вследствие на това, че постепенно околните склонове ставаха все по-стръмни, те се превърнаха в дълбоки клисури и дефилета, където, се бе възцарил вече сумрак, макар планинските върхове все още да пламтяха с червените отблясъци на вечерната заря.

Налагаше се да яздим по-бавно. Винету като водач беше начело на колоната ни. Стъмни се напълно, но той ни водеше без да се разколебае ни най-малко. Мракът ни създаваше допълнителни трудности и с това, че трябваше да охраняваме нашите пленници с двойно по-голяма бдителност.

След като изминаха около три часа след падането на нощта, апачът спря край един поток, протичащ през широка долина, която можеше удобно да се пресече. До този момент бях яздил последен, но тъй като си казах, че навярно се намирахме вече близо до Извора в скалите, смуших коня си да мине напред. Когато настигнах Винету, той ми обясни:

— Шарли сигурно е забелязал, че тази долина продължава на север, докато Фуенте, а и Алмаден се намират на изток. Но малко по-нататък друга странична клисура се насочва надясно, а това ще рече на изток. Точно оттам идва и потокът, на чийто бряг сме застанали. Там той извира между скалите и ето защо онова място е наречено Фуента де ла Рока. Враговете ни ще бъдат там до един, защото едва ли някои от тях ще се скитат наоколо в тази тъмнина. Налага се да оставим нашите пленници тук. Ако ги вземем с нас, те могат да ни издадат като се развикат. Дали веднага да потеглим с онези мимбренхоси, които ще са ни необходими, за да победим противника, или моят брат смята, че ще е по-добре първо да се промъкна сам до бивака им, за да разбере как ще е най-уместно да проведем нападението?

— Второто е по-разумно. Нека най-напред Винету отиде сам на разузнаване. На какво разстояние сме от Фуенте?

— За петнайсетина минути ще съм там, така че след около час ще мога да се върна.

Той скочи от коня, подаде ми Сребърната карабина и изчезна в мрака. Ние останалите също слязохме от седлата, свалихме пленниците от конете и ги наслагахме да легнат един до друг, защото така можехме по-лесно да ги охраняваме. След като седнах на земята, при мен дойде дон Антонио.

— Видях, че апачът тръгна нанякъде. Къде отиде, сеньор?

— Към Фуенте.

— Какво ще прави там?

— Тайно ще се промъкне до юмите, за да разбере как можем да ги пленим.

— Но това е излишно! Ако веднага бяхме продължили с конете, сигурно щяхме да ги изненадаме и победим. Така обаче се опасявам, че ще забележат вожда на апачите и ще ни избягат.

— Опасенията ти са излишни.

— Кой всъщност взе решението вождът сам да се промъкне до Фуенте?

— Той и аз.

— Винету е само индианец, чието мнение не важи. Вярно, вие сте бял, но сте чужденец в тази страна. А аз съм представител на местните власти и когато става въпрос за арестуването на червенокожи престъпници, съм длъжен да изисквам нищо да не се предприема без съгласието ми. Следователно е трябвало първо да ме попитате.

— Тъй ли мислиш? Е, тогава наистина не си подхождаме, защото съм свикнал да действам без много-много да питам.

— Моля това да се промени. Настоявам винаги да се мисли за моето достойнство и да ме питате преди да вземете някое решение, което всъщност спада към служебните ми задължения.

— Хмм! Странен начин на разсъждения имаш, дон Антонио. Въпреки че си в служебната си униформа, твоята служба никак не ме интересува. От достойнството ти не забелязах нито следа докато висеше като пленник на дървото. Ти ще имаш нужда от нашата помощ, а не ние от твоите заповеди. Най-мъдрото което можеш да направиш, е да мълчиш. Ето отговора ми!

— Който изобщо не може да ме успокои, сеньор! Ако си въобразявате, че сте наш предводител, то аз...

— Я мълчи! — прекъснах не дотам учтиво Риего. — Наистина си въобразявам, че заедно с Винету сме предводителите на всички хора тук. Ако не ти харесва, бъди така добър да се върнеш откъдето си дошъл!

Думите ми не останаха без резултат. Той отиде при Прухильо и седна до него, примирявайки се със съдбата си. Не смееше повече шумно да протестира, но го чух как нещо недоволно мърмореше под нос. Можех да не го лишавам поне от това удоволствие.

Все още не беше изминал и три четвърти час, когато Винету се върна и ни съобщи следното:

— При извора са насядали четиринайсет юми. Първоначално са били двацет, но ние заловихме петима заедно с Бързата риба и следователно никой от тях не липсва.

— А лесно ли ще се справим с тях или не?

— Няма да е трудно. Те смятат, че се намират на съвсем безопасно място и са оставили оръжията си настрана. Конете им пасат малко по-надолу от извора край потока.

— В такъв случай, изкачвайки се нагоре, ще се видим принудени да минем покрай тях. Няма ли да ни усетят?

— Няма, защото в онази малка долина не се чувства никакъв вятър, а ние ще минем по другия бряг. Ще разположа хората така, че да ги обградим без те да забележат.

Избрахме двацет и пет мимбрехоси, които трябваше да вземат пушките си, понеже бяхме решили да поваляме юмите с приклади. Другите останаха заедно с младите синове на вожда и нашите неспособни за нищо бели спътници от Урес, за да надзирават пленниците.

Докато крачехме нагоре по брега на потока, ние се движехме в индианска нишка. Всеки вървеше по петите на човека пред себе си, за да не изгубим връзката помежду си. Скоро стигнахме до откриващата се надясно странична долина и оттук нататък се налагаше да бъдем извънредно предпазливи. Всеки сложи десницата си върху рамото на човека пред него, а с лявата си ръка се пазеше да не се удари в дърветата. Не след дълго пред нас се появиха отблясъци от огън. Откъм другия бряг на потока се разнесоха удари на конски копита в земята.

Винету ни водеше така, че ни накара да опишем полукръг, заобикаляйки огъня. Когато се доближихме до Фуенте, видяхме, че мястото бе изключително подходящо за нашата цел. Скалата се беше разцепила така, че образуваше нещо като ниша, в чието дъно изворът бликаше измежду камънака. Огънят гореше пред нишата, но индианците бяха насядали в нея с изключение на трима, които се занимаваха с печенето. Необходимо бе да повалим само тримата, а застанехме ли във верига пред нишата, другите съвсем сигурно ни бяха в ръцете, защото нямаше как да избягат по височината. Оръжията им бяха струпани на куп доста настрани от бивака.

Заповядах на хората ни да образуват полукръг и да предоставят тримата при огъня на мен и на Винету, а после, след като заповедта ми тихо бе предадена от човек на човек, се втурнах напред. Трябваше да направим само броени крачки. Когато юмите доловиха шума от стъпките ни, бяха вече обградени, а моят приклад както и прикладът на Винету се стовариха върху главите на тримата намиращи се по-напред индианци с такава сила, че те се строполиха на земята.

Силно изплашени, другите скочиха на крака и се намериха да излязат от нишата и да се втурнат към оръжията си, но видяха, че е невъзможно, защото се намирахме пред входа ѝ, а дулата на над двайсет пушки бяха насочени право към тях. Нямаха друг изход освен да се предадат. Вързахме ги със собствените им ремъци.

Тук при Фуенте се намираще най-важният от всичките постове между асиендата и Алмаден алто. В нишата открихме няколко кожени чувала пълни с хранителни провизии и всичко друго необходимо за по-продължителен престой. Лесно можехме да се досетим защо изобщо бяха разставени постове. По образуваната от тях линия щеше да се пренася добива от живачната мина през асиендата до Урес, а оттам пък щяха да докарват каквото им трябваше за задоволяване на нуждите на хората в Алмаден алто. Постовете имаха задачата да осигуряват безопасното преминаване по този път.

След като превзехме поста при извора, Винету се върна, за да доведе останалите. Присъединиха се към нас след около час. Естествено се разиграха твърде шумни сцени, които бяха без значение за нас и затова мога да си спестя описанието им. Наспахме се добре и рано сутринта потеглихме на път.

Видяхме се изпаднали в едно малко затруднение. Никой от нас не беше ходил в Алмаден алто. Ще кажете: нали асиендерото сигурно е знаел пътя до собствената си мина! Да, вярно е, но не ни се искаше да показваме пред него нашата неувереност, за да не му даваме възможност пак да вземе да ни се перчи. Освен това мислех, че на Комарджията можех да разчитам повече отколкото на Прухильо. Като техен шпионин мормонът беше ходил вече горе в Алмаден и несъмнено беше обикалял из околностите. Вероятно за моята цел той познаваше тамошните местности по-добре от асиендерото. Впоследствие се оказа, че предположенията ми са верни.

За първата част от пътуването ни нямаше нужда да разпитваме. От само себе си се разбира, че от Фуенте пътят ни водеше нагоре по долината, а накъде трябваше да поеме след като тя свършеше, това можех да предоставя на силно развитото чувство за ориентация на Винету. За по-нататъшната част от ездата ни щях да се погрижа да разпитам Комарджията.

За да го накарам да склони да ни даде необходимите сведения, трябваше да му внуша чувството на страх. Бях споделил намеренията си с Юма-Шетар, който непрекъснато яздеше до него и сякаш съвсем непреднамерено се присъединих към юношата за около четвърт час. Тъй като младият индианец също говореше на онова смесено наречие, но използваше значително по-малко индиански думи и изрази от другите, Комарджията можеше доста добре да разбира разговора ни. След като яздихме един до друг мълчаливо някоя и друга минута, Юма-Шетар ме попита:

— Моите братя, стотици воители на мимбрехосите, предвождани от храбрите си вождове, са тръгнали към Алмаден алто, за да се срещнат с нас. Мисли ли Олд Шетърхенд, че когато пристигнем при мината, ще ги заварим вече там?

Младият индианец нарочно започна да говори за възможността нашите съюзници вече да ни очакват. Трябваше да убедим Комарджията, че разполагаме с достатъчно хора и средства, за да постигнем целите си.

— Не — отвърнах му аз, — те все още не са там.

— Но нали са тръгнали по едно и също време с нас, а пътят им не е толкова дълъг като нашия.

— Трябва да кажа на Юма Шетар, че мимбрехосите не бива да предприемат каквото и да било преди пристигането ни. Но ако решат да се покажат на онези триста юми, намиращи се горе в Алмаден, то незабавно ще започне битката, която би следвало да се проведе само под предводителството на нас двамата. И така преждевременното появяване на нашите съюзници би могло всичко да провали.

— Да провали всичко? Но нали стотиците мимбрехоси лесно ще победят тези триста юми! Или Поразяващата ръка се съмнява в това?;

— Не. Невъзможно е да се съмнявам. Първо, твоите братя превъзхождат числено неприятеля и второ, те всички притежават огнестрелни оръжия, а както предполагам, същото не може да се каже за юмите. Тъй че враговете ни сигурно ще загубят.

— Тогава ми се струва, че нашите воители трябваше да имат разрешението незабавно да нападнат юмите даже и в наше отсъствие.

— Нека Юма-Шетар не забравя каква цел преследвам. Искам да заловя Мелтън и двамата Уелър. Сигурно щети пленя стига само мимбрехосите да действат според нашата уговорка. Ала нападнат ли прибързано, много е вероятно тримата толкова важни за мен мъже да избягат.

— Мимбрехосите ще им попречат.

— Да, това би следвало да се очаква, но не е толкова сигурно колкото изглежда си мисли моят млад брат. Тримата бели ще избягнат да вземат всякакво участие в битката, за да не изложат живота си на опасност. От някое по-отдалечено и безопасно място те ще изчакат хода от сражението. Разберат ли, че той няма да е благоприятен за тях, ще се метнат на конете и ще изчезнат, а ние ще останем с празни ръце.

— А това не може ли да стане и когато Поразяващата ръка и Винету присъстват там?

— Не, защото още преди започването на схватката предвидливо ще сложим ръка на тримата бледолики. Те не подозират, че сме наблизко, изобщо не се крият и напълно изненадани ще ни паднат в ръцете. Ето защо заповядах на мимбрехосите докато пристигнем да стоят на такова разстояние от Алмаден, че да не ги забележат неприятелите ни. След като се присъединим към тях се започва истинската работа.

С тези думи приключихме разговора си и важното бе да видим дали той бе имал желаното въздействие върху Комарджията. Негодникът бе забил поглед пред себе си в мрачен размисъл и изглежда го измъчваха определени опасения. И през ум не ми минаваше да го заговоря. Той самият трябваше да започне. Наистина така и стана и то съвсем скоро, като се обърна към мен на английски:

— Сър, ще ми кажеш ли дали Юма-Шетар разбира английски?

— Само някои отделни думи, не повече — отвърнах аз.

— Тогава ми разреши да ти кажа, че разбрах разговора ви. Всъщност каква причина имаш да си тъй враждебно настроен към нас?

— И още питаш? Мистър Плейър, не ми се сърди, ако ти кажа, че смятам този въпрос за глупав.

— Причинявал ли съм ти някога някаква злина?

— Не, обаче с твоите спътници имам голяма сметка за уреждане. Квитанцията ще им напиша с няколко куршума.

— Ами аз? Какво смяташ да правиш после с мен?

— Все още не мога да ти кажа. Първо трябва да разбере дали и доколко си участвал в отвличането на моите сънародници.

— Ами ако съм участвал?

— Това ще ти донесе някой точно изпратен куршум. Ще те предам на преселниците и съм убеден, че няма да се церемонят кой знае колко с теб. Или си мислиш, че можеш да очакваш от тях снизхождение?

— Не. Попадна ли в ръцете им, аз съм загубен. Но кой те принуждава да ме предаваш на преселниците?.

— Никой. Такава е собствената ми воля. Мога да те предам, както и да те пусна да си вървиш. Съвсем както пожелаеш.

— Тогава много ще те помоля да направиш второто!

— Да ти върна свободата? Забрави го!

Същевременно направих отрицателно движение с ръка, което трябваше да му подсказва, че подобно нещо е немислимо. Той подъвка малко долната си устна, а после продължи:

— Сър, много съм слушал за теб и във всички разкази на първо място изпъква човечността, с която се отнасяш дори и към най-върлите си неприятели. Е как стана така, че спрямо мен не желаеш да използваш това свое прекрасно качество?

— Ха! Изглежда имаш твърде погрешна представа за понятието човечност. Човечно постъпва всеки, който се отнася към своя ближен като към човек и аз постъпвам точно така. А това означава: към добрите хора се отнасям добре, а към лошите — лошо.

— Значи ме смятате за лош човек, а?

— Разбира се!

— Заблуждаваш се, сър! Не съм лош човек, но охотно си признавам, че действах лекомислено. Искаше ми се бързо да забогатеея и затова реших да участвам и аз в начинанието на Мелтън. Когато се присъединих към него все още не знаех, че сънародниците ти ще бъдат принудени да прекарат целия си живот под земята., Нима това не е смекчаващо вината обстоятелство?

Престорих се, че вярвам на уверенията му и отвърнах:

— Хмм! Все пак е било много лекомислено да решиш да участваш в едно начинание, без да знаеш по какъв начин ще бъде осъществено. Трудно ми е да повярвам, че си бил толкова непредпазлив.

— Знаех само, че немците ще трябва да работят в мината — заклевам ти се! Но нямах никаква представа, че е решено да ги закопаят там завинаги.

— Обаче след като си го узнал, не си имал нищо против, нали?

— Не е така. Противих се с все сили, ала нищо не успях да променя. Но взех твърдото решение по-късно да облекча положението, доколкото ми позволят възможностите.

— Тъй, тъй! Е, щом случаят е такъв, значи наистина не си такъв злодей, за какъвто те мислех. Имаш ли представа какво означава през целия си живот да останеш затворен в някоя минна шахта?

— Мисля, че имам.

— Става дума за живачна мина. Тази страшна отрова има ужасяващо въздействие върху човешкото тяло. Как ли ще изглеждат моите клетки сънародници след няколко години, ако разбира се доживеят дотогава! И каква ли смърт ще ги очаква!

— Мистър Шетърхенд, не прехвърляй вината върху мен! Този сатанински план се е родил в главата на Мелтън.

— Прав си — планът е сатанински! Но пък и виновниците ще получат такова наказание, което да отговаря на престъпленията им. — Ще ги предам на мимбрехосите да ги умъртвят на кола на мъченията.

— Заслужили са го. Аз обаче завинаги се отричам от тези хора!

— Вече е твърде късно. Участието ти в тяхното пъклено дело няма как да бъде заличено.

— Има, има, стига само да пожелаеш да стана ваш съюзник.

— Покорно благодаря за подобно съюзничество.

— Наистина ли мислиш, че не мога да ви бъда полезен?

— Тъй както стоят нещата, не се нуждая от помощ. Планът ми е лесно осъществим. Отиваме в Алмаден, избиваме юмите, пленяваме двамата мерзавеца и заедно с нашите съюзници мимбрехосите организираме голямо зрелище със жертвоприношение на престъпниците на кола на мъченията. Тъй както сам казваш, си слушал много да се говори за мен, сигурно не се съмняваш, че и без твоята помощ ще успея да се справя.

— Наистина признавам, че си човекът, който и без помощта ми сигурно ще постигне целта си, но неизбежно ще се натъкнеш на трудности, които бих преодолял твърде лесно, ако поемеш протегнатата ми ръка.

— Какви трудности имаш предвид?

— Знаеш ли пътя нагоре към Алмаден?

— Не ми е необходимо! Та нали асиендерото е с нас!

— А знаеш ли на кои места се намират трите поста на юмите, които ви предстои да обезвредите?

— Все ще ги намерим.

— Е да, следотърсач като теб сигурно ще ги открие, но след продължително търсене. Така ще загубите скъпоценно време. А също не трябва да забравяте, че не бива да ви се изплъзва и един човек, защото в противен случай той бързо ще отиде до Алмаден алто и ще извести там хората за идването ви. А дали после всичко ще протече за вас тъй гладко и безпрепятствено, много се съмнявам. Освен това искаш още преди да е започнала битката да плените Мелтън и двамата Уелър. Изглежда си мислиш, че ще стане много лесно, а?

— Ами да. Изобщо да не говорим за предишните ми приключения, но даже и това, което се случи през последните дни, трябва да ти послужи за доказателство, че и тази работа ще свършим без да се излагаме на голяма опасност.

— Може и да не се изложиш на голяма опасност, понеже си майстор в подобни неща и особено в тайното промъкване. Но затова

пък толкоз по-големи усилия ще ви струва залавянето на тримата, защото не знаеш къде живеят, не знаеш къде се крият.

— Мистър Плейър, говориш със загадки. Първо споменавах за живеене, а после пък за криене. Скривалището не е жилище!

— Обикновено не е, ала в случая е точно такава. Имайки предвид обстоятелствата, все пак тримата имат твърде удобно жилище, но то е толкова добре скрито, че даже и твоята всеизвестна проникателност ще е безпомощна да го открие.

— Все ще има някакви следи, по които ще можем да се ориентираме.

— Не, няма, понеже местността е толкова камениста, че там не остават никакви отпечатъци.

— Тогава ще залегнем в засада. Все пак от време на време Мелтън ще трябва да напуска жилището си, което ти наричаш скривалище, тъй че ще ни се мерне пред очите.

— Разбира се, че ще излиза, но ще го прави само нощем. Нали вече му занесох вестта, че съм видял Винету в асиендата. Вярно, нямаше причина да предполагаме, че той знае за плановете нещо повече от онова, което тъй прибързано ти бях издал, но и то ни се стори достатъчно, за да заподозре нещо и да продължа да разследва в тази насока. А когато разговарях долу с теб, отначало не предполагах, че ти си Олд Шетърхенд, но ни беше добре известно, че Винету и Олд Шетърхенд са неразделни приятели и много вероятно той ще се опита да освободи пленниците на юмите. Ако това му се удадеше, не беше трудно да се предположи, че незабавно ще се отправи към Алмаден алто. Следователно във всички случаи Мелтън и двамата Уелър ще се държат така, както им повелява предпазливостта: няма да излизат навън преди падането на нощта. А като се има предвид какъв е пътят до мината, на тях и без друго ще им е все едно дали ще вървят по него през нощта или през деня.

— Тъй! Значи ти знаеш мястото където живеят, така ли?

— Да.

— А не мислиш ли, че мога да те принудя да го издадеш? Ще ти предоставя да избираш между тези сведения и смъртта!

— Това няма да ти помогне. Щом имаш намерение да се отнесеш към мен също както към Мелтън, тогава и без друго смъртта ми е сигурна. Ще проговоря само ако мога да разчитам на пощада. Както

вече споменах съм се държал не като злодеи, а като лекомислен човек и до края на живота си ще съм ти благодарен, ако проявиш милосърдие. Поне опитай!

— Хмм! Опитът не е като нещо вече свършено и невъзвратимо, а човек после все още може да постъпи както си иска. Така бих могъл да проверя дали с теб ще можем да се разберем по честен начин.

— Направи го, направи го, сър! Давам ти дума, че този опит ще се увенчае с успех!

— Тогава най-напред ми кажи как си го представяш този опит!

— Първо ме развързвате, а после аз ще...

— Чакай, чакай! — прекъснах го аз. — За развързване и дума не може да става. На първо време във всички положения оставаш все още пленник.

— Но как ще мога да ви бъда полезен, ако няма да имам възможност да се движа?

— Ако се наложи да се движиш, ще свалим ремъците ти. Единственото, което засега можеш да направиш, е да ни опишеш пътя.

— Добре де — промърмори той, изпаднал в кисело настроение, защото още първото му желание бе отхвърлено.

— И то, без да ни лъжеш, добавих аз, наблягайки на последните си думи. — Опиташ ли се да ни заблудиш, за да спечелиш време, ще ти стегнем ремъците още повече. А сега ми кажи кога ще стигнем до следващия пост на юмите!

— Още преди свечеряване.

— Как изглежда неговата околност?

— Намира се в края на една гора. Преди да се доберете до него ще трябва да прекосите откритата равнина.

— В такъв случай навярно индианците имат свободен изглед към цялата равнина, а?

— Да, така е. Ако искате да ги изненадате, ще трябва да я заобиколите.

— Зависи от нейната ширина и дължина. Обърни ни внимание веднага щом я стигнем. А сега ми кажи преди всичко защо остана в асиендата, а не тръгна с другите за Алмаден!

— Имах задачата да изчакам там пристигането на ретортите, които щяха да дойдат от Урес.

— После щяхте да ги пренесете до Алмаден с помощта на веригата от индиански постове, нали?

— Да.

— Щом се нуждаете от реторти, предполагам, че в Алмаден живакът се намира във формата на живачен сулфид, т.е. на цинабарит. Така ли е?

— Да. Но тук-там се среща и самороден живак.

— Значи цинабаритът ще се разлага в реторти на сярна и живак. С помощта на какви добавки ще става това? Окалина (Окислен повърхностен слой на желязото, който се получава, когато се кове (железен оксид). Б. пр.) едва ли се намира тук. Следователно предполагам, че ще се използва варовик, а?

— Да.

— Има ли го горе в планините?

— Масово. Най-често скалите са от варовик и в тях се срещат често пещери.

— Щом чух думата „пещери“ ми хрумна една мисъл. Беше ни извънредно трудно да охраняваме пленниците на открито. Ако беше възможно нейде горе да ги подслоним в някоя пещера, тогава щяха да са ни необходими по-малко пазачи. Ето защо се осведомих:

— А знаеш ли някоя пещера, която да се намира близо до мината?

— Да.

— Голяма ли е?

— Навярно ще побере стотина души.

— Колко входа има?

— Само един. Всъщност няма задна стена, там подът ѝ изведнъж пропада дълбоко. Няма как да се продължи нататък, защото човек се изправя пред пропаст, чиято ширина е невъзможно да се определи.

— А дълбока ли е?

— Толкова е дълбока, че ако се хвърли камък, не се чува шумът от падането му. Вдясно има друга малка странична пещера, която изцяло е наводнена. Опитвал съм водата ѝ: Може да се пие и е много студена.

— А пещерата известна ли е и на приятелите ти?

— И представа си нямат! Нищо не съм им казвал, защото имах...

Комарджията млъкна. Изглежда ми беше издал повече, отколкото всъщност възнамеряваше.

— Продължавай! ... Защото имах...? После?

— Защото имах причини — допълни той. — Трябва ми такова място за собствени нужди.

— За какво?

Не ми отговори веднага. Тъй като се колебаеше и размишляваше, предположих, че се опитваше да скалъпи някаква несъществуваща причина. Най-сетне обясни следното:

— Основанията ми ще ти докажат, че действително не съм зъл човек. Мислех си за немските работници. Може би щеше да ми се удаде да освободя неколцина от тях. Имах нужда от закътано място където да ги скрия и пещерата ми се стори изключително подходяща за тази цел. Затова не споменах нищо за нея пред другите.

— Това наистина прави голяма чест на доброто ти сърце. Кога я откри?

— Още преди година, когато за пръв път се изкачих горе.

— Бил си изпратен от Мелтън и след като си се върнал си му докладвал, нали?

— Да.

— Но тогава не си знаел все още нищо за немските работници.

— Не.

— А твърдиш, че заради тях си премълчал за откритата пещера! Сам виждаш, че трябва да се отнасям твърде предпазливо към твоите уверения. Имал си някаква съвсем друга причина да мълчиш за пещерата. Няма да настоявам да ми я кажеш, защото ми е безразлична, обаче нека това бъде последният ти опит да ме пратиш за зелен хайвер! Не съм човек, който може тъй лесно да бъде измамен, а следващия път няма да съм тъй снизходителен и ще ти искам точен отговор.

Мислех, че мога да отгатна истинската причина, за да задържи откриването на пещерата в тайна. Навярно е имал намерението да краде от своите съучастници и да крие в пещерата отмъкнатия живак и цинобарит, докато му се предложеше удобен случай незабелязано да ги пренесе, където пожелаеше. Фактът, че се опъваше да си го признае пред мен, все още не беше доказателство, че обещанията му бяха празна работа и се канеше да ме измами. Но въпреки това последните ми думи го бяха обезпокоили и за да разсее подозренията ми, той реши

да ми съобщи нещо друго, което все още не ми бе известно, а представляваше изключително ценно сведение за мен.

— Признавам, че имаш основание да си недоверчив към мен, ала няма да спечелиш нищо, ако узнаеш нещо, които нямат никаква връзка с плановете ти.

— Добре го знам и затова не настоявах да ми кажеш истината за пещерата. Само мисля, че трябва много да внимаваш и да не се опитваш да ме заблуждаваш за нещо, които ме засягат. Известно ти е, че животът ти зависи от твоето поведение.

— И през ум не ми минава да те лъжа. Ще ти дам убедително доказателство за това като ти издам нещо, което сигурно радостно ще те изненада.

— Какво е то?

— Понеже горе при Алмаден няма нито трева, нито дървета, се налага отдалеч да се докарва всичко необходимо за изхранването на хората. Както Мелтън се е погрижил за всичко отрано, преди още асиендата да беше станала негова собственост, тъй е накупил и хранителни провизии, които, натоварени на пет каруци теглени от мулета, са тръгнали от Урес за Алмаден.

— Наистина чувам нещо важно. Кой предвожда кервана с колите? Питам, защото предполагам, че коларите не знаят пътя за Алмаден.

— Мелтън предвидливо им изпрати да ги пресрещнат няколко индианци.

— А ти виждал ли си хората с каруците и мулетата?

— Не, защото са тръгнали по друг път, по който е нямало как да се срещнем. Пътят, минаващ през асиендата, който използва и ти, на места е непроходим за каруци и затова коларите са били принудени да поемат по друг път, който се намира по на юг и е по-дълъг, но после пак се слива с нашия.

— Позната ли ти е местността, където се срещат двата пътя?

— Много добре, защото аз бях човекът, който трябваше да намери този по-удобен път. Вдругиден ще стигнем до това място.

— Мислиш ли, че тогава колите ще са минали вече оттам?

— Като пресметна по-точно времето и ако не ги е сполетяла някаква злополука, мисля, че е твърде вероятно да се доберат до въпросното място утре привечер.

— В такъв случай те ще са пред нас и ще имаме възможност да се снабдим с храна, а?

— И не само с храна. В каруците има и много други неща, от които се нуждаят в Алмаден.

— Ако всичко това излезе истина, ще призная, че с тази вест ми правиш услуга, която заслужава благодарността ми, макар че и без теб пак щяхме да се натъкнем на кервана. Но от думите ти научавам и още нещо, което за нас е не по-малко важно, въпреки че е твърде неприятно. В околностите на Алмаден няма нито трева, нито дървета. Докъде се простират тези неплодородни земи?

— Почти на един ден път във всички посоки.

— Но нали там, където има вода, би трябвало да расте поне трева, а преди малко ти спомена за вода.

— Тя се намира в пещерата. Вярно, вода има в Алмаден, но това са само подпочвени води. Околният терен представлява камениста варовикова пустош, лишена от всякаква влага.

— И все пак горе пребивават триста индианци. Нима нямат коне?

— Не ги взеха със себе си. Бяха принудени да оставят животните по-надолу под надзора на няколко пазачи.

— Тогава и ние Ще трябва да постъпим по същия начин, а това е неприятно. Имаш ли представа къде се намират конете на юмите?

— Не са го споменавали изрично, но тъй като аз бях човекът, който разузна цялата околност, мога да се досетя къде би трябвало да ги търсим. Юмите дойдоха от север и следователно сигурно са оставили животните северно от Алмаден и то във всички случаи съвсем близо до границата между плодородната и неплодородната земя. А там има едно-единствено място, където триста коня биха могли да прекарат по-продължително време под охраната на малобройни пазачи и аз знам къде е то. Няма да се натъкнем на тях, защото идваме от запад и когато стигнем до варовиковата пустош, ще бъдем отдалечени от въпросното място на около един ден път. Имаш намерение да откънеш конете на юмите, нали? В такъв случай съм готов да те заведа дотам и нека това бъде ново доказателство за теб, че действително съм напълно откровен.

— Ще си помисля — отвърнах му кратко, прекъсвайки разговора. Имах да му задавам още доста въпроси, но това можеше да стане при удобен случай. Не ми се искаше в момента да разбере колко

малко знаех как стоят нещата, а нали трябваше да съм осведомен много по-добре, за да постигна целите си!

Преди да си тръгна, за да се присъединя пак към Винету, аз малко поразхлабих ремъците на ръцете му. Без да му казвам каквото и да било с този жест исках да му подсказва, че решението му по съвест да започне нов живот ми бе направило добро впечатление.

До средата на следобеда бяхме изкачили стръмен планински склон и се бяхме озовали пред едно плато, обградено и от север, и от юг с планински възвишения. Не се виждаше къде свършва на изток. Тогава Комарджията ме извика да отида при него и ми съобщи:

— Това е въпросната равнина, чиято източна страна стига до гората, където се намира индианският пост.

— Колко път има дотам?

— Ако яздим както досега, ще стигнем почти за два часа.

— Право срещу нас ли е разположен постът?

— Да.

— Тогава ще ти дам възможност да ми докажеш още по-убедително, че мога да се осланям на теб.

— Опитай, сър! Какво искаш от мен?

— Искам да избързам напред и да пленя индианците, но ти ще трябва да ме придружиш до мястото, където се намират.

— С голямо удоволствие. Но те ще те забележат.

— Защо? А-а, мислиш, че ще яздя право към тях ли? Нямам такова намерение, понеже в такъв случай наистина ще ме видят. По заобиколен път ще стигнем до края на гората, а после най-предпазливо ще се промъкнем покрай първите дървета до самия пост. Но ти обръщам внимание на това, че и при най-малкия опит да ни предадеш, ще те понижа с ножа си.

Освен Юма-Шетар и брат му избрах още шестима мимбрехоси, с които смятах да изиграя на юмите планирания от нас номер. След като помолих Винету да продължи с останалите в досегашния ни ход, ние свърнахме в южна посока.

Препускахме на юг докато изминахме доста голямо разстояние, а после пак се насочихме на изток. След един час в далечината зърнахме гората и се насочихме право към нея. Попитах Комарджията:

— Отклонихме ли се достатъчно от първоначалната си посока, за да не могат юмите да ни открият?

— Да. Погледни към онзи тъмен планински връх, издигащ се зад гората! Той ми служи за пътеводител. Съвсем точно знам къде се намираме. Ти спомена за тайно промъкване към поста. А какво ще ги правим конете през това време?

— Ще ги оставим на някое безопасно място. Само се пита докога и докъде можем да яздим.

— Ще ти кажа щом се приближим до юмите толкова, че възникне опасността да ни забележат на конете.

Скоро стигнахме до гората и тогава насочихме животните на север.. Същевременно се натъкнахме на следи от самотен ездач, които бяха толкова пресни, че сигурно беше някъде съвсем близо пред нас. И наистина — след като заобиколихме една група от храсти и дървета, ние го видяхме. Беше индианец, вързал зад себе си на коня някакъв убит дивеч. Яздеше бавно, но държеше главата си твърде странно обърната встрани и ето защо предположих, че е насочил цялото си внимание назад. Този човек сигурно ни беше забелязал, обаче се държеше най-непринудено, за да види какво щяхме да предприемем. Едва ли мислеше, че сме враждебно настроени хора. Вероятно беше взел моите индианци за юми, а нас, двамата бели, за някои от съюзниците на Мелтън. А това че не желаше да спре и да ни изчака, се обясняваше просто с маниера, по който обикновено постъпват индианците. Не биваше да го оставям да продължи, но пък от друга страна трябваше да се погрижа всичко да стане така, та да не открие преждевременно, че мнимите юми са всъщност враждебно настроени мимбрехоси. Ето защо наредих на спътниците си да преминат в бавен ход, а аз полетях подир него в галоп.

Едва тогава човекът спря, обърна се към мен, взе лъка си, постави една стрела в тетивата и се прицели в мен. Не спрях жребеца си при тази открита заплаха, а само махнах с ръка и извиках познатите имена на Мелтън и на Голямата уста. Според онова, което знаехме, единият от тях беше сегашният му работодател, а другият пък бе неговият върховен вожд. Сигурно ме взе за техен добър познат и отпусна ръцете си, които държаха лъка и стрелата. Поздравих го по индиански и като спрях коня си на три крачки от него, тъй като препускаше в пълен галоп, го попитах:

— Имаше ли моят брат добър лов? Четиримата воини на юмите, към които се е запътил, са сигурно гладни.

— Както вижда моят бял брат ловът бе сполучлив — отговори той. — Ще ми каже ли бледоликият откъде идва?

— От Асиенда дел Аройо. Нося ти поздрав от Бързата риба, който се намира с войните си при Фуенте. А всички хора от твоя пост по местата си ли са?

— Да..

— Какво е положението горе в Алмаден? Как се чувстват там твоите триста братя?

— Не сме чували да се е случило нещо неприятно. Щом моят бял брат идва от асиендата, тогава сигурно знае, че там е останал един бледолик на име Плейър, който твърди, че е видял вожда на апачите Винету. Наистина ли апачът е бил там?

— Да.

— Но навярно вече си е тръгнал, за да освободи Поразяващата ръка, който е пленник на Голямата уста, а?

— Поразяващата ръка се е освободил вече сам!

— Уф! Дали двамата воини са се срещнали?

— Да.

— Уф, уф! В такъв случай Може да се очаква, че ще дойдат при нас. Незабавно трябва да го съобщим в Алмаден. Един от нас ще тръгне натам.

— Не е необходимо, понеже сам ще занеса тази вест в Алмаден.

— Това е добре. Но дали моят бял брат ще язди достатъчно бързо, щом вестта от...

Внезапно той млъкна и втренчи поглед в моите спътници, които се бяха приближили вече толкова, че имаше възможност да разгледа лицата им. Изведнъж, обзет от подозрения, той посегна към ножа си.

— Какво виждам! Аз също се бих срещу мимбрехосите и познавам както Силния бизон, така и неговите синове. Ако не съм ослепял те идват заедно със спътниците на моя бял брат. Какво означава това? ?

— Означава, че си загубен, ако направиш само една крачка от мястото си! — предупредих го аз и със светкавично движение насочих карабината „Хенри“ към него. — Аз съм Поразяващата ръка и ти забранявам да се движиш!

Въпреки тъмния цвят на лицето му аз забелязах как той пребледня. В уплахата си изпусна юздите, отдръпна ръката си от

дръжката на ножа и заеквайки, едва продума:

— Пораз... яваща... та ръ... ка! А това... това е... Омагьосаната,.. пушка!

— Да, това е моята омагьосана карабина, от която веднага ще получиш десетина куршума в тялото си, ако не направиш точно каквото ти заповядам.

Без да отговори на заплахата ми, в пълното си объркване той само промълви някак отнесено:

— Поразяващата ръка е тук! Поразяващата ръка! А къде е Винету?

— Ей сега и той ще дойде и ще доведе войните на мимбренхосите. Слизай от коня!

Междувременно моите спътници се приближиха съвсем и наобиколиха индианеца. Личеше му, че все още не се е съвзел напълно. Като на сън той се смъкна на земята и мълчаливо позволи да го вържа с няколкото резервни ремъци, които взех от неговото седло. След това Комарджията ми подметна, че сме вече доста близо до поста и трябва да бъдем предпазливи. Слязохме от конете и заедно с пленения юма ги предадохме на двама мимбренхоси да ги пазят, а останалите продължихме пътя си пеша.

Непрекъснато се движехме между дърветата. След като вървахме около десетина минути, Комарджията се обади:

— Сър, вече сме близо до малкото езерце, край което са се разположили юмите.

— Добре! Ще ти докажа, че ти имам доверие. Всъщност би трябвало да те оставя тук да чакаш, защото би могло да ти хрумне да ни провалиш плановете. Но ще те взема с мен като те уверявам, че ако по твоя вина не успеем да се справим с този пост, с теб е свършено!

— Бъди спокоен! И през ум не ми минава с отворени очи да се втурна към собствената си гибел.

Продължихме да се промъкваме нататък още по-предпазливо. Тайно направих знак на Юма-Шетар да не изпуска из очи Комарджията, защото докато ние обезвреждахме юмите, той можеше да се опита да избяга. Малко по-късно между дърветата проблесна повърхността на езерото. Четирима червенокожи лежаха и безделничеха край водата. Конете им се бяха пръснали, защото от нашето място виждахме само две животни.

Безшумно притичвайки от дърво на дърво, ние се приближихме още повече и връхлетяхме юмите, които, сковани от уплаха, бяха съвсем беззащитни. С вързани ръце Комарджията стоеше настрана и наблюдаваше с такова изражение на лицето, като че много се радваше на успешното нападение над неговите доскорошни съюзници.

Когато всичко свърши, един от мимбренхосите отиде да доведе двамата си съплеменници заедно с конете и петия юма. Тъкмо тогава забелязахме от запад през откритата равнина да се задават нашите хора в индианска нишка. Спряха при езерото, защото смятахме там да пренощуваме.

На сутринта продължихме. Комарджията ни водеше и се държеше съвсем почтено. Привечер стигнахме до следващия пост, който бе изненадан и обезвреден по подобен начин. Оставаше ни още един пост, както и още два дни езда до Алмаден. През следващия предобед прекосихме широка, простираща се на изток долина, на която излизаше друга долина, идваща от юг. На мястото, където двете се срещаха, тревата беше изпотъпкана и опасана от животни на значително разстояние наоколо. Открихме следи от каруци както и две угаснали почернели огнища.

— Не ви ли казах? — обади се Комарджията. — Това са колите с хранителните провизии. Значи моите изчисления са били верни. Снощи са спрели тук. Ето го мястото, където двата пътя се сливат.

Преброих коловозите и установих, че пред нас действително имаше пет коли. Не успяхме да разберем колко юми ги придружаваха, защото многобройните отпечатъци не се различаваха толкова ясно.

Беше необходимо само да следваме дирите от колелата, вдълбали се в меката почва. Малко по-нататък ни се удаде да установим, че с колите имаше шестима ездачи.

— Мелтън е изпратил шестима водачи — казах на Комарджията. — Всъщност това ми е съвсем необяснимо., Изобщо не са нужни шестима водачи, а от друга страна за охрана на товарите те са крайно недостатъчни.

— Може и така да е — отвърна той, — но във всеки случай червенокожите са само пет.

— Тогава кой е шестият?

— Или е самият търговец, от когото са купили стоките в Урес, или пък е някой негов представител. Мелтън му плати само

половината от стойността им, а другата половина ще му даде едва след благополучното пристигане на колите до предназначението си. Следователно с тях е трябвало да тръгне някой, който да получи парите.

— Следите от колите са съвсем пресни. Това показва, че са наблизно. Важното е да ги настигнем на такова място, където ще можем да пленим индианците, без никой от тях да ни се изплъзне. Къде има за целта ни терен?

Той помисли малко, а после каза:

— Ако имаш търпение да изчакаш докъм обед, дотогава ще стигнем до открита местност, където ще можеш да постигнеш целта си. Но дотам пътят навсякъде е тесен и се вие между планинските склонове, където нямате възможност да се разгърнете, за да попречите на някой от тях да ви се изплъзне.

Това обстоятелство наистина щеше да доведе до загуба на време, която никак не ми бе приятна. Но пък ако сложехме ръка на колите, тогава ние пак нямаше да можем да яздим по-бързо, отколкото ни позволяваха мулетата с колите, а така най-вероятно щяхме да загубим един цял ден. В такъв случай забавянето ни с няколко часа нямаше да е от толкова голямо значение.

Винету избърза сам напред, за да разбере каква беше преднината на колите. Видяхме го пак след около четиридесет и пет минути. Беше спрял, за да ни изчака. Беше видял колите и охраната им, която както той потвърди, се състояла от петима червенокожи ездачи и един бял. Керванджиите седели отпред на колите с камшик и юзди в ръце.

Поддържахме такава дистанция, че да можем да ги догоним за не повече от пет-шест минути. Както беше казал Комарджията, към обед прекосихме долината, която после се разширяваше и преминаваше в обширна равнина, но по-нататък пак се превръщаше в предишната тясна долина. Ето че най-после видяхме колите, които се движеха една подир друга. Начело яздеха петимата индианци, а белият следваше кервана съвсем сам. Винету се нагърби с пленяването на петимата юми като за целта взе със себе си десет мимбрехоси. Докато ние продължихме ходом, той препусна в галоп с хората си подир колите. Разделяйки се на две, те прелетяха отляво и отдясно на кервана и след като обградиха юмите, спряха. Видяхме как противниците ни започнаха да се защитават, но въоръжението им беше лошо — те имаха

само томахоки и копия срещу пушките на нашите мимбренхоси, да не говорим за Сребърната карабина на Винету! Разнесоха се изстрели. Колите спряха. Мулетарите закрепяха от гняв или пък от страх, а белият обърна коня си, за да се опита да избяга. Тогава забеляза, че сме му препречили пътя за отстъпление. Взе да удря животното си и препусна в галоп наляво.

Вярно че той не ни интересуваше, но не биваше да го изпускате както заради нашата сигурност, тъй и заради самия него. Та какво ли щеше да прави съвсем сам в планините? Моят кон беше най-бърз и затова се втурна подир него. Човекът се обърна назад, разбра намеренията ми и пришпори жребеца си да увеличи бързината му до краен предел. Но скоро го догоних, накарах коня си да се приближи плътно до неговия, изтръгнах юздите от ръката му и спрях и двете животни.

— Накъде сте тръгнали, сеньор? Нямате основание да бързате толкова много!

Той беше все още млад кльошав човек, в когото от сто метра можеше да се разпознае търговеца. Макар да беше въоръжен до зъби, той изобщо не помисли за съпротива, а като протегна умолително и двете си ръце към мен, каза:

— Не ме убивайте, сеньор! Не съм ви сторил нищо лошо, а и не ви оказвам никаква съпротива. Пощадете ме!

— Не се страхувайте, сеньор! На нас ни трябват само петимата индианци.

— А аз не? — попита той като дълбоко си пое дъх и избърса от челото си потта, избила от страх.

— Не, драги ми младежо, вие не., И косъм няма да падне от главата ви. Спокойно се върнете с мен при вашите коли! Той ме погледна със съмнение в очите.

— Кой сте вие?

— Един почтен човек. На първо време това уверение ви е достатъчно. Но юмите са истински негодници и трябваше да ги пленим. Хайде, елате!

— Добре, ще ви се доверя и ще се върна с вас, тъй като предполагам, че... Боже милостиви! Какво виждам! Та там лежат в тревата и петимата индианци! Убити са!

За съжаление той казваше истината. Юмите бяха мъртви. Аз щях да ги пощадя, но мимбренхосите ги бяха избили набързо.

— Застреляли са ги, понеже са се съпротивлявали — обясних му аз. — Ако бяха стояли спокойно, нямаше да се пролее кръв.

— Тогава най-наистоятелно ви моля, сеньор, да установите и потвърдите, че не съм оказвал никаква съпротива!

— С удоволствие ще го потвърдя. Как се казвате всъщност?

— Наричайте ме дон Ендимио де Саледо и Коралба!

— За по-кратко ще се обръщам към вас с дон Ендимио и ви моля да ми кажете и с какво се занимавате!

— Търговец съм.

— Тъй! Ами в качеството на какъв сте тръгнали с кервана? Да не сте главен мулетар?

— Съвсем не, сеньор! Как можете изобщо да свържете един човек като дон Ендимио де Саледо и Коралба с понятието мулетар? Аз съм пълномощникът на търговеца дон Манфредо, който изпраща стоките, намиращи се в тези каруци.

— Хубаво! Още веднъж ви моля да се върнете с мен при колите!

— С удоволствие... но сега виждам, че някои от индианците, пристигнали с вас, са вързани. Това не може да не събуди отново подозренията ми.

— Свободните ездаци са мимбренхоси, а вързаните са юми.

— Да не би да вържете и мен?

— Няма. Както вече ви уверих, нямате причина да се страхувате.

И тъй насочихме конете обратно към колите, където вече ни очакваха. Не беше се оказало необходимо да ги обграждат, понеже нямаше никакво основание да се опасяваме, че петимата мулетари ще ни избягат. Впрочем те проявиха по-голяма смелост от префинения Ендимио. Бяха се събрали в групичка с пушки в ръка, готови да се защитават в случай, че им дадохме и най-малкия повод.

— Сеньори, оставете пушката си! — подвикнах им аз. — И елате при мен, за да чуете, че гледаме на вас като на приятели.

Предположението на Комарджията беше, че тези хора са собственици на каруците, но се оказа, че те са само наемни колари, а колите бяха на търговеца. Петимата бяха истински пеони, яки полудиви мъже, в чиито очи обаче се четеше добродушност. Обясних им по-накратко за какво ставаше въпрос, като по време на разказа си

на няколко пъти споменах името на Винету, при което погледите им се насочиха към апача. Щом свърших най-възрастният от тях каза:

— Сеньор, нямаме нужда от по-нататъшни обяснения. Щом Винету е с вас, значи намеренията ви са честни, защото вождът на апачите никога не участва в нечисти дела. Старото ми сърце се радва, че най-сетне със собствените си очи мога да видя този велик вожд. Липсва ми само още и Олд Шетърхенд да беше тук, който толкова често е заедно с него.

— Ами той седи пред вас на моя кон.

— Значи вие... вие ли сте Олд Шетърхенд? Щастлив съм да видя един толкова прочут мъж! Сеньор, вярваме на всяка ваша дума и ви молим да ни посъветвате какво да правим!

— С удоволствие ще ви дам съвет. Но преди това ми обяснете как така чувам от вас толкова ласкави думи за себе си. Знам, че Винету е добре известен по тези земи, но самият аз никога не съм идвал в този край.

— Това съвсем не е било необходимо, понеже аз съм бил отвъд границата, в Съединените щати. Няколко години прекарах в Тексас, а после стигнах на север чак до Канзас. Тъй че не бива да се учудвате, че ви познавам, сеньор.

— С какво се занимавахте там?

— С какво ли не, ала доникъде не я докарах и си останах такъв бедняк, че и сега на стари години съм принуден да играя ролята на колар. Но понеже на север бях свикнал с авантюристичния начин на живот, приех една такава работа, където поне от време на време ни се налага да предприемаме опасни странствувания. Моите другари са на същия акъл. Радвахме се на това пътуване в планините. И не се излъгахме. Изглежда отсега нататък ни очакват интересни преживелици.

— Имали сте основания за подобни очаквания, тъй като вашият работодател ви е изпратил един толкова смел и доблестен свой представител.

При тези думи посочих към Ендимио, който боязливо се беше спрял на почетно разстояние от нас.

— О-о — засмя се старият, — той хуква да бяга веднага щом бръмне муха! Но да се върнем преди всичко на нашата работа! Товарът ни е поръчан и наполовина заплатен. Трябва да го предадем в Алмаден

и там ще получим другата половина от парите. Но вие сте против това, сеньор. Как да постъпим?

— Не съм против, но ми се ще да предадете стоките на купувача само в мое присъствие.

— Това се казва мъжка дума! Съгласен съм.

— А ми се иска и да знам какво карате. Вероятно ще взема някои неща за моите хора.

— Нямам нищо против, само че така Мелтън няма да ни плати.

— Ще плати, сам ще се погрижа за това.

— Тогава ако питате мен, вземете всичко заедно с каруците и мулетата! Щом Олд Шетърхенд ни гарантира, парите ни са сигурни!

— Благодарен съм ви за вашето доверие, но трябва да ви призная, че не съм богат човек и особено в този момент разполагам с твърде малко пари.

— Няма значение! Въпреки това нашият товар е на ваше разположение и всичко ще стане така, както наредите вие.

— Я чакай! — извика асиендерото. — Възражявам срещу всякакво посегателство над стоките.

— Вие пък кой сте? — попита старият неон като го изгледа учудено.

— Та аз съм дон Тимотео Прухильо, собственикът на Асиенда дел Аройо.

— Но нали сте я продали, както току-що ни разказаха!

— Цялата история е едно престъпление, извършено спрямо мен. Искам да получа обезщетение и затова ще конфискувам тези каруци и целия им товар.

— Не става, защото както чухте, сеньор Шетърхенд ще се разпорежда със стоките. —

— Той изобщо няма такова право.

— А вие Пък съвсем нямате право да слагате ръка на нашия товар. Мелтън го е поръчал и ние трябва да му го предадем. Съвършено безразлично ми е какви са ви отношенията с него.

Оправяйте се двамата!

Ето че след тези думи достолепният юрисконсулто пристъпи напред, надменно се изтъпанчи пред стария пеон и с важен служебен тон го попита:

— Как се казвате?

— Наричат ме стария Педрильо.

— Познавате ли ме?

— Да.

— Тогава сигурно знаете, че сте длъжен да ми се подчинявате.

— Даже в Урес не съм длъжен, защото съм подчинен на закона, а не на някаква си личност. А тук пък в планините сте кръгла нула.

— Педрильо, не ме принуждавай да те наказвам!

— А вие не ме карайте да ви се смея! Нали ви познаваме добре. Тук има само двама души, на които ще се подчиняваме — Олд Шетърхенд и Винету. А какво си мислят някои други хора, хич не ни интересува.

— Старче — сопна му се бюстителят на правовия ред, — не се самозабравяй! Тук е застанал пълномощникът на твоя работодател, който сигурно знае, на чия страна е силата и правото.

При тези думи Риего посочи към Ендимио. Когато младежът видя всички погледи насочени към него, той се смути и рече:

— Аз съм пълномощникът на дон Манфредо, вярно е, но съм поверил изпълнението на моето поръчение на Педрильо...

Тук Ендимио бе прекъснат от възкликанието на Комарджията, който сочеше към мястото където долината отново се стесняваше. Там се беше появил един бял, който се спря за няколко мига и щом видя каруците се обърна назад и направи знак с ръка. После смуши коня си и се насочи право към нас.

— Уелър, ей там идва Санди Уелър! — бяха думите, които извика Комарджията.

— Уелър ли? Измамникът? Подлецът? — попита Прухильо. — Трябва да го спипам!

Той се затича към приближаващия се човек, в когото разпознах младия Уелър. Прибързаните му действия можеха да имат лоши последствия за нас, но поне се надявах, че асиендерото няма веднага да спомене моето име. Скрих се зад една от колите, за да не бъда забелязан преждевременно от Уелър.

Двамата се срещнаха на около стотина крачки от нас, тъй че имахме възможност да чуем думите, които си размениха. Разяреният Прухильо кресна на младия Уелър:

— Много добре че идваш, разбойнико, убиецо! Искам си обратно асиендата и то във вида, в който беше преди пожара!

— Дон Тимотео, вие тук? — попита учуденият Санди, без отначало да обърне внимание на неговите ругатни. — Мислех си, че сте в Урес! Какво търсите по пътя за Алмаден?

— Какво търся ли? Искам си всичко, каквото ми заграбихте!

— Не ви разбирам! Как можете да изричате такива думи срещу мен, вашия приятел?

— Мълчи, негоднико, и не се осмелявай повторно да се наречеш мой приятел! Тръгнал съм да ти отмъстя! Я погледни натам! Ей къде са хората, дошли с мен! Виждаш ли алкада от Урес?

Младият Уелър хвърли поглед към колите и поклати глава.

— Не го познавам.

— Ами полицаите?

— И тях не познавам. Че каква работа има полицията тук?

— Да те залови, както вече заловихме твоите съучастници.

— Съучастници ли? И кои са те?

— Юмите. Я не се преструвай, че не виждаш, че са вързани!

— Вярно, вързани са! Даже и Бързата риба! Ами какви са другите индианци?

— Мимбрехоси са, които потеглиха заедно с нас на поход срещу вас. А ей там зад последната кола е вождът на апачите Винету!

— Този тип ще издрънка всичко и ще провали плана ни! — прошепна ми ядосаният Винету. — Нека Шарли бързо възседне Хататитла!

— Винету тук? — попита Уелър. — Невъзможно! Не го виждам.

— О, не само той е тук, ами и един друг човек, чието име сигурно ще те изплаши. С нас е и Олд Шетърхенд, който е успял да избяга от вашите юми.

— Олд Шетърхенд? Проклетие! Добре че ми каза, глупако! Първо чухме вик, а после и тропота на галопиращ кон и изскочихме иззад колата. Видяхме асиендерото да лежи на земята, повален от Уелър, който препускаше обратно по пътя, по който беше дошъл. Втурнах се към моя вран жребец, метнах се на седлото и полетях подир беглеца. Винету ме последва. Чухме Уелър да вика:

— Олд Шетърхенд, Винету и мимбрехосите! Защо ли крещеше? Дали от страх и ужас? Но докато разговаряше с асиендерото не беше чак толкова изплашен. Дори и след като изчезна в теснината, той продължаваше да вика имената ни.

Бързо го догонвахме. Препускахме нагоре по долината, а отдясно и отляво се издигаше гора. Санди Уелър се огледа назад и ни видя на някакви си триста крачки зад себе си. Тогава разбра, че е загубен, ако продължаваше да бяга по същия начин. Затова спря коня си, скочи от седлото и се втурна наляво към гората. Незабавно и аз се озовах на земята, като видях, че и апачът последва моя пример.

— Винету, след него! — извиках аз и се затичах между дърветата нагоре по стръмния склон.

Постъпката ми бе добре обмислена. Ако и двамата се бяхме втурнали подир беглеца, шумът от нашите крачки щеше да ни пречи да чуваме неговите. По-уместно беше да го изпреваря, а после да спра и внимателно да се послушам да доловя стъпките му. С тази задача се нагърбих аз, докато Винету продължи да го гони, за да го вкара право в ръцете ми.

Намирахме се на левия склон на тясната долина, който бе покрит с гъста гора и се издигаше стръмно нагоре. Предположих, че в началото Уелър щеше да се закатери в права посока нагоре и като ориентир си набелязах един могъщ бук, който щеше да се изпречи на пътя му, ако негодникът не се отклонеше встрани. Санди имаше значителна преднина и щеше да измине до бука доста по-малко разстояние от мен.

Трябваше да стопя тази разлика с двойно по-голяма бързина. Когато се добрах до бука бях останал без дъх и ми се виеше свят. Тръшнах се на земята зад ствола му и се опитах да напрегна слух. Отначало кипналата ми кръв шумеше доста силно в ушите ми, но силната воля е в състояние да се справи дори с подобен проблем. След малко долових различния шум от стъпките на двама души. Едните бяха стъпки на човек, който се приближаваше до бука тихо и предпазливо, а другите бяха на човек, който шумно и бързо си проправяше път между клоните и храсталаците. Първият беше Уелър, а вторият — Винету: Значи все пак бях изпреварил беглеца!

Санди се приближаваше... ето че го зърнах и него самия! Той дори не подозираше, че един от двамата, които мислеше, че са по петите му, е вече пред него, В този момент той се наклони да премине покрай бука от дясната му страна. В мига, когато се озова най-близо до мен, аз светкавично скочих на крака, нахвърлих се върху него, сграбчих го за косите, тъй като клонците бяха съборили шапката му

от главата, и го повалих на земята. Негодникът нададе пронизителен вик.

— Моят брат държи ли го здраво? — подвижна ми отдалече Винету, след като чу неговия крясък.

— Да — отвърнах му и притиснах с коляно гърдите на Санди Уелър така, че дъхът му за малко да секне.

Винету се появи. Щом видя пленника, той кимна с глава и каза:

— Добра беше идеята на моя брат да го изпревари. Уелър беше носил в ръката си пушка. Беше я изпуснал когато го съборих, сега Винету я вдигна от земята. Изправих мерзавеца на крака и му заповядах:

— А сега напред! Ако не се подчиниш, ние ще съумеем да те накараме да правиш каквото пожелаем!

Даже и да имах ремъци пак нямаше да го вържа. Този човек не заслужаваше подобна предохранителна мярка. Хванах го за яката и го затиках пред себе си. Когато стигнахме долу, жребците ни все още стояха на мястото, където бяхме скочили от седлата. Илчи беше зад Хататитла. Конят на Уелър беше продължил да тича и неколцина от мимбрехосите, които ни бяха последвали, скоро го доведоха. Щом зърна пленника, асиендерото бе обзет от голяма радост, която намери израз в силни ликуващи викове.

— Хванали са го! Чудесно! Сега веднага ще му върна удара който ми нанесе с пушката си!

Прухильо се нагани да удари Уелър, но аз блъснах мексиканеца назад и му казах:

— Я остави това, дон Тимотео! Ти извърши голяма глупост като тръгна да го пресрещнеш и като се раздрънка пред него. Така обърна вниманието му върху нас и малко остана да ни избяга. А трябваше да си кротуваш и да го оставиш спокойно да се приближи.

— Изглежда намирате някакво удоволствие в това, все да мърмите другите хора! Вие сте един...

Вероятно той се канеше да каже някоя грубост, но с остър тон го прекъснах:

— Млъкни веднага, иначе...

В яда си действително вдигнах ръка. Тогава той изплашено отстъпи назад и се скри зад една от колите, където към него се присъедини доблестният дон Антонио, навярно за да си изплачат

взаимно мъката. Непризнатите величия винаги намират причина да се вайкат и оплакват.

Междувременно Винету нареди да вържат пленника за ока на една каруца. Мимбренхосите го наобиколиха и започнаха да го хулят. Накарах ги да се отдръпнат назад, защото онова, което имах да говоря с него, не беше за техните уши. Само Винету остана при мен, за да присъства на опита ми да изтръгна някакво сведение от негодника.

Лицето на Санди Уелър имаше мрачно и затворено изражение, а очите му гледаха в земята. В никакъв случай не очаквах, че ще направи всеобхватни признания, но вярвах, че поне ще мога да измъкна от него някоя и друга дума, от която да си направя моите изводи.

— Сеньор Уелър, ти си при нас само от броени минути — подех аз, — тъй че все още не си имал време да обмислиш собственото си положение. Предпочитам веднага да ти заявя, че то е много опасно. Става въпрос да избереш между живота и смъртта. Поведението ти ще е определящо за нашето решение. Кажи ми защо излезе тъй непредпазлив да напуснеш Алмаден алто и да ни паднеш право в ръцете!

Уелър доста позабави отговора си. След като размисли и накрая изглежда взе някакво решение, той отвърна:

— Получих такава заповед от сеньор Мелтън.

— Тогава твоята езда е имала някаква определена цел.

— Даже две цели! Очаквахме колите, а те не идваха и не идваха. Трябваше да видя каква е причината за забавянето им.

— Това е била първата цел. Ами втората?

Той отвори уста, за да ми отговори, но после пак я затвори. Вероятно смяташе, че вече е казал повече, отколкото му се струваше уместно. Най-сетне промърмори.

— Това не те засяга.

— О, уверявам те, че за мен е важно всичко, което се отнася до теб. Какво е положението в Алмаден? Работниците слязоха ли вече под земята?

— Да — изплъзна се от устата му противно на неговата воля.

— Работят ли вече?

— Още не.

— Разбирам. Първо трябва да им се сложат юзди и да привикнат на наситения с живачни изпарения въздух в мината. Гладът и жаждата

са много мъчителни. Тези две средства ще ги направят покорни.

Тъй като той си замълча и не ми възрази, предположих, че съм отгатнал истината и продължих:

— Как ти харесва твоето жилище горе? То е много добре скрито и понеже имам намерение да те върна там, в твой интерес е да ми опишеш своя дом и разположението му.

Този път той не се поколеба, а веднага отговори:

— И през ум не ми минава.

— Ще видим. Сам ли тръгна от Алмаден?

— Сега си спомням, че видях как ти направи някакъв знак назад.

— Заблудил си се. Може би съм доловил някакъв шум и затова съм се обърнал.

— Възможно е. Но защо когато побягна нададе толкова силни викове?

— От... страх.

— Навярно ти е трудно да изречеш подобно признание, но го правиш само за да скриеш истината. Дали наблизко не е имало някой, за чиито уши са били предназначени виковете ти? Много бих се учудил, ако действително си тръгнал на път съвсем сам. Живееш при сеньор Мелтън заедно с баща си, нали?

— Я не Ми задавай излишни въпроси! Нямам намерение да предавам баща си!

— Както искаш! Няма да ти досаждам повече. Ще открия къде живее баща ти и без твоето съдействие.

Обстоятелството, че беше направил знак зад гърба си, а малко по-късно започна да вика имената ни с толкова силен глас, продължаваше да подхранва подозренията ми. Мимбренхосите които бяха довели неговия кон, сигурно бяха Открили следите му. Но когато ги попитах, те ми заявиха, че дирята била единична, а не двойна. Поне на първо време това ме успокои.

СЕДМА ГЛАВА

СПРАВЕДЛИВО ВЪЗМЕЗДИЕ

Тъй като ме чакаше много друга работа, не можех да се занимавам само с този въпрос. Имаше да се решават още толкова неща във връзка с колите и техните товари! Трябваше да знам всичко и да се грижа за всичко. Сметнах, че на първо време най-добре ще е да не прибързвам с едно или друго разпореждане. Присъединихме се към кервана. По-късно просто щяхме да постъпим според обстоятелствата. Засега сигурно беше само едно в лицето на петимата колари бях намерил съюзници, на които можех да разчитам.

От момента когато пак продължихме нашата езда за пътеводител ми служеше дирята на Уелър. Яздех начело, за да я разчитам, което на първо време не беше възможно, защото докато преследвахме негодника, я бяхме доста заличили. Но щом стигнахме до мястото, където конят му се беше спрял, тя стана съвършено ясна. Тогава за своя изненада открих тройна следа. Двама конници бяха продължили към нас, а трети беше поел в обратна посока. Обърнах внимание на Винету върху това обстоятелство и мнението му съвпадна с моето — Уелър бе имал един придружител. Поради някаква причина той бе избързал малко пред него, беше ни забелязал и се беше приближил до кервана. А на спътника си беше направил знак че вижда колите. Малко след това със силните си викове го бе накарал час по-скоро да избяга.

Когато споделихме изводите си с останалите, се оказа, че докато вниманието на всички е било насочено към Уелър и асиендерото, един от полицаите е забелязал втори ездач, също бял, който се появил на същото място, но после бързо изчезнал в обратна посока. Едва ли можеше да се намери някакво извинение за „хитреца“ полицай, че толкова късно ни съобщаваше този важен факт, защото въпросният конник сигурно е бил или старият Уелър, или пък дори самият Мелтън. Не сметнах, че е разумно да го преследваме. С тази задача би трябвало да се заловим Винету и аз, а докато отсъствахме бе възможно големият ни отряд, състоящ се от толкова различни хора, събрани тук по толкова

странен начин, да се разпръсне и разбяга. Ето защо бяхме принудени да останем при колите и да яздим бавно напред. Следователно онзи човек щеше значително да ни изпревари и вестта за приближаването ни сигурно щеше да вдигне на крак всичко живо в Алмаден, тъй че вече изобщо не ни бе възможно да изненадаме противниците си. Нещо повече — в мен се зароди предположението, че те нямаше да изчакат пристигането ни, а щяха да потеглят срещу нас и на някое удобно място щяха да ни направят засада, за да ни нападнат и избият.

Смушихме конете и продължихме нататък. Имах основателна причина да се присъединя към Винету. Не беше изключено онзи ездач да не е избягал веднага, а да е останал да ни наблюдава. В такъв случай той се криеше заедно с коня си в гората и затова бе много важно да не изпускате следите му из очи. Но скоро се оказа, че той е продължил бягството си. Зад нас двамата яздеха Юма-Шетар и брат му, обградили Комарджията от двете му страни. Трябваше да съм близо до него, защото той всъщност беше водачът ни. Уелър бе заобиколен от мимбрехосите.

Пътят ни се изкачваше нагоре. Отначало от двете ни страни имаше гора, после тя остана само отляво, докато и там изчезна. Пред нас се ширна тревиста равнина, където следите бяха тъй ясни, като едро напечатаните думи в някой буквар за първолаци. Положението оставаше същото; двама конници ни бяха посрещнали и в момента единият от тях бързаше пред нас да се върне в Алмаден. Дори и през гората беше яздил бързо, а в откритата равнина беше препускал в галоп. Само че преди това на едно място беше слизал от седлото. Защо ли? Дватамата с Винету също скочихме на земята, за да огледаме мястото и да разберем причината. От следите му стана ясно, че е стоял с пръстите на краката си обърнат странично към коня като ту тук, ту там петите му бяха оставяли по-дълбоки отпечатъци. Погледнах въпросително към Винету и той ми кимна в знак на съгласие, понеже подозираше, че споделям мнението му — тук конникът беше затагнал ремъка на седлото, за да намали рисковете при бързата езда, която му предстоеше. След като ми кимна, апачът посочи встрани, където тревата беше смачкана така, сякаш в нея са лежали два тънки и дълги предмета, разширяващи се в долната си част.

— Уф! — възкликна той. — Не се ли учудва Шарли и на тези отпечатъци!

— Наистина. Човекът е имал две пушки, които е оставил на земята, за да не му пречат докато е затягал ремъка на седлото.

— Познавам само един човек, който винаги носи две пушки със себе си и това си ти. В този случай може да има само едно обяснение — едната пушка е негова, а другата — не.

— Вероятно е така. Защо му е да мъкне две пушки от Алмаден? Значи някъде по пътя се е сдобил с втората. Взел я е от някого. Навярно скоро ще узнаем, кой е този някой. Да яздим нататък!

Продължихме пътя си. Скоро дирите, които следвахме, се разделиха. Идващата срещу нас двойна следа изви на север, а единичната на бягащия от нас ездач, запази предишната си източна посока. Пак спряхме.

— В коя посока се стига до Алмаден? — попитах Комарджията.

— На изток — отговори той.

— Но както виждаш тук младият Уелър и неговият придружител са дошли от север.

— Отклонили са се от правия път. Сигурно са имали някаква причина, за да се отбият толкова встрани.

— Предполагам, че тази причина е в някаква връзка с втората пушка и ще се опитам да я открия. Продължавайте нататък! Аз ще проследя двойната диря на север и нека моят млад брат Юма-Шетар дойде с мен!

Полетяхме в галоп по тревистия терен, за да можем час по-скоро да си изясним нещата. Само след десетина минути видях, че обяснението за втората пушка е близо пред нас. За да изпитам проницателността на мимбренхото, казах:

— Скоро ще можем да се върнем. Знае ли моят млад брат как го разбрах?

Той огледа следата още по-внимателно и отговори:

— Не виждам нищо, което да не съм забелязал досега.

— Моят млад брат не бива да се вглежда в земята, а в небето! С тези думи посочих към седем — осем тъмни точки, които се виждаха във въздуха далеч пред нас. Те ту се спускаха и издигаха, ту описваха кръгове.

— Уф! Лешояди! — възкликна той. — Не се отдалечават от онова място и следователно под тях на земята сигурно има мърша.

— Не, не е мърша. Те незабавно се спускат върху мършата. А тези животни се реят горе във въздуха, а това значи, че съществото, което са си избрали за плячка, е все още живо.

Когато се приближихме, на споменатото място видяхме и други лешояди, тези санитарни на природата. Накацали на земята, бяха образували кръг около някакво човешко тяло.

— Убит човек! — възкликна мимбрехото.

— Това не е труп! Ако беше мъртъв, лешоядите отдавна да са се нахвърлили върху него. Сигурно до преди малко все още се е движил.

Преди още да стигнем до въпросното място птиците се вдигнаха във въздуха. Спочихме от седлата чак при пострадалия.

— Милостиви Боже! — извиках аз, след като хвърлих бегъл поглед към него. — Та той е от хората, които искаме да спасим! Веднага коленичих при клетника, за да го прегледам. Беше Херкулес. Как изглеждаше само! Дрехите му бяха станали на парцали. Беше получил силен удар по главата, от който се беше образувал голям кървавочервен оток, стигащ до средата на челото му. Не успях да установя дали черепът му е счупен, или не. За щастие не забелязах други рани. Когато започнах да преглеждам главата му изглежда допирът на пръстите ми му причини болки, защото той силно изрева и донякъде надигна горната част на тялото си. Веднага щом си отдръпнах ръцете той се отпусна назад и остана безмълвно да лежи.

— Трябва да се върнем — казах аз. — Тук нищо не може да се направи. Преди всичко ни е необходима вода.

— Ами ако умре по пътя?

— Тогава ще се утешим с мисълта, че без друго и тук е бил осъден да умре. Ще го взема при мен на коня.

— Този едър тежък мъж?

— Трябва да се справим, защото не виждам друг начин да го пренесем.

Много големи усилия ни струваше докато успеем да вдигнем Херкулес и да го поставим напреко върху седлото на моя жребец. Той стенеше и крещеше от болка, но не дойде в съзнание. Най-сетне свършихме тази работа и поехме обратно, само че не по пътя, по който бяхме дошли, понеже така щяхме да заобикаляме. Та нали междуременно нашият керван се беше придвижил на изток и понеже

преди това бяхме яздили на север, сега трябваше да се върнем в югоизточна посока.

Моят Хататитла имаше да носи твърде голям товар, ала той бе достатъчно як. Трябваше да галопирам, защото този вид ход е най-постоянният и най-равномерният и най-малко щеше да навреди на ранения. Той лежеше пред мен съвсем неподвижно като мъртвец. Когато догонихме кервана, както силите на моя кон, така и моите собствени сили бяха почти на изчерпване.

Раненият, когото донесохме, възбуди неимоверно много хората и предизвика голяма суматоха. Всички се развикаха един през друг и се стекоха, за да огледат нещастника. Както обикновено Винету остана спокоен. Той накара любопитните да се отдръпнат назад и ни помогна да го свалим от коня, а после прегледа главата му.

— Костта е здрава — заяви той след малко. — Ако превъзмогне треската, човекът ще оживее. Донесете ми вода!

Заради мулетата си коларите бяха окачили под колите пълни с вода бъчонки, тъй че желанието на Винету можеше да бъде изпълнено незабавно. В такива случаи вождът имаше толкова лека ръка, че допирът му до ранения изобщо не го събуди. След като бе превързан, в една от каруците му беше приготвено място, където го сложихме да легне. После керванът отново потегли.

Ако някой е очаквал, когато пак яздехме редом един до друг, Винету да започне да ме разпитва за Херкулес, то той се е лъгал. Апачът гледаше замислено пред себе си. Познат ми беше този израз на лицето му. Той полагаше усилия и без помощта ми да намери верния отговор. След известно време Винету вдигна глава. Доволният поглед, който ми отпрати, ми доказа, че за себе си е изяснил нещата. Затова го попитах:

— Моят брат е намерил обяснението, което можеше да получи и от мен, нали? Кой е раненият?

— Сигурно е от бледоликите, измамани от Мелтън.

— Да, така е. Той е единственият човек, с когото споделих подозренията си.

— Несъмнено е и единственият, който е избягнал участта на другите. Шарли знае, кой го е ранил, нали?

— Разбира се. Санди Уелър и неговият неизвестен за нас спътник. Втората пушка е била неговата. Двамата са му я взели.

— Тогава, когато дойде на себе си, той ще може да ни каже кой е бил другият.

— А дали това ще стане скоро?

— Не е лесно да се отговори. Бледоликият е истински великан и има много твърд череп. Нанесеният му удар би строшил костта на всеки друг. Тук тя е цяла, но кой може да знае в какво състояние е мозъкът под нея? Бих се радвал да дойде в съзнание и да може да говори, защото той е бил в Алмаден и би ни разказал какво се е случило там.

— Все пак изглежда моето предупреждение го е направило по-предпазлив, иначе щеше да сподели съдбата на останалите. Избягал е, а Уелър и другият са го преследвали.

— Така е. Но има и още нещо. Мисли ли моят брат, че двамата бледолики са напуснали Алмаден само поради тази единствена причина?

— Не. Ако поводът е бил само този, то те щяха да се върнат веднага след като са сметнали, че са го убили. Ала са продължили надолу. Вероятно са очаквали пристигането на колите с голямо нетърпение и понеже те са се забавили, са тръгнали да ги пресрещнат.

— И аз съм на същото мнение. Шарли няма ли да поговори с Уелър? Може би ще е добре да чуем какво ще ни каже за ранения.

Това беше такава подкана, на която се отзовах с удоволствие, защото и самият аз бях много любопитен да чуя дали Уелър щеше да направи признание. Изчаках докато на впрегатните животни бе дадена неизбежната почивка, което стана край един поток. Атлетът все още беше в безсъзнание. Докато Винету се занимаваше с него аз отидох при Уелър, който лежеше вързан на земята, и го попитах:

— Нали познаваш онзи нещастник, когото са подредили тъй жестоко?

— Разбира се, че го познавам — сопна ми се той. — Сам знаеш, че на кораба имах честта да обслужвам и него, и теб.

— Няма да ти благодарим за това. И за нас, и за теб щеше да е по-добре, ако после не се беше интересувал повече от нас. А сега може би Херкулес ще заплати със живота си вниманието ти. Ударът с приклад, който е имал за цел да убие моя сънародник, е нанесен от теб.

— От мен ли? Откъде пък ти хрумна! Сър, пишеш се за прозорлив човек, а позволяваш на мислите си да блуждаят в съвсем

погрешна посока. Как всъщност стигна до извода, че съм искал да го убия?

— Или ти, или другият, с когото си бил.

— Чух твърдението ти, но къде са доказателствата? Ами ако е бил нападнат от някой друг, а по-късно аз само съм минал оттам?

— Тия ги разправяй на някое хлапе, но не и на мен! Баща ти е взел пушката му!

Бях твърдо убеден, че с него е бил или баща му, или пък Мелтън и дори ми се струваше, че първата възможност беше по-вероятна. Моят опит да опипам почвата го подведе да зададе следния необмислен въпрос:

— Значи все пак си го видял и разпознал, а? Е, както и да е? Нищо няма да спечеля, ако отричам. Да, баща ми беше. И знаеш ли защо ти го казвам? Искам да ти дам добрия съвет да се върнеш и да не се занимаваш повече с Алмаден. Иначе твоето досадно любопитство може да ти излезе твърде скъпо.

— Ще изчакаме да видим.

— Няма защо да чакаш, казвам ти го отсега. Ти не си запознат с тукашното положение на нещата и следователно не знаеш какво те очаква в Алмаден. Ще ти кажа само още едно: животът ти зависи от отношението ти към мен. Ще те принудят да ме освободиш, а после аз ще се разпореждам със съдбата ти.

— Мислиш, че ще стана твой пленник?

— Да, ако преди това не те застрелят.

— Е, едва ли ще ни стане толкова напечено, колкото си въобразяваш. Като нищо ще се разправим с онези триста юми, дето се намират в Алмаден алто.

— Триста...? Значи ти знаеш...?

— Да, знаем какво ни очаква в Алмаден, както и всичко, което тъй мъдро искаше да премълчиш. Уверявам те, че не моят живот е в опасност, а твоят виси само на косъм. Много се лъжеш, ако смяташ...

Не довърших мисълта си, защото в същия миг откъм колата, където лежеше Херкулес, се разнесе страхотен вик. Завтекох се натам. Раненият беше седнал под опънатото платнище на каруцата, кръвясалите му очи втренчено гледаха навън, а той крещеше:

— Пусни я! Юдит, следвай ме! Той ще те измами! Атлетът стискаше юмруци и скърцаше със зъби. Макар да изглеждаше буден,

той все още не беше дошъл в съзнание и в обзелата го треска бълнуваше за своята любима.

Хванах юмруците му, задържах ги, без да използвам груба сила и успокояващо му заговорих. Лека-полека изразът в очите му се промени и той се завайка:

— Негодникът я подлъгва! Тя не мисли за това колко е лош, а само за парите му!

Продължих кротко да го увещавам като разчитах да го успокоя, обаче постигнах съвсем друг резултат.

— Кой ми говори? — явно ядосан попита той. — Познавам ви! Искате да ме укорявате. Предупредихте ме, но аз не ви обърнах внимание. Ето ми наградата. Мелтън ми отне Юдит, а Уелър...

Той млъкна. При споменаването на последното име в него изглежда изплува и някакъв друг спомен.

— Уелър! — изкрещя той. — Къде са? Къде са двамата Уелър? Старият ме хвана здраво, а младият ме удари и ме повали. Къде са, къде са, за да ги удуша?

Съзнанието му изведнъж се беше върнало. Той ме погледна. После погледът му случайно падна на мястото, където лежеше Санди Уелър. Великанът го позна и с бързината на побеснял човек изскочи от каруцата. Помъчих се да го задържа, ала силите не ми достигнаха. Винету също се опита да го хване, но безуспешно, понеже в настоящото му състояние неговите сили се бяха утроили и той с лекота успя да се отърси от нас. В същото време изкрещя:

— Ей го къде е убиецът, който ме събуди от сън и ме удари с приклада си! Ще го смачкам на кайма!

Той се втурна към Санди, който извика от страх, нахвърли се върху него като заби пръстите и на двете си ръце в гърлото му. Направихме усилие да го отстраним — напразно! В обзелата го възбуда едва ли щяха да стигнат силите и на половин дузина мъже да го издърпат настрани. Той стискаше врата на своя враг като със железни скоби и непрестанно издаваше такива звуци, които не можеше да издаде нито едно животно, а още по-малко пък човек. Дърпахме го, теглихме го, блъскахме го, но той не ни обърна никакво внимание. Лицето на Уелър потъмня, той явно се задушаваше. Тогава всички ние напрегнахме сили и успяхме да вдигнем Херкулес от земята, но ... заедно с Уелър, чиито врат великанът продължаваше здраво да стиска.

Опитахме се да извием пръстите му — напразно. Най-сетне ми хрумна да го накарам да пусне жертвата си, причинявайки му болка. Затова го тупнах леко по главата и той веднага остави Уелър и с двете ръце посегна към мястото, където го бях ударил. После се изправи и започна да вие от болки. Скоро крясъците му преминаха в стенания, след това той бавно се свлече на земята, където остана да лежи неподвижно със затворени очи. След прекомерното нервно и физическо напрежение го завладя не по-малко пълно изтощение. Като го гледах да лежи тъй безпомощен ми направи впечатление неговият окаян външен вид, който едва ли се дължеше само на нараняването му.

Прегледахме неговата жертва. Санди Уелър беше мъртъв. По какъв ужасен начин се бяха сбъднали думите ми, които му бях казал, имайки съвсем друго предвид: „... не моят живот е в опасност, а твоят виси само на косъм“.

Съжалявахме за случилото се, но не изпитвахме състрадание към мъртвеца. Набързо го заровихме в земята и след като отново сложихме Херкулес да легне в колата, продължихме пътуването си.

Мога да спестя описанието на останалата част от ездата ни, като само отбележа, че след ликвидирането на последния пост ние се озовахме вече съвсем близо до онзи район, където всякаква растителност изчезваше. Не се бяха сбъднали очакванията ми, че нашите врагове ще тръгнат срещу нас, за да ни нападнат. Явно ни очакваха в Алмаден, защото мислеха, че там ще ни пречукат по-лесно отколкото където и да било другаде, тъй като не бяхме запознати с околностите.

Комарджията изпълняваше честно обещанията си. След като с негова помощ се справихме и с последния пост, той се обърна към Винету и мен с думите:

— Не ви съветвам да яздите нататък, понеже в Алмаден има вода, но не и храна за конете. Ще трябва да си изберете някое място, където да ги оставите.

— Ти знаеш ли подходящо място откъм тази страна на Алмаден?

— Да.

— Но то трябва да е разположено така, че да можем лесно да отблъснем евентуално нападение.

— При мястото, което имам предвид, изобщо не е възможно да става дума за нападение. То е толкова закътано наскривено сред гората, че никой

няма да може да ви открие там.

— В такъв случай не е подходящо за нас. Или да не би да си мислиш, че ще вземем да оставим тук конете и мулетата, а ще помъкнем с нас колите? Как ще закараме тежките коли до едно място, което отвсякъде е обградено с гъста гора?

— Прав си, сър.

— А дори и да се справим с каруците, после с голяма вероятност би трябвало да очакваме да открият следите ни. Дирите от товарни коли остават да се виждат дълго време. Освен това гората, която би трябвало да ни закриля, ще предложи и на нападателите чудесно прикритие. Така че смятаното от теб за подходящо място би могло да стане много опасно за нас.

— Как би трябвало да изглежда тогава?

— Да е достатъчно открито, за да можем навреме да забележим приближаването на всеки неприятел и все пак да има толкова дървета, колкото да попречат на някой съгледвач да ни открие от пръв поглед и то още отдалече.

— Значи да има достатъчно вода, трева, дървета или храсти и все пак наоколо да се открива свободен изглед. Не е лесно да се намери подобно място. Но — добави той след известно замисляне, — струва ми се знам нещо такова, само че е разположено доста встрани оттук.

— Това може само да ни радва. В Алмаден очакват да се появим от досегашната си посока. В такъв случай ще имаме само полза, ако мястото се намира по-настрани.

— Дотам ни чакат поне три часа път, тъй че ще пристигнем едва привечер.

— И това не вреди, защото днес и без друго няма да можем да предприемем нищо повече. Впрочем не бива да си мислиш, че ще вземем току-така вкупом всички да се втурнем към мината. Първо ще изпратим съгледвач.

— Така ще пропилиете много време!

— По-добре е да изгубим известно време за вземането на предпазни мерки, отколкото необмислено бързо да се хвърлим към собствената си гибел. Впрочем няма да изпратим някой глупак. Струва ми се, че Винету ще се нагърби с ролята на разузнавач.

— Не, не аз, а моят брат Шетърхенд — намеси се апачът.

— Винету трябва да остане при ранения бледолик, ако искате той да оживее.

Вождът се беше заел веднъж с лекуването на Херкулес и не желаше да го изоставя. Това бе такава проява на човеколюбие и на чувство за дълг, че не се възпротивих на волята му.

Продължихме в северна посока и привечер стигнахме до една горичка, заобиколена отвсякъде с прерия. Горичката имаше около две хиляди крачки в диаметър и предлагаше достатъчно място за всички ни. На някои места дърветата растяха толкова нарядко, че каруците можеха свободно да минат между тях. Следователно беше възможно да ги скрием. Имаше и вода. И така, намерихме всичко необходимо като по поръчка. А за да не могат да ни открият тъй лесно и бързо, се бяхме погрижили според силите си. През последните два часа, яздейки подир колите, се бяхме старали да заличаваме дирите им, доколкото това бе възможно.

Докато успеем да се настаним в гората, нощта се спусна. Не запалихме огънове. В колите имаше достатъчно хранителни провизии и за приготвянето на вечерята не ни беше необходим огън. Все още се хранехме, когато при мен дойде Винету, който беше стоял при Херкулес.

— Нека Шарли ме придружи до болния, който иска да разговаря с него. Той вече съзнава какво вижда, какво чува и какво приказва.

Раненият лежеше на меката трева до колата, с която го бяхме пренесли дотук. Под главата му бяха поставили навити на руло одеяла. Когато седнах при него той ми протегна ръка и съвсем бавно с тих глас ми каза:

— Чух от индианеца, който разговаря с мен, че на вас трябва да благодаря за живота си. Подайте ми ръката си! Как се зарадвах само когато преди малко научих, че сте тук! Но нали бяхте пленен? Как се освободихте?

Разказах му всичко каквото се бе случило до този момент. Той не знаеше, какво бе станало с него от мига, когато Уелър го беше проснал на земята с удар на приклада си, и след като свърших ме попита:

— Истината ли казвате? Удушил съм Санди Уелър?

— Да. Обзет от треска крещяхте, че той ви бил ударил. Наистина ли беше той?

— Разбира се! Не съм длъжен да отговарям за онова, което съм извършил, когато не съм контролирал разума и сетивата си.

— Какво ли е трябвало да преживеете! По-късно ще ми разкажете всичко. Сега сте все още твърде слаб.

— О, не съм. Вярно, главата ме боли, но иначе както сам знаете съм слонска натура. Ако говоря бавно и тихо, нищо няма да ми стане. Нека ви разкажа! Щом сте дошли да спасите моите спътници, непременно трябва да знаете какво се случи. Бяхте прав да ни предупреждавате, наистина сме били в центъра на строежите им. Мелтън купи имението от асиендерото, а така ние станахме негови работници.

— Да, спомням си, четох клаузата в договора, според която всички права на асиендерото автоматично се прехвърлят върху неговия правоприемник. Както вече знаем още от самото начало това е било много хитро пресметнато. Но вие бяхте определени за асиендата, да се занимавате с животновъдство и полска работа, обаче не и за мината.

— Да не мислите, че някой ни е питал? Изобщо не бяхме чували за живака. Мелтън ни излъга като ни каза, че на един ден път отвъд асиендата имало малка естансия, която била част от нея, където на първо време сме щели да работим. Двамата Уелър щели да ни заведат. В същото време той и Прухильо тръгнаха за Урес, за да уредят юридически продажбата. Заявихме, че сме съгласни, защото в момента в асиендата ни очакваше само глад и заедно с двамата Уелър поехме на път. Но след като пътувахме един ден, вместо в естансията попаднахме в индиански лагер с триста воители и над четирисотин коне: Вързаха ни на една част от свободните коне, останалите бяха товарни животни. После ни отведоха в Алмаден. Там има една проклета дупка, вход на шахта, в която ни принудиха да слезем.

— Нима не се възпротивихте?

— За себе си няма да говоря, защото ако се бях спуснал в шахтата, сега щях да се намирам под земята, а не тук пред вас, но какво ли можеха да направят останалите, децата, жените и бащите? Тази шепа хора срещу триста индианци? Впрочем заплашиха ни със смърт, ако се опъваме. Жените и децата изобщо не можеха да си помислят за съпротива, а заради тях, за да не им навлекат жестокости и малтретиране, мъжете също се подчиниха.

— И какво стана после с тях долу?

— Знам ли? Не съм бил под земята.

— Ах, да! Не сте бил с тях в шахтата! Как се отървахте?

— Много просто. Веднага щом ми свалиха ремъците и ме заблъскаха към отвора, аз си пробих път между индианците и след като повалих неколцина от тях и изтръгнах на един пушката от ръцете, побягнах. Не стреляха по мен, защото искаха да ме заловят жив и това ме спаси. Червенокожите се втурнаха подир мен. Физически съм много силен, ала съм слаб бегач. Все пак страхът ме караше да тичам доста бързо. Въпреки това онези бързоноги мерзавци щяха да ме настигнат, ако изведнъж не бях пропаднал в земята. Изчезнах от погледите им и ме зарязаха.

— Странно! Щом са били по петите ви сигурно са стигнали до мястото, където земята се е продънила под краката ви.

— Да, но преди това на два пъти сменях посоката. След като стигнах до някаква издадена скала, завих около нея и поех обратно, за да ме изгубят индианците из очи а после свърнах и около друг ъгъл, образуван от скалите, непосредствено зад който земята под мен поддаде и пропаднах доста на дълбоко.

— Както разбрах там има само варовикови скали. Известно е, че в тях често се образуват естествени пещери.

— Не беше пещера, а минна галерия, която се спускаше все по-надълбоко под земята.

— Огледахте ли я?

— Не можах, понеже беше тъмно, а аз нямах светлина. Спуснах се надолу по нея, но не стигнах далеч, защото това ми се стори твърде опасно. После се обърнах и тръгнах нагоре, като предпазливо опипвах с крак пътя си стъпка подир стъпка и добре направих, понеже иначе щях да падна в бездната, пред която не след дълго се озовах.

При тези думи си спомних за пещерата, спомената от Комарджията. От едната страна тя излизаше на повърхността на земята, а в другия си край свършваше пред някаква пропаст. Затова попитах:

— Можете ли да ми опишете местността където пропаднахте?

— Мога да ви опиша цялата Алмаден.

— Това ме радва. Нима имахте възможност да огледате околностите след като не е бивало да се мяркате наоколо?

— Поех този риск заради Юдит, Тя бе единственият човек, който не беше вързан докато пътувахме и после само нея не я накараха да слезе в мината. Тъкмо когато ме бяха развързали, за да ме принудят да изчезна под земята, тя взе да ми се присмива и ми каза, че ще ме накарат долу да копая живак, а тя щяла да остане горе и да бъде икономка на собственика на мината. Това ми върна смелостта, а пък яростта, в която изпаднах, ми придаде сила да си пробия път и по-късно да я потърся.

— Как се измъкнахте от дупката?

— Като натрупах един върху друг доста камъни.

— Намерихте ли Юдит?

— Не успях да открия къде живее, защото можех да рискувам да се показвам навън само през нощта, ала веднъж я срещнах. Отначало тя се изплаши, а после стана дружелюбна, Обеща да ми покаже жилището, само каза, че първо трябвало да провери дали Мелтън е заспал дълбоко, тъй като не бивало да ме вижда..

— И вие и повярвахте?

— Да. Но щом Юдит си тръгна, в мен се породиха съмнения. Отдалечих се от мястото, където трябваше да я чакам и се скрих на близо. Тя не се върна, но затова пък дойде Мелтън заедно с двамата Уелър и неколцина индианци явно за да ме заловят.

— Значи вашата любима ви е предала. Как може един такъв мъж като вас все още да изпитва любов към подобно същество? Колко време използвахте вашето скривалище?

— До преди два дни, а после гладът ме прогони оттам и реших да тръгна по пътя, по който бяхме пристигнали. Ако имах късмета да се добера до населена местност, оттам щях да доведа помощ за моите клетки спътници. Но ето че сега вие сте тук. Така е по-добре.

— Ами с какво се прехранвахте?

— С растенията каквито се намираха наоколо. В скривалището си открих и малко вода, която ближех както се стичаше на капки по стените.

— Ужасно! Не можехте ли да застреляте някакъв дивеч?

— Нямах куршуми. Когато също като някое животно изгризах всички зелени стръкове каквито имаше наоколо, бях принуден да се махна оттам.

— Не ви ли задържаха?

— Не.

— Значи индианците не бяха завардили местността?

— Не, дотогава не бяха, но видях и чух, че продължаваха да ме търсят. Трябваше цял ден да вървя из дива неплодородна пустош преди да намеря отново трева и дървета. Тогава се натъкнах на самотен индианец, който несъмнено беше тръгнал за Алмаден, обаче не посмя да се приближи до мен, защото беше въоръжен само с лък и стрели, а виждаше в ръката ми пушката. Той сигурно е съобщил на хората в Алмаден, че ме е срещал, и двамата Уелър незабавно са препуснали на конете си подир мен. Вече знаете какво се случи после.

— Да, знам, а каквото все още не знам, сигурно ще можете да ми го кажете. Или се чувствате твърде слаб, за да говорите?

Той приказваше бавно като от време на време млъкваше, за да си почине, но въпреки това ме увери:

— Ако говоря тихо, ще издържа още доста дълго. Имам биволски череп и скоро ще преодолеея последствията от удара.

— Е да, двамата Уелър не са знаели какъв твърд и здрав череп имате и са ви помислили за мъртъв. А сега ви моля да си припомните с най-големи подробности Алмаден и вашето скривалище и да ми ги опишете.

— Прекосихме вълнообразна пустош, широка около един ден път. След нея теренът започна бързо да се спуска и образува огромна кръгла падина, която изглежда по-рано е била езеро. В това езеро се е издигал голям скалист остров, който сега представлява същинската Алмаден и по формата си прилича на великански каменен паралелепипед. Човек може да се изкачи на него от две страни. Високо горе почти в средата на скалата се вижда грубо построена каменна къща, състояща се само от четири стени и покрив. Точно в тази къща е входът за шахтата.

— От кои страни мога да се изкача горе?

— От север и от юг. Източната страна се издига отвесно. Откъм западната човек може да се изкатери само донякъде и тъкмо там се намира скривалището ми.

— Как мога най-лесно да го намеря?

— Почти по средата на западната страна има голям каменен блок, който както си личи още преди много години се е откъртил отгоре и се е срутил, като долу се е подпрял в самия склон на

възвишението. Отляво той е плътно прилепен до него, докато отдясно е останал широк процеп, запълнил се обаче по-късно с по-дребни камъни, Откъм лявата му страна, което ще рече северно от каменния блок, по склона на скалата има издълбан улей, като че там преди много време отгоре се е спускал поток. Та неговото корито криволичи ту на една, ту на друга страна и точно около два от тези завой заобиколих докато ме преследваха и точно там най-неочаквано пропаднах в земята. Няма начин да се объркате.

— Значи вляво от каменния блок трябва да започна да се изкачвам нагоре по коритото на някогашния поток, така ли?

— Да. Още от далече се вижда къде минава. Пропаднах при третия му завой. Не оставих дупката да зее. Преди да си тръгна доколкото ми беше възможно я закрих с камъни, но окото на един Олд Шетърхенд веднага ще открие въпросното място.

— Ами галерията, по която сте вървели, иззидана ли е?

— Да, там където земята се продъни под мен, да. Успях добре да го видя, защото през дупката влизаше светлина. Но не мога да ви кажа дали зидарията продължава и по-нататък.

— Вече знам достатъчно в това отношение и ми се иска да ви задам само още един въпрос: както ми казахте, вашата любима Юдит е на свобода. Но къде е баща ѝ, някогашният собственик на заложна къща и търговец на тютюневи изделия?

— Държат го затворен в шахтата като всички други.

— И Юдит не се е застъпила за баща си?

— Не.

— Тогава не ми се сърдете, Юдит наистина има чаровна външност, но тя е едно извратено същество. Ако някога ми падне в ръцете, навярно няма да се отнеса кой знае колко нежно с нея.

При тези мои думи Херкулес угрижено попита:

— Нямате намерение да ѝ причинявате някакво зло, нали?

— Що се отнася до това, най-искрено признавам, че ако момичето беше някой негодник от мъжки пол, едва ли бих гарантирал, че няма да изяде една хубава порция бой.

— За Бога, не говорете така! Доколкото вече ви познавам, не се съмнявам нито за миг, че ѝ Юдит, и Мелтън ще ви паднат в ръцете. Каква мъка и болка бихте ѝ причинили, ако наредите да напердашат девойката! Не забравяйте, че Юдит ми беше годеница!

— Която най-позорно ви изостави и предаде! Малко болка съвсем не би навредила на Юдит, дори твърде вероятно ще и се отрази по-добре от вашето безкрайно захласнато боготворене. Но изглежда сърцето ви е получило по-силен удар, отколкото главата. Вие страдате от две болести и заслужавате тройно съжаление. Затова ще ви успокоя с обещанието, че няма да наредя да напердашат вашия прелестен ангел.

— Нищо не разбирате от женската любов!,

— Чуйте ме, драги приятелю и нещастни любовнико! Един мъж с такава цицина на главата като вашата, би трябвало по-добре да говори за пластир и прахчета срещу главоболие, отколкото за женската любов. Аз също позволявам на сърцето си да надига своя глас и съм тъй щастлив да имам такава майка, която всеки час от моя живот ми е доказвала, че неподправената искрена женска любов, в случая майчината любов, е едно великолепно отражение на Божествената любов. Може би някога ще опозная и любовта на някоя друга жена, но несъмнено тогава тази жена няма да има ни най-малката прилика с вашата Юдит. Пожелавам на сърцето ви да оздравее също тъй бързо и изцяло, както може да се очаква, че ще оздравее главата ви под грижите на Винету.

Този човек с толкова яко телосложение и с толкова слаб дух беше успял да ме ядоса. Зарязах го където си беше и отидох при Комарджията, за да разбера, дали предположенията ми относно неговата пещера бяха верни или не. Той беше забелязал, че разговарям с Херкулес, и ме попита:

— Много вероятно този човек ти разправи сума неща за Алмаден. Учудва ме, че е могъл да избяга оттам. Как е успял?

Понеже не смятах, че е необходимо да му обяснявам всичко, аз се измъкнах като отговорих на въпроса с въпрос:

— Мислиш ли, че е чак толкова трудно да се избяга от Алмаден?

— Ако попаднеш веднъж долу в минната шахта, е дори направо невъзможно.

— Нима мината има само този единствен вход? Не излиза ли някъде някоя друга странична галерия на повърхността?

— Не. Мината е стара, изглежда е още от времето на испанските завоеватели. И да е имало някога си друга галерия, то тя сигурно отдавна вече е затрупана.

Когато го помолих да ми опише Алмаден алто, чух съвсем същото, което ми каза и Херкулес. После добави само следното:

— Но за какво ти е всъщност някакво си описание? Чух, че ще ходиш на разузнаване. Навярно ще ме вземеш за водач и тогава ще ти покажа всичко по-добре, отколкото бих могъл да ти го опиша.

— Едва ли ще ти наруша спокойствието, защото не се нуждая от водач.

— Така ли? Но начинанието ти е опасно, а ти никога не си бил там. Колко лесно би могъл да попаднеш в ръцете на противниците си! — Не се тревожи за мен! Успешно съм се справял и с други къде-къде по-опасни задачи. Освен това ако Мелтън те спипа заедно с мен, ще имаш добра възможност на собствен гръб да изпиташ колко е трудно да се избяга от Алмаден. Вече узнах онова, което ми беше нужно да знам. Ако желаеш да направиш още нещо, тогава опиши ми разположението на пещерата!

— Да, пещерата! Пристигнеш ли в Алмаден от запад, право пред теб ще се изправи отвесната стена на скалите. Най-долу почти по средата ѝ има голям каменен блок, който се е срутил от горе и там си е останал. Преди време от дясната му страна между него и непристъпната скала е имало тесен процеп, запълнен по-късно от нападалите по-дребни камъни. Изкатериш ли се нагоре по този ситен камънак и поразровиш ли малко в дъното най-горния му пласт, пред теб ще се разкрие входа на пещерата.

— И тя е празна, така ли?

— Съвсем, без да се смята водата в съседната пещера. Може би по един или друг начин пещерата ще ти бъде полезна. Това ли беше последното, което искаше да знаеш?

— Да.

— Мислех си, че ще ти е много важно да разбереш къде живее Мелтън.

— Така е, но възнамерявам да го разузная.

— Хич не вярвай, че ще успееш! Въпросното място е толкова добре скрито, че дори и най-острото зрение не може да го открие. Това не е къща, а по-скоро скривалище, място за временно пребиваване, тъй като Мелтън има намерение едва по-късно да си построи истинска къща за живеене. То се намира на скалистата стена подобно на

лястовиче гнездо, само че не е обърнато навън, а навътре и до него не може да се стигне от долу.

— Вече знам! То е откъм източната страна на скалите — реших, да опипам почвата.

— Какво? Вече го знаеш? — изненада се той.

— Кой ти го издаде?

— Самият ти. Нали каза, че е увиснало горе на скалата като лястовиче гнездо и от долу не може да се стигне до него. Останалото лесно може да се допълни. Щом до жилището не е възможно да се добереш от долу, тогава то сигурно се намира откъм онази страна, която е недостъпна. От север и от юг може да се изкатериш по скалите, следователно тези две страни отпадат. На запад е твоята пещера, чиято тайна нямаше да можеш да запазиш от Мелтън, ако скривалището му се намираше точно над нея, защото все някога щеше да те види да идваш и да си отиваш. Тъй че остава единствено източната страна. Жилището му несъмнено се намира там.

— Наистина е така. Сър, вече вярвам, че ако ти покажат само входа на какъвто и да било лабиринт, ти си способен безпогрешно да намериш изхода му.

— Малко е преувеличено, но често пъти нуждата ме е принуждавала усилено да размислям и затова с времето пресмятането и преценяването на фактите са се превърнали в моя втора природа. И в този случай нуждата е най-добрата учителка.

— Е, нека видим дали действително е така! Може би сега ще успееш да откриеш пътя до скривалището на Мелтън без никаква помощ от моя страна.

— Необходимо е само да се изкача горе и да се огледам наоколо.

— Нищо няма да забележиш.

— Напротив! Ще видя дали нейде по повърхността на стените и билото има открити или скрити вдлъбнатини. После ще огледам дали самата скала е покрита с нещо или не, дали е здрава или не и така нататък.

— Покрита е с баластра, която са изкарвали от шахтата и с течение на времето се е разпръснала наоколо. Но от подобно най-обикновено обстоятелство е невъзможно да разбереш по какъв начин се стига до скривалището на Мелтън.

— Как ще го разбере е все едно, важното е, че знам пътя.

— От думите ти ставам все по-любопитен. Няма ли да ми кажеш какво си отгатнал?

— Защо не? За теб не е никаква тайна, че човек трябва да се спусне на известно разстояние в шахтата, за да се добере оттам до жилището, за което става въпрос.

— Бога ми, той наистина го знае! — извика Комарджията толкова силно, че всички се обърнаха към нас. — Как е възможно след като няма откъде другаде да черпиш сведения освен от моите думи?

— Не е по-трудно от онова, което отгатнах преди малко. Нали каза, че отдолу скривалището е недостъпно! Следователно входът му трябва да се търси нейде горе. Тъй като отвън то не се вижда, значи не се намира съвсем близо до ръба на скалата, защото ако се хвърли поглед отгоре, лесно би могло да бъде открито. С други думи трябва да се търси по-надолу. Както по тази, така и по предишната причина следва изводът, че пътят до там не може да води открито нагоре по височината, а сигурно се намира под повърхността на скалата. А щом е така, несъмнено нейде има вход, през който човек да се спусне надолу. Но горе няма никаква друга дупка, никаква скрита или открита вдлъбнатина освен самата шахта, тъй че с доста голяма сигурност мога да предположа, че въпросният път започва нейде долу от шахтата. Имаш ли представа къде и как са разположени юмите?

— Не. Но мога да ти покажа мястото, където най-вероятно са подслонили конете си.

— Затова имаме време и по-късно. Ралф Уелър е съобщил, че идваме. Значи повечето индианци са отишли към западната страна на Алмаден и оттам са изпратили съгледвачи срещу нас. А дали шахтената кула и самият вход за мината са оставени без охрана?

— Не са. Денонощно там стоят двама индианци на пост, за да предотвратят всякакво бягство на някои от работниците, колкото и невъзможно да изглежда то.

С това разговорът ми с Комарджията свърши. Едно обсъждане с Винету беше излишно. Апачът ме попита само кога ще тръгвам на разузнаване.

— Още преди да се е зазорило — отвърнах аз. — Ще трябва да мина по заобиколен път. Юмите ни очакват от запад, затова ние ще се появим от юг, където няма да са толкова бдителни. Въпреки заобикалянето се надявам да пристигнем там вечерта.

— Моят брат Шетърхенд каза „ние“. Няма ли да тръгне сам?

— Не. Трябва да имам придружител, който да пази конете и оръжията в случай, че се видя принуден да ги оставя някъде.

— Да пази конете ли? Нима моят брат смята да язди, при все че там няма никаква трева?

— В колите има достатъчно царевица. Ще вземем с нас един чувал, за да храним животните.

— И кой ще те придружава?

— Братът на Юма-Шетар. Не ни е лека задачата, обаче съм убеден, че той ще се постарее да оправдае доверието ми.

— Винету знае добрите намерения на своя брат. Младият мимбренхо трябва също възможно по-скоро да се сдобие с име като своя брат, който с помощта на Поразяващата ръка тъй бързо успя да се нареди сред войните.

Наистина такова беше намерението ми. Вярно че бе рисковано да взема със себе си едно момче в това толкова опасно пътуване, ала аз имах в него не по-малко доверие, отколкото в който и да било възрастен воин на мимбренхосите.

Приготвихме още от вечерта всичко каквото ни беше нужно. Още преди зазоряване бяхме готови за път. Какво бе учудването ми, когато Винету се приближи до нас и каза:

— Възможно е да стане така, че животът на моите двама братя да зависи от голямата им бързина. В такъв случай конят на младия мимбренхо не подхожда на бързия жребец на Поразяващата ръка. Затова нека той вземе за тази езда моя вран кон.

Фактът, че вождът на апачите поверяваше своя безценен Илчи на някой друг, и то на едно момче, бе сигурно доказателство за изключително голямата му благосклонност към младия мимбренхо. Малкият син на вожда не биваше да отказва това великодушно предложение, така че яхнали превъзходни коне, ние препуснахме в свежото утро, отправяйки се отначало в южна посока.

ОСМА ГЛАВА

ПОД ЗЕМЯТА

Конете ни бяха принудени да мъкнат доста голям товар, понеже предвидливостта ни повеляваше да се запасим с всичко необходимо поне за три-четири дни. Бяхме взели не само храна за нас и зоб за жребците, но също и най-различни други предмети, които, както предполагахме, щяха да са ни от голяма полза. Между тях се намираше един пакет свещи и връзка дълги насмолени факли. Взехме ги от колите, където намерихме големи запаси от тях. Там имаше натоварени и три големи бурета с газ. Всичко това Мелтън беше поръчал на търговеца от Урес още преди да сключи сделката с асиендерото. Също така предварително бяха водени и преговорите с юмите, като им бе предоставено да пренесат всичко, от което още от първия ден щяха да имат нужда. Херкулес ми беше разказал, че тристата юми разполагат с повече от четиристотин коня. Ако предположехме, че от тези животни около шейсет са били необходими за немците, то е имало около четирийсет тежко натоварени коне, които е трябвало да замъкнат в планините нужните вещи и стоки.

Естествено, преди да тръгна, бях обсъдил с Винету най-важното от моя план. Преди всичко той трябваше да знае, че бях решил да претърся пещерата на Комарджията и откритата от Херкулес галерия. Това щеше да му даде началото на нишката, която можеше да проследи в случай, че се наложеше да тръгне да ни търси.

Тъй като миналия ден се бяхме отклонили от първоначалната си посока, заедно с малкия мимбренхо трябваше най-напред да се върна до последната част от вчерашния ни път. Тогава за мое задоволство забелязах, че следите от колите и конете вече не си личаха. И ако на едно или друго място все още се виждаха отделни отпечатъци, то можеше да се очаква, че по някое време през деня и те щяха да изчезнат. Това наблюдение ме успокояваше за последствията, в случай че Мелтън имаше намерение да изпрати съгледвачи срещу нас. Можеше да съм сигурен, че тези хора нямаше да открият бивака ни.

След като яздихме около четири часа в южна посока, ние свърнахме на изток и скоро стигнахме до вече многократно споменаваната граница, където свършваше всяка растителност. Оттам започваше пустошта. Преди тревата съвсем да изчезне, спряхме, за да дадем възможност на конете да си починат около час и да пощипнат от оскъдните стръкчета. После продължихме.

Яздехме като през пустиня. Теренът образуваше продълговати вълнообразни хълмове, между които се намираха плитки падини. Не се виждаше нищо друго освен скали, камъни, ситно натрошен чакъл или пясък. Нямаше нито един храст, нито една тревичка. Този гол камънак поглъщаше лъчите на жаркото слънце, докато се напечеше до немайкъде. По-нататък жегата нямаше възможност да прониква в него и оставаше да трепти над земята като мараня, наподобяваща езеро от нажежен въздух, дълбоко четири-пет стъпки. Дишането ни стана много трудно и потта неудържимо напираше от всичките ми пори. Но трябваше да се издържи. Без да спираме, яздехме в тръс все по-нататък и по-нататък, защото искахме да се доберем до Алмаден още преди свечеряване. Иначе щяхме да загубим един цял ден.

Времето ни минаваше в дълбоко мълчание. Най-сетне си казах, че вече нашата цел сигурно се намира на север от нас и ето защо завихме в тази посока. Хвърлихме напред изпитателни погледи и много внимателно разгледахме земята, за да видим дали няма да открием някаква следа от човешки крак.

Когато слънцето почти докосваше хоризонта, далеч пред нас изплува някаква огромна скала.

— Сигурно това е Алмаден — обадих се аз. — Сега трябва да сме двойно по-предпазливи.

— Нашият голям брат Олд Шетърхенд няма ли да слезе от коня? — попита момчето с плах глас.

Въпросът му показваше колко зряло и разсъдливо преценяваше положението. Конникът може да бъде забелязан много по-отдалече от пешеходеца, така че продължихме пътя си пеша.

Вълнообразният терен беше вече изчезнал и ние крачехме през равнина, простряла се като широк пръстен около Алмаден. Затова и кръгзорът ни бе кажи-речи необятен.

След известно време теренът започна изведнъж да се спуска надолу. Бяхме стигнали до началото на значителна падина, в чиято

среда се издигаше Алмаден, или по-скоро това бе брегът на някогашното езеро, чийто център е бил заемаан от скалистия остров, наричан сега Алмаден.

И все пак в изчисленията ми имаше малка грешка, дължаща се навярно на еднообразието на местностите, което много затрудняваше точното ориентирание, ако не го правеше и почти невъзможно. Бяхме се озовали пред Алмаден, идвайки не от юг, а от югозапад, а това можеше само да ме радва, защото по този начин веднага забелязах мястото, което иначе трябваше тепърва да търся. Ставаше въпрос за каменния блок, споменат както от Комарджията, тъй и от Херкулес.

Великанската скалиста крепост, издигаща се отсреща, наскреда басейна на някогашното езеро, беше горе равна и образуваше почти равномерен куб, чиито страни бяха обърнати кажи-речи точно към четирите посоки на света. Тъй като се бяхме спрели пред южния му ъгъл, имахме възможност да виждаме южната и западната му стена. Общо взето и южната се издигаше отвесно нагоре, ала тя имаше дълбоки пукнатини, а и в средата си стръмна урва, която, както си личеше от пръв поглед, водеше право към върха. Това съвпаднаше с казаното от Комарджията, а именно, че огромната скала може да бъде изкачена от южната и от северната ѝ страна.

Западната страна представляваше отвесна плоскост, чиято равномерност се нарушаваше единствено в долната ѝ част. Там лежеше онзи каменен блок, който се бе откъснал от скалата и беше паднал долу. Ясно различихме и по-дребния камънак, запълнил цепнатината, останала между блока и стената.

За да стигнем дотам, трябваше да вървим около четвърт час, но не биваше да поемам такъв риск. Горе сигурно имаше хора и ако някой от тях беше застанал близо до южния ръб на скалата, то въпреки спускащия се вече здрач, неминуемо щеше да ни забележи.

Преди всичко бе необходимо да разузная къде се намираха индианците. Залових се с тази задача, докато мимбренхото остана при конете. Насочвайки се на северозапад, аз тръгнах по брега на някогашното езеро. Тъй като наоколо нямаше къде да се прикрива, трябваше да държа очите си отворени.

Вече бях изминал значително разстояние, когато право пред себе си забелязах малко облаче, приличащо по-скоро на някакво изпарение, което бавно се издигаше нагоре, разпиляваше се и изчезваше. Това

беше дим, и то дим от индиански огън, който се поддържа със съвсем малко дърва и затова не образува гъст пушек. Все още можех да вървя прав, обаче скоро клекнах и продължих пътя си като четириногото.

Не след дълго зърнах шест шатри, край които се мяркаха хора. Налагаше се да легна по корем на земята и да се придвижвам пълзешком, докато най-сетне се приближих до шатрите толкова, че имах възможност да различа фигурите, изрисувани по тях.

Съществува обичаят всеки индианец да изобразява на своя вигвам, или поне върху стените на своята лятна шатра от ленено платно, знаците на своето име или пък някаква рисунка, която по един или друг начин е свързана с някое значително събитие от живота му. Едната от тези шатри бе цялата опасана с голяма змия, нарисувана с червена боя. На друга пък се виждаше кон, а на трета — вълк. Между тях индианците сновяха насам-натам или лежаха на земята и пушеха. Пред шатрата със змията имаше две забити в земята копия. Изглежда там живееше техният предводител.

Вече знаех къде се намират юмите и коя местност трябваше да избягвам. Тъкмо се канех да се върна при мимбрехото, когато от споменатата шатра излязоха трима души — двама мъже и една жена. Веднага я познах — беше красивата еврейка Юдит.

Единият от мъжете беше Мелтън, а другият — някакъв индианец, несъмнено собственикът на шатрата. Една-две минути продължиха разговора си навън, после индианецът се прибра във вигвама си, а мормонът и Юдит се отправиха към мината.

Зарадвах се да зърна Мелтън веднага с пристигането си в Алмаден, ала това обстоятелство ме изложи на голяма опасност, защото двамата явно се канеха да преминат толкова близо край мен, че ме хвана страх да не би да ме открият. Тъй като лежах върху рохкав пясък, залових се колкото се можеше по-бързо да издигна пред себе си малка купчинка, която все пак да не е толкова висока, че да бие на очи, но пък същевременно да ме прикрива достатъчно, за да не бъда забелязан от човек, който в момента не подозираше някаква опасност.

Мелтън и Юдит ме отминаха, без дори да хвърлят поглед към мястото, където се намирах. Те разговаряха и се смееха и очевидно бяха в много добро настроение, докато по всяка вероятност бащата на девойката беше затворен някъде дълбоко във вътрешността на

огромната скала. Двамата се отправиха към северната ѝ страна, край чийто западен ъгъл ги видях скоро да изчезват.

Вече можех да се върна обратно. Това стана по начина, по който бях дошъл — отначало пълзейки по корем, после на четири крака, докато най-сетне, когато вече никой не можеше да ме види, продължих да вървя прав. Слънцето се беше скрило и типичното за онези географски ширини бързо здрачаване напредваше неудържимо. Щом се озовах при конете, ние се метнахме на седлата, но останахме да поизчакаме още някоя и друга минута. Трябваше да използвам точно онзи миг, когато щеше да стане толкова тъмно, че никой да не може да ни види, но същевременно все още щеше да е достатъчно светло, за да успеем да открием входа на пещерата без особени усилия.

Когато настъпи най-подходящото време, ние се спуснахме в галоп надолу по склона на падината, а после продължихме по дъното на някогашното езеро към каменния блок. Там скочихме от седлата и се закатерихме по дребния камък. В дъното на запълнения с чакъл процеп се заловихме да го отстраняваме от скалната стена.

Работата ни напредваше бързо и скоро пред краката ни зейна дупка. След като я разширихме достатъчно, аз взех една от насмолените факли и се спуснах във вътрешността на пещерата. Това не беше трудно, понеже нападалият дребен камък се спускаше навътре съвсем полегато. Не след дълго стигнах дъното и се озовах в едно подземно помещение, което отговаряше на описанието, дадено ми от Комарджията. То бе високо над два човешки боя и като нищо можеше да побере стотина души. В малката странична пещера имаше много студена вода. Оставих огледа на дъното ѝ за по-късно, защото първо следваше да се погрижим за конете. Трябваше да ги подслоним в пещерата, не биваше да ги оставяме отвън.

И тъй се видяхме принудени да разширим дупката достатъчно, за да може да премине през нея кон, което съвсем не беше приятна работа, защото разполагахме само с ръцете си, а изхвърлените от нас дребни камъни постоянно се сриваха обратно на предишното си място. Когато най-сетне се справихме с тази работа, доведохме конете. Тогава дойде най-трудното. Други животни нямаше да успеем да вкараме в пещерата, поне не без да вдигнем страхотен шум, който би могъл да ни издаде. Но двете благородни създания послушно се изкачиха върху образувалата се купчина чакъл и проявиха признаци на безпокойство

едва след като разбраха, че ставаше въпрос да се спуснат от другата страна в разкрилата се пред тях дълбока дупка. Все пак това им се виждаше доста опасно и съмнително начинание. Моят Светкавица имаше доброто желание да се подчини. Няколко пъти пристъпи с единия си преден крак напред, но после бързо го отдръпваше назад, защото образувалият се сипей поддаваше под копитата му. Най-сетне, решил да ни се довери, той се спусна долу, по-скоро пързаяйки се, отколкото вървейки.

Същото се повтори с Илчи на Винету, който слезе долу още по-бързо и от Светкавица, като седна на опашката си и се изпързала по наклона като на шейна. За награда позволихме на доблестните животни да се напият с вода и им дадохме полагаемата им се царевица. След като се погрижихме за тях, аз имах възможност да огледам дъното на пещерата. Там се отваряше дълбока пропаст. Когато хвърлих един камък в нея, измина доста време, преди да доловя съвсем слаб шум, който ми показва, че камъкът се беше ударил нейде долу, където бездната най-последно свършваше. Който паднеше в нея, беше безвъзвратно загубен.

Комарджията не беше успял да разбере каква е ширината на дълбоката пукнатина в скалата, защото не беше разполагал с тъй необходимата светлина. Моята факла осветяваше всичко наоколо достатъчно силно, за да успея ясно да различа отсрещния ръб на скалата, след като пристъпих до самата бездна. Установих, че проломът не беше по-широк от пет-шест метра. Докато се вирах насреща, където пещерата продължаваше, мимбренхото клекна и си намери някакво занимание на земята. Отначало взе да опипва с пръсти едно място, а после започна да го дълбае с ножа си.

— Олд Шетърхенд ще обърне ли внимание на дупката, която се намира тук? — попита той, като с помощта на ножа си продължи да изхвърля навън пръстта, която я беше запълнила.

— Сигурно се е образувала от водата, която преди време е капала от тавана на пещерата — отвърнах аз.

— Тогава дупката би била кръгла, а тази тук е ъгловата.

— Хмм. Я да погледна!

Наведох се да му помогна при копането. И наистина! Оказа се, че това е изсечена с длето в скалата четириъгълна дупка с диаметър около педя, която бе дълбока повече от една стъпка.

— Нека потърсим да видим дали няма и други дупки — рекох аз и скоро открихме още три. След като отстранихме запълнените ги пръст и пясък, мимбрехото ме погледна въпросително. Затова го подканих:

— Ако моят млад брат иска да каже нещо за дупките, нека говори!

— Нищо не мога да кажа — отвърна той. — Обикновено се прави дупка, за да се сложи нещо в нея. Какво ли е имало в тези тук? Поразяващата ръка сигурно знае.

— Не е толкова трудно да се отгатне, но в езика на моя малък брат няма подходяща дума за това. Или може би знаеш какво е клин или скоба?

— Не.

— Това може да е някакво желязо или дърво, което се забива в земята или в стената, за да придаде здрава опора на някакъв друг предмет. Тежкият товар, за който става въпрос тук, е бил мостът над пропастта. Ако се намирахме отсреща, сигурно там щяхме да открием други четири подобни дупки.

— Но къде е мостът?

— Няма го. Вероятно хората, които са го използвали последни, са го съборили в бездната. Искали са да прикрият всички следи за това, че проломът може да се прехвърли с помощта на мост. Дупките са запълнени нарочно, за да не бъдат открити от някой друг. Но очите на моя млад брат имат много остър поглед.

— Но не очите ми направиха това откритие. С крака си усетих, че тук земята е по-мека от скалата. Ако мостът все още беше на мястото си, можехме да огледаме и отсрещната част от пещерата.

— Не ни е необходим мост, защото ще проникнем по друг начин в галерията, която започва отсреща. Както предполагам, там има дупка, през която ще се спуснем в нея.

— Кога? Още тази вечер ли?

— Не, утре. Дупката е закрыта и в тъмнината едва ли ще я намеря, а на открито не бива да палим никаква светлина. Ала след настъпването на деня ще влезем в галерията, за да я проучим. А сега да се нахраним! После ще отида да се запозная с околностите.

— Поразяващата ръка ще ми разреши ли да го придружа?

— Не. С удоволствие бих те взел със себе си, но ти трябва да останеш при конете. За тях пещерата е нещо чуждо и те се страхуват. Ако ги зарежем сами в тъмнината, като нищо по-късно можем да ги търсим в пропастта.

И така момчето остана в пещерата и след като изядохме нашата най-обикновена вечеря, аз се отправих на разузнаване. Щеше да ми се наложи да изчакам, докато звездната светлина станеше по-силна. Първо тръгнах покрай отвесната стена на скалата и когато стигнах северния ъгъл, спрях. Там седнах на земята и започнах да размислям.

Имах намерение да проуча пътя, който водеше нагоре по скалата. Но това начинание можеше да стане твърде опасно за мен при царящата в момента тъмнина. Не беше изключено по пътя да имаше някакви хора, които да чуят стъпките ми.

Там, където седях, бяха пръснати доста камъни с най-различна големина. Това също беше една от причините, накарали ме да спра на споменатото място защото, ако по пътя ми се намираха по-начесто такива отломки от скалата, то тайното ми промъкване неизбежно щеше да се превърне в непрекъснато препъване и падане.

Чаках около час. Наоколо се беше възцарила мъртвешка тишина. И ето че бледите допреди малко звезди заблестяха по-ярко. Вече можех да виждам по-надалече и тъкмо се канех да стана от мястото си, когато долових приближаващи се стъпки. Залегнах зад един от споменатите по-големи камъни. Стъпките идваха право към мен. Различих силуета на някакъв индианец, който се спря наблизо и се огледа. След като не видя жив човек, той издаде полугласно възклицание на разочарование и седна на един камък, който се намираше най-много на три крачки от мен.

Това ми беше в крайна степен неприятно. Камъните бяха разположени така, че беше невъзможно да се оттегля обратно, без да ме чуе и забележи. И така, не ми оставаше нищо друго освен търпеливо да чакам да си отиде. След доста продължително мълчание го чух да възкликва:

— Уф!

После той се изправи и пристъпи няколко крачки напред. Някой идваше... беше еврейката! Скоро станах свидетел на извънредно странен разговор, по време на който индианецът се нарече Хитрата змия. Значи той беше собственикът на видяната от мен шатра, както и

предводителят на намиращите се тук триста юми. Един от помощник-вождовете на Голямата уста. Както скоро разбрах, той разполагаше с доста сносно словесно богатство от английски и испански думи. Изглежда еврейката не притежаваше и една двайсета от неговите знания, а не разбираше и дума индиански. По тази причина те просто не можеха да си кажат онова, което искаха, но все пак се разбираха, макар тук-там да възникваха недоразумения, които можеха да те накарат да се превиваш от смях. Там, където им липсваха думите, те си помагаха с жестове и какви ли не знаци.

Когато тя се появи, той я хвана за ръката, заведе я при камъка, където беше седял, и каза:

— Хитрата змия си помисли вече, че Бялото цвете няма да дойде. Защо тя го накара да я чака?

Наложи се да повтори въпроса си няколко пъти и да го изрази по най-различни начини, преди тя да схване какво искаше да ѝ каже.

— Мелтън ме задържа — отвърна тя. Този път той не я разбра. Тя повтори думите си, като му дообясни със знаци.

— Какво прави сега?

— Спи — отговори тя повече с жестове, отколкото с думи.

— А той мисли ли, че и Бялото цвете спи?

— Да.

— Тогава е глупак, който ще бъде измамен, понеже сам иска да измами. Бялото цвете не бива да вярва на думите му. Той я лъже и няма да изпълни обещанията си.

Мъчителни и сложни жестикулации следваха всяко изречение. понеже никой от двамата не разбираше веднага какво иска да му каже другият.

— Нима ти знаеш какво ми е обещавал? — попита тя.

— Мога да си го представя. Не ти ли каза, че ще ти даде огромни богатства?

— Да. Смята, че от мината съвсем скоро ще спечели цял милион. После съм щяла да стана негова жена и да получа диаманти, перли, един замък в Сонора и дворец в Сан Франсиско.

— Няма да видиш нито диаманти, нито дворец, защото, макар че наистина ще спечели много пари, той никога няма да ги притежава.

— Как да го разбирам?

— Това е тайна на юмите. Но дори и да стане така, както той си мисли, пак няма нищо да ти даде. Ти си единственото цвете в тази пустош и само затова се домогва до теб. А когато по-късно надойдат и други като теб, Мелтън ще те захвърли.

— Само да посмее! Ще си отмъстя и ще издам всичко, каквото е вършил тук.

— Няма да можеш. Тук е много лесно да смачкаш едно цвете, което вече е повяхнало и е възможно да стане опасно. Повярвай ми, при него няма да се сбъдне нито една твоя надежда!

— Говориш ми така само защото и ти искаш да ме притежаваш! Докажи ми го!

— Хитрата змия може да докаже каквото твърди. Я ми кажи защо допусна и баща ти също да слезе в мината?

— Защото там ще бъде надзирател и ще спечели много пари.

— Но той е вързан като всички други, принуден е да работи също като тях, а и храната му не е по-хубава от тяхната. Знам, било му е обещано от време на време да се изкачва на повърхността, за да подиша чист въздух, ала никой не мисли да спазва подобни обещания.

— Ще принудя Мелтън да ги спазва!

— Я не си въобразявай! И хиляда от най-красивите скуоу на земята не могат да имат каквато и да било власт над такъв човек. Настоявай да видиш баща си! Мелтън сигурно няма да го пусне да излезе навън.

— Тогава ще си отида и ще направя оплакване в полицията.

— Опитай де! — с презрителен тон каза индианецът. — Той и теб ще затвори в мината. А тогава след кратко време красотата ти ще повехне, а тялото ти ще бъде разядено от отровата на живака. Мелтън е измамник, но моето сърце е искрено към теб. Онова, което той ти предлага привидно, аз действително мога да ти го дам. Ако поискам, ще стана много по-богат от него.

— Индианец и богат! — изсмя се тя.

— Съмняваш ли се? Ние сме истинските собственици на земята, която ни беше отнета от бледоликите. При нашия начин на живот нямаме нужда от злато и сребро. Ние знаем различни места в планините, където тези метали се намират в големи количества, обаче никога няма да ги издадем на белите. Но ако Бялото цвете пожелае да

стане моя скуоу, тогава ще ѝ доставя злато и сребро, както и всичко друго, което Мелтън ѝ е обещал, без да е в състояние да ѝ го даде.

— Истината ли казваш? Злато, накити, дворец, хубави дрехи и многобройна прислуга?

— Всичко това ще го имаш! Обичам те така, както не съм обичал никое индианско момиче. Мога да те направя моя скуоу и против волята ти, тъй като ние, червенокожите мъже, отвличаме девойките, които желаем да притежаваме, а не можем да получим по друг начин. Но ти трябва доброволно да станеш моя скуоу. Ето защо ще чакам, докато ми подариш сърцето си. Не е ли възможно това да стане веднага?

Той се изправи, скръсти ръце на гърди и впери изпитателния си поглед в седналата Юдит. Тя не отговори. Със своето лекомислие девойката като нищо би се впуснала в един флирт с красивия млад индиански вожд, но за подобни сериозни последици не беше и помисляла. А ето, че сега той искаше от нея да стане негова жена. Истина ли беше, че Мелтън се кани да я измами? Истина ли беше, че стига само да поискаше, индианецът можеше да бъде богат? Той стоеше изправен пред нея и чакаше, без да отмества пронизващия си поглед. Но след като тя доста време остана безмълвна, вождът наруши мълчанието:

— Знам какво си мисли Бялото цвете. Тя обича богатството, удоволствията, живота в градовете на бледоликите. Червенокожият мъж не притежава нищо друго освен своя вигвам, кон и своите оръжия. Той живее в гората и в саваната. Как би могло тогава някога Бялото цвете да си помисли да стане скуоу на един индианец?! Така е, нали?

— Да — призна тя.

— Но стига само да поискаш, всичко ще се промени. Кажу ми да и аз незабавно ще отида да изпълня желанията ти. Ръката ми няма да докосне твоята, преди да съм ти донесъл толкова злато, колкото пожелаеш.

Тези думи ѝ подействаха. Тя веднага се оживи.

— Действително ли можеш да го направиш?

— Мога.

— А наистина ли Мелтън играе нечестна игра с мен?

— Изпитай го, като поискаш да видиш баща си! Но не му казвай, че си говорила с мен!

— Добре, ще проверя искреността му и ако не удържи на думата си, ще го напусна и ще дойда при теб.

— Няма да ти позволи. Ще те принуди да останеш при него.

— Какво да направя в такъв случай?

— Нищо, само ще чакаш да дойда да те взема. Той се намира в ръцете ни. Докато се решиш как да постъпиш, идвай по същото време тук всяка вечер! Не се ли появиш, ще знам, че ти се е случило нещо и тогава ще отида при него, за да те поискам. Хау!

Той ѝ обърна гръб, за да си върви, без да ѝ подаде ръка. Тя го остави да се отдалечи на три-четири крачки, после се втурна подир него и обви ръце около врата му. Долових шумна целувка. След това тя бързо се върна и отново седна на камъка. Дали действията ѝ бяха резултат от хладнокръвна пресметливост, от внезапен изблик на чувства или пък бяха израз на благодарност за обещаното злато? Може би имаше от всичко по малко. Той изненадано спря, после с бавни крачки се върна при нея и каза:

— Бялото цвете ми даде доброволно онова, за което все още не я бях помолил. Нека не забравя, че отсега нататък тя не бива да приема ласки от никой друг. Нека веднага, щом се разсъмне, да изпита искреността на Мелтън, за да се убеди сама, че той няма да удържи дадената ѝ дума. Утре вечер пак ще дойда тук и тежко и горко на Мелтън, ако ѝ е направил нещо лошо. В знак на благодарност за нейната целувка ще ѝ съобщя нещо, което иначе тя едва ли би узнала. Избягал е един от бледоликите, които доведохме тук. Той е висок и силен мъж, когото Бялото цвете сигурно познава.

— Да, познавам го.

— Познаваш го — кимна той и с натъртване добави: — и то по-добре от останалите.

— Откъде знаеш?

— Каза ми го зоркият поглед, с който бдя над теб. Ти си го обичала, нали?

— Не. Той просто тича подир мен.

— Тогава едва ли ще се натъжиш, като ти кажа, че е мъртъв.

— Мъртъв ли е? Как е умрял?

— Двамата Уелър са го преследвали и убили. Сигурно лешоядите са разкъсали вече тялото му.

Минута-две тя остана мълчалива, но после възкликна:

— Много добре е станало! Той ми беше противен и сега се отървах от него!

— Да, той няма да се върне, но утре аз пак ще бъда тук. Хау!

Вождът се отдалечи. Тя остана да седи на мястото си замислена и неподвижна. Но не след дълго щракна с пръсти така, както прави човек, когато се отърсва от някаква неприятна мисъл и започна тихичко да си тананика. Беше някакъв стар, изтъркан шлагер. Когато най-сетне стана и си тръгна, трябваше само да я последвам, за да узная съвсем лесно пътя, който водеше към скривалището на Мелтън, обаче бях достатъчно предпазлив да се откажа, защото твърде добре бях запознат с индианските привички, за да знам, че Хитрата змия не си беше отишъл. Без съмнение от разстояние той щеше тайно да я придружава чак до горе. Може би дори щеше да сметне за необходимо и там да остане близо до нея, поради което предпазливостта ми налагаше за тази вечер изобщо да се откажа от всякакво по-нататъшно търсене. И така аз се върнах обратно в пещерата, напълно доволен от резултата на нощното си разузнаване.

Ако сумирах всичко, каквото бях узнал, и премислех каква изгода можех да извлека от него, то ставаше ясно, че се завръщах с далеч по-голям успех, отколкото се надявах на тръгване. Онова, което чух, несъмнено щеше да ми осигури неподозирано голямо предимство. Така можехме да постигнем целта си, без да ни се налага да изчакваме пристигането на по-голям брой воители на мимбрехосите, за да победим юмите. Да, дори вече ми се струваше възможно нещо, което допреди малко смятах за напълно изключено, а именно, че и съвсем сам, без помощта на Винету и на другите ми спътници, ще успея да осъществя нашия план. И то по мирен път.

Що за човек беше тази Юдит! Колко невъзмутимо беше посрещнала вестта за смъртта на своя някогашен годеник! Само с едно щракване на пръстите бе прогонила мисълта, че тялото му е разкъсано от лешоядите! Клети Херкулес! Впечатлението от нейното лекомислие се смекчаваше донякъде от това, че се бях заблудил в отношението й към нейния баща. Тя не го беше изоставила най-безсърдечно, а вярваше, че той се намира в горе-долу поносимо положение. Поведението на Хитрата змия ми бе вдъхнало известно уважение към него. Във всеки случай той беше по-добър човек, отколкото можеше да се съди по името му. Спокойно можех да поема риска да вляза в

преговори с него. Той обичаше еврейката, която бе станала за мен твърде важна фигура, един обект за размяна с голяма стойност. Най-откровено си признавам, че бях решил да извърша нещо безкрайно осъдително — една малка търговия с хора. Бях намислил да заловя Юдит, за да мога чрез нея да получа известна власт над Хитрата змия и неговите юми.

Когато се върнах в пещерата, казах на мимбрехото само че трябва да спим, за да станем още на зазоряване. После легнах върху одеялото си и след този тъй изморителен ден спах чак до ранно утро. Навярно мимбрехото е бил още по-изтощен, защото ми се наложи да го будя, и то той не можа веднага да се разсъни.

Предстоеше ни да претърсим галерията. След като се погрижихме за конете, ние се заловихме на работа. Първата ни грижа беше отвън, пред входа отново да натрупаме дребните камъни така, че пак да го закрийт.

После се спуснахме надолу, а от другата страна на каменния блок трябваше отново да се катерим нагоре. Оттам можехме да огледаме целия индиански бивак. В него все още не се забелязваха признаци на живот. Въпреки това бяхме достатъчно предпазливи да продължим пътя си само пълзешком. Открихме завоите, споменати от Херкулес, и скоро спряхме при посоченото от него място. Намерих го без особени усилия. Той нямаше опит в подобни неща и беше закрил дупката по такъв начин, че изобщо не можеше да заблуди някой човек с остро зрение. Това място не се виждаше от индианския лагер и затова имахме възможност спокойно да се движим. Предпазливо отстранихме камънака. Така се откри един отвор, в който можеше да се спусне дори и някой по-едър човек. Намерихме й камъните, от които Херкулес беше направил нещо подобно на стъпала и слязохме по тях. Тъй като те бяха дялани, това ме накара да предположа, че галерията не беше дело на индиански ръце. Тя идваше отдясно и под лек наклон продължаваше да се спуска наляво, към вътрешността на огромната скала.

Най-напред я претърсихме надясно, което ще рече нагоре. Бяхме се запасили с необходимите факли. Само след броени крачки се изправихме пред пропастта, от другата страна на която се намираще нашата пещера. Конете познаха гласовете ни и тръгнаха към нас. Бяха прекарвали нощта в пещерата и вече не се страхуваха от тъмнината.

Понеже не исках да се приближават твърде много до бездната, със силни викове ги накарах да отстъпят назад, а когато заповядах на моя Хататитла „итеш-кош!“ — легни! — той се подчини и жребецът на Винету последва примера му. Бях сигурен, че нямаше да се помръднат от местата си, преди да се върнем.

Близо до ръба на скалата открихме четири дупки, които отговаряха на намерените през миналия ден от отвъдната страна. Значи тук по-рано действително бе имало някакъв мост. После се върнахме обратно, за да тръгнем надолу по галерията.

Тя беше малко по-висока от човешки бой и широка приблизително един метър. По стените ѝ имаше белези от работа с кирки, а тук-там се забелязваха следи от кръгли дупки, пробити с бургии. Здравите части от скалата са били взривявани с барут, следователно съвсем сигурно бе, че галерията е била прокопана от бели. Най-често тя минаваше през скали. Там, където се бе натъквала на цепнатини и проломи, са били използвани дялани камъни.

Навлизахме все по-навътре в нея, без да срещаме каквото и да било препятствие. Противно на очакванията ми въздухът беше доста поносим. Това обстоятелство ме накара да обърна внимание на нашите факли. Пламъкът им не гореше право нагоре, а макар и едва незабележимо се накланяше в посоката накъдето вървахме. Следователно тук имаше слабо течение. Свежият въздух идваше откъм гърба ни и нахлуваше навътре в галерията. Тъй като движението му беше равномерно, то сигурно някъде имаше отдушник. Дали пък тази галерия не беше свързана с шахтата? Това бе твърде възможно, понеже тя продължаваше на изток, към центъра на огромната скала, където, както знаех, се намираще и шахтата.

Бяхме изминали вече над триста крачки, когато мимбрехото посочи към някакъв зазидан в стената камък.

— Тук нещо пише! — каза той.

Когато осветих мястото с факлата, успях ясно да прочета:

Alonso Vargas of. en min. y com. A.D. MDCXI. След като допълних изпуснатото при съкращенията, се получи: Alonso Vargas, oficial en minas y companeros Anno Domini MDCXI, или в превод: „Алонсо Варгас, минен надзирател и другарите му, в лето Господне 1611.“ Значи до наши дни бяха изминали повече от двеста и петдесет години, откакто този испански миньор бе прекопавал тук тази галерия.

Преписах си надписа, защото за мен бе нещо ново, че на времето си испанците са били проникнали толкова навътре в тези отдалечени области на Мексико, което те наричали Нова Испания.

Продължихме нататък, докато най-сетне галерията свърши. На едно място тя беше преградена със зид, издигнат от дялан камък. И въпреки това пламъкът на факлата продължаваше да се накланя към тази стена, макар да не се забелязваше никакъв отвор. Но когато огледах зида, видях, че той представляваше нещо като решето. Там, където се срещаха ъглите на отделните камъни, хоросанът липсваше и така се бяха образували дупки, които можеха да се открият само ако се обърнеш внимание на течението и човек започнеше да ги търси. Издълбан криво-ляво с някакъв остър инструмент, на един от камъните забелязах следния надпис: Е. Л. 1821. Несъмнено Е. Л. бяха началните букви на някакво име, а цифрите показваха, че галерията е била преградена с този зид през 1821 година. По какви ли причини? Това можеше да ми е безразлично. Сигурно тогава е бил унищожен и мостът над пропастта и е бил затрупан с камъни входът на пещерата, който същевременно е бил и вход на минната галерия. Дупките в зида бяха оставени, за да се осигури достъп на свеж въздух в случай, че покъсно отново започнеше експлоатацията на мината — така животът на работниците нямаше да бъде застрашаван от отровни газове.

Напрегнахме слух. Нищо не помръдваше зад зида. Осмелих се да почукам, но не получих отговор. Въпреки това бях убеден, че моите сънародници се намираха нейде отвъд тази стена. Ако предположенията ми не ме лъжеха, можех да ги освободя, без да се излагаме на опасност. И така, някак си трябваше да преминем през зида. За целта се налагаше да изкъртим някои от камъните. Но не разполагахме с никакви други инструменти освен с ножовете си. Дупките ни даваха удобни изходни точки за започване на работата ни. За съжаление хоросанът бе станал твърд като гранит и след един краткотраен опит стигнахме до убеждението, че трябваше да се мъчим цял ден, за да извадим само един-единствен камък. И все пак се заловихме на работа. Та нали нямаше какво друго да правим, понеже докато навън беше светъл ден, не можеше нищо да предприемем!

Трудихме се, докато и двете факли изгоряха, а после продължихме известно време и на тъмно. Когато се почувствахме изтощени от изморителното си занимание, ние се върнахме в пещерата

и заварихме конете да лежат там, където им бях заповядал да останат да ни чакат. Позволихме им да станат и им дадохме царевица. Ние също се нахранихме, а след като се запасихме с нови факли и свещи, пак се спуснахме в галерията. Взехме и пушките си, защото смятахме да ги използваме вместо железни лостове.

Трудна и напрегната работа беше да се изстърже хоросанът измежду камъните. Често ни се налагаше да спираме, за да си починем. Най-сетне, когато часовникът ми показваше вече седем часа вечер, ние успяхме да извадим първия камък. Надникнах през дупката. Отвъд зида цареше дълбока тъмнина. Вторият камък ни създаде по-малко затруднения. Изкъртихме го само след два часа. След още един час третият камък последва първите два. Вече беше десет часа. До полунощ отстранихме седем камъка, а около един часа можехме да се промъкнем през образувалия се отвор, което стана извънредно предпазливо и без каквато и да било светлина. Бяхме угасили факлите си, тъй като отблясъците от тях можеха да се забележат през дупката.

След като не забелязахме нищо подозрително, ние се осмелихме да вземем с нас една запалена свещ. И тогава най-напред видяхме, че от другата страна зидът беше измазан с цветна мазилка и по този начин не бе възможно вече да се различи от околните скали.

Озовахме се в широка и висока галерия, чийто таван се крепеше върху оставените за целта тук-там каменни блокове. Тъй като тя е била вече изчерпана, добиването на руда е било прекратено. Въздушното течение ни показваше да се насочим надясно, но въпреки това първо се отправихме наляво, за да разберем какво имаше там. Не стигнахме далеч, понеже само след броени крачки видяхме, че в галерията е станало срутване, което я е затрупало. Върнахме се, за да продължим надясно.

Скоро открихме покрай стените й какви ли не инструменти. Както изглеждаше, бяхме попаднали във все още използвана част от галерията. Усещаше се, че въздушното течение става все по-силно. После се натъкнахме на едно разширение, наподобяващо четириъгълно помещение, в чиято среда съзряхме голяма и тежка дървена клетка, състояща се от под и три стени. На четирите й ъгли бяха закрепени дебели, здрави въжета от усукани кожени ремъци. Другите им краища бяха завързани заедно на верига, която се губеше

нагоре в един отвор с малко по-голям диаметър от самата дървена клетка. Сигурно този отвор представляваше шахтата, понеже въздушното течение теглеше нагоре. Големият дървен сандък беше рудничната клетка, която се товареше откъм страната, където липсваше стена. Наоколо се търкаляха и други най-различни предмети, с които в момента нямах време да се занимавам, защото цялото ми внимание бе привлечено от две тежки врати, направени от дебели, грубо одялани дъски, и подлостени с яки резе-та. Едната от тях се намираще точно срещу галерията, откъдето бяхме дошли, а другата бе от дясната ни страна. Навярно те водеха към онази част от мината, която в момента бе в експлоатация.

Най-напред се насочихме към вратата вдясно от нас и дръпнахме двете ѝ резета. Мимбренхото държеше факлата. В мига, когато вратата се отвори, отвътре изхвъркна женски силует, нахвърли се върху мен, заби нокти във врата ми и на немски изкрещя:

— Долен злодей! Пак ли идваш?... Пусни ме да се кача горе, иначе ще те удуша!

Това посрещане бе твърде недружелюбно, но не се разсърдих, понеже очевидно бе предназначено за друг човек. Освободих се от ръцете на разяреното същество, в което за моя изненада разпознах еврейката, и без да ги пускам, казах:

— Моля ви, госпожице, да имате добрината да забележите, че се лъжете относно личността ми! Не съм дошъл тук с намерението да умра от тези нежни ръце.

Мимбренхото освети лицето ми. Тя ме позна и учудено възкликна:

— Вие ли сте, вие? Слава Богу! Вие няма да ме оставите тук!

— Няма. Ще ви изведе на свобода. Кой ви затвори в тази дупка?

— Мелтън, този сатана в човешки образ.

— Как ви накара да слезете долу?

— С хитрост. Доброволно тръгнах с него. Спуснахме се с рудничната клетка.

— Тогава с нещо ви е подмамил, може би ви е казал, че иска да ви покаже вашия баща.

— Да, така ми каза. Щях да взема баща си. Вие знаете, че той е затворен в мината?

— Знам. И изобщо знам повече, отколкото си мислите. Така например ми е известно, че вчера Хитрата змия е разговарял с една дама, която толкова го е очаровала, че той е обещал да ѝ даде скъпоценни камъни, злато, един замък, хубави дрехи, както и многобройна прислуга.

Тя не се изчерви, както би станало с някоя друга девойка, а най-непринудено ме попита:

— Говорихте ли с него?

— Не.

— Ходил ли е при Мелтън?

— Не знам. Но ако все още не е бил при него, предполагам, че в скоро време ще отиде.

— Тъй като го очаквам, когато ви познах, си помислих, че той ви е изпратил, за да ме измъкнете оттук. А в самото начало ви взех за Мелтън, този подлец.

— И как така тъкмо с този подлец сте се съюзили?

— Ами защото ми обеща какво ли не.

— Да, злато и накити, един замък и един дворец. Как можяхте да му повярвате? Фактът, че той подмами вашите сънародници да дойдат дотук, за да ги затвори и да ги принуди да работят за него, трябваше да ви подсказже, че при него и дума не може да става за някаква почтеност. Всъщност как си представяхте бъдещето на тези клетки хорица?

— Съвсем не толкова лошо. Те трябваше да работят тук под земята, докато извадят от недрата ѝ определено количество живак, изчислено в центнери. Това нямаше да продължи кой знае колко дълго. Така Мелтън щеше да стане страшно богат човек, след което щеше да ги пусне на свобода и на всеки от тях щеше да даде толкова много пари, че да може да живее, без да работи повече.

— И вие му повярвахте?

— Да.

— Хмм. Ще ви обясня какво би станало. От лошия въздух в галериите, мизерната храна и отровните живачни изпарения за кратко време всеки работник би получил сериозни увреждания и след две-три години никой от тях нямаше да е жив. Това би било най-ужасното масово убийство, каквото може да си представи човек, и в такъв случай вие щяхте да се превърнете в съучастник на Мелтън.

— Две-три години ли? Не ми се вярва. Ставаше дума само за няколко месеца.

— За толкова кратко време не се забогатява кой знае колко много. Сериозно ли мислехте да се ожените за него?

— Защо не?

— А ето че сега искате да станете жена на Хитрата змия, нали?

— Да, за наказание на Мелтън!

— Ами вашият предишен годеник, който ви е толкова предан?

— Какво ме засяга? Впрочем той е мъртъв.

— Да, разкъсан от лешоядите! Изглежда и вие страдате от същата липса на съвест като Мелтън. Иде ми пак да ви затворя и да ви оставя на вашата участ.

Бях ѝ пуснал ръцете, така че тя можеше свободно да се движи, но стоях на пътя ѝ. Ала ето че в този момент тя бързо се шмугна покрай мен.

— Няма да го направите! Никой няма да ме тикне пак в тази дупка!

— Е, нямам намерение да превръщам думите си в действителност. Ще бъдете свободна.

— Даже и отново да ме затворите, скоро пак ще изляза на свобода, понеже без съмнение вождът ще дойде, за да ме измъкне оттук.

— Стига да е в състояние да го направи.

— Мислите ли, че някой ще може да му попречи?

— Да, Мелтън.

— Той е безсилен срещу него, защото се намира в ръцете му.

— Вярно, че така ви каза вчера вождът, но никак не е изключено самият той да попадне във властта на Мелтън. И ако това наистина стане, вината ще е единствено ваша.

— Защо?

— Мога да ви обясня едва след като науча какво сте говорили с Мелтън. Хитрата змия ви посъветва да подложите на изпитание почтеността му. Как го направихте?

— Първо ми кажете откъде знаете всичко това с такива подробности! Твърдите, че не сте разговаряли с вождя, а тези неща сте могли да научите единствено от него.

— Лежах скрит зад камъка, на който бяхте седнали заедно с него. Подслушах ви.

— Как сте се осмелили? Ако вождът ви беше видял...

— Тогава несъмнено той щеше да изпадне в по-голяма опасност от мен. А сега най-сетне ми кажете по какъв начин проверихте дали Мелтън има честни намерения към вас!

Ами така както ме посъветва вождът. Сигурно и сам знаете, щом сте ни подслушвали.

— Настояхте ли да видите баща си?

— Да. Мелтън ми отговори, че трябвало да почакам, защото имали голяма нужда от баща ми тук под земята. Но аз не се оставих така да ме залъгва и продължих да настоявам да изпълни желанието ми. Накрая му заявих, че ще го напусна. Той се изсмя и ми каза, че едва ли ще си тръгна без моя баща. После го заплаших с вождя.

Аха, тъй си и помислих! Било е много непредпазливо от ваша страна. Така сама сте издали, че сте в близки отношения с индианеца.

— Какво ми вреди това? Мелтън трябва да знае, че и без баща ми не съм останала без всякаква помощ и закрила, както явно той си мисли.

— Съвсем скоро ще разберете, че не сте постъпили много разумно. Предполагам, че сте споменали не само името на индианеца, а сте издрънкали и други неща.

— Защо да не му отговоря, щом ме пита?

— Веднага ще проумеете. Да не би да сте му казали, че Хитрата змия ви е направил предложение за женитба и ви е обещал като Мелтън също много щастие и охолен живот?

— Да, казах му.

— И че ще се разправи с мормона, ако той използва към вас насилие или ви причини някакво зло?

— Необходимо беше тъкмо това да подчертая.

— Тогава благодарете на Бога, че дойдох, защото Хитрата змия нямаше да ви измъкне от шахтата! След като сте били тъй непредпазлива да съобщите всичко това на Мелтън, той вече знае какви са истинските му отношения с индианеца. В негово лице вижда вече не само съперник, но е наясно, че вождът му няма никакво доверие и ще му отмъсти за всяка по-сурова мярка срещу вас.

— Че какво от това, нали Мелтън е във властта на юмите и трябва да се страхува от вожда им!

— Изглежда, че е тъкмо обратното! Въпреки всичките ви заплахи, той ви е затворил тук, а това показва, че не се бои от индианеца.

— Много скоро ще разбере колко се е лъгал, защото му казах, че Хитрата змия ще ме чака днес и ако не отида на срещата, ще ме търси.

— Това е най-голямата глупост, която сте могли да направите! Защото Мелтън вече е предупреден и ще се подготви да посрещне както трябва вашия закрилник. Предполагам, че самият вожд се нуждае от закрила.

— Да не би да мислите, че Мелтън ще се реши да посегне на него? Та нали така ще насъска цялото племе срещу себе си!

— Хич не го вярвайте! Той може да обезвреди вожда без индианците да разберат каквото и да било. С вашата бърливост сте изложили червенокожият си обожател на най-голяма опасност.

— Ако действително е станало така, се надявам, че ще го спасите. При дадените обстоятелства се опасявам, че Мелтън ще прибегне до най-нечистите и долни средства.

— Така е! Но за това по-късно! А сега преди всичко ми отговорете на следния въпрос: знаете ли къде се намират вашите съотечественици? Сигурно сте говорили с Мелтън за тях.

— Често си приказвахме за тези хора, но без такива подробности.

— Та нали те трябва да ядат и да пият. Кой ги снабдява с храна и вода?

— Мелтън каза, че долу имало вода. На първо време ги хранили двама индианци.

— Какво им дават да ядат?

— Само царевични питки, които изпекох заедно с индианките.

— Тъй като работниците не се намират тук доброволно, сигурно ги държат затворени и са взели необходимите мерки, както да не могат да избягат, тъй и да нямат никаква възможност да се нахвърлят върху хората, които се грижат за тях. Какви са тези предпазни мерки?

— И краката, и ръцете им са оковани.

— Та няма тези нещастници могат да работят така?

— Вероятно. Но засега все още не са започнали работа. Това ще стане едва след като дойдат още неколцина бели, очаквани от Мелтън. Едни от тях са надзиратели, а други пък — специалисти.

— По отделно ли са затворени немците или са на едно място?

— Доколкото знам са заедно.

— Казахте, че за тях сега се грижат двама индианци. Не е ли възможно въпреки оковите пленниците да се окажат опасни за тях?

— Не, защото между едните и другите има яка врата. Дано успеете да я отворите.

— Във всички случаи ще успея.

— И какво ще стане с Мелтън? Ще го оставите ли да си върви?

— Ще се погрижа да бъде обесен!

— Ще ви кажа как би трябвало да постъпите. Не бива да го нападате на открито, защото ще ви застреля.

— Нямам подобни опасения.

— О, като нищо! Винаги е въоръжен с два револвера. Но прибере ли се в жилището си, той ги сваля. Следователно трябва да го изненадате точно там.

— Наистина имам такова намерение, макар да не се страхувам от револверите му.

— Нима знаете къде е жилището му?

— Не. Знам само, че човек трябва да се спусне в шахтата, за да стигне до него. Но мисля, че вие ще ми дадете нужното описание.

— Да, мога, защото съм била там. Строи го е някой си Еусебио Лопес.

— Еусебио Лопес ли? Преди малко на едно място видях инициалите Е. Л. Сигурно това е неговото име. Жилището е и едновременно скривалище и едва ли може да е кой знае колко просторно.

— О, достатъчно голямо е! Горе на билото на огромната скала е имало дълбок улей, който Лопес просто е покрил с таван. Така се е образувало нещо като галерия, която започва от шахтата и води към жилището. В своя край улеят е бил значително широк и с помощта на допълнителни стени, Лопес го е разделил на повече помещения, а така са възникнали няколко стаи, където живеем. Външната стена изглежда досущ като скалата и поради това отдолу никой не може да забележи,

че горе се намира някакво жилище. За прозорци служат дупки в зида, които по-отдалеч изобщо не си личат.

— На каква дълбочина трябва да се спуснеш в шахтата, за да стигнеш до тази галерия?

— Слиза се дващестина стъпала по една стълба на стената.

— Но тук виждам само рудничната клетка, окачена на верига. Близо до ума е предположението, че горе има някакъв валяк, или колело, изобщо подемен механизъм, с чиято помощ клетката се издига и спуска, нали?

— Наистина има такова колело.

— В такъв случай стълбата е излишна.

— Но тя не стига до долу, а само до споменатата галерия с изкуствен таван. А който от живеещите там поиска да слезе долу, трябва да използва клетката.

— Добре. И как изглежда жилището?

— Състои се от четири стаи. Две от тях се намират в дъното на галерията, а другите са разположени от двете ѝ страни.

— В коя от тях мога да намеря Мелтън?

— Тръгнете ли навътре в галерията от дясната ви страна ще се падне помещението, където спят възрастните индианки. Вляво живея аз. После ще видите две врати пред себе си, разположени съвсем близо една до друга. Отдясно е стаята на двамата Уелър, а отляво е жилището на Мелтън.

— Какви са ключалките на вратите?

— Изобщо нямат ключалки, защото за врати служат спуснати пред входовете рогозки.

— Къде и на какво спи Мелтън?

— Върху одеяла, постлани в предния ляв ъгъл.

— А кой върти колелото, когато трябва да се издигне или спусне рудничната клетка?

— Индианците, които стоят на пост в шахтната кула. Те са ... я чуйте!

Изплашена Юдит млъкна и се обърна в посока към шахтата. От там се разнесе подрънкването на веригата, на която беше окачена клетката. Видяхме, че тя се раздвижи и започна да се изкачва нагоре.

— Горе хората все още не спят — казах аз. — Защо ли изтеглят клетката? Дали някой иска да се спусне долу?

— Несъмнено — отвърна тя. — Веднага ще видите, че преди малко не бяхте прав, понеже ей сега вождът ще се появи.

— Ако дойде някой, то той ще е или Мелтън, или старият Уелър.

— Днес Уелър изобщо не е тук.

— Къде е?

— Тръгна заедно с неколцина индианци, за да ви наблюдава и да съобщи на Мелтън, когато дойдете тук. Както изглежда не ви е открил, иначе вече да се е върнал.

— Тогава няма защо да очакваме неговото появяване. Сигурно идва Мелтън.

— В такъв случай ще имате чудесна възможност да го заловите.

— Ще зависи от обстоятелствата. Трябва да сме предпазливи. Не е изключено Уелър да се е върнал и да го придружава. Ще изчакаме да видим какво ще се случи. Затова се виждам принуден да ви помоля сега-засега да ми позволите пак да ви затворя там, където бяхте.

— Да ме затворите ли? — изплашено попита тя. За нищо на света! Радвам се, че се измъкнах от тази дупка.

— Давам ви думата си, че съвсем сигурно отново ще ви пусна да излезете. Искам само да знам кой идва и защо идва. Затова въпросният човек трябва да завари всичко тук наред и не бива да събуждаме в него подозрението, че някой е бил при вас.

Най-сетне тя се подчини, макар и много неохотно. Подлостих вратата зад гърба ѝ, а после с мимбрехото пропълзяхме и се скрихме зад куп дъски и греди, струпани там, където започваше старата, изоставена галерия. Естествено че загасихме свещта.

Нито минута по-дълго не биваше да продължавам разправията си с еврейката, защото едва се бяхме притаили в скривалището си, когато отгоре се разнесе шум, по който разбрахме, че клетката се спуска. Шумът се приближаваше. Скоро тя се показа и допря пода. Вътре видяхме Мелтън. На колана му беше закачен фенер. Той излезе навън, после се обърна, наведе се, посегна към вътрешността на клетката и издърпа един предмет, в който веднага разпознах някакъв вързан човек. Тук, долу под земята, звуците отекваха от зидовете и се усилиха в тесните пространства. Затова съвсем ясно чух всяка дума на Мелтън, когато той заговори на своя пленник:

— Ти изпитваше толкова силен копнеж по своето Бяло цвете! Ето защо те доведох тук, за да я видиш. А сега само гледай!

Той пристъпи до вратата, зад която беше затворена еврейката, отвори я и подвикна:

— Излезте, госпожице! Очаква ви радостна изненада. Юдит излезе. Той я заведе до лежащия на земята индианец и попита:

— Познавате ли този човек? Дано все още си спомняте кой е той!

— Хитрата змия! — смаяно възкликна тя. — Вие сте го пленили?

— Да, така направих! Сега ще разберете що за герой е новият ви любовник. Той дойде, за да ми поиска сметка и да ви освободи, а самият той се озова под земята. Никога повече няма да види слънцето. Твърде много неща ми разказахте за него, за да го оставя жив.

— Смятате да го убиете? — попита тя, като потрепери.

— Да го убия ли? Що за начин на изразяване! Нима непременно трябва да се нарече убийство решението ми малко да го позаровя в земята и да го покрия тъй добре, че по-бързо да заспи? А ако след това той не се събуди, туй си е вече негова работа.

— Значи ще го погребете жив!

— Да, ако ви прави удоволствие тъй да го наречете.

— Вие сте чудовище!

— Не се горещете толкова! Веднага ще ви докажа, че съм човек, и то твърде добросърдечен. Вие обичате червенокожия джентълмен, а и той не е безразличен към вас. Преди да умре, вие двамата ще бъдете заедно още два-три часа. Я си извийте ръцете назад, за да ги вържа на гърба ви, иначе бихте могли да злоупотребите с добрината ми и да развържете вашия обожател.

Тя отстъпи изплашено назад.

— Не си мислете, че безнаказано можете да вършите всичко каквото си поискате! Юмите ще отмъстят за своя вожд!

— И през ум няма да им мине! Те изобщо не подозират, че аз съм причината да изчезне.

— Но нали знаят, че се намира при вас! Пазачите сигурно са го видели да идва при вас.

— Аз ги заблудих. Те си мислят, че си е отишъл. Тъй като горе е тъмно, не беше трудно да наредя нещата така, че да ме вземат за него. После тайно вкарах вашия вързан обожател в клетката и грижливо го покрих, за да не заподозрат нещо двамата пазачи, докато ме спускаха надолу. Нямайте никаква надежда за спасение. И тъй, подайте си ръцете!

Мелтън държеше в ръка един ремък. Любопитен бях да видя какво ли щеше да направи тя, след като знаеше, че съм наблизил и ще ѝ помогна. Можеше със сигурност да разчита, че ще я освободя. Навярно и тя това си помисли, защото след кратко колебание протегна назад и двете си ръце.

— Хайде, вържете ме! Но няма да избегнете наказанието си!

— Да не би да сте станала пророчица, Юдит? Това е неблагоприятен занаят.

Той върза ръцете ѝ отзад на гърба и я бутна да влезе в тъмното помещение, където беше стояла затворена допреди идването ми. Тя остана спокойна и не се възпротиви. После той завлече вътре и индианеца, затвори вратата и тикна резето. След това известно време постоя с ухо на вратата, за да се опита да подслуша нещо. Светлината от фенера падаше върху лицето му, по което се беше изписал направо сатанински израз. След малко той влезе в рудничната клетка и с едно висящо въже даде знак на хората горе и те започнаха да я издигат. Светлината от фенера му изчезна, а шумът, причиняван от клетката при удрянето ѝ в стените на шахтата, постепенно замря.

Бях мислил Мелтън за по-предпазлив и по-умен човек. Ако бях на негово място, поведението на Юдит сигурно щеше да ми направи впечатление. Щях да си кажа, че тя непременно има някаква причина, за да посрещне посещението ми с такова спокойствие и щях да се помъча да открия каква е тя. А че подобно нещо изобщо не му мина през ума, не бе никаква препоръка за неговата проникателност и досетливост.

Откакто се бяхме промъкнали през дупката на стената, моят мимбрено не беше казал нито дума. Сега обаче изглежда толкова се учуди на поведението ми, че му беше невъзможно повече да мълчи. Щом се изправихме иззад струпаните дъски и греди, той се обади:

— Тук беше бледоликът, когото искаме да заловим. Защо Поразяващата ръка го пусна да си отиде?

— Защото ми е съвсем сигурно в ръцете. По-късно уплахата му ще е два пъти по-голяма.

Отново запалих свещта и се приближих до вратата, за да я отворя. Еврейката бе застанала току зад нея, за да подслушва, и бързо излезе навън.

— Слава Богу! Наистина ме беше много страх, дали ще дойдете.

— Винаги изпълнявам обещанията си. Разказахте ли вече всичко на вожда?

— Нито дума. От тревога не можех да говоря. Чухте какво каза Мелтън, нали?

— Всичко чух.

— Колко лесно можеше да ви открие! Тогава пак щях да съм във властта му.

— Не, той щеше да е в моята власт. Ако все още не сте разговаряли с Хитрата змия, тогава аз ще му обясня как стоят нещата. Колко добре стана, че Мелтън го е пленил! По този начин злодеят ми даде в ръцете такъв коз, с който ще бия неговите карти.

Приблжих се до индианеца и срязвах ремъците му. Той бързо се изправи на крака и попита еврейката:

— Кой е бледоликият, който е влязъл в нашата шахта, но не е от хората ни?

— Моят червенокож брат веднага ще узнае кой съм — отговорих аз вместо девойката. — Той не е могъл да разбере нищо от думите, които каза Мелтън на бялата дъщеря, защото те бяха на един непознат за вожда език. Ето защо го питам знае ли той какво бе замислил да прави с него Мелтън?

— Съдено ми бе да умра. Той се канеше да ме зарови тук в земята, защото само моята смърт можеше да му донесе пълна безопасност.

— А какво щеше да стане с бялото момиче, което Хитрата змия толкова много иска да стане негова скуоу?

— И тя трябваше да умре от мизерна смърт, също като другите бледолики, от които никой няма да види пак дневната светлина.

— Моят червенокож брат се лъже. Всички те ще видят светлината на деня още утре. Аз ще ги изведа от шахтата.

— Мелтън няма да го позволи.

— Той няма да има възможност да се възпротиви, защото изобщо няма да го питам за разрешение. Дошъл съм да освободя всички пленници, тъй както освободих и теб.

— Все още не съм свободен. Как ли ще изляза от шахтата?

— И още питаш? Необходимо е само да изчакаш, докато Мелтън пак слезе долу. Понеже ще е напълно неподготвен, за теб ще е много лесно да го изненадаш и победиш. Но това съвсем не е нужно. Аз ще

изведа от шахтата Хитрата змия и бялата дъщеря по един друг път. После моят брат ще може да я направи своя скуоу и да ѝ построи хубав дворец.

Както моето присъствие, така и всяка моя дума сигурно бяха за него пълна загадка. Доставяше ми голямо удоволствие да наблюдавам израза на лицето му и неговия смаян поглед, вперен в мен.

— Нима моят бял брат знае някакъв друг път за излизане от шахтата, който ми е неизвестен? — попита той. — Нима знае също, че обичам Бялото цвете, както и всичко, каквото съм говорил с нея? Ще ми каже ли кой е той?

— Преведено на езика на юмите моето име е Таве-шала.

— Таве-шала, Поразяващата ръка! — сепна се той, направи крачка две назад и ме зяпна така, сякаш виждаше призрак. — Поразяващата ръка тук, в нашата шахта!

— Ако не ти се вярва, тогава попитай Бялото цвете. Придружавах и нея, и нейните сънародници от Голямата вода чак до тези планини, за да узная какво замисля да прави с тях Мелтън и да ги избавя от неговата власт.

— Поразяващата... ръ... ка, врагът на нашето племе! Насред нашия лагер, в сърцето на Алмаден!

— Лъжеш се! Аз не съм враг на племето ви.

— Но ти уби Малката уста, сина на нашия най-знатен вожд!

— Той ме принуди, защото се канеше да застреля ей този млад воин на мимбрехосите, който е застанал пред теб, както и неговия брат и неговата сестра.

— Голямата уста се закле да ти отнеме живота.

— Знам. Но нима това може да е за теб причина и ти също да си мой смъртен враг?

— Длъжен съм да се подчинявам на Голямата уста.

— Никой червенокож воин не е длъжен на подобно подчинение, а пък един вожд като тебе съвсем не е. Нека Голямата уста сам в честен двубой уреди враждата си с мен! Аз те освободих и така доказах, че не съм неприятел на юмите. Ако бях такъв, то щях да избия всички ваши воители, които срещнах по пътя си от Асиенда дел Аройо дотук. Това са четирийсет души, които до един бяха пленени от мен.

— Всички... са... пленени! — слисано повтори той. Къде са сега?

— При нашия отряд от мимбрехоси, с който дойдох тук.

— Ти доведе ли ги до шахтата?

— Не. Останаха да ме чакат под командването на Винету, великия вожд на апачите. Намират се на едно място, където няма да можете да ги откриете. Тръгнах само с този млад воин на разузнаване в Алмаден и ще освободя всички бледолики, които са тук, под земята, без да се нуждая от помощта на други хора.

Изразът на безкрайно учудване все още не беше изчезнал от лицето му. Той просто не намери думи да отвърне нещо на казаното от мен. Аз обаче използвах мълчанието му и продължих:

— Няма да ни е трудно да победим юмите, които охраняват Алмаден, но нямам желание да проливаме кръвта им. Нека Хитрата змия ми каже дали иска да остане мой враг, или предпочита да бъде мой приятел!

Още предишния ден, когато подслушвах разговора му с еврейката, индианецът ми се беше видял почтен човек и сегашното му поведение само потвърди доброто ми впечатление от него. Погледът му беше открит и честен. Без да откъсва очи от мен, той размисли минута-две, а после отговори:

— Заповядано ми е да се държа като враг на Поразяващата ръка и трябва да се подчинявам на тази заповед. Но той спаси от смърт и мен, и Бялото цвете. Затова ми се иска да му подаря моето приятелство. От една страна, не мога да постъпя както ми повелява сърцето, а, от друга, не бива да се държа така, както ми е заповядано. Не съм нито приятел, нито враг на Олд Шетърхенд. Нека той направи с мен каквото поиска.

— Добре! Моят брат говори много разумно. Но ще се примири ли с участва, която ще определя за него?

— Да. Тук смъртта ми щеше да е неизбежна. Вземи ми живота! Няма да се съпротивлявам!

— Не се домогвам до живота ти, но макар и временно, ще ти отнема свободата. Ще станеш ли доброволно мой пленник?

— Да.

— Ще трябва ли пак да те вържа, за да съм сигурен, че няма да ми избягаш?

— Дали ще ме вържеш, или не, е все едно. Аз ще остана при теб, докато ми кажеш, че пак съм свободен. Но не бива да искаш нищо

друго от мен. Не мога да ти помогна и няма да ти дам никакви сведения.

— Добре, споразумяхме се! Ти си мой пленник и ще се подчиняваш на всички мои нареждания. Не ми е необходима помощта ти за онова, което имам намерение да правя.

След като развързах ръцете на Юдит, аз се залових да търся и другите пленници. Помещението, където еврейката бе стояла затворена, беше малко. Там някога бяха започнали да копаят галерия, но съвсем скоро бяха преустановили работа, защото в тази посока не бяха намерили нищо. Явно останалите пленници трябваше да се търсят зад другата врата. Когато я отворих, ние се озовахме в нещо като изсечена в скалите стая, откъдето започваха три отделни галерии в три различни посоки. Тук въздухът беше лош. Миришеше на сярра. Трудно се дишаше. По две от галериите можеше свободно да се продължи нататък, но на входа на третата видях врата с две резета. На нея имаше малко прозорче с капак, също както е на затворническите врати. Отворих го, за да погледна през него, ала бързо се отдръпнах, понеже отвътре ме лъхнаха такива вонящи изпарения, които едва се понасяха. А когато доближих свещта до отвора, тя за малко щеше да угасне.

Но още по-лошо стана, след като дръпнах двете резета и отворих широко вратата. Блъсна ме тежък, застоял въздух, а миризмата беше неопишуема. В сравнение с него царящият обикновено въздух в средната палуба на разни съмнителни кораби, превозващи преселници, бе направо чист озон. В съответствие с галерията, която затваряше, тази врата бе значително по-ниска от другата. За да мине човек през нея, трябваше да се наведе. И все пак в тази галерия бяха подслонени толкова много хора! Те бяха налягали на земята, непосредствено зад самата врата, мъже, жени и деца, кой където свърне. Веднага щом светлината падна върху тях, те се надигнаха и в същото време се разнесе дрънченето на жезла, защото прангите на ръцете и краката на тези клетници бяха свързани помежду си с вериги. От страх децата започнаха да плачат. Жените завикаха за хляб. Мъжете запроклинаха, закрепяха ми нещо гневно и се заблъскаха към мен, за да ме изтикат назад и да се измъкнат от тесния си затвор. Сграбчиха ме, оковани в пранги и вериги юмруци се размахаха пред лицето ми. Това бяха мигове на най-голяма възбуда. Но бяха необходими само няколко

енергични думи от мен и заплашителната ярост на хората се превърна в радост. Разнесоха се ликуващи викове. Въпреки веригите си, започнаха да ме прегръщат. Всеки искаше да ми стисне ръката, а мнозина заплакаха от щастие. Измина доста време, преди да се успокоят поне до там, че да получа отговор на въпросите си.

Вождът наблюдаваше тази сцена от страни. Когато не бях вече тъй плътно наобиколен от хората, той се възползва от възможността да се приближи и се обърна към мен с думите:

— Казах, че Поразяващата ръка не бива да очаква помощ от мен, но все пак едно мога да му издам — ей там, в онази цепнатина на зида е скрит ключът, с който се отварят прангите и се свалят веригите.

Вождът беше един полудив човек, но не можеше безучастно да наблюдава нещастията на тези хора. Доброто му сърце го беше подтикнало да ми издаде къде се намираше ключът. Навярно аз и без друго щях да го намеря, защото щях да се досетя, че ще трябва да се търси нейде съвсем близо до мястото, където преселниците са затворени, обаче така ми се спестяваше търсенето и освобождаването на клетниците стана по-бързо. Те си помагаха един на друг и след по-малко от пет минути веригите бяха свалени и нахвърляни на един куп. Избавените хора се наканиха веднага да излязат навън. Положих големи усилия да ги накарам да пазят тишина. Шумът можеше да стигне до Мелтън и да привлече вниманието му. Тъй като не бяхме сигурни дали нямаше да ни се наложи да се отбраняваме срещу евентуално нападение, се разпоредих да се въоръжат с намерените наоколо инструменти, като чукове, кирки и други подобни.

Ако в първите мигове на голяма радост хората не бяха обърнали внимание на вожда, то сега те го забелязаха. Познаваха го. Знаеха, че е предводител на юмите, знаеха и каква вина носи за тяхната зла участ. Ето че в тях се надигна желание за мъст и аз трябваше да положа големи усилия да ги накарам да се откажат да го линчуват намясто. Успокоих ги, обяснявайки им, че ще го използваме като заложник и така ще имаме голяма полза от него.

Отправихме се към нашата пещера. Понеже се налагаше да вървим един подир друг, образуваната от нас колона стана много дълга. Затова запалихме всички останали свещи, както и няколкото миньорски лампи, които висяха окачени на една от стените. Естествено, заради подземната пропаст не можахме да минем направо

за пещерата, а трябваше първо да излезем на открито през вече описаната дупка. След като последен се измъкнах навън, ние пак я затрупахме. После се спуснахме по споменатите неведнъж завои и откъм другата страна на големия каменен блок отново се изкачихме нагоре и така се добрахме до пещерата. Тя бе достатъчно голяма, за да побере всички хора.

Беше станало вече два или три часът и следователно беше крайно време да спипаме Мелтън. Още преди развиделяване трябваше да сме напуснали Алмаден. Ето защо на първо време не се впуснахме в по-продължителни разговори. Избрах десетина от най-яките мъже, които щяха да ме придружават с мимбрехото.. На останалите хора въглпих да не излизат от пещерата, защото това можеше да доведе до разкриването ни. Те ми обещаха да се вслушат в предупрежденията ми. Не се безпокоях за вожда. Бях убеден, че той щеше да спази обещанието си и нямаше да предприеме никакъв опит за бягство.

Не беше необходимо тепърва да търся пътя, който водеше нагоре. Всеки от придружаващите ме десетима мъже го знаеше, понеже именно по този път ги бяха отвели горе. Изкачването вървеше добре. Не се налагаше да сме кой знае колко предпазливи заради постовете. Нека ни чуеха! С голяма сигурност можех да предположа, че щяха да ни помислят за приятели.

От двете страни на вратата си шахтната кула имаше няколко отвора, служещи за прозорци. През тях струеше светлина. Това обстоятелство ме зарадва, защото така имахме възможността да видим кое къде е и накъде да се насочим. С шумни крачки тръгнахме право към постройката и колкото се можеше по-бързо нахълтахме вътре. Тримата индианци, които безделно се излежаваха на земята, скочиха на крака, но преди да успеят да ни окажат съпротива бяха повалени на пода и вързани със собствените си колани. На всеки от тях запушихме устата така, че да не може да вика. После ги изнесохме навън и ги оставихме на такова място, че никой да не ги забележи от кулата. Накараха десетимата мъже да насядат при тях. Взех тази предпазна мярка заради Мелтън, който не биваше веднага да разбере как стояха нещата.

Вярвах, че за да го пленя, няма да се нуждая от чужда помощ, но за всеки случай взех със себе си малкия мамбрехо, защото в подобно положение на него можех да се осланям повече, отколкото на моите

десет бели придружители, тъй като те бяха твърде неопитни в суровия живот на Дивия Запад.

И в шахтната кула също намерихме няколко малки фенера. Запаших един от тях и го закачих на най-горния илик на жилетката си. При нужда много лесно можех да го закривам с якето си. Бях очаквал да открия подемния механизъм тук горе в шахтната кула, обаче не беше така. Сигурно той се намираше някъде по-надолу, а защо беше там, в момента не беше нужно да си блъскам главата над този въпрос. Няколко от стъпенките на стълбата стърчаха извън отвора. Заслизах надолу по тях и мимбренхото ме последва по петите. В горната си част дупката беше значително по-широка отколкото по-надолу. Тук можеха да се спускат доста по-обемисти предмети. Когато стълбата свърши, ние видяхме, че сме се озовали в едно четириъгълно разширение на шахтата. И тъкмо тук над продължаващата надолу шахта се намираше подемния механизъм. Той се задвижваше с помощта на маховик, а веригата се навиваше върху един валяк с огромен диаметър. Рудничната клетка висеше горе. По трите стени на помещението бяха окачени какви ли не предмети, а откъм четвъртата страна зееше широк отвор. Оттам започваше галерията, която търсехме. Напрегнахме слух. Цареше пълна тишина. С тихи стъпки продължихме напред.

Закрих фенера и само от време на време за миг осветявах пътя пред нас. Галерията се оказа дълга, струваше ми се безкрайна. Най-сетне отдясно зърнахме една врата, а отляво — друга. Входовете и на двете бяха закрити с рогозки. Изглежда хората спяха. Поне тъй си мислех, ала се видях излъган, защото след като направихме още десетина крачки, дочух говор.

Пред нас се намираха други две врати, разположени съвсем близо една до друга. Гласовете се разнасяха отляво, тоест откъм жилището на Мелтън. Безшумно се приближихме и аз съвсем леко отдръпнах единия край на рогозката, закриваща входа. Вътре гореше свещ и светлината ѝ ми даваше възможност да огледам цялото помещение. То беше доста обширно. В левия му ъгъл се намираше постеля от одеяла. В средата на стаята имаше грубо изработена маса, върху която лежаха два револвера и един нож. Освен това забелязах няколко малки столчета, сковани от по-дебели клони. На дясната стена висяха две пушки, а до тях и голяма кожена торба, която твърде вероятно бе пълна с патрони. Мелтън седеше на един стол без

облегалка до масата и разговаряше с някаква индианка, която беше истинско олицетворение на човешката грозота. Тя бе застанала между вратата и масата. В момента, когато надникнах в стаята, негодникът тъкмо ѝ казваше на вече често споменаваната езикова смесица следното:

— Навярно на вас двете ви е жал за нея, щом толкоз настоятелно ме питаш какво ще правя с момичето, а?

— Да ни е жал ли? — отвърна му индианката със стържещ глас. — Та ние се радваме! Тя не можеше да ни понася, също както и ние нея.

Очевидно ставаше дума за Юдит.

— Тогава сигурно ще се зарадвате още повече, ако те уверя, че тя никога повече няма да излезе от мината. Значи вие двете пак оставате сами и ще си бъдете господарки сами на себе си.

Ако ми служите вярно, добре ще ви възнаградя.

— Ще ти бъдем верни, сеньор, защото ни обеща толкова хубави неща и сигурно ще удържиш на думата си. Дано само да можеш да отблъснеш враговете, които очакваш!

— О, не ме е страх от тях. Те са направо побъркани, щом са дръзнали да тръгнат за Алмаден. Впрочем те изобщо няма да стигнат дотук, защото след като съгледвачите ни донесат сигурни сведения, веднага потегляме срещу тях и ще ги избием до последния човек.

— Но ние чухме, че заедно с тях били великият вожд Винету както и някакъв много смел бял воин. Него не го познавам, ала знам, Винету не може да бъде победен толкоз лесно. Неговата хитрост е ненадмината. Ами ако подмами хората ни да се отдалечат, а в същото време бързо дойде в Алмаден, която ще остане незащитена?

— Няма да успее. Но дори и невъзможното да стане възможно, вие добре знаете какво трябва да направите. Нито един незван човек не бива да влиза в шахтата. Никой не бива да вижда пленниците. Именно за такива случаи при подемния механизъм винаги има нож. Но никога няма да прибегнем до него, защото дори и да бъдем победени при Алмаден, нашата яка скала представлява такава крепост, която никой не може да изкачи, ако не му разрешим. А пък особено строги мерки са взети да не успеят да стъпят тук нито Винету, нито бледоликният, за когото спомена.

Не ми се слушаше повече, защото времето ни беше много скъпо. Затова отхвърлих завесата встрани и влязох в помещението.

— Много се лъжеш, мастър Мелтън, понеже ние сме вече тук!

Същевременно грабнах револверите и ножа, заставайки така, че той непременно да мине покрай мен, ако поискаше да стигне до пушките. Щом ме зърна, негодникът се стресна и отстъпи назад, сякаш виждаше призрак.

— Олд Шетърхенд! Хиляди дяволи! — извика той. — Тогава и Винету е тук! Тичай навън, изпълни дълга си! Това е белият, за когото спомена!

Последните думи бяха отправени към индианката. Тя понечи бързо да излезе, обаче аз я сграбчих и я блъснах назад с такава сила, че тя падна върху постелята на Мелтън. Мимбренхото веднага влезе вътре, за да я задържи. Жената се опита да се отскубне от него, а след като не успя, закрепя по посока на вратата, повтаряйки няколко индиански думи, от които разбрах само две — Ала и аква. Едната беше вероятно някакво женско име, а другата означаваше нож. Навярно виковете ѝ бяха предназначени за втората възрастна индианка, с която живееха тук заедно. Тя трябваше да изпълни онова, което първата бе възпрепятствана да направи. Но в момента не можех да се занимавам нито с нея, нито с крясъците ѝ, защото цялото ми внимание бе погълнато от Мелтън. Той беше грабнал единственото оръжие, което му бе на разположение, а именно стола където седеше, и като го размаха, се нахвърли срещу мен. С едно страшно проклятие се опита да ме удари с него по главата, ала аз се наведох, „гмурнах се“ надолу, сграбчих го, вдигнах го и го запокитих към каменната стена така, че той рухна на земята като смазан. Ето че в този момент отвън нейде в галерията отговори друг женски глас. Мелтън се опита да се изправи на крака, но аз го хванах здраво за врата. Понечи да ме отблъсне от себе си с коляно, само че не успя. Нямах нужда от помощ, за да се справя с него, ала все пак мимбренхото се приближи. Той беше зашеметил старицата с един доста силен удар и искаше да ми помогне. В ъгъла бяха нахвърляни няколко ласа. Докато държах здраво Мелтън, с едното от тях той върза първо краката, а после и ръцете му. След като обезвредихме негодника, наредих на моя спътник:

— Остани тук! Аз трябва да изляза, защото, както изглежда, отвън става нещо.

Тъкмо когато напуснах стаята, недалеч пред мен се разнесе дрънченето на веригата на подземния механизъм. Светлината от моя фенер ми позволи да се затичам. Втурнах се напред. Когато стигнах до отвора на шахтата, видях, че другата стара индианка бе застанала до подемния механизъм, чиято верига току-що се беше размотала и изчезнала надолу. С един бърз поглед успях да разбера, че тя бе прикрепена за валяка с помощта на дебело въже от сплетени ремъци. Преди да мога да ѝ попреча, старицата преряза ремъците и със силно дрънчене веригата тежко полетя надолу в шахтата, откъдето никой не бе в състояние да я извади.

Едва сега схванах значението на думите, изречени преди малко от Мелтън: „Вие добре знаете какво трябва да направите.“ В случай че възникнеше голяма опасност от разкриване и никой друг не се намираще наблизо, двете жени бяха получили указание бързо да спуснат клетката долу и после да прережат ремъците на веригата. Стълбата водеше само до подемното съоръжение. По-надолу можеше да се слезе единствено с рудничната клетка. А ако тя, заедно с веригата, се намираще на дъното, то, поне за доста дълго време, беше направо невъзможно някой да се спусне до долните галерии. Пленниците бяха осъдени да загинат от глад и жажда и по-късно нямаше да има кой да разкрие виновника за тяхното нещастие. При цялата подлост и низост, на която бе способен Мелтън, все пак не бях очаквал от него подобно сатанинско злодеяние.

Потреперих от ужас. Какво щастие, че бях открил онази галерия! Побиха ме студени тръпки при мисълта, че в противен случай моите клетки сънародници щяха да се намират сега долу, съвсем безпомощни, без изход и никакви изгледи за спасение. В същия миг видях, че старицата се кани да се изкачи нагоре по стълбата. Бързо я дръпнах назад, хванах я за ръката и я помъкнах след себе си към стаята на Мелтън. Тя и без друго не ми оказа особена съпротива. Щом ни зърна да се приближаваме, негодникът ѝ хвърли поглед, изпълнен с тревога и напрежение, и я попита:

— Веригата долу ли е?

— Да — кимна индианката и се ухили. Тогава той дрезгаво се изсмя и с подигравателен тон се обърна към мен:

— Един дявол знае как си се добрал дотук, мастър. Успя да ме надхитриш, ала не и да постигнеш целта си.

— Каква цел? — попитах привидно непринудено.

— Знаеш каква не по зле от мен. Естествено, ще внимавам да не изричам думи, които по-късно биха могли да послужат като някакво доказателство срещу мен.

— Търся работниците от Асиенда дел Аройо. Къде са те?

— Нищо не знам за тях. На път са за Алмаден, но все още не са пристигнали. Тръгнах преди тях.

— Защо нареди да запратят веригата на дъното на шахтата?

— Аз ли? Та нали току-що сам чу, че го е направила жената!

— Защото ти ѝ заповяда.

— Много ли си сигурен. Я я попитай! Тя ще ти каже всичко, каквото искаш да знаеш. Но ще трябва най-учтиво да те помоля да ме освободиш. Алмаден е моя собственост. Тук аз съм господарят и ако не ме развържеш, ще си носиш последствията.

— Не ме е страх от последствията. Какво ще стане с теб и дали изобщо някога пак ще бъдеш свободен, ще реши съдът.

— Съдът ли? Ти си луд! Че тук къде има съд?

— Той е вече на път за насам. Ще бъде разследвано кой е наел юмите да нападнат и опожарят Асиенда дел Аройо. Ще потърсим и работниците. Мисля, че след като ги намерим, ще ни разкажат за теб много похвални неща.

— Тогава ти пожелавам да ги намериш — засмя се той — и да имаш в тази работа повече късмет от мен, понеже не съм ги виждал откакто се сбогувах с тях в асиендата.

— В такъв случай те все още пътуват и след като постигна тук моята цел, ще мога да се върна в асиендата и тогава вероятно ще ги срещна нейде по пътя. А понеже ти, естествено, ще ме придружаваш, ще имаш удоволствието да ги поздравиш и сам да се убедиш в тяхното добро здраве.

По лицето му се изписа вече многократно наблюдаваният от мен сатанинско-подигравателен израз. Беше убеден, че никъде по пътя нямаше да се срещнем с работниците, понеже знаеше, че са дълбоко под земята. А там те бяха осъдени на сигурна смърт и не бяха в състояние да свидетелстват срещу него. Вярно, че гешефтите, които искаше да направи с помощта на техния труд, бяха станали напълно невъзможни, обаче, ако се изплъзнеше от наказанието си, можеше по

някакъв друг начин и с други хора отново да ги започне. Тези мисли го подтикнаха да каже следното:

— Ще се радвам, сър, ако с помощта на техните показания се докаже, че без да имаш каквото и да било право си нахлул тук и си използвал насилие срещу мен. Можеш да си представиш какви ще са последиците.

— Може да има една-единствена последица и това ще е въже около врата ти. Разполагам с достатъчно доказателства срещу теб. Мисля, че дори ще успея да накарам юмите да свидетелстват в моя полза.

— Опитай се де! — изсмя ми се той.

— Наистина ще се опитам. Мисля, че на бял свят ще излязат и някои други неща. Тъй като си поел имотите на асиендерото, то сигурно той ти е дал и договорите, подписани от моите сънародници. Несъмнено тук ще се намира и договорът за сключената покупко-продажба в Урес. Дано има и някои други документи, които непременно ще станат много неприятни за теб, в случай че ми паднат в ръцете. Навярно няма смисъл да те подканям да ми кажеш къде са скрити тези неща, а?

— Питай колкото си искаш! Нямам нищо против.

— Да, но няма да ми отговориш, тъй че ще е по-добре да се откажем от всякакви излишни приказки и веднага да се заловя да търся.

— Търси, търси! Любопитен съм да видя къде ли ще си пъхнеш своя нахален обонятелен орган, за да го отдръпнеш после без каквото и да било успех.

Отначало пребърках всичките му дрехи, но безрезултатно. После проверих съдържанието на джобовете на целия му гардероб, окачен по стените в близост до постелята му — също безуспешно. Най-важното оставих за накрая и на първо време отидох да огледам другите помещения. Там, където живееха двамата Уелър, също не намерих нищо интересно. В стаята на Юдит, както и в стаята на двете индианки, имаше хранителни провизии, които ни бяха добре дошли. Когато се върнах с празни ръце при Мелтън, той ме попита подигравателно:

— Ето че носиш голямата си находка, мастър, а? Няма никакво съмнение, че Олд Шетърхенд винаги просто веднага се спъва в онова,

което търси!

— Това е толкова вярно, сър, че изобщо няма да си правя труда да продължавам издирванията си. Нека моят млад придружител свърши тази работа вместо мен и вземе малко да почука по стените. Може би ще открием някое място, което да кънти на кухо. Хората от твоя сой имат навика да разполагат с подобни скривалища.

— Кажу ми да чука колкото си иска! Това само ще ме развесели.

Бях убеден, че е донесъл в Алмаден въпросните документи. Предоставих търсенето на мимбрехото, за да имам възможност внимателно да наблюдавам Мелтън. Всеки служител от криминалната полиция знае, че при обиска на някое жилище изразът на лицето, както и очите на заподозрения могат да издадат много неща. С няколко кратки думи дадох указание на младия мимбрехо да търси кухи места по стените и пода, а когато ме чуе да се покашлям, веднага да отклони вниманието си от въпросното място в друга посока, но след малко пак да се върне при него. Той точно изпълни нареждането ми. Престорих се, че се интересувам единствено от неговите действия, но не изпусках Мелтън из очи. За да не забележи, че го наблюдавам, застанах така, че лицето ми да е в сянка.

Той следеше мимбрехото съвсем спокойно, но изглежда, че с приближаването на индианеца към постелята му, това спокойствие започна да се изпарява все повече и повече. Когато момчето стигна до одеалата, аз се закашлях. Тогава то смени посоката и по лицето на Мелтън се плъзна израз на задоволство. Тъй като същото се повтори няколко пъти, аз останах с убеждението, че скривалището трябва да се търси под постелята или в непосредствената ѝ близост. Ето защо, когато индианецът отново се приближи до нея, аз не се изкашлях. Той взе да претърсва одеялата. Забелязах, че Мелтън придоби угрижен вид, но след като момчето нищо не намери, лицето му се разведри.

Бях сигурен, че трябва само да поразровя под постелята, за да откроя каквото търсех, и казах на мимбрехото да прекрати работата си, защото не желаех Мелтън да узнае, че сме намерили скривалището му. Щом видях, че момчето преустанови усилията си, негодникът отново започна да ни се присмива, но аз не си направих труда да му отговарям. Заедно с двете стари индианки го оставих под надзора на младия мимбрехо, излязох от шахтата и отидох при десетте мъже, които ни чакаха при пленниците. Един от тях бе достатъчен да пази

червенокожите. Наредих на другите да ме последват в галерията, за да изнесат хранителните провизии. Тези запаси ни бяха необходими за из път, понеже бях взел само толкова храна, колкото бе нужна за мен и за момчето. После отведохме пленените постове долу, в стаята на двете индианки, а на десетте мъже наредих да се върнат с храните в пещерата, но да го направят толкова предпазливо, че никой да не ги забележи. Отпратих ги, защото на първо време Мелтън не биваше да ги вижда.

След като всичко това бе свършено, аз отнесох на ръце двете стари жени при пленените постове, а Мелтън преместихме в стаята на Юдит. Той не биваше да остава в стаята си, защото не исках да види, че щяхме да продължим претърсването ѝ, а го отделих от останалите пленници, за да не научи от постовете, че заедно с мен е имало и други бели, които ги бяха изненадали и заловили.

Най-сетне се заехме да претърсим пода под постелята. Той беше от здраво утъпкана пръст. Ударих с юмрук тук-там и на едно място прокънтя на кухо. Когато разкопах с ножа си земята, аз се натъкнах на каменна плоча, която отстраних. Тя закриваше дупка, където намерих каквото търсех — един кожен портфейл, увит в парче кожа, за да бъде защитен от влагата. Отворих го, за да хвърля вътре бегъл поглед, понеже не исках да губя време за по-подробен оглед. Редом с няколко писма той съдържаше значителен брой документи — договорите на моите сънародници, както и договора за продажбата на асиендата. В едно специално отделение имаше цяло снопче банкноти, чиято стойност ми изглеждаше твърде голяма. Пъхнах портфейла в джоба си, закрих отново дупката така, както си беше преди, и разстлах отгоре одеялата. После изнесохме оръжията на Мелтън навън и се заловихме да направим същото и с него самия. За да не може да вика, натикахме в устата му един парцал. Когато започна да се съпротивлява, го вързахме за едно ласо и с негова помощ го изтеглихме горе. С ножовете си направихме неизползваема и стълбата, за да спечелим време по този начин. Когато с настъпването на деня юмите забележеха липсата на постовете, нямаше да могат да се спуснат в шахтата. Вярно, макар и само до подемното съоръжение, те имаха възможност да слязат с помощта на ласата си. Но за да ги затрудним и в това, нахвърляхме в отвора останките от изпотрошената стълба така, че те се препречиха и заклещиха в него и затвориха достъпа до галерията. Юмите щяха да се

видят принудени с големи усилия да изваждат парчетата от стълбата, а по този начин щяхме да спечелим достатъчно време, за да се отдалечим от Алмаден толкова много, че преследването ни сигурно щеше да е безуспешно.

След като разпределихме помежду си оръжията на Мелтън, ние се накахме да се спуснем от височината и затова му развързахме краката. Отначало той отказа да върви, но няколко по-здрави удара с приклад в ребрата го вразумиха и скоро закрачи с нас надолу, докато стигнахме до онази скала, където бях подслушал Хитрата змия и Юдит. Там отново стегнахме краката му с ремъка и го вързахме за един голям камък така, че не можеше да помръдне. Исках да го оставя на това място, понеже все още не биваше да вижда нито вече спасените работници, нито измамения от него вожд на юмите.

В пещерата горяха факли и свещи. Заварих моите сънародници да се хранят. Тъй като бяха гладували, веднага след завръщането на десетимата се бяха нахвърлили върху донесените от тях хранителни провизии. Казах им, че е крайно време да напуснем Алмаден, защото при настъпването на деня трябва да сме вече далеч от мината. Това ги зарадва.

Най-напред изведохме навън конете. На тях щяха да яздят на смени най-отпадналите хора. Мимбрехото щеше да върви начело като водач, а аз заедно с Мелтън щях да следвам отряда ни на известно разстояние. Ръцете на Хитрата змия бяха вързани отзад на гърба и немците го взеха помежду си.

Преди да тръгнем на път, засипахме входа на пещерата. Когато колоната от наши хора се отдалечи достатъчно, аз отидох при Мелтън, за да го взема. Развързах му краката и понеже той още не беше забравил ударите с приклад, тръгна с мен, без да се противи. Заради тъмнината с помощта на един ремък вързах едната му ръка за моята десница.

Поех по същия път, по който бяхме дошли, а това ще рече, че отначало поех на юг. Знаех, че мимбрехото също щеше да се отправи в тази посока и бях сигурен, че нямаше да се заблуди.

Докато крачехме бавно напред, нощта се изниза и започна да се зазорява. Когато се развидели дотам, че погледът ни да можеше да стига достатъчно надалеч, огромният скален масив на Алмаден не се виждаше повече. Пред нас не забелязахме и нашите спътници.

Нарочно бях вървял толкова бавно, за да им дам възможност да спечелят достатъчно голяма преднина. Искаше ми се да изненадам с тях Мелтън. Когато ни оставаше още половин час път до мястото, където пътят ни завиваше на запад, аз предварително поех в тази посока, подканяйки пленника да ускори крачките си, защото исках да изпреваря моите спътници. И наистина успях, понеже сънародниците ми, безкрайно изтощени от престоя си в шахтата, се придвижваха с голяма мъка. След като пресякохме ъгъла, образуван от двата пътя, и отново поехме в предишната си посока, далеч зад нас забелязах дълга тъмна линия, в която личаха две по-едри точки. Дългата черта бяха нашите пешеходци, а двете изпъкнали точки бяха конете със своите ездачи. Мелтън гледаше само напред, тъй че не ги видя. До този момент ме беше следвал по петите, без да пророни нито една дума. Обаче изглежда вече се бе изморил от бързия ни ход и най-сетне ме попита:

— Сър, накъде си ме повлякъл с такава бързина? Предполагам към Асиенда дел Аройо, а?

— Така е, драги ми мастър! — отговорих аз.

— Пеша? Ами кога си мислиш, че ще стигнем там, още повече като си тръгнал по погрешен път?

— Това е същият път, по който дойдох, и ми се струва, че е верният.

— Не, това е заобиколен път. Ако искаш да излезем на истинския път, ще трябва да се насочим доста по на север. Такъв опитен прериен скитник като теб би трябвало да го знае.

— За мен най-прекият път е погрешният. И ти го знаеш много добре и тъкмо затова се опитваш да ме подведеш да тръгнем по него. Там на север се намират твоите съюзници юмите, там минава и линията от постовете ви до асиендата, а там бихме се натъкнали и на Уелър, който, придружаван от индианци е тръгнал на разузнаване, за да разбере къде сме двамата с Винету.

Мелтън видя, че съм прозрял намеренията му, ядоса се и за да даде отдушник на яда си, подигравателно ми подвикна:

— Значи представящият се за толкова голям герой Олд Шетърхенд се страхува!

— Предпазливостта няма нищо общо със страха, мастър, а аз нито някога съм се мислил за герой, нито пък съм се представял за

такъв. Най-откровено ще ти призная, че в Алмаден имах голям късмет. Ти и представа си нямаш какъв късмет имах!

— Ах — изсмя се ядно той, — имам представа и още как! Въпреки многочислената индианска охрана двама души проникват в Алмаден и ме отвличат! Това е наистина невъобразим късмет! Но преживяхте и значителна несполука, защото не намерихте немците, нито пък онова, което търсихте в моята стая. А още по-малко късмет ще имаш отсега нататък! Уелър няма да миряса, докато не освободи сина си, а после ще ви нападне заедно с юмите. Тъй че те съветвам да не си разваляш отношенията с мен.

— Аз пък ти казвам, че с Уелър не можеш да ме уплашиш. Той няма как да освободи сина си, защото Херкулес го удуши. А когато заловим стария, заради опита му за убийство няма много-много да се церемоним с него. Щом ти е разказал как синът му попадна в ръцете ни, сигурно ти е споменал и че заедно със сина си са искали да пречукат Херкулес. Но тъй като атлетът има изключително здрав череп, ударът му с приклад не му се е отразил кой знае колко зле и сега той с копнеж очаква стария Уелър, за да може и с него да си разчисти сметките, както направи и със сина.

Доста време слисаният Мелтън ме гледа в очите, а после възкликна:

— Младият Уелър мъртъв? Пробутваш ми опашати лъжи!

— Уверявам те, че се задуши в могъщите юмруци на атлета, а и старият едва ли ще се отърве от същата участ. Поне не се опасявам, че ще ни нападне с юмите. Ако вече не е станало, съвсем скоро индианците ще проумеят, че никак не може да се разчита на твоето приятелство.

— Каква ли причина ще ги накара да мислят така?

— Тази причина се казва Хитрата змия.

— В какъв смисъл? Той е моят най-верен съюзник и ще предостави на разположение на Уелър всичките си воители, за да ги поведе срещу теб.

— Смяташ, че Уелър ще поиска това от вождата, така ли?

— Да, веднага щом узнае за изчезването ми.

— Тъй, тъй! Струва ми се, че в индианския лагер ще стане дума не само за твоето изчезване, а също и за изчезването на Хитрата змия.

Или пък да не би все още да не знаеш, че изведнъж вождът сякаш потъна вдън земя?

— Нямам никаква представа! Че къде ли е отишъл?

— Слязъл е долу в шахтата!

При тези думи той толкова рязко извърна към мен глава, сякаш някой го беше ударил по лицето. С широко отворена уста втренчи слисания си поглед в мен, а после попита:

— В шахтата ли? Какво искаш да кажеш?

— Ами затворен е долу в шахтата, и то от същия човек, който е тикнал в подземията и красивата Юдит.

— Юдит ли? — попита той някак разсеяно.

— Ами да, Юдит. Тя се отказа от златото, от скъпоценните камъни, от двореца и хубавите дрехи, които са ѝ били обещани, защото не са удържали дадената дума по отношение на баща ѝ, както и защото вождът също щял да ѝ даде всичко това. Тогава тя бе подмамена в шахтата и там бе затворена в едно подземие от някой си Мелтън.

— Човече, ти с всичкия ли си?

— И още как! Тя бе затворена, макар да заплаши, че Хитрата змия ще я търси и ще я поиска от теб. Та нали още предишната вечер се е била сгодила с вожда и му обърнала внимание на твоите обещания. След изчезването на еврейката дошъл вождът, за да те попита къде е тя. Тогава той бил пленен, отведен в шахтата и натикан в същата дупка, където е била затворена и Юдит.

— Ти да не си всезнаещ, а?

— Не е необходимо да си всезнаещ, за да можеш да говориш за онова, което си чул и видял.

— Какво? Как? — попита той, като в гласа му се долови уплаха, а очите му сякаш щяха да изскочат от орбитите си. — Казваш, че всичко си видял и чул?

— Не само казвам, ами и наистина е така.

— Но тогава трябва да си бил долу в шахтата!

— Да, там бях.

Той се спря, отново втренчи невярващо поглед в мен и попита:

— И как се изкачи?

Тъй като нямах никакво намерение да казвам истината, отвърнах на въпроса с въпрос:

— Нима не съм могъл да се изкатери по веригата на рудничната клетка?

— Не, защото аз се бях изкачил с клетката и тя се намираще горе.

— Аха, ето ти на! Казваш, че си се изкачил с клетката горе.

С тези думи, които изпусна, без да искаш, направи важно признание.

— Е, добре, по дяволите! Нямам нищо против да е признание! Казах го само на теб, но пред друг човек няма да го повторя, а на твоите твърдения никой няма да повярва. Впрочем изобщо няма да се стигне до обвинения от твоя страна, защото Уелър ще се погрижи отровният ти дъх да секне! Изглежда си в съюз със сатаната, понеже единствено той е могъл да те отведе долу, в шахтата. Но не разчитай прекалено много на него! Дяволът е лош приятел и обича да изоставя съюзниците си тъкмо тогава, когато те най-много се нуждаят от помощта му.

— Да, навярно си го проумял достатъчно добре от собствен опит и тъкмо сега се чувстваш изоставен от него.

— Страшно се лъжеш! Не съм чак толкова безпомощен в ръцете ти както си мислиш. Какво ще направиш, ако седна ей тук и откажа да се помръдна от мястото си?

При тези думи той се тръшна на земята.

— Веднъж вече опита приклада — отвърнах аз. — И този път той ще успее да те вразуми.

— Опитай де! Оставам тук. Предпочитам да ме пребият, отколкото да продължа да вървя. Все още не сме кой знае колко далеч от Алмаден и от моите юми. Те ще открият дирите ни и ще ги проследят. Тогава ще те спипат, а мен ще освободят.

— Не си представяй всичко толкова лесно! Аз съм сигурен в това, което правя. Ще ти го докажа като няма да те принуждавам по-нататък. Ще останем тук и ще чакаме пристигането на твоите юми. И тогава ще видим дали заради теб ще се осмелят да се приближат до мен. Даже ще се откажа отново да ти връзвам краката, за да се опиташ да ги посрещнеш, когато се появят.

Седнах до него. Той се излегна на земята, изплю се в краката ми, а после ми обърна гръб, за да не ме гледа. Това ми беше добре дошло, защото така нямаше да види приближаващите се хора, които се бяха появили вече на хоризонта. Не след дълго можех да различавам лицата

им. Мимбрехото вървеше начело. Мелтън го беше виждал заедно с мен и затова се учудвах, че не ме беше попитал за него. Фактът, че индианецът не се намираше при мен, би трябвало да му направи впечатление. За отсъствието на момчето сигурно имаше някоя важна причина.

Скоро моите спътници се приближиха вече толкова много, че ние чухме стъпките им. Мелтън наостри слух, после се надигна, за да седне и се обърна. В следващия миг той скочи на крака и втренчи поглед в задаващите се хора така, сякаш бяха призраци.

— Мътните го взели! Кой ли идва там?

— Твоите юми, които ще те освободят — отвърнах му аз. — Дано се радваш, че надеждите ти се оправдават толкова скоро.

— Проклет негодник! Ти наистина си в съюз с дявола! След като изсъска тези думи срещу мен, той ме ритна и се затича толкова бързо, колкото му позволяваха вързаните ръце. Опитът му за бягство беше смешен. Спокойно се изправих на крака, но не направих нито една крачка, за да го преследвам. Подобно усилие бе съвсем ненужно, защото когато го разпознаха и видяха да бяга, приближилите се около четирийсет крачки освободени пленници нададоха силни викове и хукнаха подир него. Само мимбрехото остана на мястото си и през смях ми подвикна:

— Птичката сигурно няма да стигне далеч, понеже крилата ѝ са вързани.

Начело на преследвачите бяха Юдит и Хитрата змия. Девојката не беше стояла дълго затворена, нито беше страдала от глад и жажда. Затова силите ѝ бяха далеч по-запазени. Същото се отнасяше и за вожда. Вярно че и неговите ръце бяха вързани, ала яростта, обзела го щом зърна Мелтън, окриляше неговия бяг. Той го гони не само докато го стигна, но и докато го изпревари с няколко метра, после внезапно се обърна и с такава сила се сблъска с него, че Мелтън падна на земята и два пъти се преметна. Не му остана време да се опита да се изправи, защото вождът вече лежеше върху него и въпреки вързаните си ръце го сграбчи за гърлото. Дватамата започнаха да се боричкат и се затъркаляха насам-натам докато Юдит дойде да помогне на индианеца. Еврейката бе изпаднала в такова силно афектирано състояние, че забрави всяка женственост. Тя непрестанно крещеше и налагаше Мелтън с юмруци,

докато най-сетне дойдоха другите, на които се видя принудена да направи място. Скоро Мелтън се превърна в център на кълбо от хора, които вдигнаха страхотна олелия. Достраша ме за живота му и побързах да сложа край на това линчуване. След като си пробих път между преселниците, го видях да лежи на земята. Неколцина здраво го държаха, а Юдит отново обработваше лицето му с юмруци и нокти по такъв начин, че аз грубо я дръпнах и гневно ѝ викнах:

— Какво ви прихваща! Оставете този човек на нас мъжете! Превърнали сте се в цяла фурия!

— Този подлец заслужава да му издера очите — каза тя запъхтяна. — Той ме измами и ме затвори. Щях да умра долу в шахтата!

Тя отново се нагани да се нахвърли върху него, но аз я отблъснах и предупредих и другите:

— Никой от вас да не е посмял пак да му посегне! Той е мой пленник и няма да се отърве от наказанието си. Който не ми се подчини, ще се разправя с мен!

Хората отстъпиха назад и аз изправих на крака Мелтън, който си беше много лошо изпатил и ревеше като диво животно. Очите му бяха кръвясали, с пяна на уста той ме засипваше с нечленоразделни проклетия. Това лomotене беше резултат от гнева и безпределната му ярост. Сложих край на истеричните му изблици като наредих да натикат парцал в устата му. За малко да се задуши, но пък това го изплаши и скоро го накара да се умири.

Хитрата змия беше съборил Мелтън на земята и го беше задържал докато дойдат другите, ала после той се беше отдръпнал настрана. Гордостта не му позволяваше да участва в неговото малтретиране. Но в тъмните му очи продължаваше да гори огънят на непримиримата омраза. Тъй като наоколо бе настъпила тишина, той се обърна към мен:

— Какво смята да прави Поразяващата ръка с този вероломен бледолик?

— В момента не мога да ти кажа. Трябва да се посъветвам с Винету.

— Не е необходимо, понеже вождът на апачите ще одобри всяко решение на Поразяващата ръка. Двамата са като един човек. Каквото желае единият, това иска и другият.

— Каква цел преследва Хитрата змия с тези думи?

— Ще направя едно предложение на моя бял брат. Нека Поразяващата ръка се отдръпне с мен настрани, защото искам да разговарям с него насаме.

Отдалечихме се на такова разстояние, че Мелтън да не може да чува думите ни. Тогава индианецът ме попита:

— Ще ми каже ли Поразяващата ръка дали ме смята за лъжец?

— За лъжец ли? Името на моя червенокож брат би могло да събуди известно недоверие, но въпреки това мисля, че Хитрата змия обича истината и е твърде горд, за да си послужи с вероломство.

— Моят брат има право. Аз му благодаря. Искам да му кажа, че желая да склуча с него мир и то не само от мое име, но и от името на моите воини.

— А какво ще каже вашият върховен вожд Голямата уста?

— Ще се съгласи.

— Съмнявам се. Той има кръвно отмъщение към мен, защото убих неговия син — Малката уста.

— Нека той лично си разчисти сметките с Поразяващата ръка! Аз нямам нищо общо с неговото отмъщение. Когато предприехме похода към Алмаден го избрахме за наш предводител, но ние можем също и да го свалим. Юмите се подразделят на много племена. Той е вожд на неговото племе, а аз съм вожд на моето. Голямата уста не е нещо повече от мен. Той ми предложи да се бия, но сега разбирам, че ще е по-добре да склуча мир. Ето защо съм готов от името на моето племе да изпуша лулата на мира с Поразяващата ръка.

— Сигурно моят червенокож брат ще иска да склучи мир при определени условия. Нека ми каже какво желае!

— Желанията ми са само две. Първото от тях е Поразяващата ръка да няма нищо против да взема за моя скуоу Бялото цвете, което вие наричате Юдит.

— Нямам абсолютно нищо против. По този въпрос се споразумяхме. Какво е второто ти желание?

— Искам Мелтън!

— Тъй си и мислех. Значи Хитрата змия мисли, че аз мога да се разпореждам със съдбата на този човек, така ли?

— Да. Според нашите закони Поразяващата ръка може да прави с него каквото си поиска. Тук се намираме в земите на червенокожите

племена и следователно важи правосъдието на юмите.

— Моят червенокож брат може да получи Мелтън, но не си ли е давал сметка, че и аз ще поставя някои условия?

— Добре. Искам да ги чуя.

— Най-напред настоявам да се сключи мир между твоето племе и всички бледолики, които се намират тук.

— Хитрата змия е съгласен.

— Освен това искам този мир да важи и за всички мимбренхоси, които са мои приятели.

— Мимбренхосите са наши врагове. Само да заповядам и моите триста воители ще ги връхлетят. Ако ти настояваш да ги пощадим, тогава ще трябва към досегашните си условия да прибавя и други.

— Запази ги за себе си! Тъй както стоят нещата, моите мимбренхоси имат много по-голямо право да ти поставят условия, отколкото ти на тях. Забравяш, че техен предводител е Винету и че аз също съм на тяхна страна. Ние не изпитахме никакъв страх от твоите триста воители, а пък сега, когато си наш пленник, съвсем няма защо да се страхуваме от тях. Че какво ни пречи да се насочим на север и да ви вземем конете?

— Нима знаете къде са те?

— Разбира се. Впрочем ти не си единственият, който ни падна в ръцете. Както вече ти казах, ние пленихме всичките четирийсет юми, оставени като постове на различни места по пътя от тук до асиендата. Бързата риба е също сред тях. Заплашите ли ни с нападение незабавно ще ги застреляме.

Тези мои думи го стъписаха. Оставих го малко да поразмисли, а после продължих:

— Сигурно ще разбереш, че нямаме никаква причина да позволяваме да ни се диктуват мирните условия. Освен това вие не можете да стоите тук кой знае колко дълго. Каруците с храни и какъв ли не друг товар, които очакват от Урес, са задържани от нас.

— Уф! Значи тук няма какво да се яде. Имаме запаси само още за два дни. А свършат ли се, ще трябва или да гладуваме, или да напуснем този район, където няма никакъв дивеч.

— Да, вие сте по-безпомощни отколкото си беше мислил досега. И така, настоявам на моето искане сключеният между нас мир да се отнася и за мимбренхосите.

— Ами ако не се съглася?

— Това ще е много лошо за теб. На нас ни остава само да заловим Уелър, после ще ви вземем конете, ще почакаме докато пристигне Силния бизон с неколкостотин мимбренхоси и ще унищожим цялото ти племе. А самия теб заедно с Уелър и Мелтън ще предадем на съдията, който ще ви изпрати в затвора за много години.

Свободен индианец и дългогодишен затвор! Едва ли ще може да има нещо по-ужасно за един свободен син на дивите планини и прерии! Тази мисъл го стресна и той бързо взе решение:

— Виждам, че моят брат има право. Мимбренхосите също ще бъдат включени в нашия мир. Поразяващата ръка има ли и други условия?

— Засега нямам. Ще направя другите си предложения по време на съвещанието, защото предполагам, че Хитрата змия няма да изпусне с мен калюмета преди да е разговарял с най-възрастните си воители.

— Да, те също трябва да участват в съвещанието. Поразяващата ръка ли ще отиде с мен при тях или да ги извикаме да дойдат тук?

— Ще ги повикаме при нас.

— В такъв случай ще имаме нужда от един пратеник. Кого ще избере моят бял брат?

— Младия мимбренхо.

— Ще му дам моя вампум като доказателство, че съм при вас и че всичко, каквото ще каже на воините им, е истина. Нека им обясни какво се е случило и да доведе тук петимата най-опитни воители, чиито имена ще му назова. Нека дойдат невъоръжени, за да покажат, че не таят коварни намерения.

Мимбренхото получи подробни указания, яхна коня на Винету и се отдалечи. Хората ни се разположиха на лагер като образуваха кръг около Мелтън. Аз обаче останах извън него, за да мога незабелязано да разгледам съдържанието на портфейла. Най-напред изчислих общата сума, на която възлизаха банкнотите. Този човек разполагаше със значително по-големи финансови средства, отколкото бях предполагал, понеже сумата надхвърляше трийсет хиляди долара. Не ме засягаше дали парите бяха негови или на двамата Уелър, или пък дали произхождаха от касата на мормоните. Освен това намерих и вече споменатите договори на преселниците, както и договора за продажбата на Асиенда дел Аройо, а най-накрая открих и значителен

брой писма, които прочетох. Повечето бяха от щата Юта, няколко от тях бяха подадени в Сан Франсиско, но всичките доказваха, че Мелтън се беше прехвърлил отвъд границата по поръчение на мормоните, за да се сдобие с някой по-голям парцел земя. Две или три писма съдържаха доказателства, че той се беше съюзил с двамата Уелър, за да придобие земята по нечестен път и по този начин да може да сложи в собствения си джоб значителна сума.

Едно-единствено писмо имаше съвсем друго съдържание. Пликът го нямаше и тъй като липсваха както датата на подаване, тъй и селището, не се знаеше кога и къде е писано. Но все пак шрифтът му не бе ни най-малко избледнял и това ме накара да предположа, че е писано неотдавна. То започваше с „Dear uncle“, което ще рече „Скъпи чичо“ и отначало съдържаха най-безобидни съобщения докато по-нататък вниманието ми бе силно привлечено от следните редове:

„И понеже ме питаш от какво живея тук, мога да те успокоя с уверението, че я карам много добре. Имам късмет в хазарта и освен това си намерих един приятел, в чиито добре натъпкани джобове винаги мога да бръкна. Спомняш ли си все още за някогашния богат доставчик на войската, с когото се запозна в Сейнт Луис? По рождение той беше немец, но обичаше да се представя за янки и затова беше превърнал първоначалното си немско име Йегер в английското Хънтър. Както узнах наскоро, преди да дойде тук отвъд океана е бил обуцарски калфа. Въпреки глупостта си е имал голям късмет и благодарение на женитбата си е придобил голям процъфтяващ магазин в Ню Йорк. По време на войната срещу южните щати той доставял на армията обувки и други неща. Така спечелил купища пари.

Сега той вече не работи, често боледува и полага усилия чрез огромните си лихви непрекъснато да увеличава състоянието си, макар това да не му е нужно, понеже жена му умря, а той има само едно дете, един син, който сигурно след време като единствен наследник ще има достатъчно, за да живее охолно. Старият е стиснат, на бедните си роднини отвъд океана никога не е изпратил и един пфенинг, но храни такава сляпа вяра и безразсъдна любов към момчето си, че този обесник може направо с шепи да пилее пари, без да се страхува да чуе и най-малкия укор. В стремежа си да се отрече напълно от своя немски произход неговият баща му е дал странното собствено име Смол. Синът е хубавичък младеж, разглезен, безхарактерен и безволев, но

иначе не е лош човек. Изобщо не познава хората и е толкова доверчив към всеки, че смята за истински приятели всички кърлежи, които са се впили в кесията му и я изсмукват. Но аз сигурно ще съумея да извлека полза за себе си като му отворя очите, защото поощрявайки неговите слабости, успях да спечеля голямо влияние над него.

Питах ме как съм се запознал с този Смол Хънтър, който може да се превърне в твърде тлъста плячка за нас? Е, ами по един твърде особен начин! Още на първия ден от пристигането ми тук един келнер ме заговори, обръщайки се към мен с «мистър Хънтър». Това се повтори и с други хора, а когато на един концерт ме представиха на въпросния мистър Хънтър, ние доста време стояхме един срещу друг без да проговорим нито дума. Толкова си приличаме един на друг и по фигура, и по чертите на лицето, и по гласа, че човек като нищо може да ни сбърка. А ако се науча да подражавам и неговата малко бавна, олюляваща се и отпусната походка, сигурно ще заблудя и най-близките му познати. Това е така случайно съвпадение, което смятам да използвам. Несъмнено то му даде повод и незабавно да ми предложи приятелството си. Голямо удоволствие му доставя да го бъркат с мен. На първо време, без да бие на очи ще печеля от него на комар само толкова, колкото ми е необходимо.

Той съвсем се е привързал към мен, отнася се с мен като с брат близък и много иска в близко бъдеще да го придружавам по време на някое голямо пътешествие. Страшно много обича да пътува, а въпреки големите разноски неговият стиснат баща не се противи и не му пречи. Младият Хънтър е обиколил вече Съединените щати, бил е в Канада и Мексико, пътешествал е дори из Бразилия и Англия. А сега пък в главата му е влязла друга муха — да странства из Ориента. Полагам всички усилия да го окуражавам в осъществяването на плана му. По този начин пред мен ще се открие възможност да се срещна с баща си, който заради Олд Шетърхенд бе принуден да напусне страната и както сам знаеш да потърси убежище в Северна Африка.

Сега по цял ден сме заедно и с помощта на двама учители се задълбочаваме в изучаването на турски и арабски език, четем истории заразни хареми, а по стените рисуваме бели прислужници и черни робини. Тъй като Смол има добри заложби и е страшно запален по своите пътешественически планове, напредва много бързо в изучаването на двата езика, а аз ща не ща трябва да следвам примера

му. След няколко месеца, снабдени от стария с тлъсти чекове, ще се качим на някой параход, за да прекосим Атлантическия океан.

Пиша ти всичко това с такива подробности, понеже познавам твоята находчивост и очаквам от теб да ме посъветваш как най-добре мога да използвам създалото се положение и особено тази наистина смайваща прилика между мен и Смол. Пиши ми по-скоро какво е мнението ти, но не изпращай писмото си тук, а до последния ми адрес, тъй като в такъв случай ще съм сигурен, че то няма да попадне в чужди ръце.

Твой племенник Джонатан.“

Писмото беше много важно за мен по няколко причини. Първо, защото в него се споменаваше името ми. Значи бащата на автора на тези редове е бил принуден от мен да избяга от страната. Това не можеше да бъде някой друг освен братът на Мелтън, когото на времето бях преследвал от форт Едуардс. После той беше успял да офейка оттам, а на полицията не се беше удало да открие каквато и да било следа от него. Ето, че сега чрез това писмо научавах, че Томас Мелтън се намираше в северна Африка. Но къде по-точно? Предполагах, че на времето не е знаел нито турски, нито арабски, ала в Александрия, Кайро, Тунис и Алжир има достатъчно англичани и американци, които отначало също са владеели само английски. Всъщност все едно ми беше къде се намираше. Той не ме интересуваше.

Но иначе стоеше въпросът със Смол Хънтър, над който бе надвиснала голямата опасност да бъде измамен от мнимия си приятел. Той беше син на немец и аз с удоволствие бих го предупредил, но това бе невъзможно, защото в момента се намирах във вътрешността на Северно Мексико, а той беше в Съединените щати. А не знаех и в кой град живее. Не ми беше известно и къде трябваше да търся баща му. Въпреки всичко задържах това писмо, а останалите смятах да предам на юрисконсултото, за да ги използва при предстоящото наказателно преследване.

Тъкмо бях затворил портфейла и го бях пъхнал пак в джоба си, когато Мелтън, на когото бях извадил вече парцала от устата, ме повика. Отидох при него, за да разбера какво иска. Той изглеждаше направо отблъскващо. Неговото смазано от безброй удари и изподрано лице започваше да се подува.

— Сър, къде изпрати онова индианче? — попита той. — Аз също трябва да знам какво толкова тайно имахте да уговорите с вожда!

— Защо да не ти кажа? И без друго съвсем скоро ще узнаеш и разбереш колко много си се излъгал, когато си повярвал, че можеш да разчиташ на юмите. Аз ще склуча мир с тях.

— Но те ще откажат!

— Няма да откажат, защото Хитрата змия сам ми го предложи.

— Така ли? Навярно този тип настоява да получи свободата си и ти ще му изпълниш желанието, а?

— Ще му изпълня не само това желание.

— И други условия ли поставя?

— Да. Иска Юдит за жена.

— В името на сатаната! Те са си лика-прилика. Той е червенокож мерзавец, който ще наговори какви ли не опашати лъжи по мой адрес, а тя пък владее всички изтънчени хитрости, за да подлуди мъжа, който ще има щастието да стане неин съпруг. Вождът постави ли и други условия?

— Иска да те предам в ръцете му.

— Няма да го направиш, мастър! — извика той и наполовина се надигна от земята. — Помисли само каква отговорност поемаш върху себе си! Иначе имаш толкова чувствителна съвест! Защо не е така и в този случай?

— Защото в теб не съм забелязал никаква чувствителност. Но ако да речем в мен все пак се появят някакви колебания и съмнения, бих могъл така да уредя нещата, че да нямам угризения на съвестта. Съвсем не е нужно да те предавам на Хитрата змия.

— Добре, добре! Само това исках да знам — каза той доволен.

— Ще те пусна да си вървиш — продължих аз. — Още в следващия миг вождът ще те спипа.

— Защо мислиш така? Та нали е твой пленник! Наистина ли искаш да го освободиш?

— Да.

— Не става, не бива да го правиш в никакъв случай! Поне не толкова бързо, не веднага! Пусни го чак когато ще съм вече в безопасност. Той незабавно ще се възползва от свободата си, за да си отмъсти.

Ала вождът има пълно основание и пълно право да го направи, докато аз нямам никакво основание и никакво право да те защитавам от него.

— Тогава не искам да ме освобождаваш, а настоявам да ме предадеш на съда. Истинско престъпление е от твоя страна да ме държиш в плен и да ме влачиш със себе си насам-натам, но съм съгласен да го търпя, без да възразявам.

— Но щом си толкова убеден, че върша престъпление, предпочитам да те пусна да си вървиш.

— Обаче преди индианеца, нали?

— Не, след него. Скоро ще дойдат неговите най-знатни воители, за да участват в съвещание с мен. Ако са склонни да сключат мир, ще изпушим калюмета и ще го освободя.

— Тогава ме пусни още сега!

— Как мога да го направя, когато все още изобщо не знам дали ще се споразумея с юмите? А пък точно твоето предаване в ръцете на вождя е най-важното условие, на което те ще настояват. Хич не се мъчи повече да ме разубеждаваш! Ще се погрижа отмъщението да те връхлети с цялата си сила.

— Тогава ти не си никакъв човек, а цяла сатана! Би могъл да се задоволиш и с онова, което ни причини досега!

— „Ни“ ли каза? Кого още имаш предвид?

— Моят брат, на когото докара такива нещастия! На времето го завлече чак във форт Едуардс!

— Ах, значи онзи комарджия, който във форт Уинтах застреля един офицер и двама войници? Той ли ти е брат? По-добре да го беше премълчал, защото подобно роднинство никак не е в състояние да ме накара да бъда снизходителен.

— Тогава погледни на нещата от друга страна! Помисли си, че заради онова, което си му сторил, брат ми сигурно ужасно те мрази! Щом узнае как си се отнесъл и с мен, няма да намери покой докато не ти отмъсти.

— Не се страхувам от отмъщението му. Той е безследно изчезнал.

— Така си мислят хората! Той все още е тук!

— Къде?

— Естествено няма да ти кажа. Само аз знам къде се намира.

— И други двама знаят.

— Кой са те?

— Аз и твоят племенник Джонатан.

— Джо... — той успя да изрече само първата сричка от името и след като ме зяпа втренчено цяла минута, най-сетне със заекване продължи:

— Кой... ти каза,... че... имам племенник?

— Това е без значение. Човек предпочита да не изпуска из очи семейство като твоето, за да може да предпази и други хора от нещастия.

— Само се правиш на много важен! Ако не лъжеш, я ми кажи тогава къде е брат ми!

— Отвъд Атлантическия океан.

— Атлантическия? Какво имаш предвид?

— Че би трябвало да доведеш брат си от Ориента, ако искаш да ми отмъсти. Но сега ми хрумва, че съвсем не е необходимо ти да отиваш за него. Нали твоят Джонатан се кани да ходи към Ориента. Можеш да го натовариш с това поръчение.

— Джонатан... да пътува за Ориента? Да не сънуваш?

— Възможно! Сънувам много повече неща, отколкото подозираш. Тъй например ми се присънва някой си Смол Хънтър, който се занимава с турски и арабски език и в скоро време с няколко чека на стиснатия си баща се кани на някой параход да прекоси океана. Може би този млад мастър ще предприеме пътуването си заедно с твоя племенник.

След тези думи той напрегна всички сили, опитвайки се да се изправи на крака, обаче ремъците му попречиха. Тогава се изплю в посока към мен и разярено изкрещя:

— В теб са се вселили хиляда дявола! Върви в ада!

После ми обърна гръб, за да не е принуден да ме гледа, а аз се върнах на мястото си.

Пътуването от Алмаден до мястото, където се намирахме в момента, ни беше отнело повече време. Причината се криеше в това, че отначало бяхме тръгнали първо на юг. По въздушна линия бяхме само на един час път от бивака на юмите. Предположих, че с бързия си кон мимбрехото бе изминал това разстояние за около петнайсетина минути. За обяснения и разговори с индианците му давах половин час.

Следователно ако не изчакваше тръгването на юмите, можеше да се върне при нас след около час. Нямаше нужда да ги води, защото с помощта на неговите следи лесно щяха да ни намерят. Ала тъй като те щяха да се видят принудени да вървят пеша, едва ли бе възможно да дойдат при нас преди да изминат почти два часа от тръгването на мимбренхото.

Времето минаваше без момчето да се появи. Вече започнах да си мисля, че все пак мимбренхото бе останал при юмите, за да ги доведе и запази спокойствие. След почти два часа от север видяхме да се задават пет или шест пешеходци. Бяха индианци. Обаче момчето не се намираще сред тях. Къде ли беше останало? Бях страшно нетърпелив да узная това.

Очевидно беше, че юмите следваха дирята, която бе оставена от него на отиване, защото не откъсваха поглед от земята. След като се приближиха достатъчно, Хитрата змия се изправи, аз направих същото. Тогава те ни разпознаха и се забързаха към нас. Противно на заповедта, дадена им от вожда, бяха въоръжени, но на разстояние от около двеста крачки те сложиха ножовете, лъковете и копията си на земята и едва тогава се приближиха. Бяха взели оръжията си, защото не беше изключено някъде по пътя да им се наложеше да ги използват.

Направиха се, че не виждат вързаните ръце на Хитрата змия, отправиха ми изпълнени със страхопочитание погледи, а после очите им съвсем кратко се спряха на групата на преселниците. Ала се престориха, че не забелязват Мелтън. Това беше добър признак. Понеже проявявах такава презрение към него, можех с право да предположа, че мимбренхото успешно бе изпълнил задачата си и ги беше убедил във вероломството на Мелтън. За да докажа, че имам доверие на вожда, аз развързах ремъците му и рекох:

— Моят червенокож брат ще участва в заседанието като свободен човек. А то може да започне веднага щом разбере защо моят пратеник, младият мимбренхо, не дойде с тях.

Един от юмите ми отговори:

— Той подкара коня си на запад, за да подгони Уелър насам.

— Уелър ли? Но това е голяма непредпазливост, защото той и без друго щеше да ни падне в ръцете. Трябваше да ми го остави на мен.

— Поразяващата ръка е прочут воин, а моите подвизи са твърде незначителни. Нека той ми прости, че не съм на неговото мнение.

Уелър се канеше да избяга и да изчезне веднъж завинаги.

— Как така? Нали отиде на разузнаване и следователно го очакваме пак да се върне. Сигурно ще ни падне право в ръцете.

— Е, това едва ли ще стане, защото той се върна тъкмо когато мимбрехото ни беше предал вестта от вожда.

— Това наистина променя нещата. Казахте ли му за какво става въпрос?

— Да, защото ни попита какво търси при нас мимбрехото.

— А той как прие тази новина?

— Отначало се изплаши толкова много, че едва можеше да говори, а после настоя да тръгнем да се бием срещу Олд Шетърхенд и неговите бледолики. Не го послушахме, понеже Хитрата змия ни беше изпратил вестта, че ще бъде сключен мир.

— Защо не го задържахте?

— Той все още е наш приятел и брат. Договорът ни с него продължава да е в сила, а мирът с теб тепърва ще бъде сключен. Ето защо нямахме право да го пленим. Но пък и не попречихме на мимбрехото да тръгне по петите му.

— Конят на Уелър добър ли е?

— Да, но беше изморен и жаден.

— Тогава мимбрехото бързо ще го догони. Между двамата сигурно ще се стигне до схватка, която много ми се иска да предотвратя.

Тогава се обади вождът:

— Ако Поразяващата ръка иска да отиде да помогне на мимбрехото, нека спокойно яхне коня си. Няма защо да се безпокои, че в негово отсъствие ще извършим някакво вероломство. Нека неговите бледолики вземат оръжията на моите воини и докато той се завърне да гледат на нас като на свои пленници.

Хитрата змия ми предлагаше твърде много, ала въпреки това не се съгласих.

— Засега оставам тук. Ако побързаме, все ще успее навреме да стигна при мимбрехото.

— Имаме да обсъждаме много неща и ако прекалено бързаме, по-късно е твърде възможно някой от нас погрешно да изтълкува взетите решения. Така че ще е по-добре ако сега моят брат тръгне, а съвещанието ни започне едва след като се върне.

Тук се намеси индианецът, който бе говорил преди вожда:

— Поразяващата ръка ще може спокойно да остане, защото преди да препусне на коня си, мимбрехото ни каза, че има намерение да подгони Уелър към бледоликите, но не и да се бие с него. Той е още твърде млад, но разполага с превъзходен жребец и ми изглежда разсъдлив като възрастен воин.

Сякаш в потвърждение на тези думи в същия миг проехтя изстрел и на северозапад се появи някакъв конник, който яздеше в южна посока. Забелязахме, че той се опитваше да се отклони от нея ту наляво, ту надясно, но непрекъснато се приближаваше към нас. Стана ни ясно, че бягаше от някакъв преследвач, който се стремеше да го подгони право към бивака ни.

А ето че съвсем скоро зърнахме и преследвача. Той имаше по-дребна фигура от първия ездач, но конят му беше значително по-бърз. И така, пред нас бяха Уелър и мимбрехото. От време на време беглецът даваше по някой изстрел по своя преследвач, ала без да го улучи, а макар и нарядко момчето от своя страна също стреляше, за да попречи на Уелър да свърне наляво или надясно. И неговите куршуми не улучваха.

Трябваше да улесня задачата на мимбрехото. Затова се метнах на седлото и препуснах срещу двамата. Когато Уелър ме забеляза, той пришпори коня си до предела на възможностите му, опитвайки се да се изплъзне на юг. Ала след не повече от две-три минути аз не само го догоних, но когато го и изпреварих на известно разстояние, накарах жребеца си да спре, вдигнах пушката си, прицелих се в него и извиках:

— Мастър Уелър, слизай от крантата си, иначе ще те сваля с куршум!

Той злобно се изсмя, накара коня си рязко да свърне и насочи пушката си към мен. По време на езда за този тип бе невъзможно да се прицели точно. Изстрелът му изтреця, но нито чух, нито видях куршума му.

Беше си направил криво сметката. След като смени посоката, той зърна пред себе си мимбрехото, който също спря коня си и вдигна пушката си в положение за стрелба. Така беглецът се озова между два огъня и му остана открит един-единствен изход — да препусне в посоката, в която мимбрехото се стремеше да го принуди да язди — към нашия бивак. И той наистина я избра като така пришпори коня си,

че чухме как животното изстена. Моите сънародници не носеха оръжия, с които да могат да го спрат, а пък мимбрехото беше доста назад. Значи трябваше да разчитам само на себе си. Понесох се подир него. Вярно, можех да стрелям по негодника, да го раня и да го съборя от седлото, обаче ми се искаше да го пленя жив и здрав. Ето защо реших да го заловя с голи ръце.

Уелър имаше двуцевка, едната цев на която в момента беше празна. Вместо да я зареди, той явно реши, че може да разчита на втория куршум. И така, подгоних го, но галопирах не точно подир него, а малко по встрани. Обаче преди да се бях приближил толкова, че да мога да го сграбча, той трябваше да изстреля и втория си куршум. Затова отново му извиках:

— Мастър, спри, иначе ще стрелям!

Заплахата ми наистина успя да го подлъже да се обърне и да стреля. Видях, че дулото му бе насочено право към гърдите ми. Този път не се целеше напосоки. Ето защо по индиански маниер бързо се хвърлих, прикривайки се отстрани на коня и когато куршумът му прелетя отгоре, отново се озовах на седлото и продължих гонитбата. Тъй като вече нямаше време за зареждане, той захвърли пушката и от колана си светкавично измъкна револвер. Не бях помислил за това оръжие. Би било страшно глупаво въпреки него да се опитам да го заловя с голи ръце. Ето защо му заповядах:

— Хвърли си пищова, иначе наистина ще стрелям! Той не се подчини, а изчака да се приближа още, за да може да улучи толкова по-сигурно. Конят ми галопираше, но въпреки това се изправих на стремената, за да посрещна евентуален сблъсък, а и за да се прицеля по-добре. Вдигнах карабината „Хенри“ в положение за стрелба и натиснах спусъка. Уелър извика, после отпусна ръка и револверът му падна на земята. След няколко секунди се озовах до него, бързо преметнах карабината на гръб, протегнах и двете си ръце и се наклоних към него.

— Слизай от коня! Не го ли направиш доброволно, ще те хвърля на земята.

Сграбчих го, за да го съборя от седлото. Тогава той измъкна втори револвер и подигравателно ми се изсмя:

— Тази работа не става толкоз бързо, мистър Шетърхенд. Не аз съм в твоите ръце, а ти си в моите!

Той понечи да натисне спусъка, но закъсна, защото с лявата си ръка му избих оръжието от юмука, а с десницата си така го ударих отдолу по брадичката, че главата му рязко се отметна назад. Побързах да дръпна моите и неговите юзди и двете животни спряха. Веднага скочих от седлото и с мощен замах го свалих от коня. Той падна на земята като чувал и остана да лежи неподвижно. Очите му бяха затворени, а от полуотворената му уста потече кръв. Дали не си беше счупил врата?

Още преди да го прегледам, го обезвредих като му вързах ръцете със собствения му колан. Побързах да сложа ръка и на няколко неща, които носеше у себе си. Намерих един портфейл, както и кесия, изплетена от здрава копринена прежда, през чиято мрежеста тъкан прозираха лъскави златни монети. Прибрах и двата предмета. Оставих му часовника както и всичко друго.

Мимбрехото скочи от коня и се приближи, за да вдигне от земята пушката и двата му револвера. Едва тогава по лицето на Уелър се появиха признаци на живот. Скоро отвори очи и кипящ от злоба ми кресна:

— Човече, развържи ме, иначе лошо ти се пише! По говора му познах, че си беше прехапал езика. При удара ми по брадичката му долната му челюст неочаквано за него се беше ударила в горната, а езикът му беше попаднал между зъбите.

— Само си приказваш! — отвърнах аз. — Много ми се ще да видя какво ли можеш да ми направиш. Стани и ела с мен!

— Нямам такова намерение! Ще остана да лежа тук докато ме освободиш.

— Много лесно бих могъл да ти изпълня желанието. Необходимо е само да наредя да ти вържат и краката и после да те оставим да лежиш тук, докато загинеш от глад и жажда или още жив бъдеш разкъсан от лешоядите. Но ми се иска да се отнеса по-човешки към теб, макар това да е против волята ти. И така, ставай от земята, защото в противен случай ще ти помогна!

Въпреки всичко той остана да лежи неподвижно. Но след като мимбрехото го сръга с приклада между ребрата, проклинайки, Уелър побърза да се изправи на крака и тръгна подир нас. Ние поведохме трите коня за юздите. Когато стигнахме до нашия бивак, ми струваше голямо усилие да предотвратя линчуването, което преселниците му

бяха замислили. Вързахме краката му и го сложихме да легне на земята.

Юмите бяха наблюдавали всички тези събития от непосредствена близост. Те подминаха с мълчание това, че се изложих на куршумите на Уелър, но на младия мимбренхо Хитрата змия каза следното:

— Моят млад брат ще стане славен воин. Радвам се, че ще мога да склуча мир с него и от враг ще се превърна в негов приятел.

С тези думи се започна и съвещанието. То продължи над два часа и доведе до задоволителни за мен резултати. Щях да предам Мелтън на Хитрата змия и нямаше да попреча с нищо на Юдит да стане жена на индианеца. В замяна на това получавах всички отстъпки, за които бях настоявал. Естествено споразумението ни беше скрепено с изпушването на лулата на мира и когато тази церемония приключи, ние се отправихме към лагера на юмите, за да дадем възможност на всеки от намиращите се там воители да дръпне веднъж от калюмета. Поисках го от съображения за моята безопасност. После щях да съм съвсем сигурен, че те съвестно и честно щяха да спазват всички точки от нашия договор. Едва след това можехме да мислим за другите неща.

— Какво иска моят бял брат да направим сега? — попита Хитрата змия. — Дали вождът на апачите ще дойде при нас заедно с хората, които са при него, или ние ще отидем при тях?

— Вероятно ние ще се присъединим към него, но първо трябва да поговорим с моите бели братя.

Преди това аз прегледах портфейла и кесията на Уелър. Намерих пет хиляди долара в банкноти и почти петстотин долара в златни монети. После събрах мъжете от групата на моите сънародници — глави на семейства, както и други самостоятелни лица, за да решат кое от предложенията ми ще приемат. Останалите не биваше да чуят какво имах да им казвам.

Докато тези хора все още се събираха, аз дръпнах настрана Юдит и баща ѝ, след което попитах момичето:

— Знаем за какво си говорихте с вождя при онази скала. Казахте ли нещо на баща си за този разговор?

— Да — отвърна той вместо нея. — Дъщерята на мойто сърце ми разправила за честта, която била ѝ отредена — да стане главатарка на голям индиански народ.

— Нима сте съгласен?

— Че що не? При туй възможно е да се измъкне голям печалба и за нея и за моя личност, щото тъй ще станем видни и знатни хора в Мексико и в Америка.

— Изглежда нямате съвсем правилна представа за политическото значение на едно индианско племе и за общественото положение на някой индиански вожд. Мой дълг е да ви обясня, че...

— Хич не казвайте нещо друго! — прекъсна ме той. — Аз съм верният баща на мойта Юдит и съм длъжен да се вслушвам само в онуй, дето тя го иска. Ний ще властваме над едно индианско племе и мойта дъщеря ще може се облича в коприна и кадифе. Или си мислите, че вожд я е излъгал с онез скъпоценни камъни и злато?

— Не. По тези земи има скрити съкровища, за които потомците на древните мексиканци не обелват нито дума. Защо и този вожд да не крие някоя подобна тайна? Той ще удържи на обещанието си. Само че трябва да мерите всичко с правилния аршин. Той е един туземец и навярно няма точна представа какво е това дворец или палат. Ако ви говори за метър, трябва винаги да разбирате не повече от педя. А му липсва както образование, тъй и култура, които единствено могат да гарантират със сигурност на дъщеря ви, че...

— Образование! Кво е култура? — отново ме прекъсна той. — Че що да е нямал култура щом крие такива тайни за злато и скъпоценни камъни? Новата копринена рокля не е ли култура? А нима онзи дето притежава цял дворец няма акъл? Че кво толкоз ще намерите в една учебна стая, в една гимназия или в някой университет? Дървени чинове за сядане и мастилници за писане. Че кво е туй в сравнение с мебелите рококо и от ренесанса, дето ги виждате в замъците? Не, вождът си има и образование, и култура, с които аз като тъст мога да съм доволен до безкрайност.

— Щом мислите така по-добре да си мълча. Само ви пожелавам да не преживеете разочарования. А какво мислите да правите на първо време? Аз се каня да предложа на спътниците ви да напуснат Сонора и изобщо да си заминат от Мексико.

— Че що да не останат? Нима с Юдит ще живеем сред тези индианци тъй самотни?

— Какво ли ще правят тези хора при юмите? Да не искате да подивеят? Не всяка жена може да стане съпруга на индиански вожд и

не всеки мъж — негов тъст. Нали разбрахте какво се предлага тук на немските преселници. И така, ще ги поведем през границата към Съединените щати, а вождът няма да ви разреши да тръгнете с нас.

— За това човек не може да му се сърди. Щом има в таз' страна злато и сребро и освен туй може да си вземе такваз млада и красива жена с поведение пленително и такъв баща, когото той може да уважава с искрена почит, защо му е тогаз да ги пуска да прехвърлят границата, дето не се намира толкоз злато като в неговите земи?

— Значи ще останете при юмите. Това исках да знам. Както разбрах всичките ваши спътници са прехвърлили океана без каквито и да било средства, с изключение на Херкулес и на вас. Чух, че сте донесли тук хубавичка сума. Вярно ли е?

— Наистина е вярно — припряно отвърна той. — Беше чудесно чисто злато в звънтящи монети, дето ги бях сложил в кесия, направена ми от коприна от Юдит, дъщерята на мойто сърце.

— Каква беше сумата?

— Четиристотин и осемдесет долара, от които ме лишиха по начин ужасен в подземния мрак. Крадецът е Уелър, дето е баща на Уелър сина. Сега го хванахте с огромна храброст и ще имате нали добрината да му плячката отнемете, с което нещастен ме направи той в тъмната шахта.

— Тази ли е кесията? — попитах аз като я извадих от джоба си и му я подадох.

— Тя е, тя е! — тържествуващо извика той и бързо я грабна от ръката ми. — Ей сегичка ще взема да преброя парите, за да видя дали са ми не задигнали някоя жълтица.

— Не крещете така де! Уелър все още не знае, че съм му взел тези пари и не е нужно веднага да го научи.

Без да ми каже и една дума за благодарност, евреинът се отдръпна с дъщеря си настрани и след като двамата клекнаха на земята, започнаха да броят парите. Аз отидох при другите. държах им кратко слово като им обясних, че най-доброто, което могат да направят, е час по-скоро да напуснат тези земи. Завърших с думите:

— Оттук ще тръгна с Винету към Рио Пекос, което ще рече към Тексас. Там има колкото щете хубава земя със здравословен климат. Предлагам ви да ви взема с нас. Обсъдете спокойно нещата, а после ми кажете какво сте решили.

Отдалечих се за известно време, за да дам възможност да се посъветват помежду си.

Когато се върнах, човекът, когото бяха избрали за говорител, ми каза:

— Предложението ви е хубаво и ние с удоволствие бихме го приели, ала не ни е възможно. Първо, няма как да заминем оттук, понеже срещу Мелтън и Уелър ще се започне продължителен съдебен процес и ние сигурно ще сме необходими като свидетели.

— Не. Ще предам Мелтън на юмите. Те ще му издадат присъдата и без никакви свидетели. Що се отнася до Уелър, все още не се знае какво ще стане с него. Куршумът ми го рани под лакета, раздробявайки костта, а подобна рана в тези диви райони е винаги много опасна за един бял. Освен това със себе си водят полиция, както и висш съдебен чиновник от Урес, които ни очакват. Ако дадете показания пред тези хора, то те няма да се нуждаят повече от това. Какви други пречки имате?

— Ами дивата пустош, през която вероятно ще трябва да минем. Дали жените и децата ни ще издържат подобно пътуване?

— Сигурно, стига само преди това добре да са си отпочинали от лишенията и страданията в мината. Положението не е чак толкова лошо, колкото си мислите. Няма да се движим по-бързо, отколкото можете да понесете без опасност за здравето си. Коне ще ви набавят от индианците. Освен това разполагам с няколко коли пълни с хранителни провизии и други полезни неща. Няма да гладувате.

— Хубаво е човек да чуе такава вест, но съм любопитен да видя какво ще кажете за най-важното: пари!

— Няма да срещнете затруднения.

Още никога през живота си не бях говорил с такова спокойствие по този въпрос. Изпитвах много приятно чувство поне веднъж и аз да мога да вляза в ролята на богат простосмъртен. Учудените погледи на всички се впериха в мен, а човекът, с когото разговарях, смаяно възкликна:

— Няма затруднения ли? За вас може би няма, но пък толкоз повече има за нас! Джобовите ни не са пълни като вашите. Не притежаваме нищо, а още днес ще имаме нужда от пари.

— Още днес ли? Защо?

— Е, ами споменахте за коли пълни с хранителни провизии. Нали би трябвало да си купим нещо за ядене. Никой няма да ни го подари.

— О, аз ви го подарявам!

— Наистина ли? Това действително е нещо друго. Ами как стои въпросът с конете, на които ще яздим? Тях няма да получим даром!

— Така е. Но ще ги вземем назаем. Срещу няколко подаръка нашите червенокожи приятели с удоволствие ще ни ги дадат временно.

— А кой ще купи подаръците?

— Аз.

— Бре да се не види! Кога забогатяхте тъй внезапно? Когато се присъединихте към нас на кораба ми приличахте на истински просяк.

— Само се правех на такъв. Съвсем не съм без средства. Във всеки случай съм в състояние да ви помогна. А сега да продължим! Някакви други пречки?

— Идва най-голямата. Земята, за която споменахте, ще трябва да я купим, нали?

— Разбира се. За нея ще получите пари от мен.

— Тогава наистина няма за какво да се тревожим. Тръгваме с вас. Вие ще ни дадете парите за нашето заселване. Ние ще работим здравата, ще ви изплатим лихвите, а после лека-полека все ще успеем да ви върнем и основния капитал.

— Чакайте! Тук се лъжете. Не ви искам никакви лихви, а за връщане на сумата изобщо не желая да чувам.

Човекът ме зяпна учудено, огледа насъбралите се наоколо хора, после пак се обърна към мен и ме попита:

— Правилно ли чух?

— Вероятно.

— Но това е немислимо.. Не би било нищо друго освен подарък!

— Така е и замислено. Подарявам ви парите и не искам да ми ги връщате.

— Но нима сте толкова богат, че можете да се лишите от толкова много пари?

— Напротив, джобовете ми са празни, но въпреки това имам щастливата възможност да разпределя между вас кръгло петдесет хиляди талера.

— Петдесет хиляди талера! Боже мили, колко много пари! Че откъде ги намерихте тъй изведнъж?

— Веднага ще разберете, но първо имам няколко въпроса. Всички вие сте били бедни, но все сте имали някаква макар и незначителна собственост. Нали?

— Да. Някои от нас притежаваха по една малка къщичка, а други имаха поне толкова, колкото е необходимо за домакинството на едно работническо семейство.

— И понеже ви подлъгаха да заминете, разпродадохте всичко. И колко получихте?

— Почти нищо. Когато хората знаят, че заминаваш в чужбина, без да можеш да вземеш имуществото си, предлагат твърде малко. А каквото спечелихме от продажбата на някои дребни вещи при пристигането си, изцяло похарчихме по пътя.

— Значи са ви лишили не само от родината, но и от имуществото ви. Следователно без чужда подкрепа тук бихте загинали. Тъй като и моите джобове са празни, ми се откри възможността да ви помогна само след като станах крадец и разбойник. Но няма защо да се плашите от мен, защото заради вас обрах Мелтън и Уелър, хората, които ви докараха такива нещастия. Според моята представа за правораздаване двамата са длъжни напълно да възстановят щетите ви. Те носеха пари. Аз ги плених и според тукашните закони би трябвало заедно с тези пари да ги предам на съдията. Но какви ще са последствията? Парите ще изчезнат, а вероятно същото ще стане и с тези негодници, за да се появят на някое друго място и да продължат да вършат злодеяния. Вие обаче няма да получите и пукната пара и няма да имате с какво да се облечете и с какво да се нахраните. В такъв случай моят морален закон ми се стори далеч по-справедлив и реших сам да се заема с вашите дела, или с други думи, конфискувах парите на Мелтън и Уелър, за да ви помогна по този начин да намерите истинска справедливост, която едва ли ще получите от някой друг съдия. Мислите ли, че постъпвам погрешно или незаконно?

— Не, не, не! — разнесе се наоколо.

— Добре! Мелтън и Уелър все още не знаят, че съм взел парите им. Мелтън ги беше закопал и никога няма да разбере, че вече ги няма там. Ако не ги бях намерил и след векове пак щяха да бъдат на същото място. И двете суми ще разпределя между вас.

— Колко са, колко са? — чух ги да питат един през друг.

— Уелър имаше пет хиляди, а Мелтън малко над трийсет хиляди долара. Това прави малко повече от сто четирийсет и седем хиляди марки.

Наоколо се възцари толкова дълбоко мълчание, че се чуваше как хората дишат. После те се наканиха да избухнат в ликуващи възгласи, но аз им направих енергичен знак да мълчат.

— Тихо! Никой друг не бива да чуе за какво разговаряме!

Онова, което правим, е справедливо, обаче някои хора ще го погледнат от друга страна и едва ли ще видят действията ни в толкова благоприятна светлина. Не е нужно и евреинът да научи каквото и да било. Той не е толкова беден като вас. Има пари и ще остане при юмите.

— Има пари ли? — попита преселникът. — Че нали Уелър му ги задигна!

— Аз пък ги взех от Уелър и ги върнах на Якоб Зилберберг. За съжаление на всеки от вас няма да се паднат толкова много пари, колкото може би сте си направили тайно сметката.

— О, сигурно всеки от нас ще се съгласи, че първо вие ще трябва да задържите за себе си една солидна част от сумата.

— Аз няма да взема нищо. Но има и други хора, които не бива да забравяме.

— Други ли? Кого имате предвид?

— На един търговец от Урес Мелтън е поръчал стоки, които са натоварени на споменатите коли, намиращи се при нас. Било е уговорено при предаването на товара им да бъде изплатена останалата част от общата стойност на стоките и аз ще се погрижа това да стане, защото обещах на коларите, че няма да ги ощетим. Остатъкът от парите ще бъде разделен помежду ви.

— Но как?

— Струва ми се, че цялата ви група се състои от трийсетина, така да се каже, обособени части, като някои от тях са само от по един човек, а пък други представляват семейства от по няколко души. Невъзможно е един млад самостоятелен мъж да има същите претенции, както и някой глава на семейство с жена и няколко деца. Обсъдете този въпрос и ми направете вашите предложения! Но запазете цялата работа в тайна докато стигнем Чиуауа, където ще

бъдем сред апачите. Вероятно всеки от вас ще получи достатъчно, за да си купи там земя и на първо време горе-долу да се устрои.

Тогава преселникът, говорил от името на другите, се приближи до мен, сърдечно ми стисна ръката и каза:

— Помогнахте ни да се избавим от голяма беда. Как да ви се отблагодарим?

— Като работите здравата на новата си земя и не посрамите немския си произход.

Другите също ми подадоха ръка. В този момент виждах само грейнали от радост лица.

Върнах се при вожда, който изчакваше края на нашите преговори. Поиска да му кажа дали ние ще отидем при Винету или ще изпратим някой да го повика.

— Ще тръгна с бледоликите към Чиуауа — казах му аз. — Ще може ли моят червенокож брат да ми осигури коне за тях?

— Колкото иска Поразяващата ръка. Ние разполагаме с много коне, които взехме с нас като товарни животни.

— А ще преминем ли необезпокоявано през териториите на юмите?

— Моите воини ще ви закрилят срещу другите племена, ако те не пожелаят да се присъединят към договора, който сключих с теб. Но въпреки това няма да ви е лесно, понеже на бледоликите ще им липсва храна.

— Аз ще се погрижа за хранителните провизии. Ами какво става с Голямата уста? Очакваш ли го да пристигне тук?

— Канеше се да дойде, след като откара стадата на сигурно място в асиендата.

— Значи днес или утре все още не е възможно да се появи и затова можем да отидем при Винету.

— Но конете на моите воини не са тук.

— И това няма значение, понеже само ти и мимбрехото ще дойдете с мен. Няма ли наоколо да се намери някое ездитно животно за теб?

— Освен конят на Уелър тук се намират и други две животни, които бяха предназначени за Мелтън и за мен. Скрити са при едно малко езерце откъм източната страна на скалата.

— Тогава изпрати някого да доведе най-бързото от тях, тъй като възможно по-скоро трябва да тръгнем на път, ако искаме да стигнем до бивака на Винету още преди падането на нощта. На другия кон можеш да изпратиш вестоносец до онези воители, които пазят конете ви, за да научат какво се е случило и да знаят каква заповед си им дал. Утре вечер трябва да са тук с всички животни, защото вдругиден рано сутринта потегляме към Чиуауа.

Индианецът се съгласи и скоро доведоха коня му. Обясних на немците как да се държат в отсъствието ми към новите си приятели. Вождът направи същото със своите воители и изрично им заповяда да не изпускат из очи пленниците. После смушихме конете и потеглихме, сподирени от виковете на нашите хора, които се сбогуваха с нас.

Налагаше се здравата да пришпорваме нашите коне, защото сега трябваше да вземат пътя за много по-кратко време от един ден — за колкото го бяха изминали на идване. Лицето на вожда беше замислено. Никак не му бе лесно да приеме като свършен факт всичко случило се от снощи до този момент. Мимбрехото яздеше зад нас. Винаги когато хвърлех поглед назад, виждах бронзовото му лице озарено от безмълвна радост. Също като мен и той беше много доволен от неочаквания резултат от разузнаването ни и с право си казваше, че и той бе допринесъл не малко за нашия успех.

Явно конят на Хитрата змия си беше отпочинал добре, иначе щеше да изостане от нашите жребци. Той препускаше тъй енергично, че тъкмо когато слънцето изчезна на западния хоризонт, ние стигнахме до мястото откъдето бяхме свърнали с колите на север. Поехме в същата посока. След като се смрачи аз помолих вожда да спре и заедно с мимбрехото да почака около половин час преди да продължат подир мен. Искаше ми се да изненадам нашите хора. Затова оставих на двамата коня и пушките си и тръгнах пеша.

Имах десетина минути път до бивака и бях убеден, че Винету беше разставил постове. Миризма на изгоряло ми подсказа, че бях запалили огън. Това бе сигурен признак, че вождът на апачите се чувстваше в безопасност. Тъй като бях отишъл на разузнаване, той знаеше, че непременно щях да се върна да го предупредя, ако ги заплашваше някаква опасност. Следователно докато отсъствах, нямаше от какво да се опасават. Беше тъмно, така че не можех да видя постовете, покрай които много ми се искаше да се промъкна

незабелязано, и трябваше да се осланям единствено на слуха си. И понеже знаех привичките на апача, предполагах приблизително по какъв начин беше разпределил постовете, а това означаваше, че можех да ги избегна. Все пак в случай че някой от тях ми се изпречеше на пътя взех следната предохранителна мярка: наведох се и опипом събрах няколко камъчета. Докато внимателно се промъквах напред от време на време хвърлях по някое камъче встрани в храсталака. Тихото шумолене сигурно щеше да привлече вниманието на поста и той щеше да отиде да провери какво бе причинило този шум, а така щеше да се отстрани от пътя ми.

Ето по какъв начин успях незабелязано да се промъкна достатъчно близо, за да видя малкия огън. Тогава вече трябваше да легна на земята и пълзейки да се приближавам сантиметър по сантиметър напред. Винету бе взел толкова добри предпазни мерки, че за всеки, който не познаваше навиците му, щеше да е невъзможно тайно да се приближи до бивака ни. Огънят гореше на полянката. Около него бяха налягали пленниците, за да бъдат по-лесно надзиравани. Мимбрехосите бяха образували кръг около тях. Отдясно в тъмното стояха колите с вързаните за тях впрегатни животни. От лявата ми страна, облегал гръб на едно дърво, седеше апачът. Близо до него се беше настанил Изтребителя на юми, а недалеч от него, точно пред храста, зад който се криех, се беше отделила група мъже, завързали оживен разговор. След като преброих присъстващите мимбрехоси, разбрах, че на пост бяха изпратени не по-малко от шестима воители. Цяло чудо беше, че бях успял незабелязано да се промъкна между тях, но то се дължеше единствено на хитрия номер с камъчетата.

Сред споменатата група седяха старият Педрильо, странният дон Ендимио де Саледо и Коралба, както и юрисконсултото и асиендерото. Тъкмо в този момент старият Педрильо разказваше едно от преживените си в Съединените щати приключения. При това той използва случая да заговори за хитростта и находчивостта, която човек трябва да прояви, за да открие през нощта вражески съгледвач.

— Успявал съм да се промъкна до не един и двама индианци — твърдеше той, — но на никой от тях не се е удавало да се приближи незабелязано до мен.

— Че какво толкоз има в тази работа? — обади се асиендерото. — Просто не палиш огън и така никой не може да те открие.

— Ами! Какво ли разбираш ти от тези неща, дон Тимотео! С огън или без огън, за червенокожия е все едно. Когато си запалил огън, само трябва повече да внимаваш и да разставиш достатъчно постове. Ние например имаме шест поста около нашия бивак. В такъв случай е абсолютно невъзможно някой да се промъкне дотук, без да го забележим.

Винету беше затворил очи, сякаш спеше. Но в този момент ги отвори и каза:

— Старият Педрильо не бива да твърди подобно нещо. Има и бели, и червенокожи ловци, които могат да проникнат незабелязано в бивака ни. Я се обърни и разтвори храстите зад теб, където се е сврял Олд Шетърхенд!

Ако преди малко нарекох цяло чудо това, че без да ме чуят успях да пропълзя толкова близо до моите спътници, то трябваше да се нарече чудо на квадрат, че Винету беше не само забелязал някакъв човек зад храста, но и съвсем точно знаеше кой е той. А на всичко отгоре, макар и привидно, беше държал очите си затворени! Той постъпваше така винаги когато искаше да напрегне слух до краен предел. Ето че Педрильо се обърна и посегна с ръка към храста. Аз се изправих, пристъпих към огъня и казах на апача:

— Нищо не може да се изплъзне от моя брат Винету. И зрението, и слухът му са по-остри от моите. Когато изникнах толкова неочаквано пред храбрия дон Ендимио де Саледо и Коралба, от страх той се търкулна по гръб и нададе такъв пронизителен вик, сякаш му се беше появил самият дявол. Мимбрехосите съвсем забравиха своята привичка да посрещат с непоклатимо спокойствие дори и неочакваните събития, скочиха на крака и ме зяпнаха така, като че бях привидение. Също и пленените юми се понадигнаха, доколкото им позволяваха ремъците. Те знаеха, че бях тръгнал за Алмаден и се надяваха да узнаят от мен какво бе там положението на нещата. Навярно си бяха помислили, че няма повече да се върна, защото техните воители щяха да ме заловят или да ме обезвредят завинаги.

Откъм първата каруца се разнесе вик. Там беше лежал Комарджията. Ето че сега той идваше към мен, пробивайки си път с

лакти между наобиколилите ме хора. С нескрита, искрена радост той ми подвикна:

— Слава Богу, сър, че се връщаш жив и здрав! Голям страх брах!

— Страх ли? Защо? — попитах го.

— Ако ти се беше случило някакво нещастие, може би щяха да кажат, че вината е моя, защото съм те погрешно осведомил. А аз съм напълно откровен към теб.

— Всичките ти описания излязоха истина.

Разказах му, че съм бил в неговата пещера, че съм разкрил тайните на Алмаден и съм разговарял с Уелър и Мелтън. Но на първо време друго не му казах.

— Какъв късмет, че всичко е минало без неприятности! Тази дръзка стъпка можеше да ти струва скъпо, а после подозренията за измяна щяха да паднат върху мен.

— Възможно е! Но с удоволствие те уверявам, че отсега нататък ще ти имам пълно доверие и като доказателство ще ти развържа ръцете. Поискай да ти върнат оръжията, които ти отнех в асиендата! Свободен си!

Радостта на някогашния злодей беше голяма. Ала асиендерото ми подвикна:

— Какво правите, сеньор? Пускате на свобода един човек, който трябва да бъде наказан. Оказа се, че и той е участвал в опожаряването на имението ми. Заповядвам ви отново да го вържете!

— Нямате право да ми заповядвате каквото и да било! Но ще ви дам съвета да си държите устата затворена. Не вие, а само Винету и аз решаваме кой да остане пленник и кой не. Ще ви го докажа, като освободя и други хора.

С тези думи аз се приближих до Бързата риба и прерязах неговите ремъци.

— Моят червенокож брат е свободен. Нека стане. Нека воините на мимбрехосите свалят ремъците на воините на юмите, защото склучих мир с Хитрата змия и двамата изпушихме калюмета.

Наоколо се разнесе многогласен вик. Въздействието на думите ми не отмина дори Винету. Той пристъпи до мен и попита:

— Пушили сте калюмета?

— И с него, и с всичките му воини — потвърдих аз.

— Значи юмите са изменили на Мелтън, така ли?

— Да, а той и Уелър са пленени. Бледоликите са свободни.

— Къде се намират сега?

— В Алмаден, при своите приятели, воините на юмите. Утре всички ние отиваме там, за да присъстваме на празничната церемония с изпушването на калюмета.

След тези думи апачът сложи двете си длани върху раменете ми и ме погледна проникателно в очите.

— Моят брат надмина дори и най-смелите очаквания на своите приятели. По-късно ще ми разкаже как се е случило всичко.

Междувременно юмите бяха освободени от ремъците си. Това не мина без шум, който привлече постовеите. Те се приближиха, понеже с право си казаха, че при тези крясъци и викове беше направо смешно да охраняват лагера. Смесиха се с другите. Ето защо пристигането на мимбренхото с Хитрата змия бе забелязано едва когато те вече слизаха от конете си. Храброто момче бе наобиколено веднага от нашите хора и се вдигна такава олелия, започнаха се такива въпроси, отговори и възклицания, че направо да ти се изправят косите.

Измина доста време, докато шумът малко поутихна и сигурно бе, че нямаше толкова бързо да се възцари тишина, ако хората не изгаряха от нетърпение да узнаят как се е стигнало до това знаменателно събитие — помиряването на мимбренхосите с юмите и пленяването на Мелтън и Уелър. Накараха моя малък мимбренхо да седне така, че на вече буйно подклаждания огън всички да могат да го чуват и виждат.

Ето как той трябваше да разкаже цялата история.

Явно момчето вършеше това с най-голямо удоволствие, като само от време на време Хитрата змия се намесваше да поясни нещо.

Не бях помислил за един друг от присъстващите просто защото все още не го бях видял. Едва по време на разказа на мимбренхото го забелязах. Дотогава той бе стоял настрана, но вече се беше приближил и не откъсваше поглед от устата на младия индианец. Това беше атлетът, който преди всичко искаше да чуе какво става с Юдит. По даден от мен знак момчето пропусна да спомене условието, според което еврейката щеше да се омъжи за вожда. Затова засега Херкулес нищо не узна за тежкия удар, който предстоеше да понесе неразумното му сърце. Едва по-късно, когато лека-полека любопитството на всички бе задоволено и хората един по един се пръснаха да си потърсят местенце за сън, аз се приближих до него. Той използва случая да ме

дръпне настрани и да ме разпита. Нямах никакво намерение да се отнасям по-деликатно и щадящо към този великан с характер на джудже. Напротив, смятах, че е съвсем уместно да му кажа чистата истина, защото тя може би щеше да излекува сърцето му от неговите измамни чувства. Засега все още премълчах чия жена щеше да стане Юдит, понеже неговият припрян, решителен тон ми подсказа, че така ще е по-благоразумно. Годеникът на Юдит се намираще сред нас и беше наш гост. За всички злини, които му се случеха при нас, бяхме отговорни ние, а голямата ревност на великана изключваше всякакво доверие в самообладанието му.

Малко по-късно всичко живо спеше дълбок, спокоен сън. Но затова пък толкова по-оживено стана в ранни зори. Хората се заприготвяха за път и когато най-сетне колоната ни потегли, сред нас нямаше вече нито един пленник.

Придвижвахме се по-бързо, отколкото можеше да се предположи, като се имаше предвид колко тромави и тежки бяха колите, защото с помощта на ласа за всяка от тях бяха впрегнати допълнително по пет-шест коня със своите ездачи. Освен това яздехме през равна пустиня, където нито едно дърво или храст не ни се изпречваха на пътя. Често преминавахме в галоп и ето как още преди свечеряване стигнахме до лагера на юмите в Алмаден, където и бели, и индианци шумно ни приветстваха.

Трябваше да отведем жадните животни на водопой. Но този ден не можехме да им предложим никаква храна. Най-подходящо място за водопой беше страничната пещера, в която имаше достатъчно вода за всички животни. Наредихме на малкия мимбренхо да заведе там юмите и те се смаяха немалко, когато след разчистването на дребните камъни видяха пещерата и галерията, за които не бяха имали и най-малката представа. Удивлението им нарасна, като разбраха, че по този път бяхме проникнали в шахтата.

Веднага след пристигането ни се случи нещо, което имаше неприятни последици. В първите минути всички се суетяха насамнатам така, че отделните хора трудно можеха да привлекат нечие внимание. Но после, когато всички се поуспокоиха и се образуваха отделни групи, дочух гласа на Мелтън, който подвижна на Уелър, легнал на земята доста далеч от него:

— Уелър, ей там виждам Комарджията, ама той не е вързан като нас? Как така?

— Къде е? — попита старият Уелър. — А-а, ей го там! Да не би този подлец да ни е предал?

— Естествено! Друго не може и да бъде, иначе и той щеше да е вързан. Де да ми бяха свободни ръцете и краката!

— Да, ако бяхме свободни, щяхме да му платим сребърниците, заслужени от този Юда. Комарджия, хей, Комарджия!

— Какво има? — попита Плейър, щом чу възбудените му викове.

— Я ела насам! Трябва да те питам нещо. Но и един друг човек долови гласа на Уелър и това беше Херкулес.

— Ха, старият Уелър! — чух го да казва. — Той е мой! Атлетът последва по петите Комарджията до мястото, където лежеше Уелър. Тръгнах подир него, за да мога в случай на нужда да предотвратя негови прибързани действия. Изглежда великанът беше вече превъзмогнал удара с приклад, нанесен му от младия Уелър, но дали също така бе превъзмогнал и жаждата си за отмъщение, беше съвсем друг въпрос. Може би трябваше да попреча на Уелър и Комарджията да разговарят, но не го направих с надеждата да узная нещо ново.

— Ти как попадна тук? — попита Уелър с тон, който съвсем не беше враждебен.

— Олд Шетърхенд ме изненада и ме плени.

— Значи си бил много непредпазлив. Но както си личи, ти си по-добре от мен и Мелтън, защото си свободен. Как стана така? Вероятно някак си се докарал пред Олд Шетърхенд и Винету. Как?

Комарджията размисли набързо дали щеше да е по-добре да каже истината, или не. Накрая отвърна:

— Защо не? Тъй като имахме за противници Олд Шетърхенд и апача, лесно можеше да се предвиди, че ще останем с пръст в устата. Освен това прозрях помислите ви — вие двамата щяхте да задържите за себе си лъвския пай, а на мен щяхте да оставите само трохите. Накрая...

— Е, накрая? Какво още? — настоя Уелър, когато другият млъкна.

— Накрая — продължи Комарджията — стана така, че не ми излизаха от главата тези клетници, на които беше съдено да загинат долу в шахтата от такава ужасна смърт. Испитвах съжаление към тях и

започнах да проумявам, че онова, което причинихме, бе всъщност тежко престъпление.

Лицето на Уелър се изкриви в особена, дебнеща гримаса.

— Можеш ли да ми кажеш какво смятат да правят с нас?

— Опасявам се, че за вас няма никаква надежда някога пак да бъдете свободни.

— Всъщност ти си заслужил същата участ като нас, но все пак се радвам, че поне на един от нас му е провървяло. Ами какво прави моят син?

— Истината ли искаш да чуеш?

— Сигурно е, че няма да умра от нея. Хайде, изплюй камъчето! Сам знаеш, че не съм мекушав човек.

Може и така да беше, обаче във въпросителния му поглед, който отпрати към Комарджията, се четеше голям страх.

— Откровено казано, той е мъртъв.

— Мъртъв, мъртъв значи! — повтори старият Уелър, като затвори очи. Веднага пролича как му се отрази тази вест. Страните му хлътнаха, той силно пребледня и заприлича на безжизнен труп. След малко отново отвори очи и попита:

— Как умря?

— Беше удушен от...

— ... от мен! — намеси се атлетът. — Помислихте си, че съм мъртъв, негодници такива, но черепът ми се оказа по-здрав, отколкото допускахте. Повали ме само краткотрайна треска и обзет от нея, аз просто удуших с ръце твоето хлапе, тъй както сега ще удуша и теб, но в пълно съзнание!

Уелър отново затвори очи. Какво ли ставаше в душата му? Когато пак ги отвори, изражението му бе коренно противоположно на онова, което бях очаквал да видя. По лицето му се беше изписало кажи-речи затрогващо примирение.

С благ глас той се обърна към Комарджията:

— Значи ти доведе тук Винету и Поразяващата ръка с техните мимбренхоси?

— Да, не го отричам. Но те и без мен щяха да намерят пътя.

— Възможно е, но въпреки всичко това си остава предателство към нас, за което сам ще си носиш отговорността. Всъщност с твоето пленяване и с преминаването ти на страната на противниците ни,

нашето нещастие едва е започнало. Навярно с нас е свършено и затова имам едно желание, свързано с моето наследство. Ще ми го изпълниш ли като стар приятел?

— Да, стига да мога.

— Можеш, и то без никакви усилия и без да извършиш някаква несправедливост. Само ела при мен!

Комарджията направи крачка-две към него и се понаведе. Някакво смътно предчувствие ме караше да го предупредя да внимава, но какво ли можеше да му направи Уелър? Ръцете и краката му бяха вързани, а освен това нали моят изстрел беше ранил десницата му.

— Трябва да ти говоря по-тихо, още по-тихо. Приблужи се още, коленичи до мен!

Комарджията изпълни и това негово желание и така попадна в хитро поставената клопка на престъпника, който външно изглеждаше тъй смирен, но вътрешно кипеше от неописуема ярост. Внезапно Уелър здраво опря лакти в земята, светкавично вдигна краката си и не по-малко бързо ги спусна върху раменете на Комарджията. Тук трябва да се припомни, че краката му бяха вързани само при глезените. Следователно той имаше възможност да ги вдигне в тазобедрената става, а при коленете можеше да ги разтвори достатъчно, за да се промуши през отвора им главата на Комарджията. И тогава Уелър с все сила притисна врата на своя някогашен приятел така, че лицето му посиня. Същевременно тържествуващо закрещя:

— Надхитрих ли те, десетократни мерзавце и стократни глупако? Искам отмъщение, отмъщение! Заради предателството ти удушиха сина ми, затова сега и ти ще бъдеш удушен!

— Да, довърши го, довърши го! — подкрепяше го Мелтън със сатанински смях.

Известно е каква сила се крие в коленете на един мъж в добрите му години. Към това се прибавяше и обстоятелството, че неговите вързани глезени му предлагаха здрава опорна точка, която удвояваше силата на мускулите на краката му. Една-единствена минута бе достатъчна да удуши Комарджията.

Незабавно се втурнах да му помогна, ала въпреки това великанът ме изпревари. Той се хвърли върху Уелър, могъщите му ръце се впиха във врата му, след което извика:

— Самият ти ще бъдеш удушен, тъй като току-що ти обещах!

Съвсем погрешен беше този начин да се помогне на изпадналия в беда човек, защото когато Уелър започна да се задушавя, смъртният страх конвулсивно стегна краката му още по-здраво около врата на Комарджията. Аз ги сграбчих и се опитах да ги разтворя, ала не ми достигнаха силите. Усилията ми трябваше да се насочат към споменатата опорна точка. Бързо извадих ножа си и разрязах ремъка, стягащ глезените му, след което с усилие ми се удаде да се пъкна между краката и да разтворя коленете на негодника. Главата на Комарджията се освободи, измъкна се и се отпусна на земята. Клетникът остана да лежи като мъртвец с мораво подпухнало лице. Но затова пък краката на Уелър се обвиха около мен и ме стегнаха с голяма сила.

— Пуснете го! — извиках на атлета. — Така ще го убиете!

— Ще го убия ли? — ядно се изсмя той. — О не, аз само ще го накажа.

Видях, че натискът на ръцете му се засили и макар че го сграбчих изотзад и се опитах да го издърпам, усилията ми останаха напразни. Най-сетне той пусна жертвата си, изправи се, ритна безжизненото тяло и пое дълбоко дъх.

— Тъй, тоя свърши! Няма да затвори вече никого и никого няма да нападне пак докато спи! Нека лешоядите го разкъсат!

С големи усилия успях да се освободя от краката на удушения човек. Естествено че най-напред обърнах внимание на Комарджията. Макар и с мъка, той беше започнал вече да си поема дъх, следователно беше жив и спасен. Обаче Уелър бе мъртъв, удушен от яките ръце на великана, който се радваше на извършеното от него ужасно злодеяние.

— Знаете ли, че сте убиец? Би трябвало да наредя да ви вържат и да ви предадат на съда — сопнах се аз.

— Убиец ли? — отвърна ми той. — Нямате право да ме предавате на никакъв съдия. Тук самият аз изпълних задълженията на съдията!

— Не, изпълнихте задълженията на палача. Ужасявам се от вас!

— Наистина ли? Я ми кажете, за кого иска да се омъжи Юдит? Страшно много ме сърбят ръцете да стисна и този тип за гърлото.

Нямах никакво намерение да му давам тъй желаните сведения. Ала той ги получи от друг човек. Между притеклите се хора се намираще и бащата на Юдит, който чу думите на Херкулес.

— Туй можете да го научите — изпъчи се той. — Дъщерята на мойта душа ще да стане повелителка на прочуто индианско племе и цялата ще да блести от скъпоценности, злато и коприна кат' някоя кралица.

Атлетът смаяно зяпна стария евреин и като поклати глава попита:

— Повелителка на индианско племе ли? Как да го разбирам?

— Ами разбирайте го тъй: тя ще да стане обожавана съпруга на Хитрата змия, вожда на юмите. Ний ще да останем при туй племе, Юдит и аз. А вий ще трябва да тръгнете с другите за Тексас. Ний ще получим замък, а вий ще оре детелина и ще сади ряпа.

Херкулес неволно се почеса по главата, огледа се с тъп поглед наоколо, после се обърна към мен и простена:

— Господине, сложете край на тези глупави брътвежи като ми кажете истината! Какво означават дрънканиците на това старче?

Вече беше невъзможно да продължавам да крия от него фактите.

— Сам чухте истината — потвърдих аз. — Вождът иска Юдит за жена и това е условието му, за да сключим мир.

— Вож... дът... ли? Невероятно! Това момиче иска да се хвърли на врата на един червенокож? Юдит, я ми кажи, истината ли чувам? Действително ли желаш да останеш при Хитрата змия като негова жена?

— Да — надменно кимна тя.

— Така ли? Значи не е лъжа, а?

Обзе ме голям страх, защото ясно видях, че той пак изпадеше в ярост, която се засилваше с всяка изречена дума. Понечих да му отвърна нещо, ала девойката ме изпревари:

— Да — похвали се тя. — Сгодих се с вожда, а ти можеш да се пръждосваш.

При тези думи очите му сякаш щяха да излязат от орбитите си. Той сви юмруци и погледът му затърси вожда. Зърна го недалеч при една група юми, проби си път между застаналите наоколо хора като задъхано им се тросна:

— Отдръпнете се! Трябва да си поговоря с този тип! Веднъж вече съм се захванал да душа негодници и той ще е следващият!

Очевидно беше, че ако успееше да се добере до вожда, атлетът щеше да превърне думите си в действителност. Затова се втурнах след

него и го задържах.

— Я се спрете, нещастнико! Нищо не може да се промени! Вождът е под моята закрила и ако някой го докосне, ще го застрелям!

Херкулес се обърна и злобно ме сряза:

— Пусни ме, подлецо, иначе теб ще удуша! Или си мислиш, че щом всички други се страхуват от теб, ще можеш и с мен да се справиш много лесно, а?

От него можеше да се очаква всякакво насилие. Останалите се отдръпнаха назад, но аз измъкнах револвера си.

— Ако направиш и една крачка към мен или към вожда, ще ти понижа главата с всичките куршуми на това оръжие! По света има милиони момичета. Примири се с неизбежното и се опитай да се успокоиш!

Изрекох тези думи с надеждата да го усмиря. Но той се ухили, при което лицето му се разкриви в неописуема спазматична гримаса, и каза:

— Да се успокоя! Да, ще се успокоя, а може би заедно с мен ще се умират и някои други хора. Значи условието за сключване на мира беше Юдит да стане жена на червенокожия, а? И ти ще закриляш вожда, така ли?

— Не само аз, но и всички, които се намират тук. В никой случай не можем да допуснем един-единствен човек да наруши мира и то заради налудничавото си увлечение и необузданите си страсти. Дори и само да раниш вожда, неговите хора мигновено ще ни нападнат.

— И от това ли се страхуваш? Чуйте, хора, прославеният Шетърхенд се страхува, втресло го е страх! Но аз не се боя от нищо и ще ти го докажа! Понеже толкова много се опасяваш за сигурността на вожда, той ще е за мен нещо свещено и неприкосновено. Ще бъда спокоен, а и Юдит, неговата годеница, също ще бъде спокойна. Я си дайте пищовите, които и без друго не умеете да използвате, страхливци такива!

Юрисконсултото и асиендерото бяха застанали съвсем близо до него. Както вече споменах, храбрият съдебен чиновник беше въоръжен до зъби. И той, и асиендерото носеха със себе си по един револвер, затъкнат в колана. Със светкавично движение атлетът измъкна от двамата тези оръжия, насочи едното към Юдит, а другото към самия себе си и натисна спусъците. Повечето от присъстващите извикаха

ужасени. Бях очаквал подобен обрат на събитията и се бях приготвил да се нахвърля върху него. Нямаше как да му попреча да се докопа до револверите, но в мига, когато ги насочи към себе си и към момичето, аз бях вече до него и се намесих. Ала успях да се добера само до десницата му, насочила оръжието към Юдит и я блъснах нагоре така, че куршумът прелетя над главите на застаналите наоколо хора. Той стреля със същата ръка още веднъж, но куршумът изсвири и се изгуби в предишната посока. После се олюля, защото докато се мъчех да спася Юдит, с лявата си ръка Херкулес беше стрелял два пъти в слепоочието си. Ръцете му се отпуснаха, аз успях да го подхвана да не падне, след това той се полуизвърна, а очите му се затвориха.

— Спокоен, спокоен! — можа само да промълви, а после се свърши веднъж завинаги и с живота му и с неговата нещастна любов.

Бавно го пуснах да легне на земята. Невъзможно ми е да опиша обзелите ме чувства. В душата ми отекваха всички гневни и жаловни струни, бореха се възвишени и низши чувства. Мъртвият беше слабохарактерен човек, но бе имал вярно сърце, а жестокостта на неговата любима го беше накарала първо да замине за далечни чужди земи, а после го беше тласнала и в ръцете на смъртта.

Тя не ми благодари макар и с една дума, че ѝ бях спасил живота. Не изказа и никакво съжаление за участието на клетника, за чието самоубийство тя носеше цялата вина. Просто хвана баща си за ръката и изтърси само следното:

— Колко глупаво постъпи! Можеше да го направи и по-умно. Можеше да дойде с нас в Тексас, или пък щом беше решил да се самоубива, можеше да го извърши и другаде, където никой нямаше да присъства. Не искам да го гледам. Ела!

Тя дръпна баща си настрана. Аз обаче не успях да се сдържа и кипящ от гняв, се обърнах към нея:

— Да, изчезвайте! Ако още веднъж ми се мернете пред очите, ще забравя, че сте жена и ще наредя да ви нашарят гърба с някое дебело ласо, та поне там да ви накарам да почувствате нещо, тъй като както изглежда сърцето ви е напълно безчувствено, прелестна кралице на индианците юма!

Тя наистина прие съвсем насериозно моята заплаха и докато все още бяхме заедно с юмите, много внимаваше да не ми се мярка пред очите.

Но когато след време при други обстоятелства и в съвсем друга обстановка отново я срещнах като богата и изискана дама, изглежда тя напълно беше забравила заканата ми да получи порядъчна порция бой с ласо.

Всички останали спътници на мъртвия атлет съжаляваха от цялото си сърце, че бе сполетян от такава неочаквана участ. Понеже бяхме разговаряли на немски, индианците не бяха разбрали нищо от тази сцена и следователно не знаеха защо Херкулес се бе самоубил. Когато вождът се приближи и поиска да му обясня причините за тази постъпка, аз му казах:

— Юдит му беше обещала да стане негова скуоу и понеже я е обичал, той я е последвал през океана. След като разбра, че е решила да се омъжи за теб, този човек си отне живота.

— Но както чух той е стрелял по нея.

— Искаше да убие и нея, защото не желаше да я види твоя скуоу.

— И ти я спаси? Благодаря ти! Бледоликите са странни хора. Никой индианец няма да се убие, ако някое момиче му откаже да стане негова жена. Той или ще я принуди да го направи като я отвлече, или просто ще ѝ се изсмее и ще вземе за скуоу някоя друга, по-добра девойка. Нима бледоликите имат толкова малко момичета, че само заради едно хубавичко лице губят разума си?

Докато траеха тези вълнуващи сцени ние не бяхме имали възможност да обръщаме внимание на Комарджията. Сега видяхме, че горе-долу се беше вече посъвзел от опасната хватка на Уелър. Той все още седеше на земята и от мястото си беше станал свидетел на случилото се. В този момент се надигна, бавно се приближи до мен и ме попита:

— Както виждам Уелър е мъртъв. Той искаше да ме удуши. Спомням си, че вече не можех да си поема дъх, но сигурно някой ме е спасил. Кой го направи, сър?

— Аз освободих врата ти от краката му.

— Можех да се досетя, понеже докато се приближавах към него, забелязах както твоето безпокойство, тъй и че беше готов да ми се притечеш на помощ. Никога няма да забравя, че ми спаси живота!

— Но недей да забравяш, никога не забравяй, че ми обеща да бъдеш добър човек и винаги да останеш такъв!

— Ще спазя обещанието си. Опасявам се само, че асиендерото и неговият юрист ще настояват да бъда наказан.

— Нека! Пет пари не давам за това, а и ти знаеш, че няма да им позволя да ми нареждат какво да правя. Но наистина не бива да оставаш по-дълго по тези места, защото в противен случай ще те задържат и ще те пъкнат между четири твърде неуютни стени.

— И аз мисля така. Най-добре ще е да тръгна с другите за Тексас.

— Да, можеш да дойдеш с нас, понеже се надявам, че няма да ни лепнеш някое позорно петно.

— Не си мисли повече нищо лошо за мен! Може би ще си намеря работа при някои преселници, които си повел. Но предполагам, че са твърде бедни, за да си купят земя, да се установят на нея, че и да си наемат ратаи.

— О, те са били предвидливи и имат скътани достатъчно пари, за да си купят по малко земя. Сигурно ще те приемат, понеже си янки и добре познаваш страната и хората. Можеш да им бъдеш полезен. Но да не си посмял да ги подлъжеш да започнат с хазарта! Когато дойда някой път да ги посетя и чуя нещо такова за теб, ще си имаш работа с юмруците ми.

— Не се безпокой, сър! Хазартът ми опротивя, иначе нямаше да дойда дотук, за да се закопая в тази пустош. Вярно, на комар лесно се печели, но пък и още по-лесно всичко се пропилява. А ако работя, всеки спечелен долар ще ми е скъп.

— Я виж ти до какъв хубав мироглед си стигнал! Ако не му измениш, скоро ще постигнеш доста неща.

— Заклевам ти се, че така ще стане. Спечеля ли веднъж сто долара, тогава ще заработя с удвоено усърдие, за да ги умножа по-скоро на двеста или триста. А с такава сума човек би могъл вече да вземе под аренда някоя малка ферма.

— Хмм! Останали са ми точно триста долара, които не ми трябват. Не би ли могъл да ме освободиш от тях? Ще ти ги дам на заем.

— О, с най-голямо удоволствие, стига само наистина да искаш да ми помогнеш.

— Тогава ще ти дам сумата на безсрочен заем. Ще ми я върнеш когато ти е удобно и когато случайно намина при теб. Веднага щом

прехвърлим границата ще ти дам парите и ти ще вземеш под аренда някоя ферма. Съгласен ли си?

— Ама че въпрос! Благодаря ти от все сърце! Докато съм жив няма да забравя, че единствено на теб трябва да благодаря, ако стана щастлив човек, който може да спи спокойно и няма защо да се страхува от последствията на делата си.

Комарджията изрече всичко това със съвсем сърдечен тон. Изглежда напълно сериозни бяха намеренията му да започне нов живот. Радвах се, че бях в състояние да му дам тези пари, които щях да отделя от сумата, взета от Мелтън и Уелър. И когато си разтърсихме ръцете, аз почувствах голямо удовлетворение.

Той като че нямаше намерение да прекрати своите благодарности, но аз нямах възможност по-дълго да му отделям внимание, защото изведнъж забелязах доста голямо стадо коне, които, подкарвани и насочвани от десетина червенокожи ездачи, се приближиха от север в галоп. Това бяха животните, за които Хитрата змия беше изпратил един вестоносец. Те пристигнаха, когато чезнеше последната дневна светлина и след като ги бяхме вече вързали наоколо за забити в земята колчета, се спусна нощта.

Водачите на тези коне бяха явно достатъчно съобразителни хора, за да вземат със себе си наръчи сухи клони, тъй че беше възможно да запалим няколко огъня. От хранителните провизии в колите успяхме дори да си направим малко пиршество.

После легнах да спя. Моите сънародници и мимбрехосите направиха същото. Ала юмите отскочиха до Алмаден, за да ограбят свърталището. На сутринта видях, че си бяха присвоили всичко, каквото бяха намерили там. И най-дребният предмет, който някой друг би захвърлил като безполезен, си има за индианеца своята стойност. Юмите бяха довели както двете старици, тъй и пленените пазачи. Бяха затрупали с камъни отвора на шахтата и входа на пещерата. Навярно и до ден днешен не се е намерил човек, който да има и смелостта и средствата да започне да експлоатира богатствата скрити в недрата на онези голи скали.

Рано сутринта бях пръв на крак и събудих добрия дон Ендимио де Саледо и Коралба заедно с неговите мулетари. След като си уредих сметките с него, вдигнахме от сън и другите хора и се започна прехвърлянето на товарите от колите върху гърбовете на конете. Тази

работа се ръководеше от Хитрата змия, чиято собственост бяха товарните животни. Еврейката и баща ѝ не се мяркаха наоколо. Навярно се бяха свряли в шатрата на вожда, понеже се страхуваха от мен. Седях до Винету и наблюдавах заниманията на хората. По едно време към нас се приближиха двама мъже, по чиито лица си личеше, че имаха да ни казват нещо важно. Това бяха асиендерото и юрисконсултото. Знаех си, че пак ще дойдат при мен, за да ми отправят какви ли не упреци. Откакто още миналия ден вечерта бях предал Мелтън на юмите, той се намираше под строга охрана в един от техните вигвами.

Двамата поздравиха високомерно, а юрисконсултото дори отново беше „надянал“ строгата си служебна физиономия. Той се обърна към мен с думите:

— Както виждам, сеньор, вече се каните да тръгвате. Накъде води пътят ви?

— Към Чиуауа — отговорих му.

— Не мога да го позволя! Длъжен съм най-настоятелно да подканя всички намиращи се тук лица да ме придружат до Урес. Надявам се, че моят служебен ранг ще ви накара доброволно да дойдете с мен.

— Тъй като все още не съм забелязал и следа от този служебен ранг, той не може и да ме накара да направя каквото и да било. Впрочем струва ми се, че се намираме на територията на юмите и аз имам твърдото намерение да си послужа с техните обичаи и нрави като закон. Когато бях при теб, за да търся закрила за немските преселници, на моята молба ти заяви, че си нямал никаква работа с тях и ми отказа всякаква закрила. В резултат на това аз тръгнах към планините, за да се погрижа за тях и ето че след като ги избавих от ужасното им положение, в което бяха изпаднали по твоя вина заради твоя отказ, ти се изправяш пред мен и заявяваш, че трябвало да се подчиним на твоята власт и служебен сан. Само че си сбъркал адреса, сеньор! Не съм човекът, който ще се остави някой да го разиграва както си поиска.

— Че какво ли ме интересуват вашите немски работници? Да не би да се намират тук сами? Има и други хора. Случили са се някои неща, случили са се в областта, за която отговарям и мое задължение е да ги преследвам съдебно. Имам предвид нападението над асиендата,

убийствата извършени тук, както и много други престъпления, които не мога да оставя ненаказани. Къде е Мелтън?

— При вожда на юмите, който има намерение да го накаже.

— Само аз имам правото да наказвам!

— Разбери се с Хитрата змия по този въпрос! Защо идваш при мен?

— Защото вие сте му предал Мелтън. А трябваше да го доведете при мен.

— Я мълчи! Нямам никакви задължения към теб. Ако беше по-умен, щеше да се държиш съвсем иначе. Досега си вършил само глупости и ако въпреки това продължаваш да се правиш тук на господар, ще пожънеш само успеха да накараш другите да ти се смеят. Не желая повече да чуя нито една дума от теб.

Той не посмя да ми възрази, но затова пък се намеси асиендерото:

— Сеньор, не се дръжте по такъв начин! Не забравяйте, че се намирате на земя, която е моя собственост! Тук сте така да се каже само гостенин.

— О, драги ми сеньор, много добре се запознах с прославеното ти гостоприемство и покорно ти благодаря за него. Но тъй като спомена за земя твоя собственост, искам да ти напомня, че ти я продаде. Мелтън е собственикът на Алмаден.

— Ще заведе дело срещу него и ще ми върнат собствеността. Договорът за продажба, който сключих с него, е нищожен. Настоявам всеки, който се намира тук да се съобразява с моята воля, тъй и с волята на ето този мой уважаван приятел.

— И каква е волята ти?

— Да дойдете с мен в Урес. Ще бъдете не само свидетел срещу Мелтън, но ще трябва и срещу самия вас да повдигнем обвинение.

— Обвинение ли? За какво?

— Там ще научите. Няма защо от сега да говоря за това.

— Добре, тогава да мълчим! И аз няма защо да разговарям нито с теб, нито пък с твоя уважаван приятел. Ще ти кажа само едно — ако искаш да отведеш Мелтън, ще трябва да се обърнеш към Хитрата змия.

— Но аз го искам от теб. Ти го плени и не биваше да го предаваш в ръцете на други хора.

След тези думи Винету стана от земята, извади револвера си и шумно запъна спусъка.

— А сега желая да остана сам с моя приятел Шетърхенд. Ще броя до три и ако след това при нас все още се намира някой, веднага ще го застрелям!

Той насочи оръжието към двамата.

— Едно...

Юрисконсултото побягна.

— Две...

Асиендерото също хукна.

— Изобщо не стана нужда да казвам три — усмихна се апачът. — Ако и моят брат беше постъпил така, щеше да си спести много излишни думи.

Страхливците се спряха на безопасно разстояние от нас и започнаха да се съвещават. После отидоха при вожда, който стоеше пред вигвама си. Видяхме, че поведоха с него преговори, само че те съвсем не траяха дълго. Хитрата змия измъкна забитото в земята копие с неговия тотем и удари юрисконсултото по гърба. „Видният“ правист изруга и побягна, а дон Тимотео незабавно го последва.

След едно такова поведение на асиендерото този човек вече изобщо не заслужаваше вниманието ми, но въпреки това преди да тръгнем на път аз отново отидох при него и му казах:

— Сеньор, ето ти договора за покупко-продажбата, подписан от теб и Мелтън, а ето и няколко писма, които доказват, че той е виновен за опожаряването на асиендата. Това ти е напълно достатъчно, за да си получиш обратно собствеността. Навярно с помощта на твоя приятел ще ти бъде присъдена като обезщетение сумата, получена при продажбата. Сбогом! В бъдеще бъди по-скромен и разумен!

Вече си нямам никакво взимане-даване с него. Върнах и на немците техните договори, които те с голямо удоволствие накъсаха на парчета.

Погребахме Уелър и атлета. Двамата лежаха един до друг в земята, която не им беше дала онова, което търсеха: на единия богатство, а на другия любов.

После възседнахме конете и поехме на път. При колите бяха застанали асиендерото, юрисконсултото, полицаите, както и дон Ендимио де Саледо и Коралба. Със силен глас старият Педрильо

извика подир нас „сбогом“. Към него се присъединиха и другите мулетари, ала останалите не си отвориха устата.

ДЕВЕТА ГЛАВА

ЮМА-ТСИЛ

Тъй като най-напред искахме да отидем до Чиуауа, трябваше първо един цял ден да яздим през пустинни местности, после прекосихме сравнително тясна ивица земя, която спадаше към територията на юмите и най-сетне се озовахме в един район, за който това племе все още воюваше с мимбрехосите.

Начело яздеха воители на юмите, защото добре познаваха този край. Не се отделях от Винету, а често към нас се присъединяваше и Хитрата змия. Дватамата млади синове на Силния бизон, Юма-Шетар и неговият все още безименен по-малък брат, се придържаха винаги близо до нас. Здравото вързанието Мелтън беше под толкова строга охрана, че едва ли мислеше за бягство и свобода. Най-отзад яздеха Юдит и баща ѝ. Не им обръщах никакво внимание, а и те се стараеха да не ми се мяркат пред очите.

Привечер на първия ден ние оставихме най-после пустошта зад гърба си и се разположихме на лагер близо до границата ѝ с тревистата местност, където конете намериха тъй нужната им паша. На следващия ден пресякохме споменатата тясна територия, която юмите смятаха за своя собственост и накрая навлязохме в спорния район, който беше планински. Юмите имаха намерение да ни заведат при някакъв някогашен голям воден басейн, в чиято среда беше останало малко езеро, където щяхме отново да бивакуваме. Тъкмо когато слънцето изчезваше зад западните възвишения, ние достигнахме южния му край.

От пръв поглед разбрахме, че преди време тук са се събирали значително по-големи водни маси и езерото се е простирало от север на юг. В тази посока то е било дълго може би около половин час път, докато ширината му от запад на изток не беше толкова голяма. На това място излизаха три долини.

Едната идваше от север, другата от изток, а третата от юг. Ние минахме през последната.

Когато излязохме от долината, двамата с Винету случайно се бяхме озовали в челото и яздохме редом с водачите на нашата колона. Погледите на юмите се бяха насочили към езерцето в центъра на някогашния голям воден басейн, където пред тях се разкриваше примамлива гледка. Малкото езеро беше обградено от гъсти дървета и храсти, около които пък имаше пояс от сочна трева. И Винету, и аз бяхме свикнали на подобни терени да се грижим преди всичко за собствената си безопасност и затова погледите ни зашариха из околностите в посока към другите две долини, които също излизаха на езерото. Точно на изхода на източната долина забелязах да се появява един конник, който обаче още щом ни зърна, незабавно се отдръпна и изчезна. За да разбере дали и Винету също го бе видял, погледнах към апача. В този миг и той обърна глава към мен. Едно почти доловимо намигване ми подсказа, че ездачът не се бе изплъзнал от остроото му зрение.

Всеки друг индианец веднага би вдигнал тревога, но мислите на Винету бяха толкова бързи, че още в същия миг, когато погледът му падна върху конника, той незабавно си каза, че в момента ще е по-добре да запазим мълчание.

Ето защо не прекъснахме ездата си чак докато се добрахме до езерцето, където скочихме от седлата и преди всичко напоихме конете, а после ги пуснахме свободно да се разхождат наоколо. Индианците обаче се погрижиха първо за самите себе си и едва след това обърнаха внимание на животните. Мелтън беше вързан на едно дърво, а за Юдит направиха постеля сред храсталаците.

Налагаше се да присъствам при разпределението на хранителните провизии, защото иначе червенокожите щяха наведнъж да унищожат всичко каквото намереха. Докато тази работа не ми позволяваше да напускам бивака, апачът се отдалечи, за да обходи по своя предпазлив маниер околностите на малкия оазис. А когато се върна от разузнаването си, по израза на лицето му разбрах, че е открил нещо важно. Приблжих се до него и го попитах:

— Моят червенокож брат е намерил и нещо друго освен онзи конник, когото забелязахме преди малко, нали?

— Да — отвърна той. — Нашите коне пасат около езерото и могат да се видят от далеч, понеже все още не е тъмно, а местността около тази вода е равна. Отначало погледнах на изток, където изчезна

конникът. Входът на долината беше пуст. После хвърлих поглед на север и там също забелязах ездачи. И те се канеха да отидат при езерото, ала щом зърнаха конете ни, бързо се оттеглиха назад.

— Тогава си имаме работа с два различни отряда, които без съмнение нищо не знаят един за друг.

— Така е — кимна Винету. — Единият от тях идва от север, а другият от изток. И двата отряда искат да стигнат до езерото, обаче щом ни видяха, се оттеглиха.

— Моят червенокож брат досеща ли се кои са тези хора?

— Има само една възможност.

— Да, сигурно са Голямата уста със своите юми и Силния бизон с мимбренхосите си. Но къде се намира единият и къде е другият? Не знаем кой от тях се приближава от север и кой от изток.

— Скоро ще разберем, понеже щом се стъмни и едните, и другите ще изпатят съгледвачи. Трябва да ги изпреварим. Накъде предпочита да се отпрати моят бял брат?

— На изток.

— Тогава аз ще тръгна на север. Налага се да изчакаме само още десетина минути, за да стане съвсем тъмно.

Насядахме на земята, за да похапнем, а после, след краткотрайното здрачаване отново станахме, за да отидем на разузнаване, като се промъкнем тайно до двата конни отряда, навярно нашите хора си помислиха, че искаме да нагледаме жребците си и не им направи никакво впечатление, че се отдалечихме, още повече че не взехме пушките си. Когато вече никой не можеше да ни види ние се разделихме. Винету пое на север, а аз на изток.

Предполагахме, че търсените от нас индианци все още нямаше да изпатят съгледвачите си, ала предположението ни се оказа погрешно. Още не бях стигнал кой знае колко далеч, когато нейде пред мен долових шум, който много приличаше на шума от отърколен камък, подритнат от нечий крак. Незабавно залегнах на земята и зачаках. Чух тихите стъпки на човек, който се приближаваше. Ето че вече го видях — беше на десетина крачки от мен, после на пет-шест.- на три-четири. Той не ме забеляза, понеже не гледаше към земята. Когато направи още една крачка, аз светкавично се изправих и с две ръце го стиснах за гърлото. Човекът отпусна ръце, коленете му се подгънаха, краката му затърсиха по-стабилна опора. Пуснах го да

легне на земята, магнах десницата си от гърлото му, но докато с лявата си ръка продължавах да го държа здраво, с дясната посегнах към пояса му. Там той беше затыкнал ножа си, единственото му оръжие. Измъкнах го, стиснах го в ръка, после поотпуснах хватката си, за да може човекът да си поеме малко дъх и го попитах:

— Ти от кое племе си? Каж ми истината, иначе ще забия в тялото ти своя собствен нож!

— Мим... брен... хо — отговори ми той на накъсани срички, като с мъка си поемаше дъх.

За да бъда съвсем сигурен продължих с въпроса:

— Кой ви предвожда?

— Силния бизон.

— Накъде сте тръгнали?

— Към Алмаден при Поразяващата ръка и Винету. Тогава изцяло освободих гърлото му и го подканих:

— Я ме погледни в лицето! Познаваш ли ме?

— Уф! Поразяващата ръка!

— Стани и ме заведи при Силния бизон! Ето ти ножа. Той се надигна от земята и редом до мен тръгна обратно, без да каже нито дума.

След като навлязохме малко в долината, се разнесе свирнята на щурец. Моят придружител му отговори със същите звуци. Така той показа на поста, че е свой човек. Те не бяха запалили нито един огън. Измежду тях се надигна някакъв силует и се приближи към нас.

— Идват двама! Кой е другият?

— Поразяващата ръка — отвърна моят придружител.

— Поразяващата ръка, Поразяващата ръка! — чух как се понесе шепот от уста на уста.

Човекът, който ни заговори, беше Силния бизон. Радостно изненадан, той ми подаде ръка и каза:

— Олекна ми на сърцето, защото много се тревожех за теб. Но ти как се озова тук? Мислехме или че си мъртъв, или че се намиращ някъде далеч от тук.

Навярно той се беше тревожил не толкова за мен, колкото за двамата си сина, само че не биваше да го признава и така да се изложи в очите на воините си. За да го успокоя, аз веднага му дадох сведенията, които всъщност искаше.

— Мъртъв ли? Всички, които тръгнаха с мен се чувстват добре. Никой от тях не е пострадал. Воините на мимбрехосите, които ме придружаваха, както и двамата сина на Силния бизон се държаха толкова смело, че не мога да не ги похваля.

По-късно ще ти разкажа за подвизите им. А сега преди всичко друго трябва да узная колко воители водиш със себе си.

— Малко повече от двеста — отвърна той.

— Силния бизон искаше да отведе на кола на мъченията пленените юми, сред които се намираше и Голямата уста. Те храбро ли умряха или започнаха да крещат от болки?

Много добре знаех, че юмите се бяха изплъзнали от ръцете на възрастния суров, но иначе доблестен вожд, ала все пак му зададох този въпрос, за да го накажа загдето беше повярвал, че имам намерение да пусна Голямата уста да избяга. Мимбрехото доста позабави отговора си, но накрая призна:

— Великия дух не пожела да се порадваме на смъртта на тези песове. Един от тях е успял да се освободи от ремъците си, а после развързал и останалите. Те избягаха като откъгнаха и много коне.

— Е, голямо геройство сте извършили, няма що! Юмите ще има още дълго да ви се смеят. А как се разгневи Силния бизон, когато ме видя да разговарям с Голямата уста! Но ето, че сам е допуснал да избягат всички пленници заедно с вождя си!

— Великия дух пожела да стане така. Той ни изпрати толкова дълбок сън, че не успяхме нищо да видим или чуем.

— Така мисли моят червенокож брат, но аз съм на друго мнение. Когато извърша някоя грешка, никога не приписвам вината на Великия дух, защото Маниту е безгрешен. Но на всичко станало в миналото трябва да гледаме като на нещо, което е било неизбежно. Знаят ли воините на мимбрехосите къде се намира Голямата уста в момента?

— Не. Но предполагаме, че и той ще се отправи нагоре към Алмаден. След като ни избяга, аз побързах да взема нови коне със свежи сили, както и още воители, за да го заловя отново. Наредих на мъжете, които бяха с мен незабавно да започнат да го преследват. Сигурно сега са по петите му, а когато се появи и аз с тези воители, той ще попадне между нашите два отряда и ще го смажат.

— Постъпили сте разумно. Междувременно първият ти отряд сигурно пак му е отнел стадата, които беше откъднал. Впрочем мога

да те осведомя, че Голямата уста се намира при северния изход на долината, в която сме разположени на бивак.

— Тогава трябва да се отправим натам, за да го нападнем!

— Не прибързвай! Необходимо е първо да научиш какво се случи след като се разделихме и какво е сегашното положение на нещата.

Не разполагах с време за по-обстояен доклад и му разказах съвсем накратко всичко, което се беше случило впоследствие. Неговите хора се насъбраха около нас и със затаен дъх слушаха думите ми. Когато свърших вождът не успя да скрие голямата си радост.

— По-малко от петдесет наши воители са свършили всичко това! И моите момчета също са участвали!

По време на разказа си аз не говорих за свършеното от мен или от Винету в единствено число, а винаги използвах местоимението „ние“, при което наистина се създаде впечатление, че всеки от нашия отряд имаше еднакво право да претендира за същата слава както и другите.

— Значи Хитрата змия бивакува сега в долината заедно с триста воители и нашите братя? Колко жалко! Ако не беше сключил мир с тях, още на зазоряване всичките им скалпове щяха да бъдат наши!

— Надявам се да спазвате договора, който сключихме с Хитрата змия. Желанието ви да се сдобие с скалпове може би ще се удовлетвори по друг начин.

— Как?

— Нали ти казах, че и Голямата уста също се намира наблизо. Вярно, все още не съм го видял, но сигурно е той. Несъмнено ще се разгневи, когато чуе, че Хитрата змия е сключил с нас приятелско споразумение и мисля, че ще откаже да се присъедини към договора. Тогава непременно ще се стигне до сражение.

— Нека моят бял брат ми каже какво ще направи Хитрата змия в такъв случай!

— Този воин е честен човек. Той няма да наруши дадената дума. Но за хората, които са с него, не мога да кажа с такава сигурност, че ще се въздържат от враждебни действия. Предполагам, че четирийсетте мъже, които заловихме при Фуенте, както и при другите постове, коват тайни планове за отмъщение. Ще трябва да изчакаме, за да видим какво ще се случи.

— Не, не би трябвало да чакаме, а да ги изпреварим!

— Не искай подобно нещо от мен! Хората никога не бива да обвинят Поразяващата ръка и Винету в предателство!

— Тогава ми кажи какво ще правим! Да тръгнем ли още сега с вас към бивака ви?

— Не. Първо искам да чуя какво ще каже Винету, който отиде тайно да наблюдава лагера на Голямата уста. Тъй като вождът на юмите също ще изпрати разузнавачи, ще е по-добре да не изпровождаш втори съгледвач натам, защото е възможно да го забележат.

— Но как ще разбере какво трябва да правя?

— Ще ти каже един вестоносец, когото ще ти изпратя. Щом се приближи до вас, той ще имитира щурец, а ти най-съвестно ще изпълниш всичко, каквото ти съобщя чрез него! Каквото и да стане, превъзхождаме юмите. Дори да имат повече воини от нас, ние разполагаме с пушки, каквито почти никой от тях не притежава. Сега аз си тръгвам. Бъдете готови за действие!

Когато се върнах в нашия лагер, заварих там Винету. Легнахме настрана от другите и най-напред се осведомих за резултата от неговото разузнаване. Той ми отговори:

— Винету видя първо Голямата уста с неговите воини, а после и мимбрехосите, които го следваха.

— Какво? — попитах изненадано. — Толкова ли са близо по петите му?

— Олд Шетърхенд знае, че те го преследват?

— Да, Силния бизон ми го каза. След като юмите му избягали, изпратил своите мимбрехоси подир тях, а самият той бързо тръгнал да доведе нови воини и коне. Ти говори ли с онези мимбрехоси?

— Влязох в долината и се промъкнах до хората, разположили се там на лагер. Това беше отрядът на Голямата уста. Докато се криех зад една скала, покрай мен бързо се прокрадна някакъв друг човек, който явно също искаше да ги подслуша. Задържах го. Понеже той нямаше желание да се покаже пред тях, сигурно бе техен неприятел. Ето защо веднага му казах името си. Тогава той ми съобщи, че е от отряда на мимбрехосите, който през целия следобед следвал Голямата уста по петите и сега се намирал само на някакви си хиляда крачки от него и

се канел да го нападне. Накарах го да ме заведе при мимбрехосите и разговарях с тях.

— Какво им нареди да правят?

— Да стоят тихо и спокойно на мястото си докато или самият аз отида при тях, или пък им изпратя някой вестonosец. После побързах да се върна, за да говоря с теб.

— Правилно си постъпил. Нашето поведение ще трябва да се определя от действията на Голямата уста. Ако е склонен да сключим приятелски договор, ще се радвам, ако ли не, тогава нека разбере, че не се страхуваме от него.

— Той няма да признае сключения мир. Ти си убил сина му. Дори и да подаде ръка на мимбрехосите за помирение, това няма да се отнася и за теб.

— Така само ще си навреди, защото...

Бях прекъснат от силен вик, който се разнесе недалеч от нас. На едно място от храстите се появи един индианец и надавайки радостни възклицания, се отправи към Хитрата змия, който беше легнал край езерото. Този човек бе съгледвач на Голямата уста и беше изпратен от него, за да разбере кои сме. След като забелязал, че повечето от присъстващите са юми, той излязъл от скривалището си сред храстите, за да поздрави вожда. Двамата поговориха известно време, а после се запътиха към нас. Ето защо ние станахме на крака. Съгледвачът ни измери с мрачен поглед, а Хитрата змия каза:

— Воинът на юмите ми извести, че Голямата уста е пристигнал тук и иска да знае какви хора са се разположили на бивак край езерото. Тъй като той е върховният военновременен вожд на нашето племе, аз съм длъжен да го покана да дойде тук заедно с воините си. Какво ще кажат моите двама братя?

— Ти спомена ли пред съгледвача, че сме сключили мир? — попита в отговор Винету.

— Да.

— Ние знаем, че ще удържиш на думата си и първо ни се иска да чуем дали Голямата уста ще се съгласи с теб. Докато не узнаем отговора му трябва да сме много предпазливи. Нека дойде с хората си и се настани край езерото. Едната половина от водния басейн ей там до големия бук, където беше легнал ти, ще е на негово разположение, а другата ще е наша. Онзи, който премине отвъд бука, ще бъде

застрелян. Запалете един огън отсреща на вашата половина, за да може вождът добре да се огледа! Аз казах!

Хитрата змия даде на пратеника още някои указания, после го накара да тръгне, а нас ни увери:

— Нека Голямата уста решава каквото си иска, но в мен можете да сте напълно сигурни.

— А можем ли да сме сигурни и във верността на воините ти?

— В повечето от тях — да! С тях бих се сражавал за вас, ако Голямата уста реши да ви нападне.

— Тогава свикай хората си и ги попитай! Час по-скоро ни се иска да узнаем колко от тях ще бъдат на наша страна.

Всички се намирахме в голямо напрежение. Представете си едно малко езеро с диаметър от около двеста крачки в средата, на чиито южен бряг се издигаше споменатия бук. Винету беше определил за юмите западната половина от езерото, както и западния му бряг. Ние щяхме да останем на другия му бряг източно от бука. Откъм нашата страна гореше огънят, който бе запален най-напред. В момента отсреща разпалваха втори огън.

Съвсем скоро ще стане ясно, защо предвидливият и разсъдлив вожд на апачите се беше разпоредил да стане така. Юмите се оттеглиха на отсрещния бряг, а ние, което ще рече Винету, аз, немците и мимбрехосите останахме на отсамния. Положението ни никак не беше безопасно. Отвъд езерцето се намираха триста и четирийсет юми, към които скоро щеше да се присъедини Голямата уста със своите хора, докато на отсамната страна бяха само малобройните мимбрехоси и белите, които бяха въоръжени крайно недостатъчно и водеха със себе си своите жени и деца! Ала ние знаехме, че зад нас имахме съюзници, които щяха да ни се притекат на помощ.

Преди всичко друго трябваше да отведем конете си на сигурно място. Всеки побърза да доведе своето животно. След като събрахме всички коне от другата страна на дърветата, апачът каза:

— Олд Шетърхенд ще вземе неколцина мъже, за да му помогнат да откара конете в долината при Силния бизон. След четвърт час ще може да се върне тук. Преди това Голямата уста няма да дойде. Ще изпратя един вестonosец при мимбрехосите, които са залегнали в засада зад гърба на юмите. Нека Силния бизон остави животните под охрана в долината и да се приближи към нас веднага щом Голямата

уста се появи. По пътя си той ще се натъкне на другия отряд на мимбрехосите, който моят вестоносец ще поведе насам и тогава с всичките си хора ще обгради цялото езеро. В случай на крайна нужда ще трябва да им дадем такъв сигнал, при който да е невъзможно да възникнат недоразумения. Нека си послужим с бойния вик на сиусите. Веднага щом го надам всички мимбрехоси ще започнат да затягат обръча си около западния бряг, където ще се намира Голямата уста с хората си. Но ако бойният вик не се разнесе, това ще означава, че е сключен мир и в такъв случай мимбрехосите ще трябва да останат по местата си около езерото и дърветата до настъпването на деня.

Нямаше по-добър план от този. За да отведе конете ми бяха нужни шест-седем мимбрехоси. Между тях се намираха и двамата млади братя, които се изненадаха, но и зарадваха щом чуха, че ще видят баща си. Когато отидохме при него и му обясних как стоят нещата, отначало не искаше да пусне синовете си. Но те се противиха на волята му, докато той отстъпи, налагаше се да се върнем пеша.

Юмите изобщо не подозираха, че конете ни са отведени на безопасно място. Мислеха си, че само сме ги събрали откъм нашата страна. Бяхме обзети от голямо напрежение. Много важно беше пратеникът на Винету да не бъде открит и заловен от хората на Голямата уста и съвсем точно да предаде нашето съобщение.

Новият огън отвъд бука гореше вече буйно, докато нашият се смаляваше все повече и повече. Винету искаше да го остави да угасне. Той се беше отдалечил от езерото, отправяйки се на север, за да следи развоя на събитията. Не беше изключено на Голямата уста да му хрумне мисълта да не спази уговорените условия, а незабавно да ни нападне. Още с приближаването на юмите апачът със сигурност би забелязал подобно намерение и ние съвсем навреме можехме да се подготвим.

Не след дълго доловихме тропот от копитата на много коне, а после дочухме и човешки гласове. Същевременно Винету се върна и ни събщи:

— Голямата уста е вече тук. Прави каквото му бях предложил. Ей сега ще се появи отсреща.

Врявата продължи кратко време докато всеки се освободи от коня си и го пусна да пасе. Тогава на отсрещната страна на езерото направо загъмжа от юми. Ала от нашите хора не се виждаше никой,

понеже предпочетохме да останем скрити между дърветата. Освен това пламъците на нашия огън непрестанно намаляваха. Но пък отсреща беше станало толкова светло, че ясно разпознахме Голямата уста, когато той изскочи от храсталаците и бе поздравен от Хитрата змия. Изглежда той започна да излива гнева си върху Змията, който беше вожд с по-нисък ранг, защото до нас долиташе силният му сърдит глас, макар да не можехме да разберем отделните думи. Другият се защитаваше енергично и настойчиво. По тона му си личеше, че мъжки отстояваше своя начин на действие.

Междувременно пратеникът на Винету се върна. Юмите не го бяха забелязали и беше успял да намери и да доведе мимбренхосите. По пътя си те се бяха натъкнали на отряда, предвождан от Силния бизон, бяха се присъединили към него и образували широка верига от хора около растителността, покрила бреговете на езерото така, че юмите оставаха обградени като в капан. Сега вече можехме спокойно да чакаме развоя на събитията.

Отсреща двамата вождове бяха насядали близо до огъня и бяха събрали около себе си своите най-възрастни воители.

Съвещанието им продължи около два часа и премина много бурно. После видяхме, че Хитрата змия стана на крака и се отправи към нас. Опитваше се да крие яда си, но в очите му още святкаха мълнии като при отминаваща буря.

— Моите братя трябва да дойдат отсреща при нас и да чуят какво решихме — каза ни той.

— Можеш и тук да го събщиш — подхвърлих аз.

— Не е мое право. Голямата уста иска сам да ви го каже.

— Нямаме нищо против. Нека дойде при нас!

— Нима моите братя ни нямат доверие?

— Естествено, че не!

— Но ако на Голямата уста му нямате никакво доверие, то поне на мен можете да повярвате.

— Колко от твоите хора ще застанат на твоя страна?

— В половината съм сигурен. Гневът на Голямата уста ми отне другите.

— Мислиш ли, че ще се стигне до битка?

— Да, ако не се съгласите с предложенията на Голямата уста.

— Готови сме да ги изслушаме, но няма да търчим подир него.

— Обаче той не желае да дойде тук.

— Ами тогава нека си седи отсреща! Кажи му го!

Отговорът ни не му се хареса. Това просто му личеше. Известно време той размисля и накрая наистина намери изход.

— Ще отидете ли до средата на разстоянието между нас, ако и той го направи?

— Да. Ще се срещнем ей там под бука, но без да носим оръжие. Аз ще дойда с Винету, а Голямата уста ще доведе теб. По двама от всяка страна. Не бива да идват повече хора.

Той се върна при своите и петнайсетина минути спори с Голямата уста. После двамата се отпавиха към бука и седнаха под короната му. Бяхме се уговорили да сме без оръжия, ала ние знаехме, че даже и в такива случаи индианците понякога скриват по някой нож някъде в дрехите си. Въпреки това преди да тръгнем към дървото оставихме и ножовете и револверите си.

Голямата уста ни посрещна с погледи, изпълнени с омраза. Докато седях до него, той бързо дръпна към себе си края на одеялото, с което се беше загърнал, за да не би да се допра до него. После се загледа мрачно в земята. Изглежда си мислеше, че ние би трябвало да започнем разговора, но пък заради високия му ранг не желаем да го лишаваме от тази привилегия и затова мълчахме не по-малко упорито от него. От време на време той вдигаше глава, за да ни пониже с убийствения си поглед. Но след като видя, че нито падаме убити, нито пък имаме намерение да проговорим, най-накрая неочаквано ни се сопна:

— Ушите ми са отворени, говорете! Винету не каза нищо и аз не казах нищо. Ето защо след известно мълчание вождът избоботи следната закана:

— Винету и Поразяващата ръка ми паднаха в ръцете. Днешният ден ще им е последен!

С един поглед апачът ме подкани да отговоря. Затова отвърнах:

— А Голямата уста се заплете в мрежата ни. Още в този час ще му теглим ножа!

— Я преброй нашите мъже, а после преброй вашите!

— Винету и Поразяващата ръка никога не броят противниците си. Все едно им е дали са двама или десет. Нека Голямата уста ги брои!

— Ще ви смажем!

— А смазаха ли ни в Алмаден, където бяхме четирийсет срещу триста?

— Не съм бил там. Подробно ще разследвам какво и как се е случило там. Онзи, който се е държал като страхливец ще бъде изгонен от редиците на воините.

След тези думи Хитрата змия гневно извика:

— А кой е страхливец? Не се съюзявай с предатели и тогава воините ти няма да се излагат на опасността да губят срещу хора борещи се за едно справедливо дело.

— Мълчи! Ще говоря с Мелтън и от него ще разбера кой е виновен за всичко, което се случи.

— Ти няма да говориш с него. Бледоликият е мой пленник и никой не може да разговаря с него без разрешението ми.

— Това отнася ли се и до мен, твоя вожд?

— Да. И аз съм върховен вожд също като теб, а племената на юмите ти повериха върховното командване само защото си по-възрастен. Но никой не е длъжен да ти се подчинява, ако не иска. Нека съвета на старейшините реши какво да последва от това, че ме нарече страхливец, но ако го повториш, ще те понижа с ножа си!

Той изговори тези заплашителни думи с такъв тон, който не оставаше място за съмнение в сериозността им. Ето че старият вожд беше получил от своя съплеменник чувствителен удар, но преструвайки се, сякаш изобщо не го е усетил, той се обърна към мен:

— Повтарям ви, че се намирате в ръцете ми. Загубени са и всички, които са с вас. Има една единствена възможност да ги спасите. Чуй моето искане! Ще се предадеш заедно с един от синовете на Силния бизон, за да умрете и двамата на кола на мъченията.

— А какви ще са последствията за моите другари, ако се съглася?

— Ще могат да продължат по своя път.

— Друго какво искаш?

— Всичко каквото притежават твоите спътници, а също коня и Сребърната карабина на Винету.

— Слушай, червенокожи ми братко, признавам, че съм се излъгал в теб, защото досега те смятах за глупак, но вече разбирам, че си голям хитрец! Ние чухме желанията ти. Няма ли да ни попиташ какво искаме ние?

— Вие ли? Че какво можете да искате?

— Теб, човека, съюзил се с Мелтън срещу моите бели братя. После твоите хора ще могат да продължат по своя път.

Тогава той грубо ми се сопна:

— Да не би някой лешояд да ти е изкълвал целия акъл? Как можете да ми поставяте условия след като сте във властта ми?

— Значи всякакви разговори са безполезни. Ти си мислиш, че сме в ръцете ти, а ние пък смятаме, че ти си ни в ръцете. Съвещанието ни приключи.

С тези думи аз се изправих, но вождът ме спря с едно движение на ръката си.

— Чакай, още не сме свършили! Имам да ти казвам още нещо. Ако до четвърт час не се предадеш заедно с момчето, ще ви нападнем и ще ви избием до крак!

Тогава се изправи и другият вожд и заяви на Голямата уста:

— Аз съм Хитрата змия и никога досега не съм нарушавал дадената дума. Ще спазя договора, който сключих с тези мъже.

Старият вожд го погледна смаяно.

— Как ще го спазиш, щом аз съм го обявил за невалиден?

— Но ти нямаш такова право. Аз съм човекът, който го е сключил и само аз мога да кажа дали договорът важи или не.

При тези думи старият вожд се изправи, гневно тропна с крак и изкрещя:

— А аз заповядвам да е невалиден! Кой ще се осмели да се опълчи срещу Голямата уста?

— Аз, Хитрата змия! Всички мои воини пушиха с белите ми приятели калюмета, калюмета, чиято глина според нашите обичаи донесох чак от свещените глинени находища, излагайки се на хиляди опасности. Всяко смукване и издухване на дим от него е равно на клетва, която трябва да бъде спазена. Онзи, който наруши такава клетва, никога няма да отиде във Вечните ловни полета, а ще се лута като сянка пред затворените им порти.

Той извика тези думи с толкова силен глас, че можеха да се чуят надалеч. Голямата уста го попита с не по-малко силен глас:

— Значи ти наричаш тези чужденци свои приятели? Да не би да имаш намерение да ги закриляш?

— Да. Ако бъдат нападнати, ще ги браня със собствения си живот.

— Срещу мен и моите воители, които са твои братя?

— Онзи, който иска да ме принуди да наруша дадената клетва и да оскверня моя калюмет, той не ми е повече брат. Чуйте ме, воители, чиито предводител съм аз! Голямата уста ни нарече страхливци. Ще търпите ли подобно нещо? Той иска от нас всички да счупим калюметите си, най-скъпоценната собственост на всеки воин. Той настоява чрез клетвопрестъпничество да поругаем нашите свещени амулети. Ще му се подчините ли?

Отговори му дълбока тишина. Не се чу нито „да“, нито „не“. После той продължи:

— Ето тук е застанал Винету, а до него и Поразяващата ръка! Вие чували ли сте някога някой от тях да е нарушавал веднъж дадена дума? Нима те трябва да кажат за нас, че сме лъжци? Поразяващата ръка ме измъкна от шахтата, където бях осъден да умра от глад и жажда. Направи го, макар че бях негов враг. Нима сега мога да го предам при все че съм негов приятел? Какъв трябва да бъде вашия предводител — лъжец или честен човек, на чиято дума можете да вярвате? Решете сами! Сега отивам при Винету и неговия бял приятел. Който от вас е почтен мъж и храбър воин, нека дойде отсреща при нас. А който обича лъжата и се примирява да го наричат страхливец, нека остане при Голямата уста! Аз казах, а вие решавайте по собствена преценка! Хау!

Той хвана лявата ми ръка, както и десницата на Винету и ни накара да тръгнем с него към нашия лагер. Въздействието от неговите думи и поведение бе далеч по-силно от очакваното, тъй като всичките му хора го последваха. Навярно това беше резултат от обидата, нанесена му от стария вожд, който го беше нарекъл страхливец.

Голямата уста стоеше като вцепенен. Известно време той гледа втренчено подир нас, а после се върна при огъня на юмите, където седна на земята при старейшините. Докато при нас цареше дълбоко мълчание, отсреща имаше голямо оживление. По възбудените движения и поведение на старейшините си личеше, че се мъчеха да склонят Голямата уста на нещо, за което той нямаше никакво желание. Всичко това продължи може би повече от два часа. После един от

възрастните воители бавно се приближи към бука и със силен глас извика:

— Чуйте, воители на юмите и на мимбрехосите! Тук е застанал Дългото стъпало, който през живота си е видял много лета и зими и много добре знае какво трябва да прави един храбър воин във всяко положение. Голямата уста, прочутият вожд на юмите, е изгубил своя син Малката уста, повален от куршума на Поразяващата ръка. Тази кръв трябва да бъде отмъстена. Освен това белият ловец му простреля и ръката. И за това трябва да бъде отмъстено. Воители, слушайте понататък! При Поразяващата ръка се намира и едно момче на мимбрехосите, наречено Изстребителя на юми. Това име е истинска обида за цялото племе на юмите, която може да се изкупи само със смърт. Би трябвало да убием Поразяващата ръка и момчето, веднага където и да ги срещнем. Но те са изпушили лулата на мира с воителите на Хитрата змия и следователно са станали техни братя. Ето защо не бива направо да ги ликвидираме, а ще трябва да изкупят престъпленията си в открит двубой. Понеже ние сме обидени, имаме право да определим с какви оръжия ще се бият. Ала тъй като Голямата уста е ранен в ръката и няма да може сам да се бие, налага се мястото му да бъде заето от някой друг. Затова ще позволим и на Изстребителя на юми да бъде заместен от по-малкия си брат. Нека се обади онзи, който желае да се яви на двубоя вместо Голямата уста!

След оповестяването на това странно решение той се върна при огъня. Бяха се споразумели помежду си да се проведат два двубоя, на които от наша страна трябваше да се явя аз и едно от момчетата на Силния бизон. Никой не ни беше попитал дали сме съгласни или не, а освен това противниците ни си бяха присвоили правото да определят както оръжията за двубоите, така и начина на тяхното провеждане.

Резултатът от това недвусмислено съобщение за мен бе този, че наредих да извикат Силния бизон. Но тъй като преминалите на наша страна юми все още не биваше да го виждат, накарах да го доведат на едно място, където падаше гъста сянка и нямаше възможност да се различат чертите на лицето му. Когато след известно време се отпратих натам, го заварих да лежи на земята и да ме чака. Разказах му какво се беше случило. Мислех си, че като баща ще се изплаши, обаче вождът каза най-спокойно:

— Значи това е бил силният глас, който чухме да говори! Той стигна до нас, ала не беше възможно да разберем отделните думи.

— Изпратих да те извикат, за да разбера, дали синът ти ще приеме искането и условията на юмите.

— Естествено че ще ги приеме! Нима един мимбрэнхо може да допусне да се говори за него, че се е изплашил от някой юма?

— Но синът ти е все още твърде млад. Те ще изправят пред него някой силен и ловък противник.

— Толкова по-зле за юмите, защото тогава имаме право да казваме, че са страхливи, че техните възрастни воители се бият с момчета, които ги побеждават.

— Толкова ли си сигурен в победата?

— Никой юма няма да победи някое от моите момчета!

— А кой от двамата ти сина ще се бие? Изтребителят на юми или неговият брат?

— Брат му, за да може и той да се сдобие с бойно име.

— Но не забравяй, че ще трябва да приеме оръжието и начина на водене на двубоя, който му наложат!

— Моите момчета са научили всичко, каквото трябва да знае един воин. Не се тревожа за тях. Но дали и ти ще приемеш искането на юмите? Нима мечката ще излезе да се бие с някакъв плъх?

— Да, тя ще се бие. Щом плъхът иска да я ухапе, тя ще го цапардоса с лапата си. И това също е бой. Ти сигурно желаеш да гледаш. Остани да лежиш на това място, за да не те познаят!

После отидох при двете момчета, които седяха заедно толкова непринудено, сякаш не се беше случило нищо особено.

— Разговарях с вожда, вашия баща — казах им. — Какво смятате да правите?

— Да се бием — отвърна по-малкият. — Искам да си спечеля име. Ето защо моят брат ми отстъпи онзи юма, който ще излезе на двубой.

Това беше нещо единствено по рода си. Единият брат беше отстъпил на другия съответния воин на юмите. Значи вече гледаха на противника си като на лична собственост. Разбираемо е ако някой опитен воин проявява подобна увереност, но когато я имаш още в такава незряла възраст, това можеше да се сметне и за безразсъдство.

В нашия лагер цареше дълбока тишина. Хората лежаха един до друг в тревата и очакваха развоя на събитията. Вече беше към полунощ, а после стана и почти един часът, когато най-сетне Дългото стъпало отново се появи при бука и обяви следното:

— Съветът на старейшините реши първо да се бие Поразяващата ръка, а после да дойде редът и на момчето на мимбрехосите. Двубоят на Поразяващата ръка ще се проведе с копия. Неговият противник все още не е определен, затова и начинът на водене на боя ще бъде оповестен по-късно. Мимбрехото ще се бие с ножа си във водата. Негов противник ще е Черния бобър. Боят между двамата ще продължи до смъртта на един от тях. Никой не бива да излиза от водата преди изходът от двубоя да е решен.

Колко хитро! Името Черния бобър ме караше да предполагам, че този воин е много сръчен в плуването и гмуркането. А аз трябваше да се бия с копие, с едно такова оръжие, за което индианците си мислеха, че с него най-малко умея да си служа. Обаче се лъжеха. Винету, един истински майстор в хвърлянето на копие и на воденето на бой с него, се беше мъчил с мен дотогава, докато бях запомнил и усвоил поне най-важните неща. За един скитник из Запада не остава нито час свободно време. Ако си няма друга работа, той се упражнява. Затова тези хора притежават такива сръчности, умения и сигурност в боравенето с оръжия, които смайват всички.

Страхувах се за малкия мимбрехо. Това ме накара да отида при него, за да му дам някои съвети. Когато ме видя да се приближавам, той ме посрещна с усмивка. Хлапето изобщо не изпитваше страх.

— Добър плувец ли е моят млад брат? — попитах го аз.

— Винаги с голямо удоволствие съм влизал във водата и там с моя брат често сме били с ножове.

— Не бъди прекалено самоуверен! Твоят противник има не особено добро за теб име. Сигурно умее добре да се гмурка.

Навярно момчето не се беше замисляло за това, защото лицето му придоби угрижено изражение. Аз продължих:

— Впрочем човек не бива да се осланя единствено на сръчността и уменията си. Често хитростта върши по-добра работа от тях. Твоят противник ще е значително по-силен от теб. Трябва да се опиташ да го компенсираш с някоя хитрина. Преди всичко не бива да му позволяваш да те сграбчи, иначе си загубен.

— Мас! — каза той като ми кимна.

Ето ти на! Исках да го поуча, а единствената негова дума „мас“ ми подсказа, че момчето вече съвсем хитро беше подхванало решаването на трудната си задача. Въпреки всичко продължих:

— Той ще влезе във водата от отсрещния бряг, докато ти ще нагазиш от нашата страна. Вероятно юмът ще се придържа повече към онази страна на езерото. Там ще трябва да го търсиш.

— Но отсреща гори огън и там е по-светло — подхвърли момчето.

— Ала не и покрай самия бряг, който е обрасъл с храсталаци. Ти знаеш ли растението, наречено от вас сика?

— Да. То расте тук по брега и между храсталаците в големи количества.

— Стеблото му е кухо. От него стават чудесни тръбички, през които можеш да дишаш. Веднъж бях преследван от команчите и се скрих в реката. Докато те претърсваха бреговете й, аз прекарах под водата като дишах през една такава тръбичка от сика. Само че не бива да кашляш. Прилепиш ли се под водата до самия бряг и ако дишаш през подобна тръбичка, можеш спокойно да изчакаш докато врагът ти се появи. Учил си се да гледаш под вода, нали?

— Да. Ако водата е бистра и е достатъчно светло, може да се вижда на десетина крачки.

— Мисля, че това е достатъчно.

Докато все още наблюдавах малкия, го видях как отрязва няколко стебла от сика, а после изчезна сред храстите. Скоро брат му го последва и когато се промъкнах тайно подир тях, забелязах, че той мажеше тялото му с мас.

Пак измина доста дълго време. Най-сетне изглежда юмите постигнаха някакъв резултат и по отношение на моя двубой с копия, понеже Дългото стъпало отново се приближи до бука и оповести следното:

— Воини, чуйте, какво реши съветът на старейшините! Кръвта, пролята от Поразяващата ръка, е кръв на сина на един вожд, за което е необходимо двойно отмъщение. Ето защо белият ще се бие с двама противници, и то едновременно. Всеки ще получи по пет копия, разстоянието между участниците в двубоя ще е трийсет крачки. Копията ще се хвърлят, никой няма право да напуска мястото, където е

застанал, но ще му бъде позволено да прави по една крачка назад или напред, наляво или надясно при хвърляне на копието или при отбиване на вражеското оръжие. Онзи, който е използвал вече и петте си копия, е длъжен да остане на мястото си, докато и противникът му хвърли всичките си копия. Само заради нечие нараняване двубоят няма да се прекратява. Единствено смъртта решава неговия изход. Поразяващата ръка ще се бие с Дългата коса и Силната ръка. Нека дойде при нас, за да вземе своите копия!

Въпреки тази подкана аз останах да лежа в тревата. Тези негодници се държаха така, като че ли бяхме длъжни само да им се подчиняваме. Отсреща се изправиха двама индианци и застанаха очаквателно с по пет копия в ръцете си. Значи те бяха моите противници, поставили си за цел да освободят земята от присъствието ми. Дватама започнаха да размахват предизвикателно оръжията си и нададоха силни викове. След като и това не можа да ме накара да се надигна от земята, Дългото стъпало се приближи отсреща до самата вода и извика към нас:

— Защо Поразяващата ръка не идва? Нима страхът така е сковал краката му, че не е в състояние да върви? Ето тук са застанали двамата храбри воители, които го очакват.

Аз не се и помръднах. Той изчака десетина минути и после гневно изкрещя:

— Значи е така, както казах: Поразяващата ръка пълзи в тревата и се крие зад храстите. Нима не знае какво поведение подобава на един воин?

Тогава Винету се нагърби да отговори вместо мен. Той също се приближи към самата вода и извика към отсрещния бряг:

— Коя жаба е излязла от водата отсреща на брега, за да квака непрекъснато? Поразяващата ръка е най-храбрият воин на саваната. Кой може да се съмнява в смелостта му? Името му е известно по всички прерии, във всички планини и долини. А кой е чувал някога за Дългото стъпало? Кой е този човек и какво е извършил? Как си позволява този непознат мъж да вика при себе си Поразяващата ръка? Нима някой от вас прояви куража да се изправи в двубой срещу Олд Шетърхенд? Никой не посмя. Ето защо решихте той да се бие едновременно срещу двама противници и освен това избрахте оръжието, с което не умее да си служи, понеже никога досега никой не

е чувал белият ловец да е хвърлил макар и едно единствено копие. Срам и позор за вас! Не се изчервявате като избирате да се биете с едно момче! Кои са тези вонящи буболечки, които са се нарекли Дългата коса и Силната ръка? Дали майките им все още ги носят на ръце или са се научили вече да пълзят насам-натам по земята? Щом искате отмъщение, така да бъде! Но двубоят трябва да е честен. Нека двама вождове да бдят над начина на провеждането му — Голямата уста и аз. Искам да огледам копията, за да не би един да получи здрави и гъвкави оръжия, а друг — прогнили и лесно трошливи. Двубоят не бива да се състои отсреща при вас, а по средата между двете страни, ей там където се издига букът. Голямата уста и аз ще отмерим трийсет крачки. Ние ще застанем отстрани до противниците и ще застреляме всеки, който наруши уговорените правила. Ако този честен начин на провеждане на боя не ви харесва, значи сте страхлива подла пасмина. Нека вождът ми извести дали е съгласен! Аз казах. Нека сега говори Голямата уста, ако тялото му не се тресе от страх, така че костите му да тракат, удряйки се едни в други! Хау!

Това беше дълга силно въздействаща реч, в резултат на която Голямата уста веднага стана от земята и отговори:

— Приемам всичко каквото предложи вождът на апачите Винету. Нека дойде при бука, където ще се срещна с него!

След като Хитрата змия открито беше преминал на наша страна, не беше необходимо повече да мислим за предохранителни мерки срещу евентуално коварство. И така, Винету отиде отсреща и вождът на юмите се присъедини към него. Донесоха им петнайсетте копия. Винету захвърли настрани няколко от тях и поиска да донесат други, по-хубави. После ги разделиха на три и с жребий бяха раздадени по пет на всеки от тримата участници. След това отмериха разстоянието и отбелязаха местата ни. Дългата коса и Силната ръка се приближиха и застанаха на еднакво разстояние от моето място и на три крачки един от друг. Вождът на юмите зае позиция недалеч от тях. В ръката си държеше пистолет, за да ме застреля незабавно, ако ми хрумнеше да наруша уговорените правила. Тогава извикаха и мен. Свалих якето си и се отправих към тях. Винету се намираще на подходящо разстояние от мен със Сребърната карабина в ръка.

Противниците ми се държаха много самоуверено. Та нали дори самият апач беше заявил, че не съм никакъв майстор в хвърлянето на

копие!

— Искаш ли да им дам един добър урок? — тихо го попитах.

— Да. Заслужават го. Известно ти е моето двойно хвърляне. Едното копие е за отвличане на вниманието, а другото се хвърля веднага след него право в целта.

Вдигнах петте оръжия от земята където бяха оставени. Те бяха леки и тънки, но от жилаво дърво. Можех да ги стисна едновременно и петте в юмрука си. Държах ги като сноп с две ръце пред себе си и то на първо време хоризонтално. В това положение отбиването на свистящите към теб метални оръжия е много опасно, ако си новак, ала за опитният уестман е толкова по-лесно.

Ето че в този момент Винету даде знак да започваме. Аз се извърнах настрани и си дадох вид като че зяпам отвъд езерото, ала в действителност не изпусках из очи противниците си, към които бях обърнал лявата си страна. Зад тях гореше буйният им огън. Зад мен беше тъмно, понеже нашият огън беше угаснал. Следователно се намирах в по-изгодно положение от тях, защото можех да виждам техните копия много по-ясно, отколкото те моите. Техните щяха да излетят от онова осветено място, а моите — от мрака.

Те също стояха неподвижни. Чакаха ме да започна, но аз нямах такова намерение. Онзи, който хвърлеше всичките си копия, не биваше да мърда от мястото си, а да стои там и да служи за мишена на противника си, докато и той остане без копия. Така гласеше споразумението ни и аз исках да се възползвам от него. Те трябваше да изпитат смъртен страх.

Така изминаха пет минути. Двамата юми започнаха да стават нетърпеливи и изглежда наистина повярваха, че не им обръщам особено внимание, защото Дългата коса изведнъж направи крачка назад, за да се засили по-добре и хвърли копието. За да го избегна ми беше позволено да направя крачка в една или друга посока. Така и сторих, след което оръжието прелетя покрай мен. После Силната ръка хвърли два пъти и Дългата коса още веднъж. На всеки от тях му останаха по още три копия. Чух ги да си правят взаимно упреци, че лошо са се целили и им подвикнах:

— Воините на юмите са като деца, които нямат никакъв опит. Те се целят горе-долу сносно, ала по този начин никога няма да ме улучат.

— Наистина ли Поразяващата ръка мисли така? — подигравателно попита Силната ръка. — Следващото ми копие ще го прониже. Има ли някакво желание преди смъртта си?

— Да. След като падна мъртъв удари на твоя другар Дългата коса десет силни шамара, а после го накарай да ти ги върне!

— Веднага ще го изпълня, само че ей с това копие по твоята глава. На ти!

Гневът удвои силата му, ала му отне точността в прицелването. Копието профуча покрай мен, последвано и от оръжието на Дългата коса.

— Нали ви казах — изсмях се аз. — Вие сте деца, които лесно допускат да ги ядосаш и изобщо не размислят. Ще ви посъветвам как да постъпите. Защо сте двама, а хвърляте един подир друг? Човек по-лесно избягва едно единствено копие, отколкото две.

— Уф! — възкликна Дългата коса, а също и Силната ръка.

Двамата се спогледаха слисано, понеже тази толкова близка до ума мисъл все още не им беше хрумнала. Не беше кой знае колко умно от моя страна да им я подсказва, не се страхувах, защото се бях упражнявал да избягвам две копия, хвърлени едновременно. Едното отбиваш, а на другото се изплъзваш като правиш крачка встрани.

Вярно, че двамата юми последваха моя съвет, обаче не се уговориха кой къде ще се цели. Ето защо копията им не полетяха към една и съща точка. Един удар с дръжките на моите оръжия и крачка встрани. Не ме улучиха. Яростта от неуспеха им ги подведе незабавно да повторят опита си, но резултатът беше същият. Те нямаха вече нито едно копие, докато аз все още държах в ръка моите пет.

Ето че Винету се отдалечи от мен и се приближи до тях, за да може с карабината си да ги задържи по местата им в случай, че им хрумнеше да се изплъзнат с бягство от моите копия. Взех едното от тях в десницата си, а другите четири задържах в лявата си ръка. После извиках на противниците си:

— А сега воините на юмите ще разберат дали наистина Олд Шетърхенд умее да използва избраното от тях оръжие. Вие бяхте нечестни към мен, но това няма да ви донесе никаква полза.

— Нещо нечестно ли е имало? — попита апачът.- Какво? Не съм забелязал.

— Нима срещу мен нямаше десет копия, десет копия хвърлени срещу един човек, докато аз имам само пет срещу двама души?

— Уф! Вярно!

— Пресметни! Те имаха десет оръжия срещу мен, а от моите пет се падат по две и половина копия на всеки от тях и следователно, те са били в четирикратно по-изгодно положение от мен. Нима е справедливо?

— Не е, но никой не помисли за това.

— Аз помислих, но нищо не казах, тъй като ще компенсирам това неравенство. А сега, първото хвърляне!

Винету ме погледна и многозначително ми направи знак с глава. Така той ме попита дали първото хвърляне ще бъде само пробно, както обикновено бяхме свикнали да правим. Кимнах му утвърдително. Вляво зад противниците ми се издигаше едно дърво, под чиито първи клон имаше дървесна гъба. Реших нея да улуча. Изнесох левия крак напред, претеглих копие в десницата си, с помощта на палеца си му придадох необходимото въртеливо движение и го хвърлих. То се заби в средата на гъбата. Юмите гръмко се разсмяха, понеже оръжието беше прелетяло поне на четири крачки от тях. Винету погледна към дървото, кимна доволен от успеха на своя ученик и извика на присмиващите ми се индианци:

— Защо се смеят юмите? Нима нямат толкова разум, за да проумеят, че това бе само едно пробно хвърляне? Поразяващата ръка разполага с още четири копия. Две от тях ще се забият в левия хълбок на Дългата коса и на Силната ръка.

Така той ми посочи целта и аз знаех, че с помощта на двойното хвърляне щях да я улуча. Първото копие трябва да отвлече вниманието на човека, когото искаш да улучиш, а второто, последвало го мигновено, никога не пропуска целта, стига само да си се упражнявал достатъчно. Оставих две от копията на земята, стиснах третото в лявата си ръка, а четвъртото в десницата си и извиках:

— Значи в левия хълбок, каза Винету. Пръв ще е Силната ръка. Нека внимава!

Противникът ми не откъсваше очи от десницата ми. Прицелих се в дясната му страна, така че в стремежа си да избегне копие, да ми откриеше още по-добре левия си хълбок, и хвърлих оръжието. Все още това копие не бе префучало покрай индианеца, когато го последва и

второто. Острието му се заби до дръжката в левия хълбок на моя противник, който извика и се строполи на земята.

— А сега идва ред на Дългата коса! — побързах да обявя аз, за да не дам никакво време на врага си да се опомни. Повтори се съвсем същото. От силата на удара Дългата коса падна до Силната ръка. Аз се обърнах и се отдалечих. Чух зад мен Винету да казва следното:

— Ето как хвърля копие Поразяващата ръка. Вече го знаете. Нека сега Черния бобър се бие с момчето на мимбренхосите!

Неколцина от юмите се притекоха, за да извадят копията от телата на ранените си другари, а самите тях да отнесат на друго място. Останалите закрепяха по познатия индиански обичай. Аз бях изпълнил успешно моята задача и отново се излегнах в тревата. На изток бе започнало да се развиделява.

Както изглеждаше, нищо добро не очакваше моя малък мимбренхо, защото индианецът, приближил се в този момент до самата вода, беше някакъв широкоплещест тип, който като нищо можеше да се разправи с двама-трима души.

— Престанете да крещите и да се вайкате! — извика той със силен глас. — Черния бобър ще отмъсти за двете рани от копия. Когато Поразяващата ръка и Юма-Шетар ни нападнаха, момчето застреля моя брат. Затова сега аз ще прониза с ножа си неговия брат и ще го удавя. Нека червеят на мимбренхосите дойде! Той ще се гърчи в ръцете ми и под ножа ми, докато довърша отмъщението си!

Той отхвърли широкото одеяло, наметнато върху голото му тяло, и ни показа такива мускули, които издаваха не само изключителна физическа сила, но загатваха и за големите му възможности като плувец. Винету все още беше при Голямата уста и двамата разговаряха. След малко се разнесе гласът на апача:

— Мимбренхото ще навлезе във водата тук при нас, а Черния бобър от отсрещния бряг, където са юмите. Щом стане това, двамата могат да правят каквото си искат. Но само победителят има право да излезе жив на брега. Другият трябва да се прости със скалпа си.

Мимбренхото пристъпи към двубоя съвсем гол. В ръката си държеше своя нож. Около кръста си беше завързал тънка връвчица, под която, но на гърба си, беше затъкнал две от споменатите кухи стебла. Можехме да ги забележим само ние, които бяхме зад него. Кожата му лъщеше от маста. В мрака под дърветата видях две

тревожно гледащи очи, които го следяха. Това беше неговият баща. При вида на Черния бобър вождът все пак бе обзет от страх за сина си.

В този момент Винету даде сигнала, като плесна с ръце и двамата плувци нагазиха в езерото. Бобъра се хвърли във водата така, че тя плисна нависоко и го скри от погледите ни. После той се появи и загреба към нас с такива мощни тласъци, сякаш имаше намерение веднага да сграбчи своя враг. Затова пък мимбрехото навлезе в езерото бавно и внимателно, докато най-сетне водата стигна до врата му. След това по раздвижването на повърхността ѝ разбрах, че издърпа стръкчетата изпод връвчицата и после я скъса. Едва тогава заплува, гребейки само с една ръка, и се насочи към Бобъра, който се приближаваше към него със застрашителна бързина. Поведението на момчето оставяше впечатление за разсъдливост, която ми подейства успокоително.

И ето че когато се озоваха на единайсет-дванайсет замаха, мимбрехото се гмурна. Незабавно изчезна и юмът. Всички се бяха скупчили на брега и затаили дъх, с огромно напрежение очакваха близката развръзка. Измина около минута и мимбрехото се показва на повърхността, като бързо се огледа. Секунди след това се появи и Бобъра, само че зад момчето, и то с гръб към него. Двата бяха близо един до друг, но не се видяха веднага. В същия миг на отсрещния бряг един от юмите възбудено протегна ръка и разпалено извика:

— Обърни се, Бобър, обърни се! Той е зад теб! Едва беше изговорил тези думи, когато Сребърната карабина на Винету изгърмя и безпогрешният ѝ куршум повали вероломния юма, открит лесно от апача по издайническото движение на ръката му. В същото време се разнесе и заплашителният глас на Винету:

— Това ще сполети всеки, който се опита да помогне на някой от двамата!

Дръзката постъпка на апача накара юмите да нададат гневни крясъци, но те бързо насочиха вниманието си към водата, където можеха да се видят последствията от предателския вик. Бобъра се беше огледал и беше забелязал момчето. Тогава той захапа ножа си със зъби, стрелна се към мимбрехото и го сграбчи с двете си ръце. Синът на вожда веднага се опъна срещу хватката му, отхвърли крака нагоре, за да получи необходимия тласък и да се гмурне надолу и изчезна, изплъзвайки се от ръцете на противника си, който не успя да задържи

хлъзгавото му тяло. Юмът не се гмурна веднага подир него и съвсем скоро трябваше да изкупи грешката си. Чухме го как нададе силен вик и като загреба припряно няколко пъти с ръце, бързо се отдалечи от мястото си. После се обърна по гръб и държейки се на повърхността с движение на краката и на едната си ръка, с другата започна да опипва корема си. Очевидно острието на мимбрехото го беше наранило и от уплаха беше изпуснал своя нож от устата си.

Докато все още опипваше болезнената рана, юмът отново изкрещя, защото отдолу бе повторно намушкан, но този път в гърба. Заплува бързо настрани, отдалечавайки се на значително разстояние, и после се гмурна. Оттук нататък го виждахме само от време на време. Той търсеше противника си под водата и се появяваше на повърхността само когато трябваше да си поеме дъх. А мимбрехото изобщо не се показва повече.

Измина над четвърт час и утрото настъпи. Момчето все още не се виждаше, а Бобъра продължаваше да се гмурка и да изплува. Найсетне изглежда стигна до извода, че противникът му сигурно се е скрил и това можеше да бъде само нейде покрай брега. Той се приближи бавно до сушата и заплува успоредно с нея, като внимателно претърсваше всяко място. Следях движенията му с голямо напрежение. Очаквах всеки миг мимбрехото да го нападне.

И ето че едно място изглежда особено събуди подозренията на Бобъра. С бавни движения на ръцете той се приближи до него. Внезапно главата му изчезна под водата, а после също ръцете и тялото му до кръста. Краката му конвулсивно подритнаха няколко пъти във въздуха и последваха тялото. Вдигнаха се пенести вълни, образува се и водовъртеж. Явно под водата се водеше ожесточена схватка. Какъв ли щеше да е изходът ѝ?

Изведнъж мимбрехото се появи. С помощта на краката и на едната си ръка той заплува към брега, като с другата си ръка влачеше нещо зад себе си. Скоро го скриха храсталаците, чиито клони се надвесваха до самата вода. Обърнах се назад и полугласно казах:

— Убил е Бобъра и сега го влечи към брега, за да му вземе там скалпа, което трудно става във водата. Дръжте оръжията си готови! Опасявам се, че в гнева си юмите може да ни нападнат!

Момчето се появи изпод клоните на храстите и заплува към нас. Добра се до брега и стъпи на него.

— Стой! — изкрещя отсреща Голямата уста. — Само победителят има право да излезе на брега, и то ако противникът му е мъртъв!

Тогава момчето размаха ножа, който държеше в десницата си, както и скалпа в лявата си ръка, и извика:

— Нека Голямата уста отиде да види Бобъра ей там, в онези храсти! А тук е скалпът, който смъкнах от неговия череп!

Младият победител бе бурно приветстван от своите. Изобщо не беше ранен. А юмите бяха извън себе си от ярост. Те зареваха като диви животни и се втурнаха да вземат оръжията си. Затичах се по брега към Винету, който все още стоеше до Голямата уста като внимателно наблюдаваше всичко.

— Воините ти са хукнали за оръжията си — казах на вожда на юмите. — Спри ги!

— И през ум не ми минава! — мрачно ми отговори той и ръката му посегна към пистолета, затъкнат в пояса му.

— Ако стрелят по нас макар и един единствен път, всички са загубени!

— Ще видим! Ние имаме далеч повече воители от вас.

— Не е така. Ела да се убедиш!

Хванах го за ръката и го задърпах между храстите и дърветата, докато излязохме на открито, където в настъпилото утро ясно се виждаше веригата от мимбрехоси, обградили езерото.

— Какви са тези хора? — изплашено попита той.

— Това е Силния бизон със стотици свои воители. Докато ние ви задържахме тука при езерото, те са ви обградили отвсякъде. Сега разбираш ли, че битката ще ви донесе сигурна гибел? Бъди разумен! Може би след минута ще е вече късно.

Той прекара длан по челото си сякаш така се опитваше да събере мислите си и попита:

— Какво ни очаква — милост или колът на мъченията?

— Милост.

— Имам ти доверие. Ела бързо!

Затичахме се през храсталаците обратно към езерото. Беше крайно време да се появим там, понеже юмите се бяха събрали на отвъдния бряг, готови за нападение, което все още се бавеше само защото отсъствието на вожда им ги смущаваше. Той побърза да отиде

при тях, за да им обясни положението на нещата, а аз изпратих Силния бизон да каже на хората си, че е настъпил решителният миг. До този момент те бяха седели на земята, но щом чуха това бързо се изправиха. Така живата верига около юмите представляваше далеч по-внушителна и по-застрашителна гледка, отколкото преди.

Голямата уста трябваше да използва цялото си красноречие, за да убеди хората си да се въздържат от нападение. Те се примириха с участието си едва когато със собствените си очи видяха обградилите ги воители. След като даде разпорежданията си на своите хора Силния бизон се върна при мен и посочвайки към юмите, ме попита:

— Мислиш ли, че ще се съпротивляват?

— Не. Вече говорих с вождата им.

— Ще се предадат ли?

— Така ми се струва.

— Но тогава ще умрат на кола на мъченията!

— Няма, защото ако не им предложиш нищо друго освен кола на мъченията, те ще се бият до последния човек.

— Нека опитат!

— Ще струва страшно много кръв.

— Не ми говори все за кръв! Нека бъдат избити!

— Но ще умрат и много от твоите воители!

— Едва ли! Схватката ще трае само броени мигове. Не забравяй каква сила сме събрали срещу тях. Аз с моите мимбренхоси. Винету и ти с твоите бледолики, както и Хитрата змия с триста воители, които са на твоя страна!

— Да, те ще са на моя страна, но ще бъдат срещу теб.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа, че както на Голямата уста, тъй и на всичките негови хора обещах милост.

— Милост ли? Че кой ти е давал това право? Те в моите ръце ли се намираха или в твоите?

— Най-напред бяха в моите. Да не би пък да си решил да ги поведеш към кола на мъченията и по пътя да ги оставиш да избягат? Няма да помагам в избиването им, а и Винету също. Нали ни познаваш. Щом разбере намеренията ти, вождът Хитрата змия ще се притече на помощ на Голямата уста. Не си въобразявай, че заради някакво си скарване с него ще помогне на доскорошните си врагове,

мимбрехосите, да изстребят юмите, които си остават негови братя. А сключването на мир ще бъде благодатно и полезно за всички, и за вас, и за тях, а ти ще получиш богата плячка.

— Плячка ли? Нима не си им обещал и че няма да им искаме никаква плячка? Много би ме учудило!

— Обещах им милост, тоест, живота и нищо повече. Не възразявам срещу вземането на плячка, дори те съветвам да го направиш. Отнеми им оръжията и конете и така ще отслабиш силата им за дълго време! Не бива да остават ненаказани злодеянията, които Голямата уста извърши в последно време.

— Тогава говори с Хитрата змия да видим какво ще каже и той.

Така и направих. Намерих твърде благодатна почва за постигане на подобно споразумение. Отдавна бях забелязал, че честният млад вожд е доста ревнив към властта на стария. Към това се прибавяше и обидата, която му бе нанесена през изминалата нощ от Голямата уста, както и отделянето на воините на едното племе от воините на другото племе. Ако мимбрехосите вземеха плячка, то както на имуществото, така и на авторитета на Голямата уста щеше да бъде нанесен тежък удар. Хитрата змия много добре разбираше това. Тогава воините, отцепили се от стария вожд, със сигурност щяха да преминат на негова страна. Привържениците му щяха да се увеличат и като нищо можеше да стане така, че той да бъде избран за върховен военновременен вожд на мястото на Голямата уста. Ето защо когато го попитах каква да бъде участта на Голямата уста и неговите хора, Хитрата змия ми отговори:

— Правете каквото искате с тях, само не ги избивайте! Ще се противопоставя и на пленяването им, понеже са мои братя.

— Ти знаеш какво извърши Голямата уста и навярно ще се согласиш, че заслужава наказание, нали?

— Всичко това не ме засяга, защото съм длъжен да му помагам в онези действия, за които искаш да го накажеш. Вземете му всичко и после го пуснете да си върви заедно с всичките си хора!

Занесох този отговор на Силния бизон, който ми изложи неприятната молба да отида при стария вожд и да уредя предаването на противника. Но пък от друга страна ми доставяше голямо удоволствие да видя как юмът щеше да приеме отредената му участ от самия мен, когато той вече веднъж беше осъдил да умре на кола на мъченията.

Намерих го сред неговите воители, които ме посрещнаха с враждебни погледи. Попита ме:

— Искаш да ми съобщиш какво е било решено, нали?

— Преди всичко искам да ти кажа, че се застъпих за вас, макар че към мен нямаш никакви заслуги. Ти си сам, понеже Хитрата змия, когото ти нарече страхливец, се отвърна от теб. Силния бизон настояваше да ви върже на кола на мъченията, ала аз го разубедих. После той пожела поне да ви отведе със себе си като пленници, за да ви покаже на жените на мимбрехосите. Но и от това се отказа. Обаче ти не бива да искаш нищо повече.

— Но ще ни освободят, нали?

— Да. Можете да си отидете, когато поискате и накъдето поискате.

— Тогава незабавно ще възседнем конете!

— Ще възседнете конете ли? Вашите коне са собственост на победителите.

— Значи те искат плячка, а?

— Естествено! Или си мислиш, че трябва да ти опростим всичко, което ти тежи на съвестта? Юмите са свестни хора и храбри воители. Разбрах го от поведението на Хитрата змия, но когато са поведени от върховния си вожд по погрешни пътища, тогава не бива да се учудват, ако заедно с неговата шатра биват съборени и техните вигвами. Силния бизон ви подари свободата и живота. Нима трябва да се откаже и от плячката? Не можете да искате подобно нещо. Попитай сам себе си какво ли би направил ти на мястото на Силния бизон! Не би имал никаква милост, а щеше да помъкнеш пленниците към вашите пасища. Ти изискваш от него много повече, отколкото сам би направил, ако се намираще в неговото положение. Бъдете разумни! Ако се опъвате, той ще се откаже от обещанието, което ми даде и ще ви отведе като пленници. И още нещо! Намирате се на оспорвани от двете племена земи. Ами ако той поиска от вас отсега нататък тези земи да останат собственост само на мимбрехосите? ще бъдете принудени да се подчините, понеже се намирате в ръцете му. И така, не допускате да се стига до подобни условия, а по-добре направете малката жертва, за да не понесете далеч по-големи загуби!

Тези груби и сурови хора не бяха свикнали да им се говори така приятелски и настойчиво. Затова думите ми им направиха толкова по-

дълбоко впечатление: От моя страна всичко това бе един добре обмислен ход, за да насоча гнева на воините към техния вожд и да подчертая, че именно той ги е подвел. За него това беше справедливо наказание, а на моя приятел Хитрата змия, който се беше оказал толкова доблестен и честен човек, можеше да донесе само полза. Най-сетне докарах нещата дотам, че юмите се съгласиха да предоставят имуществото си на мимбрехосите. Радвах се да съобщя тази добра новина на Силния бизон. Те предадоха оръжията си, а после бяха принудени да гледат как конете им бяха събрани на едно място. Една отстъпка, направена им от вожда на мимбрехосите, се състоеше в това, че им беше разрешено да задържат всичко, каквото се намираще в джобовете им. след което юмите сметнаха за по-разумно веднага да се отдалечат.

Голямата уста не си тръгна току така, а още преди да поемат на път той дойде при нас, за да ни дръпне едно прощално слово, което бе адресирано най-вече до мен. При това вождът доведе и старейшините си, за да им покаже, че все още има смелостта открито да се обяви за наш враг.

Когато се появи заедно със своите шестима най-изтъкнати воители, ние тъкмо бяхме насядали да се съвещаваме в каква посока да продължим нашето пътуване. Следователно се бяха събрали всички по-видни личности от наша страна. Щом видях вожда на юмите да се приближава, веднага се сетих какви са намеренията му и незабавно наредих да доведат двамата сина на Силния бизон и да обградят с воители мястото веднага след като старият вожд и придружителите му се озовяха при нас. Поканих го да седне, ала Голямата уста ми махна с ръка в знак, че се отказва от предложението ми и докато мимбрехосите образуваха кръг около нас, той зае позата на оратор и с високо парен тон заговори:

— Бойното щастие прилича на жената, която днес се смее, утре плаче, а вдругиден пак се смее. Тази жена винаги е била благосклонна към Голямата уста докато той си е имал работа с врагове, които са били синове на тази страна и чиито оръжия той е познавал, знаел е по какъв начин те ще се защитават както и как да предначертае собствените си планове за нападение. Голямата уста се прочу като смел воин. Славата му растеше от ден на ден. Червенокожите и белите му врагове се страхуваха от него, а приятелите му се чувстваха добре и в пълна

безопасност под неговата закрила. Но ето, че дойдоха чужди на тази страна мъже. Те нямаха никакво право да се намесват в нашите работи, ала въпреки това го направиха. Поразяващата ръка и Винету. Те носеха оръжия, с които нашите не можеха да се мерят. Че кой ли е в състояние да излезе срещу Сребърната карабина на апача и срещу Мечкоубиеца на поразяващата ръка? А белият човек притежава и друга омагьосана карабина, с която може да стреля непрекъснато, без да е нужно да я зарежда. Какво представляват срещу тях нашите стрели и копия, нашите ножове и малко старите пушки, които имат юмите? А освен това тези мъже водят война по непознат за нас начин. Те са изпълнени с коварство и хитрост и се появяват там, където никой не ги очаква. Ето защо откакто тези хора дойдоха по нашите земи, всичките ми планове станаха на пух и прах. Бях принуден да преглътна поражението и ето че сега трябва да се върна без конете и оръжията ни. Но Винету и Поразяващата ръка няма да останат тук и после щастиято пак ще ми се усмихне. Онези, които сега са победители, ще бъдат победени и ще завият в ръцете ни като кучета, които предстои да бъдат заклани. Аз няма да забравя случилото се и ще унищожа противниците ни, които сега злорадстват на поражението ми. Но тогава няма да има милост и пощада, а онези, които ми измениха и се отцепиха от мен, първи ще умрат под ударите на нашите ножове. Нека Поразяващата ръка и Винету се пазят да не би някога пак да ми се мернат пред очите, защото тогава ще наредя живи да ги одерат. Аз казах. Хау!

— Хау! — извикаха и старейшините, за да докажат, че споделят казаното от него.

После ни обърнаха гръб, за да се отдалечат, но видяха, че са обградени. Тогава старият вожд гневно попита:

— Защо сме заобиколени от воини? Да не би да кроите предателство и да нямате никакво намерение да спазвате склучения с нас договор?

— Не сме предатели — отвърна Винету. — Воините, които са ви обградили са просто една подкана към вас да поостанете още малко при нас, за да чуете какво ще отвърнем на твоите думи. Нека моят брат Олд Шетърхенд говори!

Отзовах се на подканата му като се изправих и обръщайки се към стария вожд, подех:

— Голямата уста ни накара да изслушаме една реч, която бе пълна с непредпазливи и заблуждаващи думи. Вождът прояви непредпазливост като изобщо не уважи голямото милосърдие, с което се отнесохме към него и хората му. Подарихме им и живота, и свободата, а той ми казва в лицето, че ще ни одере живи. Нима не вижда, че все още се намира в ръцете ни и той, и старейшините му, които одобриха неговата заплаха? Какво ни пречи да вземем обратно дадената дума, след като и той няма намерение да спази обещанието си и се кани да наруши веднъж обещания мир? Той произнесе много хвалебствени думи за себе си, но каква похвала заслужава той от нас, а и от своите хора за това, че с непредпазливите си закани отново излага и своя, и техния живот на най-голяма опасност?

— Вие сте длъжни да удържите на думата си! — прекъсна ме той със силен глас.

— Не, не сме длъжни. Като отговор на заплахата ти ние имахме пълно право да обявим сключения мир за недействителен и веднага да застреляме както теб и твоите старейшини, тъй и всичките ти хора. Но няма да го направим, защото ти се надсмиваме. Твоите заплахи са като квакане на жаба. Ти си остарял и силите ти са те напуснали и гневът от собственото ти безсилие те кара да говориш думи, които един истински мъж няма да изкаже само защото са детински и не могат да доведат до никакви дела. Въпреки всичките ви приказки ще ви пуснем да си вървите, понеже смешното ви поведение не е в състояние да ни разгневи, а събужда единствено състраданието ни. Казах ти още, че речта ти е пълна със заблуждаващи думи. Ти твърдиш, че Винету и аз сме били чужди в тази страна. Та нима не си чувал, че той е най-прочутият вожд на апачите, които живеят от Аризона до голямата Мапими на юг, а на север вигвамите им се простират чак отвъд Рио Пекос? Нима мимбрехосите, застанали тук пред теб като твои победители не се числят също към племената на апачите? Винету не е ли най-именитият и най-почитан апач? А ти твърдиш, че бил чужд в тази страна! Аз пък ти казвам, че той има по-голямо право от теб да пребивава тук. Не по-малко е и правото му да се съюзява срещу теб с мимбрехосите от голямото племе на апачите, с които ти враждуваш. Вярно е, че оръжията ви не могат да се мерят с нашите пушки, но те са само три. Ако едно цяло племе на юмите се страхува от три карабини, тогава ти издаваш на воините си такова свидетелство, от което би

трябвало да се срамуват. И изобщо колко често сме използвали пушките си срещу вас? С тях ли ви победихме? Не, а със съвсем други средства. Вие вършите само злини, а ние защитаваме доброто. Ето защо сме под закрилата на Великия Маниту. И тъкмо там е причината за победата ни. Доброто винаги побеждава, а злото е осъдено на поражение. Смяташ за вероломство това, че постоянно сме вършили добрини. Да, надхитрихме ви, но това е само едно доказателство, че добрият човек е умен, а злият — глупав и постъпва неразумно. И сега ние пак се проявяваме като добри хора, понеже въпреки заплахите ти ви пускаме да си вървите. Но подобно поведение не бива да ви се разминава съвсем безнаказано. Трябва да последва някакъв отговорна твоите самохвалства, иначе в крайна сметка ще вземеш да повярваш, че наистина си ни изплашил. Нека моят млад червенокож брат дойде при мен!

Подканата ми бе отправена към по-малкия син на Силния бизон. Той веднага се отзова. Аз го хванах за ръката и продължих:

— Голямата уста ни упрекна, че на единия от синовете на вождата на мимбрехосите сме дали името Изстребителя на юми. Затова той поиска дори смъртта на другия син на вождата като го накара да се бие с Черния бобър. Момчето, чиято ръка държа сега, ми е правило големи услуги. То е вярно, умно и смело и на него дължа голяма част от успехите си. Ето защо сега ще му дам заслужената награда. Синът на вождата ще получи такова име, което да напомня за подвизите му и да му позволи да бъде приет в редиците на воините. Той уби Черния бобър и му взе скалпа. Затова, а и защото Голямата уста толкова много ни се сърди заради името на Изстребителя на юми, аз давам на този мой млад червенокож брат и приятел името Юма-Тсил (Тсил-Скалп. Б.нем. изд.) и моля Винету както и всички воини на мимбрехосите да одобрят моето решение!

Наоколо се разнесоха радостни възгласи. Винету стана от земята, хвана ръката на юношата и заяви:

— Поразяващата ръка просто изказа моите мисли и чувства. Нека младият храбър воин се казва Юма-Тсил! Той е мой брат и неговите приятели или врагове ще са и мои приятели или врагове. Аз казах!

— Тогава желанията на двамата сина на нашия приятел Силния бизон са изпълнени — продължих аз. — Те искаха да получат имена и

затова тръгнаха с Винету и мен. И двамата имат вече хубави, чудесни имена, които в бъдеще ще се прочуят сред техните приятели и врагове. Нека сега Голямата уста и неговите старейшини си вървят! Дали се страхуваме от него и хората му ще разберат по това, че двете момчета на вожда на мимбрехосите нарекохме Юма-шетар и Юма-Тсил. Аз казах! Хау!

Направих знак с ръка. Кръгът на мимбрехосите се разтвори и юмите се отдалечиха, обзети от гняв, че бяха получили такъв отговор на надменността си.

Кръщаването на по-малкия син на вожда бе веднага отпразнувано с всеобщо пушене на калюмета, както и с други обичаи типични за подобни случаи. Двете момчета, които вече се числяха към истинските воители, бяха безкрайно щастливи. Силния бизон просто преливаше от благодарност и ни помоли да се откажем от Хитрата змия и воините на юмите като придружители, защото самият той желал да предостави добри ездитни товарни коне за моите бели спътници, като и ни предложи заедно с един отряд от своите хора да ни заведе отвъд границата. С удоволствие приех предложението му и веднага започнах приготовленията си за тръгване на път, което стана на сутринта на следващия ден.

С Хитрата змия се сбогувахме сърдечно. Неговата годеница, еврейката, изобщо не ми се мерна пред очите.

След много тежка езда се добрахме до границата на Тексас, където разпределих парите между хората. Комарджията също получи обещаната му от мен сума. Така се сложи точка на нерадостното минало на преселниците и те можеха да отправят погледи към едно наистина непретенциозно, но все пак изпълнено с надежди бъдеще.

Източник: <http://bezmonitor.com>

Превел от немски: Веселин Радков, 1995

Издателство „Отечество“, том 18

Originaltitel der Gesammelten Werke:

Die Felsenburg (Satan und Ischariot I) (Bd. 20)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.